

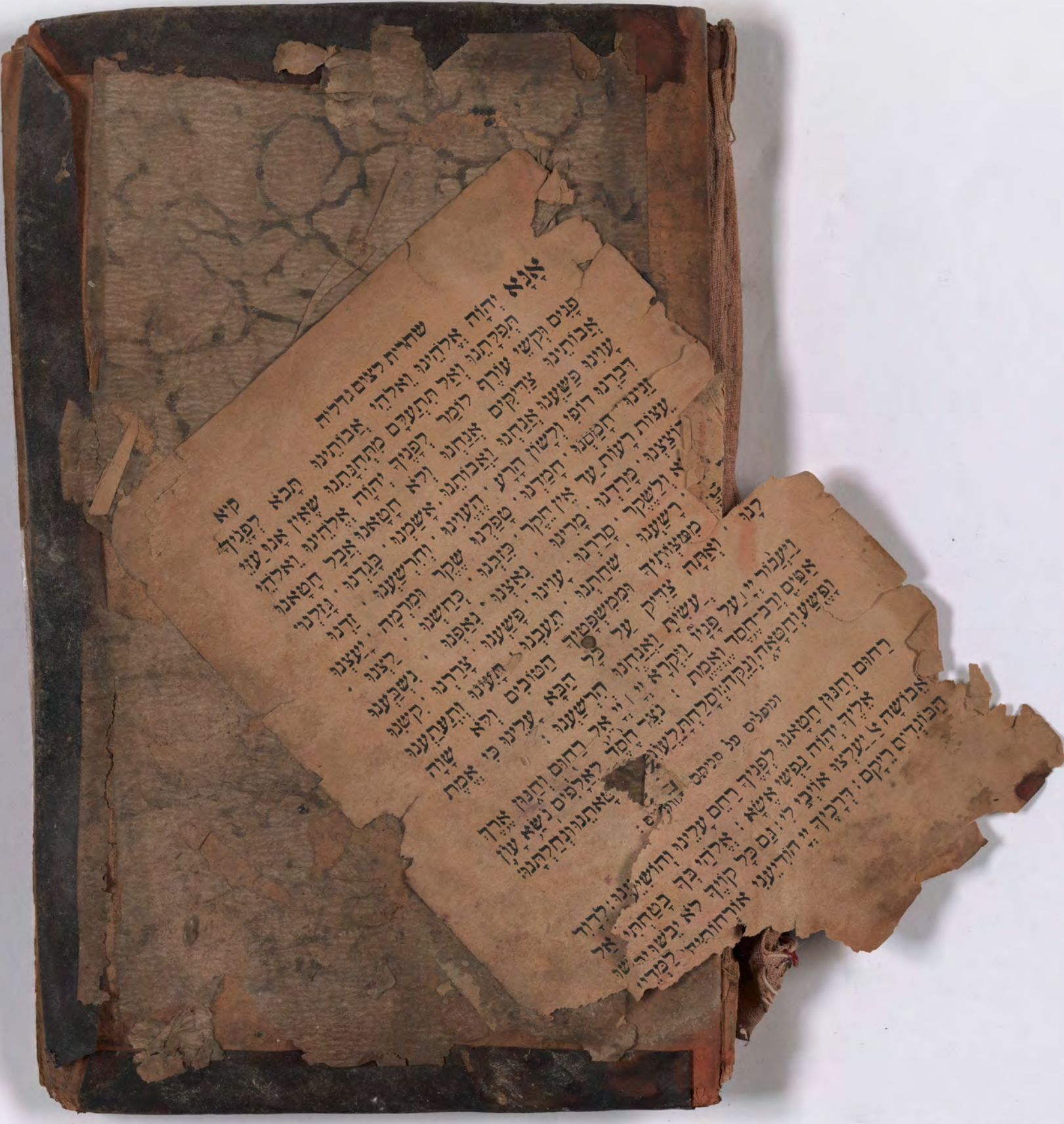
IJA # 89

ספר ציצים ופרחים

Sefer Tsitsim u-Fraḥim

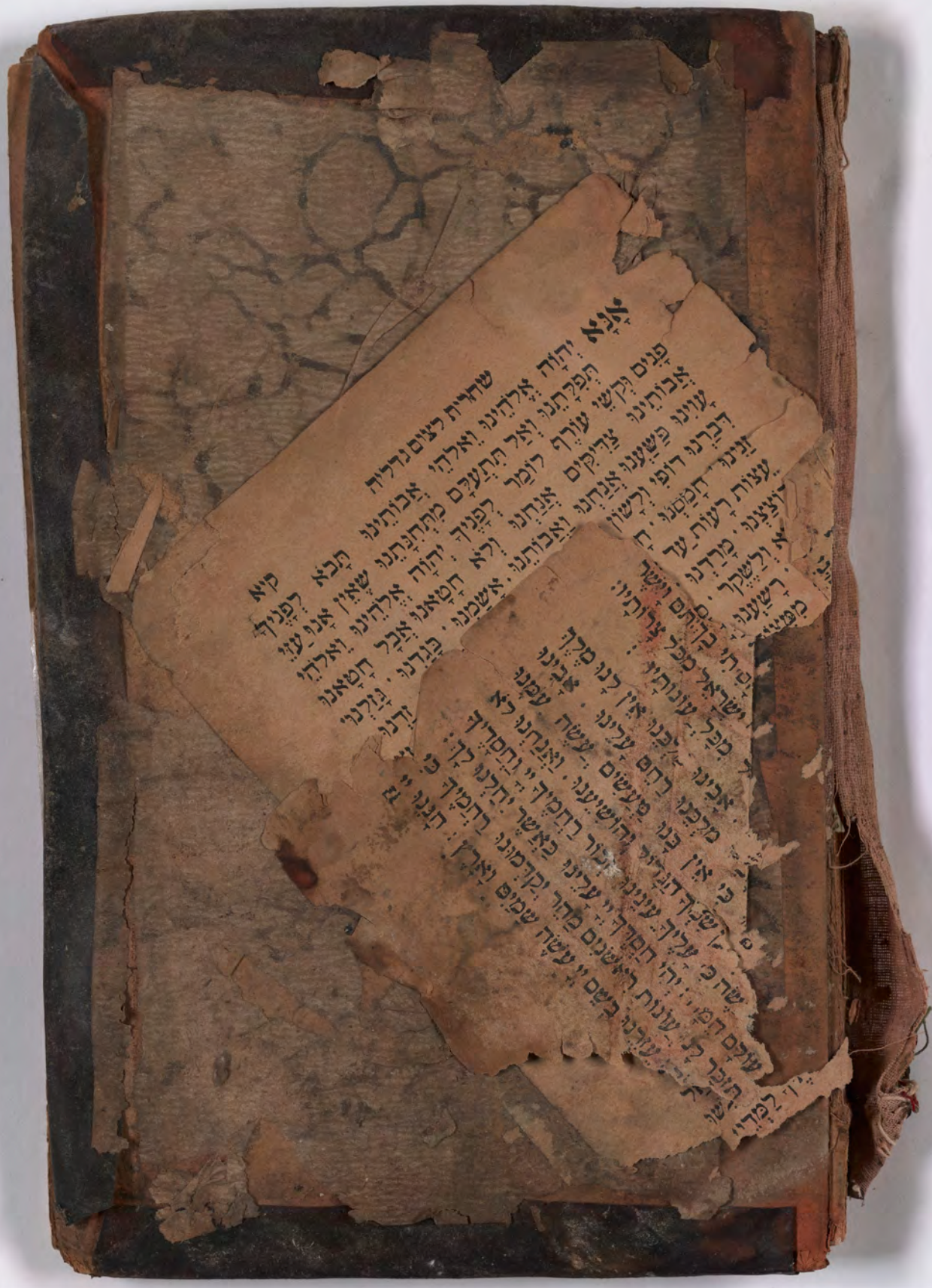
Ya'aqov Ḥayim

Jerusalem, 5664 (1903 or 1904)

אלהי ירוח אלהינו ואלהי שדיית לצים גדולה
 פנים וקשי עורה ואל תתעבם מחמתנו שאלו אנני עני
 עינו וקשי עורה ואל תתעבם מחמתנו שאלו אנני עני
 דברנו דופי ולשון הרע ואל תתעבם מחמתנו שאלו אנני עני
 זנינו חסכנו חמולנו חמולנו חמולנו חמולנו חמולנו חמולנו
 עצות רעות על מרדנו מרדנו מרדנו מרדנו מרדנו מרדנו
 וציצנו רשענו רשענו רשענו רשענו רשענו רשענו רשענו
 רנו ואתה צדיק על כל עשית צדיק על כל עשית צדיק
 ועבור יי על פניו ורבחסד וצמת ויקרא יי אל רחום ורחמי ארך
 אפים ורחמים רבים ואל תעבם מחמתנו שאלו אנני עני
 רחום ורחמי ארך אפים ורחמים רבים ואל תעבם מחמתנו שאלו אנני עני
 רחום ורחמי ארך אפים ורחמים רבים ואל תעבם מחמתנו שאלו אנני עני
 רחום ורחמי ארך אפים ורחמים רבים ואל תעבם מחמתנו שאלו אנני עני

قطعة شظية وُجِدَت مع مادة مفردة fragment found with item

قطعة شظية وُجِدَت مع مادة مفردة fragment found with item

ספר

ציצים ופרחים

זאת המחברת הקטנה בכמותה ובאיכותה מאשר
 חנני השי"ת בחסדו לפרש מקראי קודש בדרך רמו
 ולהיות מחברת מידי קמיני קראתי שמה בשם
 ציצים ופרחים. ולא להתיהר נתכוונתי כי כל
 רואיה יודעים ומכירים שאין במחברת הזאת
 שיעור המביא לידו יוהרא. אך כונתי נלויה לפני
 אל עליון הגדול והנורא. ודאי בזה למשרי
 המימינים ולא משמאילים.

ויהא רעווא תקובל ברצון לציני שבשמים
 ויאיר עינינו באור תורתו ברוב עוז וחרוה לחיים
 טובים ושלוה.

כ"ד הצעיר יעקב יצ"ו

בכמהר"ד

יוסף חיים

יצ"ו

נדפס

פעה"ק ירושלים תובב"א

שנת תרס"ד לפ"ק

והונה בידי המלכה"ד בן ציון מרדכי חזן נ"י

28

Rom

הקדמה

מאבי המחבר נר"ו.

זה בני נאמן. נמע נעמן. יעקב בחר לו יה. זכו ליה משמיא.
לחדש ציצים ופרחים. במקראות תנ"ך טובים ונכוחים.
מצהלים את הלב ומשמחים. והמה באו מפותחים. בהקדמות אמתיים
ונאמנים. בדרך פרד"ם רמונים. ונתיעץ לקבעם בדפוס לזכר טוב.
ונומתי לו הנה מה טוב. חכם בני ושמח לבי. עשה חיל כארי וכלביא.
ואני תפלה. לפני א' חי נורא עלילה, תחן על עבדך בני באהבה ותמלה.
ותחיהו חיים של טובה כפולה. חיים של שמחה וצהלה. ותאיר עיניו
באור החכמה. ותזכהו ללמוד תורה לשמה. לאורך ימים ושנות חיים :

כ"ד הצעיר יוסף חיים
בכמהר"ר אליאן
בכמהר"ר משה חיים
י"ו.

ליקבה"ו
 בשם ה' נעשה ונצליה
ספר
ציצים ופרחים

ספר בראשית

בראשית ברא אלקים. בראשית ב' ראשית. הנה רז"ל פירשו התורה נקראת
 ראשית, וידוע שהתורה יש בה ב' בחי' אור ישר ואור חוזר בסדר
 אבג"ד וסוד תשר"ק. ברא אלהים. ברא מלשון צור. אלהים הציגה, שכ"ב אותיות
 התורה ע"י אותה היא שהוא סוד אלהים חיים. את השמים הוא בחי' ז"א, ואת
 הארץ היא בחי' מלכות, שהם תיקון ז"ן :

א"ן בראשית ברא אלקים, ידוע משארז"ל במס' חגיגה ב"ש אומרים השמים נבראו
 תחלה וכו' וב"ה אומרים ארץ נבראת תחלה, דכתיב ביום עשות ה"א ארץ ושמים.
 ואמנם לכאורה אלו ואלו דברי אלקים חיים, דב"ש כניס דבריהם על עיבור ז"ן, שנביצור,
 דוכרא נזרע תחלה ואח"כ הטוקבא, וכשילאו, הקבנה ילאה תחלה, דוגמת השפופרת
 נכנס ראשון ילא אחרון, וז"ש בראשית צסיד העיבור, ברא אלהים את השמים שהוא
 בחי' דכורא, ואח"כ ואת הארץ. ואמנם ביום עשות, ר"ל יום הלידה, ארץ ושמים,
 ר"ל ארץ תחלה שהיא הטוקבא, ואח"כ השמים שהוא בחי' דוכרא :

א"ן בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, ומקרא אחר אומר ביום עשות
 ה"א ארץ ושמים, והיא קיימת רז"ל. ונ"ל להשוות העקרונות, דבזמן הבריאה
 שעדין לא נשלם התיקון, השמים שהם רומזים לחסדים, קודמים לארץ שהיא
 הגבורות, אך אחר התיקון סיהיה בשלימות במהרה בימינו, הגבורות יהיו למעלה מן
 החסדים כמ"ש הרב. וז"ש ביום עשות ה"א ארץ, עשות לשון תיקון, ארץ תחלה
 שהיא בחי' הגבורות קודמת לשמים החסדים :

סמיכות הנה אמרו רז"ל דברי תורה נעין תחלתן בסופן וסופן בתחלתן, לעיני כל
 ישראל בראשית. הנה אמרו בזה"ק בראשית טעריקון יר"א שב"ת,
 וידוע משארז"ל לא יקון השבת אלא לישראל, וגוי ששבת חייב מיתה, וזה לעיני כל
 ישראל בראשית יר"א שב"ת :

א"ן לעיני כל ישראל בראשית, רז"ל אמרו ששם הארץ נאמן על הדמאי בשבת לאכלו
 על פיו, לפי שאין חסוד לסקר בשבת. וז"ש בראשית יר"א שב"ת, שאין חסודים
 אפי'

א"נ לעיני כל ישראל ידוע משאר"ל שתלמוד תכס נקרא שבת גם נקרא ארי כנו' בגמ' וז"ש לעיני כל ישראל בראשית לעיני כל ישראל שם החכמים הרמוזים לעינים בראשית איתות שבת ארי שיש להם תואר שבת ותואר ארי : **בראשית** ברא אלקים רז"ל רמוז בשביל התורה שנקראת ראשית וס"ת בראשית ברא אלקים אמת נראה עד"ש רז"ל בא חפיקו והעמידו על אחת ולדיק באמונתו יתיה :

בראשית ידוע שהתנמה נקראת ראשית כמש"ה ראשית חכמה יראת ה' וידוע מ"ש צוה"ק דבכמתא אתבבירי כילא וז"ש בראשית שהוא רמוז לחכמה ברא אתבבירי אהים ע"י אימא :

והארץ היתה תוכו וצוהו רמוז על דור המבול ודור הפלגה שהחומר שבהם היה עכור בהכלית החומרית שגם הנפשית היה גוש העפריי בסוג הארצי מרבוי תבצורת החומר כמ"ש רז"ל עשרה דורות מאדם ועד נח היו מעפסין ובאין וכן מנח ועד אברהם וכו' עד שבא אברהם ותיקן את כולם וז"ש ויאמר אלקים יחי אור רמוז לאברהם אע"ה ויבדל אלקים בין האור לרמוז על נשמות ישראל שילאו מאברהם אע"ה ובין החשך לאח"כ שצאים משורש הקליפות ויעקב בחר לו יח' ישראל לסגולתו : **ייהי** ערב ויהי בוקר יום א' רמוז שהלדיקים תחלתן יסורין וסופן שלום כמ"ש רז"ל הרוצה שימיה ימות ויסורין רומזים לערב והטובות רומזים לבוקר וז"ש ויהי ערב ויהי בוקר רמוז שמברך על הרעה מעין המזובה כמש"ה ואהבת את ה' כלל מאורך בכל מדה ומדה שמורד לך ויהי ערב היינו היסורין ויהי בוקר היינו הטובות יום א' אלל הדיק הנקרא יום הם אחד שווי אחד להם :

א"נ ויהי ערב רמוז על בתי הגבורות שהם בתי ערב ויהי בוקר הם החסדים לעתיד יהיו כולם בתי א' שהגבורות יהיו נמתקים ויהיו בבתי החסדים :

יקוו המים ה' מים רמוז לחמשה חסדים הנמשכים מא"ו אל מקום א' שהם זו"ן שהם בתי רשות היחיד או אחד מספר י"ג שהם סוד ששה קלות ובתי המלכות שהיא שביעית בסוד בת שבע שלא יהיה ח"ו לחילוניים יעקב מהם :

א"נ יקוו המים מתחת השמים רמוז על מעשה התחטוים שהם תורה ומצוות ומע"ט יקוו א' במקום א' שהיו בעולם האחדות שלא יתאחו בהם החילוניים חלילה :

והארץ היתה תהו ובהו וחשך ע"פ תהום רמוז בזה שלריך האדם לתקן את רז"ח נלווין וגם חטא ארה"ר וגם מה שגורם הוא בעלמנו וז"ש תהו ובהו וחשך ויאמר אהים יהי אור שתקין הפגמים האלו הוא ע"י התורה שנקראת אור וירא אהים את האור כי טוב רמוז על לימוד תורה לשמה שהאור הוא בתי טוב הגמור אז ויבדל אלקים בין האור שנקדושה ובין החשך שהם הקליפות : **א"נ** והארץ וכו' ידוע שהנפש קודם ביאתה לעולם לית לה מגרמה כלום וכיוצא בתורה חסד ולדקה וע"י ביאתה לעולם הזה ומסגלת תורה ומעש"ט אז נותנים לה מפרי ידיה וגונות בזרוע ויוסר ממנה מסוה הבושה והיו עיניה רואות את מורה וידוע דמאן דאכיל דלאו דיליה בהית לאסתכלי באפיה וזהו אמרו שהעני עולם חשך בעדו העני מן התורה ומן המצוות וז"ש והארץ היתה תהו ובהו וחשך ע"פ תהום ויאמר אלקים יהי אור אור התורה שנקראת אור ואז ויהי אור במקום

במקום חשך :

א"נ יחי אור ויהי אור רמוז למ"ש המקובלים שהקב"ה עשה מלבוב אמלעי בין הגוף ובין הנפש כדי שיוכל לסבול הגופני את אור הנפשית וז"ש יהי אור ויהי אור רמוז לשתי הויות זו שמאור נהיה ממנו אור שני שהוא ממוצע בין הנפשית ובין הגופנית :

א"נ יהי אור ויהי לרמוז שהתורה בתחלתה בהיותה בשמי השמים היתה דוקא בסוד פנימיות ואחר שניתנה לארץ נהווה בה סוד המלבוב שהוא הפשטי :

א"נ יהי אור ר"ת י"א רמוז לי"א מספר סמני הקטורת שבהם סוד הבירור א"נ יהי אור הוא רמוז על מלך החדש שהוא מסקן ומבצר וס"ת יהי אור גי' ר"י שהוא יו"ד פעמים אה"י שהוא בתי הבינה ועי"כ ויבדל אהים בין האור ובין החשך שגיליות הקדושה עולים למעלה לשרשן והקליפה יורדת מטה מטה : **ויעש** אלקים את שני המאורות הגדולים את המאור הגדול וכו' רמוז בזה סוד וע דאש ישראל עושים רמוז של מקום השפע נמשך להם מבתי הגדולות ואם ח"ו אינם עושים רש"מ השפע נמשך להם מבתי הקטנות שהוא סוד הדינים וז"ש יעש אלקים את צ' המאורות הגדולים את המאור הגדול לממשלת היום רמוז על מעשה הלדיקים שדומים ליום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה רמוז על מעשיהם של רשעים הדומים ללילה שהרשעים מהפכין את מדת הרחמים למדה"ד והלדיקים בהיפך שמתהדין עושים אותה רחמים :

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם דרשו רז"ל אל תקרי בהבראם אלא באברהם רמוז למ"ש רז"ל שקודם שבא אברהם לא היה זוג לזו"ן וזהו השמים רמוז לז"א והארץ רמוז למל' :

ביום עשות ה"א ארץ ושמים ביום הוא רמוז לחסד עשות לשון תיקון גם ביום ר"ת וס"ת הוא מ"ב רמוז לשם מ"ב המבצר ארץ ושמים זו"ן :

פרו ורבו ומלאו את הארץ פרו בתורה שהיא רומזת לבתי דבורה ורבו במצות שהם רומזים לבתי הנוקבא ומלאו את הארץ היא המלכות רמוז שהשכינה מתעצרת מנשמתה של ישראל :

ויברא אלקים את התנינים הגדולים וכו' ויברך אותם אלקים וכו' העירו המפרשים ז"ל מה נשתנו דגים מכל בהמה וחיה להתברך זאת ועוד כי בדגים דבר צם לנוכח עיין במפרשים ז"ל וכלע"ד כי הדגים נרמוז ליסוד וידוע שהיסוד נקבלים בו כל החסדים והוא המשפיע ומחלק לסיד ששה קלות אי לזאת נקט בדגים ברכה שהם כנגד בתי היסוד גם העוף מן הטעם הזה נאמר בו ברכה לפי שגם הוא מבתי היסוד :

ורדו דגת הים וצפוף השמים ובכל חיה רדו לשון המשכה כמו ורדו ית טבי דהבא ר"ל שתמטבו את גיליות הקדושה ותעלו אותם למקומם ולשרשם ותפש החשוב החשוב קודם שהוא נקל בו הבירור כדודע :

ויהי ערב ויהי בקר רמוז לשני מלכים שהיו משתמשים בכתר א' בקר רמוז לז"א ערב רמוז למלכות יום א' רמוז לשני מלכים שהם זו"ן ששניהם יהיו בכתר א' בבתי חסדים :

בראשית בית ראשית רמוז למ"ש רז"ל ישא אדם אשה ואח"כ ילמוד תורה כדי שילמוד בטערה :

א"נ בית ראש המלכות נקראת בית רמוז ורמוז בזה עד"ש מ"ש הרב ז"ל בשה"פ פ' תזריע דנוקבא תתאה רחל הזריעה לבסוף, ואז נולד עולם הצריאה קודם הולדה שהוא הזכר, וזה ברא אלהים בצריאה עולם הכסף שהוא חלקים: **בראשית ברא אלהים.** התורה נקראת ראשית, את השמים רמוז לת"ח ואת הארץ רמוז לעשירים, ע"י העשירים המחזיקים ביד הת"ח לעסוק בתורה מתקיימים השמים וארץ:

א"נ בראשית וכו' השמים רמוז לתורה, והארץ רמוז למלאכה, ורמוז בזה שכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה, דהרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידם, ולכן התורה לריכה עמה מלאכה:

א"נ השמים רמוז לחלק הסוד והארץ רמוז לפשט, ורמוז בזה שלריך האדם לעסוק בחלק הפשט ובסוד:

א"נ בראשית וכו' רמוז שהאדם יש בו צ' חלקים חלק טוב וחלק רע, והארץ היתה תורה רמוז על חלק הרע שלריך לזכרו שיהיה בסוד המוב ונקט תורה ובוהו וחשך כנגד נר"ן שיש בהם תערוכת רע, ורוח אלהים שהיא סוד הנינה, מרחפת ע"פ המים הם מים הזדונים שלא יוכלו לעלות לינק מן הקדושה: **תדשא** הארץ דשא עשב מזריע זרע, תדשא הארץ העליונה דשא אלוטיות אשד הוא הסוד שנקרא אשד בסוד ואשד הנחלים, עשב הוא רמוז לכשמות של הדיקים, כסוד ועשב לעבודת האדם כמ"ש בזה"ק שהדיקים מעלים נשמותיהם כסוד מ"ן לזיווג העליון, וע"כ מזריע זרע הוא סוד מ"ד שאם לא יעלה מ"ן אינם יורדים מ"ד:

ע"ן פרי, הוא רמוז לת"ח עושה פרי למינו שמולידים נשמות על ידי עסק התורה:

ויברא חלקים את שני המאורות הגדולים רמוז שזווג עו"כ הוא זיווג שלישי, שהוא בחי' הגדלות שאין שם בחי' קטנות ח"ו, ושני מלכים משתמשים בכתר א' וז"ש את המאור הגדול לממשלת היום שהוא בחי' עו"כ ואת המאור הקטן לממשלת הלילה שהיא עו"כ:

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, הנה דרשו רז"ל א"ת בהבראם אלא באברהם, אברהם הוא הדעת רמוז לחסד שהטיפה יורדת מן החסד, אלה תולדות השמים והארץ שהם זו"ן בהבראם ע"י טיפת החסד נמשכת אליהם:

ביום עשות ה' אלקים ה' אבא, אלהים אמת, ארץ המלכות, ושמים ז"א: **ויהי** האדם לנפש חיה, האדם ז"א, לנפש המלכות, חיה שמוחין של מלכות נמשכים ע"י ז"א כנודע:

ויבל חלקים ביום השביעי מלאכתו, נראה ע"ש שלא נאמר ביום הז' ויהי ערב ויהי בקר כמו בשאר הימים, עמ"ש המפ' בזה, וז"ל שרמוז לנו על תוספת קדושת שבת שלריך להוסיף בכניסתו וזו"ל חתי, חי לזאת לא נאמר בו ויהי ערב ויהי בקר: **א"נ** שהשבת הוא רמוז על אף הז' כמ"ש רז"ל שכולו שבת והלילה כיום יאר ולכן לא שייך בו ערב ובקר שהם צ' בחינות:

א"נ להכי לא נקט ביום הז' ערב ובקר, דידוע מ"ש המקובלים דשבת ימי המעשה יש שליטה לחיזונים בהם, ולכן יש הבדל בין היום ובין הלילה, והלילה הוא

הוא שליטה הדינים, והיום הוא בחסדים משא"כ בשבת אין שליטה לחיזונים והזר הקרב יומת והלילות כימים:

ויהי האדם לנפש חיה רמוז מ"ש המפ' דקיות האדם הם אלוטיות שמו ולכן קריאת שמות לבהמות הוא רמוז על המשכת מקום חיותם ומחלצם, וז"ש ויהי האדם לנפש חיה ר"ל שהמשיך להם חיות ע"י שקרא להם שמות:

ואדם אין לעבוד את האדמה, דידוע דע"י מעשה התחזונים גורמין לזחינת הזיווג, ע"י התורה והמלות מעלים סוד מ"ן לעולמות העליונים:

ויהי האדם לנפש חיה, נודע שתואר שם האדם ר"ת אפר דם מרה לרמוז שיהיה לאדם הכנעה ושפלות, כי ע"י השפלות קונה מידות המעלות בשלימות להיות צפור האדם המעולה בשלימות בעולמות הנלתיים, וז"ש ויהי האדם שתמיד ייזיר בדעתו שהוא אפר דם מרה, וזוהי יוכה להיות נפש חיה כסוג החיים:

מבל עץ הגן אכול תאכל, ע"ן רמוז לז"א, הגן רמוז למלכות, אכול קרי ביה אובל חל"ף חול"ם כ"ף לר"י, תאכל שאין שם ח"ו קליפה אלא כולו אובל, גם אכול תאכל ככפל לישגא, לרמוז שימשך לו חו"ג מן זו"ן:

ויקרא האדם את שם אשתו חוה, הנה מהראוי לקראתה חיה על טעמו של דבר ולמה קרא אותה חוה וכבר העירו בזה, וז"ל דידוע מ"ש המקובלים דבחתא ע"ן הדעת פגמו בשני דלת"ן של שם שדי ושל שם אדני, ולכן לפי שהחילה בעצורה וגרמה גם לאדם לחטוא, לכן קראה חוה להורות שהיא פגמה בזאת הדלת לכן יהיה נחסר מן מספר שמה ארבעה ואות יו"ד שבשמה יהיה אות וז"ו שראויים להיות נקראת תואר שם חיה יהיה עתה נקראת שמה חוה:

האשה אשר נתת עמדי וכו' ואוכל, י"ל דלמה הולך להזכיר אשר נתת עמדי וסגי לומר האשה נתנה לי ואוכל, דלא יש אשה אחרת אלא היא

דווקא, וגם הוא דווקא היה בעולם. גם רז"ל אמרו אבלתי ואוכל ורבים דשו בהא דא"ך יתרים יזיר כפיו של הקב"ה, וקודם דברו אליו ה"ת היה נחבא אל הכלים, ונראה דהר"ר כוונתו בזה להתגלגל ולהקל מעליו האשם ולא כוונתו להתדיח חלילה וטענתו בזה לומר מכה שאכלה היא, והיא אחד מאצטרו נמשך לו הרע ממנה וגרם לו שיפתה לדבריה ויאכל כאדם החולה בא' מאצטרו מרגיש בכל גופו החולי, ולזה דקדק לומר האשה אשר נתת עמדי דייקא, שהיא אחד מאצטרו, כשאכלה היא הנה נחשב לי כאלו בעת ההיא אכלתי עמה, שנתפשט הרע גם בי, ולכן כאשר הביאה לי, בנקל נתריתי, מחמת שכבר שלט הרע ולא יכולתי לכבוש תאוותי לשום לפי מחסום. וזו יחבאך לשון רז"ל אבלתי ר"ל בעת שאכלה היא טעמתי טעם האיסור, ולכן ואכל בעת שנתנה לי, ואין כוונתו שיאכל מאכא ולהבא:

ויאמר ה"א אל האשה מה זאת עשית, הדיקוק מצוה, וכבר הרגישו בו קמחי דקמחי, דהול"ל למה אבלתי דלא ידק לשון עשייה באבילה. וז"ל דידוע מ"ש רז"ל דחיה הכריחתו באבילה וזוהי לו בטענה חזקה, דאם לא יאכל וישאר חי, אין לו אשה אחרת שיקח בלעדה אם תמות היא, ואם ישאר לבדו חי ע"פ האדמה למה לו תיים וכו' וזוהי דחקה אותו והחבה המאכל לתוך פיהו, לפי"ז היא הכריחתו מלד הדיבור ומלד המעשה, ומה זאת עשית מלשון אונס כמו גם מעושה שאנסו אותו לכחוד גם לאשתו:

בועת אפך תאכל לחם, לחם הוא רומז לתורה, כמ"ס לבו לחמו בלחמי ורמז בזה עד"ס אם יגעה ולא מלאת אל תאמן :
הוא יסופך ראש. התשובה נקראת ראש כמ"ס רז"ל, ואתה תשופנו עקב רמז על עבירות שאדם דם בעקביו שקשה לפרוש מהם :
ולארם אמר כי שמעת לקול אשתי. וא"ת הרי אמרו אשתי גולא גחין ילחיס לה, לז"א אשר צויתך לאמר וכו' תברא בלדה דהני מילי במילי דעלמא, אבל במילי דשמייא לא :

ויאמר חלקים יהי רקייע בתוך המים. המים רמז לחסדים ה' מים. יהי רקייע סיהיו החסדים מניסים, כדי שלא יוכלו לינק מהם החילונים, ועי"כ יהי מבדיל בין מים למים, בין מים הקדושים למים הזדונים. השי"ת יתקנו למוטב :
ואד יעלה מן הארץ. ואד גימ' י"א רמז לחמשה חומשי תורה וששה סדרי משנה שהם תורה שבע"פ, בזה יעלה בחי' מ"ן מן התחתונים. גם ואד מספר י"א שהם בחי' ר"ה שהם ז"ן, יעלה מן הארץ שתקונים ע"י התחתונים :
הוא יסופך ראש. ראש אפותיו אשר שהיא רומזת לבניה, ור"ל שבחי' אשר שהיא הבינה ישופך ע"י התשובה. גם ראש רומזת לתשובה שנקראת ראש שנתהויה קודם בריאת העולם כמ"ס רז"ל, הוא בחי' הבינה שנקראת הוא, ישופך ע"י התשובה שנקראת ראש. גם הנחש ראש אפותיו שמו הוא אופ נר"ן, ישופך ע"י נר"ן שהם חס"ב שמצטרף בגבורות שבו. ואתה תשופנו עקב רמז לשכינה בסוד גליה יורדות מות והבן :

כי שבעתים יוקם קין. שבעתים שבעת מים. שבעת רומז למלכות, מי רומז לבחי' אימא שנקראת מין, ועי"כ יוקם קין, תהיה קימה לקין שהוא בחי' הגבורה גם קין אפותיו נקי רמז שיתבררו הגבורו' ויהיה נקי שלא יהיה עוד יניקה לחי'ו ממנו :
קניתי איש את ה'. רמז בזה כשם שאדם העליון מעלה מ"ן לאו"א, כך אדם התחתון מעלה מ"ן לזו"ן ע"י התורה והמלוה, את ה'. את בחי' המלכות, ה' ז"א :
יום השני. רז"ל אמרו שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית אם יקבלו ישראל את התורה מוטב, ואם לאו וכו'. הששני, ה' רומז לבניה, י' לחכמה, נשאר אפותיו שיש שהוא רמז ליסוד שידוע שהתורה היא בחי' יסוד אבא :

אם תטיב שאת. שאת, שא תי"ו, רמז בזה למ"ס רז"ל והתויות תי"ו, תי"ו תחיה תי"ו וכו'. אם תטיב שאת, שא תי"ו רמז לת' עלמין דכסופין :
וזהב הארץ יהיה טוב. זהב רמז לגבורות, הדיא גימ' א"ך שהוא בחי' סס אהיה הרומז לאימא. טוב שאין סס שליטה לחילונים לינק מהם :
אעשה לו עזר כנגדו. לו ז"א, עזר תורה שנקראת עזר, והנה עזר עם שלשה אפותיו גימ' פ"ד רמז בזה שתיוקן הפ"ד דיגים יהיה ע"י התורה, ואז יהיה כנגדו שהיה חיווג בחי' פ"ד פ :

כי רבה רעת האדם בארץ וכו' רק רע כל היום. אפ"ל כי תיבת רעת היא לשון נקבה להורות שששה פרי כמו הנקבה, משא"כ רע שהוא לשון זכר, אינו מוליד. וז"ס ורא ה' כי רבה רעת האדם בארץ, ששונות התחתונים הם בסוג נקבות שמולדין פרי. ורק רע ר"ל רק מיעוטא, שהרע שששים שהוא זכר מיעוטא הוא :
א"ן כמ"ס רז"ל שדור המבול לא נחמס גזר דינס אלא על הגזל, והיו גזולים פחות

פחות פחות משום פרוטה שאינה יולאה בדיקין וזאים בני אדם הרבה על א' וגזולים כל ממנו, וכל א' לוקח פחות משום פרוטה שאינו יכול לקבול עליהם בדיקין, וז"ס כי רבה רעת האדם ע"י רק, ר"ל שששים מיעוטא, שמתכוונים ליקח כל אחד פחות משום פרוטה :

פרשת נח

אלה תולדות נח. הנה אמרו רז"ל נח לעילא נח לתתא, רמז על מ"ס הרב ז"ל דנח הוא יסוד אבא היורד עד יסוד ז"א, ומשקה לבניה שהיא גן העליון, וגן התחתון שהיא המל', וז"ס נח לעילא שהוא גן העליון, נח לתתא שהוא גן התחתון :
א"ן אלה תולדות נח, נח לעילא נח לתתא. דרשו רז"ל אלו תולדותיהם של לדיקים תורה ומע"ט. נח לעילא רומז על התורה שהיא בחי' היליה, נח לתתא על המלות שהיא בעולם העשיה :

כמיכות הפרשה ונח מלא חן בעיני ה', אלה תולדות נח. רז"ל דרשו דגם נח לא היה ראוי להגלל, אלא שלפה הקב"ה שלעתיד ילאו ממנו לדיקים כמ"ס ברא מזבי אבא. וז"ס ונח מצא חן ע"י אה תולדות נח בזכות התולדות היוצאים ממנו :
ארה תולדות נח. דרשו רז"ל אלו תולדותיהם של לדיקים תורה ומע"ט. נח גימ' און, רמז בזה שאם האדם יאחזו במדת הענוה, יהיו דבריו נשמעים שימלא חן ושכל טוב בעיני חלקים ואדם :

א"ן אלה תולדות נח, אלו תולדותיהם של לדיקים וכו'. רמז למ"ס הרב ז"ל שיש לדיק שאינו יכול לעלות סוד בחי' מ"ן אלא עד ז"ן, ויש לדיקים גדולים שיכולים לעלות סוד מ"ן מן התורה ומלות עד או"א. והנה נח גימ' און שהוא רומז לבניה כמ"ס הרב ז"ל, וז"ס נח, חן, גימ' און שמעלה לבניה. את האלקים התהלך נח, האהים גימ' צ"א, רומז על צ' שמות ברוך הוא :

איש לדיק תמים. איש צדיק הוא בחי' היסוד שנקרא לדיק. תמים, תם מין, רמז בזה שבמקום היסוד ראימא נסתים שנקראת בחי' מין, סס מתחיל יסוד ז"א להתפשט :

ויולד נח שלשה בנים. נח הוא יסוד העליון, שלשה בנים רמז לנר"ן, את האהים התהלך נח, רמז ליסוד ראימא שמתפשט ליסוד ז"א. איש לדיק תמים היה, איש רמז שהוא אנושי ובעל מדות ישרות שהוא לבריות, צדיק כמשמעו שהוא טוב לשמים, תמים פיו ולבו שיש, את האהים התהלך נח עדמ"ס בכל דרכיך דעהו, ר"ל שכל הנהגותיך תהיה לש"ס :

א"ן את האלקים התהלך נח. שהיה מרכזה לשכינה בסוד היכל ה' המה :
ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל. ר"ל שאתה בעלמך תקח, שעי"כ תשרה הכרחה במעשה יודך ומעט יספיק למרובה. גם ע"י שתקח בידך תמשך לו כח קדושה שלא ירקב ולא יסריח בהיות שאין אויר נכנס שס. ופתח התיבה בלדה תשים, ידוע שכל דיבור ודיבור של התורה או התפלה וכל דבר שבקדושה לריך לכון להעלותו ולדבוק עם שרשו של מעלה, לפי שכל האותיות והתיבות והנקודות והטעמים יש להם שורש למעלה, וזוהו הטעם קודם כל תפלות או ת"ת או דבר של מלוא אומרים לשם

יחוד וכו' לקשר כל דבר בשרשו העליון, וזמ"ש ופתח התיבה ר"ל התיבה והדיבור, בלדה תמים, תשבים, תעלה אותו לשרשו ולמקורו :

וישלה את העורב ויא לא וכו'. רמז בזה מ"ש הרב ז"ל כי בחטא אדה"ר נתערבו הנפשות טוב ברע, ולכן הנפשות באות בזה העולם ללרף ולכרר חלק הרע מן הטוב, ולזאת הנפש באה בכמה גלגולים עד שתכרר כל הנילוות השייכים לה הנדבקים בקליפות להפשיט מחלק הרע, וז"ש וישלח את העורב שהוא ית' משלח העורב רמז לנפשות המעורבות ברע, ויצא יצוא ושוב רמז לבחי' הגלגולים עד יבושת המים מעל הארץ, הארץ הטמאה שלא נאשר בה לחיות של קדושה שהם מים חיים להחיות אותה, והקדושה תעלה למעלה למעלה :

צא מן התיבה. רמז בזה למ"ש הרב שענין המבול היה, סוד מ"ן לא היה מיושבי הארץ מן מעשה התחינוט, והיכרחה מלכות הקדושה בעלמה לעלות סוד מ"ן לבחי' יסוד אימא, ולכן היה דינים קשים וכו' לזה כאשר הזווג ציני המבול לכל הבאים בתיבה, והנה אחר שנמתקו הדינים, רמז לו ב"ה במלת צא מן התיבה, שיעלה מעתה הוא את בחי' המ"ן, וז"ש צא מן התיבה, בחי' מ"ן התיבה שהיא רומזת לאימא כנודע ובה הוטר לכס הזיווג ע"י העלאת המ"ן מכחס, וז"ש אתה ואשתך, עד"ש רז"ל שהוטר לו השמים :

ויהי הגשם על הארץ מקץ ארבעים יום. נראה העשם שגזור עליהם מ' יום, לפי שפגמו בד' עולמות שכל א' כולו מעשרה :

פרו ורבו ומלאו את הארץ. פרו רמז על התורה שהיא בחי' דבורא, ורבו רמז על על המזאת שהיא רביה, בחי' גיק' שבעול' העשית, ומלאו את הארץ, שע"י התורה והמלכות תעלה נלוות הקדושה מן הקליפות, ובה ומלאו את הארץ שהיא המלכות : **כר** רמש אשר הוא חי לכס יהיה לאכלה בירק עשב נחתי לכס את כל. רמז שלא יהיה האדם להטע אחר התענוגים והבלי הזמן למלאות תאוות, אלא תהיה כל אכילתו לש"ש ולא לשם הגופנית, וז"ש כל רמש אשר הוא חי, אשר הוא כשר, לכס יהיה לאכלה בירק עשב, ר"ל יהיה דומה לכס אכילת בשר כאכילת ירק, שהלדק אשר הוא זך החומר, אין לו הפרש באכילת תרנגולת פטומה ושויר אבוס מירק עשב, שאכילתו היא לקיום הנפש ולא לשבעה :

את האלקים התהלך נח. תרגם אנקלוס בדחלתא דה' הליך נח. הנה ס"ת האלקים התהלך נח החכם, רמז בזה שזכה נח ליראת הרוממות שהוא בסוד דחילו כנודע :

אי"ן רמז בזה שקדמה יראתו לתכמתו, ולכן בא בס"ת האלקים התהלך נח איתיות חבם : **אי"ש** לדיק תמים. אימרו לדיק תמים, היינו צדיק היינו תמים. ונראה שזה לרמוז שבזכות הנדקות שבו שהם תורה, לא היה סיוע מזולתו, אלא הכל שלו לפי שכל דורו היו רשעים :

אי"ן בא לרמוז שכל ענייניו אפילו דברים שהם של גשמיים, היו בסוג של נפשות וחיונות : **ארה** תולדות נח. נח גי' און שהוא רמזו לבינה, איש גי' ו"ד פעמים א"ל ע"ה, שהוא רמזו לאבא, ור"ל שהזווג וההולדה נמשך מא"ה :

אי"ן אלה תולדות נח נח איש לדיק, רמז על מרע"ה, איש על שם שהוא בעלה דמטרונתא, צדיק רמזו ליסוד שהיה בחי' יסוד אבא, תמים רמז על מ"ש רז"ל משה משה לא פסוק טעמא בנזווייתו דמיומא דאתיליד הוא שלים :

את האלקים התהלך נח, את המלכות, האהים רמזו לבינה, שחיבר את אימא תתאה עם אימא עילאה :

ומכל החי מכל בשר שנים מכל תצא אל התיבה להחיות, מכל רמזו לנילוות הקדושה אשר בבחי' היסוד, מכל בשר רמזו לנילוות הקדושה אשר בבחי' המלכות שנפלו בקליפות תביא א התיבה להחיות אתך, שתעלה את נילוות הקדושה השייכים לך, אתך ר"ת וס"ת אך שהוא גי' אהיה שהוא סוד הבינה לברר אותם : **ויעבר** אלקים רוח על הארץ, רוח רמזו לשם מ"ה שנקרא רוח כמ"ש המקובלים בשם הזוהר, וכנף ברומא למיחא, על הארץ, המלכות, ובה וישונו המים :

פרשת לך לך

לך מוארץ. נראה דישאל שהם הלדיקים נקראים קולכים, כי הם עולים והולכים ממדרגה למדרגה, וכל מדרגה ומדרגה פושטים הגשמיים והחמרים ומתחככים ומתלרפין לירוף אחר לירוף בעליית עולמות העליונים, כמס"ה ילכו מחיל אל חיל, וז"ש לך שהיה בבחי' הולך, ולא בבחי' עומד, וקח מוסר והשכלה מארצך אשר תשוקתך וחסקך בה, ובמולדתך ומבית אביך אשר כמה וכמה נעמה לך חמדתם ותשוקתם, ק"ו בן בנו של ק"ו שתתנהג בעבודת הבורא, אל הארץ אשר אראך הארץ הרוממת העליונה והקדושה :

אי"ן לך מוארץ וממולדתך ומבית אביך, רמז האדם צביאתו בעוה"ז השפל לתקן מה שפגם עתה צביאתו, ומה שפגם בגלגולים שערבו, וגם מה שפגם אדה"ר, ויתקן כל הנילוות השייכים לשרשו, ולהעלות אל הארץ העליונה, ולז"א אל הארץ אשר אראך :

אי"ן לך לך, לך, בל, ר"ל אתה החסד, לך בל, רמז בזה למ"ש הרב שכל עיפת ההולדה היא מחסד, כל גימ' חמשים, שהם חמשה חסדים וכל א' כולו מעשר, או בל הוא רמז ליסוד שמקבל עיפית החסד :

מארצך וכו' מארצך רמז לבחי' הנפש שהיא מבחי' המלכות הנקראת ארץ, ובמולדתך הוא בחי' הרוח שהוא בחי' הו"א, ומבית אביך רמז לנשמה שהיא נקראת אבא, והכינה לך לך, תלך עם הגר"ן שהם מארצך ומולדתך ומבית אביך :

ואעשך לגוי גדול ואצרכך ואגדלה שמך, הא דהולך כביכול לפרט תועלת היוצא מהליכתו ויציאתו, הגם שאפי' היה אמר לו דבר שהוא נגד, היה אאע"ה

מקבלו בשמחה ובלב טוב, שכן דרכן של לדיקים ובפרט אאע"ה, נראה לפרש דאדרבא היא הנותנת שהודיע לו בתועלת והלחות היוצא מזה, והוא אינו פונה אנה ואנה בשביל פנייה ח"ו, אלא שמחתו בשביל עבודתו ית' לעשות נ"ר ליולדו, וזהו מעלה הואר הדיק הנעלה שהוא דומה למלאך ה' לבאות, שאין לו שום פנייה ח"ו ושמו ומשתוקק לעשות רצון בוראו, ודומה זה לאחד אוכל תרנגולת פטומה ושויר לו אכילתו כאכילת ירק שאין לו הרגשה של עריבות ותענוג, שזה בא מלד זביך החומר, כן אאע"ה מרוב שגודך החומר שבו אינו מרגיש כלל בהנאה של גשמיים, והעד שתתנסה בכמה נסיונות ועמד בהם, והפיל עלמיו לכבשן האש על אהבתו ית', והנה אעפ"י שגלוי וידוע לפניו נדקתו ואהבתו, עכ"ו ניסה איתו לפרסם וזותו לפני אלקים ואנשים לקיים מקרא

מקרא שכתוב ישראל אשר בך אתפאר, זכותו תגין בעד בניו, לנו ולבנינו כל הימים :
ונברכו בך כל משפחות האדמה, ונברכו לשון מצורך, רמוז בזה שהיה מוליד
נפשות לגרים, בסוד ואת הנפש אשר עשו בחרן :

ואברהם כבד מאד, בב"ד מא"ד גי' כ"ו מ"ה וע"ה גי' ע"ב, רמוז שאע"ה
הי' בחי' החסד שנתמנה, בבסוף ובזהב שהמשיך חסדים ונצרות
ליחד הדודים :

ואברהם כבד מאד וכו', הנה בהליכתו למצרים לא פרסם עלמו מחמת שהוא
אברהם הידוע שהיה נשיא וכו', כדי שלא יתודע במצרים ע"י עובדים
ושבים שהוא בעלה של שרה היפה, ולכן הוכרח לישב באכסניא של הפחותים, אבל
בחזרתו שנעשה לו גם במצרים שכבר נתודע שהוא אברהם, היה ראוי שישב באכסניא גדולה
של שרים ונכבדי עם, ועכ"ז בחר שישב במקום שהיה בו בראשונה צדיקו למצרים :

ואברהם כבד וכו' וילך למסעיו וכו' הנה כאן בא להורות לנו כשרון מעשיו,
שכל קנין העולם אינו נחשב לו נגד עבודתו ית', ידוע דהטעם יחייב
מי שהוא עשיר מופלג ובעל נכסים מרובים במקנה וקנין ועפרות זהב לו, ההכרח
יאלצו בהתחלפות עבודת הקודש, לפי שהוא ערוד בעניניו ועסקיו, וכמו שמלנו שאמרו
רו"ל על ר"א בן חסדום שהוא מחייב את העשירים, וז"ש **ואברהם כבד מאד**
במקנה בבסוף ובזהב, ועכ"ז לא פנה אל רבנים, אלא וילך למסעיו ר"ל כהנהגותיו
ודרכיו להיות דבוק בעבודתו ית', והיה עוסק בתורה ביום ובלילה ולא היה לו שום
עבודה מכל קניניו :

ידוע תדע כי גר יהיה זרעך וכו' ידוע מלשון זווג, ידוע דאע"ה בליכתו לארץ
גרם לשני זווגין, זווג עלין וזווג תחתון כמ"ש הרב ז"ל בשם"פ. גר ר"ת
שלוש ראשונות, שידוע כי דור שילאו ממלכים היו בחי' הדעת שהוא מכריע בין חו"ב :
ואתה את צדיקת השמורה, בריתו רמוז לבחי' היסוד. תשמור מלשין ואביו שמר את
הדבר, לרמוז שעונתן של ת"ח מליל שבת לליל שבת, את רומז לת"ח כמ"ש
רו"ל את ה"ה תירא לרבות ת"ח :

ויעבור אברהם בארץ, א"ב ר"ם, אב הוא רומז לאבא, רם הוא בחי' אימא שנקראת
רם, ורמוז בזה לחי"ג שנמצאים מן או"א, בארץ ב' ארץ רמוז לבחי' לאה ורחל :
אנכי מגן לך, הוא בחי' אימא כנודע, גם ר"ת אנכי מגן אב, מגן לך הוא
בחי' היסוד שנקרא כל, גם לך עם כולל ב' האותיות גי' ב"ו, רמוז לשם
ב"ן שהוא במלכות, מגן שלא ינקו החילונים ממנה :

ונברכו בך כל משפחות האדמה, ידוע שאברהם אע"ה הוא בחי' ההולדה של טפת
החסד, בך הוא ב"ב, רמוז לכ"ב אותיות התורה שהוא בחי' המל', בל היסוד,
ור"ל ש"י הווג זה יסוד ומלכות, בזה נברכו משפחות האדמה, רמוז לו' מלכים שמתבררין:
ומלכי דק מלך שלם, מלכי מלך יו"ד הוא היסוד, שמתקבלים בו חמשה חסדים
וחמשה נצורות, מלך שלם שלא נשבר הכלי שלו, והוא בהן לא עליון
רמוז בזה לבחי' החסד שממנו נשפט החסדים, הוציא לחם רמוז לחסדי', ויין רמוז לנצורות:
וישובו ויבואו אל עין משפט היא קדש וכו' וישובו רמוז ש"י התשובה מעלין
סוד מ"ן, א עין רמוז למלכות, משפט הוא ז"א, גם וישובו ויבואו רמוז
אל אור ישר ואור חזק, ובסוד העלמה מ"ן גורמין לזווג, היא קדש הוא סוד
ח"ב

ח"ב שמושכים מוחין לבחי' ז"ן כדי שיזווגו :

ויעבור אברהם בארץ, רמוז למ"ש הרב ז"ל שאע"ה בכניסתו לארץ גרם לזווג ז"ן,
ויעבור עיבור וי"ו, שהוא ז"א, בחי' ו"ק, בארץ המלכות :

ויעבור אברהם בארץ עד מקום שכם, אברהם א"ב ר"ם, אב אבא, רם אימא, עד
הוא בחי' הס"ת שנקרא עד, מקום המלכות, ור"ל שהמשיך חו"ג מאו"א לזו"ן:

ויהי ריב בין רועי מקנה אברהם ובין רועי מקנה לוט והכנעני והפרזי אז יושב בארץ,
רמוז למ"ש רז"ל שהמחלוקת והמריבה מחרבת ביתו של אדם, וגורמת גלות לו

ולבניו, וההפך האהבה והאחדות, וידוע שכ"כ גדלה מעלת האהבה והאחדות שאפי'
ע"י מגינה עליהם זכות האהבה כמ"ש חיבור עלבים אפרים הנח לו, ור"ל הגם שהי'
ע"י כיון שהיה בהם אחדות הנח לו, לא תענהו ותלערהו. ולכן החיילות של אחאב

היו נולדים כשהיו יולדים למלחמה לפי שהיה צניעה אחדות, ובוה נבוא לבאר
המקראות ויהי ריב בין מקנה אברהם הנה כאן עשה פתח לענין אע"ה ללוט,
וכה דבריו, הלא תראה אחי גם ראה גידול מעלת האהבה והאחדות, שהכנעני

והפרזי ששם רעים ונטאים, הם אז יושב בארץ, ומן הראוי שלא תסבול חותם
ארץ זו הקדושה, ואיך מתקיימים בה, אלא מדת האחדות היא היתה להם מנן וגינה,

ורמוז לנו במלת יושב שנקט קרא לשון יחיד, על מדת האחדות שהיה בהם, ולכן
חס ח"ו תגדל מדורת המחלוקת בין רועי ובין רועיך מזה ימשך שתייה המריבה
גם ביני וביניך, וח"ו שתגרום לי ולך גלות להתגרש מהארץ הטובה, ובחזר הרע

במיטעו, הפרד נא מעלי ואיש על מקומו יבוא בשלום:
והי' אמר אל אברהם אחרי הפרד לוט מעמו שא לא עיניך וגו', נראה דהטעם מאחר

שנפרד לוט ממנו הצטיח אותו על ירושת הארץ, דהנה ארו"ל טוב ללדיק טוב
לשכני, ולכן חס היה מתברך אע"ה על ירושת הארץ בעת שהיה לוט עמו, היה

נמשך צרכת הארץ ללוט עד"ש טוב ללדיק טוב לשכני, והעד כי למעלה מזה נתברך
אע"ה ונמשך כח הצרכה גם ללוט, כמ"ש וגם ללוט הכולך את אברהם היה לאן ובקר
וגו' והנה ית' לא היה רלונו בארץ ז' עממין ליחנה אלא לישראל דווקא, ובנחלתו

לא יתערב זר :
שא נח עיניך וכו' רמוז בזה למ"ש הרב ז"ל דאע"ה הוא בחי' החסד, ור"ל יתברך
שימשיך בחי' החסד שהיא מדתו לארץ להיות נאחזת בו, וזה מן המקום אשר אתה

שם, ובשתיית אשר משפיע עליה תהיה נאחזת בה, ואז תקיים ביד צדיק, גם ע"י
המשכת האור אשר אתה מאיר בה, המיעוט מחזיק המרובה, שהחסד אין לו קץ ותכלית,
גם הארץ לא יהיה לה שיעורין :

לך מארצך. לך הוא גימ' חמשים, רמוז לחמש חסדים שכל אחד כלול מעשרה,
גם ידוע שאברהם אע"ה שורשו היה בחסד, ועיקר ההולדה היא מטיפת החסד
זו"ש לך לך ששם החסדים, מארצך ששם ז"ן, וממולדתך ששם ישו"ת, ומבית

אביך הם או"א העליונים.
א"ן לך לך. ידוע שהתיקון לריך סיכיה מתחל לעילא, וז"ש מארצך ששם תיקון
עולם העשיה, וממולדתך הם תיקון עולם היצירה, ומבית אביך הם תיקון
עולם הבריאה, אל הארץ אשר אראך הם תיקון עולם האלילות, ואעשך רגו

גדול רמוז לזווג בחי' הגדלות ששם הוא בחי' הגדלות :
הפרד

הפרד נא מעלי מלת נא לריסה ביאר, ונראה דידוע מ"ש המקובלים דאשע"ה קודם שזא לא"י היה צבחי הקטנית, ולכן לוב שהיה צחי' הקליפה היה יונק ממנו, דבחי' הקטנית הקליפות יונקים משם, ואמנם אחד שנכנס לא"י זכה לבחי' הגדלות בסוד. ואשע"ה לגוי גדול, ושם צבחי' הגדלות אין להם אחיזה וניקה לקליפות כנודע, וז"ש הפרדה נא מעלי, נא דייקא, ור"ל אחד שעתה נכנסתי לא"י וזכיתי לבחי' הגדלות נפסק יניקתך ממני, ואין לך תועלת והנאה בדבוקיך עמי :

ויסע אחרם הלך וכסוע הנגבה, ידוע דאברהם הוא שורש החסדים בסוד חסד אל כל היום, וזמא דאזיל עם כולהו יומי, וז"ש ונסוע הנגבה נגב ה, הס חמשה חסדים הרמוזים לנגב. ומלבי לרק מלך שלם, מלכי צדק רמוז למלכות שהיא לרק ושלם. הוציא לחם ויין, לחם רמוז לחסדים. ויין רמוז לגבורות. והוא כהן לא עלין שהוא אריך כמ"ש הרב בסוד אל עליון.

והפרתי אהך במחד מאד, מאד הוא רמוז לבחי' הגדלות שהוא גי' מ"ה, וכפל לישאל לרמוז על מוחין גדלות שהוא בסוד אר"פ, ועל מוחין שהוא בסוד אור המקיף. ונתתיך לקהל גוים רמוז לו שהיה מוליד נפשות לגוים בסוד ואת הנפש אשר עשו בחרן. ומלכים מוכן יצאו סוד ציבור מלכין קדמאין, שאברהם הוא התחיל לברר סוד מלכין קדמאין כנודע :

ותקרא שם ה' הדובר אליה אתה אל רואי, נחמה הודאה להשי"ת על זכות ראיית פני המלאכים, שעתה נתחדש לה, שמלך זכותה נראו לה, כי בעת שהיתה צבית אברהם הנס שהיתה רואה מלאכים אין ראייה, דאפשר לתלות מכת זכות אברהם ושרה, וקרב לגבי דיהנה ואידין, ואנה"מ מלך עממה אין לה זכות לחיות במלאכי עליון. אמנם עתה נתרחקה מאברהם ושרה, ועכ"ז נגלו אליה אלקים, א"כ נחברר לה הדבר למפרע, שגם מה שהיתה רואה צבית אברהם אש"ה הוא מלך כשרונה וזכותה :

וארבה אופך במאד מאד, זא לרמוז למ"ש רבינו בשה"פ, דאדה"ר קלקל בע"ז וג"ע וש"ד, ופנס בשם מ"ה ג' פנמים, וכל א' מהאבות תיקן א' מהם, וזכו אבות שילא מהם קהל וכו', וז"ש וארבה אופך במאד מאד, ב' מאד, וגם מאד שלישי שהם ג' פעמים מ"ה, שמשפרם קל"ה, שהם קל"ל שילאו מן האבות, שתקנו ג"פ מ"ה שגימ' קה"ל :

אנכי מגן לך, ידוע שאשע"ה שורשו בחסד, וידוע שגדת החסד אין לה שיעור וגבול, וגם החיטוים אין להם יניקה מחסד, והנה ר"ת אנכי מגן לך ע"ה גי' ע"ב שהוא החסד, וז"ש אנכי מגן לך שאתה צחי' החסד, מגן לך שאין החיטוים יכולים לינק מידך ח"ו, וגם שברך הרבה מאד שאין לו שיעור וגבול, לפי שאתה שורש החסדים :

הנה בריתי אתך, ברית יו"ד, שהיו"ד היא רמות במלכות, ורמוז לו שאין השכינה שורה אלא על ישראל דוקא.

וגם נחתי ממנה לך בן. ידוע מ"ש רז"ל כי יו"ד של שרה אש"ה נחלקה לב' התי"ן, הא' ניתנה לאברהם והב' לשרה, וז"ש וגם נחתי ממנה לך, שמכת הה"א שלה זכית לכן : לך ישמעאל יחיה לפניך, ל"ז גי' ששה ושלישים, רמוז לו בדבוקו שהיה ישמעאל מל"ו לדיקים שנקראים חיים :

וגם נחתי ממנה לך בן, אומרו וגם דמשמע שיש ריבוי, דהוי סגי לומר ונחתי ממנה לך

לך בן, ונראה דרמוז מ"ש הרב בשה"פ, דנשמת יחזק היתה מסערה דניקבא בזמן לידתו, וע"י העקדה פתחה נשמתו וזכה לו נשמה מסערה דדכורא, וז"ש וגם נחתי ממנה, רמוז על צחי' נוקבא שהיתה בתחלתו, לך צחי' דכורא :

פרשת וירא

וירא אליו ה', אין, א יו. רמוז בזה מ"ש הרב בשה"פ, דע"י המילה תקן אברהם אש"ה ח' גבורות צח' חסדים שהם סוד המילה, וז"ש וירא אליו, א י"ה, והוא היסוד, יושב, בו יש. ועוד י"ל וירא אליו ה' ס"ה גימ' י"ב, ור"ל שהמשיך לו הארה י"ב פרלופים :

והוא יושב פתח האהל. הנה ארו"ל פתחים זה מרכזי, ולמה נקרא שמו פתחים שהיה פתח בדברים ודורשן. וכן היה אברהם אש"ה פתח בדברי תורה. פתח האהל, היינו תורה לשמה, שהיא סוד למה כמ"ש הרב ז"ל לשמה, רשם ה', ואהל אותיות לאה :

יוקה נא מעט מים, נא רמוז לגבורות, מעט ע"ה גימ' ק"ה, רמוז לק"ך לרופים של צחינה אלקים שיתמקו ע"י המים שהם החסדים :

ואקחה פת לחם וכו' כי על כן עברתם על עבדכם. המפרשים ז"ל העירו בזה שאין משורת דרך ארץ שיאמרו לעובר ארע שהוא זא על לורך אכילה ושתיה אשפ"י שהאמת כן הוא, ור"ל שהאכילה ושתיה היא לורך ציבור נילוות הקדושה, וכל אדם לריך לברר נילוות השייכים לו שהם בדומם וזומח ומי בלתי מדבר ומי מדבר, ויש נילוות אשר הם מפוזרים במקומות רחוקים, והשי"ת מסבב סיבובים שיוכרח האדם לנודד בארץ רחוקים בשביל אותם נילוות השייכים לו שם, וז"ש בי על כן עברתם על עבדכם, שבודאי ביאתכם לכאן לא על חנם. אלא יש לכם נילוות כאן, השייכים לכם לברר אותם, על כן גי' שבעים, רמוז על ז' מלכים שכל אחד כלול מעשר :

וירא יושב פתח האהל, רמוז בזה שעי' המילה נתגלת יסוד העטרה להאיר למלכות והוא גי' טוב, והיסוד נקרא טוב, פתח האהל הוא יסוד המלכות, ור"ל שנתחברו היסוד והמלכות, כחום גי' חמשה ע"ה רמוז לאזא, היום רמוז לחסד, שאשע"ה היה מן הארת חסד שכתומה, ור"ל שזו"ן המשיך הארת אצא ע"י החסד, שכל השפעה היא נמשכת מן החסד כנודע :

ואקחה פת לחם וסעדו לבכם, לרמוז על השכינה שנקראת לב, וע"י האכילה חבררו לעלות סוד מ"ן לשכינה, וסעדו בסוד תנו עז לאלהים, שע"י מעשה התחטוים השכינה מזכרת אותם ומעלה אותם לשורשן העליון, אחר העבורו קרי ביה אחר, הקליפה שהיא אל אחר. תעבורו, תבערוו בדיפוך אמוון :

והנה ג' אנשים נלבים עליו, המה היו ג' כנגד ג' רגלי הכסא שהם יחזק יעקב דוד : **ההרה** המלט. רמוז בזה מ"ש הרב בשה"פ על מש"ה ויעל לוי' מלוער וישב בהר וזהו תוכן דבריו ז"ל, כשנפרד לוב מאברהם הלך לסדום אלא צחי' הנוקבא של המלכים הראשינים וכו' ואחר הפיכת סדום חזר אלל הזכרים שנמלכים וכו' וישב בהר, כי מלכים לעולם הם צחי' אלקים, כי אחיריים דאלקים כזה א אל אלק

אלקי

אלקי אלקים. עולה עם ה' אלוהים ה' רבו' יע"ש. ו"ש החרה המלך ר"ל אל בתי זכרים, א תבט אחריו לבתי סדום שהם בתי הנקבות. א"כ החרה המלך רמו לאברהם אע"ה, שהאבות נקראים הרים, שיגלל בזכותו של אברהם, א תבט אחריו. שלא ימשך לבתי שהוא בתי אחור דשם מ"ה :

השמש ילא על הארץ. השמש הוא ז"ל הנקרא שמש. ילא על הארץ היא בתי נוקבא. ועל כן לוט בל יערה. או השמש ז"ל, יצא ע"ה גימ' קב רמו לקב מדובין, בסוד הקיטע יולא בקב על הארץ, ואז לוט בל יוערה :

ויאמר ה' אל אברהם למה זה לחקק שרה. מלה זה הוא משולל הבנה, ונראה דיתבדק רמו במלת זה מכלל דאיכא אחריות, והיינו שלחקה עוד לומר ואדני זקן וכמו שדרשו רז"ל גבי אביגיל שאמרה לדוד הע"ה ולא תהיה לך זאת לפוקה וכו' ודרשו רז"ל זאת מכלל דאיכא אחריות וכו' וכן לא רלה ית' לומר כמו שאמרה ואדוני זקן מפני השלום :

כי ילדתי בן לזקוניו נקט לשון רבים, נראה שר"ל שאע"ה היה זקן בשנים, וגם זקן ע"ש חכמת הסוד, כמ"ש רז"ל זקן, זה שקנה חכמה :

ויאמר אדני אם נא מלאתי חן, אם רמו לאימא, על ידה מלאתי חן בעיניך, חן הוא יסוד זוג הנמשך מן בתי העינים, אל נא תעבור, אל הוא רמו

לחסד, נא ע"ה גי' ב"ן שהוא בתי המלכות, תעבור מעל עבדך שאברהם הוא חסד, ור"ל שהחסדים יהיו נמשכים ואל יעברו מן הגבורות ותמיד יהיו נמתקים בהם :

והנה ג' אנשים נלבים עליו, רמו בזה מ"ש הרב ז"ל בשה"פ שהחסדים הם חמשה, וכשנקבלים לחן יסוד יהיו ג' מגולים בסוד וידבר ג' אלפים, והנה ג' אנשים

נלבים עליו, עליו על ו"ו שהוא בתי יסוד, וירך לקראתם מפתח האהל דידוע שקידם שבא אברהם לא היה זוג לזו"ן דהיה בתי מ"ש סומה, גם עדין לא נעשית לאה שעדין לא בתי מיתין וכו' יע"ש, ו"ש יירך לקראתם מפתח האהל מ' פתח שעל יד נעשית מ"ש פתוחה האהל, אלוהים לאה, לפי"ז הליכתו לארץ נעשה תועלת בבתי בתי, שנעשה זוג לזו"ן וגם נתקן פרטוף לאה :

וימחר אברהם האהלה אל שרה, בתיבת האהלה יש בה ג' הסי"ן ותיבת א רמו למ"ש הרב ז"ל דהאשה יש לה ג' הסי"ן, א' מבתי מלכות

מש"ב"ן, ואם תזכה תקח של שם מ"ה ס"ה ע"ב, והנה ע"י בתי שם א שהוא החסד יתמסקו הגבורות שלה, ואז תשיג למ"ה ולס"ה ולע"ב, ו"ש וימחר אברהם האהלה אל שרה, אברהם שהוא בתי החסד, האהלה אל שרה המשיך לה חסדים וזכתה לג' הסי"ן :

והנה ג' אנשים, רמו ליעקב שהוא בתי שבאבות, והוא קו האמצעי שהוא מכריע בין חסד לגבורה, ולזה כלול מחו"ג ונכתב בשלש בתי חג"ת. — א"כ הנקרא בשלש שמות יעקב וישראל וישורון, נצבים עליו שהיה מטעו שלמה :

ויאמר אבימלך לאברהם מה ראית כי עשית וכו' אבימלך, אבי שהוא מלך, אמר לאברהם מה ראית כי עשית, או מה שהוא בתי מ"ה, ראית לשון

ראוה מדברת, כי על יד הזוג יהיה הדיבור, את רמו למלכות, הדבר הוא סוד הזוג, הוזה רמו לז"א, עשית לשון תיקון :

וירא אליו ה'. אל וי"ן דידוע מ"ש רז"ל שעי' הפריעה של המילה מתגלים סוד הוא"ו

הוא"ו שהוא היסוד, והיו"ד היא העטרה, והנה אע"ה איתו היום היום יוס ג' למילתו, וע"י שמו ופרע נתגלו האורות של היסוד ושל העטרה, וז"ש וירא אליו אל יו"ד ווא"ו שהם י"ו אורות, שמונה אורות שבשלים העליון דת"ת המכוסה שהם החסדים, ושמונה אורות של גבורות שנמתקו עמהם כשירדו ביסוד ונעשו ליו"ד ו"ו כי אז נתגלת היו"ד היא העטרה :

ויקה אבימלך לאן ובקר וכו' עי' להרה"ג העמר"ו נר"ו בספרו הבהיר בן איש חי שנתן טעם לד' מינים אלו שהם לאן ובקר וכו' שנתן אבימלך לאע"ה, ואני עבדו כ"ל שכיוון ליתן לו ד' דברים אלו, לפי שזולל בכבוד שרה, שהיא שרשה במלכות שהיא בתי דל"ת ופגם בבתי המלכות, לכן כנגד זה תיקן לעונו ע"י שנתן ד' מינים הללו לאן ובקר וכו' :

ויאמר קח נא את בנך, נא ע"ה גי' ב"ן שהוא סוד הגבורות, את בנך, עם בנך, שאין הגבורות נמתקין אלא בשרשן, וילחק אע"ה הוא בתי הגבורות של אימא, ולכן לפי שאתה חסד לא תוכל לעשות הדבר הזה לבדך מטעם שאמרנו

שאין הגבורות נמתקים אלא בשורשן, או לזאת לריך שתקח עמך את בנך. את בנך את יחידך אשר אהבת רמו בזה מ"ש רז"ל האב זוכה לבן בחכמה ובניו ובעושר :

ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה, רמו בזה כי כל מלוא ומלוא הנעשית בשלימות, עי"כ נעשה זיווג, ולכן אחר שנגמרה מלות העקדה נעשה זיווג, ולז"א ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה, ויקרא לזווג, שם המקום הוא

רמו למלכות ה' הוא בתי ז"א יראה הוא זוג פכ"פ, גם יראה הוא יראה שהיא בתי רחל שהיא סוד היראה, אשר היא בתי אימא שנקראת אשר, יאמר ל"ל לשון הגדלה וחשיבות כמו וה' האמירך היום. היום ה' יום רמו לחמשה חסדים הנמשכים

מאז"א, בהר ה' הם זו"ן. יראה שעי"י מיתוק הגבורות, מתגלים החסדים, ועי"כ יהיה שפע בעולמות. גם יראה אלוהים אריה רמו לבתי החסד שהוא סוד אריה. בהר ה' הם בתי זו"ן, ור"ל שהגבורות יהיו בבתי החסדים :

ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעולה בני, אלקים הוא סוד הגבורות. יראה לו השה הוא רמו לחסדים, וזוה לעולה בני שעולה שם ב"ן. גם

לו ע"ה גי' ל"ו שהוא מלוי דשם ס"ג שהוא רמו לאימא. וס"ת אלהים יראה לו השה לעולה בני ע"ה גי' ע"ב רמו לחסד. גם אלקים יראה לו ר"ת גימ' אס"י השה לעולה בני ר"ת גי' ל"ו, לרמוו שאין הגבורות נמתקים אלא בשרשן :

כי בקך אברכך ס"ת גי' חמשים. רמו לחמשה חסדים שכל א' כלול מעשר. את זרעך בככבי ר"ת גי' כ"ח שהוא רמו לחכמה כ"ח מ"ה, לרמוו שאברהם היה מבתי חסד של אבא :

קה נא את בנך ר"ת נקבה, והאלף תתחלף בלות ה' באתה"ע, לרמוו מ"ש הרב ז"ל שילחק היתה נשמתו בתחלה מבתי הנוקבא וע"י העקדה בל לו נשמה מבתי דכורא :

וישא עיניו וירא והנה ג' אנשים רמו לחכמה חסד גלת, שהם בתי דוכרא קו ימין, שיניקת אע"ה משם וירץ לקראתם מפתח האהל, שהוא רמו ליסוד דנוקבא, להעלות להם סוד מ"ן וישתחו ארצה להוריד סוד מ"ד למלכות :

אחותינו את היי לאלפי רבבה ידוע מ"ש רז"ל שאין השכינה שורה על ישראל פחות

צִיצִים וּפְרָחִים

פחות משני אלפים ושני רבבות שגא' טובה ה' רבבות אלפי ישראל. גם ידוע שהאלפים הם בסוד חכמה ורבבות הם בחי' אריך, ואריך וחכמה הם בחי' יחידה ומי, ואמנם עתה בעונות אין אדם זוכה ומשיג לשני בחי' אלו כמ"ש הרב, אי לזאת אין השכינה שורה בשלימות על ישראל, ולעת"ל בגאולה שתהיה בב"א זוכה שימשך לנו שפע ואורות משני מאורות הגדולים שהם חיה יחידה, והוא סוד שני אלפים ורבבות, וז"ש אהותינו את היי לעתיד להשיג בחי' אלפי ורבבה, שהם סוד אבא ואריך, וירש זרעך את שער אויביו ר"ל בעת שירש זרעך את שער הם אותיות עשר שהם חיות עשר קליפות:

וַיִּצְחַק בא מצוה באר לחי רואי, ידוע שמלכות נקראת באר כשיהיה הזווג פכ"פ בחי' הויה אלהים הויה אדני, ויצחק אע"ה ע"י מעשיו העלה סוד מ"ן והוריד מ"ה, וז"ש ויצחק בא מבא באר לחי שקבל אורות מסוד הבאר לחי רואי, מסוד הזווג. ונעשה מבאר לחי הם סוד יסוד ומלכות שיהי בבחי' רואי שהוא זווג פכ"פ, והוא יושב בארץ הגגב שהוא בחי' הבינה הנקראת ארץ הגגב שהיא חכמה:

וַיְהִי הוא ערס כלה לדבה, ויהי הוא עם המלות גי' מ"ה, רמוז לו"א, מרם ר"ת מעט ריח מראה, שהם הארת מוחי כח"ב. בלה לשון נכספה וגם כלתה נשן, לדבר בסוד בחי' הזווג, להמשיך לה סוד מ"ה, והנה רבקה המלכות, יוצאת לעלות לו סוד מ"ן, בסוד שאין עיפה יורדת מלמעלה וכו':

וַיּוֹצֵא העבד כלי כסף וכלי זהב ושמלות, בלי כסף רומזים לחמשה חסדים, וכלי זהב רומזים לחמש גבורות, ושמלות רומז לזרע מקיף:

פְּרִשְׁתַּי הִי שָׂרָה

וַיְהִי חיי שרה. ויהיו גי' ל"ז שהוא מילוי דשם ס"ג, שהוא בבחי' הבינה, להורות שזכתה לחיי עולם הבא:

וְתַמְתָּ שרה בקרית ארבע היא חברון, רמוז מ"ש הרב דלדיקים גמורים במיתתם עושים זווג עליון וזווג תחתון, עליון הוא חו"ב, ותחתון הוא זו"ן, והנה חברון נעתיקון חב רון. חב הם חו"א. רון, גר ואו. גר היא המלכות, ואו הוא ז"א. ותמת שרה בקרית ארבע, סוד אבי"ע:

וַאֲבָרָהִם זקן בא בימים, אברהם הוא החסד כגודע, זקן שנמשך לו מן בחי' דיקנא דא"ל, בימים, ים מי. ים חכמה, מי בינה, וד' ברך את אברהם בכל הוא בחי' היסוד המתפשט לפומא דאמה כמ"ש הרב ז"ל:

א"ן וה' ברך את אברהם בכל, אברהם שהוא החסד דאבא. בכל בסוד המתפשט אתצריך כולא. א"ן בכל גי' ב"ן, שהחסד תקן את בחי' ב"ן שתקן אותה ומתק אותה, א"ן הנה רז"ל דרשו זקן זה שקנה חכמה. והנה ידוע מ"ש בזה"ק על רשב"י זע"א שהיה משפיע מחכמתו לבני דורו, דאפילו התנוקות היו יודעים רזים עליונים, ורבי אבא קרי ליה שבת. מה שבת מתברכין מניה כל שיחא יומי אוף ר"ש וכו' וז"ש ואברהם זקן. זה שקנה חכמה, וד' ברך את אברהם בכל. שכל העולם היו יונקים מהשפעת חכמתו, א"ן ואברהם זקן. רמוז במלת זקן שזכה להארת

צִיצִים וּפְרָחִים

להארת א"ל שהוא בחי' זקן, ולזה וה' ברך את אברהם בכל. שהיה בשלימות העטרה. א"ן ברך את אברהם בכל שתיקן כל השרשים השייכים לו. ולזה לא נלעך לבוא עוד בגלגול:

וַיִּצְחַק בא מצוה באר לחי רואי, ידוע מ"ש הרב דילחק אבינו ע"ה בתחלה היתה נפשו מלד שורש הנוקבא ואח"ך בעקדה נמשך לו מן בחי' דוכרא שהוא דרגא דחיי, וז"ש וילחק בא מצוה באר. רמוז לנפש הנוקבא, באר היא המלכות, ואח"ך להי רואי. שהוא בחי' דוכרא:

וַיֹּאמֶר בא ברוך ה', רמוז למ"ש הרב ז"ל שע"י אברהם אע"ה נתקן אליעזר וילא מכלל ארור ובא לכלל ברוך, ורמוז במלת בא אותיות אב לרמוז שע"י אברהם שהוא חסד דאבא נעשה ברוך, גם במלת בא יש לרמוז א"ב ב"ן שעתיד הוא להתגלגל באב ובנו, אב יהודע, ובנו בנינו כמ"ש הרב ז"ל:

וְאָנֹכִי פניתי הבית, אנכי הוא רומז לאימא, פניתי הבית הוא רומז למלכות שהיא בחי' ב"ן ור"ל פניתי החיונים מומנה. שע"י אימא נתקן ב"ן ובמקום לגמלים רמוז בזה גמלים, גימ מל. ג' רומז לג' הגבורות הנמתקים בבחינת היסוד, שהיסוד נקרא מל, ים היא בחי' אימא שהיא גי' חמשים, שנמשך מומנה חמשה גבורות, גם ים הוא רומז לחכמה:

וַיּוֹסֶף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה, קטורה גי' ש"ך לרמוז שאברהם שהוא שורש החסדים מתק הש"ך דינים:

וַאֲבָרָהִם זקן וכו' נ"ל בזה כי ידוע שימי הזקנה יש להם מצלה ויתרון מן הבחורות מלד זיכך החומר ושלימות תיקון הנפשי בעולמות הנלתיים.

ומלד אחר יש מגרעת שנחלשו הכוחות והחוסים חוש השמע והראיה וכו' שבהם קונה האדם השגת חכמת הלימודי והתורני, וזה נשתבח משה רב"ע"ה שכן משה ועשרים שנה לא כהתה עינו ולא נס ליחה. לא מלד הגופני ולא מלד הנפשי, וכאן רמוז בשבח אה"ה שקנה את המעלה הזאת שלא נחלשו כוחותיו וחושיו ויסודותיו, וז"ש ואברהם הגם שהיה זקן. עכ"ז וה' ברך את אברהם בכל. שלם בגופו. שלם בתורתו, שלם בחכמתו:

א"ן וה' ברך את אברהם בכל, בכל, ב' כל רמוז לחמש חסדים הנמתכים לבחי' הזווג שהם זווג עליון דא"ל וזווג תחתון של זו"ן, וידוע שכל ספי' כלולה מיו"ד הרי חמשים לבחי' א"ל וחמשים לזו"ן:

א"ן בכל, ר"ל בכל ימיו הראשונים והאחרונים. עד"ש אשרי זקנותינו שלא ביישה את ילדותינו:

הִנֵּה אנכי נכב על עין המים, רמוז בזה למ"ש הרב ז"ל על פ' בא ברוך ה' וז"ל שאברהם אע"ה היה בחי' חמשה חסדים שבז"א. ואליעזר זכה למתקן שהוא עלמנו העלה את חמש גבורות דזו"ן שצנוקבא כנגד ה"ה שבדוכרא, ומלא כי ע"י אברהם ניתקן ואז נקרא ברוך וכו' יעו"ש. וז"ש הנה אנכי נכב על עין המים. עין גי' ק"ל שהוא רומז לגבורות ור"ל שהעלה חמש גבורות שהם רומזים לעין להמים, ה' מים שהם חמשה חסדים:

א"ן אנכי, רומז לבחי' אימא. גם הנה עם ג' אותיותיה גי' ס"ג, נכב על עין, עין רומז לזווג שהוא נמשך מבחי' אור העין, המים, ה' מים. ה' רומז למלכות,

למלכות, מים רומז לז"א. גם מים ע"ה גי' ל"א שהם בחי' ב' שמות הוי"ה אדנ"י, גם הנה אנבי ס"ת י"ה שהם בחי' או"ה, שמעם נמשך סוד הזווג לזו"ן, ולהיות שיסוד אבא הוא מלוכס תוך יסוד אימא לכן הקדים ה"א לזו"ד:

ואתה הוכחת לעבדך לילחק, ר"ל שהמים הם רומזים לחסדים וכיון שאמרה גם אתה שתה וגם לגמליך אשקה, מזה מוכח שיש בה שורש החסדים, ולזה יש לי אות שהזווג עולה ונזמת, לפי שילחק הוא גבורות ולכן לריך שיתגברו החסדים: **ואברהם** זקן וכו' זקן בא בימים. ס"ת גי' צ"א לרמזו לשם הוי"ה ואדנ"י שיחד אותם כל ימיו, ור"ת ואברהם זקן בא בימים גי' טוב, רומז ליסוד שהוא המזווג, וה' ברך את אברהם בכל, הנה דרשו רז"ל מלמד שעשה ישמעאל תשובה בחיי אברהם, והנה ר"ת ואברהם זקן בא בימים גי' טו"ב רמז לתשובה שנקראה טוב כידוע:

והאיש משתאה לה מחריש לדעת ההלכות וכו' רמז בזה למ"ש הרב ז"ל שה"א בחי' הקטנות נקרא איש, וכשיהיה בחי' הגדלות נקרא אדם. והנה תיבת משתאה היא מ"ה תש"א, ר"ל כשיהיה בחי' מ"ה שהוא גי' אדם אז יהיה זמן הנשואין, לדעת ר"ל ענין הזווג, ורמז כשיהיה בחי' אדם יהיה בחי' הזווג שהוא לדעת, דאין זווג אלא לדעת. גם לדעת ר"ת וס"ת ת"ל רמז לחמשה בחי' אלקים הנמתקים ע"י הזווג:

והנערה טובת מראה, הנערה רמז למל' בתולה ואיש לא ידעה, ואיש שהוא ז"א בחי' הקטנות, לא ידעה בסוד הזווג, ותדד העינה, רמז לחמשה חסדים הנמשכים מבחי' העינים, העינה, העינה. ותדד מלשון וירד מיעקב: **א"ן** העינה. רמז על החכמים הנקראים עינים, כמ"ש רז"ל ע"פ והיה אם מעיני העדה ור"ל ע"י עסקם בתורה מעלים מ"ן למל' ותדד העינה בסוד שהשכינה מתעצרת מנשמתם של לדיקים, ותמלא בדה בד ה רמז לכ"ד לירופי שם אדנ"י, ותעל שעלתה אותו המ"ן לאו"ה לבחי' הזווג, גם העינה ר"ת וס"ת ב' ההי"ן רומז לחמשה חסדים וחמשה גבורות הנמשכים מן בחי' העין:

וכדה על שכמה, ר"ל שהחמש חסדים הם גי' ש"ס וע"ה הם שס"ה, וז"ל וכד ה' שכ"ד לרופי שם אדנ"י שהיא סוד ה' אחרונה שבשם, על שבכמה תיקונים יהיה ע"י ה"ח העולים כמנין שכמ"ה, ובה נמתקים כ"ד לרופי אדנ"י:

נשיא אלקים אתה בתוכינו, ידוע שהלדיקים גופם הוא בחי' נפש לעם הארץ. ובפרט מה שדרשו רז"ל על אה"ע שהיה בחי' נשמה:

ובר טוב אדנ"י בידו, רמז למ"ש הרב שאליעזר ניתקן ע"י אה"ע. ובל טוב אדנ"י התורה הנקראת טוב אדנ"י בידו, שידוע שאליעזר היה דולה ומשקה מתורתו של רבו, א"ג בידו אותיות ביו"ד רמז שאברהם היה בחי' חסד של אבא: **ושני** למיודים על ידיה, נראה שהצמיד הוא רומז לאור המקיף שניתן לה ע"י הצעל או ע"י שלוחו. ואליעזר היה שלוחו של יחזק להשיא לו אשה. עשרה זהב משקלם. עשרה רומז לה"ח וה"ג גם רמז במלת עשרה שילחק אה"ע בתחלתו היה מלד הנקבא ואח"ך לנפש הדכורא שהיא בחי' היו"ד:

פרשת תולדות

ואה תולדות יחזק בן אברהם, רמז על יעקב אה"ע שהוא תולדות בין יחזק ובין אברהם, שהיה בחי' קו האמצעי בין החסד ובין הגבורה, וז"ל תולדות יצחק בן אברהם רמז על יעקב שהיה אחוז באברהם שהוא שורש החסדים ומי גרם לזה שילא יעקב בשורש אברהם. גם בן ודומה ליקנו, והשיב שאברהם הוליד את יצחק, ור"ל צענין העקדה שעקד את יחזק. בזה מיתק הגבורות של יחזק. וז"ל ליחזק בחי' נפש דוכר'א שהוא החסד ועי"כ נכלל יחזק בחסד וגבורה, והוליד את יעקב שהיה קו האמצעי בין החסד ובין הגבורה. ובה נתיישב דקדוק של מלת בן שהגיה המקרא בין יחזק ובין אברהם להורות שיעקב אה"ע בן ליחזק מלד בחי' הגבורה. ובן לאברהם מלד החסד:

ויעקב איש תם יושב אוהלים, כ"ל דידוע שאין האדם קונה השגת הלימוד בשלימות אס לא יזכך החומר הגופני עד"ש זאת התורה אדם כי ימות באהל והנה אחר שזדכך החומר שהיה בחי' מת בתחלה. מעתה הנה המת נעשה בחי' תם שמתהפך המת לתם כפיירוד הרע מן הטוב, ואמנם יעקב אה"ע היה קדוש מרחס ומזדכך החומר שבו מן הצטון, כמ"ש רז"ל שעשו שאב כל הזומא, ויבא יעקב זך בלי שמרים, וז"ל יעקב איש תם יושב אוהלים ר"ל מתחלתו קודם שנכנס לאהלה של תורה היה איש תם שהוא זך, ולא הולך לתבלין של תורה לזכך אותו. ולכן בתחלתו ר"ל מתחלת למודו קנה מעלת תואר יושב. שהוא מדרגת הרבנים התורניים שהם מעלת סוג היושבים. ולא תואר עומד שהיא מדרגת התלמידים שהיה מן היושבים ולא מן העומדים:

ואה תולדות וכו', רז"ל דרשו תולדותיהם של לדיקים תורה ומע"ט, והנה ידוע שבכל דבר של מזה לריך להיות בסוד דחילו ורחימו ורחימו ודחילו, לאכללא ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא. וז"ל ואלה תולדות יחזק שהוא בחי' הבינה שהוא בסוד דחילו בן אברהם שהוא החסד סוד רחמימו, הוליד את יצחק הוליד רחמימו את דחילו:

א"ן ואלה תולדות וכו' רמז מ"ש רז"ל שהלדיקים מהפכין את מדה"ד למדה"ר. יצחק שהוא דין בן אברהם שהיפך מדתו למדת הרחמים:

ויעתר יחזק לה' לנוכח אשתו, ידוע שהנקבה היא בחי' אור חוזה, והזכר הוא בחי' אור ישר. ויעתר לשון התפכות שהיפך אור חוזה לאור ישר שהוא נגד אשתו, ובה מיתק הגבורות, לכן ויעתר לו ה' שנאגלה לו סוד הרחמים ובחי' הרלון:

א"ן רמז בזה שהחילונים ייקתם מאחוריים שהם הקליפות והנה יחזק הוא זך וצהיר מלד האב ומלד האם משא"כ רבקה אה"ע אביה ואמה ואחיה ייקתם מן הקליפה דזה לעומת זה עשה האלקים, ויעתר יחזק לה' לנוכח אשתו, לזכר הסיגים אשר הם לנוכח אשתו:

וידן אחות בעקב עשו, ידוע שיעקב אה"ע ילא מהארת יסוד אבא כנו' בדברי הרב ז"ל, גם היו"ד היא רומזת לחכמה כנודע גם אמרו המקובלים בחטא אדה"ר הגיולות הקדושה שהם למעלה מן בחי' הראש נסתלקו למעלה קודם שחטא, ומה

ומה שירדו בקליפות הם בחי' העקב. ועשו שהוא מלך הקליפות היה לו אחיזה בהם, ולכן יעקב היה אוחז בעקב עשו ר"ל בנילוות שבעקב לברר אותם, ויש לו יכולת לברר אותם משם, כי יעקב הוא אוחז בהארץ יסוד אבא וידוע דעיקר הבידור הוא בחי' אבא ולכן יש לו כח להתגבר על עשו ולהוליא בלעו מפיו: **ועתה** שא נא כליך רמו שיהיה בלוחו פרק. תליך וקשתך בלוחו אשה, שאלו הכלי זיין שהיית עושה בהם עבירה של ש"ד וכו' וילא הסדה בלוחו מקום. ולורה לי ליד שהוא חיי נפש:

הנה אנכי הולך למות, ידוע אם הרשע עושה מלות המלוה הוא לוקחים הסע"א ונלחמים בה והשפע ב"מ נהפך לפשע, גם ידוע מ"ש רז"ל דהעבודה בתחלה היתה בצבורות, והנה מנח העבודה ישתלשל השפע, וז"ש הנה אנכי הולך למות, ר"ל שהמלוה שהוא עושה השייכה לצבורות הנה היא הולכת לחצר מות, למדור הקליפות, וא"כ למה זה לי בכורה שמוסיף על חמלתו פשע ה' ילילנו:

וידו אוחזת בעקב עשו, וידו עם ד' אותיות גימטריא יהודה לרמוז על רבינו הקדוש שהיה נילוף יעקב:

הרעיטני נא מן האדום האדום הזה. כתב הרב בש' הפסוקים על מש"ה הנה אנכי הולך למות וז"ל הנה עשר דמים הם כדודע והטוב שבהם לקח אותם יעקב והם בגי' ת"ס ולכן נקרא איש תס. והרע לקחו עשו ועליו נאמר וזרו רשעים מרחם ועשרה פעמים דס גי' מ"ה וכו' יעו"ש וז"ש הלעיטני נא מן האדום ה' אדו"ס שהוא דבק בהרע שבעשרה דמים ולכן תמלא שליטתו של עשו וכוחו בחרב שהיה אוהב לשפוך דמים, ולעתיד אחר התיקון יתוקן הרע שבחמשה דמים עד"ה מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מצלרה ברליחת עשו וזרעו, וע"י יתוקנו ה' דמים שבלד הרע:

גור בארץ הזאת ואהיה עמך, גור ע"ה גי' ר"י, רומז לעשרה פעמים אהיה. שאהיה בחי' הבינה הנמשך אורו למלכות, וז"ש גור בארץ שתמשיך לה נהורין מהבינה לארץ המלכות, ואהיה עמך, ר"ל שבחי' אהיה עמך, שילחק הוא מפורש הגבורה: **גשה** נא ואמוסף, גשה נא ר"ת גן, רמוז מ"ש רז"ל כשנכנס יעקב אע"ה נכנס עמו ריח ג"ע:

בא אחיך במרמה, רמוז בזה מ"ש רז"ל בשה"פ דיעקב אע"ה היה מבחי' הארת יסוד אבא, וילחק היה מבחי' הארת יסוד אבא. וילחק היה מבחי' אימא בסוד בחי' היין הרומז לגבורות. ויעקב ע"י שהיה מבחי' הארת יסוד אבא מיתק הגבורות בסוד ויבא לו יין בחרי טעמי מים ויין, וע"י המיתוק זכה ליקח הברכות, וז"ש בא אחיך. בא בהיפוך אהון אב. אחיך שהוא בחי' הארת אבא, במרמה תרגס אנקלוס בחממתא, ר"ל שהמשיך מן בחי' אבא שהוא החכמה החסדים, ומתק היין והגבורות, ועי"ז ויקח את ברכתך:

ויזרע ילחק בארץ ההיא וימלא בשנה ההיא מאה שערים, ההיא אותיות אהיה: **ויהי** אך ילוא ילא יעקב אך הוא רמוז לאימא שהוא גי' אהיה. יצא ע"ה גי' ק"ב סוד קב חרובין שהעלה אותם למעלה שרשן:

ואנכי איש חלק, חלק אותיות חקל. רמוז לשכינה שהיא חקל תפוחין, שידוע שיעקב אע"ה היה בעלה דמטרוניתא, כמ"ש בזוה"ק משה מלגאו יעקב מלצר: ח"ג

א"נ רמוז מ"ש הרב שיעקב אע"ה היו בו ב' פרלופים בהארץ יסוד אבא, שילא ממוז יעקב שהוא כנגד עיבור דז"א ואור זה נחלק לשנים ח' נכנס תוך פנימיות הכלי דז"א וא' נשאר מבחוץ דבק בכלי דז"א, ולז"א ואנכי איש חלק, ר"ל שנחלק לב' פרלופים: **ויהי** אך ילוא ילא יעקב רמוז למ"ש הרב בהלק"ט שהוא תחלת המחשבה והוא סוף המעשה:

א"נ רמוז למ"ש הרב דיעקב בלא וא' הוא כנגד הנפש, ויעקב מלא בוא' הוא כנגד בחי' הרוח:

א"נ רמוז שלעתיד יבוא ברבי עקיבא כמ"ש הרב ז"ל:

אך שמע בקולי ולך קח לי, אך הוא רמוז לבחי' שם אהיה שהיא סוד אימא, שמע לשון וישמע שאלו שהוא לשון זווג, בקולי, קול יו"ד. קול הוא על בחי' ז"א, יו"ד הוא רמוז לחמשה חסדים וחמשה גבורות שמקבל אותם לאורך הזווג: **ויגדל** האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד, ידוע דאם ירויה האדם בפעם ח' אלפים זהובים תהו ביה אינשי ושלטא ביה עינא בישא ב"מ, גם יעיר עליו רוח קנאה, לא כן אם תבוא אליו בהדרגות זה אינו חידוש והוא דרך כל הארץ. וז"ש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד, ובה ויברכהו ה':

א"נ הנה הזכיר ג' גדולות רמוז שעשה זווג למלכות בשלשה יחודים שהם בחי' כ"ר כדודע וז"ש ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד, הרי ג"פ כנגד ג' יחודים:

ויאמר כי עתה הרחיב ה' לנו, לבו גי' פ"ו שהם גי' אלהים רמוז לגבורה. וידוע שילחק הוא מבחי' הגבורה, גם ידוע שהחילונים אין להם יניקה אלא מהגבורות דוקא, ולכן היו משתוקקים כדי לינק ממוז ח"ו והוא דחה אותם, וז"ש כי עתה הרחיב ה' רמוז לאימא, שהשפיעה לבו אורותיה, ובה נמתקו הגבורות, שאין הגבורות נמתקים אלא בשרשן, וע"י המיתוק נדחו החילונים, והנה ר"ת הרחיב ה' הם י"ה, שהם רומזים לאו"א:

ויעתק משם ההרה, שם היא בחי' המלכות שנקראת סס. הרה גי' ר"י. שהם עשרה פעמים שם אהיה. ור"ל שהמשיך-למל' מהארץ הבינה:

ויהי אך ילוא ילא יעקב. רמוז למ"ש הרב ז"ל בשה"פ שיאע"ה נולד מן בחינת הארת יסוד אבא בהתפשטותו בז"א מן החזה ולמטה מקום שגפסק יסוד אימא ונגלה הארת יסוד אבא ומשם נעשה פרלוף יעקב. וז"ש ויהי אך, אך גי' כ"א שהוא בחי' אהיה, שהיא אימא, יצוא ר"ל נפסק, יצא יעקב בגילוי הארת יסוד אבא שמשם נעשה פרלופו:

גם ברוך יהיה, גם ע"ה דב' האותיות גי' מ"ה, ור"ל שיגדל יעקב בכל פרלוף ז"א, שעתה הוא מהחזה ולמטה, ואח"ך יגדל כנגד כל קומת ז"א ויהיה בשלימות בחי' ז"א עלמו:

בריה שדה אשר צרכו ה'. בריה שדה ר"ת ש"ך, לרמוז לש"ך דינים שמתמתקים ע"י אימא אשר הוא רמוז לבינה, ברבו ה' הוא זו"ן:

הן גביר שמתין לך וכו' ודגן ותירוש סמכתיו, מלת סמכתיו הוא משולל הצנה. ונראה כשבא יאע"ה לפני אביו אמר ראה ריח בני כריח שדה אשר צרכו ה', ר"ל שכבר נתברך מפי עליון ולכן עתה כשבא עשו עשה לו התגלות שלא יתרעם עליו

עליו, וזה שרמו במלת סמבתיו ר"ל כי כשבא אליו לא היה לריך לברכה כלל. שהרי כבר ברוך הוא, ורק עשיתי לו סמובין, ר"ל חיזוק על הברכה, ולכן אל תהרהר אחרי שאני לא עשיתי לו טוב פעולה כי כבר ברוך הוא מפי עליון: **ראה**, ריח בני כריח שדה, ידוע שהריח הוא רומן לבחי' מ"ן כמ"ש מהרח"ו ז"ל בהגהותיו על הזוהר, והנה יעקב אע"ה קיים באלו המטעמים שהגיס לאביו מלות כבוד אז יחס שלוותה לו אמו, ועי"כ העלה עוד מ"ן באותה המלה למעלה. וז"ש ראה ריח בני כריח שדה שהיא בחי' המלכות שנקראת שדה. שהולאה עוד מ"ן לחו"ב העליונים. אשר ברבו ה', ברבו עם האותיות רל"ב, שהם עסמ"ב. ור"ל שגשגת המלה בשלימות ד' אותיות הוי"ה ב"ה שהם עוד עסמ"ב:

ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי, במטעמים אותיות טעמים, ואות מ' שבראש התיבה היא מ"ס השימוש כאלו אמר מן הטעמים, ונדע שהטעמים הם בחכמה בסוד וחק יעסם לאכול. וידוע שילחק שורשו בגבורה בשורש הבינה ורולה להתמק' בבחי' אבא שהוא חסד, שיהיה מושך משם הברכות ששם אין פולה פה ומלפף שהם חסדים גמורים:

כי הקרה ה' אלקיך לפני, אומרו אלקיך, רמוז בזה דידוע שהמזון הוא נמשך מבינה. וילחק אע"ה גם הוא שורשו משם, לז"א אלקיך ר"ל שהוא מבחי' השורש שלך:

פרשת ויצא

ויצא יעקב מבאר שבע, באר רומן לתורה שנקראת באר מים חיים, שבע רומן להזין שעי' עסק התורה נתקנים זו"ן, וילך חרבה ר"ל שעי' תיקון זו"ן הלך חרבה, רמוז לקליפות שיפרדו מהקדושה וילכו לתהומא רבא:

ויקה מאבני המקום וישם מראשותיו, רמוז בזה מ"ש הרב בשה"פ בתחלת הפרשה וז"ל ונדע כי המזחין הויות דגדלות, והם מתפשטין דרך הגרון הנקרא חרון, ונעשה מן אלקים דקטנות וכו' וכבר ביארנו כי ג' אלהים הנז' הם דיודי"ן דאלפי"ן דההי"ן, יודי"ן שבראש הוא בלאה ועולות למעלה והאחרון של ההי"ן הוא ברחל ועומדת למטה, ואמלעי דאלפי"ן הוא ביעקב, ולהיות האמלעי כולל שניהם העליון והתחתון, לכן יעקב בגי' ב"פ אלקים כמנין עקב, ואות היו"ד היתה ביעקב כנגד עשר שבהם להורות על שניהם וכו' עכ"ל. וז"ש ויקח מאבני המקום ידוע כי האותיות נקראים אבנים כמ"ש בספר יצירה, ובהם בא לרמוז כאן עשר אותיות של ב' שמות אלקים, וישם מראשותיו שהוא מנין עקב שהם ב' שמות אלקים, ויקח מאבני המקום, אלו עשר אותיות וישם מראשותיו בראש שמו, ואז נעשה יעקב, והמקום יעלה קפ"ד והכולל, כי הוא"ו אינו נחשב כי הוא במקום חולם ואינו יולא במבטא, וב"פ אלקים עם עשרה אותיות ועם השני שמות עלמם, יעלו קפ"ד כמנין המקום:

ויפגע במקום פי' רז"ל אין פגיעה אלא לשון תפלה, במקום. ב מקום, רומן על הלחם ועל החזרה, וילך הם סוד נפילת אפיס, שם הוא רומן על בחי' המלכות שנקראת שם, וילך רמוז מ"ש הרב ז"ל כי בשונה המזחין דז"א מסתלקים וכו' ולכן הדיקים מסלקים נשמתן בסוד השינה למל' דוגמת ז"א ומה נמשך הזוג, וז"ש

ו"ש וילך שם, כי בא השמש רמוז לז"א שהוא בחי' שמש: **ויקה** מאבני המקום, ידוע שיעקב הוא בחי' כ"ב אותיות התורה, גם הוא שורש הארת יסוד אבא, וידוע מ"ש תמקובלים דבמתחבבה אתבריר כלא, וז"ש ויקח מאבני המקום הם האותיות הנקראים אבנים וישם מראשותיו שהעלה אותם בסוד הצירור למחשבה שהיא בראש:

והנה סולם מולך ארלה, סולם גי' קו"ל, שהוא רומן לז"א, מוצב ארצה רומן למלכות, מלאכי אלקים רומנים לדיקים שנקראים מלאכים שהם מחנה שכינה, עולים ויורדים מעלים מ"ן ומורידים מ"ד:

והיה זרעך כעפר הארץ, רמוז מ"ש רז"ל שהעניו נעשה מרכבה לשכינה, והיה אותיות הויה, וז"ש והיה זרעך, שיהיה זרעך מרכבה לשכינה, ע"י שיהיה בסוג עפר הארץ, ובה ופרלת וכו':

והנה ה' נצב עליו, הנה עם ג' אותיות גי' ס"ג שהיא בחי' אימא, עליו, על יוד"ו וא"ו, יוד"ו רומן למל' שהיא נקודה עשירית, וא"ו רומן לז"ק שהוא בחי' היסוד שיעקב הוא בחינת גופא, וברית הוא בחי' היסוד, דגופא וברית חד הוא: **אני** ה' אלקי אברהם אביך ואלקי יצחק, כ"ל הטעם גבי אברהם הזכיר אביך. וגבי יצחק לא הזכיר תואר אז והוא אז העיקרי, וכבר העירו בזה, וז"ל שידוע שאברהם אע"ה הוא בחי' החסד דאבא כנדוע. ויעקב אע"ה גם הוא משורש בחי' הארת יסוד אבא, משא"כ יצחק הוא משורש בחי' אימא, ולואת לגבי יצחק לא הזכיר תואר אז:

ויאמר אכן יש ה' במקום הזה. אבן ע"ה גימ' ע"ב שהוא רומן לחכמה הוי"ה בסוד יודי"ן, יש אותיות שי שהם סוד אימא שהם ש"י עולמות, במקום הוא רומן למל' הזה גימ' טוב, שהוא בחי' היסוד, ואנכי לא ידעתי, ידעתי הוא לשון זוג, וקאי על זוג התחתון של עוה"ז, שעדין לא נשאתי אשה ולא עשיתי זוג תחתון:

אני ה' אלקי אברהם אביך ואלקי יצחק, שיאע"ה היה קו האמלעי שהוא כלול מאברהם ויצחק:

והיה זרעך כעפר הארץ. ר"ל כמו רגבי העפר שהם מתאחדים זה בזה ונעשים אבן שלימה, כן יהיה זרעך באחדות א' ובה ופרלת ימה וקדמה, ידוע דורו של אחאב היו יולאים למלחמה ונולחים הגם שהיו עע"ן, והוא זכה שמלך בכיפה, והטעם שהיה ביניהם אהבה ואחדות א':

א"נ והיה זרעך כעפר הארץ, כמו מעלת א"י שמועט היה מחזיק את המרובה שלא אמר אדם מעולם לר לי המקום שאלין בירושלים:

ויקח יעקב משנתו, ארז"ל ויקח יעקב ממשנתו, והנה משנתו היא אותיות נשמתו שעי' משנתו עלתה נשמתו בסוד מ"ן, ואח"ך מקבלת מ"ד בסוד חדשים לבקרים, שנמשך לה אורות חדשים מחו"ב:

ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, רמוז עד"ש רז"ל כמה יגיעות יגע אדה"ר חרש ורע וקלר דש וכו' ואני מולא כל אלה וכו', והנה ידוע דיעקב אע"ה הוא אדה"ר ושפריה דיעקב כעין שופריה דאדה"ר, ולזה בקש מהש"ת שלא יהיה לו כנגול הקודם שיהיה טורח במאכלו ובמלבושו כמו אדה"ר. אלא ונתן לי לחם

מוטם שהוא מתוקן ומזומן, וכן בגד מוכן:
וישבת בשלום אל בית אבי. מקשים היאך יאמר בשלום והרי אמרו רז"ל בשביל
שאמר דוד הע"ה לאבשלום לך בשלום וכו'. ור"ל דהנה ארז"ל יעקב
אבינו לא מת, ולפי"ז אין קפידה לגביה. א"כ דהכא לא סיים מלת בשלום ותו לא,
אלא קאמר בטר הכי אל בית אבי, ולפי"ז מלת בשלום קאי על בית אבי, והך
דקפדין היינו שאמר ליה לך בשלום לחודיה:

וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם, ידוע הגילולות שגפלו הם בסוד העקב,
והנה יעקב אע"ה בא לתקן ולהעלות הגילולות למקומם ולשורשן שהיו
בסוד בני קדם:

וירא והנה באר בשדה, באר רומז לתורה, בשדה רומז למל' שנקראת חקל
תפוחין, שמעם בחי' התורה, והנה שם שלשה עדרים צאן רמז לישראל
שהם בחי' נר"ן, רובצים עליה סוד תקונם נמשך ממנה, כי מן הבאר ההיא
ישקו העדרים ר"ל השפעת העליונים והתחתונים, ואבן גדולה ע"פ הבאר רמז
לקליפה שהיא כמות הילך שנקרא עפ"י הבאר שהיא סובבת את השושנה:

ונאספו שמה כל העדרים, רמז בזה על בואת משיח דקינו צ"ל, בקיבוץ
הגלויות, וגללו את האבן רומז לקליפה של הרע, מעל פי הבאר
רמז למל' שיפיריו הרע מן הטוב, והשיבו את האבן רמז שגם כה קליפת הילך
יתקן, עד"ש רז"ל שלעת"ל הקב"ה שוחט את יזה"ר ור"ל שוחט מלשון זהב שחוט,
וגם יזה"ר יהיה בבחי' טוב:

וישק יעקב לרחל, רמז לסוד זווג נשיקין, וישא הוא לשון נשואין, את, רמז
למלכות, קולו, קול וא"ז רמז לז"א שהוא בחי' הרוח, ורמז סוד זווג עליון
דנשיקין וסוד זווג הגופני התחתון:

אך עלמי ובשרי אתה, אך גי' אהיה שממנה נמשך הזווג, עצמו רמז על בחי'
לאה, בשרי בחי' רחל, אתה רמז לז"א שהוא מזווג בשתיים, או אתה כמשמעו
רומז על יעקב העליון:

ה'כי אחי א'ת'ה ר"ת גי' ז' וס"ת גי' כ"ה, ורמז בזה מ"ש הרב שיעאע"ה הוא
מספר שבע, וס"ת רמז למל' שנקראת בה, ור"ל שהשכינה אומרת לו אחי
אח יוד, שהיא משלימהו לעשרה, הנהם שעי' התורה והמלות ימשיך לה תן לסוד
הזווג בסוד ונה מלא תן בעיני ה':

ה'ב'א א'ת א'ש'ת' ר"ת וס"ת גימ' תי"ח, רמז לתי"ח אורות שניתנה למלכות
בסוד תחי נפש, א"כ ידוע שיעקב אע"ה תיקן את פגם העריות, כמ"ש
הרב שאברהם אע"ה תקן פגם הע"ז וילחק אע"ה תיקן פגם ש"ד, ויעקב תיקן
פגם ג"ע של אדה"ר, גם ידוע מ"ש הרב כי פגם העריות, הוא פגם באו"א שהם
בחי' שם י"ה וז"ש הבא את אשתי ואבואה אליה, אל יה. א"כ ואבואה אליה רמז
על אליה הנביא שהיה מצוי בניה של רחל, א"כ הבא את אשתי, מלת את רמז
על רחל הגדולה ועל רחל הקטנה, כי מלאו ימי שהשגתי גם מג"ת לכן ראוייה
לי גם רחל הגדולה:

שא נא עיניך, שא לשון נישואין שהוא לשון זווג, נא ע"ה גימ' ב"ן שהיא בחי'
המל'. עיניך רומז לאבא ור"ל שומשיך למלכות מבחי' אבא מ"ד לזורך הזווג
וס"ת

וס"ת נא עיניך גימ' כ"א לרמז על בחי' אימא שהיא אהיה שגימ' כ"א, שע"י
המשכת חו"ג מאו"א נעשה זווג זו"ן שיהיה הזווג בבחי' פב"ק:

ויגבי יעקב את לב לבן הארמי, לבן, לב גימ' גימ' הוא נחש, שהוא מסצרה
דיליה, ור"ל שלקח את פנימיות חיות לבן הארמי, אי לזאת נעדר ממנו
הידיעה וההשגה, וז"ש על צלי הגיד לו השר של לבן כי ברה יעקב:

כי עתה יאהבני איש, כי גימ' שלשים, שהוא שם הוי"ה עם ד' אותיותיו:
ועתה הלך הלכת כי נכסוף נכספת, רמז בכפילא דלישנא מ"ש הרב דיעקב
אע"ה היתה בחינתו מחי' ז"א ולמטה ואח"כ נתעלה וכה לכל קומת

ז"א, ובקשה בבחי' ז"א ולמטה, לא היה מגיע לו רק הארת דאימא, דיסוד דאימא
מגיע עד חזה דז"א, והוא מחיה ולמטה, ולכן אין שם מוחין רק הארה בעלמא,
ואמנם אחר שהשיג חיי העליון, השיג גם עלם הארת אימא, וז"ש כי נכסוף נכספת
לבית אביך, שהיא אימא, שעלית והגעת בעלמות הארת אביך, רמז שהוא בחי'
הארת יסוד אבא למה גגעת את אלהי שגגעת האורות המחיים אופו, ודחית אותו
לנוקבא דהאומא רבא:

מתי אעשה גם אנכי לביתי מתי גימ' ת"ן, רמז לת"ן אורות, אעשה גם אנכי
לביתי, לרחל שהיא עקרת הבית, להמשיך לה ת"ן אורות:

שבור שברתיך בדודאי בני, כפל לשון לרמז שזווג לאה עם יעקב שהוא אחר
חלות לאה לוקחת גם הארת רחל, ובה יהיה הזווג שלים:

וינהג את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש בצדן ארס וכו', רבושי רומז
לגילולות הקדושה, אשר העלה אותם, בפרך ארם לבוא אל יצחק רומז
לבחי' אימא שהיא בחי' יחזק, אביו רומז לאבא, ור"ל שהעלם לבחי' חו"ב:

ויקה מאבני המקום ידוע שיעקב אע"ה הוא מבחי' יסוד אבא, גם ידוע כשפוגעים
הארת אבא באורות אימא, בזה יונק יעקב גם מאורות אימא, גם ידוע
שקום רומז לבניה בסוד ברוך כבוד ה' ממקומו שפי' בזה"ק מקומו רומז לבניה
וז"ש ויקח מאבני המקום ר"ל שלקח גם מאורות אימא:

א"ג ויקח מאבני המקום, שידוע שיש י"ב מלאכים שהם נושאי כסא הכבוד, גם
ידוע שיעקב אע"ה הוא סוד המרכבה לשכינה, ולכן הוליד י"ב שבטים כנגד
י"ב מלאכים נושאי הכסא, וז"ש ויקח מאבני המקום, שהמשיך מאבני המקום שהם
חיילות השכינה, וישם מראשותיו שהם רומזים למוחין, להוליד י"ב שבטים, שהזרע
נמשך מן המוח שהוא בראש:

ויפרוץ האיש מאד מאד שפרץ בלגורות השפע, שידוע שיעקב בתחלתו היה
כנגד חיי ז"א מחליו ולמטה, ואח"ך זכה לעלות בחליו העליון, גם ידוע
שז"א יש לו ב' בחינות מ"ה, והם כנגד פרטוף העליון שהוא נגד לאה וכנגד פרטוף
התחתון שהוא נגד פרטוף רחל, ויעקב זכה לשני הפרטופים וז"ש מאד מאד
גימ' מ"ה מ"ה:

פרשת וישלח

וירא יעקב מאד וילך לו, פי' רז"ל וירא שמו יסרג, וילך לו שלא יסרוג, ולכאורה

וז תמוה דלמה לר לו שלא יהרוג, והלא אמרו רז"ל הבא להרגך השכם להרגו ובפרט עשו הרשע שנתחייב כמה מיתות, וז"ל דלפני שילא ממנו אנטגום שנתגייר ולימדו תורה רבינו הקדוש שיהיה גילוי יעקב אע"ה:

ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כ"א ישראל, הנה יעקב אותיות יוד קבע דידוע שיש עשר כחות כנגד עשר דקדושה דזה לעומת זה עשה לקים גם נודע דז' תחטנות הם כנגד ז' עממין והם כנעני וחתי וכו', וג"ר של הקליפה כנגד עמון ומואב ודורם, שהם קני וקני וקדמוני, והנה מן שלשה ראשונות הוא קליפת עשו. והנה עתה לקחנו ז' עממין, ולעתיד נקח הכל, ולכן השר של עשו שהוא פלוני ביקש שלא יקח השלוש, שאז יהיה נוגע בגבולו וזה יהיה נאכד לגמרי: **בז** אלה לך, רמז שאתה מן החוזה ולמטה, ואיך לקחת את אלה שהיא למעלה ממך, והשיב לו הילדים וכו' כי מאחר שילדה לי ילדים זה הוכחה שהיא שייכה לי, ושנינו שווים ביחד, ועוד נראה שרמז במלת הילדים, ילדי מה. כלו' כבר עליתי כנגד כל בחי' שם מ"ה, כי יע"א ע"י מעשיו, נגדל ולקח את כל בחי' ז"א שהוא בחי' מ"ה, ולכן ראוייה אז לו לאה, אמר עוד אשר שהיא חימה, חגן אלקים שהיא סוד לאה, לתת אותה ג"כ לעבדך:

הצילני נא, ב"א ר"ת גפילת אפים, רמז בזה שהוריד נפשו לעמקי הקליפות, מיד מלשון מקום, כמו והנה מליב לו יד, שר"ל מקום, וז"ש מיד עשו ר"ל מקום עשו שהוא מדור הקליפות, וביקש לשלל יתאחזו בו ח"ו הקליפות בזירדתו שמה להעלות הנפשות העשוקות תחת ידם, גם הצילני ר"ת וס"ת י"ה וס"ת הילוני כ"א הם י"א רמז לי"א סמני הקטורת, להיות זירורם ע"י חו"ב שהם שם י"ה, מיד הוא רמזו לשם מ"ב שהוא בחי' ידים ששם זה הוא מעלה הזירור, גם מיד אחי הוא ר"ת מ"א וע"ה הוא מ"ב:

ואביו קרא לו בנימין הטעם שקרא לו בנימין עד"ש הרב דבנימין הוא יסוד דנוקבא, והיסוד הוא חסד שנקבלים בו כל החסדים ולכן קרא לו בנימין ב"ן ימין. בן הוא רמזו על נוקבא. ימין הוא חסד ובקריאת השם מיתק הב"ן בחסדים: **כי** חנני אלהים וכי יש לי כל. בא לרמזו על יוסף הלדיק שהוא בחי' היסוד שנקרא כל, שהוא שטנו של עשו:

ויאמר עשו יש לי רב, ידוע כי יעקב ועשו חלקו עולמות, יעקב נטל עוה"ב ועשו נטל עוה"ז, ולז"א יש לי רב שאני אדון בעוה"ז והכל שלי, וכל מה שאתה קונה הוא שלי, ומה אתה מרנני במנחה זו, והלא הכל שלי, והשיב לו יעקב ובי יש לי כל שהיא התורה בחי' היסוד שנקרא כל ולכן אני לא זכיתי משלך, אלא בזכות התורה דכתיב אם לא זכיתי וכו' חוקת שמים וארץ לא שמתו: **ויקח** מן הבא בידו מנחה וכו' הנה רז"ל אמרו שלקח אבנים עובות ומרגליות, וז"ל שהוליו דרשם זו מאומרו מן הבא בידו ר"ל מדברים שנושאים אותם בידיים ומקשטין בהם האלצעות, וגם ס"ת ויק'ח מין הוא חן שמורה שהיה מכלל האבנים אבן עובב שיש בה סגולה למיאת החן. ולז"א לבמה זה, זה הוא מורה באלצע, שהראה לו על האבן אשר היא מסוגלת למיאת החן, ויאמר למצוא חן בעיני אדוני, כדי שזכה אני ג"כ אמלא חן בעיני אדוני, מדה כנגד מדה, וסיתאמת אלך אהבתי עמך שאתה חביב עלי, שע"י האבן הזאת שאתה נושא אותה בזה יקרבך

יקרבך הצריות וזה אמלא חן בעיניך, שאני דורש אהבתך וחפן בטובתך ע"י שאני נותן לך מתנה טובה שיש בה סגולת חן וחסד:

ואתה אמרת היטב אטיב עמך. כפל לישנא בא להורות שיש אדם שבא לו טובה אליה וקוץ בה, כמו המוליא מליאה והיא טובה, ואמנם יש בה קוץ דשמה ישמע המלך בה ויעלילו עליו כמ"ש רז"ל, וכן תמלא כאלה רבות שהטובה ילמח ממנה רעה, ולכן אמר ואתה אמרת עד"ש ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסף עלב עמה, היטב אטיב שהטובה ילמח ממנה עוד טובה אחרת שהטוב הוא נמשך והולך:

כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי, דרשו רז"ל ותר"ג מלות שמרתי. לבן רמזו על ליבון העונות שהעצירות נעשים זכיות עד"ש"ה אם יהיו חטאכם כשנים כשלג ילבינו, וז"ש עם לבן גרתי עם לבן הם העונות נעשו זכיות, ועי"כ תרי"ג מלות שמרתי:

ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כ"א ישראל. רמז בזה שידוע עד"ש המקובלים הנילוות הקדושה אשר בקליפה הם בראש שאין יכולת בקליפה להוריד אותם להתפשט בכל גופם ולזאת מן הראש ולמטה אין בהם גילוי קדוש וזכה פי' מו"י הרה"ג כמהר"ר אליהו תלצ"ה ובמה יתראה זה אל אדוניו הלא בראשי האנשים ההם וכו' והנה יעקב אע"ה כשנלח שרו של עשו ונתגבר עליו שלקח גילונות הקדושה שהיו בראשו של עשו לז"א לא יעקב עוד שמך כ"א ישראל, ישראל ל"י רא"ש. ור"ל שזכה ליקח הנילוות השייכים לי שהם בראש:

ויקח מן הבא בידו. רמז מ"ש הרב ז"ל על סוד הכתוב וידו אוחזת בעקב עשו העקב של הקדושה לקח עשו בראשו ויעקב היה אוחז להוליו מידו והעקב הוא ההוד שהוליו עד שבא שמואל הע"ה והוליו הגלח. וז"ש ויקח מן הבא בידו ידו גי' ההוד וקאי על מנחה לעשו אחיו:

יעבור נא אדוני לפני עבדו. בסוד הקליפה קדמה לפרי. ואני אתנהלה לאמ"י גי' חמשים רמז לחמשים ש"ב שבהם סוד הזירור, לרגל המלאכה, שידוע מ"ש הרב ז"ל שהמלאכה כמו חרישה וזריעה וכו' יש בהם סוד הזירור, ולרגל הילדים, זירור נפשות הנולדים שאין ב"ד בא עד שיכלו כל נפשות שבגוף. וז"ש עד אבוא אל אדוני שעירה כמ"ש ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו:

ויבוא יעקב שלם דרשו רז"ל שלם בגופו שלם בממונו שלם בתורתו, הנה ידוע דמאן דלא נסיב אתתא אתקרי פלג גופא, והנה אחר שנשא יע"א ע"ה נעשה גופו שלם, שלם בממונו דידוע שאין הברכה מלויה אלא בשביל ביתו של אדם שנא' ולאברם הטיב בעבורה, שלם בתורתו, דהשרוי בלא אשה שרוי בלא תורה, ולכן יעקב אע"ה כשילא מא"י לא היה שלם בכל זה ועתה בחזרתו אחר שנשא אשה היה שלם בכל אלו:

ויקרא לו אל אלהי ישראל, לו רמז לו"ק שהיה אחוז בהם בתחלתו ואח"ך נמשך לו מן בחי' אל שהוא רמזו לחסד, אלקי גי' מ"ו שהם מילוי ע"ב וזכה היה בחי' ישראל:

והארץ הנה רחבת ידים לפניכם, והארץ היא המלכות. רחבת ידים שני יד גי' כח רמזו לשם הויה במלוי ובמלוי דמלוי שהוא כח אותיות, לפניכם ע"י מע"ט

מע"ט שלכם, או רחבת ידים חמשה חסדים וחמשה גבורות הרמוזים בידי ולז"א לפניכם שהיה הווג פב"פ. גם ידים רומז לשם מ"ב המזכיר שהוא בסוד הידים: **ויצב** יעקב מלכות אבן, אבן רומז למלכות, ויסך עליה נסך, נסך גי' עין רמו לחמשה גבורות שהמשיך למלכות מן אימא, ויצוק עליה שבין רמו לחמשה חסדים הנמשכים למלכות מן אבא:

ויסע ישראל ויט אהלה מהלחה למגדל עדר. אהלה, אהל ה' רומז למלכות, למגדל עדר רומז לנה"י שהם מוחין דמלכות:

אך בזה נאות לכם, אך אימא, זאת המלכות, נאות שהוא עדי וקישוט שמקשטת האם את בנה, לבם, אותיות מלך, שהוא ז"א להכינה לו:

הצילני נא מיד אחי מיד עשו, אומרו נא רמו מה שארז"ל דכל הדרכים בחוקת סכנה, ולכן עתה שהוא בדרך אומר היליני נא עתה בדרך:

פרשת וישב

וישב יעקב בארץ מגורי אביו. רמו בזה שלמות הלדיק שקונה עולמות הגלחיים הוא ע"י ההכנעה כמ"ה אשרי אדם מפחד תמיד. וחסידי הראשונים היו מקריבין וכו' דשמו באו לידי שגגה וע"י החרדה וההכנעה בזה היו מכניעים יזה"ר ונוקדא דיליה. וז"ש וישב יעקב בארץ כנען ר"ל שהוא כנען וחרד. עי"כ בא למגורי אביו ששמים:

והנה קמה אלומתי. שידוע מ"ש המקובלים שהכלי של היסוד לא נשבר, והנה יוסף הלדיק הוא בחי' היסוד. וז"ש והנה קמה אלומתי שלא נשבר הכלי, גם נלכה בסוד פס"ה שהוא יסוד העליון, והנה תסובנה אלומתכם ותשתחוה לאלומתי שזולם נתקנו ע"י יסוד העליון:

א"נ רומז על שהוא מקבל מ"ן להעלותו למעלה לחו"ב, וגם נלכה לקבל מ"ד ולהורידו ומחלקו לכל העולמות, דאין פרזוף תחתון נעשה עד שמקבל מן העליון:

א"נ והנה קמה אלומתי וגם נלכה, קמה במלכות מזרים, ונלכה בימי יהושע כשהפיל ל"א מלכים:

אלה תולדות יעקב יוסף. רמו בזה שיוסף הוא בחי' היסוד שבו נקבלים חמש חסדים וחמש גבורות אשר בהם כח ההולדה, וז"ש אלה תולדות יעקב כח ההולדה של יעקב נמשך לו מן יוסף שהוא היסוד:

וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים וכו'. ידוע שבע עולמם כל א' אוהב את בן גילו אם זקן אוהב את הזקנים לישב בחברתם, וכן הבחור אוהב לישב עם חברת בחורי חמד להשתעשע בעוב עונג ישיבתם וטיוולם והנה יוסף הלדיק ע"ה הגם שהיה רך בשנים כבן י"ז שנים ולפי הטבע היה ראוי להיות אוהב את התענוגים וילדי הזמן לא בחר באלה ומאם את החומריות ואת תאוות הגופניות וברח מן ישיבת הבחורים ומדת בני הנעורים וברח בישיבות הזקנים וקנה מידות המעולות בקו הישר בעיני אלהים ואדם, וז"ש וישראל אהב את יוסף וכו' ישראל יש"ר א"ל שקנה תואר שם זה, אהב את יוסף מכל בניו אפילו ממי שהוא גדול בשנים מפניו, מטעם כי בן זקונים הוא לו, מדת הזקנים וטבעם, אל תקרי

תקרי זקונים אלא זקנים, ועוד בן שעדין בחור בשנים שיש לו תואר בן ויש לו תואר זקן שהוא זך החומר, הוא לו ר"ל שלא תאמר כשאר זקנים דעלמא קנה לו תואר פאר הזקנה אלא הוא לו, דומה לו, שהוא היה בחיר שבאבות ובן פ"ד שנים היה ולא ראה קרי ח"ו, לזאת היה מתענג בחברתו ומשתעשע בשיחת אחרתו ולאות אהבת מחמד בחור מחמד עינים עשה לו כתונת פסים לזרע נטע נעמיים פרי קודש הלולים. ולפ"ד בזה יתיישב מה שמקשים העולם לאיזו לורך הודיענו הכתוב סך השנים של יוסף הלדיק:

יוסף בן י"ז שנה. כ"ל עד"ש הרב ז"ל בשה"פ בסוד רוחא דשבק בה בעלה הוא בחי' ב"ן שהם ב' היות שהם חו"ג ומה הרוח דשבק בה בעלה הוא נעשה מלבוס לכל הנשמות הנולדות וכו' והוא רוחא דשבק יעקב בלחה בציאה הראשונה היה בו כח לו' בני מלבד הכח שהוא ללורך עלמה ונקרא נפשה וראובן שהוא הבכור ליקח העיקרית של ההוא רוחא דלחה שהיא הוי"ה דבן כי בן הבכור לוקח העיקר והתמנית לשאר הנולדים אחריו וכו' ואח"ך נאבד ממנו המלבוס ההוא ולקחו יוסף בכורה של רחל כמס"ה ובחללו ילועי אביו נתנה בכורתו וכו' יעו"ש וז"ש יוסף בן י"ז שנה, בן ר"ל ב"ן של ז' של בני לחה וכה ליקח אותה, עשרה ר"ל ה"ח וח"ג שהם ב' הוי"ת הגז"ל כי זכה ליקח אותה מראובן והיה במקומו, ולזאת היה רועה את אחיו לפי שהיה במקום ראובן וירש מקומו לזאת היה בכור באחיו שאחיו היו יונקים ממנו שהוא עיקר הלבוס של בחי' ב"ן ואחיו הם התמנית ולכן כנגד שזכה ולקח עיקר הלבוס אי לזאת עשה לו כתונת פסים, וז"ש אלה תולדות יעקב יוסף שתולדת יעקב הוא יוסף לפי שיוסף זכה בעיקר מלבוס רוחא דשבק בלחה ולזה גם בני לחה נקראים תולדות יוסף ולכן עשה לו אביו כתונת פסים לרמוז על המלבוס שזכה בו פסים פ"ס י"ס:

לכה ואשלתך, לכה ל"ך ה"א, רמו שהשכינה מלוה את האדם בשעה שיואל לדרך: **הבא** נא אבוא אליך. כ"ל עפ"י מ"ש הרב ז"ל דנשמת תמר היתה מבחי' דוכרא גם כתב הרב ז"ל אם אשה נשמתה מבחי' דוכרא אינה מתעברת ואם מתעבר לא תתעבר אלא בנקבה. גם ידוע שיהודה היה מבחי' נוקבא ולז"א הבא ר"ל לשון הזמנה כלו' הזמיני עלמך להמשיך לך מן בחי' נוקבא מן שורשי, נא, נא ע"ה ב"ן שהוא סוד הנוקבא. אבוא אליך ועי"ז תתעברי:

מה תתן לי כי תבוא אלי, מה ר"ל בחי' מ"ה תמשיך לי ללורך הווג. לפי שתמר היא המלכות וס"ת מ'ה תתן לי גי' ס"ה שהוא בחי' שם אדני שידוע שתמר היא רמוזה בשם אדני כמ"ש הרב ז"ל:

ויט אליה אל הדרך. א"ל י"ה, שהמשיך לה מן בחי' חו"ג, אל הדרך אל המלי' שנקראת דרך כנודע:

ויהי בלדתה ויתן יד, רמו בזה יד גי' דוד שמלכות בית דוד תלא ממנה: **וימאן** ויאמר אל אשת אדוניו, נראה שהטעם של וימאן הוא שלשלת שהוא לשון שלוש רמו בזה ליסוד אבא המתלבש ביסוד אימא ושניהם מאירים ביסוד לדיק התחתון שהוא בחינת יוסף ורמו לה שהוא משולש בבחי' השלש יסודות וקשור בהם ואיך יחטא וחוט המשולש לא במהרה ינתק:

וישראל אהב את יוסף וכו' כי בן זקונים וכו' רמו ליסוד או"א ששניהם מאירים ביסוד

ובגפן ג' שריגים. ובגפן רמו לישראל שנקראו גפן ג' שריגים רמו לנר"ן, והיא כפורחת רמו לנפש כי בעודינו פרח תבוא אליו הנפש, עלתה גלה רמו לרות, הבשילו אשכולותיה רמו לנשמה:

וישב יעקב וכו' וישב וי שב, היינו ז' מלכים הרמוזים באבג"י דאנא בכח, שהם סוד י"ו אמה, העלה והשיב בארץ מגורי אביו, לבחינת אבא להתקן שם:

יוסף היה רועה את אחיו בלאן, יוסף הוא היסוד, רועה את אחיו אלו גילולות שהעלה אותם, בצאן, גימ' קמ"ג, שהוא מילוי אהיה דאלפין, גם גימ' ג' הווי"ת וג' שמות אהיה, שהם מוחין נה"י גימ' דאו"א, כמ"ש המקובלים שכל תיקון העולמות וחיותם ע"י מוחין דחו"ג:

ויאמר ישראל אל יוסף הלא אחיך רועים בשכם, רמו למ"ש הרב כי השבטים הם בחי' עלמא דנוקבא, ויוסף היה בחי' עלמא דדכורא, גם שבם היא השכינה בסוד ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך כמ"ש בזה"ק דא שכינתא וכו' לבה, בל הא שהיסוד כולל בו חו"ג להשפיע להם כנודע כי יסוד דדכורא משפיע בנוקבא:

מה פרלת עליך פרו, פרוץ רמו לגבורה, מה הוא רמו לחסדים פרצת שהחסדים על בחינת הגבורות:

פרשת מקץ

ויהי מקץ שנת'ס. ס"ת עם האותיות גי' קמ"ג רמוז למלוי שם אהי"ה שהוא בחי' הבינה שממנה נמשך החרות וזוה ופרעה חולם שממנו נלמח הגאולה:

א"נ ויהי מ'קץ שנתים. ר"ת גי' נולד. ואותיות שניות הם נקי, לרמוז שנמשך ליוסף מן נולד ונקח שהם תרי מולן ע"י חלום פרעה:

ופרעה חולם והנה עומד על היאור. רמוז בזה שפרעה הוא יניקתו מן העורף כמ"ש הרב ז"ל שיניקתו מן בחי' העורף, על לשון סמוך כמו ועליו מטה מנשה, היאור הוא רמוז ליוסף שיוסף הוא עולה לגרון שהוא כנגד העורף, וז"ש והנה עומד על היאור שפרעה עמידתו וקיומו ביוסף:

והנה עומד על היאור, והנה אותיות וא"ו הג"ה. וא"ו רמוז ליסוד אימא שהיא שם ס"ג גי' הנה עם ג' אותיות, הוא עומד על היאור שהוא יסוד ז"א:

ירבש אותו בגדי שש. רמוז בזה מ"ש הרב דיוסף הוא יסוד ז"א שהוא לבוש דיסוד או"א והנה ע"י שלא פגם ביסוד זכה לבגדי שש הוא ש' ש' הוא ששה ששה שהם רמוזים ליסוד דחו"ג:

וישם רביד הזהב על זוארו. רביד הוא רמוז לאור המקיף שהם מקיפין דאימא על זוארו, על הוא לשון סמוך שהוא בחי' הגרון ששם יסוד אימא ור"ל שנמשך לו מן בחי' אור המקיף שעלה לעולם הבינה שהוא בחי' הגרון:

עולות בקנה אחד. רמוז בזה על יוסף שהוא בחי' היסוד ורמוז מ"ש הרב שהיסוד הוא מקבל מהארת מול הי"ג שהוא נקרא מול ונקא של בחי' א"א והנה אותיות

אותיות קנה הם אותיות נקה, אחד גי' י"ג שהוא מול הי"ג. גם היסוד נקרא אחד: **ויצא** יוסף מלפני פרעה. ידוע מ"ש הרב ז"ל שפרעה הוא בחי' העורף והיה ממקום הגרון. והנה יוסף שזכה ועלה למקום הגרון בזה סילק ממנו יניקת פרעה ודחה אותו ויעבור בכל ארץ מלרים. מל"ר י"ס שדחה אותו לחוץ:

אתה תהיה על ביתי, אתה היסוד שנמשך ממנו חו"ג למלכות. ועל פיך שהוא רמוז למל' ישק כל עמו, עמ"י ר"ת עיבור מוחין יניקה:

ויקבצו את כל אוכלי רמוז לגילולות הקדושה ויתן אוכל בערים הוא בחי' המל' להעלות שם:

ויקראו לפניו אברך. שידוע כי יוסף זכה ועלה לבינה ולכן קראו לפניו אברך בר א"ך שהוא אהיה:

ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר וכו' ויוסף שהוא היסוד, הוא רמוז לבינה שמכר ע"י בחי' הבינה:

ועתה ירא פרעה איש גבון וחכם. מקשים וכי הליועך למלך נתגוהו. וג"ל שהוא מכלל הפתרון שחלום שחלם פרעה מורה בו חסד ודין שהשבע מורה על החסד והרעב מורה על הדין שהוא בחי' גבורה, ויוסף הנדיק הוא בחי' היסוד שיש בו חו"ג שהם בחי' מחו"ב, ולזאת השיב את פתרון החלום שיש בו חו"ג, ולכן ההנהגה לריכה להיות על ידו שהם שני שבע ושני רעב שהם חו"ג שבאים מחו"ב, ולז"א ועתה ירא פרעה, מן החלום בין תבין שהנהגה של השבע והרעב הבאה משורש חו"ג לריכה להיות על יד איש גבון וחכם שיש לו השגה מחו"ב, והקדים גבון לחכם, שיוסף עליותו לבינה. והבינה היא בכלל החכמה:

ויצבור יוסף בר, בר הוא רמוז על בירור ר"ב גילולות שהם מסוד רפ"ח גילולים. כחול, כח, לו, כ"ח הוא רמוז לחכמה שהוא כ"ח מ"ה. ל"ו ע"ה גי' ל"ז שהם מילוי דשם ס"ג שהוא לבינה, ור"ל ע"י חו"ב בירר את גילולות הקדושה:

רכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו, רז"ל דרשו ביקש מהם שימולו, ואפשר לרמוז במלת לבם שהיא גימטרי' תשעים, ומילה ע"ה ואותיות הם גימטרי' תשעים כמספר לכ"ס:

ויבר יוסף את אחיו, מה שחזר ושנה ויבר יוסף וכו' ג"ל דהכרה הראשונה היא מורה על הנשמות שהיא עלם האדם, והכרה שנית היא על ראיית הנפשית, ור"ל אם הם לדיקים וזאת נקראת חכמת הפרלוק בסוד פסוק ואתה תחזה מכל העם, וז"ש רש"י ז"ל הכיר שהם אחיו, ומאי קמ"ל, אלא דר"ל שהכוונה שהם לדיקים כמוהו והיינו אחיו בלדקות ובכשרות, ולכן מן הראוי לנהוג בהם אהבה ואחזה הגם שחטאו כנגדו והם לא הכירוהו כשנמסר בידם הגם שראו בפרלוק שהוא לדיק. עכ"ז לא נמנעו מלעשות עמו רעה:

איש אשר רוח אלקים בו, רוח גי' גבורה ע"ה, אלקים דמלכות. ור"ל שהמשיך גבורות למלכות בסוד הזווג, גם רוח בלא וא"ו גי' יחקה, רמוז בזה למ"ש הרב שנתעברה בו נשמת יחקה, גם רוח בוא"ו גי' רי"ד שהוא גי' עשרה פעמים אהיה עם ד' אותיות השם:

ותעש הארץ בשבע שני השבע לקמלים, הארץ רמוז לבינה שנותנת שיעור ומדידה לכל הפירה וספירה:

יעשה פרעה ופקד פקידים, פרעה רמו לבינה, פקידים, פקד ים, קפ"ד הם רמוזים לאחורים דאבא, על הארץ, על המלכות בסוד וכסס באחור ישבחה, וחמש את ארץ מזרים רמו לגבורות מנלפ"ך שמקבלות המלכות מן הבינה: **ויצברו** בר תחת יד פרעה אוכל בערים ושמו, בר הוא רמו לר"ב נילנות שהוליו ישראל מומרים, אוכל רמו ללדיק שנקרא אוכל, בסוד מהאוכל ילא מאכל, בערים אותיות בעיר ים, ושברו לשון בירוק, כמו תולין את המשמרת: **ויאמר** יעקב לבניו למה תתראו, ידוע שהשבעים הם בחי' מלכות, בניו הוא רמו לבחינת ה"ן, למה הוא רמו לבחי' המ"ה שהוא ז"א, תתראו ור"ל שתתברו את בחי' הז"ן:

רדו שמה ושברו לנו משם, רדו מלשון ורדו ית עני דהבא שהוא לשון המשכה, שמה רמו לבינה שממנה נמשכים המזונות:

מה זאת עשה אלקים לנו, מה רמו לשם מ"ה שהוא רחמים, עשה אלקים הבינה, לנו רמו לבחינת הגבורה שהם גי' פ"ו, ור"ל שמת הרחמים נעשת בחי' דין ח"ן, בסוד זכור ה' מה היה לנ"ו ע"ד שפירש הרב ז"ל:

ובסוף משנה קחו בידכם, בסוף הוא רמו לחסדים, משנה רמו על אור החסדים שהם בחי' פנימי ומקוף, בידכם, יד רמוזת למלכות שהם משרשה, ור"ל שתמשיכו לה חסדים מאור פנימי ומקוף, ואת הבסוף המושב בפי אמתחותכם הוא רמו ליסוד הנקבא, שנסתלקו מיסוד המלכות ועלו למעלה, תשיבו בידכם שתחזרו אותם:

ויבינו את המנחה, מנחה היא רמו למלכות שתכינו אותה לבחי' הזווג, עד בא יוסף הוא יסוד, בצהרים, צהרים, צהר מו. צהר הוא רמו לשם אלקים דהה"ן על יסוד הבינה, כמ"ש בספר מאורי אור ששם הזה הוא מאיר לכל העולמות, וידוע שיוסף עולה עד הבינה שמקבל אורות וממשיכם עד המלכות: **כי** שם יאכלו לחם, שם רמו למלכות, לחם הוא רמו לשלשה הוי"ו"ת, שהם בני' לחם, ור"ל שיומשיכו למלכות ג' הוי"ו"ת כדי לתקן אותם:

פרישת ויגש

ויגש אליו יהודה וכו' רמו בזה שמן הראוי אני יותר ממך ויש לי דין קדימה עליך לפי שאני אריה ואתה שור, ובמרכבה אריה הוא מימין שהוא החסד והשור בשמאל, וידוע שלעולם שמאלא אלטריוך לימינא וימינא לא אלטריוכא לשמאלא, וז"ש בי אדוני אתה כלול בי וגלך לי ולא אני לריך לך, **כי** במוך בפרעה, שפרעה גם הוא יניקתו מסערא דשמאלא:

ויגש אליו, אליו, אל יו. רמו בזה שהקמץ הוא בחי' הכתר כמ"ש הרב ז"ל, והנה הקמץ הוא לורת י"ו, יהודה הוא רמו למל', וז"ש ויגש אליו אל יו שהוא בחי' הקמץ שהוא הכתר בסוד אשת חיל עטרת בעלה, ובגילוי הארת הכתר נכנעים החילונים, ונתכוון בזה להכניע הקליפות שר מזרים וגוגדא דיליה שלא יהיה קטרוג עליו בדין ודברים בהתווכחו וילא דבר מכשול ורע ח"ו, וילא בדימוס טוב ויקח את בנימין בשלוש:

בי אדוני, רמו בזה שמשיח ב"ד שילא מזרעו עתיד להתפלל על משיח בן יוסף היולא ממך שיחיה כמ"ש רז"ל ע"פ חיים שאל ממך נתת לו:

ויגש אליו יהודה. ר"ת בני' עו"ב הוא היסוד הנקרא טוב, יהודה הוא בחי' המלכות, בי אדוני שהמלכות שהיא בחינתו מתחברת לבחי' היסוד שהוא שורש שלך:

ידבר נא עבדך, נא ע"ה גי' ב"ן, שהמל' מעלה סוד מ"ן ליסוד והיסוד מעלהו לחי"ב, וזהו בי אדוני שאתה תלוי בי שצריך שאני אעלה לך תחלה, נ"א עבדך ס"ת כ"א, רמו לשם אהיה, דבר הוא רמוז לזווג בסוד רחוק מדברת, באזני רמו לבניה ר"ל שהעלאת המ"ן הוא ללורך זווג או"א, ור"ת וס"ת ב'אזני' הוא י"ב רמו ל"ב פרופים הנמשכים לזו"ן:

והציאתי לאבי כל הימים, נראה דרמו בזה דיעאע"ה הוא בחי' ת"ת שהוא גופא ויוסף הוא בחי' היסוד שהם ברית וגוף חד הוא, וכשירד יוסף למצרים הניח במקומו בנימין לשמש תחתיו כמ"ש הרב. וז"ש אם לא אביאנו אליך וחתאתי לאבי, חתאתי מלשון חסרון, כל היסוד, הימים ה' ימי"ס, כי החסד נקרא יוס, רמו לחמשה חסדים המתפשטים, שע"י הזווג נגדל ז"א ויהיה בבחי' מ"ה כדוד, ואיך אעשה חסרון גדול בזה שלא יהיה הזווג חלילה:

בי אדוני, רמו שהמלכות והממשלה היא בבחי' המלכות בסוד ומלכותו בכל משלה: **כי** למחיה שלחני אלקים לפניכם, בחי' גי' ס"ג שממנו נמשך השפעת הפרנסה, וידוע דיוסף זכה לבחי' הבינה ע"י מעשיו, שלחני אלקים הוא רמו לשלש לכס שפע הפרנסה, גם למזיה לח"ס י"ה, ר"ל לחם של או"א שהם רמוזים למוחין, שלחני לפניכם שאתם מסערא דנקבא, גם לחם סוד ג' הוי"ו"ת הנמשכים מא"א: **רדה** אלי, אלי גי' אס, שהיא בחי' הבינה שיוסף זכה לבינה. וקרי ביה רדה בקמץ תחת הרי"ש, לומר כי האם שהיא הבינה ירדה אלי לשמרתי:

א"נ רדה גי' ר"י ע"ה, דידוע מ"ש הרב ז"ל דגלות מזרים והשעבוד הוא לתקן את בחי' עשרה פעמים שם אהיה שהם גי' ר"י, ולכן מזרים שעבדו לישראל ר"י שנים שהם כנגד יו"ד פעמים אהיה, וז"ש רדה אלי, כמספר רדה ע"ה שהוא השעבוד, אל תעמוד שהוא לשון עיוב, ור"ל אל תחוס להתעבב בגלות יותר מזה שהם ר"י שנים שהוא כמנין רדה ע"ה:

ויתן את קולו בבכי, דידוע שבכי ענין מיתוק, והנה יוסף רנה שיהיה בבחי' הדינים באותה שעה קודם התודעו אל אחיו, כי השעה לריכה שלא ילא מהם נזק ח"ו מרוב הבושה כמ"ש רז"ל בעת שאמר להם אני יוסף אחיכם רנו להורגו באותה שעה מרוב הבושה, לולי שהיו מלאכים באותה שעה ופזרו אותם: **ויגש** אליו יהודה ויאמר בי אדוני, ר"ל שאל תתמה על שאני נכנסתי בעובי הקורה יותר מאחי ומדבר לפני מי שגדול ממני, שהאדנות והממשלה לי הוא שאני מלך לאחי ולי המלוכה, וז"ש בי אדוני, המלוכה שיש בך הנה היא ישנה גם בן, וכמו שאתה אדון ומושל גם אני כמוך, והעד לזה כי עבדך ערב את הנעה, והגם שיש אחים גדולים, עכ"ז לא נתנו אבי ולא האמין בערבון הנער לא לי לפי שאני גבר באחי:

א"נ בי אדוני, אני גרמתי לך להיות לך ממשלה ואדנות ע"י שמנעתי את אחי מלהרוג

מלהרוג אותך ועלתי עליהם שימכרו אותך למלרים, וירידתך למלרים היא גרמה לך לעלות לגדולה, ולזאת מן הראוי שאמלא חן בעיניך ולהוליא אותי בדימוס טוב ותעשה רוני ליתן לי בנימין:

כי למחיה שלחני חלקים לפניכם, רמוז זה מ"ש הרב ז"ל דעשרה טיפות שילאו מן יוסף הלדיק היו נשמות גדולות שהם היו עשרה הרוגי מלכות. עוד כתב הרב שעשרה הרוגי מלכות ע"י מסירת נפשם בפועל העלו סוד מ"ן לבחי' חו"ב עד ביאת משיח לדקנו שיבוא צב"א, ובלא זה היה העולם חרב ושמוס ח"ו, וז"ש כי למחיה לח"ס י"ה שהוא סוד מ"ן, שלחני חלקים שהוא סוד הגבורה, לפניכם רמוז במלת לפניכם שעשרה שבטים נתעברו בעשרה הרוגי מלכות בשביל עון מכירת יוסף, לשום לבס שארית בארץ, שלא יהיה חרב ח"ו:

א"נ כי למחיה וכו' לשום לבס שארית בארץ. שארית אותיות ראשית והוא סוד החכמה שנקראת ראשית שמשפעת, לבם אותיות מלך שהיא בחי' המלכות כנודע. ועוד לשום לבס שהיא בחי' המלכות שהזוג נמשך מבחי' אפ"ה בסוד ואמנה אחותי בת אבי:

ידבר נא עבדך דבר וכו', נא ר"ת נ'פילת ח'פ"ס רמוז לו כי ע"י נפילת ח'פ"ס יעשה מגמתו ע"י שמעניש אותו בסוד נפילת ח'פ"ס כמו שמלינו שהעניש ר"א את רבן גמליאל כנו' במס' מילעא, ואם חסה נפשך עליך שלא תענש ח"ו, מן הראוי שגם אתה אל יחר אפך בעבדך:

רב עוד יוסף בני חי. רב רמוז שר"ב נילונין העלה מן רפ"ח נילונין מסיבת שגני יוסף עוד חי שנתקיימו ישראל במלרים בזכותו, וליקטו וזיכרו ר"ב נילונות קדושה והעלו אותם לשרשן:

והיה כי יקרא לבס פרעה ואמר מה מעשיכם. והיה אותיות הויה שהיא בחי' ז"א, כי יקרא לשון זוג, לבם אותיות מלך שהיא בחי' המלכות, פרעה רמוז לחימא, שהזוג נמשך מן חימא, ואמר מה מעשיכם. מה שתמשיכו בחי' מ"ה ע"י מעשיכם שהם תורה ומצוות ומע"ט וע"כ יהיה תיקון לז"ן:

הבה לנו לחם. לנו גי' פ"ו שהוא רמוז לגבורה, לחם הוא גי' הוי"ת וע"י גי' היות זה יהיה מיתוק לז"ן:

הא לבס זרע. הא רמוז למלכות, זרע שהשכינה מתעברת מתורתן ומעשיהם של נדיקים:

שובו שברו לנו מעט אוכל. לנו הוא גי' פ"ו, שהוא רמוז לשם חלקים בבחי' הגבורות. מעט ע"ה גימ' ק"ך, רמוז לק"ך לרופי חלקים, אוכל גי' אל הוי"ה שהוא רמוז אל חסדי אבא, ור"ל שנתמקיס הגבורות ע"י החסדים:

ואתה לויית זאת עשו. אתה רמוז לאבא, וזאת המלכות, כלו' ע"י הארת אבא, אז וזאת המלכות, עשו הם אותיות שע"ו שהם שער נהורין לויית למלכות:

ואתנה לבס את עוב ארץ מלרים. לבם אותיות מלך, שהם רומזים למלכות, את עוב ארץ מצרים רמוז על נילונות הקדושה. ואכלו את חלב

הארץ, אכלו לשון זוג, חלב הוא גימ' ד' יודין, רמוז לשם ע"ב שיש בו ד' יודין שהוא בחי' אבא, הארץ הבינה, ור"ל שתעלו סוד מ"ן את נילונות הקדושה לחו"ב

לסוד הזווג:

ויתן להם לדה לדרך. צדה עם האותיות גי' ק"ב, לדרך המלכות, בסוד רולה אשה בקב ותפלות מתעשה קבין ופרישות:

רב עוד יוסף בני חי. רב רמוז לתפארת ז"א. עוד גימ' יסוד, שהוא רמוז ליסוד דתפארת. בזה יוסף בני חי שיונק מיוסוד ז"א:

הא לבס זרע. זרע עם האותיות גי' פ"ה, שהם חמשה גבורות דמנלפך שמקבלת המלכות מן הבינה. וזרעתם את האדמה רמוז למלכות. או וזרעתם את המלכות שנקראת את, ע"י האדמה, אדמה גימ' חמשים רמוז לחמשים שערי בינה שמקבלת המלכות בסוד מיתוק הגבורות:

פרשת ויחי

ויחי יעקב בארץ מלרים י"ז שנה. שבע רמוז למלכות בסוד בת שבע. עשרה שנה רמוז שהשלים למל' שנקראת שנה בעשר ספירותיה. או עשרה רמוז לחכמה שהיא רמוז ליו"ד. ור"ל שהמשך מן בחי' החכמה שהיא נקודת היו"ד למלכות שנקראת שנה בסוד אבא יסוד ברתא:

שבע עשרה שנה, נ"ל טעם שחיה יח"ע"ה במלרים י"ז שנה מפני ש"ז גי' טו"ב שהוא רמוז ליסוד שהוא בחי' יוסף, ולפי שיוסף לא חטא לכן חיה יעקב כנגד טוב של בחי' יוסף לאות שלא פגם בריתו במלרים שהיא ערות הארץ, וגוף ובצית אחד הם:

א"נ ויחי יעקב בארץ מלרים, ידוע שיח"ע"ה הוא גלגול אדה"ה, והנה ר"ת ב'ארץ מ'לרים הוא מ"ב להורות שם המזכר, וס"ת ב'ארץ מ'לרים גי' ק"ל להורות שתיקן חלק גדול מן ק"ל שנים שהוליד בהם אדה"ה שדין ורחוקו, והחיה אותם טיפות שילאו מומנו:

א"נ רמוז למ"ש הרב ז"ל שמלרים היתה יניקתם מן בחי' העורף, מצרים מל"ר י"ה, ויח"ע"ה בירר נילונות הקדושה שהוא חלק הטוב שהיו יונקים מהם והעלה אותם לשרשן העליון, י"ז שנה גי' טוב שהוא היסוד. שנה המלכות ור"ל שע"י חיבור יסוד ומלכות החיה נילונות שהיו במלרים, ור"ת ב'ארץ מ'לרים שם מ"ב לרמוז על שם המזכר, גם ר"ת ש'בע ע'שרה הוא ש"ע, רמוז לש"ע נהורין הנמשכים למלכות שהיא בחי' שנה:

ויחי ימי יעקב שני חי, רמוז זה מ"ש רז"ל שהאבות הקב"ה הטעמוס מעין עוה"ב וכו', גם ידוע מ"ש רז"ל שהיום הוא רמוז לעוה"ב, וז"ש ויהי ימי יעקב שני חייו, ששני חייו היו בסוג ימים שהם רומזים לעוה"ב:

א"נ עד"ש במד' ע"פ ויקרא חלקים לאור יום אלו מע"ט של נדיקים שהם דומים ליום, ולחשך קרא לילה אלו מעשיהם של רשעים, וז"ש ויהי ימי יעקב שני חייו, ר"ל שכל ימיו היא בחי' הימים, שהם רומזים לתורה ולמע"ט, שלא נאצד מהם חלילה בהבלי הזמן אפי' רגעים אחדים:

הנה בנך יוסף בא אליך, הנה עם האותיות גי' ס"ג שהוא בחי' חימא, בנך גי' ע"ב שהוא בחי' אבא, יוסף הוא היסוד שמקבל המוחין מאו"ה, בא אליך

בסוד הזווג, ויתחזק ישראל שהוא ז"א, וישב על הכמטה שהיא המלכות בסוד זוג:

יברך את הנערים. יברך את ר"ת י"א, סוד בירור י"א סמני הקטורת, הנערים
 אותיות נערה, ים, שע"י הזוג תהיה המל' שנקראת ים שהיא בסוד נערה,
 נערה. וידנו לרוב בקרב הארץ. ידגו ע"ה גי' כ"ד שהוא רומז לב"ד קטוין הבאים
 מן בחי' א"א ומו"א כנודע, וז"ש בקרב הארץ היא בחי' המלכות שנקראת ארץ:
ויברכם ביום ההוא לאמר, ביום ההוא לאמר ר"ת גימ' ל"ז שהוא מילוי
 דשם ס"ג להמשיך להם מן בחי' אימא שאין שם שליטה לחימונים:
ואני נתתי לך שכס אחד על אחיך, נראה כי הגה ידוע מ"ש הרב ז"ל שע"י
 הזוג נתן הזכר לנקבה בחי' מ"ה, והנה יעקב כשבא על לאה בביאה ראשונה
 היתה מחשבתו ברחל, וכונת המשכת המ"ה היתה על דעת רחל, וכשבא אח"ך על
 רחל ממש המשיך לה ג"כ בחי' מ"ה, לפי"ז היה ליוסף ב' בחי' מ"ה, א' במחשבה
 וא' במעשה כשבא על רחל ממש. וז"ש ואני נתתי לך שכס א' על אחיך שיש לך
 יתרון על אחיך שכס א' מכה מחשבתו כשבאתי על לאה, והנה ס"ת שכ"ס אחד
 ע"ה גי' מ"ה:

בך יברך ישראל לאמר ישימך אלקים כאפרים ומנשה, הטעם שתלה ברכת יש'
 כאפרים ובמנשה ולא בשאר השבטים. נראה עד"ש רז"ל זרעא דיוסף לא
 שליט בהו עינא בישא, אי לזאת כל הברכות וההלכות והטובות הגשפעים לישראל
 המשיך אותם ע"י גמרות אפרים ומנשה כדי שלא תשלוט בהם עה"ר בהלכות
 הגמשים להם:

מאשר שמנה לחמו. אשר אותיות ראש רמז לתורה שנקראת ראש. שמנה
 לחמו, לחם וא"ו. לחם הוא רומז למלכות שנקראת לחם. וא"ו, הוא
 רומז לת"ת, ור"ל שע"י התורה יהיה תיקון ועילוי לזו"ן:

גור אריה יהודה מטרף בני עליה. גור אריה רמז על דוד הע"ה שבתחילה היה
 בסוג גור שומך בחברון על שבט יהודה לבדו, ובה תיקון את בחי' רחל
 דוקא. אריה כשמלך בירושלים על כל ישראל ותיקן את בחי' לאה כנו' בשה"פ,
מטרף רמז לקליפות בסוד ובשר בשדה ערפה. בני עליה רומז לבחי' ב"ן שהם
 סוד הגבורות עליה וסקנת אותם. ברע רמז על חורבן בית א' שלא נתארך הגלות
 כ"כ אלא ע' שנה ואח"כ חזרו ונתיישבו בארלם. רבין רמז על חרבן בית שני
 שנתארך הרבה מאד שהיה בסוד רבילה. מי יקימונו, מי שהיא בחי' אימא היא
 תקימונו שמננה סוד החירות והפדות בב"א:

גם מטרף בני עליה. רמז בזה שעתיד משיח ב"ד שיתפלל על משיח בן יוסף
 שלא יהרג ע"י ארמילוס הרשע בסוד חיים שאל מומך:

אוסרי לגפן עירה. גפן רומז לישראל שנמשלו לגפן כמ"ש רז"ל. עירה גימ'
 רפ"ח עם האותיות רמז לרפ"ח נילונין. ור"ל אוסרי לגפן שישראל אוסרים
 בהגלות מפני הרפ"ח נילונין שלא נתקנו בשלימות, ולכן כשיתקנו הרפ"ח נילונין
 תלמח ישועה והגאולה. ולשורקה שיטרוק להם בשורת הגאולה. בני אתונו ע"י
 עומלי התורה שהיו בסוג החומר לישא בעול התורה והמלות כמשה"ה יששכר חזור
 גרם, כי גם יתנו בגוים עתה אקבלם. וע"י זכות התורה כיבדו ב"ן לבשו לנקום
 נקמת אדום, כמשה"ה מו' זה בא מאדום וכו':

גד גדוד יגודנו. גד גי' שבעה רמזו למל' שהיא בת שבע, גדוד גי' עוב הוא
 היסוד

היסוד, יגודנו שהיה זוג וחיבור היסוד עם המלכות, ור"ל שע"י החיל הנעשה מן
 התורה ומן המלות בזה יהיה חיבור היסוד והמלכות:

מאשר שמנה, מאשר אדם המאשר שיש לו לב טוב ועין טובה, שמנה
 לחמו, הלחם שנותן הוא שמן טוב, והוא יתן מעדני מלך שהוא
 בחי' הבינה, שע"י זכות הדקה יתן מעדני, שהם תרין עטרין חו"ג, מלך ע"ה גי'
 הוי"ה אדג"י, שבה יהיה זוג זו"ן:

א"נ מאשר וכו' רמז בזה כשאומר אדם איזה חידוש של תורה שהוא טוב וכונן
 בזה יעיר שמחה ועונג לשומעו וימלא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואנשים,
 וז"ש מאשר שמנה לחמו ר"ל כשיהיה חידוש התורה שמן טוב, אז יתן מעדני
 מלך, מאן מלכי רבנן שהשומעים יהיה להם מעדנים של שמחה ועונג:

א"נ בא לרמוז כי הדקה המזכרת והמאשרת אם תהיה מלד האדם שלבו
 מתעורר מלד התשוקה ולא מפיאת שיעורו אותו אחרים, וז"ש מאשר שמנה
 לחמו, אם בא הלחם מלדו ולא מלד אחרים:

גור אריה יהודה, יהודה הוא רמז למל' שהיא נקודה עשירית, ולעתיד תהיה
 נשלמת בשלימות העשרה ע"י מטרף בני עליה, שיתקנו רפ"ח שהם בסוד
 רפ"ט ונקראת אז אריה:

יששכר חמור גרם, חמור לשון חומר, גרם לשון עבירה, רמז מ"ש רז"ל ישב
 אדם ולא עבר עבירה נחשב לו כעושה מלוא:

א"נ רמז בזה שהלדיקים יש בהם ב' בחי' שיש לדיק אשר נשמתו בבואה לעוה"ז
 ילאה ממקום טהור וקדוש, ולכן מוכרח על קדושת המקום שילאה חומר
 יהיה נקי וזך ואין עלול לחטוא כענין נשמת שאלו הע"ה ויש אשר נשמתו היתה
 בעמקי הקליפות וזאת תחלת ביאתה בזה העולם כענין נשמת דוד הע"ה כמ"ש
 הרב בענין מ"ש רז"ל אלמלא אתה שאלו והוא דוד הייתי מאבד וכו' ופי' הרב
 ז"ל הטעם לפי ששאלו הע"ה ילאה נשמתו ממקום קדוש ורחוק הוא מאד מהחטא
 משא"כ נשמת דוד הע"ה היתה עמונה בין הקליפות וזה תחלת ביאתה לעולם
 ולכן היה עלול לחטוא בנקל שהקליפות היו רודפים אחריו לחטוא לפי שילא מתחת
 ידם, ועכ"ז נתגבר עליהם, ולזאת יש לו פרי גדול וראוי לישא לו פנים שהוא
 חביב לפני המקום הרבה על גודל כבישת ילדו, כי רב כחו ועלמה ידו על כל
 כחות הטומאה, וע"כ יש לו שכר טוב בעמלו, ולכן כל כיוצא בזה שהוא עכור
 בתכלית החומר ונתגבר בעונו ותעלומות וטיהר את רעיוניו וזכך החומר שבו שעשה
 אותו זך בלי שמרים הנה שכרו אתו ופעולתו כפלי כפלים, על מי שהוא זך החומר:
 מתחלתו, וז"ש יש שכר חמור גרם, על עבירת החומר כל א' וא' לפי ערכו ומזגו

גור אריה יהודה מטרף בני עליה, הנה רז"ל דרשוהו על דוד הע"ה כי בתחלתו
 בימי שאלו היה גור ולבסוף נעשה אריה שומך על כל ישראל, והנה שאלו
 כפל ביד דוד ב"פ ואמר אבישי להורגו ולא רלה דוד ואעפ"י שהיה שאלו רודף,
 וז"ש גור אריה כשהיית בבחי' גור בימי שאלו מטרף בני עליה שלא הרגת לשאלו
 שהיה משצט בנימין:

נפתלי אילה שלוחה, שהיה רך כאילה, וא"ת והלא אסור לרוץ שפסיעה גסה
 נוטלת אחת מת"ק ממאור עיניו, לז"א הגותן אמרי שפר שהיה רך
 בשביל

בשביל דבר מזה כגון להתפלל בצה"כ או לשמוע דבר דרשא כגון זאת מזה לרוך:
בן פורת יוסף בן פורת וכו' כפל לישנא דידוע מ"ש הרב ז"ל דיוסף בתחלה
היה צחי' יסוד ז"א ואח"ך עלה לבינה וזהו עלי עין:
א"נ בן פורת דידוע שהיופי הוא נגדיי לחכמה וכמ"ס ר"י בן חנניא לבת קיסר
אי הוו סני הוו גמירי טפי, והנה יוסף היה בו מעלה יתירה שהיה יפה
תואר ויפה מראה והיה חכם גדול מאחיו כמ"ס בן זקונים הוא לו, ותרגם יהונתן
ארי בר חכים הוא ליה, וז"ס בן פורת יוסף על לד היופי וזו הפנים, בן פורת
עלי עין רמו לחכמה שהענינים רומזים על החכמים, גם עלי עין שהיה יודע ע'
לשון שהם עי"ן, ורבו יתירה אשתכחה ביה שהיה יודע בלשון הקודש שהוא עליון
על ע' לשון:

המלאך הגואל אותי מכל רע יצרך את הנערים. נערים רמו לנלח והוד.
ויקרא בהם, בהם גימ' מ"ו, שהוא מלוי דסס ע"ב, עם הכולל,
והארה זו מגעת להם ע"י חג"ת שהם שמי ושם אבותי הרומזים לחג"ת, וידגו
לרוב שיתפשטו צחי' הגדלות, בקרב הארץ המלכות:

בך יצרך ישראל, הוא רמו לכ"ז אותיות התורה, שהיא צחי' המלכות, שע"י המלכות
מקבלין ישראל ברכאן דלעילא:

רא יסור שצט מיהודה. יהודה הוא רמו למלכות, שבט ומחוקק הוא רמו ליסוד,
מבין רגליו הם רומזים לנלח והוד:

חבריו עינים מיון. עינים עין, ים, עין גימ' ק"ל, שהם סוד חמשה גבורות,
ים המלכות. יין רמו לאימא, ור"ל שמקבלת המלכות חמשה גבורות
מן הבינה:

כבם ציין לבשו. יין הוא אימא, לבושו רמו למלכות שהיא צחי' מלבוס לז"א,
שנקרא וא"ו, לבוש, וא"ו, ור"ל שמתכבדים צחי' הדינים שבה ע"י מימי הבינה:

יששכר חמור גרס, יששכר יש, שבר, יש הם גימ' יו"ד פעמים אל, שהם
חסדי אבא. שבר הם עשרה פעמים צ"ן, שהם רומזים לגבורות, חמור

גרם ר"ל שמייתוק הב"ן באל, על ידי חמור גרס, רמו לת"ח העוסקים בתורה:
נפתלי אילה שלוחה. נפתלי אותיות תפלין, אילה אותיות אלי"ה שהם סוד

צחי' או"א, דר"ת אבא, ורש"י אימא, הנותן אמרי שפר שממשיכים
אורותיהם לזו"ן:

בנימין זאב יערף. בנימין הוא צחי' מ"ן, דנוקבא שמעלה מ"ן. זאב גי' עשרה
לרמוז סוד העלאתו מ"ן שמקבל מ"ד שהם חמשה חסדים וחמשה גבורות.

גם זאב רמוז על המזבח כמ"ס המפרשים ימרח שטורף גילולות מן הקרבנות
ומעלה אותם בסוד מ"ן:

בן פורת יוסף בן פורת עלי עין. ידוע שיוסף ע"ה הוא היה צחי' יסוד ז"א, שהוא
ממשיך צחי' מ"ד למלכות שהיא צחי' צ"ן. גם ידוע מ"ס הרב שאח"כ זכה

יוסף לצחי' הדעת היולא מצחי' עינים דא"ק. וז"ס בן פורת יוסף רמו לזווג זו"ן
שהוא זווגא דלתתא. בן פורת עלי עין שהוא זווגא דלעילא שהם חו"ב בנות צעדה

עלי שור. בנות רמו לשבעה מלכים שהם צחי' צ"ן, לעדה עלי שור:
בבקר יאכל עד. בבקר רמו שעולה המלכות בצקר אלל דודה לצחי' הזווג,
וז"ס

וז"ס יאכל עד שהוא זווג, ולערב יחלק שלל מסוד ברכאן, בסוד ותקם בעוד
לילה ותתן טרף וכו':

פרשת שמות

ואלה שמות בני ישראל ר"ת שצ"י כמ"ס המפרשים, ובה לרמוז
למ"ס המקובלים ז"ל שסיבת הגלות הוא כדי לברר הנילוות להליל עשוק
מיד עושקו, הבאים מצרימה בשביל השני זו גרם להם שירדו מלרים:

א"נ ואלה, עם ד' האותיות גי' מ"ו שהוא מילוי דסס ע"ב הרמוז לחכמה שהוא
הוי"ה דיודי"ן. שמות הם רומזים לנפשות כמ"ס המקובלים שהם מורה על
הנשמה כמ"ס המפ' ע"פ נפש חיה הוא שמו, וידוע שהבירור הוא בחכמה, וז"ס
ואלה שהוא גי' מ"ו עם האותיות שהם מלוי הוי"ה דיודי"ן, שמות בני ישראל
מזכיר נפשות בני בסוד במחשבה אכתביר כולא, הבאים מצרימה ע"י שסבלו
הגלות בזה נגדל ז"א והיה צחי' מ"ה שהוא ר"ת וס"ת של מלרימה:

א"נ כמ"ס רז"ל רכל ואלה מוסיף על הראשונים, והכא היינו שצחקן שאעפ"י
שירדו למלרים מקום ערות הארץ, עכ"ז לדיקים היו מתחלתן ועד סופן, וידוע
שהעובר עבירה פוגם באותיות שמו שהם אותיות השפע, וז"ס ואלה שמות בני'
שלא פגמו בשמותם, אלל מאירים ומוזהירים בהם שהם בני ישראל, ישר אל:

ויבת יוסף וכל אחיו וכו' ובני ישראל פרו וכו', הראשונים תמהו בזה דמה
לורך להודיענו במיתת יוסף ואחיו, ועוד מה קיפור עם ענין ובני
ישראל פרו וכו', וז"ל שידוע דבכל דבר יש בו איכות וכימות ואם יתמעט אחד
מה שנגדו יתרבה, והנה יוסף ואחיו הגם שהם מעטים שהם י"ב שבטי יה מלך
הכימות שכל המשפחה לא היו רק שבעים נפש, מ"ו מלך האיכות הם רבים שהיו
כנגד ששים רבוא של יולאי מלרים, שכל הנשמות כלולים בהם, ולכן קשמת הדור
ההוא, הדור הבא אחריהם היו מעט האיכות, וכיון שנתמעט איכותם מוכרח שיתרבה
כמותם, אי לזאת פרו וישרנו במאד מאד:

והיה כי תקראנה מלחמה, מלחמה רומזת למלחמתה של תורה כמ"ס בזה"ק אית
בסייפין אית ברומחין אית בקשתין לשבר את הקליפות הסובבים השושנה,
וכוסף גם הוא, הוא רמוז לז"א שימשיכו ע"י מלחמתה של תורה סוד הארת א"א
ובזה ועלה מן הארץ, מן הוא צחי' מ"ן, שהם גילולות הקדושה, הארץ הוא
צחי' המל':

וכאשר יענו אותו בן ירבה וכו' רמוז בזה דידוע שהיסורים הם נמשכים מן
צחי' או"א שהם סוד י"ה כמ"ס אשרי הגבר אשר תסרטנו יה, גם
ידוע שהיסורים הוא לטובת האדם שע"כ נפרד חלק הרע מן הקדושה, וז"ס וכאשר
יענו אותו בן ירבה, בן עם האותיות גי' ע"ב שהוא סוד החכמה, ירבה תרבה
ותגדל הקדושה, וכן יפרוץ לשון פרלה שמחריב את כל הקליפה כדי לברר את הקדושה:
ויהם מלך חדש על מלרים אשר לא ידע וכו', פי' שיוסף היה עבד לאחיו ומלרים
עבדים

עבדים ליוסף, וכל מה שקנה עבד קנה רבו, ועל כן מלרים לא יוכלו לשלוע בישראל. והאלה הק חזקה דידהו דמול מלרים מחייב דעבד לא ירים ראש, וז"ש ויקס מלך חדש וכו' אשר לא ידע את יוסף, ר"ל לא ידע ענין יוסף עם אחיו וע"כ חשב חלילה שלא יוכלו ללאת מתחת ידו:

א"נ כן ירבה וכו'. כן גי' ע' שהם רומזים על ז"ן שהוא סוד ו"ק והמלכות שביעית וכל א' כלול מעשר הרי שבעים, כן הם ז"ן, ירבה בבחי' הגדלות, וכן יפרוץ בקליפות שיהרוס אותם:

וילך איש מבית לוי, ידוע מ"ש הרב ז"ל שמשנה רבע"ה היתה נשמתו מבחי' הדעת שהוא המזכר, סוד אור"ה, לוי לשון חיבור ולווי, וז"ש את בת לוי שהמשיך לו מבחי' הדעת שהוא רומז ללוי:

ותצפנהו ג' ירחים הטעם של שלשה לפי שמשנה היה בחי' הדעת שהוא קו האמצעי שמכריע בין החו"ב, וידוע שאורות הדעת הם מכוסים ולכן הלפינה אותו:

ותתצב אחותו מרחוק, ידוע דמרחוק הוא רומז לחכמה בסוד מרחוק ה' נראה לו, לדעה ר"ל שהעירה זוג לחו"ב ונ"י הזוג יתפעל הנס להללתו, וז"ש לדעה שהוא רומז לגאולה יעשה לו:

א"נ מה יעשה לו, מה שהוא רומז לבחי' הגדולות, יעשה לו ל"ו לבחי' סוד ו"ק שהוא ז"ה, שמרע"ה היה פנימיות דז"ה שהוא בחי' מ"ה:

ותרא אותו כי טוב הוא, פי' רז"ל שנתמלא הבית כולו אורה, הבית, הוא רומז לגוף, אורה אור ה' שהיה שלם בחמשה פרזופים:

כי מן המים משייתיהו, המים אותיות מי ים שהם בחי' אור"ה, שמרע"ה היה מבחי' יסוד שהוא פנימיות יסוד אימא וחילוניות יסוד אבא:

ותהר האשה ותלד בן, רמז שמעשה שהרתה בו ידעו כל העולם שתוליד בן כי כבר נתגבאה מרים שתלד בן אמי שיהיה מושיען של ישראל:

ותרא אותו כי טוב הוא, הוא דווקא, אבל ענפיו שהם הערב רב שהיו סוגים של בחי' הדעת אינם טוב שאין נתקנים:

א"נ ותרא אותו כי טוב, שידוע שעתה קודם התיקון אין הכסא שלם ואין השם שלם ועתיד מרע"ה שיתקן אותם וישלים אותם, הוא רומז לאותיות החסרים מהשם ומהכסא:

והנה ענר בוכה, בוכה בו כה, ר"ל דכ"ה שהוא רומז על השכינה שהיא בחי' כה, שמרע"ה היה בעלה דמטרוניתא:

את כל עבודתם אשר עבדו בהם בצדק, נראה דבא לרבות שהיו מניחים משא אשה על איש ומשא איש על אשה כנ"ו במדרש:

והניקתו לי, לי גי' א"ס ע"ה, שהיתה שורש אימא כמ"ש הרב בתיה בת יה: **ויאמר** מי שמך לאיש שר ושופט, ידוע מ"ש הרב דמרע"ה משולד באו לו סוד נר"ן ביחד ולא באו לו בהדרגות כמו שאר לדיקים בסוד משה משה לא פסיק טעמא בגווייהו דמיומא דאתיליד שלים הוה, ולזה רמז מי שמך לאיש שר ושופט נקט ג' תוארים איש שר ושופט כנגד נר"ן, ואמר מי שמך, רמז שהבינה שנקראת מי היא גרמה לבוא לך ג' מדרגות אלו בבית אחת:

וישמע פרעה את הדבר הזה, ר"ל שהרג את העברי בדבור הרגיש שהוא בחי' הכל הכל כמו צפיון, לכן היה ירא לנפשו ורצה להרוג את משה שירא שיהרוג אותו ג"כ בדיבור, לפי שגם הוא היה בחי' קין:

דלה דלה לנו, דלה עם האותיות גי' מ"ב, רמז לשם מ"ב המזכר, וידוע דמרע"ה היה בבחינת פנים דאימא ששם מ"ב הוא בסוד ז"ת דאימא, לנו גי' פ"ו שהוא רומז לשם אלקים שהיא בחי' הגבורות, וידוע דבנות יתרו הם משורש קין שהוא בחי' הגבורות, ולז"ה דלה לנו שהריש השורש שהם סוד קין ומיתק אותם ע"י שם מ"ב:

ומשה היה רועה, היה ע"ה גימטריא כ"ה, שהוא רומז לבחי' שם אהיה סוד הבינה, רועה את צאן רומז לנילוות הקדושה שמעלה אותם ע"י בחי' כתר, יתרו עם האותיות גי' כתר:

איש מלרי הילנו מיד הרועים, הילנו לשון הפרשה, כמ"ש וילל אלהים את מקנה אביכם ותרגומו ואפרים וכו', מיד רומז על בחי' שם מ"ב שהוא בחי' הידים, ור"ל שהפריש וזכר מיד הרועים. אל תקרי הרועים אלא הרעים שהם הקליפות:

ויואל משה לשבת את האיש, ויואל תרגומו ולפי, שמרע"ה הוא בחי' הרלון, לשבת אותיות שבת, את רומז למל', האיש רומז לז"ה, ור"ל שמתעלים ז"ן בבחי' שהוא סוד משה מ'זמור שיר ליום השבת:

וישמע אלקים את נאקתם, את רומז לשכינה, שכביכול בכל לרתם לו לך, ויזכור אלקים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב רומז לחג"ת:

ועתה הגה לעקת בני ישראל באה אלי, רמז למ"ש הרב שחטא אדה"ר היה שהפריד ה' מן היו"ד בסוד מי הגיד לך, מי שהוא הבינה הגיד לך על אשר פגמת בה"ה שהפדת היו"ד מן הה"ה, והנה ידוע כי שעבוד מלרים היה לתקן חטא אדה"ר, וז"ש ועתה הגה לעקת בני של קושי השעבוד באה אלי אל יוד, ור"ל שנתחברה הה"ה עם היו"ד, כי ע"י השעבוד תיקנו אותם:

א"נ לעקת בני ישראל, ידוע כי תיקון של שעבוד מלרים היה משם בחי' שם אהיה שהם יו"ד פעמים אהיה בסוד אהיה שלחני אליכם שהם גי' רד"ו. אלי גי' א"ס שהיא סוד הבינה, וז"ש צעקת, ר"ל לעקת של קושי השעבוד, באה אלי השלימה לבחי' אלי שהיא בחי' שם אהיה בסוד אימא ולכן הגיע עת הגאולה:

א"נ באה אלי, ר"ל הלעקה והתפלה שעשו בני ישראל בזה נעשה הזוג בחו"ב, באה אלי. ב"ה ה"ה שהיא הבינה, א"ל יו"ד שהיא החכמה, ולכן וארד להלילו:

כי אנכי כי אלך אל פרעה, ידוע מ"ש הרב ז"ל כי מרע"ה הגיעה עד מ"ט ש"ב ואל החמשים לא בא, וידוע שסוד יציאת מלרים היה מבחי' הבינה שהם כש"ב, וז"ש מי אנכי, ר"ל וכי אני הגעתי לבחי' מ"י שהם חמשים שערי בינה שנקראת אנכי, והלא עדין לא השגתי שער החמשים ואיך אוליא את בני ישראל, והשיב כי אהיה עמך, ר"ל אין זה מעבד שאח"ך ע"י מעשיך תשיג גם שער החמשים כמ"ש הרב ז"ל שמרע"ה אח"ך ע"י מעשיו השיג גם שער הנז"ן, וז"ש וזה לך האות שהוא שער הנז"ן שתשיג אותו כאשר תעבדון את האלקים וכו' שהוא בקבלת התורה, וכל הראוי לבילה אין בילה מעבדת בו:

א"נ כי אהיה עמך, רמוז לו שזאת הגאולה אינה בשלימות כי יש אחריה שעבוד לפי סגוד הגאולה לא תהיה נמשכת מכל שער החמשים, שאלמלא כן הלא תהיה גאולה שלימה, וז"ש כי אהיה לעתיד עמך, וזה נמזי שאמר משרע"ה לפרעה למחר יהיה האות הזה. ר"ל למחר שהיא בגאולה העתידה יהיה האות הזה שהוא שער החמשים:

ושלחתי את ידי והכתי את מלרים בכל נפלאותי אשר אעשה בקרבן. מלת בקרבן יש בה אות רי"ש רמוז למ"ש המגיד ועל היס לקו מאתים מכות:

ועתה לך ואלתהך אל פרעה, הנה במלת לך נראה לשון יתר וכבר העירו בזה, ונלע"ד בא לרמוז מ"ש בשה"פ על מרע"ה ויאמר חלקים אל משה אהיה אשר אהיה, ויזן מ"ש באותיות דר"ע כי הקב"ה חתם את שמו ואת עולמו בשם אהיה אשר אהיה, שאלמלא החותם וכו' וע"כ גלה לו החותם בתחלה וכו' ואח"ך הזכיר את שמו ויאמר כה תאמר לבני"י אהיה שלחני אליכם שהוא השם בעלמו, ודע כי שם דהה"ן שהוא שם השלישי אשר בו מלת כה גרמו אל האומר עכ"ל. וז"ש לכה למ"ד כ"ה, ר"ל של שם אהיה שהוא השלישי שהוא בחי' ההי"ן, לכה למ"ד כ"ה, למ"ד הוא רמוז אל שם השלישי אשר בו כ"ה של שם אהיה:

הבה נתחכמה לו. לו רמוז לו"א שהוא סוד ו"ק, פן ירבה דידוע מ"ש הרב ז"ל דו"א באותו זמן היה בסוד העיבור בסוד תלת כלילן בתלת, ולו"א פן ירבה, שיהיה בבחי' הגדלות, והיה כי תקראנה מלחמה. לח"ס מ"ה, שנמשך לו מבחי' ג' הויו"ת שהם בסוד לחס, ואז יהיה בחי' מ"ה שיהיה שלם בבחי' הגדלות בעשר ספירותיו, ונוסף גם הוא על שוגאיו, שהם בני ישראל, שע"י שיהיה שלם בי"ם ימשך לישראל אורות גדולים מהשפעת אביהם, ואז ונלחם בנו בכח המאורות הגדולים, ועלה מן הארץ:

ובני ישראל פרו וישרנו וירבו ויעלמו במאד מאד, נקט חמשה חלוקות אלו לרמוז על מ"ש הרב בענין אה"ר שפירש מאשתו ק"ל שנים והוליד נשמות קדושות בטיפות קרי שילאו ממנו, ואלו נקראים נגעי בני אדם, ואלו נתגלגלו בדור המבול ובדור הפלגה ובדור סדום ובדור מלרים, ובאלו הגלגולים שנתגלגלו מלבד שלא תקנו, אלא הוסיפו לחטוא, ולכן נאבדו ואין זכר למן, ובזרדת ישראל למלרים ביררו וליקטו הניזונות השייכים להם ולחלק אחרים, ותהלות לאל שהלחיו ויגללו את מלרים, ולכן כנגד מה שעתידים לברר הניזונות שהיו בארבעה דורות הנז"ל נקט ד' חלוקות פרו וישרנו וירבו ויעלמו, שתקנו והולילו את בלעם מפיהם, לא השאירו עוללות שזכות אבותם סייעתם:

מדוע עשיתן הדבר הזה ותחיינה את הילדים. ילדים יל"ד מ"י, ילד הוא רמוז לו"א, מי הבינה שפרעה רצה לסלק המוחין מו"א ח"ו כמ"ש בשה"פ בסוד חס בן הוא וכו':

קראן לו ויכל לחס. לו גי' לאה, שמרע"ה היה בחי' לאה, לחם גימ' שלשה הויו"ת, ור"ל שבחי' לאה יהיה מתוקה בג' הויו"ת שהם בחי' הגדלות: **ותרא** אותו כי טוב הוא. טוב רמוז לשם אהיה שהוא בחי' חסדים שזדעת, וידוע שמרע"ה היה בחי' הדעת, לזאת ותלפנהו ג' ירחים, כי הדעת הוא כולל מחו"ב והוא מכריע ביניהם:

לדעה מה יעשה לו. ידוע דמרע"ה ע"י מעשיו זכה לבחי' נשמה דנשמה שהיא בחי' חיה בזמן שקבל את התורה, וז"ש מה יעשה, בחי' מ"ה שהוא רמוז לאבא, יעשה לו, שע"י מעשיו יזכה אותה:

כי מן המים משיתיהו. מן קרי ביה מ"ן בניקוד פתח, לרמוז מ"ש הרב שהמן שאכלו ישראל במדבר הוא בא ממוח הבינה שהוא שם אהיה דיודי"ן גי' קס"א היורד ומתלבש בחסד דאבא שהוא מים. וידוע דמשה היה בחי' פנים דאימא שהוא אהיה דיודי"ן שעולה קס"א ולזה רמוז בדבריה כי מן המים. מן שהוא רמוז לשם אהיה דיודי"ן, המים שהוא רמוז לחסד דאבא, מן בחי' זו משיתיהו:

רמה זה עזבתן את האיש קראנה לו. האיש רמוז לו"א קראנה לו לוא"ו שהוא סוד ו"ק, ויאבל לחם שהוא סוד ג' הויו"ת גי' לחס שיהיה בשלימות הגדלות בסוד עשר ספירן. גם קראנה לו ויאכל לחם, לרמוז על התורה שתנתן על ידו: **ושאלה** אשה משכנתה וכו', אשה רומזת לרחל ששאלת משכנתה, לאה, בלי בסף ובלי זהב הם סוד מוחין דחו"ג, ושגולות הם רמוזים לאור מקיף, ושבתם על בניכם ועל בנותיכם הם סוד רוחין וגפשין:

שרה נא ביד תשלה. נא רמוז למלכות ביד ב' י"ד שהם גי' כ"ח, בסוד ועתה יגדל נא כח אדני. גם רמוז על מ"ש רז"ל שלח ביד עקיבא בן יוסף ב"ד גי' כח, שהוא רמוז לחכמה, שרבי עקיבא זכה לשער החמשים שהוא בסוד החכמה, ומרע"ה באותו זמן עדין לא השיג שער החמשים רק למ"ט שערים, ורצה שגאולה ישראל תהיה משער החמשים כדי שלא יהיה אחריה שעבוד, גם ב' י"ד גימ' כ"ח הוא רמוז לגבורה, שרצה שתהיה גאולתם בבחי' הגבורה, כמו שתהיה לעמ"ל בצ"א:

פרשת וארא

וידבר חלקים אל משה ויאמר אליו אני ה'. הנה ארו"ל דיבור קשה. וג"ל דידוע שבתחלה יבואו בחינת הקטנות שהוא בחי' שם חלקים ואח"ך יכנסו בחי' ההויו"ת שהם בחי' הגדלות, ובתחלה היה השעבוד שהיו זו"ן בבחי' הקטנות כמפורש בדברי רז"ל, ועתה בשר אותו שהתחילו בחי' הויו"ת דגדלות ובה פרח תפוח הגאולה ותגל השושנה, וז"ש ויאמר אליו אני ה' שבחי' אני ה' שהוא הויו"ת של הגדלות התחילה ליכנס:

ושמי ה' לא נודעתי להם, ושמי שהוא שם העלם סוד פנימיות ז"א לא נודעתי, שאפי' יעשה"ה בחיר שבאבות לא השיג אלא דוקא מלבד שהוא מלבד דאבא:

א"נ ושמי רמוז למלכות שהיא בחי' חס. ה' הוא ז"א שמשו גרם זוג זו"ן בשלימות קומתם ובשלימות העשרה, וז"ש ושמי שם יו"ד, שם המלכות בשלימות כל הפרזופים בי"ם, לא נודעתי להם, נודעתי לשון זוג שלא יכלו להשלים כל הפרזופים שהוא זוגא שלים:

א"נ ושמי ה' לא נודעתי להם. שמרע"ה היה בחי' ז"א ממש בחיזויות ובפנימיות וזכה להיות בעלה דמטרוניתא בסוד הפנימיות בסוד יעקב מלבד משה מלגו: **ולקחתי** אתכם לי לעם. ולקחתי לשון לקוחין שהוא קדושין, כמו כי יקח אשה שכביכול ישרא הם בחי' אשה לגבי ית':

והייתי לכם לחלקים, שהקב"ה נקרא חלקי ישראל ולא חלקי עכו"ם שמאדם נקרא חלקי החלקים:

וגם הקימותי את בריתי אתם. גם עם האותיות גי' מ"ה. הקימותי המשכתי בחי' מ"ה. את רמז למלכות. בריתי היסוד. אתם אותיות אמת, רמז למקיפין שהם בחי' אמת שהיא בחי' אימא שממנה סוד אור מקיף:

וגם אני שמעתי את נאקת בניי. אני רמז לשכינה שנקראה אני שהשכינה קובלת על לרתם ולעקתם של ישראל, לכן ואזכור את בריתי היא בחי' השכינה:

כאשר לזה ה', רמז לזה שלא בשביל תועלת הנאה שמגיע להם פאר ומעלה על ידי האותיות והמופתים שבבית, אלא עשו בשביל לזווי ה' שכוונתם כדי לעשות רצון בוראם:

בזאת תדע כי אני ה' רמז מ"ש הרב ז"ל כל עשר מכות שבאו על מזרים הם יאלו מבחי' המלכות העליונה. בזאת המלכות תדע כי אני ה':

הן בני לא שמעו אלי. ר"ל מסיבת שראו שגבר עליהם השעבוד צעת שבשרתי אותם על הגאולה ולא די להם שלא היתה להם, אלא אדרבה גברה עליהם יד האויב והוסיף עליהם קושי השעבוד כמש"ה תכבד העבודה וכו' ואך ישמעני פרעה שהוא בעל דבר ורואה שמעשה שטן מלחיה ועלמה ידו שכפר בעיקר, וגם הכבד העבודה ולא פגע בו מקרה רע:

לכן אמור לבני ישראל. לכן אמור ר"ת אל שהוא החסד וגמולך מא"ל לבני ישראל שהם זו"ן, וס"ת לבן אמו"ר הוא כ"ר לרמוז על יחוד המלכות שבעלמות בסוד ג' יחודין שהם בחי' ג"ר:

ישמתי פדות בן עמי וצין עמך. פדת כתיב בלא וא"ו דידוע מ"ש רז"ל גאולה של מזרים היתה מסערא דנוקבא, ולכן היה אחריה שעבוד אצל לעתיד בגאולה שהיה צ"ל תהיה מסערא דדכורא ולכן אין אחריה שעבוד. וז"ש הנה עכשיו ושמתי פדות חסר יען כי הוא מסערא דנוקבא. אבל למחר בזמן גאולה העתידה יהיה האות הזה, רמז על הו"ו שהוא דכורא בחי' היסוד בסוד אס יגאלך עוב:

פרשת בא

עד מתי יהיה זה לנו למקש. לנו גי' פ"ו לרמוז על בחי' הגבורה שמכה בהם. ויאמר משה בערניו וצוקניו נלך בצנינו וצבנותינו בלאנו ובצקרינו נלך וכו' כפל מלת נלך גם הקדים נערים לזקנים. כ"ל שדרך הנערים הולכים לפני הזקנים כדי שיהיו נשמרים ולא יהיו נתעים אנה ואנה. גם הנערים הם יותר מהזקנים קלים המרוקן, לכן מנהיגים אותם קודם, שהם כבדים יותר מן הצעירים:

א"נ כ"ל לישב כפל נלך בצבוע טעם שרעה לעשות אותם ב' חלוקות לפי שהם חלוקים בהליכתם, כי הזקנים הולכים לעבודת ה' וזהו הכלית שמחתם, אבל הקטנים והצבועים והגשמים הולכים לאכול ולשתות ולשמוח, שגם הגשמים שהם שלמים בדעתם לא שייכא בהו עבודה שיעקר העבודה היא בזכרים, ולכן נתן חלוקה של הליכה כל א' בפ"ע לומר לך לא ראי זה כראי זה:

כי חג ה' לנו. מלת לנו בא לשלול סברת פרעה שאמר שלא ילכו כ"א הגברים שאין העבודה שייכה בגשמים ובקטנים, לזה בא לומר כי חג ה' לנו, ר"ל שהחג אינו דוקא לקרבנות שהיא הנאת הגשם אלא החג גם לנו, ר"ל גם על הנאת הגשמית שמזנה עלינו לאכול ולשתות ולשמח את נשינו ואת בנינו וצבנותינו שחליו לה' וחליו לכם:

ויקם פרעה לילה, מה שהתחיל מלשון יחיד וסיים בלשון רבים הוא וכל עבדיו וכו' כי מהראוי לומר ויקומו פרעה ועבדיו. וכל שאמרו רז"ל שגם פרעה היה בכור וכשראה שנפטרו כל הבכורות והוא לא פגעה בו מדה"ד החליט בדעתו שזולו חזק ועליון על כל המזלות שריו ועבדיו שלא פגעה בו מדה"ד. ואמנם לא כמו שחשב בדעתו מכח שזולו גבר, אלא בזוונה הניח אותו קיים לרעתו להראות לו עוד מכות גדולות אשר יעשה על הים לו ולכל עמו ולשלול ישראל את כל ממונו ורכושו הגדול שגדולה זאת הים יותר מצות מזרים:

ויקרא למשה ולאהרן לילה, דקדוק פשוט כאן, וכבר הרגישו בו המפרשים דמה לורך לומר לילה, דהרי כבר אמור למעלה ויקם פרעה לילה, וכל דאמרו שהוא בכבודו ובעלמו הלך אלל משה ואהרן, ורמז במלת לילה במחשך, והטעם שנתבייש מפני הרואים שילך הוא בכבודו אלל משה ואהרן, גם חשב שאם ילך עם אורה יראו אותו מזרים וכל א' נפשו מרה בצנו ובאלחיו וכו' ומרוב קושי לערס יכוהו נפש, כי אותה שעה דעתם מערפת עליהם וסרה אימת מלכות, אי לזאת הלך באישון לילה, ולזאת הותירה לנו במלת לילה:

החדש הזה לכם, רמז לזה שהחדש היה בו חידוש גילוי האורות בעולמות העליונים שלא כסדר הנהוג כדודע, הוזה גי' טוב, שהוא רומז ליסוד אבא:

ראשון הוא לכם לחדשי השנה, שהארה הגדולה שנתגלת היא היתה ראשונה ביציאת מזרים בחודש ניסן, ומוזה נמשכו נסים שהיו אח"ך, והוא מפלת סגחריב שגם זאת היתה בניסן וגם מפלת המן וכו' גם הללחת יואש שגם זו היתה בניסן כמ"ש רז"ל לחדשי השנה, חדשי ר"ל חידוש הארות, השנה המלכות, שגם הגאולה העתידה להיות גם כן תהיה בניסן, ולהיות המלכות נגדלת בריבוי האורות:

א"נ החודש הזה לכם וכו' רמז למ"ש הרב שהארץ של סוד יציאת מזרים בכל שנה נתגלה אותה הארה ומשם ילמיח ישועה וחירות לנפשות העשוקות תחת הקליפות, וע"י הארה הנוראה ילאו מעבדות לחירות:

למען שיתי אותתי אלה בקרבן, אותתי אותה יו"ד, רמז מ"ש הרב ז"ל שהמכות שבאו על מזרים הם ילאו מומלכות מבחי' עשר שבה:

ולמען תספר באזני בנך וצן בנך, תספר לשון אבן ספיר, בנך הם סוד חג"ת, בן בנך הם סוד נה"י, את המלכות, אשר היא אימא שהאירה במלכות ומחתה את עשרל דמסאבותא מלכות הרשעה:

וידעתם כי אני ה', וידעתם לשון זוג, אני בחי' רחל, ה' הוא ז"א:

החודש הזה לכם, רמז לזה ע"י ישראל מסרו עצמם על קידוש ה' בלקיחת השם שהוא אלוה של מזרים וקשרו אותו בכרעי המטה לפני מזרים לזה נעשו צריה חדשה, כמו שמלינו שמוסר פנחה עלמו בהריגת זמרי ונעשה צריה חדשה ומתוך זה זכה אל הכהונה, וז"ש החודש הזה לכם ר"ל שנעשיתם חדשים צריה

בריה חדשה ראשון הוא לכס, ראשון השפע הוא לכס דוקא והתמלית לנכרים: והיה הדם לכס לאות, נראה דרמוז בזה מ"ש צשה"פ על מש"ה ראו כי רעה נגד פניכם שראה בזמול עלה שעולה כמנין דם, ולכן לזה הקב"ה שימולו, ובזכות דם המילה נולדו ממזול דם וכו' יעו"ש, וז"ש והיה הדם לכס, והיה לשון שמחה לבם גי' המילה, לאות שהמילה גרמה שנהפך הדם לעצמה ולשמחה ע"י זכות המילה:

ויקחו להם, רמוז בזה שימשיכו גילולות ע"י עסק התורה והמלות להעלות בסוד מ"ן לאו"ה, שיה לשון המשכה, לבית רמוז למלכות ור"ל שט"י העלאת מ"ן יורידו מ"ד למלכות:

בז הכבשים ומן העזים תקחו, הבבשים רומזים לעניים שהם שפלים כמ"ש וכרחל לפני גוזייה נאלמה, ולכן העניים נרמזו לכבשים, והעזים נרמזו לעשירים כמ"ש ועשיר יענה עזות, ורמוז מ"ש רז"ל הלל מחייב העניים ר"ח בן חרסוס מחייב העשירים שאל יאמר העני לא יכול לעסוק בתורה שטרוד בעונוי אומרים לו לא ולמד מהלל שהיה עני ביותר ועכ"ז השתדל ללמוד תורה, והעשיר יחייב מר"ח בן חרסוס שאומרים לו כלום אתה עשיר יותר מר"ח בן חרסוס שהיה לו אלף עיירות וכו' וכנגדם אלף ספינות בים וכו' ולמד תורה ולכן אין לך התגלות לומר שטרוד היית, וז"ש מן הכבשים שהוא רמוז על הלל וכיוצא בו, ומן העזים רמוז על העשירים כמו ר"ח בן חרסוס וכיוצא, תקחו מהם מוסר השכלי ללמוד, ואל יפתה אותם הילר בהבלי שוא ומדומים:

א"נ מן הכבשים ומן העזים תקחו וכו' רמוז שלריך האדם לקנות מדת הבושה והשפלות גם ליקח חלק מן העזות להשגת לימוד התורה לפי שאין הביישן למד כמ"ש במס' אבות וכמו שמלינו בכמה תנאים ואמוראים שלקחו א' ממתת העזות כדי ללמוד תורה ודרך ארץ, כמו בן עזאי שנכנס אחר ר"ע לבית הכסא וא"ל כ"כ העזות פניך ברבך? א"ל תורה היא וללמוד אני לריך, וכן רב כהנא דגני תחות מטתו של רב ללמוד ממנו ד"א של תשמיש, גם מלינו שאמר יהודה בן תימא הוי עז כנמר לעשות רעון אביך, וז"ש מן הכבשים הם החכמים המתנהגים בענוה ובשפלות שאין למעלה ממנה, ומן העזים החכמים שמעזים פניהם על ת"ת וכיוצא תקחו: ו**לכר** בני ישראל היה אור במושבותם, כל היסוד, בני ישראל גלח והוד, היה אור החסד נמשך, במושבותם שהיא בחי' המלכות הנקראת מושב:

ויקחו להם איש שה לבית אבות, איש ז"א, בית הבינה, אבות רמוז לאבא וישראל סבא, ור"ל שנמשך לז"א חסדים מפרלוף העליון שהוא אבא ומפרלוף התחתון שהוא ישראל סבא, שיה לבית היא המלכות, שאחר שקבל החסדים ממשך למלכות:

ואכלו את הכשר בלילה הזה, בשר ב' ש"ר שהם ת"ק ות"ק שט"י החסדים והגבורות הנמשכים יהיה זוג ז' וז' וז' וז':

ושמרת את החקה הזאת למועדה. החקה היא המלכות, מועדה היא הבינה, שתייה נשמרת ע"י חיצורה בסוד הבינה:

תורה אחת יהיה לאזרח. רמוז על סוד נפש העיקרית שהיא בסוג אורח, ונתחבר עמה נפש צבחי' גלגול העיבור, ור"ל שצאה בשביל חיזה תיקון פגם א' על

על חיזה חסרון מזה שלא תיקנה כל לרכה, ולזה לה תואר גלגול העיבור, כמ"ש הרב ז"ל צ"ל צס' הגלגולים, וזאת הנפש שלא תקנה כל לרכה בגלגול העצב, מוכרחת לסבול יסורין ומיתה עם נפש העיקרית, וז"ש תורה אחת יהיה לאזרח. שהיא נפש העיקרית, ולגר רמוז לנפש המתגלגלת צבחי' עיבור, הגר בתוככם תורה אחת להם הן לנער הן לחסד:

וכל פטר חמר תפדה בשה. חמר אופיות רמח, רמוז למלכות בסוד פטר רחם כמ"ש הרב ז"ל, תפדה בשה רמוז לחסדים, ור"ל שמיטוק הגבורות שבמלכות הוא ע"י החסדים:

פרשת בשלח

ייה בשלח פרעה, רמוז מ"ש המקובלים שישראל ראויים לעבוד ת"ל שנים כנגד חמשה פעמים אלקים, והם לא עבדו אלא פ"ו שנים, ולכן לא נעשה תיקון גמור ולא היתה גאולה שלימה והיה אחריה שעבוד. והנה תיבת בשלח עם האותיות גי' שמ"ד שהם ד"פ פ"ו. וז"ש ויהי לשון נער, בשלח שנשאר במספר בשלח, שבוה גרם שלא היתה גאולה שלימה:

ויצאים ביד רמ'ה, ס"ת גי' מ"ט, רמוז למ"ט שערי בינה שישראל נגאלו ממלכים בסוד מ"ט ש"ב כמ"ש המקובלים, כי לא בכל גש"ב נגאלו שאם היו משיגים גם שער החמשים היתה גאולתם שלימה שלא יהיה אחריה שעבוד. ולעתיד הגאולה שתהיה צ"ח נזכה גם לשער הכו"ן, ור"ת צ"ד ר'מה הוא רב, רמוז בזה שביירו מן סוד רפ"ח גילולין כמנין רב:

מה זאת עשית לנו. רמוז בזה שידוע שגאולת מלכים היתה מסטרא דנוקבא, ולכן היה אחריה שעבוד, משא"כ הגאולה העתידה להיות במהרה צ"ח תהיה צבחי' דוכרא לכן לא יהיה אחריה שעבוד, והטעם שהיתה מסטרא דנוקבא לפי שלא נעשה התיקון בשלימות, וז"ש מה זאת, מה הוא רמוז על הגאולה, זאת המל', עשית שנמשכה לנו משם הגאולה, והלא טוב לנו לעבוד את מלכים, וגשלים כל תיקון הגילולות ועי"כ תמשך לנו הגאולה מצחי' הטוב שהוא בחי' דוכרא:

עזי וזמרת יי. עזי רמוז לגבורות שמהם יולאים הדינים והגבורות והיסורים, שידוע שהיסורין באים משם יי כמ"ש אשרי הגבר אשר תיסרנו יי. גם ידוע שאם אדם מקבל היסורים בשמחה עי"ז הדינים נמתקים, ומן הלרה ילמח ישועה. וז"ש עזי וזמרת שאני שמח ביסורין, ויהי שהוא לשון נער, תהיה היא בעלמה לי לישועה, שמתהפכת מדה"ד למדה"ר:

ימינד ה' נאדרי בכח, רמוז לאור ישר שהוא בחסד שנמשך לישראל. ימינד ה' תרען אויב רמוז על אור חוזר שהוא בחי' דין על מלכים, וזה שפי' רש"י ז"ל נאדרי בכח להגיל את ישראל. וז"ש נעית ימינד על אור חוזר שהחסד נעשה דין, נחית בחסדך שהוא אור ישר מתחל לעילא:

מי כמוד באלים ה'. באלים רמוז על השרים שהם ע' אומות, כי אלים לשון אלי הארץ. מי כמוד נאדר בקודש, רמוז על עולמות העליונים, נורא תהלות עושה פלא. פלא לשון כיסוי כמו למה זה תשאל לשמי והוא פלא. ור"ל

ור"ל שכל המשכות והתפשטות האורות הגמשיים מעולם לעולם הוא דרך התלבשות, שעי"כ יכולים לסבול אורותיהם והשפעותיהם עליהם, וגבוה מעל גבוה שומר: **א"נ** נורא תהלות, רמוז בזה שאין בעל הנס מכיר בנסו כמ"ש לעושה נפלאות גדולות לבדו, וזהו עושה פלא:

א"נ נורא רומז לת"ת, תהלות רמוז למלכות, עושה פלא, פלא אותיות אל"ף שהוא רומז לאו"א אלף חכמה אלף בינה, ור"ל שתיקון הזו"ן הוא ע"י או"א: **ימינד** ה' נאדרי בכת, שנתת להם חוק ואצרות לב שרדפו אחריהם שהוא דבר חזק לטבע שאיך אחר שראו שגזקע להם הים וגם הגדול שנעשה להם איך מלאם לבס לרדוף אחריהם? הים שטות והוללות כמו זה, ואיך לא אסיק דעתייהו אולי ישונו המים עליהם, וז"ש נאדרי בכת, שנתת להם טיפשות וסמית את עין שכלם, ועי"כ תרעץ אויב:

כי אני ה' רופאך. אני ה' גי' פ"ו, כי שם אלקים הוא גי' פ"ו, וע"י אות האלף הגמשיך משם אהיה נמתקם הגבורות ויהיה פ"ו בבחי' פ"ו. וז"ש אני ה' שהוא גי' פ"ו רופאך, כי ע"י המיתוק בזה תתרפא:

ובבקר היתה שכבת הטל, הגה לאה עם האותיות גי' ט"ל, וז"ש ובבקר היתה שכבת וכו', שכתבת רומז לזווג, הטל שהוא רומז ללאה בסוד ויהי בבקר והנה היא לאה, סביב למחנה רמוז סוד הכתוב נקבה תסובב גבר:

א"נ הטל ה"א ט"ל, רומז על ה"א עילאה, ורמוז שהלחם ניתן להם מן עלמא דאתכסייא:

איש לפי אכלו לקטו, נראה טעם שהיה המן יורד לישראל יום ביומו, רמוז בזה למ"ש הרב שכל יום יש לו צירור בפ"ע ואינו מושלל למחרתו ועבר יומו בטל קרבנו, וזהו מרע"ה לישראל שלא יותירו מומנו, ר"ל ישאירו מן הצירור של בחי' אותו יום ליום המחרת:

לא ימים עמוד הענן יומם, עמוד רמוז ליסוד, ענן הוא חסד, יומם הוא ז"א, ור"ל שיהיו נמשכים תמיד ולא יסתלקו כחסדים של יסוד אבא שהם חמש חסדים מוז"א, ועמוד האש לילה הוא יסוד אימא שנמשך ממנו חמשה גבורות למלכות שהיא בחי' לילה, לפני העם הם ז"ן שיהיה זווגם פכ"פ:

התיצבו וראו את ישועת ה'. ישועת הם רומזים לחסדים, אשר רמוז לבינה, יעשה לבב, לכס ע"ה גי' ל"א כמנין הוי"ה אדני:

עזי וזמרת יי, עזי הם רמוז לגבורות, וזמרת הם החסדים שהם מוחין דאו"א, ועי"כ ויהי לי ליסועה, לי השלכות, לישועה התפארת, א"נ עזי וזמרת הם הגבורות, ויהי לי המלכות. לישועה שהמלכות נבנית ע"י הגבורות:

ימינד ה' נאדרי בכת, ימינד רמוז לישראל שהם מסטרא דימין, בבח רמוז לנשמה כמ"ש בזהר כחך דא נשמתא וכו' ימונד ה' תרעץ אויב, ימינד הוא רומז לתורה, תרעץ אויב רמוז לקליפות כמ"ש רז"ל בראתי יא"ר בראתי לו תכלין, שהתורה מכתת ומדקת כוחות הטומאה:

א"נ ימינד ה' רומז למלכות כמ"ש המקובלים בסוד נלצה של לוימיק, נאדרי בבח רמוז לכ"ח אהון שיש במילוי דמילוי שם הוי"ה ב"ה שינקת המלכות מן המלוי כמ"ש המקובלים. ימונד ה' תרעץ אויב הם הקליפות:

וברוב גאויך תהרום קמייך, ר"ל בגילוי הארת גאויך שהם חו"ב תהרום קמייך הקליפות:

מי כמון בחלים הם סוד חג"ת, מי כמון נאדר בקודש, הם סוד כח"ב: **נחית** בחסדך עם זו גאלת, רמוז שע"י אור חסדך המתגלה ומתפשט למטה, עם זו הנילוות של עם זו, שהם בחי' זו"ן, גאלת נילוות שנפלו מהם, נחלת בעזך היא המלכות, אל גוה קדשך הם בחי' או"א:

ולא יכלו לשתות מים ממרה, ידוע מ"ש הרב דווג שהיה במדבר היה בחי' יעקב ולאה, וידוע דבחי' לאה הם בחי' דינים תקיפין, וז"ש ולא יכלו לשתות מים ממרה שהיא בחי' לאה שנקראת מרה בסוד קראן לי מרה, ויורהו ה' עץ ע"ה גי' קס"א שהיא בחי' שם אהיה דיודין, וישלך אל המים שהם בחי' מוחין דלאה, וימתקו המים, שע"י בחי' הבינה נמתקים הגבורות, שאין הדין נמתק אלא בששון שם שם לו חק ומשפט, חק המלכות, ומשפט ז"א, וע"י חיבור נסחו כ"ס ה' ו' שהם רומזים לי"א סמני הקמרה נתעלו בנס לשרשן העליון:

בין הערבים תאכלו בשר, רמוז לתורה שב"ע. ובבקר תשבעו לחם, רמוז לתורה שבכתב שאין קורין מקרא בלילה:

בקר וראיתם את כבוד ה' וכו' רמוז שבבקר עולה המלכות אל דודה בסוד אילת השחר לבחי' הזווג:

ששת ימים תלקטוהו, ששת ר"ת שני שלישי תפארת, תלקטוהו אותיות תלקוט ה"א, שידוע כי משני שלישי תפארת שהם הארת המוחין דחו"ב נעשה כתר למלכות, ימים י"ם מ"י. ים החכמה, מי הבינה, תלקוט הוא רמוז למלכות: **אשירה** לה' כי גאה גאה, ידוע כי כשהיו ישראל במצרים היה הז"א תלת גו תלת ועכשוו נשלם ב"ס, נאה רמוז על חג"ת נאה רמוז על חב"ד:

פרשת יתרו

וישמעו יתרו וכו' פי' רש"י ז"ל כי שבע שמות היה לו ליתרו וכו', וז"ל כי קודם שנתגייר היה נקרא יתרו, ואחר שנתגייר הוסיפו לו אות וכו' ונקרא יתרו, וטעם שהוסיפו לו אות וכו' ולא אות אחרת. יען הוא"ו הוא רומז על החיים, והתורה והמלות הם נקראים חיים:

א"נ שהתורה היא מבחי' יסוד דאבא כדוע, וכשקבל עליו עול תורה ומצות נכנס בבחי' החיים. ולכן כנגד זה הוסיפו לו אות וכו' שהוא חיים:

אני חותנך יתרו ב"א אליך, ידוע מ"ש הרב בש"פ כי קין והבל היו מבחינת יסוד אבא ויסוד אימא שבתוך ז"א, קין מייסוד אימא המכוסה קודם שיתגלה למטה וכו' והנה מרע"ה היה מבחי' הבל ויתרו היה מבחי' קין שבא לתקן מה שהרג להבל, וז"ש אני חותנך יתרו, ר"ל הגם שאני חותנך יתרו, עכ"ז לריך אני להראות לפניך הכנעה ושפלות. והטעם שאני מבחי' אימא ואתה מבחי' אבא, וז"ש ב"א אליך, בא אותיות אב, שאתה מבחי' אבא וגדול ממני, אליך ר"ת וס"ת א"ך שהוא מספר אהיה הרמוז לאימא, ור"ל שאתה מבחי' או"א שהוא פנים דאימא ואחוריים דאבא:

כי חלקי אבי בעזרי וכו' רמז מ"ש הרב בשה"פ על מש"ה ויקח יתרו חותן משה את לפורה וכו' ותוכן דבריו הוא כי יתרו הוא גלגול קין שהרג להבל בשביל תאומה א' יתירה שנולדה עמו, והנה ענין תאומות הללו הוא כי ציבור דאימא בתוך ז"א מאירה מלכות דאימא, ומהארה זאת ילאה מאחורי ז"א פרלוק לאה והיא תאומתו של קין שהוא ג"כ יסוד אימא. ומהארת יסוד אבא ילאה ג"כ הארה א' מאחורי יסוד אבא עלמו. ועוד הארה שנית ילאה מהארת אור זה מלכות דאבא ילאה עוד תאומה אחרת באחורי יסוד אימא, ואלו ה' תאומות הם של הבל שהוא יסוד אבא וכו' עיי"ש בד"ק. עוד כתב הרב לפורה תאומה הזאת שילאה ציבור אימא וכו' וז"ש אלקי רמז לאימא, אבי רמז לאבא, בעזרי שהאשה נקראת עזר. ור"ל הצן ילא אלי מהאשה היולאה מבחי' יסוד אימא מכח הארת יסוד אבא:

עתה ידעתי כי גדול ה' וכו'. עתה הוא רמזו לתשובה, וידוע שע"י התשובה יהיה סוד הזווג, ידעתי ל' זווג, ור"ל שע"י התשובה גרמתי זווג העליון, כי גדול ה' מכל האקים, ידוע מ"ש הרב ז"ל דבתחי' הו"א הוא בבחי' אקים דקטנות וע"י הזווג יתפשט בו הוויית גדלות וזוה יהיה הזווג בבחי' הו"ה אדני'. מבל גי' ע"ה ל"א שהם הויה אדני. האלקים ה"א אקים, הנה חשבון אקים גי' פ"ו שהוא סוד הגבורות וע"י שנמשך ה' לפי"ן יהיה בחי' פ"ו בגי' פ"ו וזוה נמתקים הגבורות של שם האקים. גם עתה ע"ת ה' ור"ל כשהמלכות נשלמת בחמשה פרלופים תהיה בבחי' גדלות, וז"ש עתה, ע"ת ה' ידעתי רמזו לזווג גדול יהיה ה' מכל האלקים יהיה ז"ו"ן בבחי' הגדלות. גם עתה ידעתי ס"ת י"ה שהזווג נמשך מבחי' שם י"ה שהם או"א. גם עתה ידעתי כי ר"ת עס ב' כוללים גימ' ק"ב בסוד רולה אשה בק"ב וכו' גדול ה' ר"ת י"ג שהוא אחד, שהם בחי' ז"ן:

היה אתה לעם, רמזו במלת היה אתה, ידוע שמרע"ה היה בחי' הדעת שהוא פנימיות דז"א, לעם הוא סוד הו"ק היה ע"ה גי' אהיה:

א"נ היה אתה שמרע"ה היה כנגד בחי' אימא, וז"ש היה אתה לעם מול האלקים שהוא רמזו על אימא, והבאת אתה את הדברים שהם בסוד בחי' מ"ן, אל האלקים שהוא בחי' אימא שמעלה מ"ן לאימא:

ואתה, תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים וכו' הנה כאן מנה ד' תוארים כנגד שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות, והנה המעולה שבמעלות אנשי חיל, חיל גי' מ"ח רמזו שהשיגו מ"ח מעלות התורה והם כנגד שרי אלפים ויש בכלל מאתים מנה כיון שקנו מ"ח מעלות התורה קנו שאר תוארים שהם תואר יראי אלקים וכו' ומשה מלא בישראל גם בשרי עשרות יש להם תואר של אנשי חיל:

וישאלו איש לרעהו לשלום, רמזו מ"ש הרב כסיהיה זווג ישראל ברחל יולא כרוז שיראו בשמחת המלך וכו' ואז עשו לא יוכל לראות בשמחת המלך ונדחה אל מקום הקליפות ויעקב הולך אל מקום עשו ורחל באה במקום עקב ועי"כ מזדווגים פז"פ וכו' וז"ש וישאלו איש לרעהו, וישאלו איש זה יעקב שהשאלו מקומו לרעהו היא רחל, והוא הולך לשלום רמזו על מקומו של עשו הנקרא שלום גימט' עשו, או לשלום על ידי שהשאלו יעקב מקומו לרחל לשלום, זוה היה סוד הזווג:

ויסעו מרפידים, רמזו זוה מעולם הפירוד שהפרידו הרע שבהם ונערו אותו בשלשה חדשים אלו וזכנו החומר שבהם, ויחן שם ישראל לשון יחוד, בא לרמזו שנדבקו בעולם האחדות שע"כ יוכלו לקבל התורה שניתנה ע"י האחדות: **נגד** ההר, גי' ר"ן, שהוא גי' וי"ד פעמים אהיה שהוא בחי' עולם הבריאה שמעם נשתלשלה התורה בסוד ברוך חלקינו שבראנו לכבודו ונתן לנו תורת אמת: **ושמרתם** את בריתי, את המלכות, בריתי היסוד, שלא תגרמו ח"ו לינק החילונים מעם:

והייתם לי סגולה, רמזו זוה מ"ש באדרה דקב"ה ואורייתא וישראל כולא חד הוא, לי גי' א"ס ע"ה, שהיא אימא שהיא סוד עולם הבריאה, גם התורה מעולם הבריאה:

א"נ והייתם לי סגולה, בסוד נר"ן ממשלב קדוש, מבל העמים מעכו"ם, שאין להם אלא חלק הנפש, וגם זאת מעולם הפירוד, בי לי בל הארץ, בסוד ומלכותו בכל משלה:

א"נ והייתם לי סגולה, התורה שבכתב נחלקה לה' חלקים, א' חמשה חומשי תורה שהם דברי מרע"ה שהיא בחי' אספקלריית המאירה, שנית דברי הנביאים שהם דברי קבלה מבחי' אספקלריית שאינה מאירה, כתובים הם מבחי' רוח"ק, מבל העמים שגוי שעוסק בתורה חייב מיתה:

כה תאמר לבית יעקב ותגד לבני ישראל, פי' רז"ל כה תאמר לבית יעקב אלו הגשמים, ותגד לבני ישראל אלו האנשים, נ"ל לפרש בס"ד שהגשמים הם משורש הגבורות ולכן נקט בהם לשון אמירה רכה למתק אותם, ותגד לבני ישראל אלו האנשים שהם משורש החסדים נקט בהם לשון הגדה שהיא קשה דלא אכפת לן מנייהו: **יירי** ציוס השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וכו' נ"ל שמראות הגבורה באה להם בהדרגות דבתחלה ע"י קולות וברקים שהם צאים ושבים בהרף עין והם רומזים למדרגות התחמוגות שאין השפע נמשך בתמידות, ואח"ך ראו מראות הגדולות והוא קול השופר הרומזו לצינה שמוסיף והולך וגדול ולא פסיק, שע"כ יוכלו לסבול לשמוע דברי אלקים חיים שהוא סוד הצינה:

ויצא משה את העם לקראת האלקים אל המחנה, הא דלא אמר וילאו נ"ל שעשה להם הכנה ור"ל שהופיע להם קדושה ממנו בסוד ונתת מהודך עליו כדי שיוכלו לסבול את המאור הגדול והמורא הוא, כמו שעשה יוסף הלדיק ע"ה לבניו כשבירך אותם יעאע"ה שהביא אותם בידו כדי לעשות הכנה לברכה, והזמנה מלתא היא, והעד לזה שנתברך אפרים יותר ממנשה מכח שלקה אותו צימיו וכו' במפרשים ז"ל:

יידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. נקט דיבור ואמירה כנגד ב' בחי' שהיו בישראל בדור המדבר כמ"ש הרב ז"ל בסוד פסוק כה תאמר לבית יעקב ותגד לבני ישראל, כה תאמר לבית יעקב אלו דור המדבר שילאו מהארת יסוד אבא שהם יולאי מלרים, והטף שנולדו במדבר הם בחי' ז"ן והם בחי' בני ישראל, ולכן נקט הכא דיבור ואמירה שהדיבור על בני ישראל שהם בחי' ז"ן, ואמירה כנגד דור המדבר. א"ל נקט דיבור ואמירה כנגד תורה שבכתב ותורה שבע"פ, שעשר הדברות נכללו כל תורה שבכתב ותורה שבע"פ. א"ל נקט דיבור ואמירה

ואמירה, א' כנגד לאווין שהם בחי' הדיבור שהוא קשה. ואמירה שהם עשין בחי' החסד. א"כ נקט דיבור ואמירה, א' כנגד האגשים שהוא בדיבור, ואמירה כנגד הגשים כדכשת רז"ל ע"פ מה תאמר לבית יעקב אלו הגשים. ותגד לבני ישראל אלו האגשים:

אנכי ה' אלקיך, רמז שידוע שהאדם בינוני שלא הגיע לגדר יראת השלימות, הקב"ה מתנהג עמו במדת הרחמים שהוא שם הוי"ה ב"ה, לפי שאין יכול לעמוד במדה"ד, ואחר שהגיע לגדר השלימות ויהיה לדיק גמור, אז מתנהג עמו במדה"ד שהוא שם אלקים. וז"ש אנכי ה' בתחלה שם הוי"ה שהוא מדת הרחמים, ואח"ך בבחי' אלקיך שהוא רומז על מדה"ד:

זכור את יום השבת לקדשו, זכור וזכר וז"ל, רמז בזה שיזכיר בשבת ימי המעשה את יום השבת, ור"ל שביום א' יכוין להשאיר בו הארה מתוספת בשמה של שבת וביום ב' הארת הרוח, וביום ג' הארת הנפש. וביום רביעי יכוין לקנות הארת נפש יתירה משבת הבאה וכעזה"ד וז"ש זכור, זכר וא"ו, שהוא ששת ימי השבוע, את יום השבת, גם את לשון ריבוי ותוספת, לקדשו לקנות בו קדושה: **לא** תשא את ה"א לשוא, בא לרמוז מ"ש רז"ל דכל הקורא ק"ש בלא תפלין כאלו מעיד עדות שקר בעלמון, וז"ש לא תשא את שם ה"א לשוא, סוד יסוד ק"ש, לשוא בלא תפלין:

א"נ לא תשא וכו' הנה ידוע שכל התורה כולה היא שמותיו של הקב"ה, גם ידוע מ"ש המקובלים שאם אדם בודה הקדמות מלבו בזה עושה רקיעין של שוא:

א"נ לא תשא וכו' רמז מ"ש רז"ל את ה"א תירא לרבות ת"ח שיש מתעטף בעלית שאינו שלו. זכור את יום השבת את הוא ריבוייאל, לרמוז שר"ך להוסוף מחול על הקודם:

וישאלו איש לרעהו לשלום, ידוע מ"ש הרב דמשה ויתרו היו לגגול קין והבל, ומשה היה מבחי' יסוד אבא וקין מיסוד אימא, גם ידוע שנכללים מוחין דאבא באימא ומוחין דאימא באבא בסוד הבן בחכמה וחסד בבניה, וז"ש וישאלו איש לרעהו, איש רמז לאבא, דהחסדים הם באבא וז"ל פעמים אל ע"ה גימ' איש, לרעהו אימא שהם סוד ריעים דלא מתפרשן חד מחדבריה, לשלום הם רמוזים למוחין, ור"ל שאבא נתן לאימא בחי' מ"ד ואימא נתנה לו בחי' ב"ן, ועי"כ יבואו האוהלה לזווג:

וישתחו וישק לו, רמז מ"ש לעיל משם הרב דמשה שהיה יסוד אבא, ילא לקראת חותנו שהיה בחי' אימא דשבחא דדכורא למוזל בתר נוקבא ולא להיפך ח"ו כמ"ש בזהר הקדוש:

וישתחו וישק לו, בסוד אם אתהך גולא גחין ולחיש לה, והבן כי הדברים עמוקים ואין להאריך במקום שאמרו לקרר:

כי יהיה להם דבר בא אלך, ידוע דמרע"ה היה בחי' הדעת שהוא מווג או"א, והנה זוג העליון לריך שיעלו להם ז"ן בתחלה סוד מ"ן, ואח"ך ימשיכו לבניהם ז"ן סוד מ"ד, והזווג הנז' הוא נקרא זוגא שלים ע"י העלאת מ"ן, וז"ש כי יהיה להם לזו"ן, דבר שהוא סוד מ"ן, בא אלי שאני מבחי' הדעת לזורך או"א, וע"י

זווג עליון הנעשה אמשך מוחין דבחי' הגדלות לבנים, וז"ש והודעתו את חוקי האקים הם סוד נה"י דאימא לז"ן, ואת תורותיו, ואת המלכות, תורותיו ז"א, להמשך להם אורות ומוחין:

ו"ל תעלה במעלות על מוזבחי, מוזבחי רמז למלכות, ורמז כאן סוד חמא אדה"ר וענין נדב ואביהוא וכו'. וענין ד' חכמים שנכנסו לפרדס שכונתם היתה לעובה לתקן את המלכות ואת כל העולמות ולא עלתה בידם מן הטעמים שזכר הרב ז"ל שטעו שלא המשיכו את האורות בסוד השתלשלות כפי סדר הבחי' וסדר המדרגות. וז"ש ולא תעלה במעלות על מוזבחי וכו' אשר לא תגלה ערותך עליו ותבוא לתקן וגמולת מקלקל ח"ו ה' יתקנו למוטב ויתוקנו כל העולמות ויהיה ה' אחד ושמו אחד צב"א:

פרשת משפטים

ואלה המשפטים. משפטים משפ"ט י"ם, משפט רמז לז"א, ים רמז למלכות. אשר רמז לבניה, תשים תש"ס יו"ד, תשים שהם גי' ב"פ ש"ע רמז לש"ע וש"ע נהרין הגמשים מן א"א לזו"ן, יו"ד רמז לחמשה חסדים וחמשה גבורות הגמשים מן או"א, לפניהם שיהיו ז"ן בבחי' פב"פ:

א"נ ואלה המשפטים, משפטים רמוזים על דיני ממונות שבין אדם לחבירו שר"ך לגלות מהיכן ילא טעמם וגימיוקס מהיכן זכאי ומהיכן חייב, משא"כ בענין המלות הרחוקים אין לך לגלות סוד טעמם:

כי תקנה עבד עברי, רמז בזה מ"ש רז"ל התאווה וחמדת ענייני העונות הם עבירה לאדם ולא מרות ואדנות, וידוע שכל דבר גשמי יש בו קץ ותכלית כמ"ש לכל תכלה ראיתי קץ, משא"כ ענייני הרוחניות הם תמידי ונלאי ואין להם קץ ותכלית, וז"ש כי תקנה עבד עברי ר"ל עבודת קנין העוה"ז שהוא דבר עובר: **שש** שנים יעבדו, בתגבורת החומר הגשמי שהוא עד ששים שנה יעבדו, שגבול החומר עד ששים גובר והולך, ובשביעית צעת שיגיע לשבעים שנה שהם ימי הזקנה שוב אין לו חפץ בהם, שבעלו הרגשות החומר ונחלשו יסודותיו, לא ולמד מ"ש ברזלי הגלגדי לדוד הע"ה. ומאחר שכל דבר גשמי כלה ואבד, אי לזאת השתדל לעוזב הילדות והשחרות בעודך רך בשנים וחזקת והיית לאיש בימי בחורתיך לסגל לך תורה ומע"ט, שהם תמידים ונלאיים וקיימים לעד לעולם:

אם בגפו יבא בגפו ילא, בגפו שלא סוגל תורה ומע"ט. בגפו ילא עד"ש רז"ל שאין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב אלא תורה ומע"ט, אם בעל אשה הוא רמז על התורה שנקראת אשה. וילאה אשתו עמו כמו בשכרך תשמור עליך והקילות היא תשיחך. בשכרך בקבר וכו':

א"נ אם בגפו יבא, אפ"ל ע"ד מ"ש רז"ל כל תלתיין יומין מהדר ליה לתלמודיה וכו' ואמר חדאי נפשאי חדאי נפשאי, לך קראי לך תגאי, ופי' האר"י ז"ל רב ששת לא היתה נפשו שלו אלא היתה נפש של צבא בן בוטא, וצבא צא"ה ב"ש היא ששת, ולכן היה אומר לך קראי לך תגאי וכו' יעו"ש, וז"ש אם בגפו יבוא, שלא היתה הנפש שלו, בגפו ילא, שתחזור אותה נפש לבעלה הראשון:

ואלה המשפטים וכו' רמו שאין למנות שופטים אלא בעלי חכמה בעלי מדע שהגיעו להוראה והגונים וכשרים בעיני אלקים וחדש, ומדע שהחכמים נקראים פנים ולכן אם לא נמלא אנשים חכמים ונבונים טוב למנות הדיוטים שדנים כפי שיקול דעתם:

וכי ימוכר איש את בתו לחמה לא תלא וכו'. אפ"ל בדרך רמו איש קאי על כביכול, בתו רמו לגשמה שנקראת בתו ששולחה לעוה"ז לסגל תורה ומע"ט, לא תלא כלאה העבדים, שידוע שאם אדם זכה לגשמה שהיא מבחי' או"א אם חטא אין הפגם מגיע לה שתיקף ומיד מסתלקת ממנו בסוד ויאחס בבעל וימות, שהכתוב מדבר על ירבעם שהיתה לו נשמה מן זיהרא עילאה של יוסף. לא תלא כלאה העבדים, שיוצאים בראשי אברים. אלא מסתלקת ממנו:

א"נ וכי ימוכר איש את בתו וכו'. קאי על נפש הבאה בסוד העיבור שהשלימה תקונה, ואמר לחמה לשון אם המגדלת ומדריכה לנפש האדם, וכדי שלא זכתה תחלה לעשות חיזה מלוא, לזה באה בסוד העיבור בגוף א' מבני אדם בסוד העיבור ומסייעה לאותה נפש שנתעברה בה, ולכן אם חטא אותו אדם אין מגיע שום פגם לנפש המתעברת ועולה ואין יורדת עמו, אי לזאת לא תלא כלאה העבדים:

וכי ירבו אנשים והכה איש את רעהו, רמו על יזה"ר שהוא שטנו של האדם עד"ש גופה רשע ללדיק, והכה איש את רעהו, עד"ש עולה ומקטרג יורד ומשטין, ולא ימות ונפל למשכב, ר"ל שלא היה יכול לחטאו בעצירות תמורות של כריתות ומיתות ב"ד אלא בדבר עשין ולאווין, והיינו ונפל למשכב, שיבוא עליו יסורין. אם יקום, ר"ל אם יתעורר וחזר בתשובה, והתהלך בחון, שלא מרשות היזה"ר, על משענת התשובה או התורה ומע"ט, עד"ש רז"ל ע"פ כל משען לחם וכל משען מים שהוא תורה ומע"ט, ונקא המכה. קרי ביה המכה בניקוד פתח תחת אות הכ"ף ר"ל שמתרפא הפגם. רק שברנו שבת ואלו, רמו שלריך שיפקן מה שהפריד בין הוא' שהוא היסוד, מן המלכות שנקראת שבת, לחבר הדודים להיותם אחדים. ואו ורפוא ירפא, מה שפגם בזו"ן ח"ו:

ואם אמור יאמר העבד. רמו על הנפש אשר היא חלק חלוק ממעל, אהבתי את אדוני זה הקב"ה, את אשרתי רמו על התורה, שהחידושים שמחדש האדם נקראת תורתו, ואת בני רמו על המלות. ולא אצא חפשי עד"ש מ"ש רז"ל משמת האדם נעשה חפשי מן המלות, ולכן אינו רולה למות כדי שיסגל תורה ומע"ט עוד. ולכן הנפש אומרת לא אלא חפשי. והגישו אדניו אל האלקים שהוא רמו לבחי' הבינה, ור"ל שיהיה גילוי הארה מן סוד הבינה, וזה ישלמו נפשם, וזהו בחי' לדיקים גמורים שמתגלה להם הארת הבינה ועולה נפשם בסוד בחי' מ"ן אל חו"ב. או אל הדלת רמו על הדיקים שהם למטה ממדרגה זאת שאין יכולים לעלות בסוד הארת הבינה אלא אל המלכות שהוא בחי' דלת, ורנע אדוניו הקב"ה את אדוני. את רמו למלכות. אדוני רמו לבחי' הבינה שנקראת חו"ן ורמו לסוד בחי' נשיקה לה' עילאה ולה' תתאה, ועבדו לעולם שיהיה בסוד משרתי עליון:

א"נ אם בעל אשה הוא וילאה אשתו וכו'. עד"ש רז"ל אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו:

וכי ייזד איש על רעהו להרגו בערמה. רמו על ענין יואב שהרג את אבנר במרמה

במרמה, שאל אותו גדמת במאי חוללת וכו' מעם מזבחי תקחנו למות, כי גם שילך ויחזק בקרנות המזבחה לא יגלל, אלא מעם מזבחי תקחנו למות:

כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור וכו', נראה דרמו בזה מ"ש הרב ז"ל כי הנשמות באות לעוה"ז כדי לזרר הנילוות מהקליפות. וז"ש כי יתן איש זה הקב"ה, לרעהו אלו ישראל עד"ש שנקראים ריעים כמ"ש למען אחי ורעי, כסף לרמוז על נילוות הקדושה, או בלים רמו לשבירת הכלים. לשמור לזרר לשון אין תולין את המשמרת, היינו להפריד הטוב מהסוגים. וגונב מבית האיש ר"ל שלא די שלא תקן וזירר אלא הוסיף על חטאתו פשע שגנבה הסט"א נילוות שיש בו של חלקי הקדושה. אם ימצא הגנב ר"ל שחזר בתשובה והוליא את בלעו מפיו. משלם שנים, עד"ש עת אשר שלט האדם באדם לרע לו שהעונות נעשו זכיות:

כי יבער איש שדה או כרם. שדה רמו על הנפש. ברם רמוז על הרוח, ור"ל שפגם בנפש או ברוח. ושלה את בעירו ובעיר בשדה אחר, שהפרידס לחזר מות של הקליפות והפגם הוא מסוג האפיקורוסים או מסוג המינים שירודים ואינם עולים שאין להם תקומה, מוטב שדחו ומיטב כרמו יסלם, הטוב שבו יסלם, ר"ל ישלים אותו בז"ע לגוף אחר, שאין נידח ממנו נידח, והגוף כלה ואבד ב"מ:

אם חבול תחבול שלמת ריעך, רמו בזה מ"ש רז"ל אם ראית ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שבדלתי עשה תשובה, וז"ש אם חבול תחבול שלמת ריעך, ר"ל אם ראית שנחבלה שלמת ריעך דהיינו חלוקא דרבנן, ע"י חיזה חטא שעשה, עד בא השמש, ר"ל בזריחת השמש, תשיבנו לו, שבדלתי עשה תשובה והושב לו שלמתו:

א"נ אם חבול תחבול שלמת ריעך. שלמת ר"ל הנפש של ריעך שהוא הקב"ה, ור"ל שפגמת במלכותו כביכול. עד בא השמש תשיבנו לו, שלריך לתקן הפגם באותו יום שחטאת, כמ"ש האר"י ז"ל שתיקון הפגם לריך שיהיה באותו יום שעבר:

אם כסף תלוה את עמי וכו', אם הוא רמוז לאימא בניקוד לרי תחת האלף. בסף הוא רמוז לחסדים. תלוה גי' אמ"ת שהוא רמוז לו"א שנקרא אמת, ור"ל שתמשוך חסדים לו"א מבחי' אימא. את העני רמו למלכות. עמך שתמשוך גם לבחי' המלכות, וס"ת איס כסף גי' ק"ך, רמוז לק"ך לרופים, ור"ל שע"י החסדים נמתקים ק"ך לרופי אלקים:

ואלה המשפטים, ואלה ה' אל חסד, ה"א רמו לחמשה חסדים, משפטים משפ"ט י"ס משפ"ט אימא, ים חכמה, תשיים גי' תש"ן, שהם ב"פ שע"ה רמוז לשע"ה ושע"ה נהרין שהם רמוזים לחמשה חסדים וחמש גבורות, שכל בחי' יש בה שע"ה נהרין. לפניהם לפני מ"ה שהם בחי' זו"ן, שלוש רגלים תחוג לי בשנה שלוש רגלים, הם סוד נה"ן, תחוג לי המלכות, בשנה רמוז לו"א סוד נה"י רז"א הם מוחי המלכות:

לא תשחט על חמץ דם זבחי. חמץ הוא רמוז לקליפה דדכורא, ורמוז למ"ש רז"ל כי בזמן שישראל עושים רש"מ היה דמות אריה רובץ על המזבח ואוכל הקרבנות, ואם ח"י אינם עושים רש"מ נראה כדמות כלב שהוא מסמרא דקליפה שאוכל את הקרבנות, וז"ש לא תשחט על חמץ דם זבחי, שאוכל החמץ שהוא קליפת כלב דם זבחי:

א"נ רמוז למ"ש רז"ל דהתענית דומה לקרבן שמקריב חלבו ודמו, וכאן רמוז לנו

שאין התענית שהוא דומה לקרבן עולה בלא תשובה, כי עיקר התענית היא התשובה, ומוי שמתענה ואינו מבקר על מעשיו ומתחרט חרטה גמורה, הרי זה דומה לטובל ושך בידו שלא עלתה לו טבילה, וז"ש לא תשחט על חמך בעוד שהחמך ברשותך, דם זבחי שמקריב את חלבך ודמך:

ראשית בכורי אדמתך, כל שהמחשבה נקראת בכורים, תביא את ה"א ר"ל שלא יהיה לך חיזה פניה ח"ו מחשבת פיגול בדבר מילה או בעסק התורה, אלא הכל תביא בית ה"א שהם ז"ן:

א"נ ראשית וכו' רמז על מחשבת השמים המטה שהיה טהורה שיכוין לעשות רצון קונו, ולא בשביל הנאת גופו כי ע"י מומשיך נפש קדושה בולד, לא תבטל גדי בחלב אמו, גדי אותיות גיד. בחלב לשון חלב הארץ, רמז על ריבוי תאוות הגוף החומריות, כי ריבוי התאוה גולד מן מותרות הגוף, ותבשל רמז לגמור ההזרעה:

ועברתם את ה' אלקיכם וברך את לחמך ואת מימך, רמז למ"ש חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת קודם תפלתם ושעה אחת אחר תפלתם וכו' ופרטינן מאחר שששים ט' שעות ביום וכו' אלא מתוך וכו' מלאתם נעשית ותורתם משתמרת, וז"ש ועברתם את ה"א, ולא תחושו למלאכה ולתורה. כי וברך את לחמך ואת מימך, את לרבות לחם הרוחני ולחם הגשמי:

פְּרִשְׁת תְּרוּמָה

ויקחו לי תרומה, לי ע"ה גי' אב. תרומה, תורה מ'. תורה ז"א במם מלכות, ור"ל שימשיכו מוחין מן אימא לז"ן:

א"נ תרומה, תורה מ"ס, רמז לתורה שיש בה ד' חלקים, שע"י עסק התורה יעלה מ"ן למלכות, מאת כל איש אשר ידבנו לבו, שלא יהיה לו גד פניה חלילה בזה תקחו את תרומתו, תקחו בחי' סוד מ"ן, תרומתי הוא רומז למלכות: **ויקחו** לי תרומה, פי' רש"י ז"ל לי לשמוי, רמז מ"ש רז"ל דשכר מלות הוא בתורת חסד, דמי הקדימוני ואשלם, ואמנם אם עושה לשמה שהוא מכח טהרת חלב אין בזה מי הקדימוני, ונטל שכרו מן הדין שהוא בסוג קיחה ולא בסוג מתנה וז"ש ויקחו ר"ל בסוד קיחה, ע"י לי לשמי:

א"נ תרומה תרו"ס מ"ה, הוא רומז לשכר מלות הנקרא מה כמ"ס מה רב טובך, יתרומו, שלא יהיה בסוג לדיקה ומתנה אלא בתורת חיוב, מאת כל איש אשר ידבנו לבו, רמז במלת כל שהאדם יש לו נרנח"י ולכן המלות לריך לעשות אותם בשלימות בה' פרלופים שהם דיבור ומעשה ומחשבה וכונה ורעותא דלבא, והנה התורה אשר עליה בא הלווי כאן בשביל המשכן שהוא מקום השגרת שכינה, לכן הזכירם שתיבה הנדבה בשלימות סוד חמשה פרלופין שהם ד' אותיות הוי"ה ב"ה, וקו"ו של יו"ד שהוא בחי' הכתר, וז"ש בל איש כל חלקי האיש שהם נרנח"י, בל גי' חמשים דכל פרלופך כולל מעשר:

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם, מלת זאת לשון יתר, הנראה לי דבא לרמזו שתיבה התרומה בסוג הרי זה שהוא לשון נדבה, ולא בלשון נדר הרי עלי, דעוב אשר לא תדור משתדור, לכן הזכיר כאן שלא יוליא אדם בשפתיו לשון נדר אלא

אלא הרי זה, שקודם שיוליא בשפתיו יפריש אותה:

וזאת התרומה, הנה כאן מנה הכתוב י"ג מינין, לרמזו שתרומת המשכן תהיה מישראל שהם עם אחד, והם בעולם האחדות ולא מערב רב, וזש"ה אחד באחד יגשו, ורוח לא יבוא ביניהם, אחד הם י"ג מינים של תרומת המשכן, באחד יגשו, בישראל שהם אחד:

ועשו לי מקדש, לי רמז למלכות, מקדש גי' אמת עם האותיות, שהוא רומז לז"א שנקרא אמת, ועשו לשון תיקון, ור"ל שיתקנו בחי' ז"ן, ואז ושכנתי בתוכם:

ועשו ארון עצי שטים, הטעם שאמר גבי ארון ועשו, ולא נקט כשאר כלים שאמר ועשית לשון יחיד, מטעם שאהרן הוא רומז לתורה, וידוע שאין התורה נקנית אלא בחבורה, הי לזאת נקט ועשו לשון רבים, להורות שאין התורה נקנית אלא בחבורה:

ויצקת לו ארבע טבעות זהב וכו' ושתו טבעות על ללעו האחת ושתו טבעות על ללעו השנית, רמז בזה שיכוין בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו:

ועשו ארון עצי שטים, ארון אור' נו"ן. רמז בזה שידוע שתשובה השלימה והמעולה היא נמשכת מן בחי' הבינה שהיא בסוד ה"א עילאה שהם סוד נש"ב, גם ידוע שהאדם נקרא עץ האדם כי האדם עץ השדה וכו', שמים לשון כי תשטה אשתו ור"ל שנטתה מנתיבתה ומעגלה, וארז"ל אין אדם חוטא אלא א"כ נכנס בו רוח שטות, וז"ש ועשו ארון, אור נו"ן, שהוא רומז לאימא, שממנה התשובה, עצי שטים אלו בני אדם השטים מנתיבות אורחותם, שימשיכו מן בחי' אימא שהיא ארון, אור' נו"ן, גם אימא נקראת ארון, והיינו בחי' ה"א עילאה כנודע:

א"נ ועשו ארון וכו' רמז בזה מ"ש המקובלים כאשר חטא אדה"ר נשברו הנשמות בעמקי הקליפות, וכל אדם יש לו מלבוס מן הקליפה, והלדיק ע"י מעשיו מפריד חלק הרע וגדבק בטוב וחלק הרע מוכך אותו שיהיה בבחי' טוב ע"י עסק התורה, וז"ש ועשו ארון עצי שטים, שמים גי' שטן, ר"ל שחלק השטן שהוא הרע יעשו אותו בבחי' הטוב, אמנים וחלי ארכו שהם ט"ו טפחים, ור"ל שיכרך הרע ויעלה הטוב לחו"ב שהם רומזים ליה, ואמה וחלי רחבו, הם י"ח טפחים, לרמזו לבצל התשובה שיא מכלל הרע שהוא דרגא דמותא ונעשה חי:

וצפית אותו זהב, זהב רמז לאימא, ר"ל באורות דאימא, תלפה אותו מבית ומחוק, להסתיר אותו מן הקליפות, שלא ליגע בו לא בפנימיות ולא בחיצוניות:

ויקחו לי תרומה, לי גי' ארבעים, רמז לד' יודין דשם ע"ב שהוא בחי' אבא, תרומה רומז למלכות, דאבא יסד ברתא, א"נ תרומה תורה מ' כמ"ס רז"ל שע"י התורה נעשו ישראל כדין אשה לבעלה, ויקחו לשון גשואין כמו כי יקח איש אשה, א"נ לי' תרומה ר"ת ת"ל שהם גימ' חמשה פעמים אלקים שעולים בחושבן ת"ל והם חמש גבורות, לי גי' ארבעים שהם ד' יודין כמ"ל, תרומה רמז לתורה כמ"ל, ור"ל שע"י עסק התורה נמתקים הגבורות בחסדים:

וזאת התרומה, התרומה רמז לתורה, ידוע שע"י התורה יהיה סוד הבידור, גם ידוע שבבירור הוא בבז"ע, שהאילות אין בה סיגים חלילה, וז"ש זהב הוא

הוא רומז לצריחה, שהוא בחי' הוהב, ובספ' רומז לילירה שהוא בחי' ז"א, נחשת רומז לעטיה כנגד ג' עולמות אלו תבררו:

ועשו ארון עני שטים, ארון הוא יסוד, כמ"ש הרב בלק"ת וז"ל הארון הוא יסוד, והאורות שבתוכו הם התורה, וז"ש ועשו ארון עני שטים, ארון יסוד, עצי הם רומזים לתורה שכתב ותורה שבע"פ שהתורה נקראת עץ כמ"ש עץ חיים היא וכו' גם ועשו אותיות שע"ו רומז לשע"ו נהרין, שטים רומז לז"א ויסוד שממשיך להם שע"ו נהרין:

ונתת על השולחן לחם פנים, השולחן הוא רומז למלכות, לחם פנים רומז לתורה, שע"י התורה יעלה סוד מ"ן לזו"ן, לפני תמיד שלא יהיה נפסק סוד מ"ן מן בחי' הזו"ן:

פרשת תצוה

ואתה תלוה את בני ישראל, ואתה הוא רומז לחכמה שנקראת אתה, שמרע"ה היא יסוד בחי' אבא, ואתה וא"ו את"ה, הוא רומז ליסוד, תצוה לשון לוו"ת, את בני ישראל רומז לזו"ן שנמשך להם מן בחי' אבא, ויקחו אליך, אלקיך ר"ת וס"ת אך, שהוא בחי' אימא, שמשנה היא בחי' אחוריים דיסוד אבא, ופנים דיסוד אימא, שמן זית, שבין רומז לחסדים, זית היסוד שנקרא זית כנו' בזוהר, אך הוא רומז לכ"ז אותיות התורה, למאור ר"ל להאיר, לרמוז לרפ"ה נילונין שהם בחי' כ"ז אותיות התורה שיתבררו ויתקנו:

א"נ שמן הוא רומז לתורה, זית הוא רומז ליסוד, כמו שרמזנו לעיל שהתורה היא מבחי' יסוד אבא, גם מרע"ה הוא מבחי' יסוד אבא, ויקחו אליך רומז שימשיכו את סוד התורה אליך, שמן זית אך כתיב למאור, ור"ל שתייה התורה הנמשכת אליך זכה וברה מבלי שמרים, להעלות נר תמיד, להעלות שתייה עולה בסוד נר למלכות שהיא בחי' נר שהוא הוי"ה אהי"ה אדני, תמיד שיהיה סוד הזווג בבחי' נר בתמידות אחים שלא יתפרדו חלילה:

ולקחת את שתי אבני שוהם, אבני רומז למל' שנקראת אבני, שתי אבני רומז לרחל הקטנה ורחל הגדולה, ופתחת עליהם שמות בני ישראל, ידוע שהם הוא בחי' הנפש בסוד נפש חיה הוא שמו, ורמוז שאנחנו בני ישראל צניח של רחל, שהמלכות מאירה בנשמתנו דוקא:

א"נ אבני ר"ת וס"ת י"א רומז לי"א סמני הקטרת, ופתחת עליהם, ר"ל מן הברור שלהם נמשכים שמות בני ישראל:

א"נ ולקחת את שתי אבני שוהם, ידוע שהאותיות נקראים אבנים, והנה אותיות שהם הם אותיות בושח, ואמר שתי, ששמו כפול משה משה, ופתחת עליהם שמות בני ישראל, רמוז בזה מ"ש רז"ל שבכל דור ודור יבוא נילוך מרע"ה אלל גדול הדור ההוא, כמ"ש בגמרא משה שפיר קאמרת:

וזה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם לכהן לי, זה רומז לז"א, הדבר רומז למלכות, אשר רומז לצינה, תעשה ר"ל שתיקון זו"ן יהיה ע"י בחי' אימא, להם אותיות למ"ה, רמוז למלך החדש, לקדש שיהיו בבחי' קודש ע"י שם מ"ה, אותם

אותם אותיות אמת, לבהן רמוז לחסדים, לי הצינה, ור"ל שיהיה בחי' אמת מקיפי זו"ן: **ונשא** אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני ה' תמיד, ידוע שאהרן הוא בחי' פנים דיסוד אבא, משפט הוא רומז על בחי' הדינים, לבו רומז לצינה, ור"ל להמשיך לבני ישראל חסדים מן בחי' אבא שהם חסדים גמורים להמתיק הדינים והגבורות היוצאים מן אימא, לפני ה' ר"ל מן בחי' הפנים שהם חסדים גמורים:

והיה פי ראשו בתוכו, והיה אותיות הויה רומז לזו"ן, פי ע"ה ל"א שהם הויה אדני, ראשו רומז לתורה שנקראת ראשית, ור"ל שע"י עסק התורה יהיה יחוד זו"ן בסוד זווג הויה אדני, בתוכו שיהיה מבחי' הפנימיות שהיא לשמה, שלא לשם פנייה חלילה, שפיה רומז לשכינה שהוא גי' שכינה כמ"ש המקובלים, ור"ל שיהיה לומד לשם ה"א עילאה, מעשה אורג שהתורה היא חרוזים חרוזים שיקשר אותה וז"ז סופה בתחלתה ותחלתה בסופה, ועי"כ לא יקרע, שלא יהיה לימוד תורתו קרעים קרעים ח"ו שיתאחו זה החילונים ח"ו:

א"נ והיה פי ראשו בתוכו, ידוע שהתורה נשמרת בלבו של אדם הוא משני פנים האחד שיהיה לומד בשמחה, והשני מה שיוצא בשפתיו, כמ"ש כי נעים כי תשמרם בצטנך, יכונן ימדיו על שפתך, וז"ש והיה שהוא לשון שמחה, פי רמוז שמוציאה בפיו, אז בשמים אלו יהיה ראשו דהיינו התורה נקראת ראש, בתוכו ר"ל בקרבנו כי מובטח שתייה נשמרת בתוכו ולא תשתכח ממנו לעולם:

ולקחת את שתי אבני שוהם, הם רומזים לתורה שכתב ותורה שבע"פ, ופתחת עליהם שמות בני ישראל, ידוע כי בתורה יש ששים רבוא פירושים כנגד ששים רבוא ישראל:

א"נ אבני שוהם, ידוע שהאותיות נקראים אבנים, וידוע שכל א' מישראל יש רמוז לשמו בתורה:

ועשית חשן משפט, חשן רומז לז"א כמ"ש בזה"ק, משפט רמוז ללאה, מעשה חושב, מעשה רמוז לצינה בסוד ברוך אומר ועושה שחבא אומר וצינה עושה כנו' בדברי הרב ז"ל, חשב אבא, וז"ש ועשית חשן משפט שהם ז"א ולאה, מעשה חושב, שתיקונם ע"י אה"א:

ולקחת את שתי אבני שוהם, שהם רמוז למוחין שהם גי' קפ"ד קס"א שהם מוחין דחו"ב, ופתחת עליהם שמות בני ישראל הם זו"ן:

ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו, את המלכות, משפט ז"א, בני ישראל הם גלח והוד דאיוו בגלח ואיוו בזה, על לבו לפני ה' רומז לצינה שהוא לפני ה' ז"א, ור"ל שמעלה אותם בסוד הצינה, תמיד ע"ה גי' תגי"ה, שהם ג' מלוים דשם אהיה:

ונודעתי שמה לבני ישראל, שמה גימטריא קפ"ד קס"א שהם מוחין דחו"ב, לבני ישראל שהם זו"ן, ונקדש בכבודי שיהיה זו"ן בבחי' כבודי שהם חו"ב:

פרשת כי תשא

כי תשא את ראש בני ישראל, רמוז מ"ש רז"ל אם אדם משפיל עלמנו הקב"ה מגביהו

מגביהו, וז"ש כי תשא את ראש, שיהיה להם נשיאות ראש, לפקודיהם לשון חסרון, כמו ולא נפקד ממנו איש, שממעטיים את עלמם, ועי"כ מלבד מה שמרוויחים דעי"כ יהיה להם נשיאות ראש, עוד מרוויחים שנמחלים עונותם, וז"ש ונתנו איש כופר נפשו, שנמחלים עונותיהם, וזוה כלולים מכרת וממיתת עוה"ז ועוה"ב, שגדולה עוה יותר מכל הקרצנות כולם, כמ"ש רז"ל אמר הקב"ה הוהיל ולא קאי במליה לא תקימו בהדיה, ונכלל כ"ז במלת איש כופר נפשו:

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחלית השקל וכו' כבר העירו זה קמאי ובתראי טעם שזוה הקב"ה לתת מחלית השקל ולא שקל שלם הג"ה דבר הוא, והמפרשים ז"ל נתנו כמה טעמים בזה, והנה עבדא לי נראה דידוע, מ"ש רז"ל שהשקלים באו בשביל תיקון העגל, גם ארז"ל שלובי הו"ו שבהעלך מארץ מזרים לא נשתייר מישראל חלילה כלום, ולפ"ד רז"ל ישראל לא יתשו במאלי, אלא בזה חטאו שעשו שיתוף חלילה, אי לזאת זוה הקב"ה להביא חני שקל להורות שלא חטאו ח"ו במיאות אלא שעשו שיתוף חלילה:

העשיר לא ירבה והדל לא ימעט ממחלית השקל, רמז בזה העשיר בחכמה ודעת, לא ירבה שיעסוק בתורה דוקא, ואינו עושה מלאכה או משא ומתן כלל, דהרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידם, אלא הנהג בהם מנהג דרך ארץ, והדל לא ימעט שהוא דל מן התורה שהוא איש המוני, לא ימעט גם שהוא איש המוני ואינו יודע ללמוד משנה ותלמוד, ילמוד מקרא, ואם אפי' מקרא אינו יודע. ישתדל ללמוד אלפ"א בית"א וחזר ושונה האלפ"א בית"א כמה פעמים, וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים, ורחמנא ליבא בעי, במחצית השקל רמז שלריך האדם לחלוק את הזמן חלק לנפש שהוא חלק הלימוד ועבודת ה', וחלק לגוף שהוא חלילה ושתייה ומשא ומתן או מלאכה וכיוצא בה:

א"נ העשיר לא ירבה, ע"ד מ"ש רז"ל המבזבז אל יבזבז יותר מחומש, והדל לא ימעט ממחלית השקל לשנה:

א"נ העשיר לא ירבה, הנה כאן זאת התורה ליתן ענה לאדם, שאם הקב"ה חננו לאדם עושר ועושה והללחה, לא יהיה רודף אחר הנאות וגשמיות החומר, שאם יש בידו יכולת ליקח כמה נשים לפרנסת אין ראוי לעשות כן, ואל יעלה בדעתו שעי' ריבוי הנשים ימלא תאוותו ואז ינלא מהרהורים רעים, דז"א דיתרונו זהו חסרונו, ורדיפת הנשים וריבוי המשגל מטרידו מעוה"ז ומעוה"ב, וזהו עלת הילך, גם ריבוי המאכלים מתהווה ממנו חולאים, והיא גרמא בניזקין, והדל לא ימעט ממחלית השקל, שלא ימנע מלישא אשה בשביל שהוא דל ועני, אלא ישא אשה, שהאשה נקראת פלג גופא, וזוה נרמז במחלית השקל, לתת את תרומת ה', ר"ל שיכוין בה לשם ה' לעשות רעון בוראו בשביל פו"ר:

כי תשא. דרשו רז"ל כמה תרום קרנם של ישראל כפי תשא, ג"ל בזה, תש"א ר"ת תורה שבת אחדות, ששלושה אלו מסוגלים לגאולה, כמ"ש רז"ל שבזכות התורה ישראל נגאלים, כמ"ש זכרו תורת משה עבדי, וסמך ליה הנה אנכי שולח לכם, גם בזכות השבת ישראל נגאלים, כמ"ש לסריסים אשר ישמרו את שבתותי, וסמך ליה ונתתי להם צביתי ובחומותי, גם בזכות האחדות ישראל זוכים לגאולה כמ"ש ושמו להם ראש א' ועלו מן הארץ:

ואתה

ואתה קח לך בשמים ראש, ואתה רמז לז"א, כי מרע"ה היה צחי' ז"א, קח לך, לך גי' חמשים רמז לחמשה חסדים כל א' כלול מעשה, בשמים ראש רמז למוחין, ראש אותיות אשר שהיא צחי' אימא, גם ראש רמז לחכמה שהיא בראש, מור דרור הוא רמז לאימא שהיא דרור:

ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתותי תשמורו, ידוע שבשבת מתגלה אור הבינה שהוא צחי' משה, בסוד מזמור שיר ליום השבת שגרמז בו שם משה כידוע לבעלי חן, וז"ש ואתה תדבר אל בני, שאתה מצחי' הבינה, תדבר מלשון פוק חזי מאי עמא דבר, ר"ל שתמשך לבני ישראל מצחי' הארתך, אך גי' אהיה, את שבתותי רמז לזו"ן, תשמורו לשון ואביו שמר את הדבר, רמז לזווג ת"ח מליל שבת לליל שבת:

לדעת כי אתי ה' מקדשכם, אני אותיות איין, שהוא סוד צחי' הכתר שהוא צחי' א"א המתגלה בשבת בסוד כי מאתך היא מנוחתם, מאת כת"ר: **שבת** שבתון, שבתון שצ"ת וין, רמז בזה שהשבת הוא רמז למלכות, וא"ו הוא היסוד, נו"ן הוא רמז לנש"ב, קודש לה' שיהיו זו"ן צבחי' קודש, ור"ל שת"ת ומל' עולים ביום השבת לצחי' הבינה, בסוד איה מקום כבודו להעריכו:

ישמרו בני ישראל וכו' ידוע כי עליו המלכות בשבת היא נעשת מאליה בלא לורך מעשה התחתונים, ואמנם תוספת הארת השבת היא מכח מעשה התחתונים, וז"ש ושמרו בני ישראל את השבת, את לשון ריבוי ותוספת, לעשות את השבת סוד הארת תוספת שבת היא תתייחס להם:

אך את שבתותי תשמורו, אך הוא לשון מיעוט, בי אות היא רמז למילה שנקראת אות, לרמז שהמילה בזמנה דוחה את השבת, והטעם כי אות, היא המילה ביני וביניכם, מנהג בשבת ג"כ:

אך את שבתותי תשמורו, את רמז לכ"ב אותיות התורה, שהיא מאלף ועד תיו, רמז בזה, שהשומר שבת כאלו מקיים את כל התורה כולה:

מי אשר חטא לי אחתו מספרי, רמז בזה מ"ש הרב שהם פגמו בעון העגל צבחי' אימא, וחלקו הארת מוחין דאימא מז"א, ולזה אמר מי אשר חטא לי, חטא לשון חסרון, והיינו חסרון הארת המוחין ח"ו, לכן אמחנו מספרי מדה כנגד מדה מספרי היא אימא, השם יתקנו למוטב:

אני אעביר כל טובי על פניך, רמז בזה שמרע"ה ראה להשיג ראיית הארת פנים דז"א, ולזה השיב לו לפני לא יראו, שהוא צחי' ז"א, ואמנם אעביר כל טובי על פניך טו"ב יו"ד, ור"ל שהיא צחי' המלכות, שהיא ספירה עשירית, אעביר כל טובי, אפי' השגת הארת פנים:

שבון משחת קודש יהיה זה לי לדורותיכם, שבון רמז לחכמה כנודע, לי גי' אס ע"ה שהיא אימא כנודע, לדורותיכם, רמז שזווג או"א לא פסיק לעלמין כחדא נפקין וכחדא שריין:

אך את שבתותי תשמורו, מאי דקאמר תחלה אך שהוא לשון מיעוט, ואח"ך אמר את שהוא לשון ריבוי דכל את לרבות הוא, נראה שרמז בזה שאם אדם רגיל בכל ימיו להתענות ואם יאכל בשבת מויק לו המאכל, מותר לו להתענות גם בשבת כנו' בש"ע או"ח, וז"ש אך את ר"ל שלפעמים המיעוט הוא יתרון כגון שהמאכל מויק לו:

א"כ

א"ג חומריו אך מיעוט ואמר את שבתותי שיהם לשון ריבוי, כ"ל עפ"י מ"ש המקובלים ז"ל שבת' של יום שבת קודש גדולה מליל שבת, שבת' הלילה היא בנוקבא וצחי' היום היא בדכורא, אי לזאת שפיר נקט שבתותי להורות שבת' לילה היא צחי' צפ"ע. וצחי' היום היא צחי' צפ"ע. ולפיכך נקט אך ואת. אך להורות שימנעט בסעודת הלילה וירצה בסעודת היום דכבוד היום גדול משל לילה, ואך נקטיה כנגד הלילה, ואת נקטיה כנגד היום ודוק:

כי תשא את ראש בני ישראל. תשא ע"ה גימ' שבת, שהיא צחי' המלכות, את ראש' אותיות אשר שהיא רומות לבינה, שהמלכות עולה ביום השבת לבינה: **שמן** משחת קדש יהיה זה לי. יהיה י"ה י"ה רומז למוחין דא"ח, זה רמז לז"ח, לי המלכות, שפ"י מוחין דא"ח יהיה הזווג:

ולקחת את כסף הכפורים. כסף לשון אכסוף לן מר, שהוא כיסופא ובושה, ורמז בזה מ"ש רז"ל שכל העובר עבירה ומתבייש בה מוחלין לו על כל פשעיו:

וביום השביעי שבת שבתון קדש לה'. דידוע כי בימי החול ע"י תפלתנו מעלין המלכות מעשיה ליזירה ומיזירה לצריאה ומצריאה לאילנות, ואמנם שבת לא יש עוד בירור ואין לורך למעשה התחתונים והמלכות עולה מאליה, וז"ש שבת שבתון, שבת חד הוא רומז על סוד שבתת הברור דעשיה, שבתון תרי משמע, רמז לשבתת ברור יזירה וצריאה, והטעם קודש לה' שהמל' היא צחי' קודש שעולה בעולם האילנות שהוא קודש, ושם אין לריך בירור כי שם לא יש סוגים חלילה: **ישמרו** בני ישראל את השבת לעשות את השבת. ידוע מ"ש רז"ל זכור ושמור בדיבור א' נאמרו, זכור לדכורא ושמור לנוקבא, שביום שבת מתחברים זו"ן. והנה ידוע שהיסוד נקרא שבת והמלכות נקראת ג"כ שבת, וז"ש ושמרו בני' את השבת, הוא רומז לז"ח, לעשות את השבת עם המלכות:

א"ג ושמרו בני ישראל את השבת. רמז בזה דידוע מ"ש המפ' ז"ל דע"י שישמרו ישראל את השבת וחוזרים בתשובה ישראל גנאלים, דהתשובה לא סגי בלחודא משום שפ"י החטא נמשך לו כח בפנימיותו ובחילוניותו, ובכח התשובה נמשך לו כח קדוש. ואמנם כח הטומאה אינו יולא אלא ע"י ניזון הקדושה הנמשך מן השכינה ע"י הארת שבת בסוד גשמה יתירה מן עולם האילנות, והוא מגרש כל כוחות הטומאה בסוד לא יגורך רע עכ"ל בקלת הרחבת ביאור. ולפי דבריהם ז"ל השבת והתשובה לריכיים זל"ז, דא"ח שימשך לו סוס ניזון מן הארת שבת שהוא צחי' גשמה דאילנות אם לא ע"י שיש לו כח קדוש הנעשה מכח התשובה שעשה, ובוה יהיה מרכבה לאותו ניזון הנמשך מן מלכות דאילנות צחי' גשמה יתירה שאם הוא פגום איך ישרה עליו רוח ממרום. ובוה פי' בס"ד טובים השנים תשובה ושבת, מן האחד, גם בזה יבואר דברי רז"ל שאמרו אלמלא שמרו ישראל ב' שבתות כהלכתן מיד גנאלים וכו', ולכא' דבריהם לריכיים ביאור דלמה הולרכו ב' שבתות ולא תסגי בחד ומה טעם לשנים וכבר לוחו בזה קמאי דקמאי. ולפ"ד יתיישב הטוב טעם דשתי שבתות אין ר"ל שבתות ממש אלא א' שבת כמשמעו ואיך רומז על התשובה, שפ"י התשובה נמשך כח הקדושה וע"י כח הקדושה ימשך עליו הארת ניזון קדושה שהוא נמשך מעולם האילנות בסוד גשמה יתירה, ובוה מגרש כח הטומאה ונפרד הרע ממנו

ממנו ומשנפרד הרע מן הקדושה ע"כ ישראל גנאלים, וז"ש ושמרו בני' את השבת לעשות את השבת, ר"ל עם התשו' הישבת אותיות תשובה אם תניח חולס למעלה: **כל** פטר רחם לי. כל פטר היסוד, רחם המלכות, לי גי' מ' רמז לד' יודי"ן דע"ב שבאבא, ורמז כי הזווג נמשך מאבא בסוד צת אבי: **חג** לה' מחר. חג המלכות, לה' ז"ח, מחר עם האותיות גי' כ"ר ע"ה, רמז שיהיה המלכות צחי' כ"ר:

פרשת ויקהל

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל. עדת הוא אותיות דעת, ידוע שמרע"ה היה צחי' הדעת, ותיקון כל הנילוות שהם צחי' הדעת של כל ישראל, הם היו ענפיו כמ"ש הרב ז"ל שדור שילאו ממלרים היו משורש הדעת. וז"ש ויקהל משה את כל עדת. דעת. הנילוות השייכים לצחי' הדעת של ישראל והעלם לשרשם העליון:

א"ג ויקהל משה וכו' עדת לשון עדי, רמז בזה מ"ש רז"ל שקבל מרע"ה בסיני כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. וז"ש ויקהל משה את כל עדת, ר"ל עדי החידושים שעמידים לחדש כל בני ישראל:

וביום השביעי יהיה לכם קודש. רמז בזה במלת לבם שהם גי' ז"ח ע"ה שהם צחי' שם הוי"ה אדנ"י שהם צחי' זו"ן. קודש ביום השבת יהיו צחי' קודש שהם חו"ב שנקראים קודש, ור"ל ביום השבת עולים עד חו"ב ואז יהיו צחי' קודש:

א"ג וביום הז' רמז לאלף השביעי יהיה לכם קודש, צחי' זו"ן שהם עולים גי' לכ"ס כמז"ל, יהיו קודש, יהיו צחי' חו"ב, שהם ו"ה יהיה י"ה בסוד יהי"ה ה' אחד, ששם הוי"ה ב"ה יהיה בסוד י"ה י"ה וז"ש יהיה לכם קודש:

א"ג וביום הז' יהיה לכם קודש. לבם גי' הפה רמז ללשה"ק שהפה של האדם לריך שיהיה צחי' קודש, ור"ל שמלבד שיעסוק האדם בתורה, אלא גם כל לרכיו ישתדל שיהיה דיבורו קודש, וחסידיים ואנשי מעשה נזהרים ביום השבת לדבר בלשון הקודש דוקא:

ארה הדברים אשר לזה ה' לעשות אותם. ארה אותיות לאה, שהיא מלכות דבינה, הדברים הם רומזים לתורה, ורמז בזה מ"ש מהרח"ו ז"ל שלומד תורה לשמ"ה, לשם ה"א עילאה:

ראו ה' בשם. ראו עם מספר האותיות גי' ר"י שהם עשרה פעמים אהיה. קרא לשון זוג. ה' ז"ח. בשם המל', גם צחי' ראה רומז לחכמה כמ"ש הרב, ור"ל שהזווג נמשך מן א"ח:

ובר' אשה חכמת לב בידיה טו וכו' כ"ל בזה שידוע מ"ש רז"ל דהמשכן נעשה בשביל תיקון עון העגל וידוע מ"ש הרב ז"ל דחטא העגל היה שפגמו באימא, וסלקו הארת המוחין מז"ח, ותקנו בזה שהביאו מטוה אל משה שזכה לצחי' הבינה, ולטעם זה קראה שכל המלאכות נאמר בהם חכם לב לפי שהם פגמו ח"ו צחי' אורות אימא אי לזאת כל המלכות כרמזו בצחינתם, שנאמר חכם לב, שהלב רומז לבינה' כמ"ש

כמ"ס בפתחת אליהו הנביא בינה ליבא ובה הלך מצין :
כר איש ואשה אשר נדב לבם אותם להביא לכל המלאכה רמז בזה מ"ס המקובלים
שהלדקה היא גורמת לזוג ז' ו"ן. לכל הוא רומז ליסוד. המלאכה רומזת למלכות,
אשר נדב לבם על ידי שהיתה נדבתם בטוהר לב, בזה יחדו את ז' ו"ן, ור"ת ל'בס
איתם ל'הביא ל'כל גי' ל"א לרמז לשם הוי"ה ושם אדנ"י ב"ה :

קחו מאתכם תרומה לה' ג'ל' שידוע שהאנשים הממון חביב עליהם יותר מן
התכשיטין, לפי שעוסקין בו במשא ומתן, והאשה היא בהיפך שהתכשיטין חביבין
עליה ביותר מן הממון שמתקשטת בהם, ומי שמחבב המלות נותן מהמחובר והחביב
עליו, וז"ש קחו מאתכם תרומה, שהכתוב מדבר עם האנשים, קחו מן הממון שבידכם
שהוא חביב עליכם, ולא מן התכשיטין שבו נחשב תרומה לה' :

ויבואו האנשים על הנשים, הנה כאן מעיד הכתוב על זכותם של ישראל, שנדבת
המשכן היתה בטוהר לב ובשלימות נפש ובתשוקה ובשמחה ובזריזות, לפי
שידוע שהאשה עיניה לרה משל איש, וכאן בנדבת המשכן נודרו הנשים מן האנשים,
וקדמו להם בביאת הנדבה :

ויחבר את חמש היריעות לבד ואת שש היריעות לבד, חמש רומז למלכות שש
רומז ליסוד, ור"ל שיחבר היסוד עם המלכות :

ועשית חמשים לולאות וכו' רמז לחמשה גבורות וחמשה חסדים שכל אחת כלולה
מעשר, ורמז בזה שפ"י חו"ג מתחברים ז' ו"ן, וז"ש והיה אותיות הוי"ה
שהוא ז"א המושבן שהוא המלכות אחד :

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, איש רומז למוחין דקטנות בבל
רמז ליסוד, מושבותיכם רמז למל', ביום השבת הוא בחי' הגדלות שאין
עם בחי' הקטנות חלילה :

ויצאנו כל עדת בני ישראל, עדת אותיות דעת, בלפני משה, כי מרע"ה הוא
בחי' הדעת וכל דור המדבר הם ענפיו :

שמן למאור, שמן רומז לחכמה, למאור רמז ליסוד, בשמים רומז לז"א, לשמן
המושחה הוא רומז למלכות, דהיא חכמה תתאה שמקבלת מן חכמה עילאה
שגם היא נקראת שמן :

פרשת פקודי

אלה פקודי המשכן משכן העדות, אלה גי' ל"ו, רומז לז"ק, המושבן רומז למלכות,
שיש בפקודי לשון חסרון, כמו ולא נפקד מומנו איש, זר"ל פקודי המשכן, שאין
החיות בלם, זהו תלוי במשכן העדות היא התורה, שאם ישראל עוסקים בתורה כראוי
בזה יסיה השראת שכינה ויהיה זוג שלם בתמידות :

אשר פקודי המשכן וכו' אשר פוקד וכו' רמז בזה שאל ימנע אדם את עצמו
מללכות גבאי לדקה וממחלקי לדקה, הגם שהוא אדם גדול וחשוב שבדור מעיני
באומרו שמגיע לו זלוז מן הנתינים ומן המקבלים, לא ולמד מומרע"ה כי
צ"ל משה ואלעזר והיתמר שהיו גדולי הדור ונתמנו להיות פקידים בנדבת
המשכן, וז"ש ק"ו בעלמו שאינו נחשב ליתוס בפני אריה דבי עילאי וגם אם יהיה
עליו

עליו טורח ומשא כבד אל יקוק, וגם אם נוגעים בכבודו אל יחוש, כי בזה שכרו
כפול ומכופל והנה שכרו אהו ופעולתו לפניו, גם הורה לנו הכתוב שיסתדלו הכבוד
שלא למנות על הלדקה אלא ח"כ איש שהוא הגון כמ"ס בש"ע שאין למנות אדם
על כיס של לדקה אלא ח"כ הגון, וביאר אלה פקודי המשכן, פקודי לשון חסרון
כמש"ל, ר"ל שאם יבוא זמן שנחסר ממנו משכן ומקדש ועבודת הקרבנות, יש לנו
לסמוך על העדות שהם כנסיית וצתי מדרשות שנקראים מקדש מעט, ועסק
התורה יעלה במקום עבודת הקרבנות ונסכים ותמידין ומוספין :

בר הוהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקודש, רמז בזה שכל הפועלים והאומנים
שעסקו בזהב וכו' במלאכת המשכן, המשיכו לכל מלאכה ומלאכה קדושה לפי
שכל כונתם היתה לשאין בה פניה, והעד לזה שהיה הדבר נעשה מאליו, וז"ש
כל הזהב העשוי למלאכה, ר"ל שנראה בחוש העין שנעשה מאליו, לכל מלאכת
הקודש, לפי שבשעה שהם עוסקים במלאכה היתה כונתם לשמים, לקודש, ולא לשום
פניה חלילה, והיו ממשיכין הקדושה למלאכה מתחלתה ועד סופה, וז"ש בכל כלו
בכל המשך עסק המלאכה :

בקע לגולגולת, בקע אותיות עקב, רמז לראשי עם שהם רמוזים לגולגולת שהיו
שפלים בסוג עקב ולא בסוג ראשים :

א"נ בקע אותיות עקב, והוא רומז למלכות שהיא נקודה עשירית סוף הספירות,
לגולגולת רמז לחכמה שהיא הראש בסוד אבא יסד ברתא, גם המלכות נקראת
בקע על שם שבקע האור מן החכמה בסוד נובלות וילאה מומנו המלכות, מחצית
השקל בסוד פרסא, בשקל הקודש שאנחנו מקווים שתהיה בשלימות בבחינת
קודש אבי"ר :

פרשת ויקרא

ויקרא אל משה, ויקרא אל"ף זעירא, רמז באל"ף זעירא לשון לימוד, בסוד אלף
חכמה אלף בינה. ידוע דהשגת לימוד התורה נקנה ע"י הענוה, ולכן
מרע"ה שהיה עניו מכל האדם זכה שתתן התורה על ידו ונקראת על שמו, כמ"ס
זכרו תורת משה עבדי, וז"ש ויקרא אל משה, והטעם שקרא למשה דוקא, מפני
שהיה בחי' אל"ף זעירא, כמ"ס רז"ל כשצ"ח השמן אלל מרע"ה ח"ל התורה שנתן לך
הקב"ה היכן היא, ח"ל מה אני שנתן לי הקב"ה תורה וכו' וז"ש ויקרא ויקר
ח' היקר שזכה בו יותר מזולתו מפני האל"ף שהיא זעירא ור"ל שהקטין את
חכמתו הרמוזה באל"ף שהיא זעירא, כמ"ס אלף חכמה אלף בינה, ומאן דאיהו זעיר
איהו רב :

א"נ אל"ף זעירא, נראה לפרש כי הפרשה זו היא תורת הקרבנות, וידוע דאין
שיקר הקרבנות מועיל לחוטא אלא השיקר הוא ההכנעה והשפלות כמ"ס וצחי
אלקים רוח נשברה, ולכן קודם שצ"ח לבאר ענין הקרבנות הקדים לרמוז ההכנעה
והשפלות, ורמז באות האל"ף זעירא, לומר לך ששיקר הקרבנות היא ההכנעה
והשפלות

והשפלות ולכן אחר האל"ף אמר למשה דבר אל בני ישראל דבר מלשון מאי עמא דבר, ר"ל תמשיך להם מדת הענוה והשפלות, ועי"כ נחשב כאלו תקריבו את עלמכם ואת נפשכם:

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הצהמה, רמז לזה שיש ב' בחי' יסורין, יש יסורין שבאים לאדם שלא מדעתו, שעי" היסורין יתעורר בתשובה ושב ורפא לו, ויש יסורין שבאים מדעתו, כמו יסורין של ר"א שהיה מקבל אותם עליו כמ"ס במציעא, ברמסא אמר בואו אחי בואו ריעי וללפרא אמר וכו' והו נקראים יסורים של אהבה, גם ידוע שהיסורין הם דוגמת הקרבן, שעי" היסורין מתמעט חלבו ודמו, וז"ש אדם כי יקריב מכם, שמקריב עלמו, ר"ל שמקבל עליו יסורין כדי להגן על הדור, או מפני אהבת המקום צ"ה או בשביל גלות השכינה, זה נחשב קרבן לה':

א"נ אדם כי יקריב מכם וכו' תקריבו את קרבנכם, תחלה נקט לשון יחיד ואח"ך נקט לשון רבים, נראה שרמזו בזה שידוע כי עי" החטא גורם לקליפות שיקחו את נילוות הקדושה, ועי" התשובה יתוקן הפגם ומעלה הנילוות שירדו לקליפה מסיבת חטאו, ועוד שמעלה עמם נילוות אחרים בסוד עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, וז"ש אדם כי יקריב מכם שעשה תשובה והקריב הנילוות, גורם שגם מן הקליפות יברר נילוות אחרים, וז"ש תקריבו את קרבנכם, ר"ל תקריבו נילוות אחרים, עם קרבנכם, דלת לשון עם הוא:

ונודעה החטאת אשר חטא עליה, רמזו בה עד"ש אם רואה אדם שיסורין באים עליו יפספס במעשיו, ואמרו רז"ל דמדה כנגד מדה, שמעין אותו החטא יבואו עליו יסורין:

ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה', מנחה היא רמז למלכות, לה' הוא ז"א, ור"ל שהעלאת מ"ן שהם נפשות הדיקים לבחי' ז"ן, סולת תהיה קרבנו, שלא יהיה בה שום סובין, לא זכה ונקיה, ונתן עליה שמן, ר"ל עי" שהיא זכה וברה כסולת נקיה, בזה מומשיך לה בחי' מ"ד, שמן הוא רומז לבחי' אבא, ונתן עליה לבונה שהם רומזים לחסדים שמנחי' אבא נמשכים חסדים גמורים:

והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזלה וכו' ידוע מ"ס רז"ל הגד לעמי פשעם אלו ת"ח שהשגגות נעשות להם כזדונות, וז"ש והיה כי יחטא שהוא שוגג, ואשם שנחשב לו זדון, והשיב את הגזלה אשר גזל ר"ל גלוות הקדושה אשר גזלה הסטרא אחרא, ושלם אותו בראשו שלריך שיעשה תשובה מיד באותו יום שחטא. בראשו שיעלה אותם נילוות שהוליא מהקליפות, בראשו עד חו"ב שהם בחינת ראש:

ויקרא אל משה. אל"ף זעירא הוא רומז למלכות, ויקרא אותיות יקר אל"ף זעירא, אל משה דמשה הוא יהיב ליקרא דשכינתא. וידבר ה' אליו, אליו גימ' מ"ז שהוא בחי' מלוי דע"ב ע"ה שמרע"ה הוא בחי' יסוד אבא, וידבר לשון זוג, מאהל מועד הוא אותיות לאה, שהזוג היה בחי' לאה, באותו שהוא בחי' משה:

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הצהמה, בהמה גי' צ"ן, שהוא רומז לבחי' הגבורות, ובין הבקר רומז לחסדים, ובין הצאן רומז לנילוות הקדושה, תקריבו את קרבנכם:

אם עולה קרבנו וכו', עולה רמז ללאה כמ"ס המקובלים, מן הבקר בסוד ויהי צבקר והנה היא לאה, זכר תמים יקריבנו הוא היסוד שמקרבה לדודה:

וכל קרבן מנחתך במלח תמלח, כל היסוד, מנחתך המלכות, במלח אותיות בלחם, שהם סוד גי' הוי"ו, תמלח שהגבורות נמתקים בהם, ולא תשבית מלח ברית אלקיך, ברית היסוד, אלקיך המלכות, שעי" היסוד נמתקים גבורות הנקבא: עולם לדורותיכם בכל מושבותיכם וכו', עולם ז"א, בכל יסוד, מושבותיכם המלכות, שיהיה חיבור ז"ן, ולכן כל חלב שהוא יניקת ישמעאל, וכל דם שהוא יניקת עשו, כמ"ס הרב בסוד חלב ודם, לא תאכלו:

וכל מנחת כהן כליל תהיה, מנחת רמז למלכות, בהן ז"א, כליל ע"ה גי' ל"א, שהם הוי"ו אדני, כלו' שיהיו ז"ן שלמים בבחי' הוי"ו אדני:

פרשת צו

צו את אהרן ואת בניו, ל'ו א'ת ר"ת ל"א גימ' שני שמות צ"ה, ורמזו בזה שע"י הקרבנות יהיה יחוד ז"ן:

זאת תורת העולה, נראה לרמזו בזה מ"ס במס' כתובות כד סמכו לרבי זירא שרו ליה לא כחל ולא פרקוס ולא שרק וכו' ז"ש זאת תורת העולה היא העולה:

א"נ זאת תורת העולה, נ"ל דסוד הזוג והיחוד העיקר שיהיה בשלימות מכת מעשה התחתונים, כי באתערותא דלתתא יתער חילא דלעילא, והזוג יהיה שלם גמור, וזה יהיה שפע רב בכל העולמות ורב טוב לבית ישראל, והמלכות תקבל שפע וחסדים גדולים ומחלקת לכל העולמות בסוד ותתן טרף לביתה וחוק לנערותיה, וז"ש זאת המלכות, תורת רמז לז"א שנקרא תורה, העולה היא העולה בסוד מ"ן, היא אותיות איה שעולה למקום הבינה, בסוד איה מקום כבודו להעריזו: **א"נ** זאת המלכות, זאת תורת העולה ר"ת גי' ביי"ת לרמזו על ב' שלישי חסד שהם צ"פ אור, שהם גי' בית ע"ה, שלוקחת המלכות בצואה אל המלך פנימה:

בצות תאכל במקום קדוש, מצות המלכות, תאכל לשון זוג, במקום קדוש רומז לחו"ב שנקראים קודש, וס"ת מלוי'ת תאכל'ת הם ת"ל, רומז לחכמה שמות אלקים שהם חמשה גבורות שנמתקים עי" חו"ב, וז"ש תאכל לשון מיתוק, במקום קודש שהם חו"א:

זאת תורת העולה וכו' הנה נאמר כאן חמשה פעמים זאת, לרמזו על שיהיה בשלימות חמשה פרזופין, זאת המלכות, תורת ז"א:

וזאת תורת זבח השלמים, רמזו בזה התורה היא זבח השלמים, שע"י התורה וזבחים את הקליפות, וזה יהיו הנילוות שלמים מלהיות שברים ח"ו:

א"נ וזאת תורת זבח השלמים וכו' חס על תודה יקריבנו וכו', השלמים רומזים על הדיקים השלמים ביראת ה' שזבחים את ירס, על תודה יקריבנו המלכות נקראת תודה, ור"ל תורתם מקריבים אותה בסוד למלכות:

וזאת תורת המנחה, מ"ן ח"ה, מ"ן ר"ת מ"ן נוקבין, ח"ה גי' י"ג שהם סוד ז"ן, ור"ל שיעלה סוד מ"ן לז"ן, הקרב אותה בני אהרן לפני ה' אל פני המזבח

המוזבח. לפני ה' הוא ז"א, אל פני המזבח היא המלכות, ור"ל שיהיה זוג ז"ן פכ"פ:

והקריב ממונו לפני ה' מסולת המנחה ומשמנה. סולת רומז לפשט התורה, ומשמנה הוא רומז לחלק הפלפול, את כל הלבונה רמוז לליבון ההלכה:

והרים את הדשן רמוז על תאות סוגי החומר, שהם מותרים תאות הגופניות המתהוים מן אכילה ושתייה, וע"י התורה הם נחלשים, שהתורה מתשת כח החמרי ומקרב לקדושה, וז"ש והרים את הדשן אשר תאכל האש, שהיא בחי' התורה הנקראת אש, ושמו אלל המוזבח, שמקרב לקדושה, עדש"ה וקוי ה' יחליפו כח, החומרי באור הרוחני, ור"ל שחומר הגשמי יהיה זך בסוג רוחני:

אש תמיד תוקד על המוזבח, אש רמוז לתורה, תמיד תוקד על המזבח שהתורה מכתת ומשברת ומצרת כח הקליפות הסובבים את שושנה העליונה, לא תכבה שאין עזירה מכזה תורה:

פרשת שמיני

זה הדבר אשר לזה ה' תעשו. זה רומז לז"א, הדבר מלכות, אשר הבינה, צוה ע"ה גי' ק"ב, תעשו לשון תיקון, וירא אליכם כבוד ה' היא בחי' אימא שנקראת כבוד ה':

ואת החיזר וכו' וסמך ליה זה תאכלו, לרמוז מ"ש רז"ל שהחזיר לעת"ל יהיה עשור ויהיה מותר באכילה:

קרב אל המוזבח ועשה את חטאתך ואת עולתך, רמוז בזה שבעל התשובה מלבד שמתקן מה שפגם, אלא גם מעלה נילונות עמו, וז"ש ועשה ר"ל תקן, חטאתך לשון חסרון כמו והייתי אני וצני שלמה חטאים, ואת עולתך הם נילונות הקדושה שמעלם עמו, גם את חטאתך ואת עולתך, רמוז שהחטאים נעשים זכיות:

פרשת תזריע

אשה כי תזריע וילדה זכר, רמוז בזה שכנסת ישראל נקראת בחי' אשה לבעלה כביכול לקב"ה, כי תזריע בתורה ובמלות, ועי"כ מעלה מן התורה ומן המלות, וילדה זכר שהוא רומז למ"ד שבהעלאת מ"ן ירד מ"ד:

וביום השמיני ימול בשר ערלתו, נ"ל בזה שידוע שאין יניקה לחילוניים אלא מו"ת, והנה כשבחי' אימא מתגלת הארתה בזו"ן, בזה נכנעים החילוניים ומסתלקת יניקתם והשפעתם, וז"ש וביום השמיני שהוא רומז לאימא שהיא ספירה שמינית ממתה למעלה, בזה ימול בשר ערלתו, בשר המלכות, ימול ערלתו רמוז לקליפה שהם נכרתים ממנה:

אשה כי תזריע, דורשי רשומות אמרו כי תזריע וילדה זכר ר"ת גי' תג"ל ולעד"ן שרמוז בזה שארז"ל עמש"ה וילכו לאהליהם שמיני ועובי לב, שנתעברה כל ה' אשתו זכר, לפי"ו השמחה היא סגולה לזרע הזכרים, שע"י הגילה תבא להזריע זכר:

א"נ אשה כי תזריע, ידוע שהתורה נקראת אשה, וידוע שהתורה היא תיקון לעלמא דדכורא, ותיקון המלות הוא בעולם העשירי עלמא דנוקבא, ולפי"ו מה שהאדם עוסק בתורה ומוציא חידושים, הוא מוליד נפשות זכרים, גם החכם נקרא אשה כמ"ש רז"ל, וז"ש אשה כי תזריע ר"ל החכם העוסק בתורה, וילדה זכר וזכה שהפרי שלו יהיה בחי' דכורא:

א"נ אשה כי תזריע, ידוע שמלות הלדקה היא מסוגלת לבנים, כי תזריע עדש"ה זרעו לכס ללדקה וקלרו לפי חסד, אשה כי תזריע בלדקה, וילדה זכר שהוא רומז לחסד:

להבריל בן הטמא וכו' וסמך ליה אשה כי תזריע, רמוז בזה שאין ב"ד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף, וז"ש להבדיל בין הטמא ובין הטוהר, שיתפרדו נילונות הקדושה מן הקליפה, ויעלו לשורשן, ע"י אשה כי תזריע שיהיה ריבוי אכלוסין, וילדה זכר שיתמקו הגבורות ויהיו בבחי' חסדים:

פרשת טהרות

זאת תהיה תורת המלורע וכו' והוצא אל הכהן, ידוע שהחוטא גורם להיות נרגן מפריד אלוף בן ת"ת למלכות שהם ו"ה ומסלק המוחין מו"ן, וע"י ההכנעה והשפלות בזה מייחד המדות והחסד מתפשט, וז"ש והובא, קרי ביה וה"א וה"ו בא, אל הבהן שהוא חסד:

ישחט את הלפור האחת אל כלי חרש, צפור רומז ללשון הרע שמלפף תמיד בלשונו כלפזר, אל כלי חרש אל כלי, הוא הלשון, חרש מלשון שנים אנשים מרגלים חרש לאמר, שפירושו שתיקה, ור"ל שתיקון בעל לה"ר שיקבל עליו מדת השתיקה, ובזה לא יבוא ליכשל, אל מים חיים הוא רומז לתורה, ור"ל שמלבד שיקבל עליו מדת השתיקה, גם יעסוק בתורה, יען כי בעל לה"ר מטמא אברי הגוף ואברי הנפש, לכן כנגד תיקון אברי הגוף, יקבל עליו מדת השתיקה, וכנגד פגם אברי הנפש יעסוק בתורה, שמרפה לשון עץ חיים:

פרשת אחרי מות

בקרבתם לפני ה', מקשים דהו"ל בהקריבם, ונ"ל ע"ד מ"ש הרב ז"ל בשה"פ פ' שמיני וז"ל נדב ואביהוא הם מבחי' הארות אימא וכו' וכו' ובתיקון

הוא של הקטורת היו לריכים לשתף עמהם את אהרן אביהם או משה וכו' ובזה ילדקו כל דברי רז"ל בענין חטא נדב ואביהוא וכו' והאומר שחטאו לפי שלא נשאו נשים, הענין הוא דאימא היא אשת אבא, והיה להם בתחלה לזוג אבא וכו' להמשיך מוחין מלד אבא ולא עשו כן אלא הם עשו כאלו הם בעלמם בחינת אבא שהוא זכר וכו' וז"ש בקרבתם לפני ה' ר"ל שעשו עלמם כאלו הם בחי' אבא כמ"ש הרב ז"ל:

בזאת יבוא אהרן אל הקודש, בזאת רמוז למלכות שנקראת זאת, אהרן הוא יסוד אבא שהם ע"ב קפ"ד גי' אהרן כמ"ש הרב, אל הקודש הוא בחי' אימא, ור"ל שע"י העלאת מ"ן המלכות לאו"א בזה יהיה זוג לחו"ב, או בזאת יבוא אהרן

אהרן, יב'א ר"ת וס"ת, י"א, רומז לסממני הקטורה ור"ל שע"י צירור י"א סמני הקטורת, מעלה בחי' מ"ן אל הקודש סוד החו"ב:

כיוס הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתכם לפני ה' תטהרו. א"תכ"ס ר"ת וס"ת מ"א אותיות אס, ששס הסליחה והכפרה, לפני ה' תטהרו גימט' תר"ך שהס תר"ג מלות ושבע דרבנן. תטהרו לשון טיהרה, שהוא לשון להרים, ור"ל שתהיו מאירים ומוהירים בהארות המלות. א"ג תטהרו גי' כת"ר, סז"ן עולים ביום הכפורים עד הכתר בתפלת הגעילה כנו' דדרושי הרב, ור"ת כ"י ב"וס ה"זה יכפר גי' ל"ז שהוא מילוי דשס ס"ג שהוא בחי' אימא, שכל התיקון של יום הכפורים הוא בבחי' אימא:

ואיש איש מבני ישראל אשר ילוד ליר חיה וכו', ואיש הוא ז"א, וכפל הלשון ואיש איש, לרמוז על ז"א ועל יעקב. אשר ילוד ציד חיה רמז על המוחין הנמשכים להם מחכמה שהיא בחי' חיה. ובסהו בעפר רומז לאימא בסוד ועפרות זהב לו, וכסהו בעפר ר"ל במלבוש אימא, כדי שלא יהיה יניקה לחיטוים:

פרשת קדושים

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת להם קדושים תהיו, ידוע דכל בי עשרה שכינתא שריא, ולזה אמר דבר אל כל עדת בני, שאין גדה פחותה מעשרה, בזה תהיו קדושים שתקנו תואר הקדושה:

אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם. ידוע מ"ש רז"ל דמחשבת ע"ז חשיבה כמעשה, שנאמר למען תפוש את ישראל בלבם. וז"ש אל תפנו אל האלילים אף בהרהור, משום דחשיב כמעשה, ולכך סמוך ליה ואלהי מסכה לא תעשו לכם, ר"ל כי הפניה לע"ז שהיא מחשבה נחשב כאלו עשיתם אלהי מסכה. וזוה ניחא מה שיש להקשות דקאמר אל תפנו דמשמע אפי' מחשבה בעלמא. א"כ לריכה למימר עוד להזהיר עוד על המעשה, ולפי מ"ש דאפי' מסכה קאי על דלעיל מניה שהוא אל תפנו, וקמ"ל דפניה היא חשיבה מעשה:

וכי יגור אתכם גר בארצכם לא תוגו אותו, רמז מ"ש הרב שיש נפשות שבאים בסוד העיבור ומסייעין לאותו אדם שמתעבדים בו בתורה ובמלות, ולכן יש להם חלק במלות שעושה אותו אדם, ובעונות אין מגיע להם שום פגם, ואם חטא אותו אדם ומסתלקים ממנו בסוד ויאסס בצעל וימות, וז"ש ובי יגור אתכם גר בארצכם, דהיינו שנתעברה נפש לדיק אחד בגופכם והיא השלימה תקונה, וזוה על חיסור חייה מלואה שלא קיימה בגלגול הראשון, ורז"ל להשלימה בסוד העיבור, לא תוגו אותו, אל תגרמו בעלמכם חייה חטא להסתלק אותו נפש מכס, באזרח מכס וכו' שתחלוק אותה נפש עמכם בתורה ובמלות, כאזרח אעפ"י שהיא גר עמכם: **לא** תאכלו על הדם, על לשון סמוך, כמו ועליו מטה מנקה, תאכלו לשון זווג, וזו לרמוז שרריך לפרוש מאשתו סמוך לוסתה, וז"ש לא תאכלו לא תהיו נזקקים איש ואשה, על הדם ר"ל סמוך לוסת:

א"ן לא תאכלו על הדם, התורה נקראת בתואר אכילה. כמ"ש לכו לחמו בלחמיו, ורמז בזה מ"ש רז"ל כל המוסר עלמו על ד"ת אין אומרים דבר הלכה מפיו, כמ"ש

כמ"ש ויבקעו שלשת הגבורים וישאבו מים מצור בית לחם אשר בשער וכו' ולא אבא דוד לשתותם וכו':

פרשת אמור

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם וכו' אומר אמור ואמרת ככפל לשון, כ"ל דיודע דכל מלוא יש בה פנימיות וחיצונית שהם הסוד והפשט, ובחי' הסוד אין מגלים אותו אלא ליחידים, והם הכהנים אשר להם עבודת הקודש, בחירי עם, שמהם תלא תורה, כמ"ש כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו, ובחי' הפשט מגידים להמון העם. וז"ש אמור אל הכהנים קאי על סוד המלוא ושרשה המה הגבורים אשר באו אל הקודש פנימה. ואמרת אליהם קאי על המון העם שתורה להם דרך הפשט ודרש:

לא יקרחו קרחה בראשם וכו' רמז שאם אדם שמר עלמו בילדותו מן החטא שוב אינו חוטא לעת זקנתו, כמ"ש רז"ל שאם עברו רוב שנותיו של אדם ולא חטא שוב אינו חוטא, וז"ש לא יקרחו קרחה בראשם בימי הילדות, כדי שפי"ב ופאת זקנס לא יגלחו בימי הזקנה, כלו' לא יבואו לידי חטא ח"ו:

א"ן לא יקרחו וכו' עד"ש אשרי זקנתינו שלא ביישה את ילדותינו: **ישור** או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו, רמז ששנותיו של אדם ע' שנה כנגד ז' ספירות הצנין שכל התיקון בהם יהיה. תחת אמו א"ס וא"ו אם היא המלכות שהיא ספירה שביעית בסוד בת שבע, וא"ו הוא רומז אל סוד שש קלוות, וביום השמיני אחר שנכנס לגבורות שמונים שנה, אז יהיה השפע מן הבינה, לקרבן אשה לה' ירלה שנמתקים הגבורות והוא בחי' רלון: **והקרבתם** מנחה חדשה לה', רמז בזה שע"י התורה והמלות מעלים סוד מ"ן לברר סוד ז' מלכים ומתחדשים לעלות לשורשן:

ומנחתו שני עשרונים מנחת וא"ו, מנחת המלכות, וא"ו הוא סוד שש קלוות, שני עשרונים סוד ז"ן נשלמים בשלימות העשר:

ומנחתו ב' עשרונים סולת, ומנחתו ש' ע' עשרונים ר"ת שע"ו, סולת המלכות, ורמז בזה שהמלכות נמשך לה שע"ו נהורין, וס"ת שני עשרונים סולת תהי' גי' תנ"ה שנמשך לה מן בחי' ג' מלויים דשס אהיה:

את מלותי תשמרו ועשיתם אותם, רמז מ"ש רז"ל ששכר מלות הוא מלד החסד, דמי הקדימיני ואשלב, ואמנס יש לך שזוכה דרין, שינפה שיתן לו הקב"ה בית כדי לקיים מלות מעקה, מלות מוזהר, וכיוצא בזה, וכן מלפני שיתן לו שדה כדי לקיים מלות לקט שכחה ופאה, וז"ש ושמרתם את מצותי, מלשון ואביו שמר את הדבר, ור"ל שתלפו על המלות כדי לקיימם מעלה אני עליכם כלא ועשיתם אותם: **א"ן** ושמרתם את מלותי ע"ד אופן הראשון, שמלפני אימתי יבוא דבר זה לידי ואקיימו, מעלה אני עליכם ועשיתם אותם, ר"ל משעה שעלה המחשבה בלבבכם, נותן אני לכם שכר כאלו עשיתם בפועל:

וידבר משה את מועדי ה', וידבר לשון הנהגה, משה הוא בחי' פנים דאימא, מועדי ה' הוא גלוי הארת הבינה שמתגלים במועדים, ור"ל שמה שהיא

בח' פנים דיסוד חימא, המשיך לבני ישראל את הארת המוחין, א"ת מ'ועד' ר"ת
א"ס, וס"ת ת"י, שהוא גי' קדוש, שהוא בחי' אבא, ור"ל שפ"י התפלה עולים זו"ן
לאבא כמ"ס הרב ז"ל:

ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ, ידוע מ"ס הרב שיש חילוק בין השבת
לשביעית, שבשבת כל העולמות יש להם עליה, ואפי' אריך דל"י עולה
למעלה, ואמנם בשנה השביעית נקראת שבת להיות לה דמיון ליום השבת שעולים
העולמות למעלה, רק ההפרש כי בשבת עולים כל האלילים כולם, אך בשביעית אינם
עולים אלא עולמות ב"ע וכו', וז"ל ובשנה השביעית שבת שבתון, שבת חד, שבתון
תרי, רומז לב"ע, יהיה לארץ המלכות, שבת לה' יהיה להם עליה כמו בשבת,
אמנם מהא"י ולמעלה לא יש עליה עוד:

פרשת בהר סיני

ושבתה הארץ שבת לה' רמז בזה שאל יקשה בעיניך על שמעשה הארץ מליתן
את יבולה ופרי תבוצתה, כי דע לך שחסרוגה הוא יתרוגה, והוא דומה
לשבת שאין עושים בו מלאכה והוא ברוך ומבורך והמלאכה נעשית מאיליה, כמ"ס
רו"ל ויברך חלקים את יום השביעי, שברך אותו בזמן, ומלבד שהוא מבורך יש בו
השפעת הברכות וההלכות, שהוא משפיע לשבת ימי המעשה, אף כאן גבי שבת
הארץ נשפעת ממקור הברכות ומשפיעה לאחרים, כמ"ס ולויתי את ברכתי לכם וכו'
ועשת את התבואה וכו':

ושבתה הארץ וכו' ידוע מ"ס רו"ל לא ניתנו שבתות וי"ט לישראל אלא כדי
לעסוק בהם בתורה, ולזה הטעם ניתנה שבתה לארץ בשנה השביעית,
כדי לעסוק בהם בתורה דוגמת השבת, וז"ל ושבתה הארץ שבת לה', כמו השבת
שהוא ניתן לישראל כדי לעסוק בו בתורה, ולא שח"ו לאכול ולשתות ולטייל בשב"י
פה"י, הכי נמי שנת השמטה, ולכן הזכיר גבי שבתה הארץ הר סיני, להורות
שיעסקו בתורה שניתנה בהר סיני, שהוא מוזן הנפש ולא השביתה בשביל עונג הגוף:
שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך, רמז בזה שידוע שביאת האדם
בעוה"ז כדי לברר נילנות הקדושה שנפלו בעמקי הקליפות, חדשים גם
ישנים, לבררן ולהעלותם אל שרשן העליון אל מקום הקודש, וידוע שהצירור הוא
ע"י תורה ומלות ומע"ט, ודע שיש צירור אשר מתברר מכה המלות ועסק התורה,
ויש צירור שנעשה ע"י המלכות כמו חרישה והאריעה וכיולא בזה, יש בהם צירורים
גדולים כמ"ס האר"י ז"ל, ואלו שייכים לסוד צירור עולם העשיה והיא בחי' המלכות
והצירורים שאינם נעשים כ"א ע"י עסק התורה הם שייכים לבחי' הרוח שהוא סוד
עולם הויערה, וז"ל שש שנים רמז בזה לשית אלפי שני דהוי עלמא, תזרע שדך
רומז על עבודת הקרקע במלות השייכים לה, שהם תיקון סוד בחי' המלכות שנקראת
שדה, ושש שנים תזמור ברמך רומז לתיקון ז"א שנקרא כרם, בסוד עסק התורה
שהיא תואר כרם, ואבלת את תבואתה הנילוות, תבוא'ת ה' שהיא בחי' המלכות:
והיתה שבת הארץ לכם לאכלה, ר"ל שגם הארץ שהיא החומרית ע"י הצירור
תהיה לכם לאכלה, שלא ישאר בה שום פסולת וזוהמא כמו קודם חטא

אדה"ר

אדה"ר, לך ולעבדך ולאמתך, ר"ל שגם הם יתקנו, והאלילים כרות יכרתון,
והיתה לה' המלוכה:

וקדשתם את שנת החמשים שנה, ידוע שגאולת מצרים היתה ע"י בחי' מ"ט
שערים, ולכן היה אחריה שעבוד שעדין לא נתקנו כראוי, וגשאר עוד
נילוות קדושה שלא יכלו עוד להתמהמה, ולכן לא נעשה התיקון בשלימות וכיון
שלא נתבררו בשלימות, לכן סוד הגאולה לא היתה משער החמשים, משא"כ הגאולה
שהיה צ"א היא תהיה אחר תיקון כל העולמות, ובה נשיג סוד הגאולה מש'
החמשים, וז"ל וקדשתם את שנת החמשים, רומז שפשיגו סוד הגאולה מש' החמשים,
שהוא סוד קודש, וקראתם דרור, היא החרות, בארץ היא בחי' המלכות, לבל
יושביה שלא ישאר שום נינוץ שבוי וגשאר בלי צירור:

ובבל ארץ אחוזתכם גאולה תתנו לארץ, רומז שלריך האדם לתקן מה שפגם
הוא בשורשו ובשורש אחרים, וגם לריך לתקן נפשות השייכים לאחרים שהם
בשרשו, וז"ל ובבל ארץ, רומז לנוף שנקרא ארץ, גאולה תתנו לארץ העליונה:
כי ימוך אחיך ומכר מאחוזתו, רמז מי שפגם בנפש, ועי"כ גרם שומר מאחוזתו,
שהם אברי נשמתו לאדם הבלועל, ובא גואלו הקרוב אליו, ר"ל איש אחר שהוא
משורש נשמתו, כי לא יוכל אדם אחר לברר את נלוותיו, אלא ח"כ הוא משרשו,
ואז וגאל את מוכר אחיו:

וצויתי את ברכתי לכם, לבם ע"ה גי' אמ"ן, רמז בזה שיענו אמן אחר המברך,
ח"כ את ברכתי רמז לבניה, לבם ע"ה גי' לא שהם הוי"ה אדנ"י, רמז
לזו"ן, ור"ת א"ת ב'רכתי אב, רומז לאבא, ולויתי לשון לויתא, שזוג זו"ן נמשך מאו"א:

פרשת בחקותי

אם בחקותי תלכו ואת מלותי תשמרו, כ"ל הטעם דנקט בהם לשון הליכה, שרמז
בזה מ"ס רו"ל דהטעם המלות יש בהם חוקים שאין השכל מחייבן, כמו
בשר בחלב דזה מותר בפ"ע, וזה מותר בפ"ט, וכשנתערבו ז"ז נאסרו, וכן מלות
כלאים וכיוצא בזה, משום אם נאמר טעם הוא לריך להיות דבר שהוא פשט, וטעם
אין לו יסוד עיקרי שהוא האמת, ולכן לפעמים יבוא לידי הריסה, או מלד הזמן
או מלד המקום, שאין שייכות לטעם ההוא, וז"ל אם בחקותי תלכו, ר"ל שלא
תעמידו אותם על איזה טעם, אלא תהיה חק גזירת מלך, אז עי"כ ואת מלותי
תשמרו וכו':

ואבלתם יסן נוסן, ישן הוא רומז לפשטיות התורה, גושן רומז לסוד התורה,
וישן בפני הדרש תוציא הוא רומז לדברי חכמים, כמ"ס רו"ל
חדשים גם ישנים דודי לפנתי לך, ור"ל ואבלתם יסן, שבתחלה לריך האדם ללמוד
פשט התורה, ואחר שימלא כריסו מן הפשט, אז יהיה מוכשר וראוי לקבל לסוד
התורה ופנימיותה, וישן שהם תורה שבתב, מפני חדש שהם דברי חכמים, תוליא
פשט התורה שבתב וסודה:

אם בחקותי תלכו ואת מלותי תשמרו, פי' רש"י ז"ל שתהיו עמלין בתורה, הנה
ידוע מ"ס רו"ל שהתורה מתשת כמו של אדם, ומגרשת כחות הגופני וחומר
הגשמי

הגשמי עד שיודרך חומרו בלתי שמרים, וז"ש אם בחקותי תלכו, שתהיו עמלין בתורה, וזוה יהיה החומר שלכם נכחה, ועי"ז ואת מלותי תשמרו, שלא יוכל היל"ד לשלוט בכם:

א"נ אם בחקותי רמו מ"ש רז"ל שקושי הבנת הלימוד, וקולר השגת העיון, מתהווה מלד העדר שלימות היראה, כי ראשית חכמה יראת ה', וז"ש אם בחקותי תלכו, אם תרצו ששכלכם והבנתכם יהיה קל בלימוד, והולך ומתרחב, אם את מלותי תשמרו וכו':

א"נ אם בחקותי חקותי הוא לשון חק וזמן, ור"ל אם תעשו חק וזמן כמ"ש רז"ל, משה תקן להם לישראל שיהיו דורשין הלכות חג בחג וכו' והטעם שכל דבר הוא נדרש בעתו וזמנו, ועי"כ יהיה נשמר בקרב האדם עד"ש סוגיית בדוכתא עדיפא, בזה מצטייח אני אתכם את מלותי תשמרו, ומדה כנגד מדה, כמו שאתם עושים חק וזמן לתורה לדרוש מענין אותו זמן, כנגד זה גם אני ונתתי גשמיכם בעתם, שלא ישנו את תפקידם:

והשיג לכס דיש את בליר, דיש הוא רומז לגבורה, שדישה היא בגבורה, ובציר הוא רומז לחסד, שהוא בחי' קלירה, וכמ"ש וקלרו לפי חסד, וז"ש והשיג לכס דיש, שרומז לגבורה, את בליר, שהוא החסד, ובליר ישיג את זרע, שרומז לבינה כי הוריעה היא לבינה:

ואכלתם לחמוכם לשובע, שהוא בא בסוד תלת אבהן, כמ"ש הרב לקוטי תורה פ' מקץ וז"ל שהפרות הטובות ושכולים הטובות מורים על שובע, שבאים מתלת אבהן כנגד אות שי"ן של שבע שיש בה ג' רישין, וכל אחד מהם יש ע"ב, נמלא שכולם חסדים עכ"ל. וישבתם לבטח בארלכם, שנמשך לכס סוד הארת הבינה, שמומנה נמשך כל ברכאן דעלמא החיים והשלום:

פרשת במדבר

ישאו את ראש בני ישראל למשפחותם לבית אבותם, הנה דורשי רשומות אמרו שהאבות והאמהות רמוזים באותיות ישראל, יוד רומז ליתחק וליעקב, שי"ן שרה, ריש רבקה, רחל, א' אברהם, למ"ד לאה, וז"ש ישאו את ראש בני ישראל שגשיות ראש של בני ישראל, יהיה בזכות האבות והאמהות, לבית רמוז לאמהות, אבותם רמוז לאבות:

ישאו את ראש כל עדת בני ישראל, ישאו ש"ה וא"ן, רומז לו"ה, את המלכות, ראש הוא רומז לחו"ב, ור"ל שז"ן עולים עד חו"ב, ע"י עדת בני ישראל, עדת לשון עדי שהם תורה ומלות של בני ישראל:

וידבר ה' אל משה במדבר סיני, נראה דרמוז בזה שידוע דמרע"ה זכה שנבואתו היתה בחי' דיבור, ולא בחי' אמירה כשאר נביאים. והטעם שנתעלה על הנביאים, מפני שהיה חושב עלמו כמדבר שהוא הפקר לכל ונידון, סיני כדוגמת הר סיני שהוא שפל מכל ההרים, ועל כן נבחר מכל ההרים שניתנה בו תורה,

כן מרע"ה ששפלתו וענותותו היא הביאתו להיות נבחר מכל הנביאים, ונתעלה על הכל כמ"ש רבות צנות וכו':

איש על דגלו באותות לבית אבותם, ידוע שכל מלוא ומלוא יש לה שורש למעלה, ולכן האדם לריך לכון בכל מלוא שעושה להעלותה לשרשה העליון במחשבה ודיבור ומעשה ע"י הכונות והיחודים, והנה לאו כל מוחא סביל דא, אי לזאת תקנו לנו רז"ל שקודם כל תפלה ועשיית המלוא שיכוין האדם לדעת קדושים ולדעת חכמי ישראל, לכלול ולררף את עצמו עמהם במחשבה ודיבור ומעשה, ובכח זה נמשכת אותה מלוא שעושה עם מלות שרידי עם אשר באו בסוד ה'. וז"ש איש על דגלו לשון חסרון, כמו ודגלו עלי אהבה, באותות לבית אבותם נשלמת ע"י אותות לבית אבותם, המה אנשי השם:

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד. מדבר סיני גי' שלום, שהוא רומז ליסוד שנקרא שלום, וידוע דמרע"ה הוא יסוד דאבא כדודע, באהל אותיות לאה, גם מספר באהל גי' ל"ז שהוא מילוי שם ס"ג, שמרע"ה היה בחי' לאה שהיא עלמא דאתכסייא, גם התורה נחלבת מיסוד דאבא וגשרשת בלאה:

ישאו את ראש כל עדת בני ישראל, רמוז בזה כי פרנס שיתמנה על הצבור לריך שיהיה בהסכמת כל הקהל, וז"ש שאו את ראש, ר"ל אם תרצו למנות ראש ומנהיג עליכם, כל עדת בני ישראל, ר"ל לריך שיסכימו כל עדת בני ישראל:

א"נ שאו וכו' רמוז עמ"ש רז"ל ע"פ לך רד כי שחת עמך וכו' רד מגדולתך, כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל, וכיון שחטאו בעגל רד מגדולתך.

וז"ש שאו את ראש, שגשיות ומעלת הראש והמנהיג, הוא בשביל עדת בני ישראל:

איש על דגלו באותות לבית אבותם יתנו בני ישראל, ארז"ל אל תקרי באותות אלא באותיות, והנה ידוע מ"ש הרב ז"ל שיש י"ב שערים למעלה כנגד י"ב שבטי ישראל, וכל שבט עולה תפלתו משער א'. וז"ש איש על דגלו באותיות, כל דברי תפלה שהם אותיות, הנה בזה לבית אבותם שהם השערים של השבטים יתנו, שכל שבט עולה תפלתו כנגד שער האב שלו למעלה:

א"נ איש על דגלו, ידוע מ"ש רז"ל שלעולם יבקש אדם אימתי יגיעו מעשי למעשה אבותי והכונה בזה שר"ל שיהיה נקשרת דברי תפלתו ומע"ט שלי עם האבות:

פרשת נשא

דבר אל בני ישראל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעול מעל בזה' אומרו חטאת האדם, גם אומרו למעול מעל בזה' לשון כפול, רמוז בזה דיש אדם עובר עבירה קלה, ומוזה ימשך בו חייה ניוץ של רשע שיש בו מעין אותה עבירה ומתוך זה נכנס בתוכו ומלא מין את מינו וניעור, ויבוא להחטיאו בעבירות חמורות, כמו שאמר הכ' אשר יש לדיקים שמוניע אליהם כמעשה הרשעים, ואשמה הנפש ההיא ור"ל שלא יעלה בדעתו להגלל, שניוץ הרע גרם לנפשו להחטיאו, והוא לא פעל און, ואנוס רחמנא פטריה, אלא והתודו את חטאתם אשר חטאו, לשון רבים, דקאי על אותו ניוץ, וגם על הנפש שלי, שמחמת שניהם נעשית אותה החטאת, ולשניהם לריך תיקון, והשיב את אשמו בראשו רמוז על אותו

אותו נילון הרע שנכנס בו, שלריך לתקן אותו ולהחזירו בראשו, לשורשו במקום שהיה בתחלה:

וישרהו מן המחנה כל גרוע וכל זב וכל עמא לפש, רמוז על מדת התאוה והקנאה והכבוד שמוציאין את האדם מן העולם:

ואיש את קדשיו לא יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיה, ידוע מ"ש המקובלים ו"ל שכל מה שחוטא האדם, סוף סוף הוא נתקן, שהש"ת לא ידח ממנו נידת, ומציאו לכמה גלגולים עד שיתקן כל נילונות הקדושה השייכים לו:

יברכך ה' דרשו רז"ל בממון, וישמרך מן המזיקין, עדש"ה ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסיף עלב עמה:

דבר אל אהרן ואל בניו לאמר, ידוע שתואר הדיבור קשה ואמירה רכה, רמוז בזה שלריך לכלול ימינא בשמאלא, בה תברכו שתמיד תכללו השמאל בימין:

ובר תרומה לכל קדשי בני ישראל, תרומה תור"ה מ"ס, תורה הוא ז"א, מ"ם המלכות, לכל קדשי בני ישראל שחיבור ז"ן יהיה ע"י תורה ומע"ט של ישראל, בסוד העלאת מ"ן, אשר יקריבו לה' אשר בחי' אימא, לבחן הוא החסד:

יברכך ה' בממון, ואת אליה וקון בה, שעי"ז מתהוה בו עה"ר, לז"א וישמרך מן המזיקין:

יברכך ה' בממון, וישמרך בגופך, ואת והלא אמרו עשיר בשורו, עני בשויו, יתום בצילתו, לז"א וישמרך בגופך, ולא תהי לריך לזה:

יברכך ה' בממון, וישמרך מן המזיקין, יאר ה' פניו אליך בתורה, כ"ל שהעניות והיסורים מציא לאדם למיעוט עסק התורה, כמ"ס בגמ' שהיסורים מהני אף לדברי תורה, שאין דעתו מיושבת עליו, וכמ"ס אבד כיסא אבד ליבא, גם מעבירים דעתו של אדם, כמ"ס וכאזני נעכר, וכן הוא אומר ותושיה נדחה ממני, וז"ש יברכך ה' בממון, שלא יגיע לך עניות ממון, וישמרך מן המזיקין, אלו היסורים, ועי"כ יאר ה' פניו אליך בתורה:

עשרה עשרה הכף בשקל הקודש, רמוז בזה לעשרה הרוגי מלכות. עשרה הכף בסוד כף פשוטה כף כפולה, שעשו זוג תחתון וזוג עליון ע"י מסירת נפשם להריגה, כמ"ס האר"י ז"ל בסוד כך עלה במחשבה לפני, בשקל הקודש נרמז כאן זוג חו"ב שנקראים קודש, כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת, עשרה זהב רמוז לבחי' הגבורות הרמוזים לזהב, בלאה קטורת שע"י מסירתם מתקן בזה הגבורות בחסדים:

יברכך ה' וכו' הגה ארז"ל יברכך ה' בממון, וישמרך מן המזיקין, רמוז בזה שידוע שהעושר בא מבחי' הגבורה בסוד מלפון זהב יתה, וידוע שהחילונים יש להם יניקה מן הגבורות, לז"א יברכך ה' בממון, וישמרך מן המזיקין, שלא יהיה להם כח לינק מן השפע ההוא:

יאר ה' פניו אליך, דרשו רז"ל בתורה, ור"ל שיהיה לומד תורה לשמה. ויחוקך במשאלותיך, עדש"ר ז"ל כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה, גם יחוקך אלקים במשאלותיך, כלו' הגם שלא ידעת לשאול כהוגן, עדש"ר ז"ל שלשה שאלו שלא כהוגן, אליעזר ויפתח ושאל, לשנים השיבו כהוגן וכו':

ישא ה' פניו אליך, פניו רמוז לדין וכעס, ישא אותו מלמטה וישאר למעלה, בסוד

בסוד דברך נלב בשמים וזהו אלך, בעבור עובדתי, ויש לך למטה שלום, גם שלום רומז לשע"ו נהרין כמנין שלום:

פרשת בהעלותך

בהעלותך את הנרות וכו' יאירו שבעת הנרות, ידוע שישראל ילאו מבחי' ז"ן, והשפעתם מבחי' אימא, וז"ש אל מול פני המזורה, שהיא בחי' אימא, יאירו שבעת הנרות בני ז"ן:

א"נ בהעלותך את הנרות, רמוז בזה דהמלכה נקראת נר, וכל מזוה יש בה פנימיות וחילוניות, ולז"א הנרות, לרמוז על סוד הפנימיות וחילוניות של המלכה, אל מול פני המזורה היא המלכות, יאירו שבעת הנרות, סוד הנפשות בני ז"ן שהם ספירות הצנין:

והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה', ידוע שהלויים הם בחי' הגבורות, והגבורות לריך להם מיתוק, וז"ש והניף אהרן שהוא רומז לחסד, תנופה לפני ה' רומז לבחי' הצינה אשר הוא לפני ה' שהוא ז"א, בסוד לפני ה' תטהרו, שאין הגבורות נמתקין אלא בשרשן:

כי נתונים נתונים המה לי, כפל הלשון רמוז למ"ס הרב ז"ל, כי יש חמשה גבורות הנקרא עיטרא דגבורה וכו' והנה ידוע שכל ספירא כלולה מעשר. גם ידוע חמשה גבורות שורשם הוא באימא, ומשכים לז"א ואח"ך נותנס לנקבה, וז"ש כי נתונים נתונים המה לי, ככפל לשון, א' לרמוז על ז"א, ואחד לרמוז על גבורות הניתנים למלכות כשנכנסים באימא. המה גי' חמשים, לי ע"ה אם:

על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו, רמוז מ"ס הרב ז"ל שהליכות ישראל במדבר השמש ההוא מסיבת להמית הקליפות שמדורס שם, ולברר את הנלוות משם, ולכן מנתה התורה מ"ב מסעות, כנגד בחי' שם מ"ב שבו סוד הבירור. גם ידוע כי העלאת הנילוות הוא ע"י המלכות שהוא שם צ"ן שהוא נוקמת נקם ברית גם ידוע שהמלכות נקראת פה כוודע. וז"ש על פי ה' שהם ז"ן, יחנו ללקט הנילוות, ועל פי ה' יסעו להסיע נילונות הקדושה, ביד רומז לשם מ"ב שהוא בחי' הידים. משה רומז לצינה:

ויאמר לא כי אם אל ארזי ואל מולדתי אלך. הגה כל איש אשר לו לב יעיר על יתרו, היאך יערב לו שיעוזב עם קדוש אלקים ובפרט משה חתנו שעשה כל הנסים והנפלאות, ואיך יעוזב ג"כ את א"י הקדושה לצי היא לכל הארצות אשר עיני ה' בה וילך אל ארצו? ונ"ל ליישב עדש"ר רז"ל בענין אשה הטרפתית שנתרעמה על אליהו ז"ל באומרה כי זאת אלי להזכיר את עוני, וטענתה היתה שאתה לדיק גמור שוכן עמי, ובה גרמת להזכיר עוני, שמקודם זה לא היו מדקדקים עמי, ובסתך העירו עלי המקטרגים, סבוגי גם סבוגי אויבי ומשנאי הקיפו עלי יחד, ומלא מקום בעל חוב וכו', והנה כאן יתרו מרוב ענוותנותו, ראה שאין מעשיו נחשבים נגד ישראל שהם קדושים מרחם, וחמושים בתורה ובמצוות, ולכן אם תהיה דירתו עם ישראל יצאו לדקדק אחריו, ובפרט שהוא גר וילא מתחת רשותם יהיו רבים קמים עליו, ולכן בחר הרע במיעוטו לילך אל ארצו, שפשוט

שפשוט הוא שצערכם יהיה נחשב ללדיק גמור: והיית לנו לעינים, רמוז לו שעתידים בני בניו ליטב בלשכת הגזית בסנהדרין בשבת התכמוני, ויהיו מעיני עדת ישראל:

וזה מעשה המנורה. מנורה רמוז למלכות, זה רמוז לחו"ג, שהמלכות נבנת ע"י החו"ג מקשה זהב. זהב רמוז לחמש גבורות של הצינה. ירבה הוד. פרחיה חסה, דחמש גבורות של הצינה הם מתפשטים מחסד עד הוד כמודע:

א"נ וזה מעשה המנורה. וזה היסוד. מעשה המלכות. מנורה רמוז לתורה. ור"ל שחיבור יסוד ומלכות ע"י התורה. עד ירבה רומז לתורה שבע"פ, עד פרחיה רומז לתורה שכתב מקשה א' שכולס ניתנו מרועה א':

והניף אהרן את הלויים, אהרן חסד, לויים גבורה, ור"ל שימתק הגבורה בחסדים, תנופה היא מלכות, לפני ה' ז"א, ר"ל שעי"כ יהיה הווג פכ"פ:

עשה לך שתי חלולרות כסף, הציצרות רמוז לנלח והוד, כמ"ש בזה"ק חלולרות כסף אינן נלח והוד, בסף רמוז ליסוד, שהיסוד מכריע בין נלח והוד, והיו לך למקרא העדה רמוז למלכות כמ"ש בזה"ק עדה אהר יהודה, ור"ל שהיסוד קורא למלכות לזווג:

והיה הטוב שהוא אשר יטיב ה' לנו, ההוא אותיות אהיה, ששם זה הוא בדעת כמ"ש הרב, ומרע"ה היה בחי' הדעת, והוא מקבל הארת פנים דאימא מן השם שהוא, וז"ש והיה הטוב הוא, הארה הנמשכת מן שם אהיה, אשר יטיב שהוא משפיע לנו שאנחנו משורשו, והטבנו לך ג"כ מן אורות השפע הוא:

אשר עין בעין נראה אתה ה'. עין בעין רמוז לנלח והוד כמ"ש הרב דאיהו בנלח ואיהי בזה, נראה אתה ה' ז"א, וענגך רומז לחסד, עומד עליהם שאין החסדים מסתלקים ח"ו מזו"ן:

פרשת שלח לך

עלו זה בנגב, זה רומז לבחי' ז"א שנקרא זה, בנגב רומז לחכמה עד"ש הרולה להחכים ידריס, את רומז למלכות, ההר גי' ר"י רמוז לעשרה שם אהיה"ה שהוא בחי' אימא, ור"ל שתמשיכו הארה מתרין עטרין מן או"א לזו"ן שהם חמשה חסדים וחמשה גבורות:

אשר אני נותן לבני ישראל. לבני ישראל הוא מיותר, ור"ל שידוע מ"ש הרב ז"ל כי דור המדבר שילאו ממלרים, הם היו מבחי' הארת יסוד אבא שהוא מבחי' יעקב, והנולדים במדבר שזכו ליכנס לא"י היו מבחי' הנולדים מזו"ן, וגלוי לפניו שדור המדבר לא יזכו ליכנס לא"י מפני חטא המרגלים, ולזה רמוז לו אשר אני נותן לבני ישראל דייקא, שהם בני זו"ן, נותן לעתיד, ור"ל שעתה דור המדבר שילאו ממלרים עדין כשרים, ואם יוכשרו אז גם הם זוכים ליכנס לא"י כי הבחירה היא חפשית:

עלה נעלה וירשנו אותה, עלו רמוז לנלוות השייכים לנו, נעלה גם הארת רפ"ח גילולים:

והיה באכלכם מלחם הארץ, והיה לשון שמחה, רמוז למ"ש רז"ל דלא ליכול אינש לחמיה

לחמיה בעלזונא אלא בחדותא, לפי שעל ידי העלזון והרוגז שורה רוח טומאה במאכל שהוא, וז"ש והיה באכלכם, ר"ל והיה לשון שמחה, שיהיה חדותא באכלכם מלחם הארץ, וע"י אכלכם בשמחה בזה תרימו תרומה לה' תעלו גילולות הקדושה לה' דייקא, שלא יהיה חלק לסמ"א ח"ו בו:

א"נ תרימו תרומה לה' רמוז בזה שלריך האדם ללמוד ד"ת על השולחן, כמ"ש וה' יודבר אלי זה השולחן אשר לפני ה'. תרימו תרומה, תור"ה מ"ס, כמו שכתבו המפרשים ז"ל:

ניתנה ראש וגשבה מלרימה, ידוע שהקליפות חיותם הם בראש, בסוד הוא יסופך ראש וז"ש ניתנה ראש נמשך להם חיות ח"ו לראש הקליפה וגביר אותה, וע"ז וגשבה מצרימה שגיב להם הגילולות שלקחנו מהם, וה' הפיר עלתם וגבר ישראל:

ועתה יגדל נא כח אדני יגדל יג' דל' ור"ל שימשך למלכות שהיא בחי' דל', מסוד י"ג מוכילן דרחמי, ותהיה בצחינת הגדלות בה ה' כח ר"ת כתר חכמה:

והיה לכם לצינית, רמוז בזה שהגילולות הוא אור מוקף, וידוע שאור המוקף איננו יכולים להנות ממנו החילונים שאורו גדול ומסמא עיניהם, וז"ש והיה לכם לצינית, לכם דייקא, ורחייתם אותם, אתם דוקא ולא החילונים שמסמא עיניהם. גם לבם אותיות מלך, שהגילולות הוא סוד אור המוקף למלכות כמודע:

והיה באכלכם מלחם הארץ, התורה נקראת לחם הארץ, רמוז לצינה שהתורה מציינה נפקא תרימו תרומה לה' תרימו המלכות, לעלות אותה לעולם האלילות, לה' ז"א בעלה:

עלו זה בנגב, בנגב רמוז לתורה, עד"ש הרולה להחכים ידריס, ועליתם אל ההר ההר רמוז לזה"ר שגדמה להר, כמ"ש רז"ל, ור"ל שע"י התורה תתגברו ותעלו עליו:

ועשיו להם לצינית. ציציית רמוז לשערות רישא דז"א, המגיעים בעורף רישא דמוקבא כנגד המלח, ומאיריט במוחין דידה כמ"ש הרב ז"ל. גם משמע בזה"ק שהגילולות הם נלח והוד, תכלת ולבן וז"ש ועשו להם לצינית, להם אותיות למ"ה הוא ז"א, ציציית כמו ויקחני בצינית ראשי כמ"ש הרב, על בגפי רמוז לנו"ה שהם תכלת ולבן, לבן הוא הנלח שהוא ענק החכמה, ותכלת הוא רומז להוד שהוא ענק הגבורה, וז"ש על כנפי שהם נו"ה, בגדיהם שהם מלבושים לחו"ב, שהנלח הוא בחי' מלבוש לחכמה, והוד הוא בחי' מלבוש לצינה, והם סוד חוטי תכלת ולבן לדורותם לדור תם, שהם בחינת לאה ורחל, ור"ל שתמשיכו הארת המוחין הללו ללאה ורחל:

פרשת קרח

ויקה קורח בן יתה"ר בן קהת, רמוז מ"ש בזה"ק שקורח היה רולה להחליף ימין בשמאל ושמאל למדת ימין, וז"ש יצה"ר הוא רומז למדת החסד שהוא הימין בן קהת רומז לגבורה, קהת לשון קיוח כמו ושיני בניס תקנה, ור"ל שיה"ר

שילה"ר שהוא רומז לחסד, רלה לעשות אותו בן קהת שהוא גבורה:
בקר וידוע ה' את אשר לו, ידוע שמרע"ה היה בו ל"ז ניזולות שבטוב של הכל
כמ"ש הרב ז"ל, לו ע"ה גי' ל"ז, אשר מלשון אושר שבטוב של הכל,
ואת הקדוש לרמוז על אהרן שהיה בחי' קודש, שהיה מן הארת יסוד אבא שנקרא
קודש, ולכן זכה לכהונה גדולה, שהיא מבחי' אבא, גם לו גי' ח"י ח"י, שמרע"ה
מאחוריים יסוד אבא ופנים יסוד אימא:

ויצא פרח וכו' רמז בזה עיבור מוחין יניקה גדלות. וז"ש ויולא פרח עיבור
וילך לך יניקה ויגמול שקדים גדלות:

והנה פרח מטה אהרן, ידוע שתרעומת קרח היתה לפי שאהרן היה שרשו ביהוד
שהוא ענף הגבורה, ואיך ראויה לו כתר כהונה שהיא שורש החסדים,
ובפרט להיות כ"ג, ואמנם זה עשות, וכבר פירשו בו המקובלים ז"ל עפ"י מ"ש
הרב ז"ל בסוד הוא אהרן ומטה הוא משה ואהרן, שנתחלפו המקומות ביציאתם,
שהחסדים שהם סוד אבא שהם מלך ימין יאלו דרך שמאל, ולכן משה שהיה שרשו
בחסדים שהוא בגלגל יאל דרך שמאל ביהוד, ואהרן שהיה שרשו ביהוד יאל
בימין שהוא הגלגל שורש אבא, ולכן פרח מטה אהרן, שידוע שהפרח הוא רומז
לחסד, לומר הגם שאהרן שרשו הוא ביהוד, מ"מ כשילא, יאל דרך ימין שהוא חסד
בחי' אבא, וז"ש פרח מטה אהרן, מט' ה' ר"ל אהרן שהיה שורשו ביהוד שהוא
בחי' אימא בסוד הגבורה, יאל במקום אבא, והגבורות נעשו בחי' חסד, ולכן ראויה
לו הכהונה שנאחו בשורש אבא בבחי' החסדים:

פרשת חוקת

זאת חוקת התורה וכו' חוקת לשון מחוקק, רמז שהתורה לריכב להיות חקוקה
על לבו ע"י שמוציא אותה בשפתיו, ולא ילמוד מתוך ההרהור, כמ"ש רז"ל
עמס"ה כי נעים כי תשמרם בצטנך, אימתי תשמרם בצטנך, בזמן שיכונו יחדיו
על שפתך, וז"ש זאת חוקת התורה, שתהיה חקוקה, אשר לזה ה' לאמר, ר"ל
להוציא הדברים בפיו:

א"נ עד"ש רז"ל ע"פ ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר לוגי ה' אלקי,
מה אני בחנם אף אתם בחנם, שאסור ללמוד תורה בשכר. א"נ עד"ש רז"ל
ומתלמידי יותר מכולם:

סמיכות הפרשה ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמותו זאת חוקת וכו'
ר"ל שלא תחללו להוליך אותם לקליפות, והתיקון לזה זאת חוקת התורה
שהתורה אנוני מנינה ואנוני מזילה:

א"נ רמז שהתורה מנינה שלא יוכל מלאך המות לשלוט באדם. וז"ש ולא תמותו
שלא ישלוט בכס מ"ה ע"י זאת חוקת התורה, ר"ל ע"י זכות התורה:

א"נ ולא תמותו זאת חוקת התורה, עד"ש אין התורה מתקיימת אלא במי שממית
עלמו עליה:

ויקחו אליך פרה אדומה, ידוע דמרע"ה היה בחי' פנים דאימא, גם ידוע סוד
הפרה הוא בחי' דינים, וז"ש ויקחו אליך, אליך ר"ת וס"ת א"ך, שהוא
גי'

גי' אהיה, שהוא בחי' אימא ויקחו אליך שימשיכו אותה לך, שאתה בחי' אימא,
ובזה ימתקו סוד הדינים, שאין הגבורות מתקיים אלא בשרשן:

זאת חוקת התורה, העירו בזה דהול"ל זאת הפרה, וז"ל שידוע שהפרה מטמאה
הטהורים ומטהרת הטמאים, וכן התורה יש בה מ"ע פנים טהור ומ"ט
פנים טמא כמ"ש רז"ל גבי ר"מ, גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שאין
בדורו של ר"מ כמותו ומה טעם לא קבעו חכמים הלכה כמותו, מפני שלא ירדו
חבריו לסוף דעתו, שהיה אומר על דבר טמא ומציא לו כמה פנים, וחוזר ואומר
שהוא טהור ומציא לו כמה פנים שהוא טהור:

ויך את הסלע בזמטו פעמים, כתב הרב ז"ל בשה"פ הבאר בא בזכות מרים,
כי הבאר היא בחי' רחל, ומשה הוא מייסוד אבא שאין לו שום שייכות עם
רחל, כי אם אחת מעשרה נקודות וכו', ורחל עדיין לא נתקנה פב"פ, והנה ענין
פרה אדומה הוא לתיקון רחל וכו', ואחר התיקון הוא נאמר להוציא מים מן הסלע,
ואם היה מוציא מים בדיבור לבד, היה עושה זוג פב"פ עם רחל, וכיון שהכה
בסלע לא נעשה הזוג אלא חזרת פנים בלבד, וע"כ לא נכנס לא"י וכו' ע"ש בד"ק
ז"ל, ובה פי' בס"ד מלה בסלע משתוקא בתרין, דר"ל שאם היה מדבר היה נעשה
סוד חזרת פב"פ בזוג צבת אחת, ומלה הוא ענין זוג, בסוד ראוה מדברת.
במשתוקא בתרין ר"ל שפי' שלא דיבר אלא שתק, והיינו שהכה בסלע, בזה לריך
לעשות תרין. שני פעולות האחת חזרת פנים ועוד סוד הזוג, כי בהכאה לא נעשה
אלא פעולה אחת, דהיינו חזרת פנים, וסוד בחי' הזוג לא נעשה:

זאת חוקת התורה, ארו"ל שמטמאה הטהורים ומטהרת הטמאים, עוד איתא
במדב"ר זאת חוקת התורה, אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, וכן עם
מ"ש רז"ל ד' נכנסו לפרדס, בן זומא, וכן עזאי, ורבי עקיבא, ואלישע אחר, בן
זומא וכו', בן עזאי הליך ומת, ועליו הכתוב אומר יקר בעיני ה' המותה לחסידיו,
אלישע אחר יאל וכו' ר"ע נכנס בשלום ויאל בשלום וסוד הפגם שנעשה הוא
מבואר בדברי הרב ז"ל, ותוכן דבריו הוא שטעות החכמים היה שהגבירו מדות
הגבורות וכו', גם נודע שבנות החכמים היתה להשיג תורה מן האלילות, בכח תיקון
שהיו עושים מה שפגם אדה"ר, ואחר שנעשה התיקון של פגם אדה"ר, בזה יהיו
יכולים להשיג תורה מן האלי', והיו סוד מגמתם, ובה מבואר דברי רז"ל אמרתי
אחכמה, ר"ל להשיג תורה מן האלי', שהיא בסוד החכמה, שהיא בחי' אבא והיא
רחוקה ממני שבאו לידי טעות, גם בזה נתבאר סוד שמטמאה הטהורים, והיינו
גבי אלישע וכו' וכו' שהוא חטא ביותר שצא לידי כפירה חלילה, שהגביר הקליפות
ביותר, ולא די שלא עשה תיקון, אלא הפגם החטא והפגם וכו', ומטהרת הטמאים,
שאם היה נעשה התיקון כראוי, היו מעלים כל הניזולות, ולא היה עוד פסולת,
אלא הכל היה נעשה בחי' חוכל:

עלי באר ענו לה, רמז בזה לבחי' עילוי רחל בר"ח, שהיא מקבלת השפעתה
בעלמה שלא ע"י ז"א, באר הוא רומז לרחל כנודע, ענין שבח, כמו שתרגם
אונקלוס שבחו לה:

א"נ באר רומז לתורה שנקראה באר, ענין לה ל"ה ר"ת לשם ה"א, כמ"ש הרב
שלימוד התורה יהיה לשמה לשם ה' עילאה, שהיא בחי' אלה, ענין שבחו
לה

לה, אם יהיה לימוד לשמה:

א"נ באר היא רחל. לה ע"ה גי' ל"ו שהוא מספר לאה ענין לה כשתהיה בבחי' לאה שהיא סוד ענוה, בסוד עקב ענוה יראת ה' שתשיג כל פרנאוף דז"א: **ונתן** עליו מים חיים אל כלי, ידוע שסוד השבירה בכלים, גם ידוע דע"י או"א נתקנים סוד השבירה בסוד בחכמתא אתגבריר כולא, מים הם רומזים למוחין חיים הוא רומז לחכמה, שהם בחי' הים, אל בלי סוד הכלים, וז"ש ונתן עליו מים חיים, הארת מוחין דחכמה, אל בלי שנמשכין אל סוד הכלים, וז"ש ולא הורק מכלי אל כלי, שלא יסתלקו ח"ו ההארות מו"ן:

קח את המטה רמז ליסוד הבינה שהיא בחי' משה, והקבל את העדה רמז לנו"ה ששם מתקבלים כל האורות, אתה והארץ אחרך, שמשנה בגלגל והארץ בהוד, ודברתם לשון זיווג, אל ז"א, הסלע המלכות ונתן מימיו שע"י זיווג וז"ן נשפעים העולמות כולם העליונים והתחתונים:

פרשת בלה

ר'ינו פה הלילה והשיבותי אתכם דבר, אומרו הלילה, ליטאח יתירה הוא דסגי לומר לנו פה דמשמעות הלילה היא על הלילה גם אומרו והשיבותי אתכם דבר, דמה לריך לומר, והיה סגי לומר כאשר ידבר ה' אלי, וכבר העירו בזה המפרשים ז"ל, ונ"ל שידוע דהחלוטים שליטתם בלילה, אי לואת רמז להם שרצונו שיתעבד הדבר עד הלילה בשביל שהוא עת מוכשר לתגבורת הדינים, להגביר הדינים על שוגאי ישראל, ולטובתם מעבד, ולא בשביל לדחות אתכם, ולכן כיון שאני עושה הכנות בלילה, שהוא זמן מוכשר לתגבורת הדינים, מוצטחני והשיבותי אתכם דבר ר"ל שיבוא לי חזות קשה על שוגאי ישראל, יותר ממה שכבודכם מצקשים ממני לשון ארה שאני רוצה להכביר ביותר שהוא לשון קבה יותר מארה, וה' הפיר עלתו וגבר ישראל:

כי מראש לורים ארחנו, רמז לבחי' הנשמות שישראל מחלב נשמות מסוד הבינה, ומגבעות אשורנו רמז לבחי' הנפשות שהם מבחי' המלכות:

ה'עית עם לבדר ישכון לב' דד' הוא רומז לבינה, כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב: **ביעת** יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל בעת שע"י התשובה הגמורה תהיה ההשפעה מן בחי' מ"ה וימשך ממנו חסדים גמורים, וז"ש מה פעל אל ר"ל בחי' מ"ה פעל אל:

ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה. תיבת לי מיונת, דסגי לומר ארה את העם, ונ"ל עד"ש הרב בשע"פ וז"ל ראיתי לבאר כאן ענין בלק ובלעם שהיו קוסמים וחכמים שאין כמותם בעולם, כי בבחי' אחת היה בלק עפל לבלעם, ובבחי' אחרת היה בלעם עפל לבלק וכו' ואמנם בלק עיקרו הוא מהארת שנכנסו בלאה ונתפשטו עד כתר רחל וכו', ובוה הבין איך בלק קוסם ובלעם הוא מנחש כנז' בזה"ק והטעם כי הנחש אין כמו לא בפיו, וכן בלעם שעיקרו מן הכל כנז"ל, והוא הרע היולא מן הפה, אבל בלק עיקרו מן קוץ, שהוא מן אימא שהוא בחי' מעשה, כמו שדעת בענין ל"ב חלקים דמעשה בראשית, דאבא אומר ואימא עושה, והקסם הוא

ביר וכו', לפי"ו בלק הוא מאורות דאימא, ובלעם הוא מאורות דאבא וז"ש ועתה לכה נא ארה לי, ר"ל לך ארה, שהוא צפה ואמורה זו תהיה לי, הקיום שלה הוא לי, שאתה גוזר ואני עושה כפי בחינתי, שהפעולה היא שייכה לי:

ר'א הביט און ביעקב ולא ראה עמל וכו' ר"ל שלא תשלוט הקליפה שהיא בחי' און ביעקב, והטעם ולא ראה עמל בישראל, שישראל אינו רואה עמל ויגיעה בעבודת התורה והמלות, לפי שהוא נפרד מן הרע, לכן אינו מרגיש ביגיעה שהיגיעה והכבדות בעבודת ה' היא באה מכח הקליפה, בסוד הגותן ליעף כח: **ה'ן** עם כלביא יקום רמז על גאולות שעברו שהיתה המשכתם מבחי' הנוקבא ולכן לא היתה גאולה שלימה ואח"ך ובארי יתגשא רמז על גאולה האחרונה שתהיה בב"א שתייה בבחי' זכר:

א"נ רמז בזה על סוד העלאת מ"ן ובארי יתגשא בסוד הארת מ"ד ועי"כ לא ישכב בלילה עד יאכל ערף הוא רמז לרפ"ה נילולין שיתקן אותם:

ב'ה עובו אוהליך יעקב, רמז בזה לבחי' הנפש שהיא חלק חלוק ממעל, שאין בה תערובת רע כלל, שהיא מוצה בגן עדן, משכנותיך ישראל, רומז רוח וכשמה שהיא בגן עדן העליון:

א"נ מה עובו אוהליך יעקב, רומז לתורה שבכתב ותורה שבע"פ, וידוע מ"ש רז"ל אם היו ישראל עוסקים בתורה לא היו גולים דכתיב על עוזב את תורתו. וז"ש מה עובו אוהליך יעקב בחי' כנסיות ובחי' מדרשות, שבוה יתקיימו משכנותיך ישראל, שהיו שוכנים על אדמתם ולא יגלו:

כ'י מראש לורים ארחנו צורים לור' ים רמז לנשמות שהם נולדים מאו"א, ומגבעות אשורנו הם בחי' נשמות הנולדים מו"ן:

ו'יגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא, ידוע מ"ש הרב ז"ל כי דור המדבר שילאו מומלרים הם היו בחי' הארת יסוד אבא שהוא בחי' יעקב, והנולדים מהם היו בחי' וז"ן, וז"ש ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא, רמז לדור שילאו מומלרים שהם בחי' הארת יסוד אבא, ויקן מואב מפני בני ישראל, רמז לבחי' בני ישראל, הבנים שלהם שהם בחי' וז"ן:

ל'א אוכל לעבור את פי' ה' חלקי לעשות קטנה או גדולה מלבי. ידוע מ"ש הרב ז"ל בש' הכותב בענין יליאת מלרים, דחמש אותיות מגפ"ך הם כנגד שם חלקים, והכל היה משורש אותיות מ"י של חלקים, ולכן בלעם שהיה משורש הכל, היתה יעקתו משם כנגד ב' אותיות אלה שהם בחי' פה מ"ס דמגלפך, והם גדולים מאותיות אל"ה דחלקים שהם כנגד נל"ך, ובלק היתה לו יעקה משלושה אותיות אלה דחלקים שהם כנגד נל"ך שהם קטנים מאותיות מ"ן, וז"ש לעשות גדולה מן שרשך, שהם בחי' פ"ס, שהם כנגד מ"ן, או קמנה להתגבר עליהם משורש נל"ך שהוא כנגד יעקתך:

ר'א הביט און ביעקב וכו' ידוע דרשת רז"ל כל האומר דוד חטא אינו אלא עושה, דכתיב וה' עמו אפשר שהשכינה עמו וחטא בא על ידו. וז"ש לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל מטעם ה' חלקין עמו, שהשכינה עמוס ואיך אפשר שיבוא חטא על ידם:

ב'ה עובו אוהליך יעקב. ידוע דרשת רז"ל דתואר יעקב מורה על שם עוקבא. גם חרז"ל

ארו"ל לעולם ילמוד אדם תורה אפי' שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה, וז"ש מה טובו אהליך יעקב, אהל רמו לתורה, יעקב אפי' הוא בדרך עוקבא, עכ"ז טובו, לפי שסופה להיות משכנותיך ישראל, תהיה בסוג משכן ישראל, ישר אל לשמה:

א"נ רמו על השכינה שעתה היא בבחי' אהל עראי, שאין השכינה שורה בשלימות ובקבע, דח"ו שע"י החטא מסתלקת האם מעל הצניע. אמנם לעת"ל אחר התיקון כשיתבער הרע מן העולם, תהיה בסוג משכן לעולם, שאין מסתלקת חלילה כמש"ה ושכנתי בתוך בני ישראל, ולא אעזוב את עמי ישראל:

הן עם כלביא יקום. עם רומן לז' מלכין קדמאין שהם סוד רפ"ח שגפלו, בלביא תתחלק אות הכ"ף בצות ב"ת, בצותיות בכ"ר וקרי ליה כלביא יקום, רמו לבניה, שע"י הבניה מתקנים. גם לביא גי' מ"ב והכולל. רמו לשם מ"ב המעלה ביררם, כמ"ש הרב מאורי אור שהוא המעלה והמזרה, (ובע"ה ש"ט פ"ב, שעה"כ בענין אגף צבת, ובדרושי הלילה ד"ה. ובכ"מ, נה"ש דל"ג.) וז"ש הן עם שהם בחינת ז' מלכין, בלביא ע"י הלביא שרומן לשם מ"ב, יקום יתברר ויעלה למעלה. וכארי יתגשא, ארי הוא רמו לחכמה כמ"ש הרב בלק"ת, יתגשא בסוד במחשבה אסתריר כולא. לא ישכב עד יאכל טרף, הם רומזים לרפ"ח גי'ולין שהוא בירור מתוך אוכל:

יול מים מדליו, מים גי' ט' יוד"ן שיש בעמ"ב, מדליו רמו ליסוד, וזרעו היא הטיפה, על מים רבים שנמשכין בהם חסדים גדולים:

לא הביט און ביעקב, בסוד דור המדבר שהיו בחי' יעקב, ולא ראה עמל בישראל, כנגד בניהם הגולדים במדבר, שהם נמשכין מבחי' ז"ן:

פְּרִשְׁת פִּינָח

פִּינָח בן אלעזר בן אהרן הכהן, פי' רש"י לפי שהיו השבטים מצוים אותו וכו' לפיכך בא הכתוב ויחבו אחר אהרן. ועוד כ"ל ע"ד שכתב הרב בשה"פ שגשמת גזב ואביהוא נתערבו בו. והנה אהרן ר"ת וס"ת כ"א, שהם גזב אביהוא. חי לזאת נקט אהרן שהוא בן אלעזר וגם בן אהרן. ועוד כ"ל דלכך יחסו אחר אהרן, להורות כמו שאהרן עלר המגפה מעל ישראל, כן פינחס ומעשה אבות יעשי בנים:

פִּינָח בן אלעזר וכו' ארו"ל בדון הוא שיטול שכרו, לרמוז מדה כנגד מדה, הוא נתאזר על עצמו, ואחו מדה הגבורה שלא חס על חייו, לכן כנגד זה בדון הוא שיטול שכרו, ולא בתורת חסד:

יַפְקֹד ה' חלקי הרוחות לכל בשר וכו' אשר ילא לפניהם ואשר יבוא לפניהם וכו' רמו שהמנהיג לריך שיהיה לדיק גמור, שראוי להיות לנור ושביל להוריד השפע לבני דורו, בהלטרפותם עם מלות ומע"ט שלו, להיות מעלה מו"ן ולהוריד מ"ד בהניגוד אשר לו:

את קרבני לחמי את המלכות, לחמי שימתקו הגבורות בסוד ג' היות שהם גי' לחם לאשי ע"י התורה שהיא בחי' אש:

פְּרִשְׁת מִטּוֹת

אִישׁ כי ידור נדר לה' וכו' ככל היוצא מפיו יעשה. הנה ארו"ל בגדרים הלך אחר לשון בני אדם, ואמנם זה דוקא בדבר החולין, משא"כ בדבר שהוא מטה. אין הולכים אחר לשון בני אדם, אלא ככל היוצא מפיו יעשה, הגם שאין לי זה תופס בחולין:

וּבְנִסְתָּם בגדיכם ציזים הו' וטהרתם ואחר תבואו אל המחנה. ובבסתם בגדיכם ציזים הו' רמו בזה דבליל ש"ק לריך לקבל עליו מ"ע של התשובה קודם הקידוש. שע"כ יבוא לו סוד הארת שבת מן המלכות שבאלימות שהוא בחי' מחנה: **וַיִּתֵּן** משה את מכס תרומת ה' משה רומז לבניה, מבם גי' ק"ך, רומז לק"ך לרופים של חלקים תרומת הוא רומז למלכות, ה' הוא ז"א, ור"ת א"ת מ"כס ת'רומת א"מ"ת, רומז למקיפי ז"ן שהם בחי' אמת:

כָּל דבר אשר יבוא באש וכו' וכל אשר לא יבוא באש תעבירו במים. רמו שהאיש יבוא בגלגול אבל לא האשה, אלא דנין אותה בגיהנם, וידוע שהאיש חסד והאשה גבורה, וז"ש כל דבר אשר יבוא באש, שהאשה שורשה גבורה תעבירו באש גיהנם וטהר. וכל אשר לא יבא באש, רמו לאיש שהוא בחסד, תעבירו במים, כלו' בסוד הגלגול שהוא חסד, שידוע כי הגלגול הוא מבחי' אבא שהוא חסד, ולכן גלגול גי' חסד כמ"ש הרב ז"ל:

וּבְנִסְתָּם בגדיכם ציזים השביעי, רמו למ"ש המקו' בליל שבת קודם הקידוש יקבל עליו מ"ע של התשו', ועי"כ נמשך לו הארה מבחי' מלכות דח"ו, וז"ש ובבסתם בגדיכם ציזים השביעי, שתרחלו הכתמים מהם וטהרתם. ואחר תבואו אל המחנה שהיא רומזת לשכינה שנקראת מחנה, ור"ל שע"י הכנה זו, בזה יקנה הארת נפש יתירה מבחי' מלכות דאלימות:

עֲבָדֶיךָ נשאו את ראש אנשי המלחמה ידוע מ"ש הרב ז"ל בשה"פ עמש"ה וחלית את המלקוח בין תופשי המלחמה וכו' ותוכן דבריו הוא, כי בחי' הנוקבא דז"א בעת היותה עם ז"א בבחי' העיבור היתה בסוד פסיעה לבה, ואמנם יש בה ב' בחינות, האחת כשגולדה וילאה מאימא עילאה, שהיא ה"א והשנית כשילאה לתוך בסיוס הוא"ו שבה"א שנית ושני הסי"ן הללו הם יו"ד אחת כי שניהם נאללו מן אבא שהוא יו"ד, ולהיות נחלקים לשני הסי"ן, אמר וחלית את המלקוח, ה"א עילאה וה"א תתאה ונודע כי מלכי אדום הם מה"א עילאה אימא נפקו, ונקראת ארץ כנודע ואלה המלכים נקראים אנשי המלחמה, כי לרוב הגבורה והמלחמה שבהם נשברו יעו"ט. וז"ש עבדיך נשאו את ראש אנשי המלחמה, שהם דינים גמורים, ראש אלותיות אשר שהיא הבניה, גם ראש ה"א עילאה שהיא אימא, אנשי המלחמה שהם גבורות ודינים, נשאו אותם, שהעלו אותם לשרשן, אשר בדינו, הוא שם מ"ב שהוא בחי' המזרה, ובה לא נפקד ממנו איש שנתבסמו הדינים:

שֵׂא את ראש מלקוח השבי באדם וכו' ידוע שהניגונים אשר לוקחת הקליפה היא בראש הקליפה, בסוד הוא יוסף ראש, אשר הוא באדם הבליעל, שא' אותו והעלה אותו לשרשו:

ציצים ופרחים

פרשת במעי

ויכתוב משה את מולחיהם למסעהם, רמז מ"ג הרב ז"ל כי ישראל הליכתם במדבר השמש. כדי להוליך גילולות הקדושה אשר עמונים שם, ולכן נסעו מ"ג מסעות כנגד שם מ"ג המזכר כמ"ס המקובלים ז"ל על פי ה' וכו' פי רמזו למלכות, ה' הוא ז"א, ור"ל שביררו בחי' זו"ן, ואלה מסעהם, ואלה גי' מ"ג, רמזו לשם מ"ג שהמסיע ומעלה הגילולות:

אלה מסעי בני ישראל ר"ת גי' ב"ן, רמזו שהבירור הוא בחי' שם ב"ן, שעיקר הבירור הוא בחי' ב"ן, ור"ת ואלה מ'סעיהם הוא אס, רמזו לבינה, שהבירור הוא ע"י המשכת מוחין מבינה, שאין הגבורות מתמתקים אלא בשרשן, וס"ת אלה מסעי הוא שם יב, שהוא בחי' או"א, שע"י זווג או"א מתבדרין גלולות הקדושה:

ויסעו ממרה ויבואו אלימה ויסעו גילולות הקדושה, במזרה רמז לקלי' שנק' מרה, ויבואו הגילולות. אלימה גי' הכסא שהוא סוד הבריאה בחי' הבינה, דשם נפרדת הקליפה בהארץ הבינה, ובאליס שתיס עשרה עינות מים, רמזו למ"ס הרב שהתורה של בחי' האלי' עדיין לא זכינו בה אלא לעת"ל נשוג אותה והתורה שזכינו בה היא מהבריאה ולמעשה. גם ידוע שכל עולם כלולה מארבעה עולמות, ולכן גי' עולמות ב"ע כל אחת כלולה מד' הרי שתיס עשרה, וז"ש ובאליס שהיא עולם הכסא שהיא בחי' בריאה, יש שם י"ג עינות מים, אשר משם השגנו אור התורה הם י"ג, שהבריאה כלולה מילירה ועשיה, וכל א' יש בה ד' בחי' שהם סוד פרד"ס הרי י"ג ושבעים תמרים רמזו לע' פנים לתורה:

ויסעו מתחת ויחנו בתרה תחת היא רימות למלכות, שהסיעו גילולות הקדושה בסוד מ"ן מן המלכות תרה ד"פ קנ"א עם ד' כללותם שהיא בחינת אהיה דההי"ן:

לרב תרבה נחלתו. לרב רמזו לבחי' הגדלות, תרבה נחלת' וא"ן, נחלת המלכות וא"ו היסוד. ור"ל אס הזווג נמשך מאבא, תרבה האורות לזו"ן, ולמעשה אס בחי' הקטנות ח"ו תמעיט את נחלתו:

ויסעו מתרה ויחנו באתקה, תרה רמזו לחימה, מתקה רמזו לאבא, ור"ל שבוקעים חסדים דאבא בגבורות דחימה:

פרשת דברים

אלה הדברים וכו' במדבר בערבה מול סוף, רמזו בזה שד"ת אינם נקיים אלא א"כ משים האדם את עלמו כמדבר. בערבה שיהיו דברי תורה ערבים עליו בכל פעם שלומד. מור הוא כריחה לשון מילה. סוף רמזו על החומר, ור"ל שד"ס מכתתין את החומר. בין פון ובין תופל, פון הוא ילה"ט שהוא חלק הטוב. ותופל הוא חלק הרע, שכל אדם יש לו טוב ורע, כי באכילת אדה"ר מוען הדעת טו"ר

מה

ציצים ופרחים

טו"ר גרס שיתערבו הטוב והרע. ולכן רמזו בזה שכל עת יהיו בגדיו לבנים וחצרות שירבה ישיבתו וצנתי כנסיות וצנתי מדרשות ששם השראת שכינה, ודומה את הטומאה ומקדשת את הקדושה. ודי זהב שיהיה שמה בחלקו:

אחד עשר יום, רמזו לתורה שכתב שהם חמשה ספרים ולתורה שבע"פ שהם ששה סדרי משנה, דרך הר שיעיר שע"י התורה יעלו הגילולות ונדחים הסע"א להר שעיר:

א"נ אחד עשר, רמזו בזה שאין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה שמו של עמלק, ואחד עשר רמזים לאותיות ו"ה החסרים מן הכס, וז"ש מחורב ר"ל חרבים וחסרים דרך הר שיעיר ור"ל כי אחר ששתלמו, נעלה דרך הר שעיר כמ"ס ועלו מושיעים וכו':

רב לכם שבת בהר הזה, רמזו שביום השבת יעלה האדם לבחי' הגדלות. וזהו רב הגדלות, לבם גי' ל"א ע"ה שהם הוי"ה אדני, שבת אותיות שבת בהר עם האותיות גי' ר"י שהם כמנין עשרה פעמים שם אהיה הרמזו לבחי' הבינה שמתגלית הארתה בשבת, וזהו הזה גי' טוב שהוא רמזו ליסוד:

אלה הדברים וכו' ידוע שחלק הפלפול ניתן למרע"ה, והוא נהג עוצת עין ונתנו לישראל, וז"ש אלה כל לשון אלה הוא קשה, כמו שדרשו רז"ל מלשון ואת אילי הארץ לקח אלה הדברים שהם חלק הפלפול, דבר משה אל בני ישראל:

רב לכם שבת. רב לכם ר"ת גי' רל"ב עם השני תיבות, והוא עסמ"ב, ור"ל שע"י התורה שקבלתם זכותם לעשות יחוד עסמ"ב:

דבר משה אל בני ישראל דבר משה שהוא שורש יסוד או"א, אל בני ישראל הוא ז"א, שהמשיך מוחין מן או"א לזו"ן:

באר את התורה הזאת. באר רמזו לבינה. את המלכות. התורה היא ז"א, לאמר הוא לשון זווג שהזווג נמשך מן בחי' הבינה:

שמוע בין אחיכם ושפטתם דרך. מלת בין בא לרמזו עד"ס העטר מו"ר הרה"ג בספרו הבהיר בן איש חי דדרשותיו לפ' משפטים שמע על מו"ז

הרה"ג כמהר"ר משה חיים זלה"ה, שפעם אחת באו שנים לדין לפניו יהודי וגוי א' והיה הגוי תובע ליהודי מעות, והשיב לו להד"מ, והבין הרב ז"ל בעין שכלו שהיהודי מכחש ורולה ליטבע לשקר, והם באו לפניו בהיותו צבה"ב, ויאמר ליהודי טוב אני משביעך, אך עכשיו רולה לעשות צדיקה, ואתם תשבו פה עד שאבוא, וילא מצית הכנסת הוא ושמש צ"ד, ולא היה אדם צבית הכנסת אלא הם, והשמש סגר הפתח בעדם והלך עם הרב מו"ז, ואחר שילא מצית הכנסת עלה לעזרת גשים שפתחה מבחין, ונחבא שם לשמוע מה מדברים זע"ו, יען כי אין אחר עמם, ושמע כי הגוי אומר ליהודי אך תשבע בתורה לשקר, והלא במקום פלוגי אלמוני מסרתי לך סך הגז"ל, והיהודי השיבו מה אעשה אין לי לשלם, ואם אודה לך אתה לוחלי ותניחני צבית האסורים, ומי יכלכל את בני ציתי, וכיוצא בדברים הללו היו מדברים, ותקף ילא מן עזרת נשים ונכנס לבית הכנסת, ואמר לו אין אני משביעך כי אני במקום שהלכתי שמעתי כל דבריך, ויכלס היהודי ויבקש שירחיב לו הזמן לפרעון, וכן עשה. באופן שלריך הדיין לראות כל דיבור ותציעות שבין איש לרעהו, ולא ילא המשפט מעוקל עכ"ל כר"ו, וז"ש שמוע בין אחיכם ר"ל

ר"ל שמוע את הדברים שמדברים ציצים ביחוד, כענין זה המעשה ותעשו חזיה המלאה לשמוע דברים שבין אדם לחברו, ועל ידי כן ישפמחם צדק שחוליו המשפט לאורו:

רב לכס שבת בהר הזו פנו וסעו לכס, רמו מ"ש רז"ל כל רב מצבל וכל רבי מו"ן, וכבר פי' הרב סודם של דברים, וז"ש רב לכס שבת בהר הזה. ישבת בהר הזה שהוא חו"ל תואר רב לכס. לכן פנו וסעו וכו' לדרך הכנעני שהיא ח"י כדי שתקנו שם תואר רבי:

ארה הדברים אשר דבר משה. הדברים רמו על דיבור התורה והתפלה שבהם נעשה הזווג, אשר דבר משה אל כל ישראל בל היסוד ישראל ז"א:

ה' חלקינו דבר חלנו בחורב לאמר. הרב הוא בלא ח"י שהוא גי' יו"ד פעמים אהיה. ארנו רמוז לגבורה עד"ש הרב דכל גי' שצוסף תיבה היא גבורה וידוע שמיחוק הגבורות הוא באימא כמ"ש המקובלים שאין הדין נמתק אלא בשרשו גם הרב גי' ע"ב ס"ג מ"ה עם למ"ד אותיותיהם, וז"ש ה' חלקינו דיבר חלנו ר"ל דבור קשה, יתמתק בחרב שהם ע"ב ס"ג מ"ה שהם סוד הגדלות, לאמר ר"ל ועי"כ הדבור שהוא קשה יהיה צחי' אמירה רכה:

פרשת ואתחנן

ואתחנן אל ה' בעת ההיא וכו' כ"ל בס"ד דכל מוגמת מרע"ה שהיה רולה ליכנס להשלים תקוני פרלופי שכינה לחבר היסוד עם המלכות שיהא בסוד אחים שלא יתפרדו חלילה, שאין הזווג נפסק בסוד צחי' פ"ב פ בקומה שלימה, וז"ש בעת שהיא המלכות שנקראת עת, כדי לחברה אל ה' שהוא ז"א, לאמר הוא ענין חיבור:

א"נ ואתחנן אל ה' ר"ת גי' עוב, שהוא רמוז ליסוד, שכל התפלות מתקבלות בצחי' היסוד, בסוד וילקט יוסף:

אעברה נא וחראה וכו' ידוע שמרע"ה נתאוה ליכנס לח"י כדי להשלים רפ"ח נילונין ולתקן עולמות העליונים בצרלופי ז"ן, והשיב לו ית' רב לך, שנתקנו ר"ב נילונין במזרים על ידך, שכל יולאי מזרים שתקנו הנילוות הם ענפיו ח"י רב לך, לך עם האותיות גימטריא ב"ן, רמו למלכות, שמשה רבינו ע"ה היה בעלה דמטרוניתא:

אתה החלות להראות את עבדך וכו' ידוע מ"ש הרב ז"ל דמרע"ה תיקן את המלכות בשלימות הקומה בסוד הזווג אב"א, ורנה ליכנס לח"י להשלים סוד הזווג פ"ב צחי' אור ישר, וז"ש אתה החלות להראות את עבדך את גדלך, שהמלכות היתה צחי' גדלות, ואולם הוא באב"א, ועדין לריכס למודעי, שהזווג לריך שיהיה פ"ב ומהראוי עלי להשלים התיקון, שהמתחיל במלוה אומרים לו גמור:

בעת ההיא. בעת עם הכולל והתיבה גי' דעת, ידוע שע"י התפלות נעשה הזווג, וסוד הזווג נמשך מן הדעת, בסוד חין קשוי אלא לדעת, הדיוא גי' אהיה שהוא סוד הבינה, וכתיב ההוא וקרינן ההיא, לרמוז שאורות המוחין נמשכין מן אור"א לדעת לאמר להשפיע מן הדעת צחי' הארת המוחין לחבר ז"ן, וז"ש

וז"ש בעת ההיא לחמה, סוד הזווג אדני חלקים:

אתה החלות וכו' אתה הוא צחי' אבא, את גדלך לרמוז שמרע"ה משגולד היה צחי' הגדלות, בסוד משה משה לא פסיק טעמא בגויהו:

אעברה נא וחראה וכו' ידוע דמעם שגזר על מרע"ה שלא יכנס לח"י, הוא כמש"ה יען לא האמנתם בי להקדישני לכן לא תביאו וכו' והנה מרע"ה מלא תיקון לזה ע"ד מ"ש צוה"ק כיון דצ"ל עבד ללותא צעי לחחואה גרמיה כאו

אתפטר מעלמא וכו' ה"ד חס יכופר העון הזה לכס עד תמותון, ומכפר ליה חוביה וכו' וז"ש אעברה נא. נ"א ר"ת נפילת אפיס, דחשיב כאלו אתפטר מעלמא, ובזה תיקן החטא ע"י נפילת אפיס דחשיב כאלו אתפטר מעלמא, וכיון שתיקן את זה ע"י נפילת אפיס, אתפטר ליה מחוביה ולכן ראוי ליכנס לדרך:

לא תוסיפו על הדבר וכו' ידוע דרשת רז"ל, ועוד כ"ל שידוע שכל מלוה לריכה להיות בסוד חמשה פרלופים כנגד ארבע אותיות הוי"ה וקון היו"ד שהוא צחי' הכתר שהם סוד נרנח"ן, גם ידוע שהמלוה נקראת דבר, וז"ש לא תוסיפו על הדבר ה' דבר ר"ל חמש פרלופין לעלות במקום היותר מזה שאין לנו שום השגה, ואין מעשה ידנו לריכס להם חלילה, וגם לא תגרעו ממנו מן ה"פ הנו"ל:

וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים וכו' בא הכתוב לסתור דיעות הנפסדות שאומרים שפועל הטוב אינו פועל הרע חלילה. גם יש

אומרים שעזב ה' את הארץ ואינו משגיח בתחתונים חלילה חס להרע או להשיב, וכנגד כח ראשונה שאומרים שפועל הטוב אינו פועל הרע וח"י שתי רשויות יש, לז"א כי ה' הוא האלקים ה' שהוא צחי' רחמים, הוא האלקים צחי' הדין, וכנגד כח האומרים עזב ה' את הארץ, לז"א בשמים ממשל ועל הארץ מתחת, שהוא משגיח בעליונים ובתחתונים:

או ירמוז שע"י התשו' ומע"ט נמתקין צחי' הדין ויהיו לרחמים, עד"ש שהלדיקים מהפכין מדה"ד למדת הרחמים, וז"ש וידעת היום והשבות אל לבבך, ר"ל שתעשה תשובה, בזה נמתקים בחינת הדינים, ה' הוא האלקים, שיתפשטו מדות הרחמים בגבורות:

ואתחנן אל ה' וכו' רמוז בזה שהתפלה שהיא ראויה ומעולה לפני המקום בעת שהוא עונה בזמן התפלה עלמה, שאומר משיב רוח וכשב זיקא, אמר מוריד הגשם ונחת מטרא וכו' כמש"ה אז תקרא וה' יענה תשוב ויאמר הנני, וז"ש ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר, שתכף בקשתי תענה אותי ותאמר הנני:

אתה החלות וכו' רמוז בזה על קריעת ים סוף, דינא ורחמי בחדא מחתא דין למזרים ורחמים לישראל, את גדלך רמוז לרחמים, ואת ידך החזקה שהם דינין למזרים:

ואתחנן אל ה', ידוע שסוד התפלה הוא להגדיל את פרלופי ז"ן שיהיו צחי' פרלופי שלם ע"י המשכת מוחין מהצ"ד כדי שע"כ יהיו מוכנים לזווג וז"ש ואתחנן אל ה' בעת עת הוא גי' עשרה פעמים הויה שהוא אבא ועשרה פעמים אהיה שהיא אימא, ההוא אותיות אהיה שהוא צחי' דעת, לאמר רמוז לחיבור ז"ן. וז"ש ואתחנן אל ה' שהם ז"ן, בעת להמשיך מצחי' עת שהם חו"ב ההוא ע"י שם אהיה, לאמר להיות החיבור:

אתה החלות וכו' ידוע דמרג"ה הוא בחי' הדעת שהוא קס' אהוב שכולל חו"ג
והוא מקבל בחי' הארת פנים דאימא ואחוריים דאבא, ולז"א אתה החלות
וכו' את גדלך ואת ירך החזקה וכו' שנמשך ע"י מבחי' קס' אהוב הארת פנים
דאימא ואחוריים דאבא. אשר מי אל בשמים ובארץ מי רמו לאימא, אל רומז
לאבא, בשמים ובארץ גושפנקא דחתיס ביה שמיא. וארעא:

רב לך אל תוסף. רב רמו לבינה שנקראת מלך רב, ור"ל רב לך שזכית לפנימיות
אימא. אל תוסף דבר אלא אל יו"ד:

ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים. מלת ראה לריך ביאור ונראה שרמו למ"ש
רז"ל כל המסתכל בפני רבו צפת לימודו מחכים, עדש"ה והיו עיניך רואות
את מורך, וכן אמר רבינו הקדוש האי דחכימנא עפי מחבראי מוסס דחזיתיה
לרבי מאיר מאחוריה ואלו חזיתיה מקמיה הוב עדיפנא עפי. וז"ש ראה ע"י רחיות
הפנים צוה למדתי אתכם חוקים ומשפטים:

א"נ ראה עם האותיות והתיבה גי' ר"י כמספר עשרה פעמים אהיה כי התורה
מבינה נפקא. למדתי אתכם וכו' לעשות כן, לעשות לשון תיקון כמו ועשתה
את לפניה. כן גי' ע' רמו לז' מלכין קדמאין, בקרב הארץ רמו לבינה ור"ל
שתיקון ז"מ הוא ע"י התורה ולהעלותם לבינה שמתבררים שם על ידי עיבורם
במעו אימא:

לא תוסיפו על הדבר וכו' נראה שרמו צוה על מ"ש רז"ל בנמרא שהוא דמחית
קמיה דרבא אמר האל הגדול הגבור והגורא העוזו וכו' אל סיימתנהו כלהו
שבחי דמרך וכו' וז"ש לא תוסיפו על הדבר הכתוב בתורה האל הגדול הגבור
והגורא וכאשר תקנו אנשי כנה"ג בעמידה, ולא תגרעו מומו כאשר עשו ירמיה
ודניאל שלא אמרו הגבור והגורא עד שבאו אנשי כנה"ג והזיזו עטרה ליושנה:

פרשת עקב

והיה עקב תשמעון. רמו צוה והיה לשון שמחה, עקב אותיות קצב, להורות
שלריך האדם ללמוד תורה בשמחה, וגם יקצב עתים לתורה:

א"נ והיה עקב, עד"ש היה זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים. א"ג רמו מ"ש
רז"ל דלעולם לגרום איניש והדר לסבר. א"ג לרמוזו שיעקר הלימוד שיהיה
סוף לימודו בסוג חשק ושמחה כתחלת לימודו. א"ג כמ"ש בזה"ק כד מטו רגלין
ברגלין כדון ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזתים וכו' שר"ל אז תהיה הגאולה. וז"ש
והיה עקב שהם סוד רגלין ברגלין, אז תשמעון, תשמע נו"ן, רמוז לחמשים ש"ב
שם סוד החירות:

א"נ והיה עקב, רמו צוה מ"ש המפרשים דשמחה של מלוא הוא תדירית ואחריתיה
עובה מראשיתה, משא"כ שמחה של גופנית היא בהיפך ואינה בתמידית וחס
השמש וגמס:

א"נ והיה עקב, רמו צוה שידוע שיעקר הפגס של אדה"ר היה בסוד העקב,
כמש"ה הוא יושף ראש ואתה תשופנו עקב, והתיקון לזה הוא ע"י התורה
והמע"ע, וז"ש והיה עקב, בשביל תיקון פגס העקב, תשמעון את המשפטים האלה:
ועתה

ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך, רמו צוה שידוע שע"י התורה ומע"ע
נתקן בחי' ז"א והיה בבחי' מ"ה, שהוא תוהר אדם, ואם ח"ו אינם
עושים רצונו של מוקס, גורמין שיסתלק האלק מבחי' אדם וישאר דם ח"ו, וז"ש
מה שואל מעמך, שיהיה ז"א בבחי' מ"ה, שהוא הוי"ה דאלפין בשלימות:

בר המלוא אשר אנכי מלוא אתכם היום תשמרון לעשות למען תחיון ורביבתם
ובאתם וירשתם את הארץ. ידוע מ"ש רז"ל דהאומר סלע זו ללדקה בשביל
שיחיה בני, או שאזכה לעוה"ב הרי זה לדיק גמורה, ופירשו רז"ל דהיינו שנותן יותר
מכדי חיובו, וידוע שהלדקה נקראת מלוא, וז"ש כל המלוא, בל לשון ריבוי, ור"ל
שנותן יותר מכדי חיובו, צוה תזכו למען תחיו וגם וירשתם את הארץ, ארץ החיים
בחי' עוה"ב שהיא ארץ העליונה:

ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך, מה רמוז לענוה, ורמוז לנו שהענוה
לריבה להיות מלך היראה, ולא בשביל להתפאר בה שאומרים עליו כמה
עניו הוא, כמו אותו פילוסוף שהיה בימי הרמב"ם ז"ל:

כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם. לחם הוא לחם הגשמי לא עליו יחיה האדם, כ"א
על כל מולא פי ה' וכו' פי המלכות, ה' הוא ז"א, ורמוז שיברך, וע"י הברכה
יהיה יחוד ז"ן, וצוה יחיה האדם, לפי שיעקר תכלית הלחם, הוא כדי לברר
נילוות הקדושה המעורבות בו, וע"י הברכה יעלה אותו גילוף שהוא בלחם. פי ה'
ר"ת ע"ה גי' ל"א שהוא מספר הוי"ה אדני, גם מוצא פי עם האותיות גי' רל"ב
שהם עסמ"ב שהם נרנח"י:

והיה עקב תשמעון, ידוע שע"י הענוה גורם יחוד לזו"ן והיינו את המלכות,
משפטים תפארת שהוא בחי' משפט. א"ג והיה עקב ר"ל אם אדם ראה
עלמו שהוא עקב צוה זוכה להבנת התורה. וז"ש תשמעון את המשפטים האלה לא
לשון קשות כמו ואת אילי הארץ לקח, כלומר אפילו הקשות שבתורה תשיגו להבינם
כמ"ש רז"ל שע"י הענוה זוכה שיהיה לבו נפתח בתורה להבין ולהשכיל:

ואהבך וברכך. ואהבך רמו להמשכת החיים ממוחין דחכמה, וברכך רמו
להמשכת שפע מוזני מן מוחין דבינה. וברכך בבנים הנמשכים מן הדעת
וצוה וברך פרי בטןך שהם בחי' רוחין ופרי אדמתך שהם בחי' רוחין:

בר המלוא אשר אנכי מלוא אתכם תשמרון לעשות. רמו צוה שלריך האדם בעשיית
מלות בוראו שיכלול עלמו עם הליבור, שאם כלל עלמו עם הליבור המלוא
תהיה בשלימות שאם עשה אחד חסרון בפרטות המלוא משלים אותה חצירו. וז"ש
כל דייקא שתהיה המלוא ככללת בכלליה ופרטיה אם תשמרון לעשות אותה ברבים:

וזכרת את ה"א כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל. הוא רומז לבינה שהיא
בחי' עולם הבריאה, וידוע שהנשמות נמשכים מבריאה בסוד ברוך לקינו
שבראנו לכבודו. כח רמו לנשמה שנקראת כח כמ"ש בזה"ק ע"פ כל אשר תמלא
ידך לעשות בכתך דא נשמתא וכו' לעשות חיל מן התורה ומן המלות:

כי ה"א מביאך אל ארץ עושה וכו'. עושה בחי' המלכות, ארץ נחלי מים. נחלי רמו
ליסוד אבא ויסוד ז"א שהמלכות נתקנת בהם, עיינות רמו לתמשה חסדים,
ותהומות רמו לנבורות, וילאים בבקעה רמו לאימא, ובהר רמו לאבא כי החסדים
נמשכים מאבא והגבורות מן אימא:

אָרֶץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם, ידוע מ"ש רז"ל הזהירו צבי עניים שמהם תלא תורה ומרגלא בפומיהו דאינשי מיסורי מחיסרא והכי קתני. ור"ל שאם אדם יורד מנכסיו צ"מ הולך לבמה"ד ללמוד. ו"ש ארץ אשר לא במסכנות מנח עוני ח"ו תאכל בה לחם לחמה של תורה אלא מתוך עושר ונכסין מרובין:

אָרֶץ אשר ה"א דורש אותה תמיד עיני ה"א בה וכו' עיני רמו לבית א' ולבית ב' כמ"ש בתיקונים דתרי עיינין אינון בית ראשון ובית שני, מראשית השנה רמו לבניה, ועד אחרית שנה רמו לירושלים של מטה מלכות:

אֲנִי ארץ רמו למלכות. ה' אלקיך רמו לו"א. דורש אותה תמיד ע"ה גי' תג"ה רמו לשלשה מלויים דקס אחיה שנמשכים למלכות. מראשית השנה רמו לחו"ב ועד אחרית שנה רמו ליסכו"ת:

וְנָתַתִּי מטר ארלכס בעתו, סוד המטר כתב הרב ז"ל שהוא אור עליון היורד למטה להחיות בו נילולות הקדושה אשר בעמקי הקליפות, וזהו סוד אין עפה יורדת מלמעלה שאין עפים עולים כנגדה. וזהו נמי שאמרו גדולי יום הגשמים בתחיית המתים, ולכן קבעוה צברכת מחיה המתים שהוא עינין תחיית המתים ממש סוד הנילונין של מלכין קדמאין דמיתו, וע"כ שקול הוא כקבוק גליות ובאשר בזה יהיה הגאולה עכ"ל. גם ידוע מ"ש המקובלים ז"ל שסוד הגאולה הוא בחלף הששי וז"ש ונתתי מטר ארלכס שהוא רמו לחור העליון שבו סוד הגאולה, בעתו בעת וז"ל, שהוא חלף הששי. יורה רמו לצירור הטיפות שיאלו קודם לידת קין והבל שהם היו גבוהות מאד ומעולות מטיפות שיאלו אחר לידת קין והבל וכנזכר בדברי הרב ז"ל בש' הגלגולים, וזהו יורה על צירור טיפות של קודם לידת קין והבל, ומלקוש על צירור טיפות שיאלו אחר לידת קין והבל, שהכל נתקיים ומתבררים ע"י אור העליון בסוד חלף הששי והיתה לה' המלוכה:

פרשת ראה

רֵאָה אנכי וכו' את הברכה וכו', נ"ל ע"ד מ"ש רז"ל ששכר מלות בהאי עלמא ליכא, והטעם לפי ששכר המלות הוא רוחני, והברכות שהוא שכר של זה העולם הוא גשמי, והשפע והעושר והעושה שניתן הקב"ה לאדם בעוה"ז הוא הנחה בעלמא בשביל קיום התורה והמלות, שאם הוא עני ואין לו ממון, אין לו ישוב הדעת לעסוק בתורה ולירד לעומקה לאורכה ולרחבה, וז"ש ראה אנכי נתן לפניכם היום, בזה העולם ברכה עושה והללחה, בשביל שתשמעו את מלות ה' לשיכם, כדי שיהיה לכם לב להבין ועינים לראות בתורותי ובמלותי, ולא בשביל גמול חלף עבודתכם בתורה ובמלות, ששכר העיקרי הוא שמור לכם בעולם הגלתי עולם שכולו טוב:

שְׂמֹר ושמעת את כל הדברים האלה, רמו שע"י שימור את עלמו מן החטא, בזה יוכל להבין את דברי התורה כמש"ה ראשית חכמה יראת ה', וז"ש שמור ושמעת, שמור עלמך מהחטא, ושמעת כלו' ותבין את הדברים האלה, אלה מלשון ואת אלי הארץ, הגם שהם קשים:

אֲנִי שמור לשון צירור כמו תולין את המשמרה, את המלכות, בל היסוד, ור"ל צירור

שצירור זז"ן יהיה ע"י התורה והמלות:

וְאֹתוֹ תעבדו, רמו לק"ש וברכותיה, שיש בה קבלת מלכות שמים ועול מלות שהיא בסוד עולם הבריאה וכו' ובו תדבקו רמו לתפלת י"ח שהם בעולם האלילות:

נָתַן נתן לו, רמו בזה דאפי' זה העני נועל מקופה של לדקה או מן התמחווי ויש לך חלק בה, עכ"ז אם בא ליקח צפרטות אל תמנע ממנו, ולא יארע לבצך בתוך לו, לומר שכבר אני נתתי לקופה של לדקה, והוא לקח חלק הקלוב לו:

וְצִרְתָּ הכסף בידך ה' כס'ף ה"א רמו למלכות בס'ף רומז ליסוד, ור"ל לקשר וליתר היסוד עם המלכות בידך הוא רמו לחמשה חסדים וחמשה גבורות שנמשך להם לזו"ן. או בידך ב' ידך, שיש בהם כ"ח פרקין רמו לחמשה כ"ח מ"ה, ור"ל שהיסוד ומלכות נמשך להם מבחי' אבא:

כִּי אם אל המקום אשר בחר ה"א לשום שמו שם תזבח וכו' לשום אותיות שלום, שהוא היסוד, שבו המלכות, כי בזמן שבית המקדש קיים היה הזוג בתמידות:

כִּי יהיה כך אביון מאחד אחיך באחד שעריך, רמו כי יש שגזענים מליתן לדקה למי שהיה עשיר או צן עובים וב"מ נהפך עליו הגלגל והולך לפשוט את ידו לנדיבי עם, וכן ימנעו מליתן לרב גדול, מחמת שאלו לריכים ליתן להם מתנה הראוייה להסתכד כפי כבודם, ויבשו מהם ליתן להם מתנה מיעטת כי אין זה מן הכבוד, גם יעלה בלבבו שאין ליתן לו כדי שלא יתלמדו עליו, ולזה בא הכתוב לומר שלא ימנע מסיבות אלו כי זהו עלת יאה"ר, וז"ש כי יהיה כך אביון מאחד אחיך, מן המיוחד שבאחיך, שהיה עשיר והיה בכלל יחודי הקהל וב"מ נתגלגל עליו גלגל הזמן, או מאחד שעריך מיוחד שבחכמו שעריך שערים המלויים בהלכה. א תאמץ את לבבך, לומר שב ואל תעשה עדיף, לפי שאין בי יכולת ליתן כפי שיעור כבודם רלי כסף וזהב. גם לא תקפוץ את ידך מאחיך האביון, ר"ל אם נתת לו בפעם הראשונה עשרה, תפחות ותתן אח"ך חמשה, וכעד"ז תהיה פוחת והולך פעם אחר פעם, לא תעשה כן, אלא פתוח תפתח, יען כי בגלל הדבר הזה יברכך ה':

אִישׁ כמתנת ידו. ידוע מ"ש רז"ל אין הברכה מלויה לא בדבר המנוי ולא בדבר המדוד לא בדבר הסמוי מן העין, ואם אדם מפריש לדקה בלא חשבון ובלא מדידה וגם נותנה לעני בלענה, מדה כנגד מדה נשפע לו שפע וברכה בלי חשבון ובלי מדה וגם יהיה סמוי מן העין:

אִישׁ כמתנת ידו. כף השמוש הוא כמו, ור"ל כאיכות, וכימות שמעלה מ"ן מנח התורה והמלות ומע"ט כן נמשך לו מ"ד מלמעלה:

פרשת שופטים

שׁוֹפְטִים ושופרים וכו' הנה ידוע מ"ש רז"ל על מה שאמר הכ' ואהבת את ה'

ה' אלקיך בכל לבבך בשני ילריך, ובכל נפשך אפי' הוא נוטל את נפשך, ובכל מאדך בכל מדה ומדה שהוא מורד לך וכו' והנה כאן בא להורות שאין לו לאדם להתרעם על היסורין הבאים עליו, הן מאלד הגופני שהוא חולה, הן מאלד חולי המזון שאין יסורין בלא עון, ולכן אם באו עליו ח"ו יסורין לריך לשפוט את עלמו בשלמי הרעה הזאת, ויפספס צמעשיו שאיזה עבירה עשה ובאו עליו יסורין אלו, כי היסורין הם בהשגחה פרטית ובמדה שמוודד בה האדם בה מודדין לו, ומעין אותה עבירה יבואו עליו יסורין, וע"י שיפספס צמעשיו וישוב בתשובה, ושכר ורפא לו. וז"ל שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך, בכל שער ומדה, ובין תבין אשר לפניך, ואז תלדיק הדין בקבלת היסורין, וזוהי יהיה מזור לגוף ולנפש, ושפטו את העם. ושפטו השכל והלב, את העם, את האברים, משפט לדק:

א"נ שופטים רומזים לחסדים, ושופטים רומזים לגבורות, שידוע שכל שפע הוא נמשך מחו"ג. תתן לך בכל שעריך. שעריך הם רומזים למלכות, שנקראת שער, ונקט שעריך לשון רבים ע"ש רחל הגדולה ורחל הקטנה. אשר ה"א נותן לך לשבטיה, שבט הוא רומז ליסוד שנקרא שבט כמדוע, שהיסוד הוא המקבל, ושפטו את העם, סוד ו"ק, משפט היינו החסדים שממשך להם חסדים, צדק הם הגבורות:

צדק לדק תרדוף, רמז לקשר ה"א תתאה עם ה"א עילאה, למען תחיה בסוד ההכמה, וירשת את הארץ העליונה היא הבינה, שהיא ארץ החיים:

א"נ יוצן עד"ש רז"ל גבי רבי פרידא דהוה ליה ההוא תלמידא, דהוה רגיל למתנייה ת' זמני, יומא חד בעו ליה לדבר מלוה וכו' א"ל מאי עממא לא גמריה וכו' הדר תנייה ת' זמני אחריני, ילאת צ"ק ואמרה בעיית דתחיי ת' שני, או דתוכי את ודרך לעלמא דאתי, אמר בעינא דאזכה אנא ודרי לעלמא דאתי, אמר הקב"ה תנו לו זו וזו. וז"ל דק דק תרדוף לדק רומז לתורה. לדק דק תרדוף כענין רבי פרידא, למען תחיה שתאריך שנים, וגם וירשת את הארץ, ארץ העליונה שהיא הבינה:

תמים תהיה עם ה"א תמים ת"ס י"ס תם רמז לתורה שבכתב שהיא בחי' ת"ת ים רומז לתורה שבכתב שהיא בחי' מלכות הנקראת ים תהיה

עם ה' הוא ז"א, אלקיך המלכות שע"י תורה שבכתב ותורה שבכתב יתיחדו ז"ן:

כי תלא למלחמה על אויביך, רמז לקליפות, וראית סוּם רמז על קליפה דדכורא, ורכב רמז על קליפה דנוקבא, עם רב ממך שהם חילופים שלהם, לא תירא מהם, כי ה"א עמך, הם בחי' ז"ן, גם כי ה' אלהיך ר"ת גי' א"ל שהוא זועם צדיקין, בסוד אל זועם בכל יום:

תבין לך הדרך ושלשת את גבול ארנך. התורה נקראת דרך ונקראת ארץ. נקראת דרך כמנ"ה והורד להם את הדרך. ונקראת ארץ עד"ה ארוכה מארץ וכו' ושלשת רמז למ"ש רז"ל לעולם ישליש אדם לימודו שליש במקרא שליש במשנה שליש בגמרא:

א"נ תכין לך הדרך. לך, בל הוא היסוד, הדרך המלכות, תבין לזווג, ושלשת את גבול רמז לנה"י של ז"א שהם מוחי המלכות:

א"נ ושלשת את גבול ארנך. רמז שבנין המלכות הוא בחי' הגבורות, והגבורות הם מתפשטים בשלוש מקומות בדעת ובגוף וביסוד:

תמים תהיה עם ה"א. תמים תם ים תם רמז לבינה שכ"א פעמים אהיה גי' ת"ס ע"ה. ים הוא רומז לחכמה ור"ל שהמוחין של חו"ב יהיו תמיד עם ה' אלקיך שהם ז"ן ולא יהיו מסתלקים ח"ו:

לא תשיג גבול ריעך אשר גבלו הראשונים, רמז שאין צ"ד יכול לבטל דברי צ"ד חזירו אלא א"כ יהיה גדול מזנו בחכמה ובמנין:

פְּרִשְׁתָּ כִּי תִצֵּא

כי תעשה הישר בעיני ה' וסמוך ליה כי תלא למלחמה, כל ע"ד ויהי דוד עושה משפט ולדקה וסמוך ליה ויחב על הצבא, שע"י שהיה דוד עושה משפט ולדקה, בזה נולח יואב:

א"נ כי תעשה הישר וכו' הישר אותיות שירה, שהתורה נקראת שירה, כמ"ס ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, גם אמרו דום לה' והתחולל לו, השכם והערב עליהם צבהמ"ד והם כלים מאלהים, וז"ל כי תעשה הישר, דהיינו שאתה עוסק בתורה, בזה תלא למלחמה וכו' ונתנו ה"א בידך:

א"נ כי תעשה וכו' כי תלא וכו' ידוע מ"ש רז"ל אמר הקב"ה בראתי ילה"ר בראתי לו תבלין שהיא התורה, ור"ל שע"י התורה תגלח את הילה"ר, ותכניע אותה ואת גונדא דליה:

כי תלא למלחמה וכו' כי תלא ס"ת י"א, רמז לי"א סמני הקמורת שדוחין האויבים של מעלה ושל מטה:

לא תורע כרמך כלאים האשה רומזת לכרס, רמז שלא ישחה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר כי בזה ממשך לילד נפש מסמ"א, וז"ל פן תקדש, פן תוקד אם וכו' ה' ילילו:

כי תבנה בית חדש וכו' הדיבור הוא רומז לגג שהוא חלק הראש. וז"ל כי תבנה בית חדש וכו' שחזרת בתשוב' תעשה גדר וסיוג לדיבור שלך:

כי תלא למלחמה. כי תלא ס"ת י"א סמני הקמרת באלו תלחם על אויביך: **ושבית** שביו. שביו גי' שוח רומז על השכינה, ושבית הגי'ולות שהם גי'ולות השכינה העשוקות בקליפות:

ולא ילבש גבר שמלת אשה, רמז שלא יבוא לגרום צעונו להתגלגל באשה:

כי תבוא בכרס רעך ואכלת ענבים וכו' ענבים רמז לנו"ה שמשם נמשך אור תורה בסוד וכל בניך למודי ה' שהם נו"ה, בגנפשיך בשביל תיקון נפשך לקשר אותה בשרשה העליון, ואל בליך לא תתן שהוא רומז לגוף, ור"ל בשביל הגאון גופנית כדי שיקראו לך רבי או כדי שתהיה עשיר:

לא תלבש שעטני לומר ופשתים יחדיו. צמר רומז לחסה, פשתים גבורה, וידוע שהלל הוא בחי' חסה, ושמאי הוא בחי' גבורה, והנה ארז"ל קודם שילאה צ"ק ואמרה הלכה כצ"ה, העושה כדברי צ"ס עושה, והעושה כדברי צ"ה עושה, והעושה מקולי צ"ס ומקולי צ"ה רשע, והעושה כחומרי צ"ס וכחומרי צ"ה עליו הכתוב אומר והכסיל בחושך הולך. וז"ל לא תלבש שעטני, ר"ל סברות הפוכות להיות לומר ופשתים לתפוש החבל בשני ראשיו להיות חמר גמל:

וכי יהיה באיש חטא משפט מות. חטא לשון חסרון כמו והייתי אני וצני שלמה חטאים, ע"ד שפי' רז"ל חטא משפט מות, שאין ראוי למות עתה עד"ש ויש נספה בלא משפט, כענין שעשה שלוחיה דמלאך המות, ותלית אותו על עץ השנים שנשאר מומון קצבתו תתלה אותה על ההוא לרצח מרבנן שנקרא עץ כמו"ש רז"ל:

לא תעשוק שכיר עני ואביון. שביר רמוז לנילוות הקדושה שנפלו בחלקך לברר אותם. עני רמוז לנילוות שהם משורש המלכות, אביון רמוז ליסוד, מאחך שהם שורש שלך, או מגרך ר"ל שכניך כמו ומגרת ביתה, לא תעשוק מלברר אותם, ביומו תתן שכרו ר"ל שכל יום ויום יש לו זירור צפ"ע, ועבר יומו בטל קרבנו, לזאת אני מלוה אותך שלא תעשוק אותם אללך:

לא יהיה לך צביתך איפה ואיפה. צביתך בגוף שלך. איפה ואיפה רמוז על שני נקבות של פלוגי שיש לו שתי נשים והם לילית ומחלת שהם גדולה וקטנה כמדוע:

אבן שלימה ודק. אבן היא רמוז לרחל שלימה, של מה, מ"ה רמוז לאבא, דאבא יסד ברתא, ודק היא צחי' לאה, יהיה לך, יה יה שהם סוד תרין עערין דמוחין, לך כל, הוא היסוד:

והיה בהניח וכו' סביב רמוז לאור המקיף שהוא מסמא את עיני הקליפות. נחלה נחל ה"א רמוז לאימא שמתפשט מן החסד עד הוד שהם חמש ספירות, תמחה את זכר עמלק, זכר רמוז לשפע כמו"ש המקובלים, גם רז"ל אמרו זכר זה כה, נמלא שהשפע נקרא זכר מתחת השמים רמוז למלכות שהיא תחת ז"א שנקרא שמים, וידוע שעמלק יונק מן נוקבא דקדושה ועי"כ לא תשכח, כי השכחה מכח הקליפה וכיון שנסתלקה יניקתם אין עוד שכחה, והשפע נמשך זך בלי שמרים:

פרשת כי תבוא

ולקחת מראשית כל פרי האדמה וכו' רמוז בזה שבכל פרי יש בו ניזון קדושה וע"י האכילה יתקן הניזון ההוא, והוא נקרא ראשית, אשר תביא מארצך, שכל אדם מתקן הנילוות השייכים לו, וז"ש מארצך שהוא רומז לנפש, ושמת בטנא, טנא גי' ס' שהיא צחי' הצינה, ור"ל שיעלה אותו ניזון לאימא: **ושמחת** בכל הטוב שהי"ת בחסדו הגדול אם נותן טובה לנדיקים בעוה"ז אינו מנכה להם מזכותם בעוה"ב, עדש"ה יראו את ה' קדושו כי אין מחסור ליראיו. וז"ש ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך, ואל תחוש שמא ינכו לך מזביותך, אשר נתן לך ה"א. ר"ל אם נותן לך ה"א טובה, בסוג מתנה נותן. ולא משכר מזיותך:

ברוך אתה צביתך וברוך אתה בלאתך, ע"ד מ"ש בגמ' ההיא עוצר דלרחא ביומא דכפורי אלחישו לה דיוס הכפורים הוא ולאחשא ונפק מנה רבי יוחנן וכו':

וה' האמירך היום וכו' נראה דרמוז בזה שישראל נכתרו בג' אותות, אות שבת, אות

אות תפילין, ואות מילה, א"כ כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, וז"ש להיות לו לעם סגולה לשון סגול' :

וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך. שם הוא רומז למלכות ה' הוא ז"א, נקרא לשון זוג שהשכינה מתעצרת מתורתן של ישראל, ור"ת שם ה' הוא ש"י רמוז לש"י עולמות, וס"ת מ"ה:

ולקחת מראשית כל פרי האדמה. פרי האדמה הם סוד רפ"ח נילוזין שהם שורש מלכין קדמוין. אשר תביא מארצך, בסוד נפש. לך ושמת בטנא היא צחי' המלכות, והלכת אל המקום רמוז לבינה שיהיו נבררים במעשי אימא: **ושמחת** בכל הטוב, הטוב ה' טוב רמוז לחמשה חסדים. אתה והלוי אתה רמוז לז"א, והלוי רמוז לת"ת כמו"ש בזה"ק והטעם נ"ל שהת"ת כלול מחו"ג כ"ה הוא מכריע בין חו"ג. והגר אשר בקרבך, הגר רמוז למלכות שהיא מחזה ולמטה דז"א:

ולקחת מראשית וכו' ידוע מ"ש רז"ל שהשמים הם רוחניים, והארץ וכל מה שכלול בה הם גשמיים, ואמנם בכל דבר גשמי יש בו סוד אור חיוני המחיה אותו, והאדם ע"י פעולתו מוכך הגשמי להיות צחי' רוחני. ולקחת מראשית כל פרי ע"י אור החיוני שהוא כח ראש הגשמי, בו תברר כל פרי האדמה להיות זך השלמות בצחי' חיוני, ושמת בטנא להעלותו בסוד מ"ן למלכות, והלכת אל המקום וכו' רמוז לבינה שיהיו נבררים במעשי אימא:

והיה כי תבוא אל הארץ, ידוע כי בזמן שנאללו העולמות היה מקום ז"ן למעלה מאז"א שהוא עתה מקום ארץ, ולעת"ל יחזרו העולמות למקומם העליון וז"ש ו"ה י"ה שיהיו ו"ה למעלה ממקום י"ה שהוא עתה בזמן הגלות כי תבוא אל הארץ. בי כף יוד. כף רמוז לכתר, יוד חכמה, ור"ל בזמן גלוי בחינת חיה יחידה שהם חכמה וכתר. בארץ אז וירשת וישבת בה, תהיה הארץ בסוג ירושה לעולמי עד, והטעם כי בגלוי אור הכתר והחכמה מתעצרים כל הקליפות כמו"ס ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, והיתה לה' המלוכה והיה אור הלבנה כאור החמה צב"א: **היום** הזה ה"א מלך לעשות את החקים האלה ואת המשפטים. קשה היאך אפשר לקיים את כל המצוות והחוקים ביום אחד, והלא יש מצוות עשה שהזמן גרמא וכו' לז"א ושמרת ועשית. ושמרת מלשון ואביו שמר את הדבר, ור"ל שאם אתה מלפני ומקוה לעשות את המצוות לומר אימתי תבוא מצוה פלוגית לירי ואקיימנה, בזה נחשב לפני כאלו קיימת אותם:

את ה' האמרת היום. את המלכות ה' ז"א. האמרת היום. היום במלואו כזה ה"י יו"ד וא"ו מ"ס עולים גי' כמספר ארבעה מלוי עסמ"ב ור"ל שגידול ז"ן הוא ע"י עסמ"ב:

וה' האמירך היום להיות לו לעם סגולה, סגולה היא סגול' . ורמוז בזה שישראל יש להם בחינת נר"ן משא"כ אומ"ה אין להם אלא נפש, וגם הנפש אינה אלא מן הקליפות:

א"נ להיות לו לעם סגולה, עד"ש שארז"ל במדרש שיר השירים עמ"ש לאינה וראינה בנות ליון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו וכו' משל למלך שהיה לו בת יחידה והיה מחבבה יותר מדאי וכו' כך היה הקב"ה מחבב את כנסת ישראל

ציצים ופרחים

ישראל יותר מדאי לא זו מחצבה עד שקראה בתי שנאמר שמעי בת, לא זו מחצבה עד שקראה אחותי וכו' לא זו מחצבה עד שקראה אחי וכו' וז"ש להיות לו לעם סגולה בסוג סגול בתי אחותי אחי:

ושמדת בכל הטוב, רמז לתורה שנקראת טוב, והנה ידוע מ"ש רז"ל למיימינים זה עושר וחיים והיינו הלומד תורה לשמה, למשמאלים זה שלומד תורה שלא לשמה, עושר וכבוד איכא אורח חיים ליכא. וז"ש ושמתת בכל הטוב לשתי בתי עושר וחיים. או ושמתת בכל הטוב רמז שזכה לכל חלקי התורה שהם סוד פרד"ס:

יפתח ה' לך את אולרו הטוב וכו' אולרו רמז לבינה שהיא אולר לחכמה. את השמים, את המלכות, שמים ז"א, לתת מטרה, במטר ע"ה גי' נר רמז שהמלכות תתעלה בסוד יחוד נ"ר:

פרשת נצבים

אתם נצבים. אתם אותיות אמ"ת, רמז עד"ש בא חזקוק והעמידן על אחת שנא' ולדיק באמונתו יחיה, ור"ל כיון שתרגילו בדבר אמת נחשב כאלו קיימתם כל התורה כולה:

א"נ רמז בזה שידוע דכת שקרנים אינם מקבלים פני השכינה, וז"ש אתם שנאחזים במדת האמת בזה נצבים כולכם לפני ה' אלוקים:

מי יעלה לנו השמימה וכו' מי רמז לבינה שנקראת מי. לנג גי' פ"ו שגומ' אלוקים, רמז לגבורות, ורמז להגבורות ע"י מי שהיא הבינה, נמתקים, שאין הגבורות נמתקים אלא בשורשן:

למען תשכילו את כל אשר תעשון אתם נצבים וכו' נראה שבא לרמז שידוע שאיש פרטי לא יוכל לקיים כל התורה כולה, שיש כמה מלות נהגות בכהנים, ויש שנהגים בלויים דוקא, ואמנם ארז"ל שע"י האחדות אז נחשבים כל ישראל לאיש א' בכללות, ועי"ז מתקיימים כל מלות התורה, וז"ש ושמתם את כל דברי התורה הזאת וכו' ע"י שאתם נצבים היום כולכם כאיש אחד:

כי קרוב אליך הדבר מאד. אליך ר"ת וס"ת גי' אהיה וידוע שישראל שורש נשמתם מן הבינה, ועי"כ יש בהם כח לתקן את בתי ז"ן. הדבר מלכות. מאד גי' מ"ה שהוא בתי ז"א, שתיקונם הוא ע"י ישראל, שעוסקים בתורה, בפך ובלבדק רמז לתפלה, כמו שדרשו רז"ל ע"פ ולעבדו בכל לבבכם, איזה עבודה שבלב זו תפלה. לעשותו שעל ידי התורה והתפלה נתקנים ז"ן. לעשותו הוא לשון תיקון:

פרשת וילך

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל. רז"ל בגמ' הקשו כתוב א' אומר הוי כל למא לכו למים וכתוב א' אומר לקראת למא התיו מים. ותרנו כאן בתלמוד שאינו הגון שאין הרב חייב לילך אללו, כאן בתלמוד הגון שהרב

ציצים ופרחים

שהרב הולך אללו. והנה כאן מעיד הכתוב שכל ישראל היו לדיקים באותה שעה, לכן מרע"ה הגם שהוא רבן של כל ישראל היה הולך אללם:

פרשת האינו

האינו השמים וכו' רמז בזה שהאנשים שהם בתי שמים שהוא ז"א, והארץ רמזו לנשים שהם שורש מלכות. ונקיט גבי האנשים דיבור וגבי הנשים אמירה, עד"ש רז"ל עמש"ה כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים אמירה רכה, ותגד לבני ישראל אלו האנשים דיבור קשה:

יערוף כמטר לקחי, רמז לתורה שבכתב שהיא ניקחת ביה, תול כטל אמרתי רמז לתשכ"פ. וכינה תורה שבכתב למטר, עד"ש רז"ל משהגיע אדם לחכמת התלמוד ימעט לימודו מן המקרא ויעסוק במשנה ובתלמוד שהיא תושבע"פ שעיקר הלימוד זה, ולפרקים ילמוד תורה שבכתב, אי נזאת כינה הטל לתורה שבע"פ, להורות כמו שהטל אינו נפסק, כן תורה שבע"פ. ותורה שבכתב למטר, כמו המטר שיש לו הפסק ולפרקים הוא בא, כן תורה שבכתב ילמוד לפרקים:

כי שם ה' אקרא וכו' שם המלכות, שנקראת שם, ה' הוא ז"א, אקרא לזווג, הבו גודל שע"י הזווג יהיו ז"ן צבתי גדלות:

יערוף כמטר וכו' המשיל התורה למטר ולטל, לפי שהתורה יש בה פשט וסוד וסוד דימה אותי למטר שאין לגלותו לכל אדם, אלא למי שראוי והגון, כמטר הזה שהוא בא לפרקים. והנגלה דימה אותו לטל שאינו נפסק לעולם, שאין למנוע הלימוד אף למי שאינו בדוק לו שהוא הגון, שמתוך שלא לשמה בא לשמה:

א"נ רמז התורה לטל ולמטר, לפי שהתורה יש בה מ"ע שהזמן גרמא, כמו לילית וסוכה ולולב והם דומין למטר שאינו בכל זמן ובכל עת. ויש מלות עשה שאין הזמן גרמא, ונהגות בין ציוס ובין צלילה והם רומזים לטל, שצריח כרותה לטל שאינו נעלר:

יערוף כמטר לקחי, רמז לקושיות. תול כטל אמרתי, רמז על התרולים, ורמז בזה עמ"ש הרב כי הקושיות מתהוים מלד הקליפות, וז"ש יערוף כמטר, שעורף ומשבר הקליפות, בזה תול כטל אמרתי, עד"ש זכה נעשית לו סם חיים, לא זכה וכו':

א"נ רמז בזה שידוע שאין הסורה נקנית אלא מתוך יסורין, והיינו בתחלת לימודו יערוף כמטר ואחר שהשיג זקנה התורה, תול כטל אמרתי:

ה' בדר ינחנו. ה' הוא ז"א, בדר ב' דד' לשון דים, שהתיקון הוא ע"י הבינה שהיא במקום דים, ואין עמו אל נבר שהבינה מסמה עיניהם של הקליפות:

א"נ ה' בדר ינחנו ר"ת כ"ב, רמז לכ"ב אותיות התורה שהיא בתי מלכות, וס"ת גי' ט"ו רמזו לשם י"ה שהם בתי או"א:

לו חמנו ישכילו זאת יבינו לאחריתם, רמז בזה שידוע שטבע האדם בכל דבר בתחלתו יהיה זריז בהשתוקקות, ואח"ך יהיה נרפא ויתנהג בעללתיים ובכבדות, וזה ילדק בענייני הגשמים שהטבע יחייב כן, משא"כ בעניני הרוחנים, הן מלד הלימוד,

כן מלך דבר של מלכה הוא שחכמת דבר טוב מראשיתו ואת והב בסופה וז"ש
לו חכמו ישכילו זאת יבינו לאחריתם:

א"נ לו חכמו ישכילו זאת, ידוע שסוד הגאולה יהיה עד דמטו רגלין ברגלין, ולכן
אם ישראל משתדלין בעסק התורה ובמלות ובמע"ט, בזה יהיה הצירור ביתר
שאת וביתר עז, וחי' ילמח קן הפדות וילין ופרח ישראל, וז"ש לו חכמו ישכילו
זאת יבינו לאחריתם:

א"נ לו חכמו וכו' זאת רמז לתורה שנקראת זאת, יבינו לאחריתם לאחר תס,
אחרי רמז לסוד הגבורות, נשאר רמז אות תי"ו רמז לת"ת, ואות מ"ס
למלכות רמז שישתדלו לתקן הגבורות של ז"ן:

א"נ לו חכמו וכו' יוכן עד"ש זקני עם הארץ כל זמן שמזיקים דעתם מטורפת
עליהם זקני ת"ח כל זמן שמזיקים דעתם מתוספת עליהם, וז"ש לו חכמו
ישכילו התורה שנקראת זאת יבינו לאחריתם:

האזינו השמים וכו' רמז בזה מ"ש רז"ל כל שרות הבריות נוחה הימנו רוח
המקום נוחה הימנו וז"ש האזינו השמים, יען כי תשמע הארץ אמרי פי:

ראו עתה כי אני אני הוא עתה רמז לתשובה כמ"ש רז"ל אין עתה לא תשובה
אני רמז לשכינה שנקראת אני. הוא רמז לארץ, ורמז בזה שע"י התשובה
נמשך מבחינה לבחינה בסוד השתלשלות סוד בחי' העולמות, ובה ואין חלקים עמדי
שהוא סוד אל אחר והאלילים כרות יכרתון, והיתה לה' המלוכה:

א"נ אני אותיות אין שהוא בחי' הכתר, אני המלכות, כשנמשך בחי' אור הכתר
למלך, בזה ואין חלקים עמדי, סוד אל אחר, שאין להם עוד יניקה:
א"נ הוא רמז על בחי' אור הפנימי ואו"מ:

יערוף כמטר לקחי, רמז לתורה שבכתב שהיא דומה למטר שנפסק ואינו תדיר,
כמו כן תורה שבכתב שהיא נפסקת שאין לומדים אותה כלילה. תול
כטל אמרתי רמז לתורה שבע"פ שאינה נפסקת לא ביום ולא כלילה כמו הטל
שאינו נפסק לעולם:

א"נ דימה התורה למטר, כמו שהמטר מעלה נילולות וכו' כן ע"י עסק התורה
יעלו נילולות קדושה מהקליפות אל שורשן העליון:

זכור ימות עולם. זכור גי' קס"א ע"ב שהם מוחין כמ"ש המקובלים, ימות עולם
הם סוד ו"ק דז"ן שנמשכים להם מוחין דחו"ב. בינו שנות דור ודור, הם
לאה ורחל שז"א ממשך להם הארת מוחין. שאל אביך הם סוד חג"ת, זקניך הם
סוד כח"ב. כי חלק ה' עמו. בי ר"ת כנסת ישראל, חלק רמז לכסירה, ה' ז"א
שע"י הכסירה חוזרת להיות שוב עמו פכ"פ:

לך חכמו ישכילו זאת רמז בזה למה שידוע כי מדע"ה לא זכה להשיג חכמת
התורה עד מ' יום רזופים, וכן שלמה הע"ה לא השיג חכמתו הגדולה עד
שהתענה מ' יום, ולכן אם דור המדבר שעשו את העגל היו משכילים ומתבוננים
שא"ל לקנות חכמת התורה עד אחר מ' יום רזופין לא היו עושים בחשבון יום
המועד שירד בו מדע"ה שאמר להם, והם עשו שחשבו יום עלייתו מן החשבון,
וכפי האמת אותו היום אינו מן המנין לפי שאין לילו עמו, ומ' יום שאמר להם
מדע"ה הם לריכים להיות רזופין שלילותיהם עמהם, ולזה לריך שירד אחר מ' יום
לעלייתו

לעלייתו שא"ל להיות פחות מארבעים יום רזופין מטעם הנז"ל. וז"ש לו חכמו
ישכילו זאת רמז לתורה שאינה נקנית פחות מארבעים יום רזופין, יבינו לאחריתם
לאחרית מ' ור"ל ארבעים יום:

ראו עתה כי אני אני הוא אני בסוד אור פנימי אני בסוד אור מקיף מחצתי
בבחי' הגבורות, ואני ארפא בסוד אור החסדים:

א"נ ראו עתה עתה רמז לתשובה כמ"ש רז"ל אין עתה אלא תשובה, אני הוא
רמז לבחינה ה"א עילאה אני הוא בסוד המלכות ה"א תתאה, ורמז בזה שע"י
החמ"א ח"ו נפרדת ה"א תתאה מה"א עילאה, וע"י התשובה חוזרת ומתחברת עמה,
וע"י חיבור ה"א עילאה שהיא הבחינה עם ה"א תתאה שהיא המלכות, אז מסתלקים
החילונים מן המלכות והיו כלא היו, וז"ש ואין חלקים עמדי ע"י חיבור אני עם
אני הבחינה עם המלכות:

פרשת וזאת הברכה

וזאת הברכה אשר בךך משה וכו' אשר בחי' אימא, בירך גי' רל"ב, שהם
עסמ"ב, משה איש האלקים שהוא בעלה דמטרוניתא, והמשך סוד
הארת ברכת השפע הבאים מבחינת עסמ"ב לישראל:

יורו משפטין ליעקב. תואר יעקב הוא מורה על המון העם שיוורו להם משפטי
התורה. ותורתך הוא חלק הסוד לישראל שהם רומזים לחכמים ישראל ישר א
שצאו בסוד ה':

אף חוצב עמים וכו' והם תוכו לרגליך. רמז בזה מ"ש רז"ל טעם שגלו ישראל
לצין האומות כדי שיתוספו עליהם גרים. והיינו דר"ל דכלל מקום שגולים
מזכרים נילולות הקדושה שנפלו שם, וז"ש אף חוצב עמים, שהם נילולות הקדושה
שהם בעמים. כל קדושו שהם ישראל שנקראים קדושים, בידך מזכרים ע"י שם
בן מ"ב הרמזו בבחי' הידים כנודע, והם תוכו לרגליך שמכתים עלמם ממקום
למקום, ישא מדברותיך, הנושאים נילולות הקדושה משם:

א"נ והם תוכו לרגליך, ידוע שהענוה מביאה לידי רוה"ק, וז"ש והם תוכו לרגליך,
ר"ל שנאחזו במדת הענוה, בזה ישא מדברותיך, שהוא סוד רוה"ק:

ברך ה' חילו. חיל' וא' רמז לשני שלישי חסד המתגלים בת"ת ששרשם מאבא
ופועל ידיו שהיא המלכות שמשש שורשה. תרצה ע"י מ"ח אורות שמאירה
בסוד ושמתו כדכד שמשותיך, מחץ מתנים קמיו הם הקליפות, ומשנאיו
המקטרגים מן יקומון:

א"נ ברך ה' חילו, רמז לתורה שנקראת חיל, ופועל ידיו תרצה רמז למלות
שהם מתחייסים למעשה:

ולגד אמר ברוך מרחיב גו. מרחיב גי' ס"ר שהם עשרה היו"ת שממשך ז"א
למלכות גד גי' ז' רמז לבת שבע, כלביא שכן, לביא המלכות, שכן הסוד
גם שכן גי' ש"ע רמז לש"ע נהורין הנמשכין למלכות ע"י הסוד:

ולאשר אמר ברוך מבנים אשר. אשר הוא בחי' הגלח כמ"ש בזה"ק דאשר הוא
פרקא קדמאה דימינא מבנים בן ים, שהוא בחי' הגלח ענף החכמה
שנקראת

שְׁקִירָתָהּ יִס, וְיֻבַל בְּשִׁמְן רִגְלוֹ, בְּשִׁמְן רִמּוֹ לַחֲמָה רִגְלוֹ יִרְכָּא יִמְיָא :
וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדַד עֵין יַעֲקֹב בְּטַח רִמּוֹ לְבַיְתָהּ כְּשִׁשְׁנֵי בָּסוּד הַתְּלַבְּשׁוֹת
אֲזָרוֹת הַבַּיְתָה הֵס בְּטַח בְּדַד שְׁאִין שֶׁס מִגַּע נִכְרִי ח"ו. עֵין יַעֲקֹב עֵין
כְּמוֹ שְׁפִירָשׁ רַש"י ז"ל עֵין כְּמוֹ עֵין הַבְּדוּלָה, וְר"ל שִׁזְכוֹ לְעֵין בְּרַכַּת יַעֲקֹב אֲזִיזָה
שׂוֹכָה וְהַשִּׁיג לְסוּד אֹרֶחַ הַבַּיְתָה, כְּמוֹ שְׁפִירָשׁ בְּזוּה"ק וַיֵּלֶךְ יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע דָּא
שְׁמַעְיָה, וַיֵּלֶךְ חֲרָגָה דָּא יוֹבֵלָא שְׁהִיא בְּחַי' הַבַּיְתָה, וּ"ש אֵל אֶרֶץ שְׁהִיא בְּחַי' הַבַּיְתָה
דְּגַן וְתִירוֹשׁ שְׁכֹלֹל בַּה חֲסַד שְׁרוּמֵי לְדָגַן וְתִירוֹשׁ שְׁהִיא הַגְּבוּרָה, גַּם אֵל אֶרֶץ דְּגַן
וְתִירוֹשׁ שִׁדוּעַ שְׁהַבַּיְתָה הִיא נִשְׁרַשְׁתָּ מִחֲמַמָּה דְאֶרֶץ שְׁהִיא גְבוּרָה דַּעֲתִיק אֶף הַמְּלָכוֹת
שְׁמִיּוֹ שֶׁהֵס אֶרֶץ וְאוּ"א וּ"א יַעֲרַפּוּ מֵל לְמַלְכוֹת שְׁהִיא סוּד מֵלָא דְבְדוּלְחָא הָאֵרֶת
מוֹחִין דְאֶרֶץ בָּסוּד יֵה"ו :

וַיִּרְא רֵאשִׁית לֹו. רֵאשִׁית רִמּוֹ לַחֲמָה. לֹו רִמּוֹ לֹו"א שְׁכֹלֹל ו"ק. בִּי שֵׁם חֲלֻקָתָהּ
מִחֻקְקֵי רִמּוֹ לַמַּרְע"ה כְּמ"ש רז"ל, שְׁפֹן שְׁהִיא בְּחַי' פְּנִימוֹת דִּז"א :

נְבִיאִים רֵאשׁוֹנִים

וַיַּעַר מֵלֶאכֶד ה' מִן הַגְּלִגְלֵ אֵל הַבּוֹכִים, הִנֵּה אֶרְז"ל מֵלֶאכֶד ה' הוּא פִינְחָס, וַיְדוּעַ
שְׁפִינְחָס הוּא הִיֵּה בְּחַי' יִסוּד הַמְּלָכוֹת, גְּלִגְלֵ גִי' שֶׁס אֲדִנִי ע"ה וְר"ל שְׁהַעֲלָה
סוּד מ"ן שְׁהִיא מְלָכוֹת אֵל הַבּוֹכִים, בְּבִים גִי' ע"ב שְׁהִיא הוּיֵה דְיוֹדִין שְׁהִיא סוּד
הַמַּחֲשָׁבָה כִּי בְּמַחֲשָׁבָה אֲתַבְרִיר כּוֹלָא :

וְהִיָּה ה' עִם הַשּׁוֹפֵט, וְהִיֵּה ה' הוּא ז"א, עִם הַשּׁוֹפֵט רִמּוֹ לְבַח' הַמְּלָכוֹת בָּסוּד
דִּינָא דְמַלְכוּתָא דִּינָא, שְׁלָא יֵהִיוּ הַמוֹחִין מִסְתַּלְקִין מִמֶּנָּה וְזוֹה וְהוֹשִׁיעַ לְיִשְׂרָאֵל
מִיַּד אֲזִיזָה. גַּם אֲמַר מִיַּד רִמּוֹ לְשֶׁס מ"ב הַמַּבְרָר שְׁהִיא בְּחַי' הַיְדִים, וְר"ל
שְׁמַבְרֵר הַנִּיּוּלוֹת הַקְּדוּשָׁה מִן הַאֲזִיזִים שְׁהֵס הַקְּלִיפוֹת :

וַיִּקָּם לְהֵס מוֹשִׁיעַ אֶת אֲהוּד וְכו' אֲהוּד ע"ה הוּא שֶׁס אֲהוּה שְׁהִיא גִי' כ"א הוּא
בָּסוּד הַדַּעַת וַיּוֹלָא מַר"ת אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ שְׁבַזָּה נִכְנָעִים הַקְּלִיפוֹת
וְעִ"כ וַיּוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל :

עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה עוֹרֵי עוֹרֵי דְבָרֵי שִׁיר, יְדוּעַ שְׁדַבְּרָה הִיתָה בְּחַי' מְלָכוֹת וּלְכַן
אֲמַר עוֹרֵי עוֹרֵי לְעֵלוֹת מ"ן ע"י דְבָרֵי שִׁיר, גַּם דְּבָרֵי הוּא לְשׁוֹן זׁוּג, שִׁיר
אֲזִיזָה יִשְׂרָאֵל שְׁכֹד הוּוּג הוּא בְּחַי' אֹרֶחַ יִשְׂרָאֵל :

הַמִּתְנַדְּבִים בְּעַם בְּרַכּוֹ ה', יְדוּעַ שְׁע"י הַלְדָקָה יִשְׁתַּלֵּם שֶׁס הוּיֵה בְּאֶרְצֵהּ מְלוֹחִין,
וּ"ש בְּרַכּוֹ ה' כִּי בְּרַכּוֹ עִם אֶרְצֵהּ אֲזִיזָה וְאוֹתוֹתָיו גִי' רל"ב שְׁהִיא מִסְפַּר
עַסמ"ב שְׁהִיא זׁוּג הַעֲלִיּוֹן :

וַיִּשְׂאוּ הַכְּהֻנִּים אֶת שְׁתֵּי עֲשָׂרֵי הָאֲבָנִים, רִמּוֹ זֹה לְהָאֵרֶת י"ב פְּרָלוֹפִים :
מָה אֲדִנִי מִדְּבַר אֵל עֲבָדוֹ, יְדוּעַ כִּי יוֹשׁוּעַ הוּא מְבַח' הַמְּלָכוֹת בָּסוּד פְּנִי
יוֹשׁוּעַ כְּפִנֵי לְבַנָּה, וְזוֹה אֲמַר מָה אֲדִנִי ר"ל לְמַתַּק בְּחַי' הַגְּבוּרָה שֶׁל הַמְּלָכוֹת
הַנִּקְרָאֹת אֲדִנִי ע"י שֶׁס מ"ה :

וְהִנְעִיר הִיֵּה מִשְׁרַת אֶת פְּנֵי ה', אֶת הַמְּלָכוֹת, ה' ז"א, וְר"ל מִשְׁרַת הוּא סוּד
הַעֲלָתָה

הַעֲלָתָה מ"ן לְבַח' ז"ן, גַּם ר"ת אֶת פְּנֵי ה' הוּא גִי' ל"א רִמּוֹ לְב' שְׁמוֹת הוּי"ה אֲדִנִי ב"ה :
בְּרוּךְ אֲתָה בְּנֵי דוּד כִּי עֲשָׂה תַעֲשֶׂה, כִּפְלַל לִישְׁנָא רִמּוֹ לוֹ זֹה שְׁעֵתִיד לְתַקַּן
בְּחַי' לֵאמֹר וְרַחֵל כְּמ"ש הַרְבַּ ז"ל שְׁתַּקַּן בְּחַי' רַחֵל בְּמַלְכוֹת בְּחַזְרוֹן שְׁבַע
שָׁנִים וְתִיקַן בְּחַי' לֵאמֹר בִּירוּשָׁלַם, וְאֲמַר בְּנֵי דוּד כִּי שְׁאֹל הִיֵּה בְּחַי' הַבַּיְתָה
וְדוּד הִיֵּה בְּחַי' הַמְּלָכוֹת, גַּם אֲמַר בְּנֵי דוּד כִּי בְּנֵי ע"ה גִי' ס"ג שְׁהִיא שׁוֹרֵשׁ לֵאמֹר
דוּד מְלָכוֹת כְּנוּדַע, וְדוּד הַע"ה הִיֵּה אֲחִיזָה בְּשַׁתִּיחָס :

וְקָמָה בִּידֵךְ מִמְּלַכְתָּהּ יִשְׂרָאֵל, מִמְּלַכְתָּהּ בְּחִינַת רַחֵל, יִשְׂרָאֵל שְׁעַל יֵדֶךָ הִיֵּה
זׁוּג ז"ן :

הַקּוֹלֶרֶךְ זֹה בְּנֵי דוּד, הַקּוֹלֶרֶךְ בְּמַחֲשָׁבָה יוֹלָא קוֹל" כ"ה, קוֹל ז"א. בַּה מְלָכוֹת. זֹה
יְסוּד. בְּנֵי דוּד ר"ל בְּהַס נְבִנָה דוּד :

וַיֹּאמֶר יוֹהַנָּן אֵל הַגַּעַר נוֹשָׂא כְלָיו וְכו' אֲזִיזָה יַעֲשֶׂה ה' לָנוּ וְכו' יוֹהַנָּן בְּחַי'
הַיְסוּד, הַגַּעַר אֲזִיזָה נְעַרָה שְׁע"י הוּוּג נִקְרָאֹת נְעַרָה, אֲזִיזָה גִי' מ"ז
שְׁהִיא מְלוּי שֶׁס ע"ב שְׁהִיא בְּחַי' אֲבָא. ה' רִמּוֹ לְחַסְדִּים. לָנוּ רִמּוֹ לְגְבוּרָה שְׁהֵס גִי' פ"ו :
וַיְהִי דוּד לְכָל דְרַכְוֵי מַשְׁכִּיל, דְרַכְוֵי רִמּוֹ לְלֵאמֹר וְרַחֵל, מִשְׁבִּיל שְׁתִּיקָן אֶת שְׁתִּיחָס
כְּמ"ש הַרְבַּ :

וַיְהִי דוּד בָּא עַד הַרְאֵשׁ, רִמּוֹ זֹה שְׁדוּד זְכָה לְבַח' נֶפֶשׁ דְאֲזִיזָה כְּמ"ש הַרְבַּ ז"ל, הַרְאֵשׁ
ה'רְאֵשׁ, א"ג הַרְאֵשׁ אֲזִיזָה לְבַח' בַּיְתָה שְׁקִירָתָהּ אֲשֶׁר עַד וְעַד בְּכֻלָּל :

וַיֹּדַעַ גִּן וְגִבּוֹר חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְכו' הִנֵּה מִנֵּה כְּאֵן שְׁשָׁה מַעֲלוֹת. נִרְאָה שׂוֹכָה
דְהַע"ה לְשַׁעַה מַעֲלוֹת לְפִי שְׁהִיא מִרְכָּבָה לְיִסוּד שִׁשׁ בּוֹ סוּד ו"ק :

וַיֹּאמֶר מָה עֲשִׂיתִי עִתָּה הֲלֹא דְבַר הוּא, מָה הוּא רִמּוֹ לְבַח' הַבַּיְתָה, עֲשִׂיתִי עִתָּה
ר"ל שְׁע"י שֶׁס מ"ה תַּקְנִיתִי אֶת בְּחַי' עִתָּה שְׁהִיא הַמְּלָכוֹת לְהוֹתָה בְּבַח'
עִתָּה, הֲלֹא גִי' ל"ז שְׁהִיא הַיְסוּד. דְבַר הַמְּלָכוֹת, וְר"ל שְׁע"י זׁוּג יִסוּד וְמַלְכוֹת
תַּקְנִיתִי עִתָּה הַמְּלָכוֹת, הוּוּג רִמּוֹ לְבַיְתָה שְׁעַל יֵדֶה תַּקְנִיתִי :

כִּי רֵאשִׁית בְּבִנּוֹ לִי מֶלֶךְ, דְרַשׁוּ רז"ל עֲלֵי מֶלֶךְ, יוֹכֵן בָּסוּד אֲשֶׁת חֵיל עֲטַרְתָּה בְּעֵלָה,
רֵאשִׁיתִי לְשׁוֹן זׁוּג בָּסוּד רֵאשִׁית מִדְּבַרְתָּ, בְּבִנּוֹ הוּא רִמּוֹ לְב' בִּין שְׁנוֹת ז"א לְמַלְכוֹת :

וַיְהִי דוּד בָּא עַד הַרְאֵשׁ, דוּד רִמּוֹ לְמַשִּׁיחַ שְׁהִיא בֵּן דוּד, בָּא עַד הַרְאֵשׁ שְׁעֵתִיד
לְיַקַּח יְחִידָה שְׁהִיא בְּחַי' רֵאשׁ בְּחַי' כְּתָר :

וַאֲנִי שְׁלוֹשָׁתָה חֲלִים לְדָה אֲזִיזָה, רִמּוֹ עַל בְּחַי' הַדַּעַת הַמַּכְרִיעַ בֵּין חו"ב שְׁמוּמֵי
מִתְהוּוֵה הוּוּג בָּסוּד אֲזִיזָה אֲלָא לְדַעַת, וְהִנֵּה יוֹהַנָּן הִיֵּה בְּחַי' הַיְסוּד שְׁהִיא
נֶפֶשׁ מִן דַּעַת הַעֲלִיּוֹן, הַחֲצִיִּים ה'חֲלִים, שְׁהַחֲלִים הֵס סוּד הַגְּבוּרָה, ה'חֲלִים הֵס רִמּוֹזִים
לְחַמְשָׁה גְבוּרָה, לְדָה אֲזִיזָה, צִדָּה גִי' ל"ט שְׁהֵס מִסְפַּר הוּיֵה אֲדִנִי עִם הָאֲזִיזָה :

לְבִי לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בְּעַם, לְבִי גִי' מ"ב רִמּוֹ לְשֶׁס מ"ב הַמַּעֲלָה נִיּוּלוֹת,
לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הֵס סוּד חו"ב שְׁהֵס הַמַּחֲקִיקִים יִשְׂרָאֵל ז"א, וְהַמִּתְנַדְּבִים בְּעַם
לְהַשְׁפִּיעַ לְזׁוּן חו"ג, בְּרַבּוֹ עִם הָאֲזִיזָה גִי' רל"ב שְׁהֵס עַסמ"ב :

וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאֵהוּ וְהוּא אֲדִמּוֹנִי עִם יֵפֶה עֵינַי וְכו' אֲדִמּוֹנִי הוּא רִמּוֹ לְגְבוּרָה, עִם
יֵפֶה רִמּוֹ לְחַסְדָּה, עֵינַיִם אֲבָא וְר"ל שְׁמַתַּק בְּחַסְדָּה אֲבָא :

מִדְּוַעַ לֹא בָּא בֵּן יִשְׂרָאֵל, יְדוּעַ כִּי דוּד הַע"ה הוּא הִיֵּה בְּחַי' הַמְּלָכוֹת שְׁהִיא בְּחַי' בִּין,
יְשִׁי רִמּוֹ לְאִימָא שְׁהִיא בְּחַי' ע"י עוֹלָמוֹת, וְגוֹדַע כִּי שְׁאֹל הִיֵּה בְּחַי' הַבַּיְתָה,

וּ"ש מִדְּוַעַ לֹא בָּא בִּין בְּחַי' שְׁהִיא בְּחִינַת הַגְּבוּרָה לְ אִימָא שְׁהִיא בְּחַי' יְשִׁי לְהַקֵּן בְּחַי'
הַגְּבוּרָה

הגבורות, ולפי"ז מתישב מה שמקשים למה קראו בן ישי ולא הזכירו בשם דוד:
ויקם על סלע רגלי, רמוז בזה מ"ש הרב בשה"פ טעם שנקראו המוטדים בשם רגלים
כי חג"ת הם ב' ידים וכו' ות"ת הוא מכריע, וכנגדם נה"י ב' רגלים וכללי' במכריע
יסוד ונעשים שלש רגלים, והמלכות נקראת חג והיא נאחזת בנה"י וכו' ע"ש, ועוד כתב
הרב ז"ל ועניין לעלות ברגליהם כדי להמשיך כח הרגלים העליונים שהם נה"י, לכך ג'
רגלים להראות כי ענין אורות ג' חגים הוא ע"י רגלים העליונים נה"י ומאירים במלכות
וכו' ע"ש, וז"ש ויקם על סלע שהיא בחי' המלכות הנקראת סלע כוונת, רגלי להמשיך
כח הרגלים העליונים שהם נה"י, ע"י עלייתו ברגלי להאיר במלכות כנז', עיי"ב כונן
חשורי שלא אפגום חלילה באשורי:

והמלך דוד ז'קן ב'א' ב'מיים, ר"ת גי' כ"א רמוז בזה דבחי' המלכות שנקראת דוד
העליון מתהקטת ע"י שם אהיה שהוא גי' כ"א, גם ס"ת והמלך דוד ז'קן גי'
ע"ד שהוא גי' חסד עם שני כוללים לרמוז מ"ש בשה"פ שדוד נאחז במקום נקודת ליון
מקום שטיפת החסד מונחת שם:

ויאמר מלאו ארבעה כדים מים, רמוז בזה שהם פגמו בע"ז וגרמו שלדיק העליון
יוריד השפע לקליפה, בסוד ושפחה כי תירש גברתה, ולכן עתה שחזרו בתשוב'
עשה להם תיקון פועל דמויני כנגד מה שפגמו, לכן אמר להם מלאו ד' כדים מים,
וטעם שהם ארבעה שהמלכות היא בחי' ד' והם פגמו בבחי' ד' של אחד ועשו אותה
רי"ש, וכן אמר מלאו ד' כדים לתקן את הריש להחזירה לבחי' דל"ת ואחר יהיה אחד
ועי"ב נמשכים החסדים לעולם, בדיים כד"ים, כד רמוז לכ"ד לרופי אדני שהוא בחי' יס,
ויאמר שני ושני ויאמר שלשו וישלשו, רמוז בזה להמשיך ג' אורות פשוט ומילוי ומילוי דמילוי:
הגידוי לי מה יש לך בבית, הגידוי לי המשכה, לי אימא. מ"ה יש רמוז לו"א, לך כ"ל
רמוז לבחי' היסוד, בבית רמוז לרחל, ור"ל שהיא ג' נה"י בחי' מ"ה, ור"ת וס"ת
של הגידוי הוא י"ה לרמוז על מוחין דאו"א, גם ר"ת ל"י מ"ה עם האותיות גי' ע"ב:

ובאור בוקר ירח שמש, ובאור רמוז למ"ה החדש, ירח שמש, שבמש גי' ש"ך וש"ך,
ור"ל שפי"י מ"ה החדש נתקיים זו"ן, רוח ה' דבר פי, רוח ז"א, ה' מלכות,
דיבר פי שפי"י הדיבור התורה והתפלה מתחברין זו"ן:

נאים הגבר הוקם על ודרשו רז"ל שהקיס עולה של תשובה, וידוע שהתשובה גמורה
עולה עד בחי' הבינה, על גי' מאה שהיא בחי' הבינה:

ונתת לאמתך זרע אנשים, ר"ל שימשיך להם נפש מן בחי' דוכרא ולא מבחי' נוקבא
שאין לה חיים כמ"ש הרב ז"ל:

ה' מומית ומחיה, רמוז על י' הרומי מלו' שנמסרו למו' לפי שאותו זמן רבו העונות ונפלו
אורות העליוני' לקלי' בסוד ובפפעכס שולחה אמכס והיה עולם חרב וע"י הריגתם
העלו סוד מ"ן לרחל מלך בחי' גופס וע"י מוסרת נפשם העלו סוד מ"ן לאימא:
וישרה דוד את ידו אל הכלי, את רמוז לכ"ב אותיות התורה, ידו רמוז לשם מ"ב
שהוא בחי' הידים, אל הכלי לברר בחי' הכלים:

וישכם דוד בבוקר ויטוש את הלאן על השומרה, צאן הם רומזים לניזונות הקדושה
שומר גי' ת"ק מ"ו חיבור שני יסודות דאו"א כמ"ש הרב ז"ל בסוד אתה
הקוס, תקוס ת"ק מ"ו, מ"ו מילוי דשם ע"ב. ת"ק מילוי דרצוע קס"א וזה נגדלת
הנוקבא דתרי מוחין גליפין בזה:

ישעיה

אז תתענג על ה'. אז חל"ף זי"ן, אלף הוא רומז לח"א, ד' המלכות שמקבלת מן ח"א
ש"ע נהורין:

בלע המות לנלח ומחה ה' חלקים דמעה, רמוז בזה שלעתיד יתנערו כל הקליפות,
והגבורות יהיו בבחי' חסדים ואין לריכים עוד למיתוק שהוא בסוד דמעה:
והוכן בחסד כסא. ידוע שהמלכות נקראת כסא שלעתיד הגבורות יהיו בבחי'
חסדים, ח"ג והוכן בחסד, חסד גי' ע"ב שהוא אבא, רמוז לזווג שהוא מבחי'
אבא בסוד וגם חמנה אחותי בת אבי:

כי אעלה ארוכה לך. שהסליחה נמשכת מן בחי' אימא בסוד מי יעמוד, ועוד ידוע
שהתשובה מאהבה היא סוד ה"א עלילה ולכן אמר לך גי' חמושים לרמוז
לחמושים שערי בינה, וממכותיך ארפאך רמוז על מ"ש רז"ל דתשובה מאהבה המכה
עלמה תהיה רפואה שיהיו העונות בחי' זכיות:

בל הנקרא בשמי. בל הוא בחי' היסוד הנקרא כל, הנקרא רמוז לזווג, בשמי רמוז
למלכות, לכבודי בראתיו רמוז לבחי' היסוד דבריאה, יצרתיו המשפט ליסוד דז"א
שהוא בחי' יצירה, עשיתיו לבחינת המלכות שהיא בחינת עולם העשיה:

כי מי נח זאת לי, נח הוא היסוד שנקרא נח ע"ש שמקבל חן לערך הזווג כמ"ש
הרב, זאת היא בחי' המלכות:

מי פעל ועשה קורא הדורות מראש, מי רמוז לבחי' אימא, פעל רמוז למ"ש הרב
ז"ל בסוד פאוק נעשה אדם בללמנו, פי' שאימא אמרה לאבא וכו' זיעש חלקים
אימא לבדה וכו' ז"ש מי פעל ועשה קורא הדורות מראש, הדורות אותיות דו"ר ת'
כי חירות של התשובה נבראת קודם האדם כנז' בזהר:

וחסדי מאתך לא ימוש, מאתך לא ר"ת עם האותיות גי' ע"ב לרמוז על החסדים
של אבא, לא תמוס שתמיד מאירים במלכו' מאתך מאת כתר לרמוז על בחי'
הכתר, ימוש עם ב' כוללים גי' משיח כמ"ש ז"ל ור"ל שהמשיח יזכה להשיג בחי' יחידה
שהיא בכתר, לא ימוש, לו בוא"ו קרינו, ור"ל מאת כתר אליו ימוש להמשיח:

יבש חזיר בכל לין, יובן על פי מה שמענו שבזימו הקדמונים בזימו מלכי רומי היה
להם ארמוני סוגרת ומסוגרת ומנהגם שכל מלך שימלוך בשבתו על כסא המלכות
יוסיף מסגרת על מסגרת ואין אחד מהם יודע על איזה יסוד המנהג שנהגו שכל מלך
שימלוך יוסיף מסגרת אחת על מלכים שלפניו, ויהי בימים ההם ויקם מלך תקוף ויגזור
אומר שיפתח את הארמוני ויקומו כל שריו ועבדיו עליו ויתחננו לפניו ויפלטו בו שלא
יפתח את הארמוני ולא העה להם אוון ויפתח הארמוני שהוא וימלא בו תיבה אחת ויפתח
את התיבה וימלא בה עשבים ויבוקים כאלו נתלשו עכשיו מן הקרקע ויפלא מאד על
הדבר הזה ודרש וחקר וימלא זקן מופלג ויאמר לו אדני המלך יש בידי קבלה מאבותי
ואבות אבותי שהתיבה הזאת אשר העשבים בתוכה היא עשויה ע"י סגולת אליפו
בן עשו בכח שמות ולכן אתה רואה שהעשבים אשר בתוכה הם לחים כבן יומם
ויאמר לו על איזה ענין נעשית ומה תועלת יולא מזה ויען הזקן ויאמר לו דיש
לי ידיעה וקבלה בזה שאם יקרא עליה חגס קדוש דברי תורה וכו' ולא בזה דברים
העומדים ברומי של עולם אז מאלו העשבים יברא מהם בריה משונה. כשמוע המלך
את

את דברי הזקן שמה שמחה גדולה ויאמר זה היום שקיימנו מלאנו ראינו ותקף ומיר לזה
לאשר על ציטו לעשות תיבה כדוגמת אותה תיבה שהיתה בארמון וישלח אחר
הרב העיר ואתו היום ערב פסח היה ויאמר אליו דבר סתם לי אליך שלא תגלה
לשום נכרה ויאמר לו הנני אדני המלך מוכן לקיים את כל אשר תגזור ויאמר לו
המלך אני לריך לגסוע לעיר אחרת מהלך יום אחד ולריך להסתיר הענין ויש לי
תיבה אחת שיש בה סגולת מלכים אצנים טובות ומרגליות ורלני להפקיד אותה
אללך לפי שאני מאמין אפי' לבני ציטו עליה ולא ראינו איש נאמן כמותך. אי
לואת תניח אותה אללך בתורת פקדון עד שאחזור בשלום ובתנאי שלא תסיה דעתך
מומנה תישן עליה תשב עליה תלמוד עליה ואם שונעתי חח"ך שפרשת מומנה אפי'
רגע א' דמך בראשך יהיה. וישן הרב הריני מוכן ומוזמן לכל אשר לזה אדני המלך ויאמר
המלך לאשר על ציטו להביא את התיבה אשר נעשית מחדש כדוגמת התיבה שבארמון
ומלא אותה אצנים טובות ומרגליות ויפתח את התיבה לפני הרב ויראהו את שכיות
חמדו וילו המלך לעבדו שילוך את התיבה עם הרב לציטו ובעת אשר היה
נושא אותה כהרף עין החליף אותה תיבה באותה תיבה שהיתה בארמון שיש בה
עשבים ולא הרגיש הרב בחליפתה ותמורתה. והרב עשה כאשר ליהו המלך שלא
העלים עין אפי' רגע אחד ובליל הפסח הניח אותה לפניו לעשות הסדר עליה.
ובשהגיע זמן קידוש היין ויקח את הכוס בידו והתחיל צברכת הנפן והנה נשמע
קול קורא ואומר חמן צבית חמן צבית. ויחדד הרב ויחפש בכל החדרים בחורים
ובסדקים ולא מלא וכו' וכו' ובשחזר לקדש והנה קול קורא צבראשונה חמן צבית
וכו' ויבכה הרב בכי גדול עד שמרוב הבכיה נתעלף וישכב וירדם. בקיור גלה
אליו אליהו הנביא ז"ל ויגד לו הענין ויאמר לו כי מן הקידוש ומן הלימוד של
ההגדה נכרא מן העשב חיה רעה גדולה שהורגת ח"ו שונאי ישראל והנה עתה
לא נשלם רק ראשה לבד ואם ח"ו תשאר התיבה אללך בכל הסדר כולו אז ישלם
כל גופה ויולאת והורגת וכו' ולכן התיקון לזה תכתוב שמות אלו שאני מלמדך ואז
ותבעל חיותה וכו' והקין הרב מושגתו והתפלל וזכה בכי גדול והשי"ת היה בערותו
יפתח את התיבה וכתב עליה שמות הקודש והיתה לו עקת אותה החיה לעקה גדולה
ומרה וכו' וחס העשבים שהיו ירוקים כמוו ויבשו והיו כעפרא דארעא וז"ש יבש
חליר נבל לין כי רוח ה' נשבה בו:

ובברדתו

מעשות דרך מומלא חפך ודבר דבר. יובן עמ"ש על רשב"י ע"ה
כי כשחל ערב פסח בשבת שאז לא היה יכול לעשות סעודה שלישית
במקום סעודה ג' היה דורש בסודות התורה. וז"ש וכבדתו מעשות דרך היינו שלא
תוכל לאכול פת מומלא חפך ודבר דבר תקיים ע"י לימוד התורה:

מרחוק

ה' נראה לי. רמז ע"י המסכים האור לא היה ח"ו גורם שצורה ויכלו
התחתונים לקבל אור אהב"ה:

ובבור

ה' עליך זרת, כבוד ה' הוא רמזו לבינה שממנה החירות והנה גאולות
שעברו היתה על ידי אמלעי, אמנם הגאולה העתידה להיות צב"א היא
על ידו ית' וז"ש וכבוד ה' דייקא עליך זרת. גם ס"ת וכבוד ה' עליך זרת גימ'
ל"ז מלוי דשם ס"ג שהיא צחי' הבינה:

העם

ההולכים בחשך ראו אור גדול. רז"ל פירשו שהוא רמזו על דורו של מרדכי
שהיה

שהיה כביכול באותו זמן במועט וכו' כמ"ש האר"י ז"ל בספר הזוהר, ולכן
חשב המן הרשע כי הזמן מוכשר לאחד ח"ו שונאי ישראל, וה' יתברך ברחמיו
גילה הארת יסוד אצב בגלוי גמור בצחי' המלכות ונשאר אתה הארה כל ימי
הפורים וכו'. ולזה אמר העם האולכים בחשך ראו אור גדול שהוא הארת יסוד
אצב שהוא עטרה. וזוה פ"י בס"ד הרבית הגוי רמזו על צחי' המלכות שנתגלה
בה הארת יסוד אצב ולא נסתלקו המוחין מנזנה. לו הגדלת היינו בסוד הגלות
השמחה שהיא רמזת לשבינה:

עם

זו ירתי לי תהלתי יסברו. זו גי' י"ג כזניין אחד שישראל נקראו אחד כמ"ש
ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ וידוע שע"י יחוד ק"ש יתוקן דלת של
הדמות וישראל שנקראו אחד יתקנו דלת של אחד, וז"ש תהלתי יסברו יאירו אותה
מלשין ספיר ויהלום:

פתחו

שערים ויבוא גוי לדיק שימר אמונים, רמז למ"ש המקובלים ז"ל כשחמא
ארה"ר גרם פנס צ' דלתין דלת של אדני ודלת של שרי, וזוה נתחברו השני
דלתין ונעשו מה סתומה. גם ידוע שע"י עסק התורה שכתב ושבעל פה יתוקמו
השני דלתין, וידוע שהשער נקרא דלת, וז"ש פתחו שערים רמזו על תורה שנקראת
שער והיא תורה שכתב ושבע"פ, עי"ב יפתחו השערים שהם כעני לשני דלתין ע"י
שערי תורה ויבוא גוי לדיק שהם ז"ן:

כזי

יקום יעקב. מי רמזו לצחי' הבינה שבה סוד הגאולה, תקים את יעקב בחזרת
הענין, וז"ש כי קטן הוא:

יעשה

למחנה לו. מחבה אותיות חכמה, לו רמזו ליסוד ז"א שהוא בסוד ו"ק,
ור"ל שתיקון ז"א הוא ע"י החכמה, יעשה החכמה לז"א שהוא ז"א בסוד
במחשבה אחריר כולא:

כי

בשמחה תלאו. שמחה רמזו למלכות והיא אותיות חמשה"ה, ור"ל שבשלימות
חמשה פרטופין למלכות תלאו, ובשלום רמזו ליסוד בסוד אס יגאלך טוב, גם
שלוש גי' שע"ו רמזו לשע"ו בארין הגמטין מן א"א תובלון. א"ג כי בשמחה תלאו

קורא

קורא במדבר. קול רמזו לו"א, קורא במדבר רמזו לצחי' המלכות שקורא
ז"א על צחי' המלכות שהיא בגלות בעה"ר. פנו דרך ה' פנו הקוליס מן
ההרם דרך ה' שהם ז"ן. ישרו בערבה ע"ה גי' פ"ר רמזו על פ"ר דיניס. במסלה
לאלקינו שתיקון המסלה הוא ע"י אימא שנקראת חלקינו:

הרבית

הגוי, שחל שיהא צחי' מלוי של שס הויה דאלפין שהוא גי' י"ע כמזין
גוי. הרבית הארותיה שלוקחת ש"ע נהרין והו"א לוקח ק"ן נהרין. לו
לוא"ו שהוא ז"א. הגדלת השמחה שימחה צריבוי אורותיה:

ההרים

והנבעות יפאחו לפניכם רנה, ההרים שהם סוד אצב, והנבעות אמא,
יפאחו לפניכם רנה נר ה' רמזו על ג' יחודים במלכות שהם צחי' נ"ר:

ודעת

דרכי יחפזון. ידוע שדעת יש צ' עמרין שהם חו"ג, דרכי הס לזה
ורתל, יחפזון ללורך הזווג שאין זווג אלא לדעת. א"ג ודעת דרכי יחפזון,
רמזו זוה שידוע שהדעת הוא סוד הנפש של המלכות בסוד תחי נפשי ותהללך:

הסר

המלגפת, לו החוחים הסובבים את השושנה, וזוה והרם העטרה היא המלכות:
א"ג

א"נ הסר המלפפת, שעכשו הגבורות הם מכוסים בשביל שלא יתאחו בהם החילונים, ובזמן התיקון יהיו הגבורות מנוגלים כמו החסידים שלא יש פחד עוד:

חשף ה' את זרוע קדשו, את המלכות, וזרוע היסוד, קדשו קדש וא"י יסוד או"א. גם חשף ה' ר"ת ח"י שהוא בחי' היסוד ור"ל כשיתגלה הארת יסוד אבא אז יראו הזו"ן את ישועת אלקינו:

א"נ חשף ה' את זרוע קדשו, וזרוע היינו הגבורות, חשף היינו גילוי הגבורות בסוד רחמנא גלי גבורתך עלן, וזוה וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו: **הנה** אלקינו זה קיינו לו ויושיענו. הנה עם האותיות גי' ס"ג, אלקינו המלכות. זה בחי' ז"א שלעתיד שני מלכים משתמשים בכתר א' גם זה בגימטריא י"ב רומז ל"ב פרלופין דזו"ן שהיו בשלימות, וזוה נגילה ונשמחה בישועתו שיהיה השם שלם והכסא שלם:

ה' חפץ למען לדקו יגדיל תורה ויאדיר. יוצן ע"ד מ"ש רז"ל כל האומר דוד חפץ אינו אלא טועה דכתיב זה' עמו שהלכה כמותו בכל מקום וכו' וז"ש ה' חפץ למען לדקו שילדיק אותו מבני אדם המרננים אחריו, ע"כ יגדיל בו תורה ויאדיר שיכוין להלכה ותהיה הלכה כמותו ואז הכל ידויקוהו:

א"נ ה' חפץ למען לדקו. לדק' ו' צדק המלכות, וא"י היסוד יגדיל כח התורה ויאדיר וזוה מתבררים זו"ן:

רני עקרה. רני נר יוד, רמז כשתהיה השכינה בבחי' יחוד נר עק'ר ה'א שהשכינה שהיא בחי' ה"א עוקרת נילוטות הקדושה מן הקליפות. לא ילדה פירשו רז"ל שלא ילדה בניס לעכו"ם, ור"ל שע"י הארת סוד יחוד כ"ר אינם נשפעים הקליפות חלילה מהם:

עם זו יארתי לך, ידוע שע"י דיבור התפלה והתורה נתקנים זו"ן, עם זו ישראל שילאו מזו"ן, תהלת המלכות שנקראת תהלה, יספרו יאירו אותה:

רני ושמחי בת ליון, ידוע שסבת הגלות היה על אשר לא עבדו את ה' בשמחה כמ"ש תחת אשר לא עבדת את ה"א בשמחה וכו' וז"ש רני ושמחי בת ליון בשערי תורה המליוניים בהלכה בזכות זה כי הנני בא ושכנתי בתוכך:

והביאו בניך בחולן. הצן אותיות נלח כמ"ש דורשי ראומות, וידוע דזכות משה רבינו נגאל, גם ידוע דמרע"ה אחוזי נלח:

עניה סוערה לא נוחמה. עניה רומז לעניות הממון, סוערה רומז ליסורים של הגוף. לא נוחמה שדוע שאין אדם לוקה ומשלים. אי לזאת אתמהה דתתני לא עבדי לזה משיב הכזיב הטעם שהיא נדוגת בגוף וממון מפני וכל בניך למודי ה' וכו' כי עניות הממון באה על עונש העצירות, והיסורים הוא בשביל השגת התורה שאין התורה נקנית אלא ביסורין:

זה יאמר לה' אני. זה' יאמר ר"ת גי' טוב, לה' הוא ז"א, אני היא המלכות, שע"י היסוד מתחברים זו"ן, וס"ת ור"ת יאמר הוא ר"י שהם עשרה פעמים אהיה שהיא סוד אימא, שהזוג נמשך מן בחי' אימא:

והביאו בניך בחולן. בחוצן גי' קג"ו כמניין יוסף סוד העליון שנקרא יוסף, וידוע שהגאולה העתידה לבוא בב"א היא בבחי' היסוד בסוד אס יגאלך טוב: כספך

כספך היה לסגים. כספך רומז למלות ע"ד שפירשו רז"ל ע"פ אוהב כסף. היה לסגים שחטפו אותם הקליפות. א"ל כספך שבזמן שאין ישראל עושים רש"ו השפע יורד לעכו"ם בסוד ושפחה כי תירש גברתה והתמלית יורד לישראל, וז"ש כספך שהוא רומז לחסידים וגם סבאך שהוא רומז לגבורות שהיו בבחי' החו"ג שלך, עתה ע"י העונות הוא נשפע לחילונים, וז"ש מהול במים. מים הזדונים: **והביאו** בניך בחולן. חולן הוא לשון חוזק שלעתיד הגאולה תהיה בבחי' הגבורות ע"ד"ש ולא בכסף תגאלו:

חסדי ה' אזכיר תהלות ה' כעל אשר גמלנו ה' ורב טוב לבית ישראל. רמז על סוד גאולת מלרים שהיתה חון לטבע. חסדי הוא רומז על הארת היסוד שנתגלית. על אשר גמלנו שלא את אבותינו בלבד גאל הקב"ה אלא אף אותנו גאל עמם ולכן ככל שנה אותה ההארה היא תתגלה, ורב טוב לבית ישראל, לבית רומז לרחל שהיא עקרת הבית שכל ההארות היא לוקחת אותם גם של לאה שבחי' לאה היא נעלמת. ישראל הוא ז"א:

ועתה שמע יעקב עבדי, ידוע שע"י התשובה יהיה יחוד וזוג העליונים, וז"ש ועתה שהוא רומז לתשובה, שמע מלשון וישמע שאלו את העם, יעקב שהוא רומז לת"ת, עבדי המלכות:

ביום הוא אקים את סוכת דוד הנופלת, החו"א גי' טוב שהוא בחי' היסוד בסוד אס יגאלך טוב. ביום ר"ת וס"ת מ"ב רומז לשם מ"ב המצרים. אקים א' קים. חלף הוא רומז על א"א. קים גי' ק"ן רומז לק"ן אורות שמקבלת המלכות מן א"א, שעתה היא מקבלת מן ז"א ולעתיד תקבל מעלמה:

אומר ללפון תני ולתימן אל תכלאי, נראה טעם שעתה אין לחכמים עושר הטעם הוא כדי שלא יטרדו במשא ומתן ע"ד"ש ולא מעבר לים היא שלא תמלא לא בתגרין וכו' אבל לעת"ל יתבטל ה"ה"ר של החמדה והתאוה, ואם יהיה לו עושר לא יהיה להוט אחר תאוה המזון, וז"ש אומר ללפון שרומז על העושר תני לחכמים. והטעם ולתימן שרומז לחכמה אל תכלאי, הגם שיהיה לו עושר מופלג אינו נמנע מהחכמה ויהיה תורה וגדולה במקום א':

כי מי נח זאת לך, מי הוא אותיות יס שהוא רומז לחכמה. נח גימטריא און שהוא רומז לבניה, זאת המלכות. לי ז"א שעל ידי המשכת חו"ג נמשך זוג לזו"ן:

ולא אותי קראת יעקב כי יגעת בי ישראל. הנה כאן קורא הנביא על המון העם ועל החכמים, וכנגד המון העם שהם בחי' יעקב שאינם יודעים אלא מקרא בלבד אמר ולא אותי קראת יעקב שאינם לומדים לשמה אלא מלות אנשים מלומדה. וכנגד חלק לימוד תורה שזע"פ שהוא רומז לת"ח ולר"ך להבין דבר מתוך דבר, אמר כי יגעת בי ישראל שהם הת"ח המכונים בשם ישראל, שחקף שלומדים הם יגעים ואינם מבינים דבר מתוך דבר:

א"נ ולא אותי קראת יעקב, ידוע שהתורה שזע"פ לריך לטרוח ולחזור עליה כמה פעמים, ואם לומד דרך גרסא בעלמא ואין מבין מה שמוציא בפיו אין הלימוד הזה נחשב לבלום ואגרא דשמעתתא סברא. וז"ש ולא אותי קראת יעקב כיון שאתה לומד בדרך קריאה וגרסא בעלמא, הלימוד הזה אינו נחשב כלום וכאלו ולא אותי

אותי קראת. ולזה תכונה בשם יעקב כי הלימוד הזה הוא דרך עוקבא, שנראה שאתה לומד ואין מלמודך שום פרי. אמנם כי יצתה בך כלומר אם יצתה וטרחת בלימודך תקרא בשם ישראל, ישר אל:

כי ימין ושמאל תפרונו וזרעך גוים ירש. ידוע שישראל הוא בחי' לך ימין כמו"ש הרב ז"ל ועשו הוא בחי' לך שמאל והם מבחי' ג"ר דקליפה, וכשנפרדה קליפת עשו וישמאל מן הקדושה אז וזרעך גוים ירש. א"כ כי ימין הוא רמז לתורה שבכתב, ושמאל רומז לתורה שב"פ, כי ע"י עסק התורה שבכתב ושכ"פ נהרסים יסודי הקליפות:

שאי סביב עיניך וראו, סביב רומז על גילולות הקדושה אשר הם עמונים בחוק הקליפות בסוד סביב רשעים יתהלכון, כולם נקבלו באו לך שלעתיד כולם יתוקנו:

כי פדה ה' את יעקב וגאלו מיד חזק ממונו, להבין כפל הלשון שיש יל"ה שהוא מלאכי ויש יל"ה שהוא חומרי שנמשך מארבעה יסודות של האדם, כי פדה ה' רמז על יל"ה המלאכי, וגאלו מיד חזק ממונו רמז ליל"ה החומרי שהוא חזק מחומר האדם עלמו:

מרחוק ה' נראה לי, מרחוק הוא רומז לחכמה כמו"ש בזה"ק. ה' ז"א. נראה לי המלכות. ור"ל שאם הזווג נמשך מן בחי' הארת אבא שהוא זווג או"א העליונים, הזווג של ז"ן יהיה בבחי' פ"ב"פ:

הנה יסביל עבדי, יסביל גי' ש"ע רומז לש"ע נהרין, עבדי המלכות וזה ירום ונשא וגבה, ירום מבחי' הנה"י, ונשא בחג"ת. וגבה בחב"ה, מאד גי' מ"ה שתהיה בשלימות, ור"ת הנה יסביל הוא י"ה, רומז לאו"א שנמשך מזה ש"ע נהרין:

מי תכן את רוח ה', מי הבינה, תכן את המל' שנקראת את, רוח הוא הו"א: **הולך** לדקות ודובר משרים, ש"ע"י הדקה יהיה הזווג בבחי' יושר, וז"ש ע"י הולך לדקות בזה גורם ודובר לשון זווג, משרים בחי' יושר, ור"ת הולך לדקות ז"ה שהם גי' אל אדני, וס"ת הולך לדקות ודובר הם כתר, רמז לז"ן שנמשך הארה להם מן הכתר שהוא א"א ועי"כ יהיו נשלמים בעשר ספירות:

חשף ה' את זרוע קדשו, זרוע עם האותיות והתיבה כמנין רפ"ח רומז לרפ"ח גילולות, קדישו ע"י קדשו שהם או"א נתקנים על ידם:

הן עבדי אתמך בן, הן בחי' אימא. עבדי המלכות. אתמך בו גי' א"ז שהיא בחי' הבינה בסוד סומך ה' לכל הנפלים, וזה בחירי שהיא ז"א רלתה נפשי המלכות:

אר תיראי תולעת יעקב מתי ישראל, ידוע ש"ע"י העגה אין עלמותו של אדם נרקבים ומדה כנגד מדה, שבכות שרואה האדם את עלמו כתולע גלול מתולע מתי ישראל:

בצדקה תכונני רחמי מעושק וכו' בצדקה ב' דקה רומז לבחי' לאה ורחל שלימותם תכונני ע"י התשובה שתרחקי מעושק, כי לא תיראי, כי זאת הגאולה תהיה בשלימות אל התיקון ולא בגאולות הראשונות שהיה אחריהם שטובה, כי האלילים כרות יכרתון והיתה לה' המלוכה:

וחפין ה' בידו יללת, חפין המלכות, ה' ז"א. בידו ביד חכמה יללת, גם בידו רומז לחי"ג שהם מוחין דאבא יללת, גם בידו רומז לשם מ"ב שהוא בחי' הדיים

הידיים שבו יהיה ברור ז"ן ור"ל ש"ע"י בחי' אבא שממנו נמשכים החסדים נתקנים. הגבורות של ז"ן:

ואשים דברי צפיה, רמז מ"ש המקובלים דעשם שלא נכתבה תורה שבכ"פ כדי שלא יתאחזו הקלי' ח"ו בה בסוד רגליה יורדות מות, אבל תורה שבכתב היא שרשה ב"א שאין לחילונים אחיזה שם, וז"ש ואשים דברי צפיה רמז לתורה שבכ"פ שאין ללמוד מתוך הכתב, ובלל ידי היינו תורה שבכתב שניתנה ביד כסיתך, ששם אין להם אחיזה. ובלל יוד שהוא רומז לתורה שבכתב כסיתך:

קורא במדבר, רמז לבת קול שיוצאת בכל יום מהר חורב ואומרת אוי להם לבטלות מעלצונה של תורה, קול קורא במדבר שבביל דיבור המורה:

א"נ קול קורא במדבר. רומז על המלכות שנקראת מדבר שלועקת על פרידת הו"א ח"ו, פנו דרך ה', דרך המלכות. ה' ז"א שיפנו ישראל גילולות הקדו' מן הקליפות שגרמו להם לירד שם בעונותם:

ישח רום אנשים, ושח המלכות. רום אנשים ז"א ויעקב בסוד אשת חיל בעלה, וס"ת ש"ח רוי' מ"ח רומז למ"ח אורות בסוד בחלקים נעשה חיל:

הנה אל ישועתי, הנה אל גי' ז"א שהוא רומז לשם הויה אדני שהם גי' ז"א, ורמז בזה ש"ע"י יחוד ז"ן בזה יהיה לי לישועה:

הנה יום בא לה' וחולק שללך בקרבך, הנה גי' עם האותיות הם ס"ג, לרמזו לשם ס"ג שהוא בחי' הבינה, יום הוא רומז לז"א, לה' המלכות ש"ע"י הבינה יהיה זווג ז"ן, וחולק שללך אשר לקחו הקליפות, בקרבך שיחזרו לה, בקרבך ר"ת וס"ת כ"ב רומז לכ"ב אותיות התורה שהיא בחי' המלכות:

ויקם את עמוד הימיני ויקרא את שמו יבין ויקם את עמוד השמאלי ויקרא שמו בועז, רמז למ"ש הרב ז"ל דששה שבטים היו מבחי' החדש וששה שבטים היו מבחי' הגבורה בסוד שתי כתפות האפוד ששה מזה וששה מזה והם סוד שני ווין עכ"ל, ולזה רמז בשני העמודים ויקם את עמוד הימיני וא"ו שהוא מספר ששה, יקם שהם כנגד ששה שבטים שנאחזים בחדש, ויקם את את עמוד השמאלי וא"ו יקם את עמוד השמאלי כנגד ששה שבטים הנאחזים בגבורה:

ה' סלעי ומלודתי, רמז בזה מ"ש הרב ז"ל שדוד הע"ה תיקן את בחי' לאה ורחל כי על ידי שמלך בחברון תקן את לאה ומה שמלך בירושלים תקן את בחי' רחל. וז"ש ה' סלעי רמז על תיקון רחל שנקראת סלעי ומצודתי היא מלודת ליון שהיא בחי' לאה. ומפלטי לי. לי גי' מ' בסוד מה שמלך בחברון ובירושלים, ותקנתי שתי בחינת אלו, ועי"כ ומפלטי שנפלטי מהחילונים שהיו נאחזים ב' ה' יתקנו למוטב:

והיה הנשאר בליון והנותר בירושלים. ציון הוא היסוד, וירושלים היא המלכות. ור"ל כל הגילולות של יסוד ומלכות שעדין לא נתקנו לעתיד יעלו מן הקליפות אל מקום קודש הוא אבא ששם הבירור בסוד במחשבה אתבדיר כולא יהיו בבחי' קודש:

כרם יהיה לידידי בקרן בן שמן, ברם רומז לנשמות של ישראל שישראל נקראו כרם. בקרן רומז למלכות שנשמת ישראל מן המלכות בסוד כל ישראל בני מלכים הם. בן שמן שמן הוא חכמה בסוד אבא יסוד ברתא. א"כ בן שמן רומז לת"ת

לת"ת צהיותו יונק מתכמה:

כל הכתוב לחיים בירושלים. הכתוב הוא רומז לתו' שכתב שהוא צחינת יסוד אבא, לחיים רומז למוחין שנמשך ממנה, לירושלים היא המלכות:

ויצא חוטר מגזע ישי, חוטר גימטריא גבורה ע"ה. ישי רומז לבינה שיש בה ס"י עולמות ונצר אותיות רלון, משרשיו יפרה שאין הגבורות נמתקים אלא בשורשן:

צהלי ורוגי יושבת ליון רומז לקודת ליון, כי גדול בקרבך קדוש שלעתיד תהיה צבחי' קדוש שהם רומזים לחו"ב:

זמרו ה' כי גאות עשה. גאות גי' ת"י רומז לת"י נימין שנמשכים למלכות. עשה אותיות שע"ה רומז לשע"ה נהורין בכל הארץ למלכות:

ביום ההוא יעשה האדם על עושהו, עושהו שע"ו ו"ה שהם ז"ן:
עיר עז לנו ישועה יסית חומות וחיל. עיר גי' פ"ר. עז המלכות. ישועה הם החסדים. ישית לנו הגבורות:

כרם חמר ענו לה, כרם גי' ס"ר. חמר ע"ה ותיבה גי' כ"ה, רמז ליחוד צחי' נר המלכות, ור"ל שנמשך לה מן עשרה היות שהם גי' ס"ר ותהיה צבחי' נה, א"ע כרם רומז לתורה, חמר הוא רמז שהם רמז מלות עשה, ור"ל שעל ידי התורה והמלות יתאחדו ז"ן:

אני ה' נוצרה לרגעים אשקנה, נוצרה נוצר' ה' המלכות שלא יינקו החילונים ממנה, א"ע נוצרה רלון' ה"א, שימשך לה מצחי' הכתר שהוא מלח הרלון, לרגעים אשקנה שלא יהיה נפסק צחי' המשכת המוחין, פן יפקוד עליה, פן הוא צחי' הפנים, יפקוד הוא רומז לזווג שהזווג יהיה צבחי' פב"פ. ור"ת פ"ן יפקוד ע"ה גי' ל"א לרמוז ליחוד הויה אדני, לילה ויום אלרנה, שגם בלילה שהוא זמן שליטת החילונים כמו היום שלא יוכלו לינק ממנה, ולילה כיום יאיר:

או יחזק במעויו, או גי' ז' שהם סוד ששה קלות והמלכות, יחזק במעויו רומז לתורה שנקראת עז שהארץ ז"ן תהיה בחוזק הבהירות בעסק התורה בסוד תנו עוז לאלקים, שלום יעשה לי, שלום גימטרי' שע"ו רומז לשע"ו נהורין, יעשה לי למלכות, א"ע או יחזק במעויו, או גימטריא שבעה רומז למלכות, יחזק במעויו היא אימא:

הוי עטרת גאות שכורי אפרים, ידוע שעון הגאות הוא פוגם ח"ו ביה"ה שהם חו"ב, וז"ש הוי שהוא גי' אהיה כמ"ש המקובלים שהוא צחי' הכתר ששם אהיה שהוא צחי' עטרת נעשה הוי ע"י שפגמו בעון הגאות:

בשובה ונחת תושעון, בשובה צבוב' ה' עם הוא"ו הרומז בתיבת ונחת, נחת רומז למוחין דאימא שהם ג' מלויים של שם אהיה שהם קס"א קי"א קמ"ג ע"ה גי' נחת, תושעון שהגאולה מן צחי' אימא:

השיר יהיה לכם כליל התקדש חג, השיר שיר' ה' שיר ז"א, ה"א המלכות, יהיה לכם הוא רומז לכתר, ורמז לזה שנמשך לז"ן מן צחי' הכתר שהוא צחי' א"א, התקדש חג, התקדש הוא רומז לאבא, חג הוא רומז לאימא, ור"ל שז"ן יהיה צבחי' או"א, גם חג עם האותיות גימטריא אחד רמז לז"ן סיהיו בכתר אחד:

ושכן במדבר משפט, מדבר המלכות, משפט ז"א, ור"ל סיהיו ז"ן לעתיד צחיבור יחד צחמירות ולא ח"ו כמו עתה שלפעמים משפט אחרחק מלדק

ח"ו, גם ושכן גי' שע"ו, במדבר המלכות, משפט ז"א שנמשך שע"ו נהורין לז"ן, וס"ת ושכן צמדצ"ר הוא נה, ור"ל שתמיד יהיו ביחוד בסוד צחינת נר כגודע:

וצדקה ככרמל תשב, וצדקה המלכות, בכרמל הוא רומז לעולם הבריאה שהיא צחי' הבינה, תשב אותיות שבת שצבבת עולה המל' עד הבינה:

והיה מעשה הלקק שלום, והיה אותיות הויה שהיא צחי' ז"א, מעשה המלכות, ור"ל שחיבור ז"ן יהיה ע"י מלות הלקק, שלום היסוד שהוא מספר א'ת ז"ן, ור"ת ו'היה מ'עשה מ"ו, שהוא מלוי דשס ע"ב הויה דידון שהוא צחי' אבא, ור"ל שע"י הלקק מקבלים מוחין דאבא:

נשגב ה' כי שוכן מרום, נשגב ה' הם ז"ן, שוכן מרום הבינה, שנמשך להם מוחין דבינה, מלא ליון משפט ולדקה, ציון הוא יסוד דנוקבא, משפט חסדים, וצדקה גבורות:

חולך לדקות ודובר משרים, שע"י הלקק דובר ר"ל מזווג משרים ז"ן:
עתה אקום ואומר ה' עתה רומז למלכות שנקראת עתה, אקום מן עולם העשיה שהיא מקנת בעשיה, אקום ליגירה, עתה ארומם לבריאה, עתה אנשא לעולם האלילות:

א"נ עתה אקום בסוד נה"י, עתה ארומם בסוד חג"ת, עתה אנשא בסוד כחצ"ד:

מלך ביופיו תחזיקה עיניך, מלך ז"א, ביפיו המלכות, תחזנה עיניך אבא בסוד הבעיה, תראנה ארץ מרחקים, צחי' הבינה:

פרוח תפרח ותגל, פרוח שיתוקנו הרפ"ח גילויים, ותגל אף גילת ורנן, אף הגבורות שתגל ע"י תיקון במיתוק הגבורות ורנן, רנן ר"ת וס"ת נר שתהיה המלכות בסוד יחוד נר שהם הויה"ה אהיה"ה הויה"ה אלקיים הויה"ה אדני"י:

כבוד הלצנון יתן לה, כבוד גימטריא ל"ב שהם ל"ב נתיבות חכמה, הלבנון הוא רומז לחסדים שלא בא של"ב נתיבות הם נמתקים בחדר שלא בא, הדר הכרמל, הדר הוא רומז לחסדים, הכרמל הוא רומז לבינה שעל ידה נמשכ' החסדים:

אז ידלג כעור פסח, ידלג אותיות יגדל, באיל הוא רומז לאימא שיש בה מ"א אותיות של שם אהיה העולה גי' איל, פסח הוא רומז למ"ש הרב צבונת הפסח ור"ל שהמלכות נגדלת צבחי' אימא והיה כאימא ככתה, ותרן לשון אלה, שבעונות עתה בזמן הגלות נסתלקו אותיות י"ה משם אלקים ונשאר אותיות אלס וקלא אסתלק מן דיבורא כמ"ש הרב בסוד נאלמתי דומיה דוס י"ה, ולכן בזמן הגאולה העתידה להיות צב"א יחזרו אותיות י"ה וזוה ותרן לשון אלס המלכות. כי נבקעו במדבר מים, מים הם החסדים, במדבר המלכות, ונחלים צערבה, ונחלים הם יסודות או"א, בערבה המלכות:

והיה שם מסלול ודרך, והיה רומז לז"א, שם המלכות, מסלול ע"ה גי' קס"א שהוא שם אהיה דמלוי יודין, ודרך הוא רומז לדעת שממנו נמשך הזווג, ור"ל שהזווג יהיה בסוג המסלול שאין המוחין מסתלקים, ודרך הקודש יקרא לה, סיהיו צבחי' או"א:

אמרתי לא אראה ים ים בארץ החיים, רמו לעולם הגשמות שהיא ארץ החיים בחי' עוה"ב, ארץ הבינה, החיים חכמה שהם סוד ים או"א שהם גן ועדן העליונים, לא אביע אדם עוד, שאין קונה תואר אדם אלא הנשוי אשה שיהיה בשלימות תואר אדם ולא פלג גופא, עם יושבי חבל, היא עולם הבינה שנקראת חבל שהיא עלמא דאתכסויא :

ואתה חשקת נפשי משחת בלי, ואתה חשקת נפשי, רמוז למלכות, משחת רמוז לקליפות שהם באר שחת, בלי גי' מ"ב רמוז לשם מ"ב, ור"ל ששם מ"ב מעלה נילולות הקדושה מהקליפות וזוהי נפסקת יניקת החילונים מהמלכות : **בזי** פעל ועשה קורא הדורות מראש, מי הבינה, פעל רמוז לז"א, ועשה רמוז למלכות, קורא הדורות מראש, רמוז לחכמה בסוד כולם בחכמה עשית, אני ה' ראשון, רמוז לאור הפנימי שהוא בערך החילון ממוזג עד שאור אסב"ה הוא פנימי מכלום, ואת אחרונים אני הוא רמוז לאור המקיף שאסב"ה מקיף על כולם :

בזי העיר ממזרח, מי היא הבינה, העיר גי' פרה שהיא בחי' המלכות שנקראת פרה בקבלתה אורות הבינה, ממזרח הוא רמוז לאבא כמ"ש בזוה"ק מזרח דאיהו אבא עילאה, לך יקראו לרגלו, צדק הוא רמוז לחסד שהוא נרמוז בחסד לאברהם, יקראוהו יקרא' הו' יקרא לשון זוג. ה"ו הם ז"ן שנמשך להם מן טיפת החסד : **ואתה** ישראל עבדי, ואתה אבא, ישראל ז"א. עבדי המלכות שהזוג נמשך מבחינת אבא :

אתן במדבר ארו שטה. במדבר הוא רמוז לתורה. ארו ז"א. שמה המלכות ור"ל שעי' עסק התורה יתקנו ז"ן :

העירותי מלפון ויאה. מצפון רמוז לגבורות דאימא. ממזרח רמוז לאבא כמ"ש בזוה"ק. שמש יקרא בשמי, שמש הוא ז"א. יקרא לשון זוג, בשמי המלכות ור"ל שעי' המשכת מוחין מאו"א לז"ן נעשה הזוג :

כה אמר ה' עושך ויולך מצטן יעורך. עושך רמוז לנפש שהיא מעולם העשיה. ויוצרך רמוז לרוח שהוא מן הילירה. מבטן יעורך רמוז למ"ש רז"ל על אחים דרבי יוחנן דארחא ביומא דכיפורי אלחישו לה ואלחשא. וז"ש ומצטן יעורך כהא דאחיה דר"י יעורך מילה"ר :

זכור אלה ליעקב וישראל כי עבדי אתה. זכור גי' ע"ב קס"א שהם מוחין דאו"א כמ"ש המקובלים ז"ל במלת זכור שהם חו"ב. אלה אותיות לזה ליעקב. ור"ל שמוחין דאו"א נושכים ליעקב ולזה. וישראל הוא ז"א :

כי גאל ה' את יעקב ובישראל יתפאר. גאל הוא לשון עבר. רמוז על גאולת מלכים שהיתה בחסדו ית' שלא היו ראויים לגאולה מלך מעשיהם כמ"ש מקרב גוי גוי ודרשו רז"ל מה אלו עע"ז אף אלו וכו' ולכן היתה בחסדו ית'. ואמנם הגאולה העתידה להיות בז"א היא מלך זכותם של ישראל כמ"ש חגס נמכרתם ולא בכסף תגאלו ר"ל שלא תגאלו מלך החסד הרמוז לכסף. גם ידוע מ"ש הנפ"ז ז"ל שתואר שם יעקב מורה על עוקבא ומרמז, ותואר ישראל מורה על הדיקים ישר' אל' וז"ש כי גאל ה' את יעקב לשון עבר הרמוז על גאולת מלכים שהיתה מלך החסד שהיו בתואר יעקב שהוא לשון עוקבא. ואמנם בגאולה העתידה היא תהיה בתואר ישראל

ישראל שהם לדיקים ישר' אל' ולכן כביכול יתפאר בהם מלך זכותם : **בזי** השמיע זאת מקדם. מי הבינה. השמיע לשון זוג. זאת המלכות. מקדם הוא רמוז לת"ת בסוד מעונה חלקי קדם. מאז גי' מ"ח שהם מ"ח אורות אלו הנמשכים למלכות הגידה הגיד ה' שהו"א ממשך מ"ח אורות אלו למלכות בסוד ובמתי כדכד שמשותף :

אבן אתה אל מסתתר. אבן ע"ה גי' ע"ב שהוא רמוז לאבא. אתה אל מסתתר. אבא מסתתר בבינה שהחכמה נעלמת בבינה. חלקי ישראל הם ז"ן שנמשך להם מוחין מאו"א ור"ת אל' מסתתר הוא אס רמוז לאימא :

אך צה' לי אמר לדקות ועי. אך הוא רמוז לאימא שאך גי' אהיה. בה' הוא ז"א. לי אמר. לי המלכות, צדקות ועיון שמושך לה מוחין דאו"א שז"א מקבל מוחין חו"ג מאו"א ונותנם למלכות :

הזלים זהב מכיס וכסף בקנה ישקולו. זהב הוא רמוז לגבורות. מכיס הוא רמוז ליסוד הנקבא כמ"ש המקובלים. ובסף הם החסדים. בקנה קנה ע"ה קנ"ו שהוא גימטריא יוסף לדיק העליון בחינת דוכרא סוד ששה הויות העולים קנ"ו. ורז"ה לומר יסוד דדוכרא מקבל חסדים ויסוד דנוקבא מקבלת בחינת גבורות :

קרבתני לא תרחק. שעכשיו בשביל העונות השכינה כביכול מתרחקת מבעלה בסוד ונרגן מפריד אלוף. ואמנם בגאולה העתידה תחזור העטרה ליושנה אחים שלא יתפרדו :

ונתתני בזיון תשועה לישראל תפארתו. בציון המלכות. תשועה רמוז לש"ע נהרין. לישראל תפארתו ז"א בסוד אשת חיל עטרת בעלה :

אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים, אף ידי רמוז לגבורה שהיא בחי' אימא. יסדה ארץ המלכות שנתקנת ע"י אימא בסוד הגבורות, וימיני בחי' אבא שהוא חסד, טפחה שמים הוא ז"א, קורא אני אליהם, אני אותיות א"ן שהוא בחי' א"א בחי' הכתר, אליהם אל"י מ"ה אל"י גי' אס שהיא בחי' המלכות, מה הוא ז"א, ור"ל שנמשך לבחי' ז"ן סוד הארת א"א וזוהי יעמדו יחדיו שיהיו שניהם בשלימות הקומה ב' מלכים משתמשים בכתר א' :

אדני ה' פתח לי אוזן, אדני המלכות, ה' ז"א, פתח היא נקודת הפתח שהוא רמוז לחכמה, אוזן הבינה ור"ל שהזוג נמשך מן בחי' החו"ב :

הקשיבו אלי עמי ולאומי אלי האזינו, אלי גי' אס רמוז למלכות, עמי ר"ת עיבור מוחין יניקה שתיקון המלכות הוא ע"י עיבור יניקה מוחין, ור"ת אלי עמי ע"ה גי' ע"ב שהוא רמוז לאבא, ולאומי הוא בחי' הבינה, אלי הוא אס המלכות האזינו :

שמעו אלי יודעי דרך. שמעו לשון חיבור. יודעי לשון זוג. צדק רמוז למלכות : **שמעו** אלי יודעי דרך עם תורתו בלבבם וכו' שמעו לשון חיבור, יודעי צדק רמוז לדיקים, יודעי לשון זוג, צדק המלכות, ור"ל שכביכול הדיקים הם סוד בעלה דמטרוניפא ע"י תורה ומע"ט, וז"ש עם תורתו בלבבם שע"י התורה מושיבין מוחין למלכות שהיא בחי' לבס. גם בלבבם ר"ת וס"ת מ"ב שע"י התורה מעלים נילולות בסוד מו"ן :

כי כה אמר רס וגשא שוכן עד , רם רומז לאימא, וגשא רומז לאבא, שכן גי' ש"ע רומז לש"ע נהורין, עד הוא ז"א, וקדוש אבא. שמו מלכות בסוד אבא יסד ברתא :

א"נ רס וגשא הוא או"א, שכן עד שמתלבשים ב"א שהוא בתי' עד וקדוש שמו שהארט אבא מתפשטת במלכות לפי שיסוד אימא מסתיים בחזה דז"א, והמל' נגד החזה דז"א, ויסוד אבא ארוך ומגיע עד נה"י דז"א, ולזה הטעם מקבלת המלכות הארת אבא מצלי מסך אימא, וז"ש וקדוש וא"ו קדוש שהוא יסוד דאבא שמו, שהוא מתפשט בבחי' שמו שהיא המלכות :

מרום וקדוש אשכנז, מרום וקדוש הם או"א, את דבא המלכות, ושפל רוח הוא ז"א. לתחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדבכאים הם ז' מלכים דמיתו :

ושמתיד לגאון עולם, רמו שהגבורות מתגלים בסוד אשת חיל עטרת בעלה, משיש דור ודור הם חו"ב כמ"ש המקובלים ור"ל שז"ן יעלו במקום חו"ב בסוד יהיה ה' אחד :

לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם, כי עתה המלכות נוקבלת מן השמש שהוא ז"א את הארתה אבל לעת"ל תקבל ע"י עלמה, ולגוה הירח לא יאיר לך שהוא אור חשך, גם יש בו מלוי וחסרון. אלא תהיה נשלמת במילואה, והיה לך ה' לאור עולם, ו"ה יהיה בבחי' יה לאור עולם שלא יהיה נפסק חלילה כנהר אשר לא יכזבו מימיו, גם לאור בלא וא"ו גי' אריך שהוא בחי' הכתר, עולם זו"ן שלעתיד תתגלה הארת אריך בזו"ן :

לא יבא עוד שמשך וירחך לא יאסף, שלא יהיה לורך לעיבור ילודה יניקה ומוחין וסוד דורמיטא ונסירה. אלא תמיד יהיו בבחי' הגדלות בבחי' פ"ב פ"ב ביושר ועיגולים :

פגעת את שש ועושה לך, ידוע שיסוד אבא ארוך מיסוד אימא וכשמסתיים יסוד אימא עד החזה דז"א אז היסוד דאבא יהיה בלי מלבוש, ומרוב הארתו בוקעת הארתו ויולאת מאחורי ז"א לחוץ, ובזה נבנית ונעשית המלכות בחי' לך, גם שש היא גי' ש"ך ופ"ה, וז"ש פגעת את שש, רומז לש"ך ופ"ה גי'ולות, ועושה לך שנתקיים ועולים למלכות :

ירמיה

ה' עזי ומעוזי, בא לרמוז מ"ש רז"ל אני ה' קודם שיחטא ואני הוא לאחר שיחטא. ורז"ל אמר קודם שיחטא על סוד רפ"ח גלויות ואני לאחר שיחטא מה שפגס הוא בעלמו :

מעיי מעי אוחילה קירות לבי. מעי גי' ק"ך רומז לק"ך לרופי אלקים. אוחילה לבחי' החסד שבו נמתקים הק"ך לרופים. קירות לבי. קירות רומז למל' כמ"ש ויסב חוקיהו פניו אל הקיר. לבי גי' מ"ב רומז לשם מ"ב המזכר והמעלה. הומה לי

לי לבי לא אחרים. לי המלכות. לבי הבינה ור"ל שבכיסול השכינה שהיא ה"א תתאה שנפרדה מה"א עילאה הבינה. כי קול שופר שמעת נפשי. קול שופר שהוא רומז לאימא שהיא בסוד חמשה מולאות הפה היוולדים מאימא ונכנסים בז"א. שמעת נפשי המלכות. תרועת מלחמה. מלחמה לחס' מה' הם סוד ג' היות גדלות שנתקיים בהם זו"ן :

רפאני ה' וארפא, רמו שלריך האדם לקטע עלמו תחלה ואח"ך יקטע אחרים עד"ש וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל. וזהו רפאני תחלה ואח"ך וארפא. קרי ביה וארפא בדגש שהוא פועל יולא לאחרים. א"נ רפאני ה' עד"ש הואיל ולא חוקים אהיו במליה לא תוקמון נמי בהדיה שכל המעביר על מדותיו מעבירים לו על כל פשעיו. וז"ש רפאני ה' בשביל וארפא אחרים שאני מוחל על עלבוי :

א"נ רפאני. פר' אני' פר רומז לפ"ר דינים, אני המלכות. ה' הוא רומז לבינה שימתקו הפ"ר דינים על ידי הבינה וזוהו וארפא. הושיעני ר"ת וס"ת י"ה שהם אבא ואימא. ואושיעה ר"ת וס"ת וה' שבחינת ו"ה יהיו בסוד י"ה בסוד יהיה ה' אחד :

ונתתי לכם רועים כלבי ורעו אתכם דעה והשכל. לבם ע"ה גימטריא הוי"ה אדני שהיו בבחינת ריעים כאו"א דלא מתפרשן לעלמין. בלבי רומז לבינה כמ"ש בינה לבא :

ואנכי אמרתי איך אשיתך בצניס. ואנכי אימא. איך גי' אל שהוא חסד. אשיתך בבגים שנמשך החסד לגבורות שהם בחי' בן. ואתן לך ארץ חמדה. ארץ הבינה חמדה חכמה כמ"ש בזוה"ק שהחמדה רומז לחכמה. נחלת לבי. נחלת המלכות, צבי היסוד ור"ל ש"י המשכת אורות מוחין מחו"ב זוהו יהיה לבי נחלה שיתחברו היסוד והמלכות במיתוק החסדים :

בעת ההיא יקראו לירושלים כסא ה'. ירושלים המלכות, כסא הבינה, ה' אבא שעולה המלכות עד מקום חו"ב ונקראת כסא ה'. ונקוו אליה כל הגוים. ונקוו שמתקבלים כל גי'ולות הקדושה שהיו בגוים שהם הקליפות ויעלו מסוד מ"ן לשם ה' שהם זו"ן בבחי' הגדלות :

אם תשוב ישראל נאם ה'. ש"י התשובה זוהו יהיה יסוד. נאם ה'. נאם גימ' ל"א שהם הוי"ה אדני :

נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוליס, רמו שלריך האדם לטהר מחשבתו בעשותו המלות או בזמן שעוסק בחורה שלא יהיה לו שום פניה ח"ו. המולו לה' והסירו ערלת לבבכם. ערלת רמו לילה"ר דעשין ודלאוין :

בעת ההיא יאמר לעם הזה ולירושלים רוח לא שפס במדבר. לעם רמו לו"ק. הוזה גי' טוב שהוא היסוד. ולירושלם המלכות. רוח הוא רמו לגבורה. צח הוא חסד כטכר במקובלים צח גימטריא כ"ו ע"ב. שפים שף' יס. שף הוא רומז לש"פ גי'ולות, ים רמו לחכמה, במדבר ע"ה גימטריא כ"ר רומז ליסוד נר המלכות :

כי כה אמר ה' שממה תהיה כל הארץ. שמממה שס' מה' הם רומזים לבחינת הגדלות. תהיה כל הארץ. כל היסוד, הארץ המלכות. שלעתיד יהיו כל הזוגים בבחי' :

צבחי הגדלות. וכלה לא אעשה. וכלה היא מודגשת הלמד כמו חתן וכלה. לא קרוין בה"א לה אעשה. כי האלף תתחלק בה"א באותיות אחת"ע. גם אעשה גי' שע"ו שנמשך לה שע"ו נהרין מא"א:

והיה כי תאמרו תחת מה עשה ה' אלקינו לנו. תחת מה שהוא צחינת מ"ה צחינת חסד עשה ה' לנו. שכביכול תחת החסד שהוא מ"ה נעשה צחי' לנו שהוא גימט' אלקים צחינת גבורות כמ"ס הרב בסוד זכור ה' מ"ה היה לנו, ואמרת אליהם כאשר עזבתם אותי ותעבדו וכו' אותי אות' יוד' אות יסוד. יו"ד המלכות, ור"ל שהפרדתם בעוונתם היסוד מן המלכות. ה' יתקינו למוטב:

הגידו זאת צבית יעקב והשמיעו ביהודה לאמר. זאת רמז לתורה. בבית יעקב שהוא צחי' לאה ור"ל שתכוונו בעסק התורה לשמה לשם ה"א שילאה שהיא צחי' לאה. וזוה והשמיע' ו"ה שהם זו"ן יחדו אותם ביהודה גימט' למ"ד בסוד שהמלכות נקנית בשלושים מעלות שהם סוד י"ה במלואו כזה יו"ד ה"ה שהם סוד מוחין שלה:

על מי אדברה ואעידה וישמעו וכו' על מי רמז לבינה שנקראת מי. אדברה אדבר' ה' עם הו"ו שהוא רמז לו"ק ומלת ו"ו נרמזה צביבת ואעידה. אעידה לשון עדי וקשט, אעיד' ה' ר"ל אקטע המלכות מגילולות הקדושה אשר אחי מזכר. וו"ש וישמעו ר"ל שהם נקבלים ועולים לשורש העליון:

הצרי אין בגלעד. בגלעד גל' עד'. גל המלכות. עד ז"א שבעות נתרחה מעל הצנים שהם זו"ן שנסתלקו מוחין דאימא ח"ו ולזה אם רופא אין שם לרפאות גלוי הקדושה ע"י הזווג של ת"ת ומלכות:

מי יתנני במדבר מלון אורחים. מי הבינה. במדבר המלכות להתחבר עמה. מלון המלכות. אורחים רמז לאורות המוחין שנקראים אורחים שהזווג יהיה על ידס. או במדבר גי' ע"ה ג"ר שהם הויה אהיה. הויה אלקים. הויה אדני ואעזבה את עמי. לשון עוזב תעוזב עמו:

שבתך בתוך מרמה. שבתך אותיות בת' שך' רמז לש"ך גלוין שהיא צחינת המלכות. בתוך מרמה שתקונם ע"י מרמה רס' מה' רם הבינה. מ"ה חכמה שמתוק ש"ך גילויים הוא. ע"י חו"ב:

עושה ארץ ככחו מכין תבל בחכמתו. עושה ארץ המלכות. בבחו צכח ו"ו הוא היסוד דאבא. שנבקע יסוד אבא וצניית המלכות. מכין תבל בחכמתו. תבל עם האותיות גי' תלה שהם חמשה אלקים עם הכוללים. בחכמתו אבא ור"ל שתקון ה' גבורות הוא בחכמתו ע"י אבא בסוד במחשבה התבריר כולא. ובתבונתו היא מוחין דמלכות דבינה. נטה שמים ז"א. כי מוחין דז"א הם ממלכות דבינה: **מה** לידדי צבית. מה הוא רמז לצחינת הגדלות. ור"ל כמ"ס הרב ז"ל דבזמן הצית היו זו"ן צבחי' הגדלות אף בחול. וז"ש מה לידדי היא המלכות. בביתו בזמן בהמ"ק קיים:

מקוה ישראל ה' מושיעו בעת לרה. מקוה יסוד דאימא. ישראל ז"א. מושיעו בעת צרה שאימא היא מושיעו של ז"א בעת תגבורת דינין:

והיה כעץ שתול על מים. עץ היסוד. שתול על מים שמתקבלים בו החסדים. ועל יובל ישלח שרשיו. יובל עם האותיות גי' צ"ן שהוא רמז לשם צ"ן הנמתק

הנמתק על ידי החסדים של היסוד:

היעזוב מזלר שדי שלג לצנון. היעזוב לשון מעויבה כמו פיתת את המעויבה וסיכך וכו' מצור שדי רמז ליסוד הבינה. שלג שהיא צחי' המלכות אותיות שגל. לבנון ל"ב נו"ן ל"ב רמז לל"ב נתיבות חכמה. נו"ן רמז לחמשים שערי בינה. ור"ל יסוד של בינה מעמים ומעוז למלכות חסדים של או"א למתק אותה:

יושבת בלבנון מקוננת בארזים מה נחנת צבא לך חבלים וכו' יושבת המלכות. בלבנון אבא. בסוד אבא יסוד ברתא שנתיישבה על ידו. מקוננת בארזים הקן שלה מושבה צו"א ויעקב. מה נחנת. מה שנמשך להם צחי' מ"ה שהוא צחי' הגדלות. נחנת לשון חנייה. צבא לך חבלים חבל יס. חבל גי' מ' שהוא סוד ד' יודין דע"ב שהוא יס החכמה צחי' אבא, ור"ל שנמשך לה הארה משם ע"ב שהוא ד' יודין:

ביום ההוא. אלמית לדוד למה לדקה. ידוע שדוד הע"ה היה משורש יסוד הניקבא שהוא מרכבה לעטרת היסוד שדוד הוא נקודת ליון. צמח גי' הויה אהיה הויה אדני. וז"ש אלמית לדוד למה לדקה שתאיר לה הארת הויה אהיה הויה אדני ע"י הדקה:

כי ברא ה' חדשה בארץ נקבה תסובב גבר. רמז שלעתיד יתעלו הגבורות ויהיו בסוד מקיפים, בסוד לדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. ונקבה היא רמז לגבורות שהם צחי' המלכות. תסובב גבר הוא צחי' הו"א. חדשה ר"ת וס"ת י"ג רמז ל"ג מכלין דרחמי הנמשכין מאו"א. ברא ה' ר"ת י"ב רמז ל"ב פרטופין:

יברכך ה' כזה לך הר הקדש. רמז על כנסת ישראל שלעתיד תהיה ההשפעה מן צחינת הכתר כמו שעתה מתגלית בזמן מנחת שבת בסוד כי מאתך היא מנוחתם. ולעתיד תהיה צתימות. וז"ש הר הקודש שהוא צחי' או"א:

יירושלים תשכון לבטח. ירושלים היא המלכות. לבטח הם או"א שהם צחי' הצטחון. ור"ל שהמלכות עולה למקום חו"ב. וזה אשר יקראו לה. זה גי' י"ב רמז ששלמת ב"ב פרטופים דאילנות. ה' צדקנו הוא חיבור יסוד ומלכות שיהיו בשלימות וצתימות כמו או"א:

וזרחה לכס יראי שמי שמש לדקה. לכס אותיות מלך. וע"ה ז"א רמז להויה אדני. יראי שמי. יראי רמז ללאה ורחל. שמי היא הארת חו"ב. גם שמי נקראת הבינה כמ"ס בתקונים שמי שכינתא עילאה:

הבן יקיר לי אפרים. הבן רמז לשם צ"ן. יקיר אותיות יק"ר יו"ד שהוא רמז לאבא. לי ע"ה גי' אס רמז לאימא. אפרים פא"ר י"ס ור"ל שע"י הארת המוחין מאו"א למלכות נמתקים הגבורות ונקראת המלכות פאר בסוד אשת חיל עטרת בעלה. גם פאר פ' א"ר ר"ל שמונים אורות. רמז לשמונים אורות הנמשכים למלכות מאו"א:

מדוע הכיתנו ואין לנו מרפא. ואין הוא א"א שנקרא אין. לנו גי' פ"ו שהוא שם אלקים ור"ל שע"י המנחת אורות א"א למלכות בזה יהיה מרפא למלכות להמתק גבורותיה:

לקרוא שנת רצון לה'. שנת המלכות. רצון רמז לכתר ור"ל שלעתיד תהיה בסוד הכתר **מז**

הכתר אשת חיל עטרת צעלה שהגבורות יהיו למעלה מן החסדים:
כי הנה החשך יכסה ארץ. חשך רומז לבריאה בסוד יולר אור וזורא חשך. יכסה ארץ המלכות שהצינה היא סוד בריאה מסבבת וחופפת עליה שלא יינקו החיולונים ממונה. וז"ש וערפל לאזובים ר"ל שעי"ה הצינה המתפשטת למלכות היא מסמא עיניהם של החיולונים מלינק ממונה:

פתח לצמון דלתוך וכו'. לבגון ל"ב נו"ן לב רומז לל"ב נתיבות חכמה, נו"ן הם נש"ב. דלתוך הם לאה ורחל. פתח היא נקודת הפתח הרמזו לחכמה להניק להם:

נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים. בית ה' היא המלכות. בראש ההרים הם סוד חג"ת שתעלה למעלה מחג"ת בבחי' או"א כי לעת"ל תהיה המלכות בבחי' עטרה. ונהרו אליו כל הגוים. שכל הנימולות יעלו שם ומאירים בה והיתה לה' המלוכה:

קול ברמה נשמע. קול הוא ז"א. ברמה עם האותיות גי' כ"ה. נשמע לשון זוג שהמלכות תהיה ביחוד נר. גם ברמה הוא רמז לבינה. רחל מצכה על צניה. מבבבה הוא סוד המיתוק שנמתקים בבחי' צניה שהם שם צ"ן:

הנה ה' אקים בחזק יבוא. בחזק הוא רמז לגבורות שלעתיד תהיה הגאולה בבחי' הגבורה, גם בחזק צ' חזק ר"ל שני פעמים חזק וע"ה גי' רל"ב שהוא יחוד עסמ"ב. ה' אקים. ה' אבא, אלקים אימא. בחזק שהזוג יהיה בשלימות העסמ"ב: **אמת** ומשפט שלום שפטו בשעריכם. אמת ז"א, שלום יסוד, שפטו אותיות פשטו, בשעריכם המלכות, ור"ל שיפטו אורם במלכות:

ביום בחרי בישראל ואשא ידי לזרע בית יעקב. אשא ידי גי' כ"ד רומז לכ"ד לרופי ארזי. לזרע בית יעקב. צניה של רחל שהיא עקרת הבית. ואוודע להם בסוד שהשכינה מתעברת מנשמתם של לדיקים:

ובהר ליון תהיה פליטה והיה קודש. ובהר ציון רומז לנקודת ליון. שלעתיד אחר התיקון תהיה פליטה שלא יהיה עוד יניקה לחיולונים. והיה קודש בבחי' ו"ה יהיה י"ה, קודש שהם או"א הנקראים קודש:

ועולה לא נמלא בשפתיו. ר"ל לא מצבייא שלא הוליא סקר מפיו לא אפי' בעקימת שפתיו אינו עושה תנועה של סקר ועולה ח"ו:

יהזקאל

והכהנים הלויים בני לדוק. הכהנים הם רומזים לחסדים. הלויים הם רומזים לגבורות, בני צדוק. לדק' ו' צדק רומז למלכות. ואז הוא רמז ור"ל שעי"ה עבודהם מושכים חו"ג לזו"ן. אשר שמרו את משמרת מקדשי. קדש' יס'. ים המלכות ור"ל שעשו המלכות בחינת קודש:

ואומר לך בדמיון חיי, בא לרמזו על עשרה הרוגי מלכות שמסרו עלמם והעלו מ"ן לבחינת או"א עד ביאת מש"ן. ולולי זה היה העולם נחרב ח"ו. וז"ש ואומר לך בדמיון שנהרגו על קדוש השם חיי וזוה העלו סוד מ"ן לחכמה שנקראת חיים:

א"ג ואומר לך בדמיון חיי. ידוע מי שמעלה מ"ן בסוד החכמה שהוא סוד המחשבה לריך שימסור עלמנו בפועל על קידוש השם כעניין רבי עקיבא וחבריו. כי בדיבור לחוד אינו יכול לעלות מ"ן אלא למלכות דווקא. וז"ש ואומר לך אם אמירה בלחוד שאינו מוסר עלמנו בפועל זהו לד' גי' עם האותיות הוא צ"ן שהוא רומז למלכות. אמנם אם בדמיון שמסר עלמנו להריגה בפועל כמו ר"ע וחבריו. חיי יגיע המ"ן לחכמה שהיא בחי' חיים:

תרי עשר

וארשתוך לי בחמונה. התורה תקרא חמונה שעי"ה התורה יתיחדו זו"ן. וז"ש וארשתוך לי בחמונה שהיא התורה. וזוה וידעת כי אני ה'. וידעת הוא לשון זוג. את רמז למלכות, ה' ז"א:

תקעו שופר בגבעה חלוצרה ברמה. תקעו לשון תקע את אהליו. שופר רמז לבינה, בגבעה רמז למלכות. הצוצרה הם נלח והוד. הרישו בית און. הריעו מלשון רועה התרועעה ארץ. בית און עולם הקליפות. שהצינה משבצת אותם ומכתת אותם. אחרוך בנימין. אחרוך הם הגבורות. בנימין בן ימין ימין החסד. ור"ל שיתמתקו הגבורות בחסדים:

מה אעשה לך אפרים ומה אעשה לך יהודה. מה רמז לבחי' מ"ה שהוא בחי' הגדלות. אעשה לך ימשך לך בחי' הגדלות. וחסך כענין בקר וכעל משכים הולך. רמז זוה כשעולה המלכות א דורה בבקר כעל משכים בסוד אילת השחר כעל שתייה בבחי' יס"ו כגודע:

אל חכך שופר כנשר על בית ה'. אל שהוא חסד. חכך הוא רומז לחכמה. כנשר הוא רומז ליסוד. על בית המלכות. ה' ז"א. ור"ל היסוד מקבל חו"ג מן חו"ב ועי"כ מתחברים זו"ן:

לי יזעקו אקי ידענוך ישראל. לי למד יוד. לימוד התורה שהיא ביזירה. יוד המלות שהיא בעשיה. יזעקו לשון קבון ואסיפה שמתקבלים ונאספים יחד המלות והתורה ששונים התחוננים. ועי"כ אלקי היא המלכות. ידענוך לשון זוג כמו זרע אדם שהוא לשון זוג בסוד לדיק צעלה דמטרותיא:

ומה תעשו ליום מועד. ליום הוא ז"א. מועד הוא סוד הארת הצינה בסוד אה תעשו לה' במועדיכם שעולה למקום הצינה. גם מועד גי' ק"ך שהם ק"ך לרופי אקים שנמתקים ע"י שם מ"ה שהם החסדים:

בענבים במדבר מולאתי ישראל. בענבים במדבר רמז למלכות כמ"ש בזה"ק אחר דכניש כולא ורמזו על המלכות שכוללת כל הפרטופים. מולאתי ישראל. שגם ישראל כוללים כל הפרטופים:

זרעו לכם לדקה. הם התורה והמלות. לצדקה המלכות. שתעלו אותם בסוד מ"ן וקלרו לפי חסד. שימשך לכם מ"ד:

ויהודה עוד רד עם א וכו'. יהודה רמז למלכות. עוד גי' יסוד. רד בהיפוך אותיות דר. עם אל רמז לז"א ור"ל שעי"ה היסוד מתחברים זו"ן. ועם קדושים רמז לאו"א. נאמן לקבל מהם מ"ד ונתקנים זו"ן:

אשור לא ישיענו. אשור רומנו לנדיקים שמואשרים במעשיהם. לא יושיענו
שאחר התיקון אין לריך למעשה התחתיים. על סוס לא נרכב. סוס
רמו לילה"ר לא נרכב עוד להלחם בו ולהתגבר עליו שגם הוא יתוקן. ולא נאמר
עוד שהינו למעשה ידניו. שאין לריך לעשות עוד בירורים ולהעלות העולמות מכת
תפלתינו שכל הזוגים ויחודים נעשים מאיהם:

יואל

תקעו שופר בציון. שופר הם סוד הגבורות. תקעו לשון תקע את אהלו.
בציון המלכות שנמשכים חמשה גבורות שהם אותיות מנלפ"ך. והרעיו
בהר קדשי. שנמתקים בסוד או"א:

וה' נתן קולו לפני חילו. קולו הוא סוד חו"ג. חילו חיל וא"ו. הוא רמו ליסוד שמתגלה
בשני שלשי ת"ת ז"א. ועי"כ רב מאד מחנהו שהוא בחי' המלכות. שנמשך לה
בחי' הארת אבא שהוא רב מאד:

ויען ה' ויאמר לעמו הנני שולח לכם את הדגן והתירוש והילהר. דגן רומנו לאבא.
תירוש רומנו לחימא. לעמו לעם ו' לעם רומנו למלכות. וא"ו רומנו לת"ת. ור"ל
שנמשכים לזו"ן מן בחי' או"א:

כי עץ נשא פריו תאכה וגפן נתנו חילם. עץ הוא רמו ליסוד. נשא פריו. רמו לנילוות
הקדושה ע"י תאכה וגפן הנמשכים לישראל. נתנו חילם שהם תורה ומלות. גם פריו
רומנו למלכות שתעלה לעולם האלילות. נשאו לשון התנשאות והתרוממות:

ומלאו הגרנות בר. הגרנות רומנו למלכות. בר רמו לתורה שבכתב ושבע"פ.
ועי"כ והסיקו היקבים שהם בחי' היסודות תירוש וילהר. תירוש הוא
רמו למוחין דאבא. ויצהר הוא רמו למוחין דחימא:

וידעתם כי אני ה' אקבע שוכן בציון הר קדשי. אני המלכות. ה' ז"א. שכן
ג' ש"ע. הר חימא. קדשי אבא. ור"ל וידעתם לשון זוג. אני ה' הם
בחי' זו"ן. ימשך להם הארת הר קדשי שהם בחי' או"א:

על זאת הקולותי ואראה ושגתי ערבה לי. ושגתי לשון שגה. וידוע שהמלכות נקראת
שגה בסוד ד' ראשי שנים הם. ערבה לי בסוד לזאת יקרא אשה כי מאיש
לקחה זאת. א"כ ערבה לי. לי ג' אס ע"ה. ערבה הוא מיתוק הגבורות של
המלכות הוא ע"י חימא:

הגותן בים דרך. בים הוא רמו לחכמה. דרך הוא רמו ליעקב כמ"ש בזה"ק
ע"פ ויעקב הלך לדרכו. וידוע שיעקב אע"ה יא מהארת יסוד אבא.
הנותן בים הוא חכמה. דרך הוא יעקב:

עמום

לבן כה אעשה לך ישראל. לבן ג' מאה. כה המלכות. אעשה לך. לך ג' חמשים
שהם רומנים לחמשים שערי צינה. ישראל ז"א. רמו בזה שמקבלת המלכות
מאה ברכאן מצינה ומישראל שהוא ז"א:

עקב כי זאת אעשה לך. עקב רמו למלכות שהיא סופא דכל דרגין. זאת רמו
לתורה ור"ל שהמלכות נשלמת ונתקנת ע"י התורה. הכון לקראת אלקיך
ישראל. אלקיך מלכות. ישראל ז"א שיהיו זו"ן פכ"פ:

כי הנה יולד הרים ובורא רוח. הרים רמו לאו"א והם סוד נה"י כי הנה"ה
נקראו הרים. ובורא רוח הוא ז"א. שניקתו מנה"י דאבא. ומגיד לאדם הוא
ז"א. מה שיחו שממשיך לז"א בחי' מה שהיא הגדלות. שיחו המלכות כי בזמן
שנוקבא עמו נקרא אדם:

הישאן אריה ביער. אריה רמו לחסד. יער ג' פ"ר רמו לפ"ר דינים שמיתוקם
ע"י החסדים. וערף אין לו מדרך ג' רפ"ח ניולות. אין לו עיין לו.
כמו אין לה עיין לה. ור"ל שע"י מיתוק הגבורות עולים רפ"ח ניולות:

המבריק שוד על עז. שד ג' ש"ה ע"ה שרומנו לחסד בסוד שה תמים. עז
הוא גבורות. ושד על מזלר יבוא. מבריק רמו לאלילות שהוא מזלר לבי"ע:
שנאו רע וזהבו עוב. ידוע שיש יראת העונש ויש יראת הרוממות. ויראת
הרוממות היינו שמואס ברע ובוחר בעוב מאהבת המקום ולא מסיבת
העונש. ובחי' זו רלויה לפניו ית' ויחנן שארית יוסף. והלגיו בשער משפט. שער
רמו למלכות. משפט ז"א, ור"ל בזה תזכו שז"א יהיה מחובר במלכות ולא
נפרד ממונה ח"ו:

מי יקום יעקב כי קטן הוא. מי בחי' הבינה על ידי יקום יעקב. כי קטן הוא
ר"ל ואין מעשה קטן כלום כמ"ש"ה כי נער ישראל ואוהבתו. א"כ קטן הוא
רמו לענוה. כי ע"י הענוה והשפלות ישראל נגאלים. וז"ש מי בחי' הבינה. על ידה
יקום יעקב כי קטן הוא. בזכות שמקטין את עלמו:

כה הראני ה' אקים והנה קורא לריב באש אדני אקים. ריב רמו לקליפה
ששמה ריב. איש רמו למלכות שסופגת לקליפה ע"י אש האקים:

לקנות בכסף דלים. בכסף הוא חסדים. דלים רמו לשביעה להמשיך לה חסדים.
ואציון בעבור נעלים, הם מט"ע וסנדלפון להמשיך שפע החסדים:

הבונה בשמים מעלותיו. שמים הם ז"א. מעלותיו הוא רמו לחימא שהוא
ממעל ז"א שבטין ז"א הוא מחימא. ור"ת וס"ת מעלותיו הוא מ"ו רמו
למילוי ע"כ שהוא באבא. ואגודתו על ארך יסדה. ואגודתו רמו למלכות, על ארך
יסדה הוא אבא שהוא למעלה מן הארך שהיא הבינה. יסדה שאבא יסד ברתא:

ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת. רמו לכנסת ישראל. וס"ת ההוא אקים
א"ת הוא אותיות אמת שע"י התורה שנקראת אמת. אקים אותה כמ"ש"ה
גם כי יתנו בגוים עתה אקבלם. וגדרתי את פריהם. רמו על פרלת חמא אדה"ר
והבאים אחריו. והריסותיו אקים. רמו לרפ"ח ניולות. ובגיטיה כימי עולם. שיחורו
העולמות ויתעלו בבנינם כבראשונה כמו שנאללו כימי קדם:

מיכה

עוד הורש אבי לך יושבת מרשה. עוד הורש אבי. רמו לז"א דירית אחסנתא
דאבא. לך רמו לחמשה חסדים שכל א' מהם כלול מעשר כמנין ל"ך. מרשה
אותיות

אותיות מ"ה ר"ש מה רמוז לז"א. רש רמוז למלכות לית לה מגרמה כלום. שנמשך לה מבחי' ז"א שהוא מ"ה:

ואומר שמעו נא ראשי יעקב וקלני בית ישראל הלא לכם לדעת את המשפט הלא אותיות לאה. לבם אותיות מלך שהיא רחל. לדעת לשון זוג. את המשפט הוא ת"ת ור"ל שמזדווגים ז"ן:

ואולם אנכי מלאתי כח את רוח ה'. אנכי אימא. מלאתי כח רמוז למוחין דאבא. רוח ז"א. ה' רמוז למלכות:

בונה ליון דמזים וירושלם בעולה. ציון רמוז למלכות. דמזים הם רומזים לחמשה דמזים טהורים וכו' בסוד ואומר לך דמזיך חיי וכו' גם דמזים של מסירת נפשות הדיקים למלכות. וירושלם בעולה בסוד לא נתמלאת ירושלים אלא מחרבנה של זור:

תרום ידך על לריך וכל אויבך יכרתו. תרום ידך רמוז לחממה בסוד פותח את ידך. וע"י גלוי אור החממה. כל אויבך שהם הקליפות יכרתו:

עמי מה עשיתי לך ומה הלאתיך ענה בי. עמ"י ר"ת עיבור מוחין יניקה. ור"ל שע"י העיבור ויניקה והמוחין. מה עשיתי לך בחינת מ"ה שהוא סוד הגדלות עשיתי לך:

קול ה' לעיר יקרא. קול ה' הוא ז"א. לעיר יקרא למלכות יקרא לעורך הזוג. ותושיה שהוא ז"א שנקרא תורה. יראה שמך המלכות שהיה הזוג פכ"פ:

נחום

מה תחשבון אל ה' כלה הוא עושה לא תקום פעמים לרה. מה תחשבון רמוז לחממה. אל ה' ז"ן שהחממה היא בסוד המחשבה. תחשבון אל ה' ר"ל תמשיכו ממנה מוחין לז"ן. כלה הוא עושה. בלה לשון חתן וכלה. כי המלכות ע"י קבלת איר חמשים ש"ב מן אימא נעשית בחינת כלה כלולה. הוא עושה הבינה. גם עושה אותיות שע"ה רמוז לשע"ה גהרון שמקבלת המלכות:

כי מלור שאבי לך. כי מצור שהם חסדים דבינה. שאבי לך גימטריא ז"ן עם האותיות שהיא בחינת מלכות. בואי בטיט רמזי בחומר. אלו הקליפות שהם טיט היון:

נמו רועיך מלך אשור. נמו כמו נאמו. רועיך כמו ריעיך. רמוז לאבא. אשור אימא. ישבנו אדירך הם ז"ן שע"י המשכת מוחין מא"א לז"ן ישכנו יחד: **אם** שלימים וכן רבים וכן נגוזו ועבר. שלימים הם בחי' יעקב ולאה. שלימים שלם' יס' וכן רבים רומז למוחי חו"ב שע"י גילוי הארת מוחין דחו"ב. נגוזו ועבר. נגוזו גילולת הקדושה. ועברו ממדור הקליפות:

חבקוק

וצדיק באמונתו יחיה. וצדיק היסוד. באמונתו יחיה קרי בית יהיה שאת ח"ת מתחלפת בה"א באותיות אה"ע שז"ן בבחי' י"ה י"ה בסוד יהיה ה':

ה' אחד ושמו אחד:

הלא אתה מקדם. אתה ז"א. מקדם רמוז לבינה שקדמה לעולם. ה' אקי קדושי. ה' ז"א. אלקי המלכות. קדושי שיתעלו ויהיו בבחי' קודש שהם בחי' או"א ועי"כ ולא נמוס כי יסתלק דרגא דמותא ובלע המות לנלח:

ונונה כאור תהיה. נונה ע"ה גי' אדני. כאור תהיה שהוא רומז לחסד. קרנים מידו לו. קרנים הם נ"ה כמ"ש בשה"פ. מידו אותיות מיו"ד שהוא רומז לחממה. לו היסוד שהוא סוד ו"ק ור"ל שנמשכים לנה"י הארת מוחין דחממה. ושם חביון עוזו עז' ואו'. עוז המלכות, וא"ו בחי' הת"ת:

שמש ירח עמד זבולה. שמש ז"א. ירח המלכות. עמד זבולה שעמידתו ע"י זבולה. זבולה גי' חמשים שהם רומזים לן' שערי בינה. זבול לשון חיבור שהם בחי' חו"ב דלא מתפרשין חד מן חבריה. א"כ עמד זבולה קאי על ז"ן שהיו מתאחדים תמיד. לאור חציך הם היסודות יהלכו ושם חביון עוזו. ושם שס' ואו' שם המלכות. וא"ו ז"א. חביון רומז לנ"ר שנמשך לז"ן הארת כח"ב ע"י עוזו שהיא התורה:

צפניה

בקשו לדק בקשו עמוה וכו' ידוע שאין השכינה שורה אלא על מי שיש בו עמוה בקשו לדק שהיא בחינת השכינה. בקשו ענוה כי ע"י העמוה תשרה עליכם השכינה:

א"נ בקשו לדק. התורה נקראת לדק שתלמדו תורה לשמה לשם ה"א היא לאה הנקראת עמוה בסוד עקב עמוה יראת ה':

והיה חבל לשארית בית יהודה. חבל גי' מ' שהם ד' יודי"ן. לשארית בית יהודה. רמוז למלכות שנמשך לה חסדים מאבא. גם חבל רמוז לת"ת כמ"ש המקובלים בסוד יעקב חבל נחלתו. והוא יונק משלשה ספירות שהם נה"י דאימא. לשארית בית יהודה. שממשך לה אורות דנה"י. גם והיה חבל לשארית. חבל רמוז לנר"ן שיש לישראל אחיזה משם:

לכן חכו לי נאס ה'. חכו אותיות כח. לי המלכות בסוד ועתה יגדל נא כח אדני. נאם גי' ל"א שהיו ז"ן ביחוד הוי"ה אדני. ליום קומי לעד. ליום הוא חסד שהיו לעד בבחי' חסדים:

זכריה

והוציא אבן הראשה. אבן המלכות דאלימות. הראשה לסוד כח"ב. תשואות חן חן לה דאבא ודאימא. א"כ חן חן לה סוד פנימיות ומילוניות:

מנורת זהב כולה וגולה על ראשה. מנורת זהב המלכות. גולה ע"ה גימט' מ"ה שהוא רומז לז"א. ור"ל שממשך למלכות בחי' מ"ה. ושבעה גרותיה עליה סוד חג"ת נה"ס שהיה לה גלוי אורות בכל ספירותיה. שבעה ושבעה מוצקות סוד בינה ותבונה:

ונקראת

ונקראה ירושלים עיר האמת. עיר המלכות. האמת ז"א. שתייה נקראת תמיד לז"א בסוד הזווג. והר ה' לבנות הר הקדש. והר ה' צבאות שהם ז"ן יהיו צבחי קודש שהם סוד או"א. שיתעלו למקום הנקרא קודש בסוד ריעים דלא מתפרשן:

הנני מושיע את עמי מארץ מורת. מזרח גי' ע"ב קפ"ד עם הכולל שהם אורות אבא שלעתיד תתגלה הארת אבא ואז אין אחריה שעבוד:

ואני אהיה להם לאלקים. ואני המלכות שתייה צבחי אהיה שהיא סוד הבינה. באמת ולדקה באמת הוא ז"א. ובצדקה המלכות שתמיד יהיו ז"ן ביחוד:

דברו אמת איש אל רעהו. ר"ל דברו דברי אמת ע"י התורה שנקראת אמת. איש ז"א. רעהו המלכות ור"ל שיהיו צבחי ריעים כמו או"א ע"י מ"ן של התורה. אמת ומשפט שלום. אמת בינה שהוא גי' כ"א פעמים אהיה. משפט הוא ז"א. שלום יסוד. שפטו אותיות פטמו בשעריכם המלכות:

איוב

וכר אשר לאיש יתן בעד נפשו. כל רמז לחמשה חסדים וחמשה גבורות הנמשכין מן הבינה שיש בה חמשים שערים. אשר רמז לבינה. לאיש ז"א ור"ל שנתנת אימא לז"א. יתן בעד נפשו למלכות. ש"ה חסדים וכ"ה גבורות שמקבל מאימא ממשך אותם למלכות:

א"נ כל אשר לאיש. הוא ז"א רמז על סוד הדורמיטא שמסתלקין מו"א המוחין ונכנסים במלכות לבינין פרלופה בסוד ויפל ה"א תרומה וכו' ויבן את הללע: **לשום** שפלים למרום. שפלים רמז לענוים. למרום שיזכו להיות נשפעים מהבינה שנקראת מרום. א"נ לשום גי' ש"ו. שפלים רמז לז"ן. למרום היא בינה ור"ל שיהיו נמשכים להם ש"ו נהורין מן הבינה:

ותהי לדל תקוה. לדל רמז לישראל שיש להם צחי תקוה. תקוה שהם סוד נר"ן בסוד ותן תקוה טובה לדורשך כנו' בדברי הרב ז"ל:

כי הוא יכאיב ויחבש. הוא הבינה. יכאיב לקליפות. ויחבש נילמות הקדושה: **כי** עם אבני השדה בריתך. אבני השדה הם מוחין דז"א. שהם בסוד נה"י דאו"א. בריתך היסוד הוא מקבלם ונותנם למלכות. וחית השדה שרומזת לבינה. שלמה גימט' ש"ה שהם ש"ה נהורין. לך היסוד. או לך עם האותיות גי' צ"ן שהיא המלכות:

מריה מים יפריח. מריח רמז לז"ן כמ"ש הרמ"ז ז"ל שכל ריח הוא סוד ז"ן. יפריח סוד מ"ד ש"י מ"ן ירד מ"ד:

כי יש לעץ תקוה. לעץ רמז לת"ח שיש להם סוד נר"ן. תקוה תק' וה' ת"ק הוא רמז לעולם הבריאה שהיא צחי הנשמות ו"ה רמז לרוח ונפש:

בדי שאל תדנה. בדי שאל הם יסודות הקליפה. תרדנה אל תהומא רבה. אם יחד על טפר נחת. ר"ל שנאחד על עפר המלכות. נחת רמז לשלשה מלוים

מלוים דשם אהיה שהם גימט' נח"ת. יחד על עפר. המלכות. ור"ל כשנמשך ונאחד הארת ג' מלוים דשם אהיה על המלכות. הקליפות ירדו בזקבא דתהומא רבה: **וארי** דבר יגוב. ידוע שיעקב הוא עומד כנגד פני ז"א. וכשיהיה זווג ז"א עם רחל פכ"פ לריכה רחל לעמוד במקום יעקב. וכשיהיה זה אז יולא כרוז שמכריו ואומר שיבואו לראות בכבוד וכו' וכשמוע עשו את דברי הכרוז וכו' הולך למקום הקליפות ויעקב עומד במקום עשו ועשו נדחה אל הקליפות ואז רחל באה לפני המלך וכו' כנו' בדברי הרב. וז"ש ואלה ואל יוד. אל הוא ז"א. יו"ד המלכות. דבר רמז לזווג. יגוב ממש שגובים דעתו לדמותו למדור הקליפות מפני הזווג. ותקת אזני. און גימטריא ח"ן. שבין מגדו שיעקב גם כן נהנה מהאור ההוא הנמשך לז"ן:

ורוח על פני יחלוק. רוח צחי ת"ת על פני יחלוק. כשיחלוק מעל פני תסמר שערת צשרי כי יתגברו הדינים ח"ו:

קרא נא היש עונך. קרא נא למלכות. היש עונך. יש הוא רמזו לאבא שעשרה פעמים אל גי' י"ש כמ"ש הרב. ואל מי מקדושים תפנה. שהם רומזים להארת הבינה. תפנה בסוד לבעל החוטם אני מתפלל לבעל החוטם אני מתחנן:

למם מריעו חסד. במם אות מ"ס רמז למלכות. ואות סמ"ך רמז לז"א. כי המלכות היא עומדת נגד תנה"י. וכל ספירה כלולה מיו"ד הרי מ"ס. וז"א שהוא ו"ק כל אחד כלול מיו"ד הרי סמך. ברעהו רמז לאו"א שהם ריעים. חסד שימשך לז"ן צחי חסדים מאו"א. ויראת שדי ישווב. יראת היא המלכות. שדי יסוד הבינה. יעווב לשון עוזב תעווב עמו:

אחי בגדו כמו נחל. אחי אח' יוד' רמז לז"א שהוא אח למלכות הנקראת יו"ד זעירא. בגדו לשון בגד רמז למלכות שהיא בגד ומלבוש לז"א. כמו נחל כמו צחי נחל:

שובו נא תהי עולה. שובו רמז לתשובה. גם שובו שוב' ואו' עם נא שהיא המלכות. וזה אל תהי עולה. קרינן ביה אל תחי עולה דה"א מתחלפת צחי"ת באותיות אהה"ע:

עד ימלא שחוק פיך. עד רמז לתפארת. שחוק גימטרי' צ"פ אור שימשך לה שני שלישי חסד. פיך המלכות. ושפתיד רמז ללגח והוד. תרועה בסוד ותרועת מלך צו:

נמה שמים לבדו. נמה ע"ה גי' ארני. שמים רמז לז"א. לבדו גי' מ"ב שהוא שם מ"ב המבחר בירורים דז"ן. ודורך על צמותי יס. שהוא יס החכמה בסוד במחשבה אתבריר כולא:

נקמה נפשי צחי. נקמה נפשי רמז על סוד המוחין שמסתלקים מו"א ונכנסים בזקבא בסוד הדורמיטא. אעזבה עלי שיחי. אעזבה לשון עוזב תעווב עמו. שיחי המלכות שמעמיסה הז"א אורות מוחין שבו:

ואלה לפנת בלבבך ידעתי כי זאת עמך. ואלה סוד ו"ק. צפנת בלבבך היא סוד הבינה שחופפת עליהם שלא יינקו מהם החימונים. ידעתי כי זאת עמך. ידעתי רמז לזווג. כי זאת המלכות עמך:

הלא און מלין תבחן. און הבינה. מלין המלכות תבחן. וחייך רמז לחכמה. אוכל

אובל רמו לזוג. ימעם לו לז"א:

כי יתן טהור מטמא. רמו לניולות הקדושה הנזכרים מהקליפות. לא הם אותיות אל שהוא החסד. אחד רמו שעל ידי טפת החסד היותר מאבא בזה מתבררין ניולות הקדושה:

א"נ מי יתן טהור מטמא. רמו על מאן דמוכי לחייבייא. לא אחד שזכה ל"ג אפרסמוני דכייא שהס גי' אחד. לא אחד. קרי לו בוא"ו:

מה יקחד לבך. מה רמו לז"א. לבך היא הבינה. ומה ירמוון עיניך למלכות. אחוך שמע לי. מלשון וישמע שאל את העם. לי המלכות שז"ן מתבררין ע"י אימא ומתבררין ע"י אימא. וזה חזיתי ואספרה. וזה היסוד. ואספרה ואספר ו"ה אספר מלשון ספיר שהמלכות מאורה בבחי' היסוד:

ואיש זרוע לו הארץ. ואיש זרוע. דרשו רז"ל רמו ללדיקים שניזונים בזרוע. לו הארץ המלכות. כביכול הלדיק נקרא בעלה דמטרוניתא:

אם תשוב עדי עד תצנה. אם תשוב. אם המלכות. עד ז"א. תשוב עדי סוד תרין עטרין. בזה תצנה ותכונן:

ישח עינים יושיע. ושח המלכות. עינים נלח והוד והיסוד הוא כלול בשניהם כנודע. יושיע שהס מוחין דמלכות:

ימלט אי נקי. אי רמו לז"א סמני הקטרת. נקי ע"ה גי' קס"א שהס מלוי אהיה דיודין. ימלט יברר הניולות דקדושה. וימלט עשוק מיד עושקו:

שם ישר נוכח עמו. שם המלכות ישר ז"א. גובה שהזוג יהיה בבחי' פנים ואמלטה לגלגל משופעי. רמו לבחי' הגלגל שנתקן:

באשורו אחזה רגלי דרכי ואלא אט. באשורו רמו לנה"ד ז"א. אחזה רגלי המלכות. דרכו דרך' ואו' דרך המלכות. ואו היסוד. שברתי שלא פגמתי בהם חלילה:

והוא באתר ומי ישיבנו. והוא רמו על שלימות השם והכסא. ומי שהיא הבינה ישיבנו. א"נ והוא באתר. שכביכול נשאר יחידי בלי המלכות בסוד ונרגן מפריד אלוף. ומי הבינה ישיבנו להתחבר אחד באתר:

והיה ראשיתך מלצר. כי יעקב היה תחילה מהחזה ולמטה של ז"א. ואח"ך זכה ולקח מהחזה ולמעלה והיה בשלימות כנגד כל פרוף ז"א. וז"ש והיה ראשיתך מלצר שהוא מן החזה ולמטה. ואחריתך ישגא מאד. מאד גי' מ"ה שקנה לו בחי' מ"ה כנגד כל פרוף ז"א שהיה בשלימות אדם:

אחד באתר יגשו ורוח לא יבוא ביניהם. אחד רמו לז"ן כי הז"א הוא ו"ק והמלכות היא שבע בסוד בת שבע הרי י"ג ספירות כמניין אחד. והם באחד יגשו רמו ל"ג מנין דרחמי שגמך להם הארת א"א. ועי"ז ורוח החיולונים לא יבוא ביניהם לזק ח"ו:

בשדה בלילו יקארו. רמו ללדיקים שנקראים מחלדי חקלא. בלילו לשון יבול. יקארו. וכרס רשעים ילקשו. שהס פלוגי וגודא דליה. ילקשו בתרומו יכסחון:

יתן לו לבטח וישען. יתן לו הוא בחינת ז"א שהוא סוד ו"ק. לבטח רמו לאימא בסוד בטחו בזה עדי עד. וישען בה. ועיניה על דרכיהם. רמו על בחינת המשכת הזוג הגמך מבחי' העינים. דרביהם דרכי' מ"ה דרכי' רמו ללאה

ללאה ורחל מ"ה הוא ז"א:

היש מספר לגדודיו. יש הוא גי' עשרה פעמים אל שהס רמוזים לחסדים דאבא. מספר רמו למלכות שמקבלת חסדים דאבא ומחלקת אותם לגדודיה שהס ב"ע בסוד ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. ועל מי לא יקום אוריהו. מי אימא' לא אותיות אל רמו לאבא. יקום אור' ה' ו' ש"י אור"א יקום אור הז"ן הרמוזים באותיות ה"ו:

המשל ופחד עמו. המשל רמו לאימא. ופחד עמו דא"ע"ג דאיהי רחמי דינין מתערין מינה. עושה שלום במרומיו. עושה אותיות שעה רמו למלכות שנקראת שעה. שלום היסוד. במרומיו מרום מ"ו. מרום אימא. ב"ו אבא כי מ"ו הוא מילוי ע"ב שהוא באבא ור"ל שגמך לז"ן מוחין מא"ו:

הן עד ירח ולא יאהיל. הן אימא. עד ז"א. ירח המלכות. לא יאהיל. לא קרינן לה. שאל"ף מתחלפת בה"א באותיות אה"ע. לה המלכות. יאהיל יאיר כמו בהלו נרו. ור"ל ש"י הבינה יאירו ז"ן:

כי יש לכסף מולא. יש הוא רמוז לחסדים דאבא שהס עשרה פעמים אל. בכף הוא היסוד שהחסדים נמשכים ליסוד שיהיה מבורר. ומקום לזהב הוא רמוז ליסוד אימא למלכות יזקו:

מקום ספיר אבינה. מקום המלכות. ספיר אבא. אבניה בסוד אבא יסר ברתא. ועפרות זהב שהיא בחי' אימא. לו לז"א. שהוא בחי' ו"ק:

מבכי נהרות חבש. מבכי רמוז למיתוק. נהרות הס בחינת היסודות. חבש כתרמוו אפקין. ותעלומה יוליא אור. ותעלומה שהיא רומזת לחכמה יוליא אור:

כי הוא לקלות הארץ יביט. הוא ארץ. לקנות הארץ רמוז לנה"י. תחת כל השמים יראה. תחת היא המלכות. כל היסוד. השמים ז"א. יראה:

לעשות לרוח משקל. רוח ז"א. משקל רמוז למ"ש הרב שהס עשרה פעמים מ"ו שהס מלוי דשס ע"ב עס עשרה כוללים גי' משקל. שתיקון הז"א ע"י חסדים דאבא. ומיס תכן במדה. ומים שהס החסדים שהס בחינת הדעת. תכן במדה היא סוד בחי' לכה. בסוד מדת ימי מה היא. תכן אותה. שלא כנגד בחי' הדעת. גם מים גימטריא ל"א ע"ה שהיא הויה אדני. במדה שהיא בחי' הבינה תכן את ז"ן:

בהרו נרו עלי ראשי. נרו רמוז לנשמה. עלי ראשי שהנשמה משכנה בראש בסוד אור"מ. וידוע כי מי שיש לו נשמה מבחי' האלילות אין חטא בא על ידו. וז"ש לאורו. שהיא אור הנשמה. אך חושך מדור הקליפות ללקט משם ניולות הקדושה. ולא אירא שמה יתעללו בו ח"ו להחטיאני. דידוע מ"ש הרב דגם נשמות הלדיקים הולכים בסוד גלות נס גלות השכינה ללקוט ניולות מן הקליפות:

אזן שמעה ותאשרני עין ראתה ותעידני. אזן הבינה. עין החכמה. א"ס אראה אור כי יהל. אור הוא חסד. יהל גי' מ"ה שהוא בחי' ז"א. ור"ל ע"י החסדים ז"א יהיה בבחי' מ"ה. וירח יקר הולך. וירח שהיא בחי' המלכות. יקר היא אימא. הולך ש"י המשכת מוחין מאימא למלכות בזה תעלה מבחי' ירח ליקר ותהיה כאמא בתה:

אם ירח יקר הולך ש"י המשכת מוחין מאימא למלכות בזה תעלה מבחי' ירח ליקר ותהיה כאמא בתה:

אם ירח יקר הולך ש"י המשכת מוחין מאימא למלכות בזה תעלה מבחי' ירח ליקר ותהיה כאמא בתה:

אמרתי

אמרת ימים ידברו. ימים י"ס מ"י שהם חו"ב. ידברו לשון זוג. ורוב שנים יודיעו חכמה. ורוב שנים שהם בחי' אימא. יודיעו לשון זוג. חכמה רמוז לאבא. שהזוג יהיו בחינת חכמה דאבא עם בחינת חכמה דאימא שהיא זוג עליון:

אך אמרתי באוני. רמוז על סוד העלאת מו"ן לבינה לבחי' הזוג. ו"ש אך אמרתי באוני. וקול הוא ז"א. מלין מלכות. אשמע רמוז לזוג. שעי' זוג עליון ימשך זוג התחתון:

משפט נבחרה לנו. משפט הוא רמוז לבחי' הרחמים. לנו גי' פ"ו שהוא בחי' אלקים סוד הגבורות שעי' החסדים כמתקים הגבורות. נדעה מה טוב ביננו. נדעה לשון יודע אלקים. מה טוב רמוז למו"ה החדש שעל ידו נתקים ז"ן:

כי פועל אדם ישלם לו. פועל המלכות היא תשלים לאדם שהוא ז"א בעשר ספירות: **אשא** דעי למרחוק. דעי רמוז לדעת. שמונו נמשך חו"ג לז"ן. מרחוק רמוז לחכמה בסוד מרחוק ה' נראה לי. ולפועלי רמוז לדיק. אתן צדק המלכות בסוד לדיק בעלה דמטרוניתא:

זכור כי תשגיח פעלו. זכור גי' קס"א ע"ב. כמ"ש הרב שהם סוד חו"ב. תשגיח פעלו פעלי' ואו' וא"ו רמוז ליסוד. פעל המלכות. שעל ידי מוחין דחו"ב ירבו ויגדלו. אשר שוררו אנשים. שוררו לשון. הבטחה אנשים הם ז"א ויעקב:

אשר יזלו שחקים. אשר הבינה. שחקים רמוז לנלח והוד ששחקים גבורות מגלפ"ך שהם מן אימא. ירעפו עלי אדם רב. עלי על יוד'. יוד' הוא רמוז למלכות. אדם הוא ז"א:

ועתה לא ראו אור. ועתה המלכות. לא בהיפוך חתון הוא אל רמוז לז"א. אור גי' ר"ז שמקבל הת"ת ר"ז עולמות שכל ימין. בהיוד הוא בשחקים. הם נלח והוד ששחקים מו"ן לדיקים הם לדיק ולדק:

לא יגרע מלדיק עינו. צדיק היסוד. עינו הם חו"ב שמקבל מהם חו"ג. ואת המלכים לבסא. מלכים הם ז"מ דמיתו. בסא רמוז לבינה שמתבררים בה:

אזור נח כנגד חליץ אשאלך והודיעני. אזור היא המלכות. כנגד ז"א. ח' ציץ שהמלכות עומדת אחרי ז"א כנגד החוזה. ושאלה היא במלכות:

ידעת השחר מקומו. ידעת לשון זוג. שחר היא לאה. מקומו מקום' ואו' הוא היסוד שהוא עם זוג לאה בסוד ויטי בצקר והנה היא לאה:

איזה דרך ישכן אור. אי גי' י"א סוד י"א סמני הקטרת. זה רמוז לז"א. דרך למלכות. ור"ל ש"א סמני הקטרת מתבררין עי' ז"ן:

וידעת כי אז תוליד. וידעת רמוז לדעת. כי עי' הדעת אז שהיא בחי' אימא תוליד מוחין לז"ן. ומספר ימין רבים. ומספר הוא היסוד. ימין המלכות. רבים יהיו בחי' הגדלות עי' המשכות מוחין דאימא:

מי יספר שחקים בחכמה. מי הבינה. יספר יאיר. מלשון ספיר שחקים הם גו"ה דאימא. בחכמה שתמשך להם הארת החכמה. וגבלי שמים שהם נוצלות חכמה מי ישיב הבינה שנקראת מי. ישיב י"ש כ"ב יש ז"א. ב"ב המלכות:

אשא דעי למרחוק. דעי רמוז לזוג. מרחוק רמוז לחכמה. בסוד מרחוק ה' נראה לי. כי הזוג נמשך מן אבא בסוד אחותי בת אבי:

משלי

ה' קניי ראשית דרכו קדם מפעליו מאז. ישראל נקראו ראשית שעלו במחשבה תחלה להבראות כמ"ס רז"ל. דרכו דרך וא"ו. דרך המלכות. וא"ו היסוד שישראל הם בני דו"ן. קדם מפעליו מאז. לרמוז שעלו במחשבה להבראות. מאז. אז הוא רמוז לבינה ששמות ישראל מן סוד הבראה בסוד צרוך אלקינו שבראנו לכבודו:

או ירמוז על התורה שנקראת ראשית שנקראת קודם העולם בתקע"ו דורות. וי"ש קדם מפעליו שהם מבחי' הבינה:

ותמימים ינחלו טוב. ותמימים רמוז על המילה כמ"ס רז"ל משנימול אברהם נקרא תמים. ינחלו טוב טוב רמוז לחסד שעי' המילה מתגלים החסדים כמ"ס הרב ז"ל:

כבוד חכמים ינחלו. כבוד רמוז על השכינה שנקראת כבוד. חכמים רמוז על ישראל כמ"ס ואמרו רק עם חכם ונבון. ינחלו שבקש מרע"ה שלא תשרה שכינה אלא על ישראל ונתן לו:

כי תבוא חכמה בלבך. חכמה הוא אבא. בלבך הוא בינה. ודעת לנפשך ינעם. שעי' זוג חו"ה המלכות מקבלת סוד תרין עטרין שהם חו"ג מבחי' הדעת. וי"ש ודעת שבו תרין עטרין. לנפשך שהיא המלכות ינעם:

העוזבים אורחות יושר ללכת בדרכי חושך. שידוע מ"ס רז"ל שאין האדם בא לידי חטא בשגגה אם לא קדם לו חטא מוד. וי"ש העוזבים במזיד אורחות יושר. ועי"כ הולכים בדרכי חשך שהוא שוגג שאינו רואה:

אילת אהבים ויעלת חן. אילת אהבים היא התורה. ויעלת חן שהיא בחינת הבינה שנקראת און שעולה גימטריא חן. דדיה ירוך בכל עת. בבל היסוד. עת המלכות. ירוך גי' רל"ו שהיא עסמ"ב עם ד' השמות שיהיה הזוג בסוד עסמ"ב שיהיה בשלימות חמשה פרזופים. באהבתה תשנה תמיד. תמיד ע"ה גי' תנ"ה שהוא ג' מלויים דשם אהיה:

אז תבין יראה ה'. אז היא בחי' הבינה. תבין לשון בנין. יראת ה' היא המלכות. בסוד ויבן ה' אלקים את הללע:

א"נ אז תבין יראת ה'. אז היא רמוז לתורה שיש בה תמימי' דרגין כמינין אז תבין עי' שיהיה לך יראת שמים כמ"ס ראשית חכמה יראת ה':

אשרי אדם מלא חכמה וחדס יפיק תבונה. יובן עד"ש אי לאו דלחי לך חספא לא אשכחן מרגייתא תותי"ה:

באורח רשעים אל תבוא. נראה שלפעמים היל"ר מפתח לאדם שיחטא ואח"ך יעשה תשובה מאהבה. וזוה ירוח שהחטא נהפך לזכות. אך הכל יפלה פיהו כי קי"ל האומר החטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה. וי"ש באורח רשעים שתחטא ותשוב אל תבוא. ואל תאשר צדק רעים. תאשר לשון אושר להיות מאושר בדרך רעים:

א"נ רמוז ע"ד מ"ס בגמרא נויל לאורחא דוגות וככפה ליזר ונקבל אנרא. ור"ל שיבוא עלמו לידי נסיון שאין כל אדם זוכה לעמוד בנסיון:

באורה לדיקה אהלך. באורה הוא רומז ליסוד. צדקה המלכות. אהלך בתוך נתיבות משפט. ליחד בתוך נתיבות שהם בחי' היסודות. משפט הוא ז"א לקשר אותם בסוד העלאת מ"ן:

ועתה בניס שמעו לי. ועתה הוא רומז למלכות שנקראת עתה אחר הזווג. בניים רמז לנילוות הקדושה שעולים לשרשן ע"י הזווג. שמעו מלשון וישמע שאל את העם:

א"נ ועתה בניס. ועתה הוא רומז לתשובה כמ"ש רז"ל אין עתה אלא תשובה שע"י התשובה עולים נלוות הקדושה מהקליפות. שמעו לי. קבלו לי את המלכות. גם בניס גי' ק"ב סוד ק"ב חרובין שנתקנים:

ואשרי דרכי ישמורו. ואשרי הוא בחינת הבינה. דרכי רומז ללאה ורחל. ישמרו שלא ינקו החילונים מהם:

מקור חיים פי לדיק. רמז עמ"ש רז"ל ראה מודברת עם פלוני ואמרו לה מה טיבו של עובר זה וכו' רבי יהושע אומר לא נופיה אלו חיון וכו' ופי' הרב ז"ל שידוע שהעולם עומד על האמת וזו משקרת היא ואין אמתו חיון בעולם ע"י דבריה. וז"ש מקור חיים פי לדיק. א"נ מקור חיים ר"ל מוחין שהם בחינת החכמה. וזה יהיה. פי המלכות. צדיק היסוד ר"ל עי"ז יהיה זווג ביסוד ומלכות א"נ מקור חיים פי לדיק. בסוד אבא יסד ברתא:

פעולת לדיק לחיים. שכל פעולת לדיק לחיים הוא בעולם הנגליים. ותבואת רשע לתבואת שאוכל עולמו בחייו. לחמאת עד"ש ומושלם לשונאיו אל פניו להאזינו. א"נ פעולת לדיק לחיים. שייגיעת הפועל הוא בחיים בתורה ובמלות שהם חיי עולם. ותבואת רשע שהיא חממת החילונים הוא הולך וחסר שאין זכר למו מה שיסדו הראשונים. א"נ פעולת לדיק. פעולה היא רומזת למלכות. צדיק הוא היסוד. לחיים בחי' אבא שהזווג הוא נמשך מן בחי' אבא בסוד אחיחי בת אבי. מבי אבא נעלה ולא מבי אימא:

פי לדיק יגוב חכמה. פי המלכות. צדיק היסוד. יגוב חכמה שמומשיך מהארת אבא. ולשון תהפוכות שהיא מלכות הרשעה תכרת:

צדקת תמים תישר דרכו וברשעתו יפול רשע. עד"ש בל ליטמא פותחין לו והבא ליטמר מסייעין אותו:

יש בוטה כמדקרות חרב ולשון חכמים מרפא. עד"ש עוזה קללת אחיה השילוני מברכותיו של בלעם הרשע וכו':

מתן אדם ירחיב לו. רמז שמוחין שנותן ז"א למלכות בסוד הדורמיטא עי"ז מקבל יותר גדולים מהם:

מזרחק תבוא לחמה. לחם ה"א. ממרחק הוא רומז לאבא כמ"ש בזה"ק ע"פ מרחוק ה' נראה לי. לחם ה"א רומז לתמונה פרלופים:

יש זהב ורז פנינים וכלי יקר שפתי דעת. יש זהב שהוא עשיר. ורב פנינים שמוחין ביד ת"ח ועוסקים בתורה שהיא יקרה מפנינים. וכלי יקר שפתי דעת. אמנם אם העשיר הוא עלמו ת"ח דומה לכלי פז שמושכן באזן יקרה:

ברכות לראש לדיק. לראש רומז לדעת שממנו מתפשטים החסדים. צדיק יסוד שאין זווג אלא לדעת. ופי' רשע יכסה חסם. שאין יכולים הקלי' לינק מהם:

טוב שכן קרוב מאח רחוק. טוב היסוד שנקרא טוב. מאח רחוק הוא ז"א. שהיסוד הוא שכן למלכות וקרוב מו"א:

שלושה המה נפלאו ממני. ידוע שיש ג' מעלות נבואה כמ"ש הרב כי מרע"ה גדול הנביאים שזכה להשיג נבואתו מפנימיות של ז"א שהוא בחי' יסוד אבא. ושמואל זכה להשיג נבואתו מן אימא שלא בדרך התלבשות. ושאר נביאים בנה"י של ז"א בסוד התלבשות. וארבע לא ידעתיס שהוא רומז לבחי' רוח"ק שהיא מבחי' של מלכות גם זה לא ידעתיס:

לב חכם ישכיל פיהו. יובן ע"ד מ"ש רז"ל על פסוק שגיאות מי יבין מנסתרות נקני. משל לעני שבקש מים מבעל הבית ונתן לו ואח"ך פת וכו' כן דוד נתחכם לבקש מחילה בהדרגות. תחילה בקש על השגנות ואח"ך על הנסתרות שהם במזיד ומחל לו. ואח"ך בקש על המזיד שהוא בגלוי וכו' וז"ש לב חכם ישכיל פיהו. שמתחכם לבקש בהדרגות הקל הקל תחלה:

א"נ רמז על יעקב אע"ה כשבא אל אביו לצרכו נתחכם בדבריו כדי שלא יזיח דבר שקר מפיו וזהו לשי' ברכות:

גיל יגיל אבי לדיק. אבי לדיק הוא בחי' הדעת המשפיע ליסוד שהוא נקרא לדיק. גיל על קבלת מ"ן דו"ן ויגיל על שמוריד להם מ"ד:

עיניך לנוכח יביטו ועפעפיך יישרו נגדך. רמז מ"ש המקובלים דקודם התיקון נעשה שבירה בכלים מטעם שלא היו בחינת פרלופים וגם היו בבחינת עיגולים ועל כן לא יכלו לסבול אור הכלים. וז"ש עיניך רמז על הבטת א"ק בסוד פקח עיניך וראה שוממוטינו. ועפעפיך יישרו נגדך. רומז שנעשו בחי' ישר: **א"נ** עיניך לנוכח יביטו. רמז כשישראל מטיבים מעשיהם גורמים שעולמות פניהם אל התחתונים ולא למעלה. ועפעפיך יישרו בבחינת אור ישר שהם חסדים גמורים:

יראת ה' ראשית חכמה. יראת ה' רמז למלכות. ראשית חכמה הוא אבא ור"ל שאבא יסד ברתא:

ודי חלב עזים ללחמך. ודי אותיות יו"ד. גם אותיות ויד. חלב רמז לחסדים. עזים רמז לגבורות. ורמז שח"ג נמשכים מאו"א. ללחמך היא המלכות שנקראת לחם:

יש מפור ונוסף עוד. יש רומז לו"א בסוד היס' ה' בקרבנו. מפור שנותן המוחין שלו בסוד הדורמיטא לרחל לתיקון פרלופה. ונוסף עוד שאל תחשוב שח"ו יהיה בלי מוחין אלא ונוסף עוד שאדרבא יבואו לו מוחין גדולים מאלו כמ"ש הרב ז"ל: **מלך** במשפט יעמיד ארץ. בסוד ואשיבה שופטך ככראשונה. יעמיד ארץ המלכות ודוק כי קלרתו. א"נ מלך ע"ה גימט' לו"א רומז לשי' שמות ב"ה ועי"כ יעמיד במשפט שהוא קו הרחמים את הארץ:

כי לויית חן הם לראשך. לויית חן הם סוד נה"י. חן גי' און שהיא בחי' אימא. הם אותיות מ"ה שהוא בחי' ז"א. לראשך שהם מוחין שלו כנודע:

ודרך גבר בעלמא. דרך המלכות. גבר הוא ז"א. בעלמא עלי' מה' על גי' מאה. מה רומז לבחי' הגדלות. ור"ל שיהיו זו"ן בשלימות עשר שהוא כללות מאה ועי"כ יהיו בבחי' מ"ה שהוא בחי' הגדלות:

שלושה המה מטיבי לעד. המלכות נקראת לעד וכל בנינה מהגבורות שהם
בג' מקומות בדעת ובגוף וביסוד :

שיר השירים

לרוח שמניך טובים. לרוח הוא סוד הבינה. שמניך הוא אבא. טובים טוב,
יס' ור"ל שממשיכין או"א מוחין ליסוד ומלכות שרומזים במלת טובים.
שמן תורק שמך. שמן רומז לאבא. שמך היא המלכות בסוד אבא יסוד ברתא:
תורי זהב נעשה לך. תורי זהב. רמז לגבורות. נעשה לך. לך עם האותיות ג'
בין שהוא בחי' המלכות. עם נקודות הכסף. הם החסדים:

הביאני המלך חדריו. המלך ז"א. חדריו רמז לדעת שיש בו חו"ג בסוד ובדעת
חדרים ונלאו. נגילה בסוד הגבורות. וגשמהה בסוד החסדים:

נזכירה דודך מיון. דודך ע"ה גי' מ"ה שרומז לבחי' החכמה שהוא חסד
גמור. מיון הוא רומז לאימא שבלב בסוד הבינה וידוע שהזכירה בזה

מבחי' ע"ב קס"א שהם סוד בחי' הפנים. וזה משרים שהם ז"ן אהבך. גם דודך
הם דודך שהם דד' ימין ודד' שמאל שהם נלח והוד והיסוד כלול בשניהם והם סוד
נה"י דתבונה שהם מוחין דז"א. משרים אהבך שע"י המוחין הנמשכין לזו"ן יהיה
סוד האהבה והיחוד:

כחוט השני שפתותיך. השני רמז למלכות. שפתותיך רמז לנלח והוד. ומדברך
נאוה שע"י דיבור התורה והתפלה מתמתקין:

מה יפו דודך אחותי כלה. רמז לבעלי מלות בסוד התנאה לפניו במלות. מה
טובו דודך אלו בעלי תורה. וריח רמז שמעלין מ"ן. שמניך רמז ללדיקים.
מכל בשמים:

מי זאת עולה מן המדבר. מי רמז לבינה. זאת המלכות. המדבר ה' מדבר'
רמז לחמש הפלות של יוה"כ שעולה המלכות על ידס עד הבינה. מקומרת
מר שמקבלת בחינת הגבורות מן אימא ע"י עלמה. ולבונה רמז לחסדים שמקבלת
בשבעת ימי סוכות:

אתי מלבטן כלון. אתי את' יוד' שהמלכות היא ספירה עשירית. מלבטן הוא
רומז לאבא בסוד אבא יסוד ברתא. אתי מלבטן תבואי רמז לזווג שהזווג
נמשך מבחי' אבא בסוד וגם אמנה אחותי בת אבי היא. תשורי מראש אמנה
כי לעת"ל אינה נשפעת ע"י בעלה אלא ע"י עלמה. תשורי מלשון שררה. גם
נשלמת בסוד עשר ספירות תשורי תשור' יוד. ויהיה זה בזכות אמנה. אמנה אמין'
ה' סוד חמשה אמנים שבקדיש תהיה הגאולה. או אמנה בשכר האמונה תהיה
הגאולה במהרה בימינו אמין:

מה יפ"ו גי' אל אדני שהוא עילוי המלכות ע"י מה. מה טובו. טוב. דבלל
וא"ץ התיב. מה טוב רומז למ"ה החדש שעילוי המלכות שתהיה ע"י אל אדני
הוא ע"י מ"ה החדש. מיון רומז לבינה:

מעין גנים באר מים חיים. מעין הוא רומז ליסוד דאימא שמסקה לגנים
לאה ורחל ואז נקראת המלכות באר מים חיים. והעעס שנקראים חיים
שהוא גימט' חכס לפי שגולים מן לבטן בחי' אבא שהמסקה משם נמשך:

עורי לפון ובואי תמן. שהם סוד העלאת מ"ן. ובואי תמן בסוד מ"ד. הפיחי גני
היא בסוד נה"י דתבונה. יזלו בשמיו האורות. יבוא דודי. ז"א לגנו ויאכל פרי
מגדיו. רמז לזווג. פרי מגדיו הוא פרי שהעלה לו המלכות מן נשמות הלדיקים:
באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי. אריתי מורי הם נילאות
הקדושה. עם בשמי הוא בחינת מ"ן הנעשה מן בחינת הלדיקים

שידוע שכל בושם וריח טוב הוא רומז למ"ן כמ"ש הרח"ו ז"ל בסוד אשה ריח
ניחוח לה'. וע"כ אכלתי יערי. יער גימטרי' פ"ר של חמשה אותיות מנלפ"ך שהם
חמשה גבורות. עם דבשי רמז למיתוסק. שהדבש הוא מיתוסק הגבורות. ור"ל שהפרדתי
הסגים מהם ומתקתי אותם בסוד בחי' אוכל. וזהו שהייתי יני עם חלבי שהם ה'
חסדים וה' גבורות:

כמגדל דוד לוארץ. דוד הוא רומז לדוד העליון שהוא בחי' המלכות. צוארך
רמז לבינה כמ"ש המקובלים. כמגדל דוד. גודל דוד שהיא מלכות
העליונה. לוארך ע"י הבינה. בניו לתלפיות תל' פיות' תל' היסוד. פיות מו"ה. ור"ל
שמוחין מלכות הם סוד נה"י דז"א והיסוד כלול משניהם:

דודי לח ואדום. צה הוא בחי' החסדים. ואדום שהוא זועם בחי' הדינים בסוד
ואל זועם בכל יום. דגול מרצבה. דגול אותיות גדול. מררבה רומז לכתר
שהוא בחי' רצבה:

ראשו כחם פי. פי המלכות בסוד אשת חיל עמרת בעלה:
יפה את רעייתי כתרלה. שימשך לה מבחי' הרלון. איומה בנדגלות. שהיה
בבחי' הבינה. כאמה בתה:

מי זאת הנשקפה כמו שחר דאיהי אוכמא. ולבתר יפה כלבנה. ולבתר ברה כחמה.
ולבתר איומא כנדגלות. בסוד בחי' אחותי אחי שהם ג' מעלות שנקראת בהם
כנז' בדברי רז"ל:

הרודאים נתנו ריח. הרודאים גי' אדני כמ"ש המקובלים שמעלה המלכות
ומקבלת מ"ד בסוד חדשים לבקרים רבה אמונתך:

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. רמז בזה מ"ש המקובלים דעעס שצורת
השבעה מלכים בשביל שלא היו בחי' דכו"ן וע"כ לא היו באחדות בסוד
משפיע ונשפע. ואמנם אחר התיקון ילאו בבחי' דכו"ן וזהו יכלו הכלים לסבול
האורות ונתקיימו בהם. וז"ש מים רבים שהם אורות הגולים הגם שהם רבים לא
יכלו לכבות מטעם שהם היו בסוג אהבה שהם גימ' אחד שהם בחי' ז"ן בסוד
ששה ושבעה:

אם יתן איש. איש רמז לז"א ורמז בזה סוד הנסירה שמתלקין המוחין מו"א
ונכנסים בנקבא לבנות פרופה. שאל תחשוב חלילה שיסאר הוא בלתי מוחין
אלא אדרבא בוז יבוזו לו מלשון מתקן וגבזון. ור"ל שבאין לו מוחין יותר גדולים:
עיניך ברכות בחשבון. עיניך רמז למלכות. בחשבון הוא רומז לחכמה שהיא
מחשבה שיסוד אבא מתפשט באורך כל ז"א ונשיר נהוריה גם במלכות:

רות

כי פקד ה' את עמו. פקד גי' קפ"ד שהוא סוד אחריו דאבא כמ"ש הרב. את עמו עם' ואו' ר"ל את המלכות. עם ואו. רמו לז"א שמאיר הארה זו לזו"ן ועי"כ לתת להם לחם. סוד לחם שהם ג' הווי"ת:

יתן ה' לכס ומלאן מנוחה אשה בית אישה. בית המלכות. אישה ז"א ויעקב. לבם גי' ל' שהמלכות יש לה נקודה אחת. והז"א נתן לה ע' ספירות שכל אחת כלולה מעשר. מנוחה אותיות מנחה כי אות וא"ו אינו נרגש במצוה. מנחה הוא כמנין מילוי עם"מ ע"ה שהמלכות יונקת ממלוי עם"מ. גם מנוחה גי' ק"ט שהוא גי' ס"ג מ"ו שממשיך לה הארת או"א:

ותאמר חלקטה גא. אלקטה סוד לקט הנילוות שנשרו מהספירות. ואספתי בעובדים הוא רמו לבחי' היסודות בסוד והנה אנחנו מאלמים לאמים. אחריו הקוצרים הם הנדיקים הנקראים מחלדי חקלא להעלותם בסוד מ"ן:

ויאמר בעז אל רות. בועז הוא ז"א. אל רות המלכות. הלא שמעת בתי. שמעת לשון זוג שהזוג נמשך מבחי' אבא בסוד בת אבי. בתי בת' יוד' שהיא חכמה בסוד אבא יסד ברתא:

עיניך צדה אשר יקלרון. עיניך הם רמוזים לחכמים בסוד והיה אם מעיני העדה. בשדה אשר יקצורון דאינון מחלדי חקלא:

ותחבוט את אשר לקטה. ר"ל גילולות הקדושה אשר לקטה מהקליפות שהיתה בעולם הפירוד חבטה אותם מהקליפות והחזירה אותם לעולם האחדות:

יהי מכירך ברוך. יהי גי' כ"ה. שהוא בחי' המלכות שנקראת כה. מכירך ברוך הוא היסוד שנקרא ברוך ור"ל יהי משפיע בך דוקא. ור"ת יהי מ'כירך ב'רוך גי' ז"ן. וס"ת חמשים רמוז לחמשים שערי צינה שנמשך למלכות מוחין מבחי' אימא:

ישלם ה' פעלך. ישלם גי' ש"ף רמוז לש"ף אורות. פעלך רמוז לצירור שנמשך לה ש"ף אורות ע"י הצירור. ותהי משבורתך רמוז למוחין שלמה של' מ"ה רמוז שהמוחין נמשכין לה בצחינת הגדלות על ידי ז"א שהוא צחינת מ"ה:

זה שבתה הבית מעט. הבית רמוז לאילנות. שבתה שבת' ה' רמוז למלכות. מעט שירודם לעולם הצריחה ואינה עולה רק בזמן התפלה שהוא זמן מועט. ולעתיד אחר התיקון וצבה לבית אביה ועולה ואינה יורדת יראו עינינו וישמח לבנו אבי"ר:

רמוזי מגלת איכה. נזכה לראות בנחמתה.

ידי פרש לה. ידו רמוז בסוד יד שנשתלחה במקדש. על כל מחמדיה. מחמד' י"ה שהם סוד תרין עטרין דאו"א:

גדע בחרי אף כל קרן ישראל. קרן הוא רמוז לכה"י דאימא שהם מוחין דז"א שנסתלקו ממנו. השיב אהור ימינו שהחסדים היו בחי' גבורות. א"ג שהגבורות

ירדו קודם החסדים ולזה גברו הדינים ח"ו: תזכור ותשוח עלי נפשי. שזכות שאנחנו שפלים תתעורר סוד הגאולה בסוד שזשפלו זכר לנו:

זאת אשיב אל לבי. זאת רמוז למלכות. אשיב אל לבי רמוז לצינה שהיו מחזברים יחד. על כן. בן גי' שבעים רמוז לשבעה מלכין קדמאין. אוחיל שיעלו לשרשן העליון. א"ג על כן. בן גי' ע"ב עם האותיות. אוחיל שהיו האורות מגולין בסוד במחשבה אחריר כולא:

חלקי חמרה נפשי. חלקי רמוז ליסוד הנסירה. חמרה נפשי. אמרה מלשון וה' האמירך היום. נפשי רמוז למלכות. ור"ל שעל ידי הנסירה נגדלת המלכות בשלימות:

נשא לבציו אל כפיס. לבבינו היא המלכות. כפיס רמוז לחסדים וגבורות שהם חמשה אלבעות. דימין ושמאל. גם נשא לבציו אל כפיס. כף פשוטה כף כפופה. אימא עילאה כף פשוטה. וכפופה אימא תתאה. אל בשמים להעלות בסוד מ"ן אל אל בשמים שהם החסדים דז"א. ורזלה לומר שנמתקים בחי' מ"ן שהם סוד הגבורות בחסדים:

א"נ כפיס כף' יס' בף הוא רמוז לכתר. ים חכמה. ורזלה לאמר שצחינת אור החכמה וצחינת הארת האריך שנסתלקו הארסה מו"ן עתה יחזרו להאיר להם:

קורי שמעת אל העלם אונך. קול' יוד' קול רמוז לז"א. יוד' המלכות. שהיא בחי' ספירה עשירית. שמעת ר"ל חיבור ויחוד סוד זו"ן. אל תעלם אונך הוא סוד הצינה ור"ל שאל יסתלקו ח"ו סוד מוחין דאימא מו"ן:

דבק לשון יונק אל חכו בלמא. לשון רמוז ליסוד שהיניקה הוא סוד הצירור. ש"י היניקה מתבררין הצירורין של יסוד ומלכות. וז"ש דבק לשון יונק הוא בחי' ז"א. אל חכו בלמא. שלא היה ח"ו יניקה לז"א מאימא:

מה אעידך. מה הוא רמוז לבחי' הגדלות. אעידך לשון עדי וקישוט. ומה אדמה לך שהיו ב' מלכים משתמשים בכתר אחד:

זכור ה' מה היה לנו. זכור גי' ע"ב קס"א כמ"ש הרב. ה' ז"א. מה היה לנו ש"י שקבל מוחין ע"ב קס"א שהם זוג פנימיות או"א עי"כ המשיך צחינת מ"ה שהם סוד החסדים. לנו הגבורות. וצזה נמתקו הגבורות ועיין מ"ש הרב צוה:

מימינו בכסף שטינו. מימינו רמוז לתורה. בכסף רמוז לחסד שהתורה היא בחי' חסד כמ"ש מימינו אש דת למנו. גם סוד הפסוק ותורת חסד על לשונה. גם בכסף רמוז למרע"ה שהיה בסוד החסדים כמ"ש ותרא אותו כי טוב הוא ומימיו אכחנו שותין. עלנו במחיר יבואו. עצנו רמוז לז"א. במחיר גימטריא ר"ס שהם עשרה הווי"ת. ור"ל שעל ידי התורה נשלם צע"ס שהם יוד' הווי"ת גימטריא ר"ס:

בנפשנו נביא לחמנו. בנפשנו רמוז להעלאת סוד מ"ן שהיא בנפשנו. ועי' העלאת סוד מ"ן צוה נביא לחמנו לחס' נו'. לחם הוא סוד ג' הווי"ת שהם בחי' הגדלות שצוה נמתקים הגבורות שהם גי' כמ"ש הרב שכל כ"ו שתבוא בסוף תיבה רומזת לגבורה:

אתה ה' לעולם תשב. תשב אותיות שבת. אתה ה' ז"א. לעולם המלכות. סיהיה זוג ז"ן תמיד בבחי' שבת שהוא סוד הגדלות. בסוף שהיא הבינה. לדור ודור שהם לאה ורחל שיעלו למקום הבינה:

השיבנו ה' אליך ונשובה. אליך ר"ת וס"ת אך שהוא מספר אהיה שמשם סוד התשו' והחרות. גם אליך אל יוד' כף' יו"ד בחי' אבא שהוא חיה. כף רמז לכתר שעתה בעונות נסתלקו הארתם ולעתיד יאירו בכל עבר ופינה. יראו עינינו וישמח לבינו אכ"ר:

קהלת

והחכמה תעזו לחכם מעשרה שלימים וכו'. ידוע מ"ש רז"ל שזה הפסוק נאמר על יוסף הלדיק ורמזו בזה על עשרה הרוגי מלכות שילאה ממונו יו"ד עיפין בסוד ויפוזו זרועי ידיו שהם היו בחינת יסוד הגבורות דאו"א כמ"ש הרב ז"ל. וז"ש וחכמה. ואו' החכמה שהוא יסוד אבא הכלול ביסוד דז"א. תעוז הוא רמז לגבורות. לחכם זה יוסף הלדיק שנקרא חכם:

אל תאמר הימים הראשונים היו טובים מאלה וכו'. ר"ל שדורות הראשונים היו חכמים גדולים מהאחרונים כי לא מחכמה שאלת על זאת. כי יפתח בדורו כשמואל בדורו. והחכמים שזוכים למעלות גדולות הוא כפי כשרון המעשים של דורם ולפוס גמלא שחנא:

או בא לרמוז עמ"ש רז"ל בואו ונחזיק טובה לאבותינו שאלמלא לא חטאו לא באנו לעולם:

א"נ אל תאמר וכו' רמז על עשרה דורות מאדם ועד נח שהיו חיים יותר מתשע מאות שנים. כי לא מחכמה שאלת על זאת כי יוסף דעת יוסף ומכאוב. כי לפי שהיו נשמות גבוהות היה נמשך להם שפע מבחי' שלושה ראשונות כמ"ש בסוף התיקונים בתשובת רשב"י לר"א בנו בסוף תיקון ע' דקל"ח ע"ב:

טובה חכמה עם נחלה. רמז בזה עד"ש אי בר אבהן ולא בר אוריין אשא תכליה. ואי בר אבהן ובר אוריין יאה ונאה. וז"ש טובה חכמה שהיא התורה עם נחלה שגם אבותיו חכמים:

וישוב העפר אל הארץ כשהיה. העפר רמז לז' מלכים שילאו מהבינה שיחזרו לשרשם לבינה בעת התיקון. והרוח תשוב אל האלקים בסוד ואשיבה שופטין כבראשונה שיתעלו העולמות כמו בעת שנאללו:

סוף דבר הכל נשמע. סוף דבר רמז למלכות שהיא סוף הספירות. הבל נשמע כל האורות נשמעים ר"ל נקבלים בה שמקבלת מכל הספירות:

החכם עיניו בראשו. ידוע מ"ש רז"ל דאין לו לאדם ליקח סכר בדין דמי הקדימי ואשגס. ואמנם בזה יאות לו שאז הוא מנפה למות חימתו תבוא מלוח זו לידי ואקיימנה בדין הוא שיטול סכרו. וז"ש החכם עיניו בראשו שקודם שתבוא המלוח לידו ינפה לה:

א"נ רמז למ"ש המפרשים ז"ל שבעסקי עוה"ב שהם תורה ומצוות ומע"ט עיניו בראשו לר"ר לראות הראש שהם רמז לחכמים שהם הראשונים ועי"כ ישתדל ביותר

ביתר שאת וביתר עז לסגל תורה ומע"ט שרואה את עלמו שהוא צור וריק בערכם כמ"ש רז"ל בגמרא אם הראשונים כמלאכים אהנו כבני אדם ואם הראשונים כבני אדם אהנו כחמורים ולא כחמורו של רבי פינחס בן יאיר. גם אם הוא מעריך מעשיו לערך גדול ממנו בזה זוכה למדת הענוה שלא יגבה לבו על חכמי דורו ואנשי גילו בהשגת התורה והמלוח:

טובה חכמה עם נחלה. חכמה רמז להארת אבא בעת שתתגלה ההארה הגדולה בגחלה היא המלכות בזה יהיה שפע וזכרה רבה בכל העולמות:

ולשמה מה זו עושה. שמהה רמז לשכינה. מה שפיהה בבחי' מ"ה שהוא בחי' הגדלות. זו עושה. זו ז"ן וא"ו. זיין רומז לתורה שבכתב שיש בה שבעה ספרים. וא"ו רומז לתורה שבע"פ שיש בה ששה סדרי משנה:

ועת ומשפט ידע לב חכם. ועת היינו בחי' המלכות. ומשפט היינו ז"א. ידע לשון זוג. לב היינו הבינה. חכם היינו אבא. ור"ל שע"י מ"ן שמעלים ז"ן לאו"א בזה נעשה הזוג:

דור הולך ודור בא. דור רמז ליסוד שמעלה מ"ן. ודור בא שמוריד מ"ה. והארץ המלכות. לעולם הז"א שנקרא עולם:

כל הנחלים הולכים אל הים. נחלים נחל' ים' הוא רמזו לנפש העשיה בסוד נפשו חתה לה' שהם ר"ת נחל כמ"ש הרב. הולכים שעולים בסוד מ"ן. אל הים המלכות כדי להתברר:

מה שהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיעשה. רמז שקודם חטא אדה"ר היו העולמות גבוהות מאד וע"י החטא ירדו. ולעתיד יחזרו כבראשונה כימי קדם:

א"נ מה שהיה וכו' מה שהיה הוא ר"ת משה שהוא גואל ראשון והוא גואל אחרון בסוד עד כי יבוא שילה:

זרה השמש ובא השמש. שמש גימטריא ש"ך ש"ך שהם בחי' הגבורות אחר שיסתברו ויחזרו החסדים אז ובא השמש שהוא משיח בן דוד. א"נ זרח השמש הוא רמז לאור ישר. ובא השמש הוא אור חומר. אל מקומו שואף שיחזור לשורשו להתמקם:

ויוסף דעת יוסף מכאוב. רמז מ"ש רז"ל בשביל שהוסף אדה"ר על צווי ית' שזה לא תאכלו ממנו והוא הוסף על דבריו שאמר לחוה לא תגעו בו שאמר לה מפי ית' גם על הנגיעה בזה ילא מכשול לחוה שדחפה הנחש על העץ ורחתה שלא מתה ומתוך כך הסיתה לאכול ממנו כנז' במדרש. וז"ש ויוסף דעת שעלה בדעתו לעשות גדר. זאת גרמה בניקון שהרס היסוד וכו':

כי יש אדם שעמלו בחכמה ובדעת ובכשרון. ולאדם אשר לא עמל בו יתגנו וכו' רמז בזה על ענין יוחנן כ"ג ששמש בכהונה גדולה פ' שנה ולבסוף נעשה לרזקי וזכה רבי אלעזר בן דורדיא בתורתו ובמלותיו כמ"ש הרב:

ומשבח אני את המתים שכבר מתו מן החיים וכו' רמז בזה על ז' מלכין קדמאין. מן החיים רמז לחכמה ור"ל שמתבררין ע"י החכמה בסוד במחשבה התברר כולא כמ"ה והחכמה תחיה בעליה. א"נ מן החיים רמז למ"ה החדש שהוא מתקן אותם:

טוב מלא כף נחת. טוב היסוד. מלא כף המלכות שממלא אותה מבחי' ג' מלויין

מלויין דשם אהיה שהם גי' נחת שהם קס"א קג"א קמ"ג. גם נחת אופיות חתן
שהוא ז"א שמשפיע למלכות שהשפע מקבלת ע"י בעלה. מלא ע"ה גי' ע"ב שהוא
בחי' אבא ור"ת וס"ת מלא היא אם שהיא בחי' אימא:

ויתרון ארץ בכל היא. ויתרון של הארץ שהיא המלכות בכל היא. ע"י היסוד
שמשפיע לה אורות. גם בכל שהיא כלולה מכל הספירות שכולם מריקים
בה בסוד כל הנחלים הולכים אל היס. גם בכל ב' כל' ר"ל שני פעמים כל שהוא
גי' מאה שמקבלת חסדים מעשר ספירות וכל ספירה כלולה מעשרה הרי מאה
חסדים בסוד מאה ברכאן. מלך לשדה נעבד. מלך רמו ז"א. לשדה נעבד בסוד
אשת חיל עמרת בעלה:

אוהב כסף לא ישבע כסף. ידוע מ"ש רז"ל שהכסף רומז על המזון. גם ידוע
שהמזון הם בחסדים ולכן מדה כנגד מדה מי שאוהב את המזון שהם
החסדים ורודף אחריהם. גם השפע הנמשך מן שורש החסדים אשר אין להם שיעור
וגבול רודפין אחריו לכן אמר לא ישבע כסף שהוא רומז לחסד:

ובי אוהב בהמון לו תבואה. בהמון דרשו רז"ל על התורה. בהמון אופיות נוהם.
שנוהם בקולה של תורה. לו תבואה שתורתו משתמרת בו שהקול הוא
משמרת לתורה. כי ע"י הקול מעורר הכוונה ואינה משתכחה כגודע בדברי רז"ל.
לא קרינן לו בוא"ו כמ"ש רז"ל. א"כ אוהב כסף שלומד תורה לשמה מאהבה.
לו תבואה דמסיק איבא דהלכתא:

טובה חכמה עם נחלה. נחלה הם ישראל שנקראו נחלה שהחכמה נאה לישראל
כמש"ה ואמרו רק עם חכם ונבון. ויותר לרואי השמש למי שזכה
לגילוף מן מרע"ה שנקרא שמש:

א"נ טובה וכו' רמוז למי שהוא בר אוריין ובר אבאן. ויותר לרואי השמש רמוז
לת"ה שנקרא שמש. ור"ל שהתורה מוחזקת בידו לרואין זא"ו:

א"נ לרואי השמש ר"ל למי שיושב לפני רבו ומסתכל בפניו כמ"ש רז"ל על רבי
דאמר האי דעדיפא מחבראי משום דחזיתיה לר"מ מאחוריה ואלו חזיתיה
מקמיה הוה חכימא טובא:

כי כלל החכמה כלל הכסף. רמוז כמו לל החכמה שהיא הבינה. כן לל הכסף
המלכות עם הז"א. ור"ל סדר היחודים והזווגים כמו שיש למעלה בזווג העליון
כן יש בזווג התחתון:

אזרתי אחכמה להשיג נשמה לגשמה שהיא בחי' חיה כמו שזכה מרע"ה והיא
רחוקה ממני:

רחוק מה שהיה ועמוק עמוק מי ימלאנו. רחוק מזה רמוז לשם מ"ה שהוא
בחי' הגדלות כמו שהיה בזמן הבית. ועמוק היסוד דאבא. ובמי שהיא
אימא. ימלאנו אמת לאמת למזון חשבון. אמת המלכות. לאמת הבינה. שעולה עד
הבינה. למצוא חשבון הוא אבא שהוא בסוד המתקשר:

אדם אחד מאלף מלאתי. רמוז על מרע"ה שהוא בחי' פנימיות וזכה לבחי' חיה
שהוא בסוד האלף:

מי כהכס ומי יודע פשר דבר. מי הבינה. הכס חכמה. שהחכמה ובינה כחדא
נפקין וכחדא שריין שוין בקומתם ולבינום משא"כ ז"ן. יודע פשר דבר
רמוז

רומז על סוד הנסירה. דבר מלכות שהבינה נוסרת את המלכות בשביל הזווג:
חכמת אדם תאיר פניו. פני' ואו' שהחכמה שהם מוחין דאבא. תאיר פניו
של היסוד שהוא בחי' וא"ו ואין מסתלקין ממנו בסוד הדומימטא לא עליו
בסוד אור מקיף. א"כ תאיר פניו שהארת המוחין באים לו בסוד אור הפנים:
אני פי מלך שמור. אני הבינה. פי המלכות. מלך ז"א. שמור שהבינה שומרת
לז"ן שלא ינקו החילונים מהם:

בבל עת יהיו בגדיך לבנים. בל היסוד. עת המלכות. יהיו בגדיך לבנים
הגבורות שהם לבוש דז"א יהיו נמתקים בחסדים. ושמן הוא אבא. על
ראשך שהוא סוד אור מקיף. לא יחסר שאין מסתלקין ממנו סוד אור מקיף:

זבובי מות יבאש יביע וכו'. זבובי מות או הקליפות. יבאיש שמשתלקים החיות
שבהם ע"י יביע שמן רומז לאורות אבא. רוקח ע"ה גי' שפ"ו הם גימ'
שבעה פעמים כמנין אדם. סוד ז' מלכין קדמאין. שפ"ו החכמה נתקנים בשרשן העליון:

לשחוק עושים לחם. שחוק גי' בית עם ב' כוללים שהוא רומז למלכות. גם
המלכות נקראת שחוק על שם שמקבלת שני פעמים אור. לחם גי'
כמניין ג' הוי"ו"ת. ויין ישמת חיים. יין שהם הגבורות. ישמחו וייתמתקו בצחינת
חיים שהם החסדים. והבסוף היסוד. יענה את הבל שהוא מחלק לכל העולמות:

ולשמחה מה זו עושה. השמחה רומז לשכינה שתיבה בצחי' מ"ה על ידי
זו שהיא התורה שכתב שיש בה ז' ספרים וששה סדרי משנה
שהיא תורה שבע"פ:

א"נ זו גימטריא י"ג שהוא רומז למזל הי"ג שבא"ה שתיקון המלכות על ידי
הבינה. וז"ש ולשמחה שהיא המלכות שתיבה בצחינת הגדלות. זו ר"ל של
א"ה עושה אופה:

ואל תאמר שהימים הראשונים היו טובים מאלה. רמוז בזה מ"ש המפרשים ז"ל
שאריות הגלות הזה הוא תועלת להגלל מחבלי משיח. ובהם יהיו ישראל
כגולים מכל שעבוד מלכויות. וז"ש ואל תאמר ימים הראשונים שהם גאולת מזרים
וכיולא והגם שלא היו ראויים מלך מעשיהם עכ"ז הקב"ה פדאן בחסדו. כי לא
מחכמה שאלת על זאת. האמנם גאולת מזרים היתה בתורת חסד שלא היו ראויים
לגאולה מ"מ אליה וקין בה שלא היה חירות מכל המלכויות. משא"כ גאולה העתידה
להיות בצ"א היא חירות מכל מלמעלה ומלמטה:

א"נ כי לא מחכמה שאלת על זאת. ר"ל דגאולת מזרים היתה מו"ט שערי
בינה ולא משער החמשים כמ"ש רז"ל ולכן היה אחרים שעבוד, משא"כ גאולה
העתידה להיות בצ"א היתה גם משער החמשים שהוא בחי' אבא חכמה. גם ידוע
מ"ש הרב דביליאת מזרים נמתו ז"ת של הקליפה שהם כנגד ז' עממין שכבשו
ישראל ונשאר שלושה ראשונות שהם קני וקני וקדמוני שהם אדום ועמון ומואב.
ידוע כי הג"ר הם חזקים מאד אי לאת היה אורך הגלות הזה ולכן קשה בהם
הצבור. לז"א אל תאמר שהימים הראשונים היו טובים מאלה שלא נתארך הגלות
וקשי השעבוד. כי לא מחכמה שאלת על זאת. לפי שגלות הזה הוא כנגד ג'
ראשונות של הקליפה שהם גדולים וחזקים. ולפוס גמלא שיתא:

תן חלק לשבעה וגם לשמונה. תן חלק לשבעה רומז על בחי' רחל. וגם לשמונה
רמוז

ציצים ופרחים

רומז על בחי' למה שהיא שורש הצינה :
ויתרון ארץ בכל היא. ארץ המלכות. בכל הוא בחי' היסוד שמקבלת אורחותיה
ע"י היסוד. ויתרון שיש לה יתרון באורות. בכל הוא ע"י היסוד :
וחוש המשולש לא במהרה ינתק. חוש הוא רומז למלכות. המשולש שהוא אחוז
בנה"י. לא במהרה ינתק. מהרה גי' נ"ר שרומז לשלושה יחודים כגודע.
לא ינתק שאין יכולים החיזונים לינק בהיותה בבחי' נר :
מזב שם משמן טוב. שם המלכות. משמן הוא רומז לחכמה בסוד אבא
יסד ברתא :

והחי יתן אל לבו. והחי שהוא היסוד. יתן ימשך. אל רמז לחסדים. לבו המלכות :
לך אכול בשמחה לחמך. לך אותיות כל שהוא היסוד. אכול לשון זיווג. בשמחה
המל'. לחמך הוא סוד ג' הויות וס"ת לך אכול בשמחה בלה רמז למל' סג' כלה :
ראה חיים עם אשה אשר אהבת. חיים גימטרייא חכס שהוא רומז לאבא. עם
אשה המלכות וס"ת עם אשה הוא ב"ה רומז לז"א. ור"ל אם הזווג
נמשך מאבא יהיה בסוד פז"פ. ור"ת עם אשה ע"ה גי' ע"ב שהוא סוד אבא :
אשרך ארץ שמלךך בן חורין. אשרך ארץ שמלךך בן שהוא בחי' המלכות.
חורין רמז בזה כשהמלכות עולה לעולמות העליונים אז אין שם אחיזה
לקליפות ח"ו. ושריך אלו הס"ח בעת יאבלו ר"ל בזמן זיווג המטרותיתא. יאבלו
לשון זיווג דזווגם של ת"ת מליל שבת לליל שבת כגודע :
את הכל עשה יפה בעתו. את המלכות. הכל היסוד. עשה אותיות שע"ה רמז
לשע"ה נהורין הנמשכין לזו"ן. יפה רמז לבחינת יפה כגודע. בעתו עם
וא"י. עת המלכות וא"ו היסוד :

עת מלחמה ועת שלום. עת היינו בסעודת הרקות שהנפש והגוף הם מתנגדים
זל"ז. ועת שלום היינו בסעודת מלואה של שבת ויו"ט וכיוצא שהנפש והגוף
המה מתאחדים :

עת לפרוך ועת לבנות. רמז בזה סוד הנסירה שהנסירה היא בנין. עת לבבות
ועת לשחוק. ידוע שהבניה היא סוד המיתוק של הגזרות וע"י המיתוק יהיה
שחוק. א"י רמז בזה קודם ששקעה שמשו של עלי זרחה שמשו של שמואל הנביא.
עת לשמור ועת להשליך. רמז בזה עד"ש רבי מאיר רמז מלא טובו אכל
קליפתו זרק :

מזב מראה עינים מהלך נפש. ידוע מ"ש המקובלים הטעם שצאה הנפש לעוה"ז
משום דמאן דאכיל דלאו דיליה בהיה לאסתכלי באפי מאריה. וז"ש מזב
מראה עינים מקצת זה מהלך נפש נשלחת הנפש בעוה"ז :

מזב שם משמן טוב. רמז בזה שיש ב' בחינות הבאים לזו"ן אחד מבחינת יססו"ת
והב' הוא מבחינת חו"ב שהם גדולים מייססו"ת. וז"ש טוב סס. מזב היסוד.
שם המלכות. משמן טוב כשהם נשפעים משמן טוב שרומז לחכמה שהוא
בחינת אבא :

מזב אחרית דבר מראשיתו. מזב היסוד. אחרית המלכות. מראשיתו מן חכמה
שנקראת ראשית ור"ל כשבים לזו"ן מוחין מולד אבא :

שומר מלואה לא ידע דבר רע. ידוע שאם אדם עושה מלואה כהלכתה ולא
לשם

ציצים ופרחים

לשם פניה כלל דוחה החיזונים שלא יתאחוז בה ומעלה אותה בסוד מ"ן לזו"ן
ועי"כ מעורר זיווג עליון להמשיך לזיווג התחתון סוד מ"ד. וז"ש ועת משפט. עת המל'.
משפט ז"א. ידע לב חכס. ידע לשון זיווג. לב בינה. חכס אבא :
ומתוק האור וטוב לעינים. האור אור' ה'. אור רומז לחסדים. ה"א אור
ר"ל חמסה חסדים שע"י מיתוק החמסה חסדים בזה ימשך הטוב
לעינים שהיא בחי' המלכות. לראות את השמש שהוא ז"א להיותם ביחוד פז"פ :
מזבים השנים מן האחד. רמז בזה על עולמות העליונים שהיו אחר התיקון
בבחינת דכו"ן ולכן נתקיימו :

תהלים

ביה שמו. רומז על זו"ן שמקבלים מוחין מן או"א. שמו שם וא"י. שם המלכות.
ואו הוא סוד ו"ק. ועלזו לפניו. שהזווג יהיה בבחי' פז"פ :

כי אני לללע נכון. צלע הוא רומז לאשה שידוע מ"ש רז"ל כי בת שבע היתה
ראויה לדוד מששת ימי בראשית. גם ידוע מ"ש רז"ל דוד הע"ה היה לריך
לתקן סוד בחי' רחל ולאה. ואח"ך היה לו ליקח את בת שבע. והוא חשב כשמלך
בחדרון ותקן את רחל ראוי ליקח את בת שבע. וטעה בזה שהיה לו לתקן גם
את לאה במלכו בירושלים שהוא סוד תיקון לאה ואח"ך ליקח את בת שבע. וז"ש
כי אני לללע נכון. ראויה לי בת שבע והיא בת זוגי. ואמנם ומכאזבי נגדי תמיד
שלא תקנתי את לאה וע"כ גרם לי מכאזב בזה :

אל ה' בלרתה לי קראתי ויענני. רמז שאם שתף האדם השכינה כביכול בלערו
עי"כ נענה כמ"ש רז"ל :

למען אחי ורעי. אחי רמז לזו"ן. ורעי רמז לאו"א. אדברה נא שלום. אדברה
לשון זיווג ראוה מדברת. נא ע"ה גי' ב"ן שהוא רמז למלכות. שלום הוא
יסוד העליון והתחתון שהוא מחבר או"א וזו"ן. כך הוא כ"ב אותיות התורה. ור"ל
שע"י כ"ב אותיות התורה יהיה חיבור או"א וזו"ן :

רבתי לררתי מעשורי גם לא יכלו לי. רמז בזה מ"ש הרב דבימי ר"ג נתגברה
הקליפה מאד ורבו האפיקורוסים והמינים והגיע הפגם ח"ו עד הכתר.
ולכן תיקן ר"ג ברבת למינים ולמלשינים. וזאת הברכה כנגד תיקון הכתר של
מלכות. וז"ש רבתי לררתי מעשורי יאמר ס"ת גי' כתר. נא ישראל. נא ע"ה גי'
ב"ן. ישראל ז"א ור"ל שע"י התיקון של הברכה שתיקן ר"ג וב"ד נעשה זיווג זו"ן.
ובזה לא יכלו לי. המלכות שנקראת לי :

הנה מה טוב ומה נעים וכו' מה טוב רמז לתורה שנקראת טוב שהיא בחי'
היסוד. ומה נעים רמז על עליוי הנעשה מכת מעשה המלות שהיא בחי'
המלכות שנקראת עולמתא שפירתא. וידוע שע"י התורה והמלות מתיחדים זו"ן
בסוד העלאת מ"ן. וז"ש שבת אחים גם יחד שע"י התורה והמלות יהיו זו"ן שבתם
יחד

יחד בקומה אחד. גם שבת הוא רומז לשבת שז"ן יהיו שוין בשלימות הזוג בסוד איה מקום כבודו וכו' :

שאן ידכס קודש. ידכס הוא רומז לז"ן. קודש אבא ור"ל שתעלו אותם לבחי' קודש שהוא אבא וזכו וזכרו את ה'. את המלכות. ה' ז"א. ר"ל שתמשיכו להם הארת או"א :

שבשפרנו זכר לנו. רמז בזה ש"י הענוה מתמסקים הגבורות ויהיו בבחי' חסד שהוא בחי' זכר. לנו גי' פ"ו רומז לגבורות. וזכה כי לעולם חסדו. המלכות שנקראת עולם תהיה בבחי' חסד :

ה' יגמור בעדי. ר"ת גי' כ"ב רומז לבחי' המלכות שהיא בחי' כ"ב אותיות המו'. יגמור בעדי רומז על ז"א שהיא משלימתו לעשרה כגודע. מעשה ידך אל תרף. מעשה רמז למל'. ידך הוא רומז לשם מ"ב שהוא בחי' הידים שהוא המצבר. אל תרף שתמיד יהיה הציורה. ור"ת מעשה ידך מ"ו רומז לבחי' הצינה שנקראת מו'. וס"ת מעשה ידך הוא ב"ה רומז למלכות שנקראת כה. אל תרף שתמיד יהיה נמשך השפע מן ה"א עילאה לה"א תתאה :

עבדו את ה' בשמחה אותיות חמשה. את המלכות. ה' הוא ז"א. ור"ל שתשלימו העבודה בתורה ובמצוות בסוד חמשה פרלופין לז"ן :

אליו פי קראתי. אליו גימט' מ"ו שהוא מלוי דשס ע"ב. פי המלכות. קראתי לזוג. שהזוג נמשך מן בחי' אבא בסוד אחותי בת אבי מבי אבא נעלה ולא מבי אימא כנז' בזה"ק :

אחלי יכונן דרכי. אחלי אח' לי. אה הוא ז"א. לי המלכות. ע"י שיכונן דרכי סוד הזוג. גם אחלי יכונן ר"ת י"א שהוא רומז לי"א סמני הקטורת שצירור י"א סמני הקטורת יהיה ע"י הזוג. לשמור חוקך ע"י התורה :

צדיק ה' בכל דרכיו. צדיק היסוד. בכל דרכיו רמז לרחל ולאה. וחסידי רומז לעיפת חסד היורדת. בכל מעשיו. בכל צ' כל. בסוד לך לך. מעשיו המלכות :

הנה אלקים עוזר לי. הנה עם האותיות גי' ס"ג. אלקים הוא בחי' הצינה. עוזר לי המלכות שנקראת לי. אדני בסומכי נפשי. אדני שהוא ממותק בבחי' האלף של אהיה שהוא שורש הצינה בסומכי נפשי. שהוא בחי' המלכות שנגדל פרלופה מהארת אלף של הצינה. א"ל דוד היה מבחי' המלכות. ולז"א אדני בסומכי נפשי והבן :

שמע עמי ואעידה צד. שמע לשון זוג. עמי ר"ת עיבור מוחין יניקה. ואעידה צד לשון עדי. כך רומז לכ"ב אותיות התורה שהיא בחי' המלכות :

השבת דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך. ידוע שהזוג נמשך מן בחי' המחשבה שהיא בסוד אבא. דרבי הוא בחי' רחל ולאה. ואשיבה רגלי שהוא היסוד. אל עדותיך שהיא בחי' רחל עקרת הצינת :

אמת מארץ תלמה. ידוע שנה"י דאימא הם בחי' מוחין לז"א. ונה"י דז"א הם מוחין למלכות. אמת הוא ז"א. מארץ תלמה שמוחין דז"א היא מארץ הצינה תלמה. וצדק המלכות המוחין שלה. משמים שהוא ז"א נשקף שהוא סוד הארה בזה ולא המוחין בעלמם כמו ז"א וכמ"ש הרב ז"ל :

לא ימנע טוב להולכים בתמים. תמים תס יס. תם הוא סוד הת"ת. ים המלכות. לא ימנע טוב ע"ה ר"ת חמשים. רמז לז"ן שערי צינה. וס"ת ימנע טוב ע"ב רומז לבחי' אבא שהוא הויה דע"ב דמלוי יודי"ן :

כלתה לישועתך נפשי. לישועתך הם רומזים לחסדים שנקראים ישועות. נפשי המלכות. לדברך שהוא סוד הזוג. יחלתי. ור"ל ש"י הזוג מתמסקים בגבורות המלכות בחסדים של ז"א :

טוב עשית עם עבדך. טוב היסוד. עשית לשון תיקון. עם עבדך המלכות ור"ל שתיקון המל' ע"י היסוד. עם ר"ת עיבור מוחין. ה' בדברך ה' ז"א. בדברך המלכות. ש"י חיבור היסוד יתיחדו ז"ן :

מה אשיב לה'. רמז בזה מ"ש המקובלים ז"ל דבעת החרבן גם החסדים היו בחי' גבורות ודינין. ולזה גרס החרבן בסוד זכור ה' מה היה לנו שגם מ"ה שהוא חסדים היה בחי' לנו שהוא גי' אלקים בחי' גבורות. וז"ש מה אשיב לה'. מה בחי' מ"ה אשיב לז"ן שתמור העטרה ליושנה אבי"ה. כל תגמולוהי עלי. בל היסוד. תגמולוהי עלי על יוד' שיהיו ז"ן בבחי' השלימות ב"ס ואז חין לחיובים עוד יניקה. ור"ת וס"ת של תגמולוהי הם ת"י שהוא גי' קודש שיהיו ז"ן בבחי' חו"ב :

חיתך ישבו בה. חיתך רומז לחכמה שהיא בחי' חיה. ישבו בה בה"א. רומז למל' בסוד אבא יסד ברתא. תכין בטובתך לעני אלקים. לעני בחי' המלכות. אלקים אימא ור"ל שתשפיע לה הארת אימא. ור"ת בטובתך לעני לב. רומז לל"ב נתיבות חכמה :

נשבע ה' לדוד אמת לא ישוב ממנה. לדוד המלכות. אמת ז"א. לא ישוב ממנה. שאחר התיקון לא ישוב עוד לדאבה ח"ו ויתפרד ממנה חלילה. אלא יחדיו יהיו בתמידות אחים שלא יתפרדו ח"ו :

ויבטחו צד יודעי שמך. רמז בזה שהשינה כביכול מתעברת מנשמתן של נדיקים. יודעי מלשון יודע אדם. שמך היא המלכות :

ה' אלקי גדלת מאד. ה' ז"א. אלקי המלכות. גדלת מאד כי מה שיהיו ז"ן בבחינת מ"ה שהוא בסוד הגדלות. הוד והדר לבשת שהוא נלח והוד. לבשת שמלבישין את ז"א :

ברוך ה' מליון. ברוך היסוד. ה' ז"א. מציון רומז לשערים המלויים בהלכה שיאיר יסוד ז"א מן התורה. שכן ירושלים. שכן גי' ש"ע רומז לש"ע נהרין. ירושלים מלכות. רמז לש"ע נהרין הנמשכין למלכות :

שבן ארץ ורעה אמונה. שבן היסוד. ארץ המלכות. ורעה אמונה היא אימא עילאה. גם אמונה גימטריא ק"ב. ורעה מלשון רעוא ורלון. בסוד רועה אשה בק"ב ותפלות וכו' :

ואני קרבת אלקים לי טוב. רמז בזה מ"ש רז"ל על דוד הע"ה שהלכה כמותו בכל מקום. וז"ש ואני קרבת אלקים שהשינה עמי כמ"ש ויה' עמו אז לי טוב שהתו' שנקראת טוב לי היא. שהלכה כמותי בכ"מ :

לשמש שם אהל בהם. לשמש ז"א. שם אהל. שם בחינת רחל. אהל אותיות לאה. בהם במ"ה. ור"ל שהמשיך ז"א בחי' מ"ה ללאה ורחל :

א"נ לשמש שם אהל בהם. שמש גימטריא צ"פ ש"ך ש"ך דינים של בחינת ז"ן שמתוקם

שמחוקס ע"י הזווג שעולים בסוד מ"ן. אהל המלכות. בהם צמ"ה שהוא ז"א. וס"ת לשמ"ש ש"ס אהל צה. גי' ש"ע רומז לש"ע נהורין הנמשכים למלכות: יהי כבוד ה' לעולם. כבוד גימטריא ל"ב רומז לל"ב נתיבות חכמה. ה' ז"א. לעולם המלכות שנתקנים ע"י ל"ב נתיבות חכמה. ועי"כ ישמח ה' הוא ז"א. במעשיו במלכות הם בחי' רחל ולאה:

אספרה שמך לאחי. אספרה לשון אור כמו ספיר ויהלום. שמך המלכות. לאחי אלו ישראל שתאיר להם. בתוך קהל אהלך. הם ישראל. אהלך אותיות אך הלל. אך גי' אהיה הוא סוד הבינה. הלל המלכות שהיא גי' אדני. ור"ל כשמקבלת המלכות הארת הבינה נקראת אדני:

בידך עתותי. בידך רומז על שם מ"ב המזכר שהוא בחי' הידים. עתותי הם סוד לאה ורחל שע"י שם מ"ב יהיו בחי' עת ועי"כ הלילי מיד אויבי שמתלקים יניקת החיזונים מן בחי' המלכות. גם מלת בידך ע"ה גימטריא ל"ז שהיא מילוי דשם ס"ג שהיא בחינת אימא. עתותי הם בחינת לאה ורחל. ור"ת בידך עתותי הוא שם ע"ב שהיא בחינת אבא ור"ל שע"י אול"א נתקנים בחינת לאה ורחל: **א"נ** ידוע שדוד הע"ה תקן בחינת רחל במלכו בחברון ותקן בחי' לאה במלכו בירושלים כנז' בשער הפסוקים. וז"ש בידך עתותי הם סוד לאה ורחל בזה הלילי מיד אויבי:

יודיע דרכיו למשה. ידוע דמרע"ה הוא בחינת הדעת שהוא מכריע בן חו"ב. יודיע לשון זוג שגמשך מבחינת הדעת. דרכיו הם סוד לאה ורחל. לבושה שהוא בחי' פנימית דז"א:

ה' רועי לא אחסר. רועי לשון ריעים. ואותיות השם הם רומזים לאול"א וזו"ן שהיו בבחי' ריעים שהיו כולם בבחי' ריעים. בזה לא אחסר שאין עוד ח"ו שום פגם וחסרון בזו"ן:

אשרי תבחר ותקרב ישכון חלריך. ידוע שהנפשות הם בחי' ג"ע התחתון ובשבת עולות לג"ע העליון. וז"ש נשבעה בטוב רומז אל הבריאה שהוא ג"ע העליון. קדוש היכלך רומז לעולם האלילות:

אנא ה' מלטה נפשי. אנא גימטריא כ"ב. מלטה נפשי ר"ת מ"ן שעולה בסוד המלכות: וזה יהיה תיקון לנפשי. וס"ת מלטה נפשי י"ה שהמלכות עולה בסוד אותו מ"ן לחו"ב ועי"כ חנון ה' ולדיק. חנון ה' שהם סוד חו"ב. וצדיק שמשוכן סוד מ"ד לדיק שהוא היסוד שהוא מקבל מ"ד ונותנו למלכות. וזה ואלקינו מרחם סוד המלכות. כשקבלה סוד מ"ד מרחם שמשכינה רחמים לעולם: **השיבה** לי ששון בלא ואל"ו גי' צ"פ ש"ה. רמז בזה על ש"ה דיגין של דוכרא ושל נקבה שהם נמתקים בסוד חמשה אלפין שבבינה. ורוח נדיבה תסמכני. נדיבה ע"ה ע"ב שהוא שם הויה דיודי"ן. תסמכני. ר"ת וס"ת ת"י שהם גי' קדוש שהוא בחי' אבא:

הרב כבסני מעוני. הרב עם האותיות גי' ר"י שהם עשרה פעמים שם אהיה שהוא בחינת הבינה שמשם הסליחה. ור"ל בבחי' הרב שהיא רומזת לבינה כבסני מעוני ומחטאתי עהרני. מהרני לשון עהר יומא לשון אור ור"ל שהעונות נעשים זכיות:

אך תשליכני מלפניך. ידוע מ"ש המקובלים ז"ל שמלת מלפניך מורה על הבינה שהיא מלפני ה' שהוא ז"א. לכן כשאדם יש לו נשמה מבחינת הבינה נשפע מן הבריאה. וז"ש אל תשליכני מלפניך שיהיה לי ירידה מזה פגם מן הבריאה ליצירה. ורוח קדשך אל תקח ממני לפי כשהאדם חוטא נשמתו מסתלקת ממנו צ"מ בסוד ויאשם בצעל וימת. ה' יולנו:

פרה בשלום נפשי מקרב לי. התו' נקראת שלום וע"י התו' מסתלקים הקליפות וידוע שדהע"ה נשמתו היתה עמועה בין הקליפות ולכן בראותם שנסתלקה מאתם לזה היו משתדלים בכל כחם להחטיו ח"ו ותמיד הם נלחמים עמו:

ישראל משמים וישיעני. שמים הם רומזים לחסדים. חרף שואפי סלה. חרף אותיות רפ"ח רומז על רפ"ח נילויין שיושיעני ע"י בחי' השמים שהם רומזים לחסדים דז"א. שואפי סלה ר"ל שתקותי ומאווי לתקן אותם ולהעלותם לשורשן העליון ע"י ישלח אלקים חסדו ואמתו שהם חסדים וגבורות בזה אבדר אותם ואעלה אותם לשרשם:

אלקי חסדי יקדמני. רמז בזה מ"ש המקובלים שהחסדים הם יורדים תחלה קודם הגבורות שבה יהיו הגבורות נמתקים לפי שהחסדים קדמו להם משא"כ אם יורדים הגבורות תחלה יהיה ח"ו תגבורת הדינים וככתוב בדרוש ד' נכנסו לפרדם. וז"ש אלקי חסדי יקדמני שהחסדים ירדו תחלה. בזה אלקים יראני בשוררי שיהיה משם מיתוק הדיגין:

אגורה באהלך עולמים. באהלך רמז לתורה שבכתב ותשבע"פ. באהלך ב' אהלך שהתורה נקראת אהל בסוד זאת התורה אדם כי ימות באהל. ורמז בזה שע"י התורה עולה נשמתו בסוד מ"ן בכל לילה לעולמות העליונים. וז"ש אגורה באהלך ע"י אהלך שהיא התורה אגורה בשני עולמים בעוה"ז ובעולם העליון. אחסה בסתר כנפיד רומז למלכות שכלל נפש האדם בסוד העלאת מ"ן. שמעה אלקים רנתי זו שירים ותשכחות. או רנה קחי על התורה שהיה קם בחצי הלילה לעסוק בתורה בזה הקשיבה תפלתי לפי ששירים ושכחות תהלה של תורה בהם נכנעים הקליפות והחיזונים ולא יבואו לקטרג בתפלה:

ישב עולם לפני אלקים. ישב גימטריא שט"ו עם האותיות כמנין שבעה פעמים אדם שהם סוד ז"ע דמיתו. ישב עולם שהם הז' מלכים לפני אלקים שהיא אימא שנתקנים בסוד מ"ן במשי אימא. וז"ש מ"ן ינלרוהו שמתבעלים ע"י זוג אבא ואימא:

אך אל אלקים דומיה נפשי. רמז בזה על גלות הזמן הזה שאין בכת התחתונים לעלות סוד מ"ן לחו"ב ולכן הזווג אינו שלים. לא זוג עליון ולא זוג תחתון. ולפעמים זוג תחתון נפסק ח"ו. וז"ש אך אל אלקים. אך הוא מיעוט וחסרון. א אלקים. אל ז"א. אלקים המלכות. ור"ל שבחינת הזווג אינו שלים בזו"ן וגם נפסק לפעמים מחמת דומיה. דוס יה נפשי שאינה עולה בסוד מ"ן לחו"ב שהם בחי' י"ה: **אשרי** תבחר ותקרב וכו' ישכון חלריך רומז על הנפש שהיא בג"ע התחתון. נשבעה בטוב רומז על הרוח שהוא בג"ע העליון. קדוש היכלך רומז על משכן הנשמה:

עמרת שנת טובתיך. שנת הוא רומז למלכות. עמרת אותה באורות העליונים ומעגליך

ומעגלך ירעפון דשן מעגלך הם השבילין והלגורות ירעפון דשן : אמרו לאלקים מה נורא מעשיך. אמרו שבחו מלשון וה' האמירך היום. מה רומז לבחי' הגדלות, נורא הוא ז"א. מעשיך המלכות. כרב עורך בבחי' האורות הגדולים אשר בעורך המלכות. יכחשו לך אויבך. הם הקליפות. שאינם יכולים לעמוד לאורה :

אלקים יתגנו ויברכנו. רמז בזה אדם שיז לו חן אין מתקנאים בו לא העליונים ולא התחתונים ולא מקטרגים ויהיו הכל מליים עליו ולכן הברכה ששורה עליו יהיה זה קיום והעמדה. וז"ש אלקים יתגנו בתחלה ואח"ך ויברכנו : **נורא** אלקים ממוקדשך. נורא ז"א. אלקים מלכות. ממקדשך כשהחבור נמשך מן מקדשך שהוא בחי' אבא. אל ישראל הוא ז"א. נותן עוז ותעצומות אורות ומוחין. לעם ברוך אלקים הם ישראל :

תנו עוז לאלקים על ישראל גאותו. רמז בזה מ"ש רז"ל שכביכול ב"ה מלטער על גאותן של ישראל שניתנה לשרים מסי' העונות. והתיקון לזה אם ישראל עוסקים בתורה תחזור העטרה ליושנה. וז"ש תנו עוז לאלקים, עוז רומז לתורה, בזה תהיה גאותו ותחזור על ישראל :

שמעיה עמי ואדברה. שמעיה לשון קבוצ כמו ושמע שאלו את העם שתקבלו את הנילוות ועי"כ ואדברה ר"ת וס"ת ו"ה. אדבר לשון זוג. ישראל ואעידה בך. בך עם האותיות כ"ד רומז לכ"ד קישוטי כלה השכינה שמתקשטת ע"י מעשיהם של ישראל. ואעידה לשון עדי :

ולא הסגרתני ביד אויב העמדת במרחב רגלי. ביד אויב אלו הקליפות מחמת שהעמדת במרחב רגלי. במרחב גימטריא כ"ר רומז ליחוד של נר בזה נכנעים הקליפות :

משוך חסדך ליודעך. רמז בזה שהשכינה מתעצרת מנשמת של לדיקים. ליודעך לשון זוג. משוך מלשון וידע האדם וכו' וצדקתך השכינה לישרי לב.

לב הוא רומז לשכינה שנותנת להם מתן וכזבזון בסוד ותתן טרף לביתה : **החשתי** מטוב וכאבי נעכר. רמז עד"ש אם באו יסורין של אדם יקבל אותם מאהבה ויאמר כל מה דעביד רחמנא לטב עביד כמו שמלינו בחוני המעגל ורבי עקיבא שהיו רגילים לומר כל מאי דעביד רחמנא לטב עביד וכונתם בזה להמתיק הדינים. ולכן לא יהיה אדם מסוג בני אדם המתרעמים על היסורים ותקון נפשו מהם כי בזה מוזיק לנפש. שלא די שאין היסורים שבאים יהיה מהם תרופה ותועלת אלא גם יזיק לנפשו יותר כי יגדל הכאב מאד. ובה פי' בס"ד לב חכם לימינו. שכל מה שרואה יסורים יטה אותם לחסד ויאמר כל מאי דעביד רחמנא לטב עביד. ולב כסיל לשמאלו אם מתרעם על היסורים יבואו לו ביתר שאת. ה' יילנו. וז"ש החשתי מטוב. שלא אמרתי גם זו לעובה. עי"ז לא די שלא הועילו היסורים אלא גם ובאבי נעבר ביותר רח"ל :

אם זכרתך על יועי. רמז בזה על יחוד ק"ש שעל המטה שמעלה נשמתו בסוד מ"ן למלכות בסוד בידך אפקיד רוחי. באשמורות אהנה בך. בסוד זוג ליתד הדודים :

ואני תפלתי לך ה' עת רטון. ואני המלכות תפלתי הוא לשון חיבור כמו נפתולי אלקים

אלקים נפתלתי. ה' ז"א. עת המלכות שיהיו בבחינת רצון. אלקים ברוב חסדך. אלקים אימא. ברב חסדך ענני באמת ישעך. אמת הוא רומז למקיפי ז"ן שהם בחינת אימא :

רבקה נפשי אחרוך. רמז בזה מ"ש רז"ל כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת. וז"ש רבקה נפשי אחרוך. כי תמכה ימיך הוא רומז לתו' :

ואני תמיד איתל. ואני המלכות. תמיד ע"ה גי' תנ"ה רמז לג' מלויים של שם אהיה שנמשכים למלכות. והוספתי על כל תהלתך. על גי' מאה. כל היסוד. תהלתך המלכות שז"ן יהיו בשלימות העשרה ספירות שכל אחת כלולה מעשר : **לשלמה** אלקים משפטין שהם החסדים. למלך שהוא ז"א. תן. וצדקתך שרומז לנצורות לבן מלך רמז לבחי' ב"ן שהיא בחי' המל' :

ישאו הרים שלום לעם. הרים הם סוד חג"ת. ישאו לשון משאת. שלום גי' שע"ו רומז לש"ע נהורין. לעם הם ז"ן :

במה בה' ועשה טוב. במה רמז לאדם שיעסוק בתורה שנקראת טוב ואל יתשל מפני דוחק הפרנסה שהבטחון מועיל לאדם שיזמין השי"ת פרנסתו כמו שמלינו בראשונים שעשו מלאכתם עראי ותורתם קבע וזה וזה נתקיימה בידם. גם בטח גי' י"ט שהוא מלוי דשם הוי"ה ב"ה בחי' אלפין שבו מלוי המלכות. וז"ש בטח בה' שהם ז"ן. ועשה טוב. ועשה הוא לשון תקון. מוב התורה שע"י התורה נתקנים ז"ן. שכן ארץ ורעה אמונה שכביכול הלדיק ע"י מעשיו נקרא בעלה דמטרוניתא : **קוה** ה' ושמור דרכו. קוה ע"ה גי' יצ"ק שהוא בחי' הוי"ה לקי"ס. או הויה אהיה אדני כנודע. ובה ושמור דרכו דרך וא"ו. דרך המלכות. וא"ו היסוד. שלא יהיו החילונים יונקים מהם חלילה ובה וירוממך לרשת ארץ העליונה :

בך לרינו נגנח. בך הוא רומז לכ"ב אותיות התורה. נגנח ע"ה גי' יצ"ק רומז לג' שמות כז"ל. נגנח המקטרגים והמשטינים מעלינו. בשמך נבום קמינו. בשמך המלכות. נבום קמינו השואכים של מטה. קומה עזרתה לנו. קומה עם האותיות גי' נקה שהוא מול הי"ג. עזרתה לנו. לנו גי' פ"ו שהוא בחינת גבורות שע"י מול הי"ג נמתקים הגבורות :

מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי. ידוע שעיכוז הגאולה הוא על שאין מתפללים ומתחננים בשביל כבוד השכינה אלא מבקשים על לורך עלמם. ומה שאומרים בפינו עשה למען שכינתך אינה מקורות הלב אלא כמס"ה ויפתוהו צפיהם וכו' ולבם לא נכון עמו. ואמנם אם באמת ובלב שלם מיחלים ומלפים לכבוד השכינה הגם שאין אנו ראוים ח"ו גאולים בשכר התקוה ואו המקטרגים יהיו נסוגים אחור. וז"ש מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי בשביל הנאתך ותועלתך ובה מתעכבה הגאולה. הוחילי לאלקים וכו' ובה אני מצטייחך ישועות פניו :

ואני בתומי תמכת בי. ואני המלכות. בתומי תמכת בי. אחר שאשלים לתק נילונות הקדושה תמכת בי שהקב"ה הוא כביכול יקים את כנסת ישראל מן הגלות. ותליבני לפניך לעולם. שהגאולה שתהיה בב"א על ידו היא גאולה שאי אחריה שעבוד. א"ג עד"ש רז"ל שאלו באחת ועלתה לו דוד בשמים ולא עלתה לו גברא דלא חלי ולא מרגיש. גברא דמאריה סייפיה. וז"ש ואני בתומי תמכת בי ולא עוד אלא ותליבני לפניך לעולם כמ"ש כסאו כשמש נגדי. כירח יכון עולם : אדני

אדני נגדך כל תאותי אדני המלכות. נגדך כל היסוד שיהיו ז"ן צווג פב"פ זהו תאותי ותשוקתי:

גול על ה' דרכך. גול גי' מ"ל רמו לעסמ"ב שבהם מ"ל אותיות כדודע. על ה' הוא ז"א. דרכך הם סוד למה ורחל שיהיו בשלימות עסמ"ב. ובטח עליו והוא יעשה והוא הבינה. יעשה לשון תיקון שתיקון ז"ן הוא ע"י הבינה:

ואקוה שמך כי טוב נגד חסידך. רמו בזה מ"ש בזה"ק איזהו חסיד המתחסד דא דוד דהוא מחבר אורייתא דלעילא עם קב"ה. וז"ש ואקוה שמך לשון יקוו המים. שמך המלכות. כי טוב התורה שנקראת טוב. נגד חסידך שהם ב' חסדים המגולים בנלח והוד שהם נגד בסוד גומל חסדים טובים:

אלקים שמעה תפלת. ידוע שהתפלה יש בה שני בחינות נגלה ונסתר. והנסתר הוא רומז על עולמות העליונים. והנגלה הוא על לרכי האדם. וז"ש אלקים שמע תפלת רומז על דברים הנסתרים. האזינה לאמרי פי רומז על דברים הנגלים:

הבה לנו עזרת מלך. יובן עד"ש בגמרא על רבי עקיבא שהלך לעיר א' ולא נמלא אחד מאנשי העיר לאסוף אותו הבינה והוכרח ללון חוץ לעיר אמר כל מאי דעבדי מן שמיא לעב. בההיא ליליא אתה בלשתא ובוזא כל נכסי דההיא קרתא וכו' וז"ש הבה לנו עזרת מלך. מכה הגרה שלא נכנס לעיר וכבת מניה שרגא דלפי שעה היא לער וזוה נעשית אדרבא הללה:

צוה אלקיך עורך עוזה אלקים. עורך רומז למ"ן בסוד הנו עז לאלקים. עוזה אלקים עד"ש כי ממך הכל ומידך נתנו לך. זו גימטריא אחד. גם זו הם אותיות ז"ן וז"ן וז"ן רומז למלכות. וא"ו היסוד. פעלת לנו שתיקון ז"ן הוא על ידינו:

הודינו לך אלקים. הודינו רמו בזה מ"ש אם זכה האדם לעשות לו גם ואמר עליו שירה זוכה לגם אחר. וז"ש הודינו לך אלקים שזכינו לגם ואמרנו עליו שירה, בזה זוכה שהודינו לך פעם אחרת. ספרו כל נפלאותיך לשון רבים שזכינו לכמה נסים ונפלאות:

אתה האל עושה פלא. אתה הוא בחי' אבא. האל ה' א"ל רמו לחמשה חסדים שבאבא. עושה פלא. פלא הוא יסוד אבא. עושה נסים ונפלאות שבגלוי הארת יסוד אבא נעשה נסים ונפלאות. וז"ש הודעת בעמים עורך:

אלקים בקודש דרכך. אלקים המלכות. בקודש אבא. דרכך הוא רומז לזווג שהזווג נמשך מן בחי' אבא בכוד בת אבי הוא:

בים דרכך. בים הוא רומז לבינה שיש בה חמשים שערים. דרכך הם למה ורחל. ושביילך הוא רומז ליסוד אבא. במים רבים. מים ע"ה ל"א רומז לשם הוי"ה אדני. רבים רומז על בחינת הגדלות כשהזווג נמשך מן בחינת א"א העליונים הוא בשלימות הגדלות:

לך עמי שומע לי. לו הוא סוד ז"א שהם סוד ו"ק. עמי ר"ת עיבור מוחין יניקה. שומע לשון זווג. לי המלכות. ישראל הוא ז"א. בדרכי יהלכו. בדרכי הם למה ורחל. יהלכו שתמיד הזווג אינו נפסק:

בזה ידידות משכנותיך. בזה הוא רומז לבחי' הגדלות. משכנותיך הם סוד למה ורחל

ורחל. ה' צבאות רומז לנה"י דאימא הם ידידות ונחמדות:

האזינה אלקים תפלת. זו תפלת שחרית. ואל תתעלם מתחנתי רמו לתפלת המנחה. הקשיבה לי וענני רמו לתפלת ערבית:

ויאמר אדם אך פרי ללדיך. רמו מ"ש רז"ל אהתנו לא יש לנו משלות הרשעים ואף לא מיסורי הלדיקים. אך פרי. אך לשון מיעוט ר"ל מיעוט פרי ללדיך שלא יש לו שליה. אך יש אלקים שופטים. אלקים רומז לגבורות ודינין ר"ל שלא יש יסורים שהם שופטים בארץ:

ואני אשיר עורך וארנן לבקר חסדך. אני רמו למלכות. אשיר עורך שהמלכות משוררת כל הלילה לז"א. כי היית משגב לי. משגב גי' משה והוא עם קדוש משם ע"ב שהוא רומז לחסדים ור"ל שנמשך לי אור החסדים בבקר בסוד יומם ילוח ה' חסדו ובלילה שירו עמי:

אגורה באהלך עולמים. באהלך בלחה שנקראת אהל. אחסה בסתר כנפוך סלה. אחסה אח' ס"ה אח ז"א. ס"ה המלכות. שהוא גי' אדני. בסתר כנפוך הם נה"י דבינה בסוד יושב בסתר עליון:

ימים על ימי מלך תוסוף. ימים הם רומזים לחסדים. על ימי מלך הוא ז"א. תוסוף הם חסדים דאבא. ור"ל שמלבד חסדים דאימא באים לו חסדים דאבא. גם תוסוף חסדים דמקיף. גם חסדים פנימיים וחיוניים:

אחת דבר אלקים. רמו לתורה שבכתב. שתיים זו שמעתי לרמוז לתורה שבפ"פ שיש בה ב' בחינות מ"ט פנים עמא ומ"ט פנים עהור:

א"נ אחת דבר אלקים. רמו על עשרת הדברות שיש בחי' לאו וכוהי' הן. שהלאוין יש בה פסק כגון לא תגנוב. ונתן פסק בין הלאו וכן המעשה. להורות שמותר לגנוב דעת תלמודיו כדי לחדדם וכן לא תרלח וכו' כנו' ברז"ל. וז"ש אחת דבר אלקים שתיים זו שמעתי שיש בה שני משמעות:

קולי אל ה' והלעקה קולי אל ה' והאזין אלי. קולי רמו שאם נועק על עלבון השכינה גם הוא נענה בעתירתו. ולז"א והאזין אלי שהוא נוגע לי:

האל לנו אל למושעות. רמו בזה למ"ש הרב כשעונים קדים ואומרים אמן מקבלים הארה משם אל. אחד מו"א שהוא אל רחום וכו' ואחד מו"א שהוא מי א כמוך. ואל דו"א מאיר בז"א. ואל דו"א מאיר במלכות. וז"ש האל לנו א למושעות שהם בחינת הארת ש"ע נהורין. האל הראשון. אל רמו לחמשה אמיים שבקדים הוא אל למושעות שהוא בחי' א"א:

אלקים נלכ בעדת אל. אלקים רומז לבינה. נלכ בעדת אל. בעדת אותיות בדעת. שמוחין דאימא הם בדעת ז"א. בקרב אלקים ישפוט. בקרב הוא רמו למלוי. שממנו מתעוררים הדינים והגבורות:

אשרי יושבי ביתך עוד יהללך סלה. רמו מ"ש רז"ל שהחסידים הראשונים היו שוקים שעה א' אחר תפלתם. ופי' הרב הטעם כדי לעכב הארת המוחין שלא יסתלקו. וז"ש אשרי יושבי ביתך שמתעכבים אחר התפלה להאריך בה כדי שיהללך סלה. מגמתם לעכב הארת המוחין:

גם ברכות יעטה מורה. גם עם האותיות גי' מ"ה שהוא ז"א. ברכות יעטה שהם בחי' תו"ג. מורה הוא רמו למלכות. שעוטה אותה בחו"ג. גם מורה גימטריא

ציצים ופרחים

גימטריא נר ע"ה שהוא רומז ליחוד נ"ר :

ילכו מחיל אל חיל. מחיל רומז לתורה שנקנית במ"ח דברים. אל חיל שע"י התורה ימשיכו מ"ח אורות למלכות שהם שני שלישי חסד. וז"ש יראה אל חלקים. אל הוא רומז לחסד. אלקים המלכות. שנמשך לה שני שלישי חסד בסוד ושמתי כדכוד שמשותף :

אשמעה מה ידבר האל ה'. אשמעה לשון זוג. מה בחי' ז"א. ידבר לשון השפעה. האל ה' אל' רמז לחמשה חסדים. ה' חכמה. ור"ל שמשפיע ז"א חמשה חסדים למלכות מן חכמה :

מזמור שיר יסודותו בהררי קודש. מזמור שיר ר"ת שם שהוא בחי' המלכות. יסודותו בהררי קודש. אבא. ור"ל אבא יסד ברתא שהיא המלכות. גם מזמור בני' רפ"ח ע"ה. שיר הוא רומז לחסד. יסודותו בהררי קודש. רומז לבניה שהיא בית לקודש אבא. ור"ל שתיקון רפ"ח נילונין בסוד או"א ע"י המשכת החסדים שהוא רומז במלת שיר :

חסד ואמת נפגשו. חסד רומז לגמילות חסדים ומע"ט. ואמת רומז לתורה. נפגשו צדק ושלוה. צדק המלכות. ושלום היסוד. נשקן שע"י התורה וגמילות חסדים. לך ושלוה שהם מלכות ויסוד נשקן :

מרחוק ה' נראה לי. ידוע מ"ש רז"ל ששני כליות יש באדם אחת בימין ואחת בשמאל. ואותה שבימין מיישלתו לטובה. ושל שמאל מיישלתו לרעה. וידוע של ימין היא רחוקה. וז"ש מרחוק רומז על כולייא של ימין שהיא רחוקה ה' נראה לי :

יאר פניו אתנו סלה. רומז לאורו ית' נשפע לנו ע"י התלבשות בחי' המלכות וממנה אתנו יונקים. יאיר פניו אתנו. סוד הארת הפנים נשפע לנו. ע"י סלה גי' אל אדני שהיא בחי' המלכות :

אבן שמע חלקים הקשיב בקול תפלתו. אבן גי' ע"ב ע"ה. שמע לשון זוג. אלקים אימא. את המלכות. קול ז"א. ור"ל שע"י זוג או"א נעשה זוג זו"ן. תפלתו בסוד בחי' תפלה שהוא זוג זו"ן :

כי אמרתי עולם חסד יצנה. עולם המלכות. חסד יצנה שכניתי ע"י החסדים שיוצאים חסדים מז"א בסוד הדורמיטא ונכנסים במלכות לזורך בניין פרטופה. וז"ש שמים תכין אמונתך בהם. שמים הוא ז"א. תכין אמונתך המלכות. בהם אותיות במ"ה. ור"ל שימשיך לה הז"א בחי' מ"ה :

עד עולם אכין זרעך. עד הוא ז"א. עולם המלכות. אכין זרעך הם סוד רפ"ח. גם זרעך רומז שימשיך נפשות לתחתונים מן בחינת ז"א ולא ח"ו מלך הקליפות :

לך שמים אף לך ארץ. לך גי' חמשים רומז לחמשה חסדים שכל א' כלול מעשר. שמים הוא ז"א שנמשכים לו חסדים. אף לך ארץ. אף רומז לחמשה גבורות. ארץ המלכות. תבל ומלוואה היא המלכות. אתה יסדתם. אתה בחי' אבא. יסדתם בסוד אבא יסד ברתא :

מצאתי דוד עבדי. רמז שדהע"ה הוא היה בחי' מלכות וזכה לנפש דאלי' וז"ש בשמן קדשי משחתיו. בשמן קדשי הוא רומז לאבא שהוא בעולם האלילות

ציצים ופרחים

עח

האלילות. משחתיו ר"ל שהמשכתי לו נפש דאלימות. ואמר מצאתי שהוא לשון מליאה. לפי שדהע"ה היתה נשמתו טמונה בין הקלי' וזוהי תחלת ביאתו לעולם. וז"ש מלאתי דרך מליאה ואח"ך על ידי מעשיו עלה לרום המעלות שזכה בשמן קדשי משחתיו :

אשר ידי תכון עמו. ידי בני' כ"ד שהוא רומז לשכינה שהוא מספר דויד במלואו. אשר הבניה. תבון עמו. ובשמי תרום קרנו. המלכות. תרום קרנו שהלכה כמוהו בכל מקום :

הוא יקראני אבי אתה. ידוע מ"ש הרב כי דהע"ה זכה לנפש דאלי'. וכל מי שיש לו נפש דאלימות נקרא בן לקב"ה כגו' בזהר הקדוש :

ובנית לדור ודור כסאך סלה. דור ודור הוא רומז ללאה ורחל. רומז בזה מ"ש הרב ז"ל שדוד הע"ה תקן בחינת רחל בשבע שנים שזלך בחברון ובחינת לאה תיקן במלכו בירושלים. וז"ש ובניתי לדור ודור הם סוד לאה ורחל ע"י כסאך סלה :

מי גבר יחיה ולא יראה מות. רמז מי שהוא הבניה. ור"ל מי שיש לו נשמה מבחי' הבניה יחיה ולא יראה מות. שאין שם מגיע פגם חלילה :

תשב חנוש עד דכא. דבא גי' כ"ה שהוא רומז למלכות שנקראת כה. וידוע שיש תשובה מיראה ויש תשובה מאהבה. ותשובה מאהבה היא באה מלך

אתערותא דלעילא שפורש מן העבירה מחמת יראת העונש. ותשובה זו מגעת עד שכניתי תתאה. ותשובה מאהבה היא מלך אתערותא דלתתא. וזו מגעת עד הבניה

ה"א שכניתי דלעילא. וז"ש תשב חנוש עד דכא שכניכול הוא מעורר את האדם לתשובה ע"י ששולח לו יסורין וממילא ושב ורפא לו. ואחר שזכה לתשובה תתאה

הוא מעלמו יעשה תשובה עילאה. וז"ש תשב חנוש עד דכא שכניכול הוא מעורר אותו. וזוה ע"י התשובה מיראה. ותאמר שובו בני אדם. ור"ל תשובה מאהבה שזו

היא תלויה מלכס. שובו בני אדם מעלמכס באתערותא דילכו בלבד. כי דבר זה תלוי מאהבה שאתם אוהבים אותו י"ת. והאהבה היא מלך בחירת הנפש ותשוקתה :

יראה אל עבדיך פעלך. הנה ארז"ל כל נסים שנעשו לאבות הוא סימן לבנים. וז"ש יראה אל עבדיך הנסים שנעשו כעניין גם שרה אע"ה שנעשה לה במצרים וכו' וכו' וכן באבות זהו הדרך על צניהם :

א"נ עד"ש הרואה מעצמות הירדן אומר שעשה נסים לאבותינו וכן כיוצא בזה. וז"ש יראה אל עבדיך פעלך. זהו הדרך על צניהם שמשבחים ומהללים אותך :

להגיד בבקר חסדך. ידוע כי הטובות וההצלחות יתואר בהם לשון בקר שהוא אור. והעניו והיסורים יתוארו בצינוי לילות. וז"ש להגיד בבקר חסדך שהם ההצלחות והטובות. ואמונתך שהם רומזים לדינים ויסורים שהם בלילות

ור"ל עד"ש ובכל מאריך בכל מדה ומדה שמווד לך :

א"נ להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות. ידוע שהתורה נקראת אמונה. רומז בזה מ"ש רז"ל כל הלומד תורה בלילה חוט של חסד נמשך עליו ביום. וז"ש להגיד בבקר חסדך. להגיד לשון המשכה ע"י ואמונתך בלילות שהיא התורה :

א"נ ידוע שהשפעה של היום היא נמשכת מלך החסד שהוא ז"א. ואמונתך שהיא המלכות בלילות ששליטתה בלילה כמדוע :

לדיק

צדיק כתמר יפוח. תמר הוא רומז למלכות שבתחלה בא לה מוחין דקטנות ואח"ך בא לה מוחין גדלות בסוד עיצור וניקה גדלות. כן הלדיק בתחלה בא לו סוד בחי' הקטנות שהיא בחי' הנפש. ואח"ך בא לו סוד הרוח ואח"ך בא סוד הנשמה כמו' בש' הגלגלים. וידוע דכל בחי' יש בה בחינת קטנות וגדלות. וז"ש לדיק כתמר יפוח כאלו בלבנון ישגא. שתולים בבית ה' רמז לבחי' כנסיות ובחי' מדרשות בתורה ובמע"ט. בהצרות אלקינו יפריחו בעולמות העליונים בסוד בחינת מ"ן :

עדותיך נאמנו מאד. עדותיך הם נלח והוד שהם נה"י דאימא. מאד הוא גי' מ"ה שהוא ז"א. נאמנו הוא מלשון ויהי אומן את הדסה בסוד נה"י הם בחי' מוחין למלכות. לביתך המלכות. נאווה קודש. נאווה אימא. קודש אבא. נאווה עם הכולל גי' ס"ג שהיא הבינה :

כי עד לדיק ישוב משפט. עד הוא ז"א. צדק המלכות. או בחיבורם ישוב משפט בסוד ואשיבה שופטיך כבשראשונה :

אם אמרתי מטה רגלי חסדך ה' יסעדי. רגלי כינוי לשכינה שח"ו אס באו החלונים לינק ממנה. או חסדך ה' שהוא אבא יסעדי. כי בהתפשטות אור חסד של אבא שהוא אור גדול מסתלקים החלונים כי הוא מסמא את עיניהם ולא ישאר להם שום מגע ושליטה :

ויהי ה' לי למשגב. ויהי ה' הוא ז"א. לי המלכות. למשגב שהוא סועד וסומך אותה. גם משגב גי' קפ"ד וקס"א שהם מלוי דחו"ב. שפ"י זוג חו"ב יבואו לי הארות אלו. ואלקי המלכות. לצור מחסי יהיה :

שירו לה' ברכו שמו. ברכו עם האותיות גימטריא רל"ב שהם עסמ"ב. שמו שישתלם שמו בעסמ"ב. ברכו מיום ליום ישועתו. רמז למ"ש המקובלים ז"ל שכל יום ויום יש לו בחינה בפ"ע. ותיקון וצירור בפ"ע. ואין צירור של יום זה דומה לזה :

השולח אמרתו ארץ עד מהרה ירוך דברו. רמז בזה מ"ש רז"ל שהקב"ה הקדים פרענות שנתיים לפני החרבן. וקדם להם זמן של הפרענות כדי שלא יתקיים בהם ח"ו ונושנתם וכו' וז"ש השולח אמרתו ידוע שהאמירה היא רכה והיא בקו הרחמים. ע"י מחרה ירוץ דברו שהוא דין שדיבור קשה והוא בחינת דין שהקדים להם הפורענות. הוא רחמים. ולפי"ז דברו שהוא קשה נעשה רחמים ע"י קדימת הזמן :

א"נ השולח אמרתו ארץ עד מהרה ירוך דברו. אמרתו רומז לחסדים. דברו הם הגבורות שבתחלה יורדים החסדים ואח"ך הגבורות שאם יורדים הגבורות תחלה היה ח"ו אחיזה לחלונים בהם. ובין שירדו החסדים שהם רומזים באמרתו מהרה ירוך דברו הם הגבורות שאין לנו עוד פחד מהם :

הבה לנו עזרת מלך. לנו גימט' פ"ו שהוא רומז לגבורה שהוא בחינת חלקים. עזרת רומז לחסדים. מצר עם האותיות גימטריא שלג. ור"ל שפ"י סוד השלג מתמתקים הגבורות :

גדול כבודו בישועתך. כבודו כבוד וא"ו. וא"ו הוא רומז לת"ת. בישועתך הם החסדים. סוד והדר תשוע עלי. רומז לחו"ג שהמוחין חו"ב אין מסתלקים ממנו ח"ו : ישלח

ישלח עורך מקודש. עורך רומז לאשה לשון אעשה לו עזר כנגדו. מקודש רומז לאבא בסוד אבא יסד ברתא, ומציון שהוא רומז לאימא. יסעדיך בסוד סומך ה' לכל הנפלים :

טוב איש חונן ומלוה. טוב איש הוא ז"א. חונן ומלוה למלכות המוחין שלו בסוד הדורמיטא שמסתלקים המוחין ממנו והולכים למלכות לתיקון בניין פרנופה ואח"כ חוזרים אליו. וכלכל דבריו במשפט. דבריו הם סוד הגדלות. במשפט קו הרחמים שממתק אותם ואח"ך נותנס אליה :

אודה ה' בכל לבי. רמז מ"ש רז"ל אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין את לבו לשמים. וז"ש אודה ה' בכל לבי נחשב עלי כלא אספרה כל נפלאותיך : **וה'** לעולם ישב. ה' הוא רומז לאבא חכמה. לעולם המלכות בסוד אבא יסד ברתא. כונן למשפט כסאו. למשפט הוא ז"א :

כי לדיק ה' הוא בחי' היסוד. לדקות אבא. צדקות הם בחי' אלה ורחל. ישר יחזו פנימו. ישר הם אותיות שיר בסוד ישראל סבא. יחזו פנימו שהיה הזוג בבחי' פנ"פ בשלימות :

חבלים נפלו לי בנעימים. חבלים רומז לגבורות. נפלו לי בנעימים הוא בחי' נועם שהיא אימא שאין הגבורות מתמתקים אלא בשרשם. אף נחלת המלכות. שפרה עלי. שפרה גי' שופר ע"ה שהוא רומז לאימא. ור"ל שהגבורות המלכות מתמתקין בסוד בחי' השופר :

ירבו עלבותם אחר מהרו. שידוע הם הגבורות יורדים תחלה מתגברת מדה"ד ח"ו. וז"ש ירבו עלבותם מכח שהגבורות שהם בחי' אחוריים. מהרו שירדו תחלה קודם החסדים ולכן נאחזו ח"ו החלונים בהם :

שויתי ה' לנגדי תמיד. ה' הוא ז"א. נגדי המלכות. מלשון אעשה לו עזר כנגדו. תמיד ע"ה גי' תנ"ה לרמזו לשלשה מלויים דשם איהיה שהם גי' תנ"ה עי"כ מתגברים החסדים וצאים רחמים לעולם. כי מימיני כל אמונו. שלא יוכלו החלונים לינק מו"ן עוד כיר"א במהרה בימינו :

תמוך אשורי במעגלותיך. אשורי הוא רמז למלכות. מעגלותיך הוא רומז לאור מקיף. ור"ל כשגומך אור המקיף בזו"ן עי"ז כל נמוטו פעמי. שלא יוכלו החלונים לינק מאור המקיף שאור המקיף מסמא עיניהם :

חבלים נפלו לי בנעימים. רמז בזה שידוע כי הז"א לוקח תמונה חסדים ותמונה גבורות ואח"ך נותן הגבורות למלכות. ועם שנכנסים אליו תחלה ואח"ך מקבלת אותם המלכות כדי שתמתקו בז"א. וז"ש חבלים נפלו לי בנעימים. הם החסדים. ובה אף נחלת שהם סוד הגבורות. שפרה עלי שהם נמתקים בי :

הפלא חסדיך מושיע חוסיים. רמז בזה שידוע שהחסדים הם מוכסים ולכן לא יוכלו החלונים לינק מהם. וז"ש הפלא חסדיך. הפלא לשון כיסוי והעלם. כמו כי יפלא מורך דבר. ממתקוממים בימיך. ממתקוממים או הקלי' לינק מהחסדים :

האל המאזני חיל מן התורה ומן המלות. ויתן תמים דרכי. תס' יס' תם רומז ללאה. ים רומז לרחל. דרבי לשון זוג :

משוה רגלי כאילות. רגלי רומז למלכות. באילות הוא חיל רומז לאימא. ועל במותי הם סוד חג"ת. יעמידני שעולה למעלה מן חג"ת :

ה' בערך ישמח מלך. בעודך הם הגבורות. ישמח מלך הם המלכות. שכן דבר הולך אחר שרשו. ובישועתך הם החסדים. מה יגל מאד. מאד גימטריא מ"ה שהוא ז"א :

ואתה קדוש יושב תהלות ישראל. ידוע שהחסדים של מקום רחל הם מגולים. שבמקום גילוי רחל הם מסתיימין נה"י דאימא. והארת יסוד אבא מאיר בנה"י דז"א בלי התלבשות אימא. ולכן הגבורות הם נמתקים. משא"כ במקום בחי' לאה הם החסדים הם מכוסים ולכן יש שם תגבורת דינים. וז"ש ואתה קדוש רומז על בחי' אבא שנקרא קדוש. יושב תהלות המלכות נקראת תהלה. ישראל ז"א : **שבמך** ומשענתך הנה ינחמוני. שבמך ומשענתך. רמז ליסוד ומלכות. הנה ינחמוני שכל הנהגת התחתונים הם בזו"ן. גם הנהגה גי' חמשים רומז לאימא שיש בה חמשים שערים ור"ל שתיקון היסוד ומלכות שרומזים בשבטך ומשענתך הם ע"י אימא :

תערוך לפני שלחן. לפני לפני יו"ד רומז למלכות שתאיר בבחי' פנים. נגד צוררי שמבחי' פנים אין יניקה לחוטים. דשנת בשמן ראשי. בשמן רומז לאבא. ראשי המלכות. בוכי הגבורות של מלכות. רייה הוא רומז למיתוק. גם רייה גימטריא ארך שנמשך לה מן בחינת אריך ובה נמתקים גבורותיה ויהיו בסוג חסדים :

זרע יעבדנו. זרע רמז לנילוות שצירורם ע"י התורה והמלות. ובה יסופר לאדני לדור. יסופר לשון ספיר. לאדני המלכות שמהירים במלכות. לדור דור גי' ר"י רומז לעשרה פעמים אהיה שמעלה אותם המלכות בסוד מ"ן לבינה : **רגרי** עמדה במישור במקהלים וכו' במישור אותיות בשימור לרמוז על תפלה בלחש שהם בסוד נה"י שרריך להתפלל אותה בשימור ר"ל לעשות לתפלה שימור מן החיולונים ע"י הלחש. במקהלים אברך ה'. לרמוז על התורה שהיא בסוד חג"ה. אברך ה' בקול רם ששם אין לנו פחד מן החיולונים :

פי לדיק יהנה חכמה. רמז בזה על שלמה הע"ה שהיה יודע מה שבלב האדם מכת חכמת ההגיון. וז"ש פי צדיק יהנה חכמה. ע"י חכמת ההגיון יודע מה שבלב בעלי דינים. ובה ולשונו תדבר משפט שמוציא המשפט לאורו ואמתו : **שוב** מעט ללדיק מהמון רשעים רבים. עד"ש רז"ל לדיקים אומרים מעט ועושים הרבה. מהמון רשעים אומרים הרבה ואפילו מעט אינם עושים :

ואני ברוב חסדך אבוא ביתך. ואני המלכות. ברוב חסדך שמקבלת שני שלישי החסד שהם גי' אור ב' פעמים גי' בית :

חנני ה' כי אומלל אני רפאני ה'. רמז בזה שידוע מ"ש המקובלים ז"ל דכל אדם יש לו מלבוס בסוד חלק הנשמה. ואם ח"ו פגס פגס גדול גורם שאותו מלבוס נפסע ממנו. ויש שאינו חוטא חטא גדול הנה אותו מלבוס אינו נפסע ממנו אלא נעשה באותו מלבוס פגס. גם ידוע שהעלמות מדונים לחלקי הנשמה וז"ש חנני ה' כי אומלל אני מהלבוס. ור"ל אם ח"ו עשיתי פגס גדול שגרם לי שאותו מלבוס נפסע ממני. חנני ה' בסוד מלביש ערומים. רפאני ה' והיינו שלא נפסע ממני המלבוס אלא נעשה בו פגס. רפאני ה' בסוד הנותן ליעף כח. כי גבהלו עצמי הם חלקי הנשמה שהם בחי' העלמות :

יראת

יראת ה' עהורה עומדת לעד. יראת ה' רומז על יראת הרוממות שהיא בסוד החכמה. עומדת לעד ר"ל כיון שהשיג האדם ליראת הפנימית בזה בטוח הוא שלא יחטא :

עד אלא ה' תשכחי נלח. רמז בזה מ"ש רז"ל שמרע"ה הוא גואל ראשון והוא גואל אחרון בסוד עד כי יבוא שילה זה משה. וז"ש עד אלא ה' תשכחי נצח ר"ל שיבוא מרע"ה שהוא אחוז במדת הנלח :

עד אלא אשית עלות בנפשי יגון בלבבי יומם. רמז בזה שידוע דבגלות המר הזה מלבד שהעניים הם בלעזר ובדוחק אלא גם העשירים חייבים אינם חיים ואינם מולאים קורת רוח בעשרם הן מלך הממשלה שהם תחת שעבודם הן מלך המון העם החמסנים והגוללים זה רודה וזה מרדה. עוד זה מדבר וזה בא ויאמר. ולכן מכלים ימיהם ושנותיהם לשים עלות בנפשם לשמור גופם וממונם. כי כל עת וזמן לא יוכל מפגע ונגע רח"ל. וז"ש עד אלא אשית עלות בנפשי יגון בלבבי יומם. ר"ל יגון אפי' על יומם שהם רומזים להללח והטובה שהם תואר יומם : **ה'** בהשמים חסדך. השמים רומזים לז"א. חסדך שז"א מתפשט בסוד ששה מן החסד. אמונתך המלכות. עד שחקים שהם נז"ה ששם כתרם של רחל שנה"י דז"א הם ג"ר של רחל :

קומה עזרת לנו. קומה גי' קנ"א שהוא מלוי דהה"ן דשם אהיה. עזרת לנו גי' פ"ו שהם סוד אלקים שהיא אימא שע"י יהיה ישועה ועזרה להגבורות להמתיק אותם. ופדנו למען חסדך. שע"י מיתוק הגבורות ימשך לנו חיים וחסד : **רחש** לבי דבר טוב. דבר המלכות. טוב היסוד שהיו בסוד הזווג ע"י אומר אני מעשי שמעלה את מעשי שהם התורה והמלות בסוד מ"ן למלך לבחי' המלכות. א"כ אומר אני מעשי. מ"ש דבסוד זווג ז"ן אינו לריך למסירת עלמנו בפועל בסוד העלאת מ"ן אלא די במחשבה ודיבור. וז"ש אומר אני בסוד אמירה לחוד. מעשי למלך שהם ז"ן באמירה לחוד סגי :

אתה הוא מלכי. רומז לבחי' סוד חו"ב. לזה ישועות יעקב רומז לחמשה גבורות הנמשכין מן אימא ליעקב. להושיע אותה מהחומים הסובבים אותה :

היתה לי דמעתי לחם יומם ולילה. דמעתי הם רומזים לנלח והוד שהם ק"ך זירופי הדינים שמתוקם יהיה ע"י המשכת סוד לחם שהם ג' היות. באמרם אלי כל היום איה אלקיך. אמרם לשון שבה מלשון וה' האמירך היום. אלי המלכות בעלייתה עד מקום חו"ב בסוד איה אלקיך שהוא בחי' הכתר : **ה'** בערך ישמח מלך. בעודך רומז לתפילין של יד שהתפילין הם נקראים עוז כמ"ש רז"ל. ישמח מלך. מלכות שהיא בחי' רחל שמקבלת מוחין ממש. ולא סוד הארה כמו לאה הרמוזה בתפילין של ראש :

נהר פלגיו ישמחו עיר אלקים. נהר הוא יסוד העליון. פלגיו הוא רומז לחו"ב. ישמחו עיר אלקים שמשקים לגן העליון ולגן התחתון :

עזרה בלרות נמלא מאד. רמז בזה ענין הנסירה שע"כ יהיו ז"ן בבחינת הגדלות. מאד גי' מ"ה שהוא רומז לגדלות :

אל תירא כי יעשיר איש. רמז לאיש הקליפה בעלה דפלוגית. כי ירבה כבוד ביתו. הוא בסוד שפחה כי תירש גברתה ח"ו. כי לא צמותו יקח הכל. כי ע"י

ע"י תיקון על העולמות ימותו הקליפות:

ובלע המוות לנצח. ולא ירד וכו' בסוד כי בעת אשר שלט האדם ב'אדם לרע לו. והאלילים כרות יכרתון והיתה לה' המלוכה כ"ר:

אלקים בארמנותיה נודע למשגב. אלקים רומז למלכות. בארמנותיה בארמנות י"ה ר"ל שעולה המלכות במקום חו"ב. נודע לשון זוג. משגב הם גי' קפ"ד וקס"א שהם מילוי דחו"ב והוא סוד בחי' הדעת:

חוישה לעזרתי. חוישה ע"ה גי' ש"ך רומז לש"ך דינים. לעזרתי רומז לחסדים שימתקו בהם אדני תשועתי. וע"י מיתוק אדני בחי' המלכות. תהיה נמתקת בסוד האלף כנודע. ור"ת וס"ת תשועתי הם אותיות ת"י שהוא גי' קדוש שנמשכת השפעה מן בחי' אבא שהוא קדוש:

ועתה מה קייתי ה'. אין עתה אלא תשובה שע"י התשובה מה שהוא רומז לבחי' הגדלות קייתי אדני השכינה:

כשמך אלקים כן תהלתך עד קלוי ארץ. כשמך אלקים הבינה. כן תהיה בחי' תהלתך המלכות. וזוה ארץ שהם הגבורות מלאה ימינך בסוד אשת חיל עמרת בעלה:

מגדל עוז שם ה'. מגדל הוא בחי' אבא. עוז אימא. שם המלכות. ה' הוא ז"א. זו ירוך צדיק היסוד להמשיך מוחין מן או"א לזו"ן:

ברוך אתה ה'. ברוך אתה הוא היסוד של אבא. למדני הוקיך שהתורה ניתנה מן בחינת יסוד אבא:

האל לנו אל למושעות. האל הוא עד"ש שזועס בדינים כמ"ש ואל זועס. לנו ישראל. למושעות שע"י שזועס בדינים זוה הוא למושעות:

גדול ה' ומהולל מאד. גדול ה' רמז זוה שזוג הו"ן אס הוא בבחי' הגדלות בבחינת זה הו"א יהיה בבחינת אדם בשלימות הפרלופים. מאד אותיות אדם. בעיר אלקינו הוא רומז לאימא. הדר קדשו ר"ל כשעולה ז"א לעולם הבינה: **באלקים** אהלל דבר. רמז על סוד הזוג הנעשה בק"ש שהוא בחינת אימא. בה' אהלל דבר רמז לזוג זו"ן הנעשה בתפלה. דבר הוא לשון זוג:

טוב לי תורת פיך. טוב הוא רמז לבנים. רמז זוה מ"ש הרב דבנים הגולדים מזו"ן הם יותר מעולים מאו"א ורמז זוה על דור המדבר שהבנים הגולדים מזו"ן מעלים מ"ן לזו"ן ועי"כ זו"ן מעלים לאו"א. אבל בנים הגולדים מאו"א אינם מעלים מ"ן לזו"ן לפי שהם בסוד אחים וכו' עכ"ל ז"ל. וז"ש טוב לי תורת פיך. הכן שנקרא טוב הגולד מזו"ן. תורת פיך. תורת הוא ז"א. פיך מלכות. מאלפי זהב ובספ מן הבנים הגולדים. מאלפי זהב ובספ שהם או"א. אלף הבמה הרמוזה בבספ. אלף בינה הרמוזה בזהב:

אבן מאסו הבונים. המלכות נקראת אבן. היתה לראש פינה שלעתיד תהיה בסוד אור מקיף בסוד נקבה תסובב גבר:

אשרי איש ירא את ה'. רמז דיש מלות הלאווין. ומלך העשין שהשכל מחייב אותם כגון בשר חויר שקלים ורמשים שנפשו של אדם קלה בהם כמ"ש רז"ל אל יאמר אדם אי אפסי בבשר חויר אלא אפסי ואפסי וכו' וכן בזמון כגון כיבוד אב ואם שהשכל מחייב גם ולכן הזהירונו רז"ל שאל יקיים המורה מלך שהשכל

שהשכל מחייב אותם אלא יקיים אותם מלך גזרת מלך. וז"ש אשרי איש ירא ה' שתכלית שלימות היראה מלך במלותיו חפץ מאד. לפי שלימות השי"ת אנחנו מקיימים אותם ולא מלך לך שהשכל מחייב אותם:

פרות שלח לעמו. רמז זוה לתיקון סוד ז' מלכים שמתבררים ע"י זוג יסוד ומלכות. זוה לעולם בריתו. צוה לשון זותא. לעולם המלכות. בריתו היסוד. קדוש וגורא שמו. קדוש הוא רומז לאבא שנקרא קודש. וגורא רומז לאימא. שמו שם וא"ו. שם המלכות וא"ו היסוד. שלעתיד אחר הצירוף היסוד ומלכות יהיו בבחי' חו"ב בסוד יהיה ה' אחד:

ברוך ה' מזיון. ברוך ע"ה רל"ב סוד זוג עסמ"ב. גם היסוד נקרא ברוך. ור"ל שהזוג יהיה ע"י ליון שרומז על התורה כמ"ש כי מזיון תלא תורה שפרים המלוינים בהלכה:

נשבע ה' לדוד. נשבע ה' הוא הבינה. לדוד המלכות. אמת לא ישוב ממנה. אמת הוא בחינת הת"ת. לא ישוב שח"ו אין מסתלק ז"א מן המל' אחים שלא יתפרדו. ור"ת נשבע ה' לדוד מספר ז"א ע"ה שהם גי' שני שמותיו ית': **גרסה** נפשי לתאבה אל משפטך. רמז שע"י התורה יהיה הזוג. אל משפטך שהוא ז"א. בכל עת יחיד יסוד ומלכות:

רבים רודפי וגרי. הם דואג ואחיתופל שאומרים שאין לי חלק ח"ו בעוה"ב. ואמנם הכל יפלה פיהם. ועדות לזה שפיהם דבר שוא. מעדותיך לא נשיתי שהלכה כמותי בכל מקום:

תורת ה' תמימה. ר"ל כשיהיה למוד תורה לשמה זוה משיבת נפש היא המלכות משיבתה למקומה העליון בעולם האלילות:

א"נ תורת ה' תמימה. דידוע מ"ש זוה"ק כשלומדים החברים בסודות התורה באים נשמות הנדיקים בדוגמת טייעא דטעין חמרי ומלמדים אותם סודות נפלאים. כמו שמלני ברב המנוח אבא ורב יבא אבא וכו' משיבת נפש מן עולם העליון לזה העולם. ונקט נפש שאין באה זוה העולם אלא בחי' הנפש דוקא:

פנה אלי וחנני. דידוע בשביל השכינה אנחנו נגאלין. ואעפ"י שאין אנחנו ראויים ח"ו. וז"ש פני אלי. אלי אל יו"ד שרומזת לשכינה שהיא בחי' עטרה ואז וחנני. א"נ פנה אלי. אלי גימטריא א"ס רומזת לבחינת הבינה שממנה החירות. ור"ל שיהיה נמשך לי חנינה מלך הבינה כמ"ש לבצל החוטם אני מתחנן לבצל החוטם אני מתפלל:

ארוממך ה' כי דליתני. יובן עד"ש וה' עמו שהלכה כמותו כמ"ו. וז"ש ארוממך ה' כי דליתני בבחי' הדלות שרומזת למלכות. ועי"כ ולא שמחת אויבי לי:

אשרי איש אשר לא יחשוב ה' לו עין. רמז על מ"ש גדולה עבירה לשמה ממזה שלא לשמה. וז"ש אשרי אדם אשר לא יחשוב ה' לו. היינו שעושה עבירה לשמה. ובתנאי שאין ברוחו רמיה:

נתלה לישראל עבדו. נתלה ה"א רמז ליסוד אימא בסוד ונחל עדניך תאקס כמ"ש המקובלים. לישראל ז"א. עבדו המלכות:

א"נ שיש אדם שמדבר בשבחיו של חברו וכוונת לרעה כדי שיספרו בגנותו. שמתוך שבו

שבחו בא לידי גנותו. כי יודע שיש בני אדם שנוארים אותו ומתקנאים ממונו. ולכן מספר שבחו לפניו כדי להטיל קנאה שיבואו לספר בגנותו. וז"ל אשרי אדם אשר לא יחשוב ה' לו עון שיולא מתוך שבחו. והטעם לפי שאין ברוחו רמיה. כי כשספר שבחו היה לפי תומתו ולא כדי שילמח ממונה גנות חבירו:

דבקה נפשי אחרוך. רמז בזה מ"ש הרב כי דוד הע"ה תקן את בחי' המלכות במלכו בחברון. ובירושלים תקן את בחינת לאה. לפי שהיה לו שייכות בשניהם בסוד הודיעני ה' קלי ומדת ימי מה היא. וז"ל דבקה נפשי אחרוך היא בחי' לאה שהיא אחוריים דבינה. כי תמכה יבייגך היא בחי' רחל שהיא חסדים לגבי לאה. א"ל דבקה נפשי אחרוך. ע"ד שפירשו בסוד פסוק שזאלו תחת לראשי וימינו תחבקני והבן:

אלקים השיבנו. אלקים היא אומא שממנה פתחה של תשובה והיא מקבלת השבים. וזוה והאר פניך הארת פנים דא"ל לזו"ן. ועי"כ ונושעה שיתמלאו רחמים ויהיה ישועה בכל העולמות:

גם לפור מלאה בית. לפור היא רומזת למלכות. מצאה בית רמז שנמשך לה ב' פעמים אור שהם גי' בית:

ובשם ה' אקרא. ובשם היא בחינת המלכות. ה' הוא ז"א. אקרא לזוג. אגא ה' ר"ת י"א רמז ל"א סמני הקמורת. וזוה מלטה נפשי שדוד הע"ה היה מבחינת המלכות:

בלבי לפני אמרתך. יובן ע"ד מ"ש רז"ל ההוא דנחית קמיה דרבא אמר האל הגדול העוז והגורא וכו' א"ל סיימתנהו כולהו שבחא דמרך וכו' וז"ל בלתי לפני אמרתך ר"ל שבחך מלשון וה' האמירך היום. ור"ל שלא הרבתי בשבחים ותוארים. והטעם למען לא אחטא לך. מלשון והייתי אני ובני שלמה חטאים. כי כל המוסיף גורע כדאמר ליה רבא לההוא דנחית קמיה סיימתנהו וכו':

אחרי יכונן דרכי. אחלי אח' לי רמז בזה אס ישראל זוכים לעלות מ"ן לחו"ב. הנה בבחי' זו נקראים אחרים כביכול לזו"ן. יבוגו דרכי הוא רמז לזוג. ור"ל שאם מעלים מ"ן לאו"א בזה יהיה הזוג שלם באו"א וזו"ן. וגם בכל עת דלא פסיק זוגייהו:

כי ישר דבר ה'. דבר המלכות. ה' הוא ז"א. ובל מעשהו באמונה ר"ל שכל המשכת חיות העולמות העליונים והתחתונים הוא על ידי המלכות. וז"ל וכל מעשהו באמונה שכל המשכת השפע הוא ע"י אמונה שהיא בחינת המלכות בסוד ומלכותו בכל משלה:

מה טוב ומה נעים. טוב היסוד. ונעים המלכות. בסוד עולמותא שפירתא ור"ל כשיהיו בבחי' מ"ה בשלימות אז יהיו שבת אחים גם יחד. אחים שלא יתפרדו אכ"ר: **הללו** את ה' מן הארץ. את רמז למלכות. ה' הוא ז"א. מן הארץ הוא רמז לבנייה שכל התיקון והביכור הוא על ידה. גם מן הארץ ר"ת מ"ה ר"ל שיהיו זו"ן בבחינת מ"ה:

נודי ספרת אתה. נודי היא המלכות שנקראת נודי כנ"ו במקובלים. ספרת מלשון ספיר ויהלום. אתה בחי' הז"א ור"ל שה"א מאיר במלכות. שיבה דמעתו רמז למיתוק בסוד הדמעה. בנוודך צנוד' כ'. נוד המלכות. ב' רמז לכתר ור"ל שיתמתקו

שיתמתקו בחי' הגבורות של המלכות בהארת הכתר שהוא בחי' אריך: **הבו** לה' כבוד שמו. כבוד גי' ל"ב שהוא רמזו לל"ב נתיבות חכמה. שבו שם וא"ו. שהם רומזים לזו"ן. שאו מנחה. שאו שא' ואו'. מנחה המלכות. ובואו לתצרותיו לעולמות העליונים:

זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל. נראה טעם דהנסיס שנעשו לאבותינו נתפשטו בכל העולם כמו קריעת ים סוף שבקעו כל מימות העולם וכיוצא בזה. כדי שעי"ז יכירו כל העולם שהש"ת בחר בישראל להיות לו לעם נחלה והם עמו ולכן מרעיתו. ואס ח"ו חטאו ועברו ברית אין מכלה אותם חלילה למען שמו אשר נקרא עליהם וזוה ישועה למו למליצי ישראל העומדים בפרך אס ח"ו נגזרה חיזה גזרה רעה שיעשה למען שמו הנקרא עליהם. וכענין טענה שטען משה לפני הגבורה כמ"ס למה יאמרו מזרים וכו' והם עמך ונחלתך. וז"ל זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל. הגם שאין ראויים מלד עלמס. תעשה להם הללה מכח שראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו:

ועוז מלך משפט אהב. ועוז מלך רמז לבחי' המלכות. משפט ז"א. אהב שיהיה בחיבור עמה. אתה הרומז לחסד. בוננת משרים רמז למלכות:

הוא עשנו ולא אכחנו עמו וכו' יתפרש עד"ס הפייטן הנשמה לך והגוף פעלך חוסה על עמלך. עמו על הנפש. וצאן מרעיתו רמז על הגוף:

אתה ה' לעולם תשב. אתה הוא בחינת הת"ת. לעולם רמז למלכות. תשב חותיות שבת שיהיה הזוג בבחי' הנעשית בשבת שהיא בחי' הגדלות:

ה' שמעה תפלת. ה' הוא ז"א. שמעה לשון זוג. תפלתו. וזוה ושועתיו האזינה שע"י יחוד זו"ן. הקליפות נדחים. והעולם מלא חסדים:

לפנים הארת יסדת. הארץ הוא רמז לשם ב"ן שהוא יאל קודם שם מ"ה כנודע. וז"ל לפנים הארץ יסדת שהוא שם ב"ן. ואח"ך ומעשה ידך שמים שהוא שם מ"ה:

המשביע בטוב עדיך. בטוב הוא רמז ליסוד שנקרא טוב. עדייך הם תרין עטרין שהם חו"ג. תתחדש בנשר נעורייכי שכל יום יבואו מוחין חדשים בסוד חדשים לבקרים רבה אמונתך. שבכל לילה יהיה נסירה וצנין הפרלופים.

וס"ת בטוב עדיך הוא כ"ב רמז לכ"ב חותיות התורה שהוא בחי' המלכות:

ויין ישמח לבב אנוש. יין רמז לחמשה גבורות שבדעת. ישמח לבב אנוש המלכות. כי אנוש הוא בחינת הניקבא כמ"ס המקובלים. גם לבב הוא רמז למלכות.

לבב גימטריא ד"ל שהוא רמז למלכות. להחיל פנים משמן. פנים פני' יס' רמז למלכות. משמן הוא רמז לחכמה. ולחם הוא רמז לג' הווי"ת שהם סוד הגדלות.

לבב אנוש המלכות. יסעד שמתקים הגבורות שלה בסוד שלשה הווי"ת שהם גימטריא לחס:

יהי כבוד ה' לעולם. כבוד גימטריא לב שהוא רמז לל"ב נתיבות חכמה. ה' ז"א. לעולם המל'. ישמח ה' ז"א. במעשיו המלכות. ור"ל שע"י המשכת ל"ב נתיבות החכמה ישמח ז"א במלכות. וס"ת יהי כבוד ע"ה גימטריא י"ה שהם רומזים לאו"א:

הודו לה' קראו בשמו. רמז בזה דעיקר השבחים והתפלות והבקשות שיערוך האדם

האדם תהיה הכונה לשם הוי"ה שהוא שם העלם. והקריאה היא בחינת שם אדני שהוא שם הקריאה של שם הוי"ה ולא לכיון בשם אדני:

הודו לה' כי טוב. הודו לה' רומז לז"א. כי טוב גי' מ"ו שהוא מילוי דשם ע"ב ע"ה. כי לעולם חסדו סז' דו'. ס"ח גי' חיים שהוא גי' חכס לרמוז על אבא. ד"ו דל"ת וא"ו יסוד ומלכות:

זכר לעולם בריתו. זכר בפזח תחת הזי"ן לרמוז על בחינת הת"ת. לעולם המלכות. בריתו יסוד ות"ת. דבר לזה לחלק דור. דבר הוא לשון זוג. צוה לשון זוטא. לאלף רומז לחכמה בסוד אלף חכמה. אלף בינה. ור"ל כשהזוג נמשך מן סוד חו"ב הראשונים זוג הגו' יהיה בבחי' דוכרא:

מי חכס וישמר אלה. מי בינה. חבם חכמה. ושמור אלה ז"א שהוא גימט' ל"ו שהם סוד ו"ק. שש"י או"א אין יכולים החילונים לינק שהם נדחים ואז יתבוננו חסדי ה':

וירוממוהו בקהל עם. וירוממוהו וירוממו ה"ו שהם זו"ן. בקהל עם שהם סוד חג"ת. ובמושב זקנים הם חז"ד:

רומה על שמים אלקים. שמים הם רומזים לחסדים. אלקים רומזים לגבורות. שלעתיד יתעלו הגבורות מן החסדים:

למען יחלצון ידיך. ר"ת גי' חמשים רומז לחמשים שערי בינה שהם באימא וס"ת ק"ך רומז לק"ך לרופים שגמתיקם בנש"ב. וע"י המיתוק הוסיפה ימין שהוא חסד וענני:

אלקים דבר בקדשו. אלקים אימא. דבר לשון זוג. בקדשו אבא שהוא בחי' קודש. אחלקה שבם שש"י הזוג דאו"א נמשכים סוד תרין עשרין מ"ן ומ"ד לזו"ן. אחלקה שכל' ס"ת מ"ה ור"ת וס"ת שש שם היא בחי' המלכות: **מעשה** ידיו אמת ומשפט. אמת גבורה. ומשפט חסדים. נאמנים בסוד נאמן פשוט נאמן כפוף שהם ת"ת ומלכות. כל היסוד. פקודיו המלכות. סמוכים לעד לעולם. לעד הז"א. לעולם המלכות. עשויים באמת וישר שהם ז"ן ומ"ה:

יברך יראי ה' הקטנים עם הגדולים. יברך גי' רל"ב שהם סוד עסמ"ב. יראי ה' סוד ה"א עילאה ה"א תתאה. הקטנים עם הגדולים. הקטנים הם זו"ן הגדולים הם סוד יסו"ת:

ברוכים אתם לה'. אתם אותיות אמת שהם מקיפי זו"ן שהוא בחינת הבינה. עושה שמים וארץ. עשה אותיות שש"ה. רמז לשש"ה נהורין הנמשכין לזו"ן שהם בסוד שמים וארץ:

כי גבר עלינו חסדו. רמז שהחילונים אין להם יניקה מבחי' החסדים. וז"ש כי גבר עלינו חסדו עלינו דייקא. ואמת הוא"ו של ואמת כמו גם שאה לשון ריבוי. ור"ל הגם אמת שהם מקיפי זו"ן. לעולם המלכות. אין להם יניקה מהם חלילה. וע"כ הללויה. הלל רמז למלכות שהוא גימטריא אדני. וא"ו רמז לז"א. י"ה רמז לחו"ב כי יתעלו לחו"ב:

יאמר נא ישראל. יאמר לשון זוג בסוד ראה מדברת. נא המלכות. ישראל ז"א ידווג עם נא שהיא בחי' המלכות. כי לעולם חסדו ר"ת גימטריא ח"ן

ח"ן שהוא גימטריא און שרומז לבחינת הבינה. וס"ת לעולם חסדו גימטריא מ"ו שהוא מילוי דשם ע"ב:

מן המזר קראתי יה. מן המצר הוא סוד מ"ן שהוא סוד אור חוזר. ענני במרחב יה בסוד מ"ד אור ישר:

לספר בליון שם ה'. לספר לשון הארה מלשון ספיר ויהלום. בציון הוא רומז לתורה שערס המלוינים בהלכה. שם ה'. שם המלכות. ה' ז"א. ור"ל שש"י עסק התורה יאירו זו"ן. א"כ בציון הוא רומז ליסוד דאימא. שם ה' שמאירים בזו"ן:

ברכו ה' מלאכיו גבורי כח וכו'. ידוע שהלדיק נקרא מלאך כמו"ש וישלח מלאך ויוליאו מומלרים. ואמרתו בס"ד טעם לזה שהלדיק מיוחד תמיד שם הוי"ה ושם אדני שהם גי' מלאך. ולכן הלדיק נקרא מלאך. וז"ש ברכו ה' מלאכיו. גבורי כח עושה דברו. דבר' וא"ו. דבר המלכות. וא"ו ז"א. שתיקון זו"ן הוא ע"י מעשה הלדיקים שמיחדים ע"י מעשיהם שהם תורה ומצות את זו"ן. וזה לשמוע בקול דברו. קול ז"א. דברו המלכות:

יסד ארץ על מכוניה. ארץ המלכות. מבונהי מכו' יה' שעתידין להעלות המלכות עד חו"ב ועי"כ כל תמוט עולם ועד:

כי גדול מעל שמים חסדך. התורה נקראת חסד כמו"ש ותורת חסד על לשונה. והלמוד תורה לשמה שהוא מבחי' החסד מעלה אותה למקום עולם הבינה. וז"ש כי גדול מעל שמים שהוא ז"א. חסדך הלומד תורה לשמה תורת חסד:

אחרי יכנו דרכי. אח' לי'. אח ז"א. לי המלכות שתהיה שוה לו בבחי' הקומה בזמן שיבנו דרכי שהיא תורה שכתב ושבע"פ שאלמוד לשמה:

במה יזכה נער את ארחו. נער גי' ש"ך רמז לש"ך דינים שהם בחי' אלקים דקמנות. וז"ש נער שיברר בחי' הדינים שהיו בבחי' הגדלות ע"י לשמור דברריך שהם התורה והמצוות:

גבול על עבדך אחיה. גבול לשון גלוי כמו ויגמול שקדים. על עבדך אחיה. אחיה גי' כ"ד רומז על כ"ד קשועין של המלכות. רמז כי ע"י שם ע"ב שהוא בחסד תהיה הכלה מקושטת בכ"ד קשועין:

הט לבי אל עדותיך. עדותיך הת"ת. ואל אל בלע. בצע הוא אותיות עלב שהם סוד אל אחר. ור"ל שלא יהיה ח"ו השפע לאל אחר שהוא בחי' עלב:

העבר עיני מראות שוא שהם אלוילים. בדרכיך חייני שהם סוד נה"י דז"א. כי באור פני מלך חיים:

הקם לעבדך אמרתך. הקם הוא שם קדוש מע"ב שמות שהוא מורה על ההלכה. ולפעמים שההלכה היא תהיה לעזרת עבודת ה'. ולז"א הקם לעבדך בשביל אמרתך וזוה תהיה לי אשר ליראתך:

זאת יהיה לי. זאת השכינה. היתה לשון זוג כמו וילאה והיתה. שהלדיק הוא בעלה דמטרוניתא:

ואשמרה תורתך תמיד. תמיד ע"ה גימטריא תנ"ה שהם ג' מלואים דשם אהיה. לעולם המלכות. ועד ז"א:

חלקי ה' אמרתי. חלקי אותיות חקל וי"ד שהוא רומז לשכינה. ה' ז"א. אמרתי לשון

לשון חימורא שהוא לשון חיבור ע"י לשמור דבריו. א"כ חלקי ה' ששכר מלות הוא בתורת חסד כמש"ה מי הקדימוני ואשלם. ואמנם אם מלפני מתי יבוא לידי מלואה זו ואקיימנה בזה יש לי שכר מן הדין. וז"ש חלקי ה' אמרתי לשמור דבריו. לשמור מלשון ואביו שמר את הדבר. חשבתי דרכי. חשבתי הוא רמז על החכמה: טוב עשית עם עבדך. שהשתלשלות השפע הוא ע"י מעשה התחמונים בסוד תנו עז לאלקים. ה' בדברך בסוד ראוה מדברת. חייגי שע"י מעשה התחמונים יהיה יחוד בעליונים:

יהי לבי תמים בחוקיך. יהי לבי הצינה. תמים תס' יס. תם ז"א. ים המלכות. ור"ל שימשך הארת הצינה לזו"ן ע"י חוקיך התורה:

יהי נא חסדך לנחמני. ידוע שדוד הע"ה היה צחי' מלכות. יהי נ"א ע"ה גי' צ"ן שהיא המלכות. חסדך שבחי' הגבורות יהיו צחי' חסדים. לנחמני כאמרתך לעבדך. כאמרתך המלכות. שהיא בסוד אמירה כן לעבדך ימשך לי חסדים שאני משורשה. ובטובתה ייטב לעבדך:

בל מלותיך אמונה שקר רדפוני עורני. רמז בזה שלריך האדם לקבל ולקיים מלות האמונה הגם שהשכל מחייב בהם. ובה יגלל מפתוי היל"ר במלות שהם נגדית השכל כמו מלות כלאים ובשר בחלב ושעטנו שאומ"ה טוענים עליהם. וז"ש בל מצותיך אמונה וגם שהשכל מחייב בהם שאקבלם מלך האמונה. בזה שקר רדפוני היל"ר וגודל דליה על חלק המלות שהם נגדיים להשכל להסיתני. שהאמונה היא עזרתה לי להגלל מן הגרים הזוררים לבלעני חנם:

א"נ כל מלותיך אמונה. יובן ע"ד מ"ש המפרשים ז"ל מעשה בלעני שער על כל התורה כולה ולא הניח שום עבירה שלא עבר עליה. פעם א' בל אלל חכם ויאמר לו הנה הוא עבר על כל התורה כולה ועשיתי רעונו לעשות תיקון. ואמנם לא יכול לפרוש מכל העבירות מחמת שהורגל בהם אלא יכול להתגבר על ילרו מעבירה אחת דוקא. ויאמר לו החכם כן דברת ולכן אני מתנה עליך לפרוש מן עבירה אחת כמו שאמרת ואני מבקש לך דבר אחד אשר בזה ייטב לך והוא שמדבר שקר תרחק. וזהו דבר נקל מאד ובזכות זה תזכה לעוה"ב. וישמח אותו האיש שמחה גדולה על שהניח לו החכם לעשות כל מה שלבו חפץ רק שיתרחק מדבר שקר. ואמר בדעתו שדבר זה הוא קל מאד ויכול לשמור עלמו מן השקר שאין בו לא הנאה גוף ולא הנאה ממון. ויקבל עליו בשמחה ובששון שלא לשקר עור. והנה זה האיש דרכו שכל לילה יארזב במסתור לחטוף ולרצוח ולגאוף. ויקם ללכת לדרכו באישון לילה ואפילה ובעת התהלכו בחון ויזכור שקבל עליו שלא לשקר. ויאמר בלבו אם ימלאני איש ויאמר לי אנה תלך הנה מוכרת אני לשקר ואיך הוליא דבר שקר מפי ובה הוכרח לשוב לביתו. ובה וכיוצא נמשך מלעשות עוד כל עון וכל חטאת ונעשה בעל תשובה גמורה. נמלא לפי שאחו צמדת האמת פירש לו מכל העבירות ונעשה לדיק גמור. וז"ש בל מצותיך אמונה שע"י האמונה בזה שמרתי כל מלותיך עדש"ה ולדיק באמונתו יחיה:

לעולם לא אשכח דבריו. ידוע מ"ש רז"ל כל השוכח דבר א' ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו. וז"ש לעולם לא אשכח דבריו שהם דברי תורה. יען כי הם חיותני:

מפקודיך אהבונך. ידוע שהאדם יכול להבחין את עלמו אם הוא זך ונקי כמ"ש רצא בגמרא ידע אינש בנפשיה. והיינו בעשותו המלואה אם יהיה בהתלהבות ובשמחה ורואה שמגיע לו עונג של אור חיובי אשר לא יערכנו כל שכיות חמדה. ובהיפך צ"מ אם עבר עבירה ואח"ך נתעלז מאד וסר וזעף וכל קניני העולם כאין וכאפס נגדו בהזכירו כי המרה את מלות קונו ואין לריך לו לא סופרים ולא ספרים ולא הורים ומורים לא מנפשיה ידע. וז"ש מפקודיך אהבונך שכמה יגיע לי עונג ושמחה בעשותי א' מכל מלות ה':

עשיתי משפט ולדק. רמז על מ"ש על פסוק ויהי דוד עושה משפט ולדק וסמך ליה ויחב על הצבא וכו'. כשהיה דוד עושה משפט ולדק היה יואב מלליה במלחמה. וז"ש עשיתי משפט ולדק. ועי"כ כל תניחי לעושי:

ערוב עבדך לעוב. הנה ידוע שיש ב' כליות בלדס האחת יועלתו לעושה ואחת יועלתו לרעה. וז"ש ערוב לשון עירוב. עבדך לטוב לנעות אחר כוליא הימנית ההיא שמועלתו לטובה. אל יעשקוני זדים שהיא כוליא השמאלית. א"כ ערוב עבדך לטוב. ערוב ר"ת וס"ת ע"כ רמז לשם ע"כ. עבדך המלכות. לטוב היסוד. ועי"כ אל יעשקוני זדים:

פעמי הכן באמרתך. פעמי רמז למלכות. הכן באמרתך הם חסדים. ובה א' תשלט בי כל און:

צוית לדק עדותיך. הוא רמז לתורה שנקראת צדק עדותיך ובה ואמונה מאד. ואמונה וא"ו רמז לת"ת. אמונה המל'. מאד גי' מ"ה ור"ל שע"י התורה יתייחדו זו"ן צחי' המ"ה שהוא צחי' הגדלות:

צרופה אמרתך. ר"ל הציבור של אמרתך שהיא המלכות ע"י מאד שהוא גימ' מ"ה בסוד מ"ה החדש:

תקרב רנתי לפניך. רנתי רמז לתורה. לפניך שעולה בסוד מ"ן. ה' כדברך הצינני. ה' ז"א בדברך המלכות. שע"י יחוד זו"ן הצינני ר"ת וס"ת י"ה שהם מוחין דמ"ד. וע"י הארת מוחין דמ"ד היורדין מן חו"ב כדברך הצינני:

תאבתי לישועתך ה'. תאב' תי' ת"י גי' קדוש שהוא צחי' אבא. לישועתך ה' שנמשכים חסדים לז"א. ותורתך שעשועי ש"ע ש"ע. וא"ו. יו"ד. רמז לש"ע ש"ע נהורין שנמשכין לז"א שהוא היסוד וליו"ד שהיא המלכות ע"י התורה: ה' שומרך ה' ללך על יד ימינך. רמז בזה כשהשפעה באה משם הוי"ה צ"ה. ללך אז על יד שהיא רומזת לשמאל תהיה ימינך צחי' חסדים:

עזרנו בשם ה'. עזרנו רמז לתורה שנקראת עזר. בשם ה' בשם המלכות. ה' ז"א. שע"י התורה יתייחדו זו"ן. עושה שמים וארץ. עשה אותיות שע"ה. שמים ת"ת. ארץ מלכות. ור"ל שנמשך לזו"ן שע"ה נהורין:

הזורעים בדמעה. הזורעים בתורה ובמלות. דמעה ע"ה גי' ק"ך רמז לק"ך לרופים שנמתקים בסוד הדמעה. ברנה יקצורו בסוד מ"ד. בא יבוא ברנה. בא אותיות אב. רמז לאבא. ברנה הוא רמז לאימא. ור"ל שסוד פ"ר דינין וש"ך נמתקים באו"א. נושא אלמותיו רמזו לנילוות הקדושה:

קויתי ה' קוטה נפשי. ידוע שכל התיקון הוא בזו"ן. ולכן נקט קויתי קוטה. קויתי ה' כנגד צחינת הו"א. וכנגד המל' אמר קוטה נפשי. וידוע שהציבור הוא

הוא ע"י הזוג וז"ש ולדברו הוחלתי. ולדברו דבר וא"ו. דבר המלכות. וא"ו היסוד:
יחל ישראל אל ה' כי עם ה' החסד. יחל אמותי חיל שהם שני בחי' החסד
המוגלים בז"א הנמשכים למלכות. בסוד ושמותי כדכד שמשותף. ישראל אל
ה'. המלכות כי עם ה' החסד:

ברוך ה' מליון. ברוך היסוד. מציון ע"י שערם המלוינים בהלכה. שוכן ירושלים.
שוכן הוא היסוד שהוא שכן לירושלים המלכות. גם שכן גי' ש"ע רומז לש"ע
נהרין שממשיך היסוד למלכות. הללויה. הלל וא"ו. הלל גי' ס"ה שם אדני. וא"ו
היסוד. י"ה א"א. ור"ל ש"ע נהרין הנמשכין מבחי' א"א לזו"ן:

שאו ידכס קודש. שאו ש"א וא"ו. ע"י ידכס שהוא שם מ"ב בחי' הדיס המעלה
והמזכר. קודש הוא אבא בסוד במחשבה איתריר כולא. וברכו את ה'
רומז למלכות:

ויפרקנו מלרנו. רמז למ"ש רז"ל על מאמר בשעה שעלה משה למרום וכו' מיד
כל א' וא' נעשה אהב לו. ואף פלוגי מסר לו דבר א' והוא הקשרת
לעלירת המגפה ב"מ:

א"נ ויפרקנו מלרנו. רמז למ"ש המקובלים שיש ב' קליפות שהם מחלה ולילית.
ומחלה היא בסוד שירים ותופים ומחוללת ואהבת השחוק והריקוד והשמחה.

והברתה היא היפך זה שאהבת מספר וקונים ונהי והכביה שזה חלקה וגורלה. לכן
הם מתנגדות זל"ז ותמיד הם במלחמה וצין כך וצין כך אגתו נולדים מהם ומקטרוג
שלהם. ואלמלא כן אין אגתו מתקיימים. וזה חסד גדול שעשה השי"ת שהם שונאות
זל"ז ונלחמות ומתעברות זב"ז כמש"ה אני שלום וכו' המה למלחמה ה' ילילנו. וז"ש
ויפרקנו מלרנו כי לעולם חסדו:

נותן לחם לכל בשר. לחם הוא סוד ג' הוי"ת העולים גי' לחם כנודע שהם בחי'
הגדלות שנמתקים בהם הגבורות של זו"ן. לבל היסוד. בשר המלכות:

וישירו דרכי ה' כי גדול כבוד ה'. דרכי הם סוד לאה ורחל. ה' ז"א. שיהיה
הזוג בבחי' יושר. כי גדול כבוד ה'. בבוד גי' ל"ב שהוא ל"ב נתיבות
החכמה. ור"ל כשהזוג נמשך מן בחי' אבא יבוא בבחי' יושר בבחי' החסד:

נפלאים מעשיך. שעושה נסים ונפלאות ע"י ונפשי יודעת מאד. נפשי המלכות.
יודעת לשון זוג. מאד גימט' מ"ה שהיא החכמה שע"י גילוי הארת
החכמה במלכות בזה נעשה נסים ונפלאות:

ה' יגמור צעדי. בעדי צעד יו"ד. שהז"א הוא ט' ספירות והמלכות היא משלימתו
לעשר. ה' המלכות. יגמור צעד יו"ד:

ה' חסדך לעולם מעשה ידיך אל תרף. חסדך שתמיד נמשכים חסדים לזו"ן. מעשה
ידיך. ידיך שני ידים שהם גי' כ"ח. כח חכמה אל תרף שתמיד תתגלה הארת
החכמה בעולמות העליונים והאלילים כרות יכרתון והיתה לה' המלוכה יראו עינינו
וישמח לבנו:

פליאה דעת ממני. ידוע כי דוד הע"ה היה בחי' מלכות. ולז"א פליאה דעת
ממני בסוד דעת נשים קלה שאין לה המשכה אלא מבחי' הגבורות:

אז יסובו אויבי אחר ביום אקרא. ידוע שהקליפות אין להם שליטה בבחי' היום:
באלקים אהלל דבר בה' אהלל דבר. ידוע שיש פ"ר וש"ך דינים והם בחי'
גבורות

גבורות של לאה ורחל הנמתקים בסוד הזוג. וז"ש באלקים אהלל דבר רומז על לאה
שהם דינים קשים. בה' אהלל דבר רומז על גבורות רחל שהם פ"ר. דבר הוא זוג:
נכון לבי אלקים נכון לבי. ידוע שהאדם יש בו ב' לבבות אחד כנגד היליה"ר
ואחד כנגד יל"ט ולכן אמר ב"פ נכון לבי. לומר שאף חלק הרע תקנתי
אותו שיהיה בסוג נכון טוב. א"נ נכון לבי אחד כנגד העשין ואחד כנגד הליוין.
ולז"א אשירה ואזמרה כנגד העשין והליוין:

אני אל אלקים אקרא בסוד העלאת מ"ן. וה' יושעני בבחי' המ"ד:
פרה בשלום נפשי. שלום היסוד רמז בזה שסוד הגאולה היא ע"י היסוד שהוא
אלף הששי הרמזו כנגד היסוד:

אחת שאלתי מאת ה' רומזת לבינה. גם אחת ע"ה גי' קדוש שהוא באבא.
מאת אמותי אמת רומז לז"א. ה' המלכות. ור"ל שע"י בחי' אחת הרומזת
לאו"א יתחדו זו"ן. אותה אבקש. אות' ה' אות רומז ליסוד. ה"א רומזת למלכות.
לחיות בטובים ה' שיעלו למקום הבינה:

ואני ברוב חסדך אבוא ביתך. ידוע שרחל לוקחת שני שלישי החסד. ואני המלכות
ברוב חסדך אבוא ביתך. שהם שני שלישי החסד. אשתחווה אל היבל היא
הבינה. קדישך אבא. ביראתך ב' יראה ה"א עילאה וה"א תתאה שיהיו ביחוד יחד:
בטחו בו בכל עת. הבטחון הוא בבחי' הבינה. ולכן מי שיש לו בטחון ממשך
סוד הארת הבינה להתפשט בעולמות העליונים. ובה יהיה יחוד זוג
בעולמות העליונים. בו גי' אז שהוא בחי' הבינה ספירה שמונית מתתא לעילא.
בכל עת. בבל היסוד. עת המלכות. ור"ל שע"י הארת הבינה הנמשכת יהיה
יחוד זו"ן:

אברכה את ה' בכל עת. את המלכות. ה' ז"א. בכל עת ר"ת ע"ב שהוא אבא.
ור"ל שהזוג נמשך מבחי' אבא:

כאיל תערוג על אפיקי מים. איל הוא רומז על המלכות שבזמן הגלות עורגת
ולועקת על אפיקי מים שהם נלח והוד שטיפו לה חסדים:

כוס ישועות אשא. כוס רומז לגבורות שעולה פ"ו גי' אלקים. ישועות הם החסדים.
אשא בסוד המיתוק. ובשם ה' שהם בחי' זו"ן. אקרא לזוג:

ה' מעון אתה היית לנו בדור ודור. מעון אתה הוא רומז לחסד. לנו גי' פ"ו
שהם בחי' גבורות. לדור ודור לאה ורחל:

ממעמקים קראתיך ה'. ממעמקים הוא רומז לבינה כמ"ש המקובלים.
קראתיך לזוג. ה' ז"א. קראתיך ר"ת וס"ת ק"ך רומז לק"ך
לרופים שנמתקים ע"י הבינה:

יאר פניו אתנו סלה. פניו פנים המאירים הם סוד כח"ב. אתנו את' נו' הם
סוד הגבורות שמאיר וממתק הגבורות כמ"ש הרב שכל נו' שהיא בסוף
תיבה מורה על בחי' גבורות. וז"ש יאר פניו אתנו את' נו'. ואמר סלה שע"י
החסדים אז מתגלים אל אדני שהם גי' סלה שיהיו הגבורות מתמוגגים אדני באל
שהם גי' סלה:

הנה עין ה' אל יראיו. עין הוא רומז לחכמה שהיא בחי' העין. אל יראיו הם
סוד זו"ן. גם הנה עם האותיות גי' ס"ג שהיא אימא. וס"ת הנה עין ה'
אל

אל ע"ה גי' ז"א שהם הוי"ה אדג"י. ורמו לזה שע"י או"א מתיחדים זו"ן :
ה' עז לעמו יתן. עז ע"ה גי' ע"ח שהם שלשה הוי"ות דבחי' הגדלות. וידוע שע"י
 המסכת מוחין גדלות נחיס הקליפות ויהיה שלום בכל העולמות :
שאו ידכס קודש. ידבם הם רומזים לחמשה חסדים וחמשה גבורות. קודש הם
 בחי' או"א. ור"ל שתמשיכו חו"ג מאו"א. וזוה וברכו את ה'. ברבו ע"ה
 גי' רל"ב שהם סוד נסמ"ב. את המלכות. ה' ז"א :
נסה עליו אור פניך ה'. רמו בזה שידוע שסוד הארת פנים הם מוחין גדלות.
 גם ידוע שישראל דוקא הם נשפעים מן בחי' הגדלות. משא"כ אומ"ה כי אין
 להם השפעה אלא מבחי' הקטנות. וז"ש נסה עליו דווקא אור פניך ה' :
אר אלקים ה' דבר ויקרא ארץ. אל אלקים ה' רמוז לחצא. דבר לשון זוג. ויקרא
 ארץ בסוד חצא יסוד ברתא :
יברכך ה' מליון וראה בטוב ירושלים. ה' ז"א. בוציון הוא יסוד אימא שממשיך
 מוחין מאימא. וראה אותיות או"ר ה"א. אור רמוז לחסד. ה"א אור
 חמש חסדים. בטוב טוב היסוד. ירושלים המלכות :
דבקה נפשי אחריך כי תמכה ימינך. דבקה נפשי אחריך. מסיבת כי כי תמכה
 ימינך היא התורה שניתנה מימין. עד"ש בראתי יל"ר בראתי תורה :
א"נ דבקה נפשי הם בחי' הגבורות. בי תמכה ימינך הם החסדים. כי הגבורות
 נמתקים בחסדים :
לרובב בשמי קדם. הם רומזים למלכין קדמאין שנתקנו בבחי' דכו"ן. הן
 יתן בקולו רמו לבינה. קול ז"א. עז המלכות. שע"י אימא נתקנים :
למנות ימינו כן הודע. ידוע מ"ש המקובלים שכל יום הוא בחינה בפ"ע ומה
 שנעשה ביום זה אינו נעשה למחר. ולכן לריך האדם שלא יפגוש א'
 מימיו ועי"ז יוכה לרוח הקודש וחכמתה של תורה. וז"ש למנות ימינו כן הודע. הודע
 לשון זוג. שכל יום יש לו זוג בפ"ע. כן גי' ע' רמוז לז' ספירות שכל א' כלולה
 מעשר והם בחי' זו"ן. וכביא לבב חכמה. לבב הוא רמוז לבינה. חכמה אבא. ור"ל
 שע"י מעשינו נגרום זוג עליון שהם בחי' או"א וזוג תחתון שהם זו"ן וזוה נוכח
 לגאולה. וז"ש אח"ך שובה ה' עד מתי וכו' :
ויודו שמים פלאך ה'. שמים הוא ז"א. פלאך רמוז לכתר. ור"ל שז"א עולה
 במנחת שבת עד א"א. אמונתך בקהל קדושים. אמונתך המלכות. בקהל
 קדושים שהם בחינת או"א שאינה עולה עמו עד א"א אלא נשארת במקום חו"ב
 כמ"ש הרב :
לך זרוע עם גבורה. זרוע הוא רמוז לחסד. עם גבורה שהגבורה נכללת בחסד
 כמ"ש בזהר הקדוש לעולם ימינא לא אלטריכא לשמאלא. תעוז ידך תרום
 ימינך. ידך רומזת לגבורה שא"ס ח"ו נתגברו סוד הגבורות תרום ימינך להמתיק
 את סוד בחי' הגבורה :
אלקים יחננו ויברכנו. רמוז בזה כשהקב"ה נותן טובה והללחה לישראל הוא שמת.
 דיותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק. ולכן כשישראל יהיו
 מוכשרים לקבל הברכות וההלחות כביכול לריכס פניו להאיר. וז"ש אלקים יחננו
 בזה יאר פניו כביכול :

יברכך ה' מליון. ה' אבא. מציון הוא רמוז לאימא. וראה בטוב ירושלים. טוב
 היסוד. ירושלים המלכות. ור"ל שהזוג נמשך בבחי' ראיית פנים בפנים :
דור לדור ישבח מעשך. דור רמוז למלכות. לדור היא אימא. ישבח מעשך
 אלו המדיקים מעשה של הקב"ה כמ"ש רז"ל :
נשקו בר פן יאקף ותאבדו דרך. ידוע כי תורה שבצ"פ היא כאור ונתיב לתו'
 שבכתב וא"ס לומד אדם תורה שבכתב ואינו לומד תורה שבצ"פ עליו
 כאמר והכסיל בחשך הולך כי תועה מדרך החיים ומאבד נפשו ומייו. וז"ש נשקו
 בר התורה נקראת בר נשקו תורה שבכתב עם תורה שבצ"פ. פן יאקף הקב"ה
 ותאבדו ח"ו דרך החיים והטוב :
דרשו ה' ועוזו. ה' ז"א. עוזו המלכות. בקישו פניו תמיד שתמשיכו הזוג ע"י
 מעשיכם שיהיה בבחי' פנים. תמיד ע"ה גי' תנ"ה רמוז להמסכת בחי' ג'
 מלויס דשם אהיה שעולים מספר תנ"ה :
השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך. גבולך רמוז לגבורות שיש להם גבול עד
 פה תבוא ולא תוסוף. שלום גי' שע"י רמוז לשע"י נהורין. חלב חטים
 רמוז לחסדים של אבא הוא ישביעך :
ה' אלקי גדלת מאד. ה' אלקי הם זו"ן. מאד גי' מ"ה ע"י מוחין דמ"ה גדלת.
 חוד והדר לבשת הם סוד תרין עטרין הנמשכין לזו"ן :
כי שם לזה ה' את הזכרה. ברכה בר' כה' בר ז"א. ב"ה המלכות שנקראת כה.
 חיים הם סוד מוחין. עד העולם. עד ז"א. העולם מלכות :
תנו עוז לאלקים. תנו גי' ג' מלויס דשם אהיה ע"ה. לאלקים המלכות. ור"ל שתמשיכו
 בחי' הארת ג' מלויס דאהיה למלכות :
גבור בארץ יהיה זרעו. גבור היסוד. בארץ היא המלכות יהיה זרעו במלכות
 הקדושה. ור"ת גבור בארץ יהיה הוא י"ה. שהם מוחין דאו"א :
ה' בשמים הכין כסאו. שמים הוא ז"א. גבון כסאו המלכות רמוז בזה שיהיו ב'
 מלכים משתמשים בכתר א'. ואז מלכותו בכל משלה שיתבטלו כל הקליפות
 והיתה לה' המלוכה :
אשרי איש ירא את ה' במלותיו חפץ מאד. במלותיו שע"י מלותיו ומע"ט
 שלו חפץ מאד. חפץ המלכות. מאד מ"ה שהוא ז"א ור"ל שע"י המלות
 יתחברו זו"ן :
ואני ברב חסדך אבוא ביתך. רמוז למ"ש הרב שצבל לילה מעלה אדם את נפשו
 בסוד מ"ן למלכות והמלכות מעלה אותם אל או"א. וז"ש אשתחוו אל היכל
 שהיא רומזת לאימא. ביראתך ע"י יראתך המלכות :
כי אין מלה בלשוני. ידוע שע"י דיבור התורה והתפלה יהיה זוג בעולמות העליונים.
 וז"ש כי אין מלה בלשוני שהם תורה ותפלה להעלות מ"ן לזוג העליון. הן ה'
 ידעת כולה. ידעת לשון זוג. בולה כל' ה' בל היסוד. ה"א המלכות. ור"ל שא"ס
 אין ח"ו כח בתחתונים להעלות מ"ן ע"י עסק התורה והתפלה אז הזוג נעשה מא"ו
 למעלה כדי שיתקיימו העולמות :
ואומר חלתי היא שנות ימין עליון. חלתי לשון המתקה. היא גימ' י"ו רמוז לז"ו
 גבורות. שנות ימין עליון. שנות המל' ימין עליון תמתק בבחי' חסד דא"א :

ציצים ופרחים

עד הנה עזרונו רחמוך. עד הו"א. הנה המלכות שעי" חיצורס וזוגס בזה עזרונו רחמוך אנחנו התחטוים:

אכרו חג בעבותים. חג ר"ת חסד גבורה. רמוז לחסד וגבורה של מלכות שעולים עד מקום חו"צ דידה וז"ש עד קרנות הס חוב המוצח המלכות:

מלפני ארון חולי ארץ. מלפני הוא רמוז לבינה שהיא לפני ארון שהוא ז"א. חולי ארץ רמוז לגבורות שבאים למלכות מן אימא שהם סוד רעדה:

נאם ה' לאדוני שב לימיני. נאם ה' א"א. לאדוני המלכות. גם נאם ה' ס"ת מ"ה רמוז לשם מ"ה החדש. לאדוני המלכות. שב לימיני שהוא שורש החסדים

שבחי מ"ה מתקן וממתק את הגבורות. עד אשים אויבך שהם הקליפות הדוס לרגליך:

ימין ה' רוממה. ימין ה' הוא חסד אבא. רוממה רס' מה' שע"י החסדים דאבא. רם מ"ה שהוא ז"א. ימין ה' עושה חיל. חיל המלכות שנקראת חיל שיש

לה מ"ה אורות שהם ב' שלישי חסד. ימין הוא אבא בסוד אבא יסד ברתא. א"כ ימין ה' עושה חיל. ימין ה' הוא ז"א רמוז לתורה שנקראת ימין דכתיב מימינו אש

דת למו. עושה חיל שגבראים מן עסק התורה נשמות כמש"ה ואמרת מי ילד לי את אלה. ואת אלה מי גדל:

יחל ישראל אל ה'. יחל אומיות חיל שהם גי' מ"ח אורות. ישראל ז"א. אל ה' המלכות. ור"ל שממשיך ז"א אל ה' המלכות שני שלישי חסד:

שרום רב לאובדי תורתך. שלום אותיות ש"ס ל"ו. שם המלכות. לו ז"א. רב רמוז לבחי' הגדלות שמשכים לזו"ן ע"י אוהבי תורתך הם החכמים העוסקים

בתורה שכתב ושבע"פ. ואין רמוז מבשול שבגלוי הארת מוחין גדלות. אין למו מכשול. רמוז לקליפות שאין להם יניקה עוד:

כי יעקב בחר לו יה. ידוע שיעקב אע"ה בתחלה היה בסוד ו"ק שהוא מן החזה ולמטה ואח"ך עלה למעלה בסוד כח"צ שהיה בסוד פרטוף העליון שהם מוחי

כח"צ בסוד פרטוף שלם כנגד הו"א כולו כמ"ש הרב שז"א בגדלותו נקרא ישראל מהחזה ולמעלה שיש לו מוחין דחו"ב. סגולתו היא סגול' שהם חב"ד:

אל אלקים ה' דבר ויקרא ארץ. אל אבא. אלקים אימא. דבר שהמשיך מן בחי' חו"א חמשה חסדים וחמשה גבורות ועי"כ ויקרא ארץ גודווג במלכות:

אליך ה' נפשי אשא. אליך ר"ת וס"ת א"ך שהם גימט' אהיה. נפשי שמעלה נפשו ליסוד הבינה:

תהלת ה' ידבר פי. תהלת המלכות. ה' ז"א. ידבר לשון זוג ע"י פי דיבור התפלה והתורה. א"כ פי ע"ה גי' ל"א שהם הוי"ה אדכ"י. א"כ תהלת ה'

ידבר פי שע"י שירות ותשבחות בזה יהיה הזווג. וז"ש ע"י תהלות שירות ותשבחות ה' ידבר פי למלכות:

לעשות רעונך אלקי חפצתי. רעונך הוא בחי' הכתר שהיא אורות המלח. אלקי חפצתי להמשיך למלכות מן בחי' הרלון ותורתך הוא ז"א שנקרא תורה

בתוך מעי. מעי ר"ת מוחין עיבור יניקה שבזה נגדלים זו"ן. ובה פירשנו בס"ד במקום שאתה מולא גדולתו של הקב"ה שם אתה מולא ענותנותו שע"י סוד עיבור

ומוחין ויניקה נגדלים זו"ן. או י"ל על הדורמיעא שמשאלקים המוחין מו"א ונכנסים במקבא שם אתה מולא גדולתו שע"י מקבל מוחין גדולים יותר מאלו:

ה'

ציצים ופרחים

ה' עז לעמו יתן. ידוע שבמתנה לית דין בר מזל. וז"ש ה' עז היא התורה יתן בסוג מתנה. ה' יברך את עמו בשלום שלא יוכלו המלאכים לעשון

טענה בן המלך:

א"נ ה' עז לעמו יתן. ידוע כי הגוף והנפש הם מתנגדים זל"ז. והנפש היא חסקה בתורה ובעבודה. והגוף הוא חוסק בתאוות הגופניות וחמדת העולם. וידוע

שהתורה מתקנת חומר הגופני ומזככתו. ועי"ז נותק גם הוא אחר הנפש. וז"ש ה' עז לעמו יתן היא התורה. עי"כ ה' יברך את עמו בשלום שהגוף והנפש יהיו

מתאחדים ויחדיו יהיו תמים:

ה' עז למו ומעוז ישועות משיחו הוא. בא לרמוז על שלל מלך אשור ששלל את כוש והביא את כל השלל לירושלים להלחם בה. וזא מלאך גבריאל והכחיד את

כל שריו ואנשי חילו ולקח חוקיה הע"ה הוא וישראל את כל השלל הוא. וז"ש ה' עז למו שנתן תשועה למלך אשור ושלל את כל שלל מלך כוש וכו' ומעוז זה

ישועות משיחו הוא שהוא חוקיהו שהיה משיח ה':

יפיפית מבני אדם הולך מן בשפתותך. רמוז בזה ע"ד מ"ש רז"ל גבי רבי חנינא בן דוסא שהיה מתפלל על החולים והיה אומר זה חי וזה מת.

א"ל נביא אתה א"ל לא נביא אנוכי ולא בן נביא אנוכי אלא כך מקובלני אם שגורה תפלתי כפי ידוע אני וכו'. וז"ש הוצק חן בשפתותיך שתפלתך שגורה בפך

ע"כ בדרך אלקים לעולם. רמוז שכל העולם מוון שבביל רבי חנינא בן דוסא והוא די לו בקב חרובין:

עזרה בלרות נמלא מאד. ידוע שע"י היסורין בזה יהיה בירור. והבירור הוא ע"י שם מ"ה החדש. מאד גי' מ"ה:

לראות היש משכיל דורש את אלקים. יובן דעיכוז הגאולה מפני שאין אדם דורש לכבוד השכינה אלא לכבוד עלמו. וז"ש לראות היש משכיל דורש

את אלקים שדורש לכבוד השכינה:

פדה בשלום נפשי מקרב לי. ידוע שדוד הע"ה שנתו היו מן אבות העולם ושנות אבות העולם היו כולם בעבודת השי"ת. ולכן בהכרח השנים שנתנו לדוד הם

בגדר השלימות ולא תגע בהם יד עושה רשעה. וז"ש פדה בשלום נפשי שלא באתי לידי מכשול. והטעם כי ברבים היו עמדי שנות של רבים בתורה ובמלות

כתחברו עמי:

א"נ פדה בשלום. ידוע מ"ש רז"ל כיון שעברו רוב שנותיו של אדם ולא חטא טוב אינו חוטא. והנה ידוע כי עניין בת שבע היה אחר שהיה דוד בן

ארבעים שנה ועברו רוב שנותיו. א"כ ודאי לא חטא בה. וז"ש פדה בשלום נפשי והטעם כי ברבים היו עמדי שכבר עברו רוב שנותי:

הטיבה ברעונך את ליון. רמוז בזה שתתגלה הארת הכתר שהוא בחי' הרלון. ועי"ז תבנה חומות ירושלים:

אשרי תמימי דרך. ידוע דיש מלות שמחייב בהם השכל כמו כיבוד או"א וגזל ועריות וכיוצא. והנה לריך האדם לקיים מצוה גזרת מלך ולא מלך השכל שמחייב אותם כמ"ש רז"ל שאל יאמר אדם אי אפשי כבשר חזיר אלא אפשי ואפשי אכל מה אעשה שאבי שבשמים גזר עלי. וז"ש אשרי תמימי דרך שעשו המלות בשלימות

בשלימות

בשלימות הגרלה לאבינו שבשמים כהולך בתורת ה' ולא מפאת השכל והסברה: **אף** לא פעלו עולה. רמוז בזה מ"ש רז"ל ישב אדם ולא עבר עבירה מעלים עליו כאלו עשה מלוה. וז"ש אף לא פעלו עולה נחשב כאלו דרכיו הלכו כמעשה ממש:

במה יזכה נער את ארחו. רמוז מ"ש רז"ל דעיקר השגת הלימוד הוא בהיותו כך בשנים שהוא זמן העליה שבה לשון נילחון והשגת אורח התורה הנקראת רך. א"ג במה יזכה ידוע שימי הילדות והבחירות הם תוקף החומר וחמימות הדם ויש מקום לתגבורת הילה"ר ולכן אדם יכול לכבוש את ילדו בלתי סגולת לימוד התורה כמ"ש רז"ל בראתי ילד"ר בראתי לו תבלין הוא עסק התורה שהיא סם המוות לילה"ר וסם חיים לנפש. וז"ש במה יזכה נער את ארחו הוא אותיות אורח שהוא הילה"ר שקראו הכתוב אורח כנו' בגמ' במשל שאמר נתן הגביא עם דוד הע"ה. לשמור דבריך שאמרת בראתי ילד"ר בראתי לו תורה והיינו שיעשה לעלמו ע"י עסק התורה כאשר אמרת שהתורה אגוני מגינא ואזולי מיללא:

בדרך עדותיך ששתי. ר"ל אפי' כשאני הולך לדבר מלוה לבית הכנסת או לבית המדרש ואין ל"ל לגוף המעשה של עיקר המלוה הייתי שש ושמת בזה:

בחקותיך אשתעשע. ידוע שהשמחה היא סגולה לזכירה וסייג לשמירה. וז"ש בחקותיך אשתעשע ועי"כ לא אשכח דבריך:

דרך אמונה בחרתי. ידוע שהתורה נקראת משפט. גם ידוע שנימוס אזה"ע ומשפטיהם הם בניוים על סברת השכל ולכן אין משפטיהם משתווין פעם בזים ופעם סותרים עת מזכין ועת מחייבין לפעמים מחמירים ולפעמים מקילים כאשר יעלה המזל. אמנם משפטי התורה הם אמת ולדק ישרים ונכוחים מיוסדים על אדני פז כולם דברי אלקים חיים לדקו יחדיו. וז"ש משפטך שויתי לשון השוואה שהם שווים זע"ז:

דרך מלותיך ארוך כי תרחיב לבי. ידוע מ"ש רז"ל מי שיש לו דאגה בלבו יכשל כמו ואין בו כח לרוץ ולרדוף. וז"ש דרך מלותיך ארוך ר"ל הגם שיש דאגה ח"ו בלבו עכ"ז יש לי כח המרולה. כי מצותיך היא דוחה את הדאגה ומגרשת אכחתי ומרחבת את דעתי ולבי ומביאה לי ששון ושמחה. כמ"ש פקודי ה' ישרים משמחי לב. וז"ש כי תרחיב לבי:

דרך פקודיך הבינני. ר"ל לקיים המלוה כמשפט וכהלכה. וידוע דדרך מורה על דבר הנגלה. ואשיחה בנפלאותיך הוא רמוז על פנימיות התורה וסוד סתריה לבין בדברים העליונים שהם עומדים ברומו של עולם בכלליה ופרטיה וכוונתו שיאמר שילביש סודות התורה בדברי הפשט והנגלה:

הבינני ואלגרה תורתך. רמוז בזה מ"ש רז"ל כל מלתא דאתמר בה טעמא מדכר דכרי לה אינסי. וז"ש הבינני טעם של ההלכה וזכה ואלגרה תורתך שלא אבוא לידי שכחה:

העבר חרפתי אשר יגורתי. הגה ידוע מ"ש רז"ל אם בא לאדם פחד על לא דבר סיבה ועילה דידוע שיש בידו חטא ועבירה כמ"ה פחדו בליון חטאים ולכן אם בא לאדם איזה פחד בלבו יבוש ויכלס בנפשו כי המגור בא לו מגד החטא ואע"ג דאיהו לא חזי מוליה חזי כמ"ש פחדו בליון חטאים:

הגה תאבתי לפקודיך. רמוז מ"ש רז"ל במתים חפשי כוון שמת אדם נעשה חפשי מן

מן התורה ומן המלות. וז"ש הגה תאבתי למותיך שכל רלוני שאחיה בעוה"ז הוא לפי שרלוני וחשקי לקיים מצותיך ולא בשביל הנאת גופי ולכן חייני בדרךך בשביל המלות: **ויבואוני** חסדיך. ידוע שאם האדם מתפלל לפני הקב"ה בשביל חיים או פרנסה וכו' הגה יתברך ברוב רחמיו וחסדיו נותן לו שפע רב כיד המלך.

ולכן אם רואה לפעמים שנושק ואינו נענה המניעה היא מסיבת עונו שמקטרגים מקיפים עליו ראש ותלאה זה אומר בכה וזה אומר בכה ולוקחים השפע ההוא לעלמם. ולכן הדקיקים אינם סומכים על זכותם אם הובטחו על דבר טובה והללחה שיראים לנפשו שמה יגרום החטא כמ"ה ויירא יעקב מאד ויזר לו. וארז"ל שמה יגרום החטא והגם שהובטח על ידו ית' על טובות והללחות רמות וגשבות בחיים טובים ובנים ומוזות. וז"ש יבואוני חסדיך שהבטחתי ואל יעכב לפניך שום חטא ועון. תשועתך כאמרתך התשועה של ההלחה וטובה שפסקת לי תהיה כאמרתך שלא יחסר כלום מאמרתך:

ואתהלכה ברחבה. ידוע אם האדם מתכוין לקיים מצות התורה בכלליה ופרטיה ה' יפתח את לבו וירחיב את גבולו בחכמה בינה ודעת להשיג את לימודו וינחנו בדרך אמת ויקיים בו מקרא שכתוב גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. וז"ש ואתהלכה ברחבה ותעמידני בדברי תורתך כי פקודיך דרשתי:

זאת נחמתי בעיני. רמוז על ימי הגלות שאין לנו לא מנוחה ולא קרבן שיכפר בעדינו אלא שיה שפתותינו כמ"ה זאת התורה לעולה וכו' וארז"ל כל הקורא בפרשת עולה כאלו הקריב עולה וכו'. וז"ש זאת נחמתי התורה שנקראת זאת היא נחמתי בעיני שהם ימי הגלות. כי אמרתך שהיא אמירת תורת הקרבנות חיינתי. א"ג זאת נחמתי בעיני רמוז לשכינה שעמנו בגלות כמ"ה רז"ל כל מקום שגלו שכינה עמם. וז"ש זאת שהיא השכינה היא נחמתי בעיני בגלות כי לא לנו ה' כי לשמך תן כבוד:

א"ג זאת נחמתי בעיני. עד"ש שכתב שלמה הע"ה את שיר השירים שבהם חשק ואהבה ותנחומין בין הקב"ה לכנסת ישראל שבה יהיה להם אמונה ובטחון שאל חי גואלם לא עזב ולא יעזוב אותם ושבו בנים לגבולם וישרה שכינתו עליהם ותחזור העטרה ליושנה. וז"ש זאת נחמתי בעיני באורך הגלות המר הזה כי אמרתך חיינתי הוא לשון שבה כמו וה' האמיך היום:

זכרתי משפטך. רמוז מ"ש רז"ל מפני מה לדיק ורע לו רשע וטוב לו. לדיק ורע לו לדיק בן רשע. ופירשו הראשונים ר"ל שבגלגול הראשון היה רשע ובגלגול הזה הוא לדיק ולכן עכשיו הוא רע לו כי הם פרי מעשיו הרעים שעשה בגלגול הקודם כענין היסורים שאירעו לאיוב שהיה לדיק והביא עליו הקב"ה יסורים לתקן על גלגולים שעברו כמ"ה הרב ז"ל שאיוב היה גלגול תרח אבי אברהם ובא לתקן מה שפגם תרח. וז"ש זכרתי משפטך שהם היסורים הוא מעולם בשביל גלגולים שעברו ולכן איני קורא תגר חלילה על משפטך שרואה את עלמי לדיק ועכ"ז באים יסורים עלי לפי שאני מחוייב ועומד מגלגולים שעברו לזאת הלדיק דינו ית' כי לדק וישר משפטו:

זכרתי בלילה שמך ה'. בלילה רמוז גלות שהם תואר חשך ולילה. וידוע אם השכינה שורה בארץ או נדחים כחות הטומאה כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא

הוא אמנם צעור בחרבן בהמ"ק עשר מסעות נסעה שכינה ותרס מעל הארץ ורבה העזובה בקרב הארץ אלו כחות הטומאה ובפרט בחולה לארץ ואין רגע בלא פגע. ולזה בא הכתוב לתת לנו עלה טובה להגלל מילה"ר וגודל דיליה והיינו שירגיל האדם לזייר שם הוי"ה צ"ה לנגד עיניו עדש"ה שויתי ה' לנגדי תמיד וזוה יכלל מילה"ר. וז"ש זכרתי בלילה ר"ל זימו הגלות. שבך ה' ועי"ז ואשמרה תורתך שלא נלחני הילה"ר לעבור על המלות:

זאת היתה לי. זאת רמז לתורה. היתה לי עדש"ש כל האומר אין לו לא תורה וכו' ופירשו רז"ל שאינו רואה לקיים בפועל באומרו שלימוד התורה יעלה לו במקום מעשה אין לו אפי' תורה. ר"ל שאפילו חלק הלימוד אין נוטל עליו שבר. וז"ש זאת היתה לי שבר הלימוד. יען כי פקודיך נלרתי שקיימתי ג"כ חלק המעשה: **א"נ** זאת היתה לי. ידוע מ"ש רז"ל דשכר מלות הוא בתורת חסד דמי הקדימני ואשלים. והאמנם אם אדם מלפני אימתי תבוא מלוא לידי ואקיימנה הוא נוטל שכרו. משלם בדיון ואולא לה האי טענה דמי הקדימני ואשלים. וז"ש בי פקודיך נצרתני מלשון נולד תאנה יאכל פריה. כלו' שישב ומלפני אימתי תבוא מלוא זו ואקיימנה. זאת היתה לי ר"ל שכר תורה ומלוא. היתה לי תתייחס לי ע"י כי פקודיך נלרתי:

חשבתני דרכי. רמז זוה חשבתני דרכי צעייני הגשמיות ורחייתי את עצמי שכמה וכמה יש לי השתוקקות ועונג לנצור כסף וזהב לשמוע בקול שירים ועוגב וכיוצא. ולא יעלרני קור וחוס ונדירות שינה ומזה לקחתי ק"ו לעבודת השי"ת שעל אחת כמה וכמה יש לי להתאזר לתורה ולמלוא וז"ש ואשיבה רגלי א עדותיך: **חסדך** ה' מלאה הארץ. רמז זוה מ"ש המקובלים ז"ל אם תראה שיש בעולם שפע וברכה רבה זו היא הוראה שיש גילוי אורות גדולים בעולמות העליונים. וא"כ ק"ו בן ק"ו ששערי תורה וחכמה נגלים. וז"ש חסדך ה' מלאה הארץ כאשר חסדי ה' ממלאים את העולם א"כ הוא סי' גם לדברים הרוחניים ולכן אני מתפלל כי חוקיך למדני שהם סודות הפנימיים שיהיו נגלים לי אור תעלומות חכמה:

שוב טעם ודעת למדני. ידוע מ"ש החכם כי הרבה חכמים גדולים היתה חכמתם להם לתקלה כי ע"י חכמתם נכנסו בחכמת המחקר והרסו יסודות האמונה וכנסו בחקירות לעשות להם שם עולם וקללו בנטיעות וחלבו בורות נשברים. והאמנם איש הנלבב וה' חפץ בו הוא אוחז במדת האמונה בתורה ובמלות בסוג חוקה וגזרה ולא מפאת שכל וסברה. ואם יראה דבר שהוא נגדי לסברה יתלה החסרון בדעתו הקלרה ולא בתורה ובמלוא כי משפטי ה' הם אמת ודברי אלקים חיים ואין לה בניין וסתירה ח"ו. והגם שרואה את עצמו גדול שבחכמים וה' יזכה אותו שכל ומדע עשר ידות מכל הנבונים מ"מ אינו יכול לירד לסוף עומקה של תורה כי ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים. ומי לנו גדול משלמה הע"ה והוא העיד על עצמו ואמר אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. ואין לו לחכם אלא מה שעיניו רואות ולא יבוא להתחכם על דברי אלקים חיים. וראה בני ראה וסית לבך על זאת ואל תט אל סברת השכל כי הנה התורה גלתה טעם על מלות ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו וכו' והגדול שבחכמים נתחכם על הטעם של תורה ואמר אני ארבה ולא אסור וסוף דבר גשיו הטו את לבבו. ופשוט הוא שזאת היתה השגחה פרטית להכשיל אש

איש גדול מאד שלא קם כמוהו לפניו ולאחריו וזכה שדבריו יהיו בין הכתובים ועלה מעלה מעלה וחיצר שיר השירים שכל הכתובים קודש והוא קודש קדשים. היאומן כי יסופר שיהיה ח"ו נכשל בזה. אין זאת אלא ללמדנו מוסר שנקח שכל שלא לילך אחר הסברה אלא אחר האמונה בכל המלות בכלל ופרט וה' לא ימנע טוב להולכים בחמים. וז"ש טוב טעם ודעת למדני. שתגלה לי סוד טעם המלות וכוד סתריה. וא"ת והא ניחוש דנפיק מניה חורבא שהרי טעם א' גליתי בתורה ונכשל בו גדול שבחכמים. לז"א בי במצותיך האמנתי הגם שיגלה לי הטעם מ"מ אין אני מקיים אותם מפאת הטעם אלא מלד האמונה לחוד:

ידרך עשוי ויבוננוני. ידוע שיש באלה רמ"ח אברים ושס"ה גידים כנגד רמ"ח מלות עשה ושס"ה מלות לא תעשה. וז"ש ידרך עשוי כנגד רמ"ח מ"ע. ויבוננוני כנגד שס"ה לא תעשה. הבינני ואלמדנה מצותיך לתקן רמ"ח אברי ושס"ה גידי. ור"ל הבינני לידע איזה מלוא כנגד אבר זה ואיזה מלוא כנגד גיד זה כדי שאקיים אברי וגידי בכונן:

יהי לבי תמים בחוקיך. ר"ל שאהיה מכוון ולא אכשל. למען לא אבוש בפני אחרים ואגרום לזה עון כמה שישמחו וישחקו בי:

בלתה לתשועתך נפשי. בלתה לשון מגיעה כמו ויכלא הגשם מן השמים. ורמז לזה מ"ש רז"ל ג' צאים בהיסח הדעת ואחד מהן משית. וז"ש בלתה לתשועתך שהוא קץ הגאולה והישועה שעשיתי היסח הדעת וזוה לדברך שהיא הגאולה יחלתי שיבוא לי ישועה בשביל היסח הדעת:

א"נ כלתה לתשועתך נפשי. הנה ארז"ל שעיכוב ביאת המשיח על שאין אנחנו מלפנים לכבוד השכינה אלא להנחת עצמנו אנחנו מלפנים. וז"ש כלתה לתשועתך נפשי ר"ל שאני מלפני בשביל תשועתך שהוא כבוד השכינה. ולזה לדברך יחלתי שהוא קץ הפדות תקותי חוקה שתחיש קץ פדותי:

כחסדך חייני. הנה ידוע שמכללות הטעמים דשכר מלות בהאי עלמא ליכא הוא מפני שהתורה ניתנה ע"י שליח ובשליח אמרינן אינו עובר משום זיומו

תתן שכרו ואמנם יש לו שכר מולד דאגני ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענוס. ואולם הלדיקים אינם רואים ליהנות משכר המלות כלום זוה העולם אפי' על דבר שראוי להם ליקח כדי להוילא אותו על דברי מלות ורואים שיפיע להם הבורא מולד החסד. וז"ש כחסדך חייני ואשמרה עדות פיך. ואשמרה מלשון ואביו שמר את הדבר ר"ל אפי' עדות פיך שהם אגני ולא יהיה לך איני רואה ליהנות מהם זוה העולם אלא יהיו שמורים לי לעולם שכולו טוב ושכולו ארוך הם ופירותיהם ופירי פירותיהם:

לדור ודור אמונתך. רמז מ"ש רז"ל ראה הקב"ה שהלדיקים מועטים עמד ושתלן בכל דור ודור כדי שיתקיים העולם עליהם. וז"ש לדור ודור אמונתך הם

הלדיקים שמאמינים בך נטעת אותם בכל דור ודור ועי"כ כוננת ארץ ותעמוד:

לעולם ה' דברך נצב בשמים. השמים הם רומזים למלאכים ואופנים וגלגלים שהם מוכרחים ועומדים מוזמן בריאתם לעבוד עבודתך ולקיים מצותיך ואין להם בחירה מלדס. וז"ש לעולם ה' דברך נצב ועומד בשמים ואינו משתנה תלילה שבח' השמים שהם המלאכים כי אחרי דברך לא ישנו לפי שאין להם בחירה כמו האדם לפנות אחרי שרירות לבם אנה ואנה כי הם מוכרחים לעבוד עבודת

הקודש. משא"כ אנשי חומר השוכנים בארץ יש להם בחירה חפזית כמו"ש ובחרת בחיים אתה מעלמך:

מאויבי תחמני מלותיך. יובן עד"ש רז"ל במדרש רבה באותו מין ששאל לר"ג הנחש לכמה שנים מוליד וכו'. והשיב לו כי זה רמוז בתורה בפסוק

חרור הוא מכל הבהמה וכו' שלשצב שנים מוליד. וז"ש מאויבי תחמני מלותיך וכו':

מוקנים התבונן. יובן עד"ש חז"ל אשרי ילדותינו שלא ביישה את זקנותנו ואשרי זקנותינו שלא ביישה את ילדותינו. מוקנים התבונן כי פקודיך נלרתי

כימי הילדות. מפקודיך אתבונן יובן עפ"י מה שפירש מהר"ם אלשיך ז"ל בדברי דוד עם אנשיו כשגמסר שאלו במערה. וכתב הרב ז"ל שלפעמים בא היל"ר כדוגמת

היל"ט ומראה לאדם שהוא עושה מילה והאמת היא עבירה כענין שאלו ודוד שאנשי דוד אומרים ששאל הע"ה הוא רודף ועבדיו כשגמסר בידו והבא להרגך

השכם להורגו. ודוד הע"ה התחכם שלא להורגו אלא קרע את מעילו לעשות מבחן בזה שאם זאת היא עלה יל"ט ונכונים דברי אנשיו אז בקרעו מעילו אינו מתחכם

ודואג על מה שעשה. ואז קם עליו להורגו בכח ואל ואם ניחם בקרעו את המעיל אז ידע שלא מן השם הוא זה והיא עלת היל"ט. וכעשה המבחן בזה אמר אחיך

ויך לב דוד אותו וירף ממנו ושלחו לשלום נפשו ולא הגיה לשום אדם לנגוע בו. וז"ש מפקודיך התבונן ואעשה הבחנה שזאת העלה מבחי' הטוב או לאו ועי"כ שנאחזי כל ארץ שקר:

נדרות פי רלה נא דרגי. רמוז על הלקחה הגש שיש בה ח"ו פנייה רלה נא ה' שתעלה לרגלן שזה בא מלך הילך הרע:

נחלתי עדותיך לעולם כי ששון לבי המה. ידוע שעסק התורה אם יהיה מתוך השמחה לא יבוא לידי שכחה ח"ו. וז"ש נחלתי עדותיך לעולם שהיתה

בסוג נחלה מעשם כי ששון לבי המה:

סמבני כאמרתך ואחיה. רמוז בזה מ"ש רז"ל על חזקיהו הע"ה שאמר לישיעה בן חמוק כלה נבואתך ולא כך מקובלני מבית אבי אבא אפי' חרב חדה

מונחת על זארו של אדם אל יתייחס מן הרחמים. אמרתך לשון רחמים דאמירה רכה. ובה אל תבישני משברי:

סינים השבת כל רשעי ארץ. הסינים הם חלקי הרע הנדבקים בגשם והם כקוליס לגשם שמונעים אותה מעבודה השי"ת ותשוקתה למאוס בטוב ולבחור ברע.

וז"ש סינים השבת כל רשעי ארץ שהפרדת אותם מחלקי הגשם והגוף שנקראים ארץ. ועי"כ אהבתי עדותיך שהם התורה והמלות שגם הגוף מסכים לבחור רק בטוב:

עשיתי משפט ולדק. ידוע מ"ש רז"ל שעבירה מכבה מילה ואין עבירה מכבה לדקה. וז"ש עשיתי משפט ולדק שעשיתי לדקה במשפט. אל תניחני לעוסקי שאין עבירה מכבה לדקה:

עיני כלו לישועתך. רמוז אם התשובה באה לאדם מזלזו ית' שלא עי' הוצרי כוכבים ומזלות הגה לא ילמח ממנה רעה עד"ש וישמן ישורון ויבטע ח"ו

דלא עבד קב"ה ניסא לסקרי ולרשיעי וז"ש עיני בלו לישועתך דוקא ולא להוצרי שמים שיתהווה מרה באחריתת ח"ו:

א"נ עיני כלו לישועתך. שאין אני מבקש ללורך תענוג גופי אלא בשביל אמרת לדקך

לדקך שע"י הטובה וישועה אוכל לעבוד אותך בטוהרת הלב בלי ערדה עבודה תמה באמת ובתמים ביקוב הדעת:

פלאות עדותיך. ידוע מ"ש רז"ל הטעם שהתורה ניתנה סתומה שע"י שהאדם עורר ויגע בה ומחזר עליה כמה פעמים עד שמוציא לאור תעלומה

ע"ז תהיה חרושה על לוח לבו, זאת ועוד יתחכם ויוסיף לקח. וז"ש פלאות עדותיך שהיא מופלאה ונסתרת לשון כי יפלא מומך דבר. בזה נצרתם נפשי כי ע"י שהיא

נעלמת, לכן לריך אני לחזור עליה כמה פעמים, וע"י שאני שונה ומחזר עליה בזה נלרתי נפשי. גם ילא תועלת מזה שפתח דבריך יאיר מבין פתאים שמחכימת פתי:

פעמי הכן באמרתך. רמוז שיכוננו מלעדיו לדבר מילה, עדש"ה בכל דרכיך דעהו, ובה נילול מחמת המליק גופו ונפשו דשלוחי מילה אינם נזוקים לא בהליכתן ולא בחזרתן. פעמי הבן באמרתך לדבר מילה ובה אל תשלט בי כל און

הן מלך הגופני הן מלך הנפשי:

פרני מעשך אדם. התפלל שייל איתו הקב"ה מעשך אדם הבליעל שהוא אדם דקליפה שעשק נילוות הקדושה. ואשמרה פקודיך, אשמרה לשון בירור

כמו תולין את המשמרה, ור"ל שע"י המלות אברר נילוות הקדושה:

פניך האר בעבדך וגו' פלגי מים וגו'. חכמי המוסר כתבו שאם רואה אדם שהוא מתקשה בלימודו יבכה ויירד דמעות ואז תפקחנה עיני שכלו, כי קושי

הלימוד בא מכח הקליפות כי הוא מעורר עיני השכל, ועל ידי הבכיה ודמעות הם מתמתקים ונכנעים הקליפות ובה תפקחנה עיני שכלו, ויסור מסוה העוורון וגגלים לו תעלומות חכמה:

צעיר אנכי ובה, רמוז בזה שיל"ר יש לו ב' אופנים שמסית בהם את האדם אופן הראשון אומר לו שהוא עורמו צעיר לימים ויעשה מה שלבו חפך וילך

בשרירות לבו. ויש זמן ועת אשר יאמר אין לי חפך בהם לבסור מרע ולעשות תקון לגפשו במלות ומע"ט, ולכן שמח בילדותך ועשה ככל אשר תאוה נפשך כי זמן הילדות

והשמחות הוא מתוקן לכך למלא נפשו בתאוות הגופניות. השני אם הוא ממשפחת יושבי קרנות נבזה וחדל אישים יבוא עליו בטענה אלימתא מה לו אלל הופרים

וספרים שאינה ירושה לך וזו היא מן המודיעים מעשה אבות יעשו בניס. וגם אקים לא יביאך במשפט לענוש אותך אחד מאלף מחסידים ואנשי מעשה. וז"ש צעיר אנכי

ונבזה, אי לזאת בא עלי יל"ר בעקיפין מלהסתפח בנחלת ה' וכשאיני לעלמי לא שמעתי לקול סוררים והסתת המדיחים אלא פקודיך לא שכחתי:

קראתי בכל לב ענני ה' חוקיך אלורה. האיש הללצב והשלם במדות טובות ומעולות ועובד את בוראו בלי שום פנייה הגה מהראוי שישתווה לו

לימוד השכלי שהוא ענין דיני ממונות כמו"ש רז"ל הרולה להתחכם יעסוק דיני ממונות, וחלק הלימוד החוקי שהם קדשים וטהרות, החרילות והשקידות ישתווה בשניהם

יחד ומבחן זה ניכר אם הוא לומד לשמה בקן השוה נגעים ואהלות וקדשים וטהרות כמו דיני ממונות ומצלות. וז"ש קראתי בכל לב. לב אחד דוקא היה לי בלימוד

לעבודתך. והעד לזה חוקיך שהם עבודת כרמים ולויס וקרצנות אישים ונגעים ואהלות שהם הלכתא למשיחא אלורה:

קדמתי בנשף ואשועה. ידוע שזמן תפלת מגחה וערבית היא בזמן הדינים ולכן

ולכן לרדך לכון האדם בהם בכל מאמלי כמו כי רבו המתפרטים העומדים על מדין ולזאת ילדך בהם לעקה ושועה כי בזה נדחפים הרגלים והמושמינים. וז"ל קדמתי בנשף ואשועה ללעוק לפניך שוכן עד מרום וקדוש. כי ע"י שועתי יתמתקו הדינים. יחלתי לשון מיתוק כמ"ס רז"ל ע"פ ויחל משה את פני ה' אלקיו:

קרבו רודפי זמה. רמוז למ"ס רז"ל על רבי עקיבא ועל רבי מאיר שהיו מתלוללים על עוברי עבירה. אתא ילה"ר אגרי בהו אדמי להו כוונה וכו' שמע קלא הזהרו בר"ע ובתורתו. בר"מ ובתורתו. וז"ל קרבו רודפי זמה להחטיאני. מתורתך רחקו בשמעו קול הכרוז הזהרו וכו' רחקו מעלי:

קדם ידעתי מעדותיך. ידוע מ"ס רז"ל שכל א' וא' מישראל קבלה נשמתו חלק אור תורה השייכים לה וכן כל נביא וחזוהי קבלה נשמתו מה שעמיד להנבא כשיהיה בעולם. ונשמת כל א' קבלה מה שראוי לה ואין א' נכנס בתחום חבירו. וכשצאים לעוה"ז כל א' מוציא חלקי תורתו לאור וזהו תכלית ציאת הנשמה לעוה"ז. וז"ל קדם ידעתי כשהייתי בעולם הנשמות ידעתי מעדותיך כי קבלה נשמתו חלקי תורתך:

ראה עניי וחללני. ידוע מ"ס רז"ל כל העוסק בתורה יסורין גדלין וממנו שנא' ובני רשף יצביהו עוף ואין עוף אלא תורה. ואין רשף אלא מייקין. וז"ל ראה עניי אלו היסורין וחללני. כי תורתך לא שכחתי:

ריבה ריבי וגאלני. ידוע מ"ס רז"ל כל שנענש חבירו על ידו אין מוכניסין אותו במחילתו של הקב"ה. וז"ל ריבה ריבי כביכול אתה ריב ריבי ואני לא אדבר ולא אדבע ולא אטעון כלום כדי שלא יענש חברי על ידי:

רבים רודפי זרי. רמוז למ"ס רז"ל במס' גיטין הא דשלח מר עוקבא בני אדם העומדים עלי ובידי למוסרם למלכות מהו וכו' והא קמלערי לי עובא. שלח לי הדום לה' וכו' השכם והערב עליהם בזהמ"ד והם כלים מאליהם. וז"ל רבים רודפי זרי. קשה רבים כמ"ס רז"ל ע"פ רבים קמים עלי. או מעדותיך לא נטייתי:

שבע ביום הללתיך. רמוז על ג' ברכות ק"ם דשחרית ועל ד' ברכות דק"ס דערבית כמ"ס רז"ל. על בושפמי צדקך רמוז לו"א שהוא יחוד פסוק שמע ישראל. צדקך רמוז ע"פ ברוך שם שהוא יחוד המלכות:

תקרבו רנתי לפניך ה'. רנתי זאת התורה שנקראה רנה ש"י שאלמוד תורה לשמה תעלה לפניך. ועי"כ בתורתך הבינני. כי ע"י לימוד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה ומגלים לו רוי תורה כמ"ס רבי מאיר במשנה ומגלין לו רוי תורה וז"ל בתורתך הבינני:

תבוא תחנתי לפניך. ידוע שהקב"ה צורא רפואה קודם המכה. וז"ל תבוא תחנתי לפניך. באמרתך שאמרת שאתה. מקדים רפואה למה כמ"ס כרפאי לשרא וכו'. הצילני שהרי כבר בראת הרפואה:

תהי ידך לעזרתי. ידוע שארז"ל יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו. שנא' לופה רשע ללדיק וכו' ה' לא יעזבנו בידו. כי פתחו לי פתח לחודה. של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם. וז"ל תהי ידך לעזרתי כי באת לצי' כי פקנדיך בחרתי ואני לא אוכל לצוא לשלימות הענין אם לא תהי ידך לעזרתי:

תאבתי לישועתך ה'. ידוע שבזכות התורה תלמח הישועה שנא' גם כי יתנו בגוים עתה אקבלם. וז"ל תאבתי לישועתך שתגאלני. עכ"ל לא למדתי התורה בשביל זאת אלא ותורתך שעשועי אני משתעשע בהם ולומדם באהבתי בהם: **קרבה** אל נפשי גאלה. עד"ס השיבנו ה' אליך וגשובה דאם לית התערוףא מלתתא לית התערוףא מלעילא. למען אויבי פרני ר"ל אם אין אני ראוי מלד מעשי. למען אויבי פרני כדי שלא יאמרו ידינו רמה:

ברוך אלקים אשר לא הסיר תפילתי וחסדו מאתי. ידוע שיש אדם שהי"ת עוזרו בזכות אבותיו והנה בסוג זה אין הקב"ה חפץ בתפלתו ועל זה נאמר תנו לו ואל אראה פניו. ויש שהוא לדיק וראוי שינתן לו בזכותו וזה הלדיק חפץ הקב"ה בתפלתו כמ"ס רז"ל שהקב"ה מתאוה לתפלתן של לדיקים. וז"ל ברוך ה' אשר לא הסיר תפילתי וחסדו מאתי. שכביכול מתאוה לתפילתי שלא אמר תנו לו ואל אראה פניו. וחסדו מאתי כלו' חסד שעשה עמי שנתן לי בקשתי. מאתי כלו' היה מאתי ע"י תפילתי או ר"ל מגדי ולא מגד זכות אבות:

גשם גדבות תניף אלקים. ידוע מ"ס רז"ל שעי' הגשמים הגולות שנפלו הם עולים. ולכן אמרו רז"ל גדול יום הגשמים כתחיית המים. גשם גדבות תניף אלקים עי"ז נחלתך ונלאה שהם גולות הקדושה אתה כוננת:

אך הוא זרי וישועתי. צורתי רומי על בחי' הנפש. וישועתי רמוז על בחינת הרוח. משגבי על בחי' הנשמה:

אך אל אלקים דומיה נפשי. אלקים הוא בחי' דין. ור"ל שאם באו עליו יסורין וקבלם מאהבה. כי היסורין הם מרפא לנפש והם עושה לאדם כמ"ס רז"ל ע"פ וידום אהרן וקבל שגר שנתייחד אליו הדיבור. וז"ל אם דוביזה נפשי שקבלתי אותם באהבה או במנו ישועתי שהיסורים הם ישועה לאדם:

ער אלקים ישעי וכבודי. הישועה שבאה מלד האדם היא אליה וקון בה שיש בה חרפה ובוז. זאת ועוד יהיה האדם משיעבד לזה העושה עמו חסד. משא"כ הישועה הבאה מאתו ית' ימלא בה חן וכבוד. וז"ל על אלקים ישעי זה הוא כבודי:

אל יבושו צי קיוד ה' אלקים לבאות. רמוז על חלקי הנפש לא יבושו מומי הלדיקים חבירי אשר בגן עדן התחתון. ואל יכלמו צי מבקשיך אלקי ישראל. רמוז על חלקי הרוח והנשמה שבגן עדן העליון ששיגו לחזות בנועם ה' עם לדיקי חסידי עליון:

אתה ידעת חרפתי ובשתי וכלימתי. רמוז בזה אם אדם מחרפין אותו והוא ה"ח או פרנס על הלבזר או דיין וכיוצא. הנה אותו בזיוו וחרפה הוא נוגע גם בכבוד שמים ח"ו. והגם שמתל על עלבונו מ"מ כבוד שמים לא ניתן לימתל דקב"ה בעי עלבונא דאורייתא. וז"ל אתה ידעת חרפתי ובשתי וכלימתי. ואין אני מושש לכבוד עלמי אלא בשביל שהם נגדך כל זוררי. שהם צימוד עמך כמ"ס לא עלינו תלונותיכם כי על ה':

אך טוב לישראל. רמוז בזה מ"ס רז"ל ישראל אינם יכולים לקבל לא רוב עושה ולא רוב פורענות. אך לשון מישוע הוא אך טוב לישראל. אלקים לברי לבב שהקב"ה מודקק עם חסידיו כחוט השערה זמתנהג עמהם במדה"ד:

נצור לשונך מרע. רמוז בזה לאדם הבא לגנות את חבירו וירא שמה יכחישוהו השומעים

השומעים לומר כי אותו האדם הוא מוחזק להם שהוא ירא שמים ואז צווגו ישוב
על חוקן שמוציא דבה על אדם כשר, ולכן יתחכם ידבר בלשון דמשתמש לתרי אפי
כדי שאם יכחשו את דבריו או יתקן שאין כונתו לומר כך אלא כונתו היא כו"כ.
לז"א נאר לשוקך מרע כדי שלא תלמדך ושפתך מדבר מרמה לומר כו"כ היתה כונתי:
ואני תמיד עמך אחות ביד ימיני. רמז מ"ש רז"ל אמר הקב"ה לירבעם בן נבט
חזור בך ואני ואתה וכן ישי נטייל בג"ע, א"ל מי בראש א"ל בן ישי בראש,
ור"ל על זה הימין א"ל אי הכי לא בעינא וז"ש ואני תמיד עמך אחות ביד ימיני:
א"נ ואני תמיד עמך. ידוע מ"ש רז"ל וה' עמו שהלכה כמותו בכל מקום. וז"ש
ואני תמיד שהשכינה עמי. אחות ביד ימיני לכוין האמה לאמתתה של תורה
שרומת לימין שהוא החסד:

א"נ ואני תמיד עמך. אם אדם מקשר כל מחשבותיו וכל מעשיו ומנהגיו בהשגחת
הבורא יתברך בזה ממשיך עליו מדת החסד הן מלך הגפשי הן מלך הגופני.
וז"ש ואני תמיד עמך שקשורה מחשבתי בך תמיד בזה- אחות ביד ימיני שמורח
על השפעת החסד:

כ"י אקח מועד אני משמים אשפט. יובן עד"ש בצילה אושפזיכיה דרב פפא וכו'
היה ליה הכך בימים דאתיילידו משבת ליו"ט א"ל מהו למיכילניה למחר א"ל זיל
האידנא ותא למחר דרב לא מוקי אמורא עליה מיומא טבא לחבריה, ופי' רש"י
משום שכרות. כי אתא למחר א"ל וכו' א"ל איכו השתא אשתלחי וכו' וז"ש כי אקח
מועד וזמן, בזה אני משמים אשפט, כדא"ל איכו השתא אשתלחי וכו':

תרנ"ג לשוני לדקתך אדני שפתי תפתח וכו'. רמז מ"ש רז"ל אין עומדים להתפלל
לא מתוך שיחה ולא מתוך קלות ראש וכו' אלא מתוך הלכה פסוקה וז"ש
תרגן לשוני לדקתך ואח"כ אדני שפתי תפתח וכו' בתפלה:

אמרו לאקים מה גורא מעשיך. רמז כי הנסים והנפלאות שעשה הקב"ה בפרעה
ומצרים וסגחריב מלך אשור והמן הרשע וכיוצא בזה. הם הביאו מורא
ופחד על אומ"ה שלא יבואו לנגוע עוד בישראל. וז"ש מה גורא מעשיך שעשית
לבערך נסים ונפלאות באויביהם בזה יכחשו לך אויבך. יבחשו לשון רזון כי ע"י
ששומעים נסים ונפלאות בזה תכחש גבורתם שיראים שגם עליהם יעבור כוח
התרעלה ותפול עליהם אימתה ופחד:

כ"י חסדך לנגד עיני, רמז בזה שהלדיקים אינם רואים שהנהגתם והשפעתם תהיה
ע"י מדת החסד אלא בזרוע כמ"ש רז"ל שהלדיקים ניוונים בזרוע שגא' ואיש
זרוע לו הארץ, וכן בדוד הוא אומר אני בלדק אחזה פניך שהוא דין. וז"ש כי חסדך
לנגד עיני שהוא מתנגד לי. והתחלתי באמתך שהוא בחי' דין:

הורנ"י ה' דרכך. ידוע מ"ש המפרשים ז"ל כי לשון דרך הוא דרך כבושה ולשון
אורח מורא על שאינו כבוש. וידוע שהתורה נקראת דרך ואורח לפי שיש
בה צ' חלוקות אחד נגלה ואחד נסתר. ודרך מורה על הנגלה ואורח מורה ע"ד
הנסתר. וידוע מ"ש המקובלים הרועה ללמוד בחכמת האמת תחלה לריך להיות מלא
וגדוש בחכמת הנגלה ואח"ך ילמוד בסוד ה' וז"ש הורני ה' דרכך הם חלקי הפשט
וגמתי באורח מיסור הם חלקי הסוד:

האזינה עמי תורת. רמז לתורה שבכתב. המו אוניכס לאמרי פי הוא רמז
לתורה

לתורה שבע"פ. אפתחה במשל פי רמזו על דברי אגדה שיש בהם סודות לפלאים
ומתלבשים בדרך משל ומליצה ואין פשטן של דברים כן, וע"ו נאמר מי איש החכם
ויבן את זאת:

אלקים לבאות השיבנו. וא"ת איך השיב אתכם והמוגשים אלו המקטרגים אלים
שנבראו מכה עומתוכם. לז"א האר פניך ומושעה שתמשיך לנו הארה
מהארת פנים העליונים ומואת ההארה ימותו כל מקטרגים. העליונים וכל הקליפות
יאבדו ונילוות הקדושה יעלו:

משנאי ה' יכחשו לו. רמז בזה ע"ד שארז"ל האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב
אין מספיקין בידו לעשות תשובה וז"ש משנאי ה' אלו הרשעים שאומרים
אחטא ואשוב יכחשו שאומרים לחטוא כדי לקיים מצוה עשה של תשובה הכל יפלה
פיהם שאחר שחוטאים חוזרים וחוטאים כמה פעמים ואומרים יש זמן ארוך לעשות
תשובה. ויהי עתה לעולם. עתה רמז על התשובה שנקראת עתה תלויה ועומדת
לעולם שאין מספיקין בידם לעשות תשובה:

תבוא לפניך אגתה אסיר. רמז לנילוות הקדושה שהם אסורים בכבלי הקליפות
בגודל זרועך בגילוי אורות הגדולים. הותר בני תבורתה, הטר אותם
מכבלי הנחושה של הקליפה:

א"נ משנאי ה' יכחשו לו. רמז על בני אדם שמהרהרין בלבם על איסור ערוה
וכיוצא בזה ואומרים שלא פעלו און אלא הרהור. ואין הקב"ה דן על המחשבה
ולואת און ביאים לידי חרטה וז"ש משנאי ה' יכחשו לו שאומרים שכביכול ית' אין
דן על המחשבה וח"ו אינו משגיח ומכיר במחשבתם הרעה. ולכן יודי עתה רמזו
לתשובה לעולם שאין ביאים לידי חרטה שמדמין שאין זה חטא:

א"נ משנאי ה' יכחשו לו. יש בני אדם שרואים הגם שעשה להם שהלילס מסכנת
מות וכיוצא ומכחישים בהשגחת הבורא ית' ואומרים שאין זה גם אלא מוצל
חוק והוא אשר הליל אותם מכל פגע ומחלה והגם שרואים שההללה זו היא נגד הטבע:
נפשינו חתה לה'. ארז"ל אם אין להם לישראל אלא שכר התקוה שמיחלים
ומקווים לתשועה ה' בזכות זה הם נגאלים, וז"ש נפשינו חבתה לה'
בזכות זה יהיה ה' עזרנו ומגננו הוא:

יהי חסדך ה' עלינו. רמז מ"ש רז"ל כל המתפלל על חבירו והוא לריך לאותו דבר
הוא נענה תחילה. וז"ש יהי חסדך ה' עלינו והגם שאין אנחנו ראוים לאותו
חסד בשכר כאשר יחלנו לך לכבוד שכינתך:

ה' חלקי ישועתי יום לעקתי בלילה נגדך. רמז בזה שאם אדם יבקש מהקב"ה
שייללו מכל צרה וישלח לו מוונותיו בהרוחה כדי שיהיה לו ישוב הדעת לתורה
ולעבודה השי"ת ישלים לו חפצו ותאותו אם אמת לבו שלם בלי פניה. וז"ש ה' חלקי
ישועתי יום לעקתי. יום הוא רמזו לחסדים והלחות הזמן. ור"ל שמגמתי להילולי
מן כל צרה וזקק ולעלות אותי על גפי ההלחה. בלילה נגדך משום שהוא תואר
הצרות ופגעי מקרי הזמן הוא נגדי לעבודתך, גם ארז"ל אם אדם שריו בלער
כביכול השכינה גם היא בלער. וז"ש יום לעקתי לבקש מורך אור ההלחה והטובה
לא למעני עשה ה' אלא בשביל כבוד שכינת עורך. שהלילה שמורה על הצרות שהם
חושך ופילה הוא נוגע ח"ו בכיכול בכבודך:

מלא פניהם קלון. ידוע מ"ש רז"ל כי לעבירה הדרוקן וז"ש מלא פניהם קלון שהיא חולי הדרוקן ועי"כ ויבקשו את שמך ה' :

מגיננו ראה אלקים וכו'. רמז בזה על החכמים המגינים על הדור שהם מגן ומחסה. וידוע מ"ש רז"ל שדור שכן דוד בא בו חכמת סופרים תסרח ואנשי מעשה מתדלדלים וכו' וז"ש מגיננו חלק את המלה לשתי תיבות כאילו אמר מגן גינו ר"ל המגן שהוא החכם גינו אותו בחרפתם, ולכן בזה והבט פני משיחך שתשלח לנו משיחך כי זה סימן לביאת המשיח :

רצית ה' ארץ, שתגלה בחי' הרעין אור הנעלם מרעיון, שבת שבית יעקב אלו נילולות הקדושה שיעלו לשורשן העליון :

עד מה ה' תסתהר לגלות. בזה רומז לבחי' הגדלות, תסתהר ח"ו שתהיה בהסתהר שלא יהיה הווג בבחי' הגדלות :

ה' מעון אתה היית לנו בדור ודור, רמז מ"ש רז"ל שביקש מרע"ה מהקב"ה שלא ישרה שכניו אלא על ישראל ונתן לו. וז"ש מעון אתה היית לנו בדור ודור, שאפי' בזמן הגלות השכינה כביכול עמנו :

הורני ה' דרכך, רמז על חלק הגולה שהדרך הוא מורה על שהוא כבוס לרבים. **אהלך באמתך** רמז לחלק הגסתר. יחד לבבי ליראה שמך שיהיו השני לבבות בסוג לב א' שגם חלק הרע יהיה בבחי' טוב שגם הוא יהיה מסכים לעבודתך ועי"כ אשוב חכמת הסורה כי ראשית חכמת יראת ה' :

רק בעיניך תביט ושלמות רשעים תראה. רמז על מ"ש רז"ל נתן עיניו בו ועשאו גל של עלמות :

שתולים צבית ה'. רמז על ת"ח העוסקים בתורה בימים ובלילות בבחי' מדרשות שצוראים בשמות ע"י עסק תורתם :

נכון כסאך מאז, ידוע כי מנהג העולם כאשר ישב המלך על כסא מלכותו הנה בתחלת מלכותו בפחדא יתיב מזל עמו ואנשי מדינתו שריו וסגניו דשמא לא ימלא חן בעיניהם וימרדו בו שעדין לא ילא עוד טבעו בעולם, משא"כ מלך מלכי המלכים שלא ישנה בשום זמן ואין לו שום חסרון ויתרון חלילה, וקודם בריאת העולם כלאחר בריאתו הוא היה והוא הוה והוא יהיה כמ"ש אזי ה' לא שנית ה' איש מלחמה ה' שמו, וז"ש נכון כסאך מאז מעולם אתה, שלא ילדק עליך שום שנוי ומעלה וחסרון חלילה :

ברוב שרעפי בקרבי. ידוע שטבע האדם אם נפל בחיזה לרה שלא תבוא י"יר בדעתו כמה אופנים והמלאות להגלל מן הלה שלא תבוא. ואמנם אם תכפוהו לרות רבות ורעות שרחוק מן הטבע להגלל ואין לו מנוס שכל הדרכים בחזקת סכנה ובראותו שאין לו ישועה מזל הטבע אז ישוב אל ה' כמ"ש בלר להם ישחרונני וברוב חסדו ית' ירחמנו וילילו מלרתו. וז"ש ברוב שרעפי בקרבי ולא ארע על מי אפנה, תחובוך ישעשעו נפשי כי אתה בעל הרחמים ובעל היכולת והטבע בידך כחומר ביד היוצר :

א"נ ברוב שרעפי וכו' ידוע מ"ש רז"ל שהקב"ה מקדים רפואה למכה כלפי ישראל. כי מקודם שיביא את המכה מלמית הרפואה, וז"ש ברוב שרעפי בקרבי שעדין לא בא הטעם בפועל אלא עדין הוא בכח נמשך קו החסד של ההגלה דאע"כ

דאע"כ דאיהו לא חוי מוליה חוי :

מגיננו ראה אלקים. ידוע מ"ש רז"ל שבכל דור ודור יבוא נילוף קדוש מן משה רבינו ע"ה בחיזה לדיק כדי להגין על הדור כי בללו נחיה בגוים. וז"ש מגיננו ראה אלקים על לדיק שהוא מגין על הדור מכת הנילוף של מרע"ה. והבט פני משיחך שתפנה לנו בקו הישועה והגאולה ותשלח לנו משיחנו בזכות מרע"ה שהוא רועה נאמן והוא גואל ראשון והוא גואל אחרון :

ה' בציון גדול. בציון רמז לישראל שנקראו ציון שנאמר ולאמר לציון עמי אתה. גדול גדולת אור שכנינו שתגלה בירושלים ששם היא עיקר השפעת שכינה, ועי"כ נראית גדולת השגחתו בתחמונים ורם הוא על כל העמים. ר"ל משא"כ בארץ העמים רם הוא שמרחוק נראית עליהם כמליך מן החרכים :

ועיו מלך משפט אהב. ידוע שמת מלך בשר ודם כשתעלה חמתו על א' מעבדיו תבך ומיד ילא דבר מלכות מלפניו שיחטבו ראשו הגם שאין החוטא ראו לעונש מיתה כמ"ש חמת מלך מלאכי מות, משא"כ כביכול ית' שמו לעד מלך במשפט יעמיד ארץ לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו. וז"ש ועו מלך שהוא הקב"ה משפט אהב אתה כוננת משרים, ואין ביה דיך הדרך כנימוס המלכים ושופטי ארץ ח"ו :

חסד ומשפט אשירה, רמז בזה להנחיל מדעת כה האפיקורוסים והמגינים שאומרים ח"ו בי פועל הטוב אינו פועל הרע וכו' לז"א חסד ומשפט אשירה כי הכל בהשגחתך הן לשבט הן לחסד הן למוח. כן לחיים, לך ה' אומרה, לך דייקא :

הודו לה' כי טוב, ידוע מ"ש רז"ל כשהבורא ית' עושה נס לעמו אותה ההארה שתגלה ברותו הזמן של יום שנעשה בו הנס, כמו שמלינו בענין יציאת מצרים והארת מרדכי שבכל שנה ושנה שתגלה ההארה ההיא, וז"ש הודו לה' כי טוב שהוא טוב השלם, בל"ח כי חסד שעושה הוא מתגלה בכל שנה ושנה לעולם :

נכון לבי אלקים אשירה ואומרה אף כבודי. רמז כשוקיה לבי נכון מזל חלק הרע ג"כ שיהיה בסוג חלל שאין בו לך פניה כלל, אזי אוכל לשבח אף את כבודי אם נמלא בי חיזה מדה ישראל להעיר לבנות בני אדם להחזיק במידות טובות כי נכון לבי שכוונתי לשמים :

אקי תהלתי אל תחרש, ידוע שהשכינה נקראת תהלה, ור"ל בשביל השכינה שכביכול היא בלעה, אל תחרש הגם שאין אני ראוי מזל מעשי :

הפקד עליו רשע. ידוע אם הרשע ימסר ביד שופט לדיק לא יבוא לרדוף אותו עד חרמה, ובפרט בהתחננו אליו ישוב ירחמנו כי הלדיק יש בו מומדת קונו, משא"כ אם הרשע ימסר ביד שופט רשע אכזרי הנה עם שיתחנן לפניו הגדון לא יועיל כי לא ישמע לקול מלחשים ותפלתו תהיה לחטאה ב"מ :

אשכילך ואורך בדרך זו תלך, רמז על י"ג מדות שהם גי' ז"ו כמ"ש רז"ל וללכת בדרכיו ולדבקה בו ומה הוא רחום ומגין אף אתה תהיה וכו' :

יגעתי באנחתי אשחה בכל לילה מטתי, נראה דידוע דאם הדאגה והאנחה מתגברת על האדם ורולה להשקיט אותה דאגה יש לו שני אופנים, האחד הוא שישיחה לאחרים ובה יהיה מרגוע לנפשו בלד מה. השני ע"י הבכיה שבוכה ומוריד דמעות בזה יהיה לו נחת רוח, ולזה התירו רז"ל למצער לבכות בשבת. והנה אופן הראשון שאמרנו שישיחה לאחרים זה אינו מוחלט, דלפעמים יש ענין שהוא

שהוא סוד כמוס שאינו יכול לגלותו לאחרים. זאת ועוד שיבוא לו יגון בשכבו על מטתו שאין איש אתו כדי שישיחנה לאחרים. ולכן מוכרח שיעשה אופן השני והיינו שיוריד דמעות ומוזה יהיה לו נחת רוח, ואמנם זה האופן אליה וקוץ בה כי הדמעות תזיק לאור העינים ובפרט אם עיניו כהות ב"מ. וז"ש יגעתי באנחתי למלוא תרופה להשקיט מדורת אש האנחה, דכל הדרכים בחזקת סכנה, שאם השיחנה לאחרים הגה הדאגה תוסף כחה בלילה שאותו זמן לא יש עמי בני אדם שאשיחנה לפניהם, ואם אתקן הדבר ע"י הדמעות הגה לריך בדמעותי ערשי אמסה ומייש על נזק העין מרוב הבטי:

כי כל משפטיו לנגדי, רמוז בזה על שארז"ל אל יאמר אדם אי אפשי בבשר חזיר אלא יאמר אפשי ואפשי, אבל מה אעשה אבי שבשמים גור עלי. וז"ש כי כל משפטיו אפילו דברים שהשכל מחייבם אני רואה אותם כאלו הם לנגדי. רק אני עושה אותם בשבול גורת מלך:

ה' אדוננו מה חריר שמך בכל הארץ, רמוז עמ"ש הרמב"ם ז"ל שהקב"ה נתן התורה לישראל במ"ט פנים טהור ובמ"ט פנים טמא ונתן הבחירה ביד ישראל להכריח האמת להלכה, ומ"ט פנים רומזים בשמו של הקב"ה שהוא הויה במלוי אלפין עם ד' אותיות השם שהם גי' מ"ט:

אמרות ה' אמרות טהורות, אם אדם לומד תורה לשמה פניו מאירים ומוזהרים, עד"ש חכמת אדם תאיר פניו, טהורות לשון טהר יומא:

א"נ אמרות ה' אם לומד תורה לשמה אמרות טהורות הוא מוצק הנפש. א"נ אמרות טהורות שאין דברי תורה מקבלים עומאה:

כסף לרוף בעליל לארץ מווקק שבעתים, ידוע שרבינו האר"י ז"ל היה לומד סוגיא דגמרא ששה פירושים עד הפשט כנגד ששת ימי השבוע ואחד ע"ד הסוד כנגד יום השבת. וז"ש אמרות ה' וכו' מווקק שבעתים:

לראות היס משכיל, ר"ל שהוא בעלמו עוסק בתורה או לפחות דורש את אקיס. ר"ל שדורש תיבת את ה' לקיך לרבות ת"ח שמחזיק בידו כדי שיעסוק בתורה:

חבליים נפלו לי בנעימים, רמוז בזה עד"ש רז"ל מודה אני לפניך ה' אלקי שמת חלקי מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקי מיושבי קרנות וכו' וז"ש חבליים נפלו לי בנעימים מיושבי בהמ"ד, אף נחלת שפרה עלי. רמוז על מי שהוא ת"ח ובנו ת"ח וכן בנו ת"ח שוב אין תורה פוסקת מורעו:

מהולל אקרא ה' וכו' עד"ש וסכסכתי מלרים במלרים ולחמו איש וכו' וז"ש ומן אויבי אושע. וז"ש יקדמוני ביום אדוי לקטרג, ויהי ה' למשען לי וסגר פוס אריוותא ולא חבלוני:

ויוצאני למרחב, רמוז בזה דיש שניול מן הגרה שלא תבוא בשביל זכות אחרים ויש שניול בזכות עצמו, וההפרש לזה שניול בזכות עצמו מלבד שניול מן לרה גם עולה לגדולה, כמו שמנינו ביוסף הע"ה שיא מצית האסורים למלך, ויוציאני למרחב שגלתי מן הגרה וגם בזה ניכר כי חפץ בי:

רומה ה' בעוון נשירה וזמרה גבורתיך, רמוז מ"ש רז"ל כשהקב"ה עושה דין ברשעים מתעלה ומתקלם. וז"ש רומה ה' בעוון כשתעשה דין ברשעים נשירה וזמרה גבורתיך:

א"נ רומה ה' בעוון. כתב הרב ז"ל שלעתיד יתעלו הגבורות. עווןך רמוז לגבורות נשירה וזמרה גבורתיך. נסיר על עילוי גבורתיך:

בנאות דשא ירבילני. ידוע שהמורה נקראת שער. שערים מזוינים בהלכה ותרומם שער הוא דשא. בנאות דשא ירבילני שיהיה חלקי מיושבי בית המדרש. על מי מנוחות ינהלני עד"ש רז"ל דברי חכמים בנחת נשמעים. נפשו ישובב שלא יהיה לי פיזור הנפש. ינחני במעגלי לדק לבוין לאמתה של הלכה. למען שמו. ר"ל שיעורני ללמוד תורה לשמה לשם ה' ובוה גס כי אלך בגיא ללמות להתיר עגמות האסורות בכבלי העיגון לא אירא רע. שלא אכשל בדבר הלכה:

תורת ה' תמימה משיבת נפש. רמוז עד"ש רז"ל איזהו חסיד שוטה שרואה אשה שטובעת בנהר ואינו מוילה שחושב שאסור לראות אשה ערומה. וזה בא לו מחסרון ידיעה בשביל שלא למד תורה וגרם שיאבד נפש אחת מישראל:

א"נ תורת ה' תמימה משיבת נפש. ע"ד שארז"ל שמחליין שבת על חולה שיש בו סכנה ועל היולדת וכיוצא. ודרשו רז"ל וחי בהם ולא שימות בהם. תורת ה' שכתוב בה וחי בהם משיבת נפש:

משפטי ה' אמת לדקו יחדיו. יוצן עד"ש רז"ל ע"פ וה' אינה לידו. אחד הרג במזיד וא' הרג בשוגג הקב"ה מוסינס לפונדק א' וכו' זה שהרג במזיד נהרג. וזה שהרג בשוגג גולה:

בי זה האיש ירא ה'. רמוז בזה למה שכתבו המפרשים ז"ל דלפעמים בא יאה"ר על האדם שאינו יכול להחטילו במתכוין בא עליו במרמה דמות יאה"ר על איזה דבר שהוא אסור ומכניס בדעתו שהוא מלוא והריוז הרי זה משובח. וכפי האמת הוא עבירה, והנה אם האיש ההוא לדיק גמור הקב"ה לא ימסרנו בידו ומאיר עינו להרגיש שזוהי עבירה, והיאה"ר הוא מכניס בדעתו שהוא מלוא כדי להכשילו. וז"ש מי זה האיש ירא ה' שהוא לדיק גמור. יורנו הקב"ה בדרך אשר יבחר בו הקב"ה ולא יעזבו ביד היאה"ר:

אם תחנה עלי מחנה וכו' אם תקום עלי מלחמה וכו' רמוז על היאה"ר וגוגרא דיליה שהיאה"ר יורד ומשטין עולה ומקטרג. אם תחנה עלי מחנה רמוז על היאה"ר ומחנהו שיוורד ומשטין. אם תקום עלי מלחמה רמוז על הקטרוג שלו, לא ירא לבן, והטעם בזאת אני בוטח. בזאת רמוז לתורה שנקראת זאת אני בוטח. דאגוני מוגינא ואזולי מיליה:

א"נ אם תקום עלי מלחמה. ידוע מ"ש רז"ל ע"פ ויהי דוד עושה משפט ולדקה ויואב על הלבא, מי גרם ליואב שגולח במלחמה ע"י שהיה דוד עוסק בסו':

קוה אל ה' חזק וכו' לרמוז על ימי העליה והעמידה והירידה, ר"ל כי לפעמים ימי העליה מולחמים. וכנגד זה אמר קוה אל ה' חזק, ולפעמים ימי העמידה ולפעמים ימי הירדה שאין לך אדם שאין לו שעה:

תסתירם בסתר פניך. ידוע שע"י בחי' הגדלות שהוא סוד הארת הפנים בזה נכנעים הקליפות והמקטרגים. גם בגילוי אור המקיף זעים וסרים ונדחים. וז"ש תסתירם בסתר פניך שנסתרים ואינם נגלים בבחי' הארת הפנים:

הורני ה' דרכך ונחתי באורח מישור. רמוז שיש לדיקים אחר פעירתם מולוכים אותם ע"ד גהינס ומביאים אותם לג"ע כדי לכפר על מה שחטאו בהרהור

הלב כי ע"י שחושבים שמוליקים אותם לנהיגים ומלטערים בזה יתכפר להם מחשבת החטא. וז"ש הורני ה' דרכך רמו למחשבה שאין יודע בה אלא הקב"ה הורני אותה שלא אבוא לידי מחשבה רעה ובה נחמי באורח מ'שור לג"ע:

ה' עוזי ומגני. ידוע כי דרך הנלחמים תאכל החרב משני הלדדים גם מהנלחמים ולפעמים יפלו חללים מהנלחמים יותר מן המנלחמים. והנה אעפ"י שיש שמחה למלך ולשרי לבואו בשבוע בשלום מן המלחמה שנלח במלחמתו וכבש מדינות רבות. עכ"ז אין שמחתם שלימה יען שהרבה מאנשי מדינתו נפלו קרוביהם ומתאבלים איש על אחיו ואיש על רעהו ועל קרובו ואשה על בעלה. ובמקום א' אלו בוכים ואלו מספידים ובמקום אחר שמחה וששון וכמו יגון. משא"כ אם באו כולם בשלום ולא נפקד מהם איש. השמחה תהיה בשלימות הכללי. וז"ש ה' עוזי ומגני שנלחתי במלחמה וחזרתי בשלום. ויעלו לבי על הנלחון, ומשירי אהודנו שכולם חזרו לשלום בשירים ותופים ומחולות, משא"כ אם נפלו מאנשי המלחמה עגמת נפש להשמיע קול שירים לקרובים ואנשי המלחמה:

ה' עוז למו ומעוז ישועות משיחו הוא. בא לרמוז על אלכסנדרוס מוקדון שהלליח מאד בימיו וכבש כל המלכות ופנה לירושלים לכבוש אותה, מה עשה שמעון הלדיק לבש בגדי כהונה גדולה וילא לפניו, כשראהו המלך ירד מן המרכבה והשתחוה לו ויקומו עליו שריו ועבדיו ויאמרו לו אדוננו המלך, מלך גדול שכמותך ישתחוה ליהודי. והשיב להם כל הנלחון שנלחתי וכבשתי כמה מדינות הכל היה מהאיש הזה. כי בכל עת שעומד אני במלחמה היה תמונת זה יולא לפני והורג כל האוייבים. וז"ש ה' עוז למו שנתן הללחה למוקדונים. ומעוז ישועות משיחו הוא. שהראה להם שהנלחון היה בא מכח משיחו. שהוא שמעון הלדיק כ"ג שנמשח:

אשרי האיש אשר לא הלך וכו' רמו בזה שאם אדם הוא פרוש ומתבודד במדברות במקום שאין בני אדם אין זה רבותא אם יהיה לדיק. משא"כ אם יהיה דר בין רשעים כמו יעקב צבית לבן ועובדיה צבית אחאב ויוסף צבית אדוניו ולא למד ממעשיהם זה הוא מעלה גדולה. וז"ש אשרי האיש אשר הוא מאושר. אשר לא הלך בעגלת רשעים שדר עמהם ולא למד ממעשיהם:

ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי. ידוע מ"ש רז"ל ביומא ערף בקלפי וכו' גורל א' לה' וגורל א' לעזאל. גורל שהוא של ה' היה יולא בלד ימין אם היו ישראל עושים רצונו של מקום. וז"ש ה' מנת חלקי וכוסי שעושים רצונו של מקום. אז אתה תומיך גורלי שילא של שם בימין:

אני שכבתי ואשנה הקילותי. נראה לפרש ע"ד מ"ש רז"ל שדוד הע"ה היו מראים לו חלומות רעים. וז"ש אני שכבתי ואשנה, הגם שרואה אני חלומות רעים. עכ"ז לא אירא. יען כי ה' יסמכני בחלומות אלו. כי הם באו לכפרה כמ"ש הרב ז"ל: **רבים** מכאובים לרשע. ארז"ל שהרשע והעני והעשיר כשבאים לדין. אומרים לרשע מפני מה לא עסקת בתורה משיב להם שטרוד בילרו. היו אומרים לו כלום היית יפה תואר יותר מיוסף וכו' לעני אומר שטרוד במזונותיו היו אומרים לו כלום היית עני יותר מהלל הזקן וכו' לעשיר אומר שטרוד במשא ומתן היו אומרים לו כלום היית עשיר יותר מר"א בן חרסום וכו' וז"ש רבים מכאובים לרשע. שלא יוכל להגלל בטענות של הכל. אבל הבוטח בה' חסד שהיא רמו לתורה יסובבנהו:

שמחו בה' וגילו לדיקים והרנינו כל ישרי לב. י"ל למה נבי לדיקים נקט לשון שמחה וגילה. ואלל ישרי לב נקט חד חלוקה. וי"ל שרמו בזה שיש לדיק שמד הטבע שלו אהב מדות המנוגות כמו גאווה וכעס וכיוצא בזה, ואמנם הוא מתגבר על טבעו וכובש את ילרו וכל ימיו במלחמה עם טבעו ואדם כזה יש לו שמחה בכפלים על שהוא יכול להתגבר על טבעו האחד כנגד סור מרע שפורש מן הרע והשני כנגד הטוב. משא"כ אם הוא מוגו טוב וחומר זך שמואם ברע ובחר בטוב שזה יתואר בסוג ישר לב זה אין לו שמחה רק בקום עשה טוב דווקא שמדת הרע שהס סור מרע בלאו הכי הוא מואם אותם ואין לו עסק בהם אי לזאת אין לו שמחה אלא בקיום המלות דווקא לזאת יתואר בו חלוקה א' של שמחה דווקא: **ה'** סלעי ומולדתי, ידוע שיש ב' מוטי יאה"ר באדם א' המתהווה מן חומר שבגוף האדם, והשני הוא יצר מלאכי. והנה יאה"ר המתהווה מחומר הוא דומה למולדה שנותנים בו מאכל, והעוף כשרואה המאכל במולדה נכנס שם וגיולה, כן יאה"ר החמרי מראה לאדם העונג והעריבות ותאוות הגופניות ולזה בהם את הכפש לעבור על דעת קונו, ולזה דימה אותו למולדה. ויצר המלאכי הוא דומה לסלע שקשה מאד יען כי יורד ומשטין עולה ומקטרג. ולכן כנגד יצר המלאכי כינה אותו לסלע. וז"ש ה' הוא עור לי מסלעי שהוא יצר המלאכי ומבצודתי שהוא יצר החומרי להיליני מהם:

השמים מספרים כבוד אל. ידוע מ"ש רז"ל למה נקראו שמים שהם אש ומים. וידוע שהמים מכבים את האש והם הפכיים זמ"ז ועכ"ז הם עומדים במאמרו של בורא לפי שהטבע בידו יתברך כחומר ביד היוצר מה שאין בריה יכולה לעשות כן. ומעשה ידיו מגיד הרקיע, רמו על בריאת הארץ שהם חוק לטבע שרקע הארץ על המים כאשר תקנו לברך בכל יום רוקע הארץ על המים, ונעשה דבר בבריאה שהם חוק הטבע בשמים ובארץ:

חטאתי אודיעך וכו' ידוע שהחטאת היא מורה על השוגג. וידוע שעל השוגג אין אדם חרד ובוש ונכלם כ"כ באומרו שגאות מי יבין. משא"כ אם הוא במזיד כלימה תכסה פניו שעבר על דעת קונו במרד ומעל. וז"ש חטאתי אודיעך שמפרש את חטאי. ועוני שהוא מזיד לא כסיתי. ר"ל שלא עשיתי התגלות וכיסוי כדי להקל מעלי:

אשכילך ואורך בדרך זו תלך. ע"ד מ"ש החכם עיניו בראשו. ור"ל עין השכל. דהיינו קודם שיטעה אותו דבר מתבונן על סופו אם ילא ממנו שום נזק אפי' על דבר מלוה עד"ש איזהו חכם הרואה את הנולד ולא יהיה כסומא בארובה. וכן בעשותו את מלות ה' שהמלות לריכות חוונה. וקודם שיטעה המלוה לריך לכון את דעתו ואח"ך יעשה הפעולה. וז"ש אשכילך ואורך בדרך זו תלך. איעלה עליך עיני. שתתיעך בעין שכלך ובינתך ואח"ך יקיים הדבר ההוא:

מברך לוררי הייתי חרפה. ידוע שיש לוררים שהם אנשי מעלה ואנשי השם. ויש אשר הם ריקים ופוחזים ואנשי בון, וז"ש מכל לוררי הייתי חרפה. ר"ל לא מצעייח מאנשי השם אלא גם מאנשי בון לקחתי חרפה:

שנאתי השומרים הבלי שוא. השומרים מלשון ואביו שמר את הדבר. שהם מצטיחים ומיחדים לי זמן להשלים לי חפצי. וסוף דבר הבלי יפלה פיהם כי בא יום המועד ולא ילא שום תועלת מהם. ואמנם ואני אל ה' בטחתך, כי לא איש

אִישׁ אֵיל וַיִּכְזַב וּבֶן אָדָם וַיִּתְנַחֵם חֲלִילָה :

חַמְטָתִי אֲדִיעֶךָ לְכַאֲרֹה שֶׁעַל הַשּׁוֹגֵג יַעֲלֶה אָדָם בְּדַעְתּוֹ שֶׁאֵין לְהַתְחַיֵּב עֲלָיו דְּשִׁנְיָאוֹת מִי יִבִּין. וְאִמְנֵם אֲרִז"ל דֵּהֲשׁוֹג בָּא מִכָּה שֶׁהוּא הַיּוֹד בְּאוֹתוֹ עוֹן וּלְפִי"ז הוּא גֵרֵם בְּנִיזְקִין. וּ"שׁ חַמְטָתִי אֲדִיעֶךָ וְלֹא אוֹכַל לְהַתְגַּלֵּל בְּטַעֲנַת דְּשִׁנְיָאוֹת מִי יִבִּין. כִּי אֲנִי גֵרַמְתִּי לַעֲלָמֵי ע"י שְׁחַטָּתִי בְּמוֹזֵד. וְלִכֵּן רָאִוּי לְהַתְחַרְט אֲף עַל הַמוֹזֵד עִתָּה, לְפִי כְּשִׁבְחָתִי לְיָדֵי שִׁגְגָה נִרְאָה שֶׁעוֹן אֲשֶׁר עָשִׂיתִי כִּבְר בְּמוֹזֵד לֹא נִמְחַל, דֹּאֵם נִמְחַל לֹא הָיִיתִי נִכְשָׁל בְּשִׁגְגָה זֹאת. וְהַגֵּם שִׂדּוּעַ שֶׁלֹּא בָא לְיָדֵי עֲבִירָה זֹאת בְּמוֹזֵד שֶׁהוּא מִשְׁעוֹן הַשּׁוֹגֵג, אֲפֶסֶר שֶׁהַיּוֹד בְּגִלְגּוּל שֶׁעָבַר וְזֹה הַגִּלְגּוּל בָּא לְיָדֵי שִׁגְגָה זֹאת :

עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חַסִּיד אֲלֵיךָ לַעֲת מוֹלֹא וְכו'. רַמְזוֹ בְּזֶה סוּד נְפִילַת אֲפִים שְׁמוֹרֵיד נִפְשׁוֹ בְּעַמְקֵי הַקְּלִיפּוֹת לְבַרֵּר מֵהֵם נְלוּוֹי הַקְּדוּשָׁה הַשְּׂיִיכִים לוֹ. אִמְנֵם אֵין כָּל אָדָם זֹכֶה, כִּי לְפַעְמִים ב"מ יוֹרֵד וְאִינוֹ עוֹלֶה. וּ"שׁ עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חַסִּיד אֲלֵיךָ, רַמְזוֹ לְמִסְרֵת נִפְשׁוֹ בְּסוּד נְפִילַת אֲפִים, לַעֲת מוֹלֹא רַק לְשִׁטְף מֵיֵם רְבִים, ר"ל כְּשִׁמוּלֵיֹא נִיגְלוֹת לְשִׁטְף מֵיֵם רְבִים הֵם מֵיֵם הַזְּדוּגִים שֶׁהֵם הַקְּלִיפּוֹת, אֲלָיו לֹא יִגִּיעוּ, שֶׁלֹּא יִתְאַחֲזוּ בּו ח"ו :

אַתָּה סִתַּר לִי מוֹר תִּלְרַנִּי. רַמְזוֹ עַפ"י בְּעֵשְׂיָה שֶׁהָיוּ חֲבַרְת אֲנָשִׁים סוֹחְרִים שֶׁדִּרְכָם לְהַפְלִיג בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לְמִדְיַת הַיָּם לְמִכּוֹר סוֹחְרֵתָם שֶׁם בְּיוֹם הַשּׁוֹק. פֶּעַם א' נִתְוַעְדוּ כּוֹלֵם לְנִסְעוֹת כְּאֶחָד וְכְאֶשֶׁר הָיוּ הוֹלְכִים לִיְכַנֵּם לְסַפִּינָה אֶחָד מֵהֵם כִּשְׁל בְּדֶרֶךְ וְנִשְׁבְּרָה רַגְלוֹ וְחִזַּר הוּא וְנִכְסָיו לְבִיתוֹ בְּפָחֵי נֶפֶשׁ. וְהָיָה בּוֹכָה בְּמַר נֶפֶשׁ שֶׁלֹּא הֵלֵךְ עִם אֲחֻזּוֹת מִרְיָעָיו וּמוֹכַרְתָּ שֶׁתְּהִיָּה סוֹחְרָתוֹ מוֹטֶלֶת לְפָנָיו עַד שָׁנָה הַבָּאָה. לְאַחַר שְׁלוֹשָׁה יָמִים בָּאָה שְׁמוּעָה רַעִה שֶׁאֵיךְ נִטְעָנָה הַסַּפִּינָה וְכָל אֲנָשֵׁי הַסַּפִּינָה מְוַבְּעוּ בַּיָּם לֹא נִשְׁאָר בָּהֶם עַד אֶחָד. אִזּוֹ הַתְּחִיל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁנִּשְׁבְּרָה רַגְלוֹ לִיתֵן שִׁבְחָה וְהוֹדָאָה לְהַשִּׁי"ת עַפ"י כִּי כָּל הַיּוֹם הוּא וְנִכְסָיו. וּ"שׁ אַתָּה סִתַּר לִי מוֹר תִּלְרַנִּי, מִן הַלָּרָה הִיָּתָה הַלֵּלָה, וְהַמִּכָּה הִיָּתָה רַפּוּאָה וּ"שׁ לְדִיק מוֹלָרָה נִחְלַךְ וְכו' :

אוֹהֵב לְדַקָּה וּמִשְׁפֵּט חֶסֶד ה' מִלֵּאָה הָאֲרֶךְ. רַמְזוֹ בְּזֶה שֶׁחֲסָדוֹ ית' עִם יִשְׂרָאֵל שֶׁאֵם ח"ו אִיזָה עוֹנֵשׁ גּוֹר עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא יִכִּילוּ שִׁאֲתוֹ הֵנָּה הוּא עוֹשֶׂה עִמָּהֶם לְדַקָּה שֶׁנִּפְרַע מֵהֵם קָלַת קָלַת עַל יַד עַל יַד בְּהַדְרָגוֹת, שֶׁאֵם יִבִּיא עֲלֵיהֶם הַכָּל בְּצַת אֶחָת אִינֵם מִתְקַיִּימִים, וְהַבִּיאוּ בּוֹשֵׁל לִזֶּה לְמַלְךְ שֶׁכֶּעַם עַל בְּנוֹ וְנִשְׁבַּע לְזַרוֹק עֲלָיו אֲבָן אֶחָת גְּדוּלָה אֲשֶׁר יָמוּת בָּהּ, וְאֲחִ"ךְ נִכְנַע הַבֶּן וְהַתְּחַנֵּן מוֹל אֲבָיו. וְנִתְחַרְט הַמֶּלֶךְ עַל הַשְּׁבוּעָה כִּי נִכְמַרוּ רַחֲמוֹ עֲלָיו, וְכִדִּי לְקִיָּים אֶת הַשְּׁבוּעָה נִתְחַכֵּם לְכַתֵּת אֶת הָאֲבָן לְחַלְקִים דְּקִים בְּאוֹפֵן שֶׁלֹּא הָיָה שִׁיעוֹר בְּכָל חֵלֶק הַדֶּק לְהַזִּיק וְלִהְיוֹת. וְזֶרֶק בְּכָל פֶּעַם חֵלֶק מִחֲלָקֵי הָאֲבָן עַד שֶׁהִשְׁלִים כָּל הַחֲלָקִים וְזֹה נִתְקַיִּימָה הַשְּׁבוּעָה. כִּי כִּיכּוֹל יִתְבַּרְךְ שְׁמוֹ נִפְרַע מִעַט מִעַט מִיִּשְׂרָאֵל. וּ"שׁ אוֹהֵב לְדַקָּה וּמִשְׁפֵּט, כִּי הַשִּׁי"ת אוֹהֵב לַעֲשׂוֹת לְדַקָּה אֲפִי בְּעַת הַמִּשְׁפֵּט עֲלָמוֹ, וְזֹה חֶסֶד ה' מִלֵּאָה הָאֲרֶךְ : **נְקִי** כְּפִים וְכִי לְבַב. יֵשׁ שֶׁהוּא נְקִי מִגּוֹל וְגִנְזָה מִיִּאֲחַרְתּוֹ מִן הַמִּשְׁפֵּט אוֹ פֶּן יִהְיֶה לְבָבוֹ אֵם יִרְגִּישׁוּ בּוֹ הַבְּרִיּוֹת, וְאֵם יִהְיֶה בְּטוֹחַ שֶׁלֹּא יִרְגִּישׁוּ בּוֹ עוֹשֶׂה מֵה שֶׁלְּבָבוֹ חֶפֶן. וְאָדָם כּוֹה אֵין לוֹ שׁוֹם שִׁבְחָה בְּמֵה שֶׁלֹּא נִמְלָא עוֹלָתָהּ בּוֹ. וּ"שׁ נְקִי כְּפִים וְלֹא מוֹד אִיזָה פֶּחַד אוֹ חֲרַפָּה וְכִלְיָמָה. אֲלֹא מוֹד עָבַד שֶׁהוּא בָר לְבַב וְשׁוֹנָא גּוֹל וְגִנְזָה : **אֵין** הַמֶּלֶךְ נוֹשֵׂעַ בְּרַב חֵיל. הַמֶּלֶךְ רֹמְזוֹ עַל הַחֶכֶם דִּמְאֵן מַלְכֵי רַבְנָן. אֵין נוֹשֵׂעַ בְּרַב

בְּרַב חֵיל שֶׁמִּעֲמִיד תְּלַמִּידִים הַרְבֵּה וְאִינוֹ זֹהִיר בְּמַלּוֹת וּמוֹחַר אַחֲרֵיהֶם וְסוּמֵךְ עַל תְּלַמִּידָיו שֶׁהֵם יִקְיָמוּ הַמַּלּוֹת. כִּי זֶה דַּעַת נִפְסָד הַכֵּל וְרַעוּת רוּחַ, אֲלֹא לְרִיךְ שֶׁהוּא עֲלָמוֹ יִקְיָים גַּם הַמַּלּוֹת. כִּי עֵיקַר הַלִּימוּד הוּא מִפְּנֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְקִיּוּם הַמַּלּוֹת שֶׁל תְּלַמִּידָיו לֹא יִהְיֶה לוֹ מוֹזֵר אֲעַפ"י שֶׁהוּא הַדְּרִיכֵם וְלִימוּדֵם אֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יִעֲשֶׂוּ. גְּבוּר לֹא יִגְלַל בְּרַב כַּח, רַמְזוֹ לְכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ לֹא יִגְלַל בְּרַב כַּח שְׁעוֹלָה עַל דַּעְתּוֹ שֶׁאֵין לוֹרֵךְ לַעֲסוֹק בְּתוֹרָה מֵאַחַר שֶׁכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ שֶׁכָּל עֵיקַר עִסְק הַתּוֹרָה הוּא בְּשִׁבְלֵי הַכְּנַעַת הַיָּהוּ"ר וְכִיּוֹן שֶׁהוּא כּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ אֵין לְרִיךְ לוֹ סְגוּלַת הַתּוֹרָה כַּמ"ס ר"ל בְּרָאִתִּי יֵהוּ"ר בְּרָאִתִּי לוֹ תְּבַלִּין. זֶה אִינוֹ שְׁעִיקַר עִסְק הַתּוֹרָה לֹא בְּשִׁבְלֵי יֵהוּ"ר כִּי אֲעַפ"י שֶׁהוּא לְרִיךְ גָּמוּר וְלֹא טַעַם טַעַם חֲטָא, עַכ"ז חַיִּיב לַעֲסוֹק בְּתוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, כִּי הֵיא חַיִּיךְ וְאוֹרֵךְ יִמֶיךָ בְּעוֹה"ז וְבְעוֹה"ב :

כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבָבִי וְכו', רַמְזוֹ בְּזֶה כִּי מִבְּחֵן הַבְּטָחוֹן הוּא בְּלִבֵּי שֶׁאֵם קָרָה לְאָדָם אִיזָה עֲנִיּוֹן וְבְטָח בַּה' הֵנָּה אֵם הִיָּה בְּטָחוֹנוֹ בְּשִׁלְמוֹת גָּמוּר יִהְיֶה לְבוֹ שִׁמְחָה וְאִינוֹ פּוֹנֶה אֵנָּה וְאֵנָּה כִּי בְּרוּר שֶׁהַשִּׁי"ת לֹא עֲבִיד דִּינָא בְּלֹא דִּינָא וְה' חֶפֶן דְּכֹאֵו. וּ"שׁ כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבָבִי, זֶה הוֹרָאָה כִּי בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ בְּטָחוֹנוֹ בְּשִׁלְמוֹת :

וְהַתְעַנְנָה אֵל ה' וַיִּתֵּן לָךְ מִשְׁאֲלוֹת לְבָךְ, רַמְזוֹ שֶׁאֵם רוּחָה אָדָם בְּעַת שֶׁמִּתְפַּלֵּל אוֹ מִבְּקָשׁ דְּבַר מֵאֲתוֹ יִתְבַּרְךְ וְבֹא לוֹ עוֹנֵג וְשִׁמְחָה, בְּזֶה מִתְקַבֵּלֶת תְּפִלָּתוֹ וְנִעֲשִׂית בְּקִשְׁתּוֹ דֹּאֲע"ג דֹּאִיָּו לֹא חֲזִי מוֹלִיָּה חֲזִי. וּ"שׁ וְהַתְעַנְנָה עַל ה' שֶׁבֹא לָךְ עוֹנֵג וְשִׁמְחָה כְּשֶׁאֲתָה עוֹמֵד לְפָנֵי ה' זֶה הוֹרָאָה וַיִּתֵּן לָךְ מִשְׁאֲלוֹת לְבָךְ. שֶׁנִּתְקַבֵּלֶת תְּפִלָּתְךָ בְּרָאוֹן :

כִּל הַיּוֹם חוֹנֵן וּמוֹלֵה וּזְרַעוֹ לְבִרְכָה, נִרְאָה עַד"שׁ בְּמֵה אֲבִירָךְ אֵם בְּעוֹשֶׁר הָרִי יֵשׁ לָךְ. בְּצַנִּים הָרִי יֵשׁ לָךְ, אֲלֹא יִהְיֶה רָעוֹן שִׁהְיוּ לֹאֲלֹא מִשְׁיַךְ כְּמוֹתְךָ :

אֲך טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי. רַמְזוֹ בְּזֶה שֶׁהָאָדָם לְרִיךְ תְּמִיד לְצִיִּיר בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא חֶסֶד מִשְׁלִימוֹת הַתּוֹרָה וּמַע"ט וְזֹה יִגִּיעַ לְשִׁלְמוֹת. אֲך הוּא לְשׁוֹן מִיִּעוּט טוֹב הַתּוֹרָה, וְחֶסֶד הֵם מַע"ט, יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיִּי, בְּזֶה וְשִׁבְחֵי בְּבִית ה' לְאוֹרֵךְ יָמִים בְּעוֹה"ז וְבְעוֹה"ב :

כִּי עִמָּךְ מִקּוֹר חַיִּים. הַחֶכֶם נִקְרָא חַיִּים, כִּי חַיִּים גִּי' חֶכֶם, וְרַמְזוֹ בְּזֶה עַל הַמַּחְזִיק שִׁיתְחַלֵּק בְּשֶׁכֶר הַלִּימוּד עִם הַת"ח. עִמָּךְ חַיִּים רֹמְזוֹ עַל הַת"ח. בְּאוֹרֵךְ שֶׁהֵיא הַתּוֹרָה נִרְאָה אֹר כִּי בְּלֵל הַחֶכְמָה בְּלֵל הַכֶּסֶף. וְאִמְרַם מִקּוֹר לְרַמְזוֹ שֶׁקוֹדֵם הַלִּימוּד יִתְנַה עִמּוֹ כְּעִנְיָן יִשְׁכַּר וְזוֹבוֹן, וְלֹא כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה שְׂבָנָה לְהַלֵּל אֲחִיו שְׂרָלָה לְחַלּוֹק אֲחֵר הַלִּימוּד :

אֵין כִּי עִמָּךְ מִקּוֹר חַיִּים, רַמְזוֹ לַמ"ס ר"ל לְעוֹלָם יִמְכּוֹר אָדָם כָּל מֵה שִׁישׁ לוֹ וַיִּשָּׂא בַת ת"ת, וַיִּדְּעַ שֶׁהַשֵּׁשׁ נִקְרָאֶת מִקּוֹר כַּמ"ס יִהְיֶה מִקּוֹרֵךְ בְּרוּךְ וְכו', כִּי עִמָּךְ מִקּוֹר חַיִּים שִׁישׁ לָךְ אֵשֶׁה שֶׁהֵיא בַת ת"ת שֶׁנִּקְרָא חַיִּים בְּאוֹרֵךְ נִרְאָה אֹר : **בְּעֵרֵב** יִלִּין בְּכִי, לְרַמְזוֹ עַל מֵה שֶׁאֲרִז"ל עַל ר"א בְּר"שׁ שֶׁהֵיא מִקְבֵּל עֲלָיו יִסּוּרִין, לְאוֹרֵתָא אֲמַר לְהוֹ בּוֹאוֹ אֲחִיו בּוֹאוֹ רִיעִי. לְנַפְרָא אֲמַר לְהוֹ זִילוּ כִּי הִיכִי דְלֹא לִיטְרִיד מֵאוֹרֵייתָא, וּ"שׁ בְּעֵרֵב יִלִּין בְּכִי לְרַמְזוֹ עַל הַיִּסּוּרִין שֶׁבָּהֶם יִהְיֶה מִיתוּק. כִּי הַבְּכִי הוּא עֲנִיּוֹן הַמִּיתוּק, וְלִבְקָר רִיעִי :

אֵין עַד"שׁ ר"ל הַרוּלָה שִׁחִיָּה יְמוּת, וְהַעוֹה"ז דּוּמָה לְעַרְב וְהַעוֹה"ב דּוּמָה לְבָקָר, וּ"שׁ בְּעֵרֵב שֶׁהוּא עוֹה"ז יִלִּין בְּכִי, וְלִבְקָר שֶׁהֵיא עוֹה"ב יְבוֹא בְּרַנָּה : לְכו

לבו בניס שמעו לי, רמוז שכל עת יחשוב האדם שהולך לבית עולמו וזוה יקנה יראת שמים:

נכון לבו בטוח בה'. רמוז על מ"ש רז"ל על הלל כשהיה שומע קול לוחה בעיר אומר בטוח לבי שאין קול לוחה זה בחוך ביתי, וז"ש נכון לבו בטוח בה', ובזכות הבטחון הזה לא יארע לו שום נזק כלל:

יום ליום יביע אומר וכו' רמוז על תורה שבכתב, ולילה לילה יחיה דעת רמוז על תורה שבע"פ:

תורת ה' תמימה משיבת נפש. רמוז בזה שבדברי תורה יהיו תמים בשפתיו שלא יגמגם בהם. משיבת נפש עד"ש שינא פתח פומך קרי פתח פומך תני כי היכי דתתקיים כך ותוריק חיי, כמ"ש כי חיים הם למולאיהם ולכל בשרו מרפא: **לדוד** בשנותו את טעמו לפני אבימלך. רמוז בכאן ענין יליאת מזרים שנעשה שינוי בהארץ יליאת המוחין שנכנסו הארת מוחין גדלות קודם הקטנות שהשעה לריכה לכך כנז' בדברי הרב ז"ל. וז"ש בשנותו את מעמו בענין יליאת הארת המוחין. לפני אבימלך רמוז על בחי' מוחין דאבא שנכנסו הגדלות תחילה קודם הקטנות. והטעם משום ויגרשהו לאדם הצליעל. ש"ע שילאו אורות הגדולים נתגרשה הקליפה ולא יכלה לסבול אור הגדול ההוא:

יראו את ה' קדושו. רמוז למ"ש במס' אבות רבי ינאי אומר אין בידינו לא משלות הרשעים ואף לא מיסורי הדיקים. וז"ש יראו את ה' קדושו שיראים וחרדים מטעם שאין מחסור ליראיו. וחוששים שמא אוכלים עולמם בחייהם:

עיני ה' אל לדיקים. עין רמוז לחכמה. אל צדיקים הם ז"א ויעקב. להמשיך בחי' הארת המוחין. ואזניו אל שוועתם. ואזניו הם סוד המוחין דבינה. אל שוועתם היא בחי' המל' שנמשך לה סוד הארת הגבורה דאימא:

א"נ עיני ה' אל לדיקים. רמוז בזה שידוע שהדיקים אין לריך להם תפלה ולעקה כמס"ה והיה בערס יקראו ואני אענה. ומה שנלרכים לעעוק לה' ולהתפלל ולהרבות בתחנונים היינו לפי שהקב"ה מתאוה לתפלתם של לדיקים. וז"ש עיני ה' אל לדיקים. וז"ש ח"כ למה לריך להם תפלה. לז"א ואזניו אל שוועתם שכביכול מתאוה לתפלתם, ולא בשביל השגת חפסם ורצונם:

והיה כעץ שתול על פלגי מים. החכם נקרא עץ שתול על פלגי מים. שהתורה יש בה מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים עמא כמ"ש רז"ל והו פלגי מים. גם פלגי מים רמוז למים עליונים ולמים תחתונים כי הוא מעלה מ"ן ומוריד מ"ד:

אשר פריו יתן בעתו. בעת' וא"ו. פריו רמוז לתורה ולמצוות. יתן לעת המל' וא"ו הוא ז"א שמוחד אותם. א"ע עד"ש רז"ל משה תקן להם לישראל שיהיו דורשין הלכות חג בחג הלכות עזרת בעזרת:

אספרה אל חק. אספרה לשון ספיר ויהלום. אל חסד. חק המלכות ור"ל שהחסדים יהיו מאירים במלכות. ה' אומר אלי. אלי גי' אס. בני ע"ה גי' ס"ג, רמוז שבחי' ה"ן עיקרו הוא משם ס"ג:

לה' הישועה על עמך ברכתך סלה, ישועה אותיות יהו' ש"ע. יהו' רמוז לז"א ש"ע רמוז לש"ע נהורין הנמשכים מא"א, על עמך היא בחי' המל'. ברבבתך הם סוד מוחין דחו"ב שהם משפיעים הברכות, סלה גי' הוי"ה ארני עם ד' אותיות: קומה

קומה ה' הושיעני אלקי. קומה גי' קנ"א שהוא רמוז למילוי שם אהיה דההין, וזהב הושיעני אלקי המלכות:

נתת שמחה בלבי. ידוע מ"ש רז"ל שלעתיד הקב"ה נפרע מאומ"ה כל כסף וזוה שלקחו מישראל הן ופירותיהם ופירות פירותיהם כמס"ה תחת הנחשת אביא זהב וכו' ולכן אס האומות יהיה להם עושר גדול והללחה אנחנו שמחים יען כי הם לנו ולבנינו. ולכן אס תראה דור שהאומות"ה הם בעושר ונכסים מרובים זה סימן שהגיע זמן הגאולה כי ברבות הטובה יתקיים מס"ה תחת הנחשת וכו' וז"ש נתת שמחה בלבי מעת דגנס של אומ"ה רבו:

ולבי חלל בקרבני. לבי רמוז לבינה כמ"ש בינה ליבא ובה הלב מזין, חלל גי' חכס שהוא רמוז לאבא, בקרבי ע"ה גי' שט"ו שהוא ז"פ אדם שהס ז' מלכין קדמאין. ור"ל ש"ע"י או"א נבחרים ותקנים השבעה מלכים:

משפטי ה' אמת לרקי ידיו. משפטי רמוז לאינוא, ה' אבא, אמת ז"א, צדקו המל', יחדיו שהם יחד נכללים בסוד ד' אותיות הוי"ה ב"ה שהם עסמ"ב:

קומה ה' הנשא בעצרות לורתי, ידוע מ"ש רז"ל דמדה כנגד מדה לא בטלה כמ"ש בסאסאה בשלחה תריבנה במדה שאדם מודד בה מודדים לו, והנה מזרים גזרו על ישראל כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, ובאותה מדה מודד להם ית' שיער אותם בים סוף ואת אבותינו הליל מה שאין מלך ב"ו יכול לעשות כן, וז"ש קומה ה' אתה דווקא. הנשא בעצרות לורתי לשופטם באותה עבירה שזממו לעשות לו, וזוה יתגדל שמך בעולם שאין מי שיכול לעשות כמעשך וכגבורתיך, שבמדה שמדדו בה תמדוד להם:

שמה שבר רשפי קסה. שמה הם אותיות משה והוא שם קדוש מע"ב שמות שהם בחסדים, שבר רשפי הם בחי' הגבורות שמתק אותם:

נעימות בימך נלח, רמוז בזה מ"ש רז"ל במליעא דחיך קב"ה ואמר נלחוני בני נלחוני בני. נצח לשון נילוח ור"ל שהקב"ה מראה חיבה לבניו ואומר נלחוני בני והוא מלשון מליה:

מלפניך משפטי ילא. ידוע שיש בחי' פנים ובחי' אחר, הפנים רמוז לחסד ובחי' האחר רמוז לגבורה, ודוד הע"ה היה מתפלל שימשך לו מבחי' החסד שהוא בחי' פנים, וז"ש מלפניך משפטי ילא הרמוז לחסד:

יום ליום יביע אומר רמוז על הלדיקים שכל יום באים להם מוחין חדשים בסוד חדשים לבקרים רבה אמונתך:

גדול כבודו בישועתך רמוז על גאולת מזרים שבכבודו ובעלמו גאלם: **ה'** הושיעה המלך יעגנו ביום קראנו. ה' הבינה, הושיעה אותיות יהו' שעה, המלך המלכות. וזוה יעגנו ביום קראנו:

בזה רב עובד אשר לפנת ליראך, הנה ידוע ששכר מזות לא נגלה, והטעם כדי שלא יהיו בעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס:

א"נ מה רב עובד רמוז מ"ש ז"ל על פסוק אל הארץ אשר ארצך ולמה לא גילה לו את הארץ מיד כדי להרבות שכרו, וכן כשבא עשו על יעקב אע"ה לא אמר לקב"ה שיילכהו וכן גבי חניא מישאל ועזריא לא גלה להם שילם מכשנן האס, וז"ל הוא כדי להרבות שכרו. וז"ש מה רב עובד אשר לפנת ליראך והגולה והטובה שהסתרת

שהסתרת מהם כדי לחסות בך שתתן להם שכר גם על הצטחון:

רבות

רעות לדיק ומכולם יזילנו ה'. רמו על דוד הע"ה שכמה טענות טען עליו דומה כדי לחייבו ח"ו. וכביכול ית' נעשה דיין ובעל דין והלילו מכולם:

מציל

עני מחזק ממנו, עני בתורה ובמלות שאינו יכול לעשות המילה כמתכונתה מחמת חסרון ידיעתו וכיוצא. הנה בחסדו ית' מקשר אותה מילה או אותו דיבור עם לדיק אחר שהוא שלם בעבודתו ית' ומעלה אותה עמו:

ירונו

וישמחו חפזי לדיק. ירונו רמו על העוסקים בתורה שנקראת רנה וישמחו בעלי המלות, חפצי צדיקי שכוונתם לתקן המלכות שנקראת לדיק כי זהו תכלית ברירת האדם צעוק"ו, ויאמרו תמיד יגדל ה'. שע"י המ"ן שמעלים מכח תורתם ומלות תמיד יגדל ה' הם זו"ן שיהיו תמיד בבחי' הגדלות:

ועתה

מה קיפתי ה'. אין עתה אלא תשובה שע"י התשובה בזה שרומז לגאולה קיפתי ה': **לעשות** רעונך לקי חפצתי. רמו על מ"ש לבן עזאי שלא היה רוצה לישא אשה ואמרו לו חכמי דורו נאה דורש ונאה מקיים ואתה נאה דורש ואין נאה מקיים.

ואמר להם מה לעשה שנפשי חשקה בתורה. וז"ש לעשות רעונך אלקי שהוא מלות פו"ר חפצתי. ואמנם מה לעשה כי תורתך בתוך מעי, ונפשי חשקה בה:

אתה

הוא מלכי אלקים. אתה אבא, מלכי אלקים הוא המלכות, דאבא יסד ברתא. לזה ישועות יעקב, שידוע שהארץ אבא הנמשכת בז"א הם לנורח יעקב:

קומה

עזרת לנו. קומה גי' קנ"א שהוא מלוי ה'יהי דהה"ן, לנו גי' פ"ו כמספר אלקים רמו לגבורות שע"י מוחין דאיומא נמתקין הגבורות של המלכות כי אין הדין נמתק אלא בשרשו:

ארני

שפתי תפתח, שתמשך לי אור מלמעלה, ובזה ופי יגיד תהלתך ימשך לתהלתך היא בחי' המלכות:

ואקוה

שמך כי טוב, שמך המלכות, כי טוב ע"ה גי' מ"ח רמו לשני שלישי החסד הנמשכים למלכות מבחי' הת"ת בסוד ושמותי כדכד שמשותף:

פרה

בשלוש נפשי מקרב לי, ידוע שהתורה היא בחי' יסודות או"א הנקראים שלום, וידוע ששם אין מוגע נכרי חלילה שהם הקליפות, ולכן העוסק בתורה

שהיא בחי' יסוד אבא כלול מילה"ר ומגודל דיליה שאין להם שם אחיזה, וז"ש פרה בשלוש ב' שלום שיסוד אבא הוא גנוז תוך יסוד איומא ששם הוא שורש התורה,

וע"י בשלוש פדה נפשי מקרב לי אלו החילונים, והטעם כי ברבים הם סוד או"א היו עמדי שנאחו בהם ע"י קדושת התורה:

אלקי

חסדי יקדמני. חסדו כתיב בוא"ו וקרינן ביו"ד, ונראה שרמו על מ"ש רז"ל על נחום איש גם זו ולמה נקרא איש גם זו שהיה רגיל לומר על כל

דבר ודבר גם זו לטובה, פעם אחת שלחו בידו ארנו ובו אבנים טובות ומרגליות להוליך מנחה למלך וכו' לן בההוא בקעה והרגישו בו אנשי המקום שנושא אבנים טובות להוליכם למלך, פתחו הארנו ולקחו אבנים טובות שהיו בו ומלאו את הארנו

עפר וכו' וכו' וכשהרגיש מה שעשו אמר גם זו לטובה והוליך הארנו למלך שבו העפר והלכרות. ויפתח המלך את הארנו וימלאהו שהוא מלא עפר ויאמר המלך

שחוק משחקים בי יהודים, בא אליהו ז"ל ונדמה לו כאחד משריו אמר לו אדני זה לא יעלה על הדעת שישלחו עפר מנחה ואולי עפר זה הוא מעפר של אברהם

אברהם

אברהם שהיה זורק אותו על המלכים והיה נהפך העפר לאבני בלסטראות וחיותות ורמחים, הות ההיא מדינתא דלא הוו יכלין למכבשא שדר מן ההוא עפרא להתם וכבש יתה. וז"ש אלקי חסדי רמו על אברהם אע"ה איש החסד, יקדמני באותו נס שעשה לאברהם דהוה עדי עפרא ונהפך לחאים ורמחים. ואח"ך בזמן האחרון לקים יראתי בשוררי באנשי ההיא בקעתא דאחריו בתייהו להוליך מאותו עפר וניסו בזה ולא הועיל וקטילו יתהון:

אגורה

באהלך עולמים. ידוע שהתורה נקראת אהל, עולמים קרי ביה עלמים. נעלם ונסתר כמ"ש ואת לנועים חכמה. אחסה בסתר כנפיד סלה, שהם נלח והוד שהם ענפי חכמה ובינה שנמשך מהם אור תורה בסוד וכל בניך לימודי ה' שהם נלח והוד:

ורך

ה' חסד, ידוע מ"ש רז"ל ישב האדם ולא עבר עבירה מעלין עליו כאלו עשה מילה. וז"ש תשלם לאיש כלא קיים המילה בפועל וז"ש כמעשהו:

אליו

פי קראתי ורומם תחת לשוני. רמו למ"ש רז"ל היכי דמי שבחא דליבורא אמר משיב רוח וגשם זיקא מוריד הגשם ואתא מטרא. וז"ש אליו פי קראתי ותכף ומיד ענני, ובה ורומם תחת לשוני. שהיה שבח והתרוממות שבקשתי עודה תחת לשוני וחס נעשית עדש"ה והיה ערס יקראו ואני אענה וכו':

עלית

למרום שבית שבי, רמו שהאדם ע"י תורתו עולה בסוד מ"ן לברר ז' מלכין קדמוין שהם גי' שבי עם האותיות שהם שט"ו כמספר ז"פ אדם. ואף סוררים לשכון יה לקים שעולים לבינה להתברר:

על

ישראל גאותו, ידוע כי מתפללות ישראל נעשה כתר לחי העולמים כי מלאך הקושר כתרם עושה אותם כתר ועולים לחי העולמים:

ואהיה

להם למשל, ישוהו בי יושבי שער וכו', רמו למ"ש רז"ל לא היה דוד ראוי לאותה מעשה אלא כדו להורות תשובה ליחיד. וז"ש ואהיה להם למשל שילמוד היחיד ממני לעשות תשובה. ואפי"ה ישוהו בי יושבי שער הם דואג ואחיתופל שאומרים לי דוד הבא על אשת איש מיתתו בזה וכו':

קרבה

אל נפשי גאלה. ידוע שהחילונים אין להם אחיזה בחסדים. וז"ש קרבה אל שרומי לחסד, לנפשי שיהיה לי יניקה מהחסדים, ועי"כ נפשי גאלה מן החילונים שלא יהיה להם יכולת לנגוע בי חלילה:

אתה

הא עושה פלא. האל רמו לחסד, עושה פלא לשון מכסה כי החסדים הם מכוסים כדי שלא יוכלו החילונים לינק מהם:

הראנו

ה' חסדך, רמו למה שאמרו שאם הנס נעשה לו בזכותו אז בעל הנס זוכה לראות בנסו, ואם נעשה בזכות אחרים אינו זוכה לראות הנס בעיניו. וז"ש אם הראנו ה' חסדך שזכה לראות בעינינו מזה נכיר וישעך תתן לנו שמפאת זכותינו נעשה הנס:

לך

ידוע עם גבורה, רמו שהקב"ה מקדים רפואה למכה. אי"כ רמו בזה שהקב"ה בעל היכולת עושה דין ורחמים בחדא מחתא כענין קריעת ים סוף שמלרים נעצבו וישרא כללו. וז"ש לך זרוע דרועא ימינא עם גבורה דרועא שמאל:

מי

ידוע עון אפק. מי הבינה. יודע כמו וידוע בהם אנשי סוכות שהבינה משככת כחות הדינים:

משפט ולדקה ביעקב אתה עשית. רמז למ"ש רז"ל ע"פ דק אתכס ידעתי וכו' על כן אפקוד עליכם את כל עונותיכם כי מאהובו נפרע מעט מעט. וז"ש משפט שתביא על ישראל ח"ו תתנהג בו בתורת צדקה וחסד להפרע מהם מעט מעט שיוכלו לשאת:

פנה א תפלת הערער. רמז מ"ש רז"ל אם היחיד מתפלל לריך שיתדל להתפלל מעומק הלב שאם לא תהיה תפלתו בכונה אינה נשמעת מש"כ אם מתפלל עם הליבור משום דהן אל כביר לא ימאס, וז"ש ולא בזה את תפלתם עם הרבים אפילו בלי כונה:

מטה עורך ישלח ה' מליון. ר"ל אם ח"ו נגזרה גזרה על סוגיא ישראל הנה ע"י זכות התורה תתבטל ותהיה על השונאים כמ"ש ואתן אדם תחתך ולאומים תחת נפשך. וז"ש מטה עורך הם הגזרות והדינים, ישלח ה' אותם מעליך ויהיו על שונאך, מציון בזכות התורה שפרים המלוינים בהלכה:

אתה כהן לעולם על דברתי מלכי לדק. רמז למ"ש בזה"ק על אהרן הכהן דלא יכיל למעבד עבירותא או למעבי צעותא אלא בשכינתא דכתיב בזה"ק יבוא אהרן א הקודש. וז"ש אתה כהן לעולם על דברתי מלכי לדק היא המלכות:

גדולים מעשה ה'. מעשה ה' אלו הדריקים ורמז בזה עמ"ש בזה"ק ע"פ וכל אשר הוא עושה ה' מללית בידו, שאם ארזנו של יוסף היה נבקש ממנו להביא לו כוס של יין וחת"ך נמלך לשתות מים תקף היה נהפך היין סביר יוסף למים וכן בהיפך. וז"ש דרושים לכל הפליהם:

א"נ גדולים מעשה ה'. רמז לסוד מ"ן שמעלים הדריקים ע"י תפלתם ותורתם דרושים לכל הפליהם, חפזי מ"ה חפץ המלכות. מ"ה ז"א שהוא סוד תיקון ז"ן:

לקומים מדברי רז"ל

דרך ארץ קדמה לתורה, רמז בזה דהין אדם זוכה ברוח קודם שיטלים תיקון הנפש כמ"ש הרב בש' הגלגולים. וז"ש דרך ארץ שהיא המלכות שממנה נמשך בחי' הנפש, קדמה לתורה שהיא בחי' הרוח סוד ז"א:

צדיקים תחלתם יסורים וכופם שגוה. צדיקים רמזו לז"א ויעקב שהם בחי' דוכרא, תחלתן קשים שהם קשים ברישא ונותין בסופא:

הכל זקן לריכים למארי חטייא, רמז על בחי' חכמה דביה אתבריר כולא: זה שקנה חכמה. זה רמז לז"א שעולה למקום אבא בסוד בן יוסף מקום אביו:

אין עומדים להתפלל אלא מתוך דברי תורה. רמז שהתפלה היא סוד הדיבור הרפ"ח גילויין, וזה יהיה ע"י יסוד ז"ן, דברי מלכות, תורה ז"א:

יפה כח הבן מכת האב. הבן רמז לבחי' ב"ן, מכת האב בסוד במחשבה אתבריר כולא. א"נ יפה כח הבן הוא בחי' שם מ"ה החדש, מכת האב הוא שם ס"ג שלעתיד יחלה אכירי:

א"נ יפה כח הבן מכת האב, רמז על בחי' דור המדבר שצבותם היו מבחי' הארת יסוד אבא ובהם הם מבחי' אחים לז"ן ולכן אינם יכולים לעלות מ"ן מש"כ צניהם שנקראים בני ישראל שבחי' נפש מו"ן שהם צניהם ונקראים בני לז"ן בסוד בני אדם לה' לקיבם ולכן מעלים מ"ן לז"ן שהם אבותם:

צדיקים חביב עליהם ממונס יותר מגופם. ממו"ן עם האותיות גי' מ"ן מ"ן, דיש מ"ן שהוא לז"א ויש מ"ן לאו"א, והנה הדריקים ע"י מסירת עלמס הם מעלים ב' בחי' מ"ן לז"ן ולא"א וזוגא דלעילא וזוגא דלתתא שהם בחי' הוי"ה אהיה הויה ארזי:

אהבה מקלקלת השורה, רמז למ"ש בזה"ק ע"פ כהניך ילצשו לדק וחסידיך ירננו. ומדקט כהניך וחסידיך וכו' לויך מצע"ל וכו' א"ל קב"ה לדוד דוד הואיל ואהינא לגבך אע"ג דלא אורחי בהכי עבידנא רעופך ולא רעותי. א"כ רמז על סוד יליאת מלרים שנעשה שניים בסדר הבחינות כי השעה היתה לריכה לכך. (עיין בדברי הרב בש' המלות בענין יליאת מלרים):

דברי חזמים נחת נשמעים. דברי הוא לשון זוג בסוד ראה מדברת, חבמים רמז על או"א, בגחת שהזוג הוא בחשאי כמדע:

או נחת הוא אותיות בת' קן' ע"ד אבא יסד ברתא, נשמעים ר"ת וס"ת ע"ה ל"א רמז על שני שמות ב"ה, ור"ל שהזוג נמשך מן בחי' אבא בסוד בת אביו, נשאר אותיות שמע שהוא מורה על הזוג:

תורה מונחת בקרן זווית. תורה רמז לז"א, מונחת בקרן זווית, שהתורה היא בסוד אבא המלובש ביסוד אימא, וקרי ליה זווית, שהיסוד הוא מצריע בין גו"ה, וקאמר בקרן זווית, דקרן היינו זווית משום דנה"י דאבא הם מלובשים בנה"י דאימא:

מאן דאיהו זעיר איהו רב וכו' ידוע כי ששת ימי החול הם סוד ו"ק והשבת הוא בחי' המלכות שהיא שולטת ביום השבת. וז"ש מאן דאיהו זעיר שהיא המלכות איהו רב ששולטת ביום השבת שהוא גדול מימות החול. ומאן דאיהו רב שהוא ז"א איהו זעיר ששולט בימות החול שהם פחותים:

א"נ מאן דאיהו זעיר רמז לבית שני שחבר מומנו חמשה דברים. איהו רב כמ"ש בגמ' חד אמר בשנים וחד אמר בצניין:

א"נ מאן דאיהו זעיר רמז לבחי' רחל, איהו רב שחסדים של אבא מתפשטים בכל יסוד ז"א ומקבלת רחל עם החסדים מגולים בלתי לבוש יסוד אימא לפי יסוד דאבא הוא ארוך ויסוד דאימא מסתיים בחוה דז"א ולכן האור שהוא רב מאור. ומאן דאיהו רב שהיא בחי' לאה איהו זעיר ששם אורות אבא מכוסים במלבוש אורות אימא ואינו בוקע וזרח כמו ברחל:

א"נ מאן דאיהו זעיר רמז ליסוד, איהו רב שכל החסדים מתקבלים בתוכו:

א"נ מאן דאיהו זעיר, שהכתה רמזו בקולו של יוד איהו רב, גם היוד איהו זעיר מן הה"א והוא"ו איהו רב האיות:

א"נ מאן דאיהו זעיר איהו רב, שרחל יש לה ש"ע נהורין, ומאן דאיהו רב ז"א איהו זעיר שאין לו רק ק"ץ נהורין:

הטעם דאמא נקראת אהיה שהוא גי' כ"א, דידוע דא"א יונקים מן מזל הח' והי"ג שהם גימטריא אהיה:

טעם שמרע"ה חי ק"ך שנים. דידוע שמרע"ה הוא פנימיות יסוד אימא והוא תיקון ק"ך לרופי אקים שהם צבינה:

הטעם שקוראים בקבלת שבת ג"פ צואי כלה עיין מ"ש הרב. ועוד נ"ל שבשבת מתגלית הארת הבינה, ומילוי שם אהיה שהוא צבינה ע"ה גי' קס"ו שהם ג"פ כלה:

עליונים למטה ותחתונים למעלה רמז על שם ס"ג שעתה הוא למטה בחי' נוקבא, ותחתונים שהוא מ"ה החדש הוא למעלה בחי' דוכרא, וז"ש לאביו אבא עולם הפוך ראיתי, מ"ה זכר ונקודות, נקבה, והא בכל מקום ס"ג גדול ממ"ה, והשיב לו אביו עולם ברור ראיתי, ר"ל שם מ"ה לא היה בו שבירה כמו שם ס"ג והוא היה המזכר, וז"ש עולם ברור ראיתי ולכן נעשה בחי' דכורא:

א"ג עליונים למטה, רמז על סוד התיקון שנתקן בעת האלילות, ע"י העליונים הם למטה בששה קצוות. ותחתונים למעלה, ומעשה התחתונים הם למעלה שנגדל ז"א על ידם בג"ר:

דברי חכמים בנחת נשמעים. דברי רמז לזווג בסוד ראוה מדברת, בנחת רמז לאימא כמ"ש המקובלים שמלוי אהיה עם גי' כוללים גי' נחת. נשמעים לשון זווג כמו וישמע שאלו את העם:

מלה בסלע. רמז למ"ש המקובלים שאם ישמיע אדם קולו בתפלתו אין תפלתו עולה אלא עד המלכות, ואם לא השמיע לאזנו תפלתו עולה עד חו"ב, וז"ש מלה שמוציא הדברים בשפתיו ומשמיע קולו בתפלתו אז תפלתו היא בסלע שהיא המלכות. שתיקתא בתרין הם בחי' ז' ו"ן ובחי' חו"ב:

יפה כח הבן, שהוא מ"ה החדש המזכר, מכח האב ע"י כחו של אב שהוא אבא בסוד במחשבה אהביר כולא:

א"ג יפה כח הבן שהוא מ"ה החדש, מכח האב שהוא ס"ג דדא דוכרא ודא נוקבא: **קטן** הכימות. רמז לבחי' היסוד, ורב האיכות שכל החסדים נקבלים בו:

א"ג איברי סיהרא לא לגרסא, ר"ל ברור סיהרא דהיינו המלכות לא היה אלא לגרסא, רמז לנסורה כי עי"כ יהיה הזווג בבחי' פב"פ:

א"ג לא איברי סיהרא. ר"ל לא תהיה ברורה ומאירה אלא בשלימות ה"ס של הווי"ת, והנה מספר גרסא הם גי' רס"ד מספר עשר הויות עם ד' אותיות של שורש שם הו"ה ב"ה:

רמוז לי בעיניך. רמז על הבטת עינא דא"א בסוד פקח עיניך וראה, ועי"כ ואחזה לי שיניך רמז לגלוי החסדים שיהיה מיתוק הגבורות בסוד בחי' שנים: **במופלא** מומך אל תדרוש, רמז על בחי' אבא, ובמכוסה מומך אל תחקור. רמז על בחינת אימא:

חותם של הקב"ה אמת. חותם אותיות תחום. רמז לעשרה מקיפי ז' שהם בחי' אמת: **ביתא** מעילאי רוח. ביתא רמז למלכות שהיא עקרת הבית, מעילאי מובחי' לאה שהיא למעלה ממנה, רווח שלוקחת הארות יותר ממונה. א"ג מעילאי רווח

רווח שהארת רחל מגולים והארת לאה מכוסס כמדוע. א"ג מעילאי רווח הוא סוד ליל פסח שלוקחת רחל הארת לאה ג"כ לפי שלאה באותה הלילה היא נעלמת. א"ג מעילאי רווח שרחל היא שורש אבא בסוד אבא יסד ברתא, מעילאי מו"א שהוא שורש אימא. א"ג מעילאי רווח בסוד אשת חיל עטרת בעלה:

אנא מורעא דיוסף קאתינא דלא שלטא ביה עינא בישא. ידוע שהיסוד לא נשבר הכלי שלו ולזה לא היה בו שליטת החיונים:

אין האור ניכר אלא מתוך החשך, רמז בזה שאחר התיקון יכלו העולמות לסבול אורות העליונים לפי שצאו האורות בסוד התלבשות ודרך מסכים, ועי"כ יכלו לקבל התחתונים אורות העליונים ולא נשברו הכלים ח"ו:

א' המרבה ואחד הממעיט, רמז בזה מ"ש הרשב"י זיע"א באדרא כל מא דאמינא צו"א ונוקבא וכו' כולא חד הוא בריך שמים לעלם ולעלמי עלמין:

מה לילוד אשה בימינו, מה רמז לו"א שמרע"ה היה בחי' פנימיות דז"א כמ"ש הרב ז"ל, ילוד שהיה בחי' הארת פנים דאימא, גם ילוד גי' תמימים שרמזו לבחי' אימא והמכוון בזה לטעון שהוא בחי' אימא ואיך בא לקבל התורה שהיא בחי' יסוד אבא. והשיב להם לקבל את התורה בא, ור"ל יסוד אבא הוא גנוז ביסוד אימא. ב"א בית אימא אלף אבא. ותרומתו כהדא נפקין ושריין:

קבא מארעא ולא כורא מאגרא, רמז למ"ש הרב ז"ל בענין עליית הזו"ן במועדים הוא עד אימא שנעשים מאיהם שלא ע"י התחתונים. והתחתונים ע"י מעשיהם מעלים אותם עד אבא. וז"ש קבא בארעא ע"י מעשה התחתונים שפעולתם מגעת עד אבא, ולא בורא מאגרא מעשה העליונים שאינם מגיעים אלא עד אימא:

יציבא בארעא וגירא בשמי שמייה. רמז בזה מ"ש שרבי עקיבא ע"ה השיג בחי' התגין מה שלא השיג עדיין מרע"ה בעת עלייתו למרום, ולז"א מרע"ה להקב"ה יש לך אדם כזה ואתה נותן התורה על ידי. ואמנם אח"ך ע"י מעשיו השיג וכו' וז"ש יציבא בארעא רמז למשה שנקרא אמת, כי תרגום אמת יציב, בארעא, וגירא שהוא רע"ק שהיה בן גרים בשמי שמייה שהשיג את בחי' התגין:

צדקה נגבית בשנים ומתחלקת בשלושה. צדקה המלכות. נגבית שמעלה מ"ן לאו"א. בשנים בסוד ק"ס שחרית וערבית. ובמתחלקת בשלושה בסוד זווג שחרית מנחה וערבית כמ"ש שמע ר"ת שחרית מנחה וערבית:

רפואה אין לה שיעור. רפואה המלכות, אין לה שיעור שהזווג של הזמנים אינם דומים זל"ז. כי זווג של חול אינו דומה לשל שבת וזווג של פסח אינו דומה לזווג של שבועות, וזווג של שבועות אינו דומה וכו' וכו' כמז' בדברי הרב ז"ל:

תודה וברכה

מעמקי חררי לבני אברך את הרב הנאור המחבר מר בריה דרבינא כמהר"ר
 אביר **יעקב נ"י** על אשר ממכון שבתו השניח עלי וכבדני למסור בידי את
 קונטרסו הנכחי הזה כדי להרפיו (והוא חלק קטן מעט מן המעט מחיבור
 שיש לו) ויוסף ידו שנית שתמכני ג"כ במתן דמים זכרה לו אלוהים לטובה
 ויהי רצון שזכות עמ"ר וגאון עוזנו הרה"ג הגאון המפורסם כמהר"ר רי"ח
 טוב נר"י ומעשיו הטובים וחסידותו וקדושתו ופרישותו ותמימותו. ונוסף על
 זה זכות אבותיו הק' ראשונים כמלאכים וצוק"ל יגן בערו וכער זרעו וז"ו מעתה
 ועד עולם ומן השמים יעזרוהו להוציא לאור כל תעלומות הכמתו בחיי עמ"ר
 כיר"ח יכון עולם ובחיי הרבנית מרת אמו מב"ת ויקיים בו גיל וגיל אבי צדיק
 ויולד חכם ישמח בו. ישמח אביך ואמך ותגל וילדתך אבי"ר:

כ"ד המביא לבה"ד

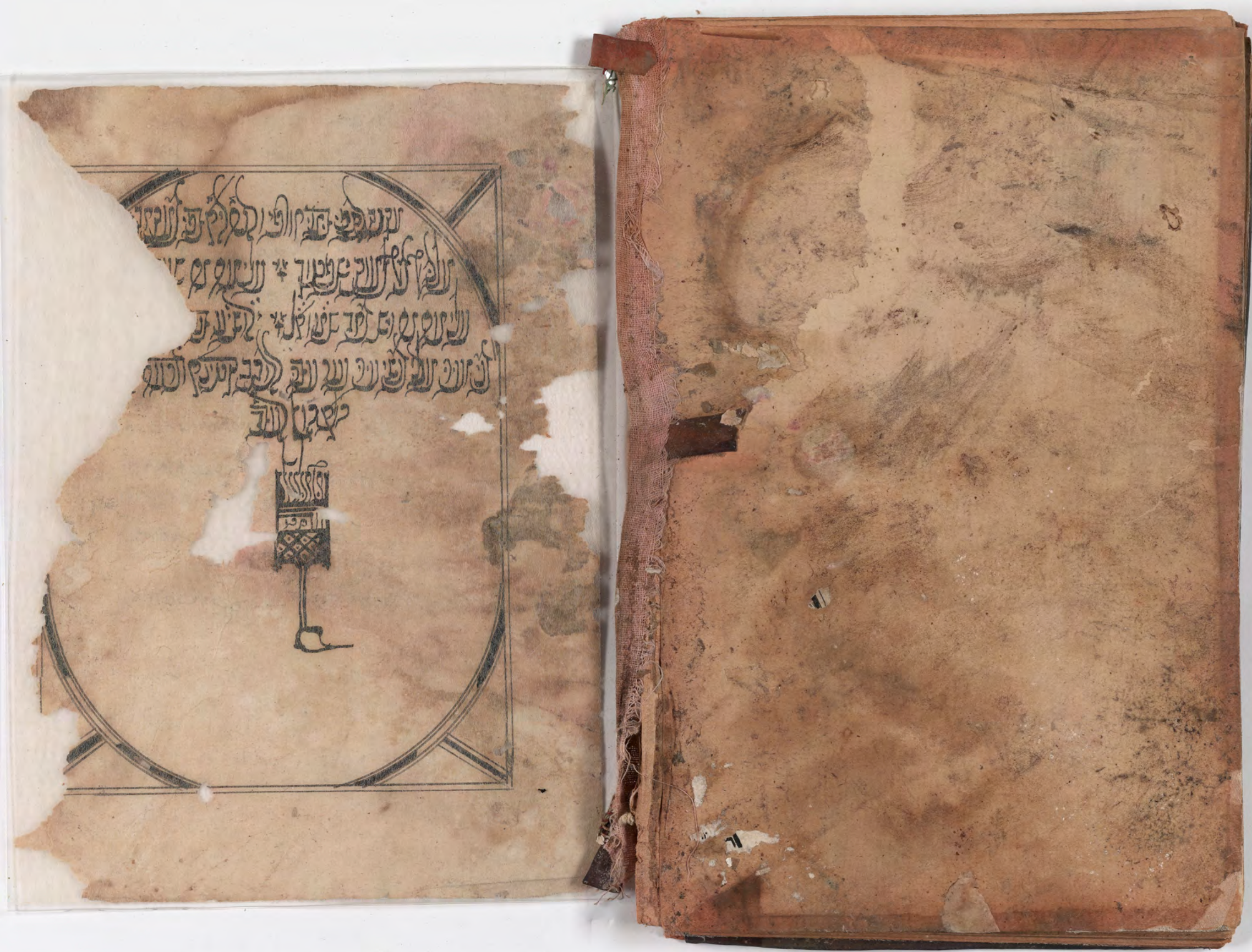
סקטן **בן-ציון מרדכי חזן י"ו**

قطعة شظية وُجِدَت مع مادة مفردة fragment found with item

قطعة شظية وُجِدَت مع مادة مفردة fragment found with item

עשר שנים כדרכו " ונתן קולו מן השמים
לקול אומר לוי שמו " וק"ץ ק"ץ פ"א
נפ כשור מאכל בשר ולדוד ק"ץ

נפן עו ופ"א ע"ז " כדרכו ט"ז וק"ץ
ד' ו"א ע"ז " סוף ודרכו כ"ב ע"ז "

ע"ז ע"ז וד"ר " ל"א ע"ז ע"ז י"ז ק"ץ
וע"ז ע"ז ע"ז " ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז
ק"ץ י"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז

ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז
א"ת ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז

י"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז
נפ כשור ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז
ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז

ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז ע"ז

fragment found with item مفردة مع مادة وجدت شظية وُجِدَت مع مادة مفردة